

༄༅། བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས་།།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W4CZ369348	ImageGroup:	I4CZ369651
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	གསུང་འབུམ། འག་དབང་ཚེས་གྲགས། gsung 'bum/ ngag dbang chos grags/
Author:	འག་དབང་ཚེས་གྲགས། ngag dbang chos grags
Descriptor:	Digital images of the text are made available through the kind support of Great Enlightenment Buddhist Institute Society (GEBIS) in Canada. TI306-5837
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	Taiwan
Publisher:	The corporate body of the buddha educational foundation
Date:	2006
Volume:	4
Total Volumes:	8
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138 US.

༩ མཁན་ཆེན་ངག་དབང་ཚལ་གྲགས་ཀྱི་པོད་ཆེན་དུག་གི་
འགྲེལ་པ་བློ་གསལ་གླིགས་པོད།
༩༥༩

THE COLLECTION WORKS OF
MKYEN-CHEN NGAG-DWANG CHOS-GRAGS
VOLUME - IV

TI304 - 002

ལྷན་		༡། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྱི་དག་གི་གྲུབ་མཐའི་གན་འབྱེད་མཐའ་དཔྱོད་དང་བཅས་པའི་འབེལ་བའི་གཏམ་སྒྲེས་དཔྱོད་ལྡན་མཁས་པའི་ལུས་རྒྱན་རིན་ཆེན་མངོས་པའི་ཕྱ་ཚེམ་བཀོད་པ་བཞུགས་སོ།།		1

༡། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་ཕ་བ་རབ་བརྟན་ཆོག་པ་གཉིས་བྱེ་བའི་ཡལ་གས་བྲེས། ཁི་དུལ་ཐུགས་རྗེའི་འདབ་མ་འབུམ་ལྡན་སྒྲིལ་ཉོན་མོངས་ཚ་གདུང་བཅིལ། བྲིན་ལས་དམ་པ་
དཀར་བའི་མེ་ཏོག་ཕན་བདེའི་དྲི་བསུང་ཕྱོགས་བརྒྱར་འཐུལ། བསྟན་པའི་གཙོ་བོ་འདོད་རྒྱའི་དཔག་བསམ་ཐུབ་དབང་ཞབས་ལ་གུས་ལྷག་འཆོལ། ཐུབ་གསུང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོམ་ཐལ་ཡས་པ། དབང་སྒྱུར་
རྒྱན་དུག་མཆོག་དང་ས་སྒྱུ་པ། ཁོང་མ་བརྒྱད་པར་བཅས་པའི་ཞབས་པད་ལ། ཡན་ལག་མཆོག་གིས་ལན་བརྒྱར་འདེགས་ཤིང་སྒྱུར། བྱུང་པར་ཆོས་སྤྱིད་དབུ་མོག་བཅོན་པོ་ཡིས། འོག་སྒྲིའི་གཡུལ་
ངོམ་ལུས་དམངས་སུ་ཕབ། ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གདུགས་གཅིག་གིས། སྤྱིད་གསུམ་ཀུན་སྒྲོབ་ས་སྒྱུ་པར་ཆེན་བསྟགས། རྒྱལ་ཀུན་འདུས་པའི་མཁུའི་བཅེའི་སྤྱིན་ཐུང་ལས། བསྟན་པ་འཆི་

༡། མེད་བདུད་ཅིའི་དོག་པ་ཅན། ལེགས་བཤད་དཔལ་གྱི་གྲུ་ཆར་འབེབས་མཁམས་པ། བྱམས་པའི་རྣམ་སྐྱེལ་གཡག་གི་མཚན་ཅན་བསྐྱུགས། རྣམ་དཔྱོད་ལྷ་ཆེན་ཁྱོས་པའི་མདའ་
 གཅིག་གིས། ལེག་ལྟའི་ལྷ་མིན་གྲོང་ཁྱེར་གསུམ་བསྐྱེགས་ཏེ། ཡང་དག་ལྷ་ཡི་དཔལ་དེ་བྱོད་ཀྱིས་སྤྱང་། རོང་སྟོན་སྤྱ་པའི་སོང་གོ་ལྷ་བརྒྱས་བསྐྱུགས། སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་རྩ་ལག་བསྟན་པའི་
 རྒྱན། ལྷན་དུ་འཕེལ་བའི་བྱེད་པོ་རྒྱལ་བའི་སྤྱས། བསྟན་འཛིན་སྤྱང་བས་རྒྱུ་མཚོའི་གོས་ཅན་ཀུན། བྱུང་མཛད་བསྟན་པའི་མེས་པོ་བྱོད་གཅིག་བསྐྱུགས། ཞེ་མ་སྟོན་བྱོན་ཕུར་བུའི་ལྷགས་ཀྱིས་
 གྱང་། མ་སྤྱོད་གོས་ཟབ་པའི་མཛོད་སྤྱོད། མདོ་སྤྱགས་ཆོས་ཀྱི་གནད་དོན་དེལ་ཆེན་པོ། ཁྱོགས་བཅུར་སྤྱོགས་མཁམས་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱུ་མར་འདུད། སྤྱབ་དབང་བསྟན་པའི་ལེགས་བྱས་རིན་ཆེན་གྱིར། །

འཆད་ཚུད་ཚུམ་གསུམ་དབྱེས་བཅུན་ཆོག་པའི་སྒྲུ། བྱུགས་ཀྱི་རི་དྲགས་མིག་ཅན་ལྟ་བུ་དང་། བྱུགས་དང་ཐུགས་ཆེའི་དཔལ་མངའ་བཟང་པོར་འདུད། རྣམ་གཞོན་རིག་པའི་གོམས་སྐབས་གཅིག་གིས་ཀྱང་། ལཱ་རྩལ་རྒྱུ་བའི་སྒྲོ་བས་ལྡན་སའོག་བཅིངས། ཆོས་གྲགས་སྒྲོ་བས་པའི་ང་རོ་གཟུགས་ཅན་བཞིན། ལཱ་བྱེད་པའི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་ཡོན་བཟང་པོར་འདུད། རྩོམ་ཆར་འཆི་མེད་གཞུང་བཟུང་ལས་བཅུམས་ཏེ། ལྷུང་རིགས་འབྲེལ་བའི་བཀའ་མཆིད་ཡ་རབས་སྒྲུས། ལཱ་བས་ཀྱི་དགའ་བའི་གཏམ་འདི་སྒྲུང་བྱ་སྟེ། སྐལ་བཟང་ཡིད་ཅན་དཔྱོད་ལྡན་ཀྱི་དགའ་བྱེས། རྩལ་འདིར་འོ་སྒྲོལ་གྱི་སྒྲོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་། བསམ་པ་དང་། དབང་པོའི་རིམ་པམ་ཐུབ་པས་པ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་གསུངས་པ་ལས། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྱག་ཏུ་སྒྲུ

༡༡། །བས་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲིའི་ངེས་པར་འདོད། མདོ་སྡེ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་པ་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ངེས་པར་འདོད། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་རྩེ་མོའི་དགོངས་པ་བཞིན་བཀོད་པ་སྤྱི་རྒྱུ་མ་མཛོས་རྒྱན་ལས། ཆོས་ཡུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཞེས་བཤད་པ།
ཉན་ཐོས་མོས་པ་དམན་རྒྱུ་སྤངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་དབྱེ་བ་བསམ་མི་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཡུང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་གསུངས་པའི་བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་
བསྟན་བཅོས་ལ་རྒྱ་བོད་དུ་རྗེ་སྟེན་ཅིག་བྱུང་ཡང་། མ་ཁས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཆོད་ཐུབ་ཏུ་གྱུར་བ་ནི་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་མཛོད་པ་རྒྱུ་སྤངས་དང་། བོད་དུ་རྗེ་བཙུན་ས་

སྐྱུ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་དྲིམ་མེད་པ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། ཐར་པ་དོན་གཉེར་དག་གིས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་དྲིམ་མེད་པ་འདི་རྣམས་ལ་གཙོ་བོ་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱུངས་ས་སྐྱུ་པ་རྗེ་ཏམ། དེས་ན་སངས་རྒྱས་གསུང་རབ་དང་། མཁའ་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི། རྗེ་པ་དོན་ལ་ནི་བྱིན་རྒྱ་བས་ཡོད། འདི་འདྲ་ཉན་བཤད་བྱེད་པ་ལ། ཐོས་པ་ཞེས་ནི་བཟྃ་དཔ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་སོ་སོའི་དགོངས་པར་མངའ་བ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྒྱན་དུག་སོགས་མཁའ་པ་སོ་སོས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དེང་སང་བོད་ན་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱུན་མ་རྩུབ་ཅིང་དར་བར་ཡོད་པ་ནི་ཕར་ཚད་གཉིས། འདུལ་མངོན་གཉིས། དབྱུ་མ་སྒྲོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་སྟེ་པོད་དུག་པོ་འདི་ཡིན་པར་འདུག། དེའི་དང་པོ་ཕར་བྱིན་གྱི་གཞུང་དུ་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི་བྱམས་པའི་ཆོས་ལྡེ་ཡིན། འདི་ལ་མཁའ་པ་འགའ་རེས་གསུང་ཅན། བྱམས་པ་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་དེས་མཛད་པའི་བྱམས་ཆོས་ལྡེ་འང་བཀའ་རུ་ཁས་ལེན་གསུངས་བ་ཡོད་འདུག་གྱུང་། བསྟན་པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱུ་བའི་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱམས་མགོན་རང་ལྟ་བུ་བྱུ་བའི་འཁོར་ན་གནས་པའི་བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའི་རྩུལ་བབྱང་བས་དེས་མཛད་པའི་བྱམས་ཆོས་རྣམས་ལྟ་བུ་བཀའི་དགོངས་འབྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་བཞག་ན་ལེགས་པ་འདྲ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་། ཞེས་དང་། དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ། བསྟན་དང་རྒྱས་པའི་སྟོན་ས་བཟྃ་ད། ཅེས་

1. ༡༡། ༡༥༥། རྒྱུད་སྒྲུབ། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ། །བརྟེན་ནས་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་དག་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པས་བུམས་པས་མཛད་པ་རྣམས་མདོའི་ལུང་དང་སྐུར་གིང་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་བཅུམས་
 པར་བཤད་པས་རྣམས་པ་དག་གིས་གཟུབོར་གནས་པའི་སྒྲོས་དཔྱེད་དགོས་སྐུར་སྐུར་། བུམས་ཆོས་ལྟའི་ནང་ནས་མདོན་རྟོགས་སྐུན་ནི་ཡར་ཆོད་གཉིས་སུ་གྲགས་པའི་ཡར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། བོད་འདིར་བཀའ་ཆེན་བཞིའི་ཁ་སྐད་
 བྱུང་བའི་ཡར་ཕྱིན་གྱི་བཀའ་ཡང་ཡིན། འདི་ལ་ཐོག་མར་འཕགས་པ་ཐོག་མའི་གྱིས་དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས་བྱ་བའི་དགོངས་འགྲེལ་མཛད། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཡུམ་གྱི་དགོངས་པ་རྣམ་རིག་ཏུ་བཀྲལ་བའི་ཉི་ཤིའི་གཞུང་འགྲེལ་
 མཛད། དེ་ནས་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སློབ་མ་ཡར་ཕྱིན་རང་ལས་མཁས་པ་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྤེལ་ཡུམ་དོན་དབུམར་འགྲེལ་བའི་ཉི་ཤི་སྐུར་བམཛད། དེའི་རྗེས་སུ་བཙུན་པ་གྲོལ་སྤེལ་གྱུང་རང་གི་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་མཐུན་ཙམ་གྱི་རྣམ་བཤད་མཛད། དེ་
 རྣམ་ཡུམ་འཆད་པ་ལ་སློབ་ལུ་ལུ་ལུ་ཕྱིན་པ་སློབ་དཔོན་སང་གོ་བཟང་པོས་མདོན་རྟོགས་སྐུན་ཉིད་ཉི་ཤི་དང་སྐུར་བ་ལ་ཉི་ཤི་ལེ་བརྒྱད་མ། བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་སྐུར་བ་ལ་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན། ཡུམ་གསུམ་ཀ་དང་མདོར་བསྐུས་ཏེ་སྐུར་བ་ལ་འགྲེལ་
 པ་དོན་གསལ་མཛད། ལྷནི་པས་སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་གསུམ་པོ་འདི་ལ་བྱར་བར་བཞེད་ནས་ཉི་ཤི་དང་སྐུར་བའི་འགྲེལ་པ་དག་ལྟན་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པའི་འགྲེལ་པ་སྟོང་པོ་མཆོག་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མན་ངག་རྣམས་མཛད་པར་གྲགས། འགྲེལ་

རལ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་ལ་གཞུང་པོ་

པ་དོན་གསལ་མ་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིན་ལས་ཤིན་ཏུ་ཆེ། སློབ་དཔོན་དགོན་མཆོག་འབངས་དང་། གསེར་གྲིང་པ་ལ་སོགས་པས་མཛད་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱང་མཐའ་ཡས། བོད་འདིར་ཡང་རྟོག་ལོ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་སློབ་ལུན་གསེར་པ་སོགས་ཀྱིས་འཆད་ཉན་
 ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་དེང་སང་གི་བར་དུ་དར་རྒྱས་སུ་བཞུགས། །ཁྱད་པར་ཀུན་མཁྱེན་ ཧྲི་རྒྱུད་ལ་ཕར་ཕྱིན་གཡུག་ལ་རྩལ་ཅེས་ གཡུག་མི་ཙམ་ཆོས་ཀྱི་བླ་མས་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཕར་ཕྱིན་ལ་འཆད་ཉན་རྩ་ལ་འདོན་གནང་། རྒྱུ་འང་ཆེ་བ་རིན་ཆེན་ཕྱེད་
 པ། འབྲིང་པོ་རིན་ཆེན་བང་མཛོད། རྒྱུད་པ་རིན་ཆེན་བསམ་འཕེལ་དང་གསུམ་མཛད། དབར་ཕྱེད་པ་ནི་རྟོག་ལོ་ནས་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱུང་། དུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆའི་སློབ་མ་ཐུགས་སྒྲས་ལོ་རྒྱུ་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་ལ་གཙོ་བོར་ཐུག། དུ་སྟོན་གྱིས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་
 རྒྱུ་ལུང་གི་སྟེ་མ་བརྩམས། འདིའི་གསེབ་ཆ་གསེར་ན་ས་ལུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ལ་དཔུང་པ་ཐོར་བུ་གནང་ཡོད་འདུག། གཡུག་པའི་སློབ་མ་རོང་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟེ་ཆོ་འཕེལ་པོ་ས་སྟེ་པའི་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱུ་
 བསྐྱུང་། ཕར་ཕྱིན་རོང་རྒྱུ་ཆེན་མོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་བཤད་བཞི་བརྩམས་གསུམ་ཅུ་མཛད། གཡུག་རོང་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པས་གསེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དངོས་སུ་བཤད་ཀྱང་། མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་ནི་དངོས་བརྒྱུད་དོན་བདུན་ཅུའི་སྟོ་
 ནས་ཐོག་ཆེན་གྱི་ལམ་རིམ་ཁོ་ན་སྟོན་བྱེད་ཡོན་པས་འདིའི་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱིས་དངོས་བསྟན་ལ་ཐོག་དམན་གྱི་ལམ་མི་བཞེད་པ་ལུགས་སྟོལ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས། གཞུང་འདིར་ ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་གསེར་པར་བྱ། ཞེས་དང་། ཉན་

8

ལྷོ། གྲི་བསེ་རུ་ལྷ་བྱའི་ལམ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉན་རང་གི་ལམ་ཚོག་ཟིན་ལ་བསྟན་པ་རྣམས་ཉན་རང་གི་ལམ་དངོས་སུ་མི་བཞེད་པར། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་
 རིགས་སུ་འཆད། ཉན་ཐོས་ཞིབ་འཚོལ་རྣམས་ཞེས་སོགས་མཚོན་བཟོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་གྲོང་གཞི་དང་མཐུན་པར་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་བཞེད་དེ། ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་པས་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དངོས་སུ་བསྟན། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་དང་། གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས་ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་དངོས་བསྟན་པར་བཞེད་
 རྒྱུ་ལྟར། འདི་ལ་ཕལ་ཆེར་དགོངས་པ་མཐུན་གྱིན་ཡོད་པར་འདྲ། གང་ལྟར་ཚོག་རྒྱུད་གསུམ་པོ་འདིས། རྣམ་མཁུན་གྱི་བདག་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ལྷ་བྱུ་མཚོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུ་ཞིག་གིས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་བཟོད་བྱའི་ལྷ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཀུན་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱོད་ཚོགས་པ་འདི་གསུངས་སོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས་སྤྱབ་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་སྤྱོད་ཚོགས་འདི་གསུངས་པ། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལ་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱེ་བ་
 མེད་པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་གང་དང་ལྡན་པ། སངས་རྒྱས་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པའི་སྤྱོད་ཅན་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་དབང་ལུག་གི་གཙོ་བོ་རྣམས། སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱོར་བར་མཛད་པ་ཞེས་གསུངས་

པས་ཤེས་ཀྱིས། དེའང་སངས་རྒྱུས་ཞེས་པས་བྱུང་གཞི་བསྟན། ཡང་དག་པར་བསྟུམས་པའི་སོགས་ཀྱིས་བྱུང་ཆོས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སངས་རྒྱུས་མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུ་རྣམས་ནི་སྒོ་གསུམ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ཡང་དག་པར་བསྟུམས་པ་
སྟོ། །སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་སྤངས། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། རྣལ་འབྱོར་ཅན་དང་། དབང་ཕུག་དང་། གཙོ་བོ་རྣམས་ལ་བྱུར་དོད་ཀྱི་བཤད་པ་རེ་གཡག་རྒྱུ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་། ཉན་རང་རྣམས་
རྣལ་འབྱོར་ཅན་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་དབང་ཕུག་དང་། སྤྱུ་བྱུ་བ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་དབང་ཕུག་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བཤད། སྐབས་འདིའི་ཆོས་འཁོར་ནི་ལུང་གིས་ཆོས་
འཁོར་ཡིན་པ་གཞིར་གཞག་ སྤྱིར་ཆོས་འཁོར་ལ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ནི་སྒོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཆོས་
རྣམས་གཉིས་དང་ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་འདུག། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ནི་མཁས་པ་ཀུན་མཐུན་པར་འགོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་ལ་བཞེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་འདྲ་བས། ཕྱིས་སུ་ཁ་ཅིག་ དོ་བོ་ཉིད་སྤྱུ་འདི་སྤངས་པ་དང་ཆོས་འཁོར་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་
པའི་རྒྱུ་མཆོན་གྱིས་སྤངས་པའི་ཆོས་འཁོར་དུ་འདོད་མཁན་བྱང་འདུག་གྱུང་། མཁས་པ་སྤྲུམ་དག་ནི་བརྒྱ་ཆད་བཞག་མཆོམས་ཆོས་འཁོར་ལ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་སུ་ངེས་པས་དོ་བོ་ཉིད་སྤྱུ་སོགས་འགོག་བདེན་རྣམས་རྟོགས་པའི་ཆོས་

1

༡༡།

འཁོར་དུ་སྤྱད་པ་ལས་འོས་ཅི་ཡོད། གཞན་དུ་ཆོས་འཁོར་ལ་ལུང་རྟོགས་གཉིས་སུ་མ་དེས་པར་སྤངས་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྟན་ཏེ་གསུམ་དུ་གྱུངས་པེས་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་འབྱུང་། ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་ལ་ཁ་
 ཅིག་བཀའ་ཡིན་པས་བྱུང་བེར་མཁུན་ཡང་ཡོད་འདུག་གྱུང་། ལྷའི་བྱར་བ་གནས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སུ་འདུས། །ཡེགས་པར་གསུངས་དང་དེ་ཡི་དགོངས་འགྲེལ་བ། །དེ་ཡི་དབང་
 གིས་ལྟུང་བསྟན་པ་འདི། །འཛིག་རྟེན་ལམས་འདིར་ཡུན་རིང་གནས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་ན། ལུང་གི་དམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་གང་རུང་དུ་འདུ་དགོས་ལ། དེ་
 ལྟར་འདུས་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆོད་ལྷན་ཐམས་ཅད་ལུང་གི་དམ་ཆོས་སུ་གྱུབ་པས་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་དུ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འདྲ། ལུང་གི་དམ་ཆོས་དང་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་ལ་བྱུང་པར་ཆེ་བ་ཡོད་མེད་མཁུན་པས་པ་དག་གིས་རྟོག་
 དཔྱད་མཛད་འཆོལ། སྤྱིར་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་ལ་མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་དེས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་རྒྱལ་ལ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་དང་པོར་ཡུལ་ལྷ་རྒྱུ་ཆ་སྤྱིར། འཁོར་ལྷ་སྡེ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་
 ལ། བཛྲེད་བྱ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར། བར་དུ་བྱུག་ཏེ་ལུང་པོའི་རི་བོར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བཟང་སྟོང་དང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་བཛྲེད་བྱ་གཟུགས་སོགས་

==

དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། མཐར་ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕུག་རྒྱལ་པོ་དང་། ལི་རྩ་བྱི་གཞིན་རུ་དང་། ལྷ་མོ་དཔལ་ཕྱེད་ལ་སོགས་པ་གཏུལ་བྱ་ཐེག་པ་སྐྱ་ཆོགས་པའི་རིགས་
 ཅན་རྣམས་ལ་བཟོད་བྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ཏེ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་བརྒྱུ་མས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱ་ཆོགས་པ་ཞིག་བསྐྱོར་བར་གསུངས་
 ལ། དེ་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཉིས་སྒྲ་ན་མ་ཆེས་པ། སྐབས་མ་ཆེས་པ། དྲང་བའི་དོན། རྩོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་པ་དང་། གསུམ་པ་ཉིད་སྒྲ་ན་མ་ཆེས་པ། སྐབས་མ་ཆེས་པ། དེས་པའི་དོན། རྩོད་པ་དང་བྱལ་བར་གསུངས་
 ཀྱང་། དབུམ་པ་རྣམས་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དེ་དག་སེམས་ཅམ་པའི་རྒྱལ་བཏེན་དུ་སྦྱར་ནས། རང་ལུགས་ལ་བྱ་ཆོད་ཕུང་པོར་གསུངས་པའི་ཆོས་འཁོར་བར་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་རྣམས་དེས་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་གྱིན་ཡོད་པ་འདྲ། ཤེར་
 ཕྱིན་མདོ་ཉིད་ལ་འང་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདྲ་སྟེ། རྣམ་མ་ཕྱེན་གྱི་ཐད་ཀྱི་ཤེར་མདོ་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མདོ་གསུངས་པ་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས། ཀྱ། འཇམ་བུའི་གླིང་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་བར་མཐོང་
 དེ་ཞིས་ཆེད་དུ་བསྐྱགས་པ་བཟོད་པས་ན་སྦྱར་གསུངས་པའི་རྣམ་མ་ཕྱེན་གྱི་ཐད་ཀྱི་མདོ་ཆོས་འཁོར་དང་པོ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་འཁོར་གཉིས་པ་ཡིན་པར་བསྟན། དེའི་ལུགས་ལས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་མདོ་རྣམས་ཆོས་འཁོར་གསུམ་པ་ཡིན་

ལྟོ། ལམ་བསྟན་པ་འདྲ། དེང་སང་རང་རང་དང་ཐ་དད་ན། ཇི་ལྟར་གསུང་གིན་ཡོད། ཡང་གཟུང་ས་ཀྱི་དབང་ལུག་རྒྱལ་པོས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲིམ་རགས་པ། འབྲིང་། ལྷ་བདང་
 གསུམ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་གྱི་དཔེས་མཆོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་བསྒྲོར་ཚུལ་གསུང་ས་ཏེ། ཐོག་མར་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྦྱོབ་བསྐྱེད་ནས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ལ་འཇུག་པའི་སྤྲད་དུ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཐམས་
 ཅད་སྟུག་བསྐལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་བཞི་ལས་བཅུ་མས་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྒྲོར། དེ་ནས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འཇུག་གི་སྒྲོན་སྟེང་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཁྱེས་ཏེ། དམ་ཆོས་པར་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྒྲོག་གསུམ་བཟོད་བྱར་བྱས་པའི་
 ཆོས་འཁོར་བསྒྲོར་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད། བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་དང་འཆོང་རྒྱ་བར་མདོན་སུམ་ལུང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་མི་རྒྱུག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་བ་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་གསལ་ཞིང་། དེའི་དོན་རྒྱུད་སྒྲུམར། མི་རྟག་སྟུག་བསྐལ་
 བདག་མེད་དང་། ཞིབའི་སྒྲ་ཡིས་ཐབས་མཁྱེན་རྣམས། ཞེས་པ་ནས། བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་ལུང་སྟོན་པའོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་བསྟན། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་དང་། སྦྱིབ་བདགོངས་འབྲེལ་སོགས་
 ལས་གསུངས་པའི་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཇི་ལྟར་ཡོད་མཁས་པས་དཔྱོད་དགོས་པས་རང་རང་གི་སྒྲུམ་གོང་མའི་སྟོལ་འཛིན་པའི་གསལ་སོ་སོ་ན། བསྒྲོང་ཇི་ལྟར་ཡོད། ཡང་ཀུན་མཁྱེན་གཡག་པ་དང་ཐོག་མཆོངས་རྗེ་རེ་

མ་དང་པ་གཞིན་རྒྱུ་གྲོས་ཀྱིས་གདན་ས་ཆེན་པོར་འཆད་ཉན་དང་ལས་ཆེན་ཡུན་རིང་དུ་མཛད། དེའི་སློབ་མ་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ཤེས་པའི་བཤེས་གཉེན་བདུན་གྱི་གཙོ་བོ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སློབ་ཐུང་གྲགས་པ་བྱུང་། དཔོན་སློབ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གྲང་པར་ཕྱིན་ལ་ཁྲིག་ལ་སོགས་ཡིག་ཚེགས་རྒྱ་ཆེ་བ་མཛད། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་དགོངས་པ་དབྱམས་ར་འགྲེལ་ཞིང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མ་དེའི་སྤྲུལ་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་འཆད་བྱེད་དུ་སྦྱོར་བས་གྲུབ་མཐའི་འགད་ཡང་པར་ཕྱིན་ལ་མི་མཐུན་པ་ཆེར་མེད་པ་འདྲ། རིང་སྟོན་གྱི་སློབ་མ་དོན་ཡོད་དཔལ་བའི་རྗེས་སྦྱོང་བ་ལ་པར་ཆེན་ཤུག་མཆོག་ལྡན་བྱུང་སྟེ། དེས་པར་ཕྱིན་གྱི་སྦྱི་དོན་ཆེན་མོ་དང་། ཐལ་དག་དབང་པོའི་རྗེ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་མཛད་དེ་གཡལ་རོང་གི་ལུགས་སྟོན་འཛིན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས། གྲུབ་མཐའི་གནད་ཤེར་མངོ་དང་། རྒྱུ་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གཞན་སྦྱོང་དབྱམས་བཞིན་པ་ལ་ཐུགས་ཅེ་གཏད། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་རྗེ་རྗེ་གདན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སྐུ་སངས་རྒྱས་མིན་ཞིང་། སངས་རྒྱས་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་ཆོས་སྐུ་ཁོན་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། དེའི་ཤེས་བྱེད་གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། སྐུ་སྤྲུལ་གཉིས་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཡང་དག་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། རྗེ་རྗེ་གཙོད་པ་ལས། གད་དག་ང་ལ་གཟུགས་སྐུ་མཐོང་། གད་དག་ང་ལ་སྤྲར་ཤེས་པ། ཡོག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡི། སྦྱོང་བོ་དེ་དག་ང་མི་མཐོང་། ཞེས་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཇི་ལྟར་ཆོན་ནི་སྐུ་ཆོགས་པས། ཁོར་བུ་དེ་དངོས་མིན་པར་སྤྲང་། ཇི་བཞིན་འགྲོ་རྒྱུ་སྐུ་

॥ ॐ ॥ ཚཱི་གསལ་པས། ། བྱུང་བ་དག་དེ་དངོས་མིན་པར་སྒྲུང་། ། ཞེས་གསུངས་གིང་། དེའི་དོན་ཡང་། ཚཱི་རིས་གྱིས་བྲིས་པའི་མོར་བྱ་དེ་མོར་བྱ་དངོས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་ནས། ས་བརྩུ་པའི་བྱང་
 སེམས་གྱི་བར་ལ་རང་རང་གི་མོས་པ་དང་དགོ་བའི་རྒྱུན་སྒྲུ་ཚཱི་གསལ་པས་སྒྲུང་བའི་སྒྲུ་ལ་སྒྲུ་མ་ཚཱི་ག་དང་། འབྲིང་དང་། ཐམ་དང་། ལོངས་སྒྲུར་སྒྲུང་བ་དེ་དག་ག་དུ་ལ་བྱ་ག་ཞན་སྒྲུང་གི་སངས་རྒྱས་ཚཱི་མ་ལས། སངས་རྒྱས་མ་ཚཱི་ཉིད་པ་མིན་པ་དཔེ་
 དོན་དེ་ལྟར་སྒྲུར་བས་རྟོགས་རུས་པ་ཡིན་གསུངས་གྱིན་ཡོད་འདུག་པ། དེང་སང་ཡམ་ཚཱི་ལྟེ་ག་བྱུགས་སྒྲུ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ག་ཞེས་བཞག་སྒྲུང་བས་ན་པར་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཏ་ཅང་ཐམ་ཆེ་བ་དེ་ལ་དག་ག་སྒྲུབ་གྱི་ལུང་རིགས་ཇི་ལྟར་བྱེད། ཡང་ཀུན་
 མ་བྱེན་ག་ཡག་རོང་གི་རྩེས་སྒྲོང་བྱམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་སངས་རྒྱས་འཕེལ་ལ་སྒྲོབ་མ་ཀུན་མ་བྱེན་རིན་པོ་ཆེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲུས་བྱ་བྲངས་ལས་བརྒྱལ་བ་བྱུང་། ཀུན་མ་བྱེན་ཆེན་པོས་རོང་སྒྲོན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུ་
 དོན་ཡུམ་དོན་རབ་གསལ་དང་། སྒྲུར་བྱིས་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་སོགས་མཛད། ཀུན་མ་བྱེན་རང་གི་དགོངས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྒྲོན་པ་ལ་ཡམ་ཕྱིན་དག་འའ་གྲེལ་དུ་གྲགས་པ་མཛད་དེ། དེའང་རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་སང་གོ་བཟང་པོ་ལ་
 སོགས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་རྩོག་ལོ་ཆེན་པོ་དང་། འབྲེ་ཨར་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་རྣམས་ཀྱང་བྱམས་མགོན་གྱི་དགོངས་པར་སོང་མ་སོང་རང་གི་རྣམ་དཔྱད་གྱིས་ག་བྲིགས་ནས་མ་སོང་བ་རྣམས་བཀག་སྟེ་བྱམས་མགོན་རང་གི་དགོངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་

བྱངས་ནས་མཆོད་བཟླ་དུ་གྱིས་སྐབས་སུ། མཆོད་བཟླ་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་བ་སོགས་སྦྱར་ཚུལ་གྱིས་བཤད་པ་རྒྱས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་པ་ལ། མཆོད་བཟླ་དུ་ཆོག་གི་མཁུན་གསུམ་རྗེས་བཅས་ནས། །དགོངས་འབྲེལ་
 དག་གི་ཡུར་བ་ནས་བྱངས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ས་བཅད་ཀྱང་མཛད་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྩལ་བཏོན་གནང་བ་ལ་གྲུབ་མཐའ་གཞན་འཛིན་པ་རྣམས་འདི་ལ་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་དབྱུང་པ་གནང་རྒྱུ་ཇི་ལྟར་ཡོད། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོན་
 འཇུག་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ། སྟོན་འཇུག་ལས། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཡལ་ཆེར་འགྲོ་འདོད་ཀྱི་
 དཔེས་བསྟན་པ་སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། འགྲོ་བའི་བྱུབས་ཟིན་ནས་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས། སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་ལ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ཟེར་ཞིང་། རོང་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ལ། ཀུན་
 མཁུན་རིན་པོ་ཆས། སྟོན་སེམས་དང་འཇུག་སེམས་ཙམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་མཆོན་ཉིད་པ་ནམ་སྟེས་པ་ན་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་པར་གྱིས། རྩལ་སྤྲས་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐོབ་
 པ། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐོབ་པར་རྩལ་སྤྲས་སུ་ཁས་འཆེ་བ་བཀག་པའི་ཤུགས་ལས། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་ནས་རྩལ་སྤྲས་སམ། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཐེག་ཆེན་

7

༡།

ལམ་ཞུགས་ཡིན་པ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྤྱོད་གྱུར་ན་སྒྲིད་ཅིག་གིས། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གྱིས་བསྟན། །བྱང་པར་སྤོབ་དཔོན་གྱི་འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས་སྤོན་པ་དང་འཇུག་པའི་དོ་བོའི་དྲུག་པ་
པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་སྤོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྤོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སུ་ངེས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ངེས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མ་མཐའི་ས་མཆོམས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚིགས་ལམ་རྒྱུ་དུ་ནས་འཛིན་པ་
གནང་། ཇི་ལྟར་ན། དོན་གསལ་ལས། དེ་ལ་དང་པོ་གསུམ་ནི་རྒྱུ་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་དྲིལ་ལས་དང་པོ་པའི་སས་བསྐྱེད་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དཔའི་སྤོན་སྟེར་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་
བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ཚིགས་ལམ་རྒྱུ་དུ་བའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་ནས་མ་མཐའ་བཞག་ དེ་བཞིན་དུ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་སྒྲིབ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་ཚིགས་ལམ་འབྲིང་པོ་ལ་གནས་པ་དང་། ཚིགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་ནས་མ་
མཐའི་ས་མཆོམས་སུ་བཞག་ཅིང་། བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པ་དང་བྱང་སེམས་ཚིགས་ལམ་པ་དོན་གཅིག་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ས་སྤྱོད་པའི་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས། སྤོན་པ་ལ་སྤོན་པའི་སེམས། སྤོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ། སྤོན་པ་
མི་ཉམས་པར་བསྐྱེད་བདེ་གསུམ། འཇུག་པ་ལ་འཇུག་པའི་སེམས། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ། འཇུག་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱེད་བདེ་གསུམ་གསུངས་པའི་དགོངས་པར་སོང་བས་ས་ལུགས་དང་གྲུབ་མཐའི་གནད་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཐུན་པ་ཞིག་

ཡིན་ཤིང་ཆེ་བར་འདུག། སྐྱེད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་སྐྱེད་ཕྱོགས་ཁ་ཅིག་ཉན་རང་གི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་བྱུང་འདུག་གྲུང་། དེ་ལྟར་ན་ཉན་རང་གི་ལམ་རྣམས་གྲུང་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་མིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཉན་རང་གི་ཐར་པ་ཐོབ་པས་གྲུང་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་སྐྱོན་བྱུང་བ་འདྲ། ཡང་རིགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་སེམས་གསལ་བའི་ཆ་དེ་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། སྐྱོད་པའི་ཆ་དེ་འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ཟེར་ཞིང་། རོང་ཁྲིཀ་གི་དངོས་བསྟན་ལ་འང་གདུལ་བྱ་དྲང་བའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་ཡོད་འདུག་གྲུང་། སྒོ་མ་གསུམ་ཁ་སྐྱོད་ལས། རང་བཞིན་གནས་རིགས་འདུས་བྱས་སུ། འདོད་པ་དངོས་སྐྱའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། རྟུམ་པ་ཡི་ལུགས་ལ་མེད། ཁེས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་བྱབ་མཐའ་འཆའ་བར་མཛོད། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཞེས་པའི་རང་བཞིན་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ་འཕགས་པ་གྲོལ་སྒྲེས་ཉི་མུང་དུ་གསུངས་པའི་ལུང་འདྲན་པར་མཛོད། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ལ་འང་པཎ་ཆེན་འབུམ་ཐུག་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ས་སྐྱ་པའི་རྗེས་འབྲང་མང་དག་ཅིག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོ་བ་ཡིན་ཆོད་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་སྐྱོབ་ལམ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཡིན་ཟེར་བ་བྱུང་ཡང་། ས་སྐྱ་པའི་བསྟན་འཛིན་འབྲུལ་མེད་མཁས་ཆོག་སྐྱ་པའི་སེང་གོས་ནི། ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་ལས། རྒྱས་པའི་རིགས་ནི་བྱུང་རྒྱུ་ཉུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཡོད་ཀྱི། མ་བསྐྱེད་པ་ལ་མེད་

1

ལྟོ་མཁའ་

༡༡། འདྲིམ་གསུངས་པ་ལ་ཐུགས་ཅེ་གཏད་ནས་རྒྱུ་འགྱུར་གྱི་རིགས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོབ་ལམ་གྱིས་བྱུང་པར་མཛད། རྒྱུ་འགྱུར་གྱི་དོན་ཡང་རིགས་སང་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱས་
པར་འགྱུར་པ་ལ་འཛོག་ དེས་ན་མངོན་ཏྲོག་རྒྱུ་འགྱུར་གྱི་བསྟན་བྱའི་དོན་ནི། ཤེས་རབས་ལོ་ལ་ཕྱིན་པ་ནི། འདོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཤིང་། རྣམ་ཀུན་མ་ཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། འདོན་སྐྱོམས་ཅན་ཤེས་པ་ཉིད། རྣམ་ཀུན་མངོན་ཏྲོག་སྐྱོམས་
པ་དང་། རྩོམ་ཕྱིན་དང་མཐར་གྱིས་པ། སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་ཏྲོག་སྐྱོམས་བྱུང་ཆུབ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་དང་དེ་རྣམ་བརྒྱད། འདྲིམ་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་མ་ཁྱེན་ལམ་ཤེས་གཞི་ཤེས་གསུམ་ཐོབ་བྱའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་རིམ་བཞིན་
བསྟན། རྣམ་ཏྲོག་སྐྱོར་བ། རྩོམ་ཕྱིན་སྐྱོར་བ། མཐར་གྱིས་པའི་སྐྱོར་བ། སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བ་དང་བཞི་ནི་སྐྱོམ་པ་ཉམས་ལེན་བྱས་ཏེ། སྐབས་བཞི་པ། ལྔ་པ། དུག་པ། བདུན་པ་རྣམས་སུ་བསྟན། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེད་མ་ཁྱེན་གསུམ་ཐོབ་
བྱའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དོན་སྐྱོར་བཞིས་ཉམས་སུ་སྐྱེད་སྐྱོར་པ་ལས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སྐབས་བརྒྱད་པར་བསྟན། དེ་ལྟར་བཟོད་བྱའི་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་བརྒྱད་བྱུང་བའི་དང་པོ་རྣམ་མ་ཁྱེན་རྒྱུ་འགྱུར་པར་འཆད་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་བཅུ། ལམ་ཤེས་ལ་བཅུ་གཅིག་ གཞི་ཤེས་ལ་དགུ། རྣམ་ཏྲོག་སྐྱོར་བ་ལ་བཅུ་གཅིག་ རྩོམ་ཕྱིན་སྐྱོར་བ་བརྒྱད། མཐར་གྱིས་པ་ལ་བཅུ་གསུམ། སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བ་ལ་བཞི། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེད་ལ་སྐྱེད་གསུམ་མཛད་པ་ཕྱིན་ལས་དང་བཅས་

པས་བཞི་སྟེ། འདི་རྣམས་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྤྱུ་སྤོན་དོན་བདུན་ཅུར་གྲགས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུའི་སྟོན་ས་ཚང་རྒྱ་པའི་ལམ་རིམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཚང་ལམ་ནོར་བར་སྟོན་པ་ནི། སར་ཕྱིན་བརྒྱད་འདེབས་གྱི་ལམ་རིམ་ལས། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། སྤྱོད་ཆོག་སྤྱུ་པའི་སྤྱོད་ཆོག་དུ་གྱུར་ནས་ཕྱིན་ལས་དབང་བསྐྱར་ཤོག། ཁྱེས་པའི་བར་ཆོག་སྤྱུ་པའི་སྤྱོད་ཆོག་དུ་གྱུར་ནས་ཕྱིན་ལས་དབང་བསྐྱར་ཤོག། འབྲས་བུའི་སྤྱུ་པས་སྤྱུ་ལུང་ཆོས་པ་ཡལ་ཆེར་སངས་རྒྱས་གྱི་སྤྱུ་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་བཞིའི་སྟེང་དུ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་བསྐྱར་ནས་ལྟར་འདོད་ཀྱང་། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་ལ་སྤྱུ་གསུམ་དང་ཡེ་ཤེས་བཞི། རྗེ་ཐེག་པའི་སྤྱུ་པས་སྤྱུ་བཞི་དང་ཡེ་ཤེས་ལྟར་བཞེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་ཅེ་མོས་རྒྱུད་སྤྱོད་སྤྱུ་རྣམས་ལས་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་འདུག་པས་སོ་ཞེས་བཤད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁས་པ་སྤྱུ་པ་ཡལ་ཆེར་སྤྱུ་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པར་བཞེད་གྱིན་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། གཞུང་འདིར། དོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྗེས་བཅས་དང་། འདི་བཞིན་གཞན་པ་སྤྱུ་པ་པ་ནི། ཆོས་སྤྱོད་ཆོས་དགར་ཆོག་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པས་གསུམ་པོ་དེ་སྤྱུའི་གྲངས་ངེས་གྱི་དབྱེ་གཞིར་བསྐྱར་པ་འདྲ། རྒྱུད་རྣམས་ལས་ཀྱང་། རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་གྱི། སྤྱུ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། ཞེས་དང་། མདོ་སྤྱོད་ཆོག་ལས། སྤྱུ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་གྱི། སྤྱུ་བསྐྱར་པར་ནི་ཤེས་བུ་སྟེ། ཞེས་སྤྱུ་གསུམ་གྱིས་སངས་

1 ལྟུང་། རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེས་པར་གསུངས་པ་དང་། སེང་གོ་བཟང་པོའི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། སྐྱེ་ལ་བཞི་རུ་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་སྟོང་དགོས་པ་འདུག་པས་རང་རང་གི་སྟོས་དཔྱད་དང་གྲུབ་མཐའི་ཁ་སྐད་ལ་ཇི་
 ལྟར་ཡོད། གཞན་ཡང་རྗེ་མུས་རབ་འབྱམས་པས་ཡར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུ་མི་ལམ་དགོངས་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དང་། པཎ་ཆེན་ཀོང་སྟོན་གྱིས་ཀྱང་ཡར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲི་དོན་མཛད། དེ་ལྟར་ན་བཀའ་ཆེན་བཞིའི་ནང་ཆོན་གྱི་ཡར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་དེ་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་
 རང་ཡིན་པར་འདུག་ཀྱང་། སྤྱི་བབས་བུམས་ཆོས་ཕྱི་མ་བཞི་དང་། ཐོགས་མེད་གྱིས་མཛད་པའི་ཐོག་བསྐྱེས་རྣམས་ཀྱང་ཡར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པས། དེ་དག་ལ་གོ་དོན་དང་མཐའ་དཔྱད་ཅུང་ཟད་བགྱིས་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱུ་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་
 རྒྱུ་པོའི་མདོ་སྡེ་མཐའ་ཡས་པའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གྱུར་པས་མདོ་སྡེ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ། འདི་ཉིད་ཐོག་ཆེན་བཀའ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབས་ཉི་ལུ་ཅུ་གཅིག་གི་སྟོན་སྒྲུབ་ལ་ཤལ། ལམ་རིམ་ནི་རིགས་དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་སྐབས་པ་
 དགོངས་གསལ་དུ་བྱངས་པ་ལྟར་དོན་ཆོན་བཅུའི་སྟོན་སྒྲུབ་ལ་ཤལ། བྱང་དེས་གང་གཅི་ཆེན། གཉིས་ཀ་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དེ། གཞིའི་སྐྱབས་སུ། དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱུ་དང་བྲལ། ཞེས་རིགས་ཆད་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་བཤད་པ་
 དང་། ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ། རང་དང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ། མེད་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་མེད་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་བྱང་དོན་དུ་འཆད་པ་འདྲ། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ། ཁ་ཅིག་དག་ནི་བྱང་ཕྱིར་དང་། གཞན་དག་རྗེས་སུ་གཞུང་

པ་ཆེན་པོ་དཔེ་ཆེན་འབྲེལ་གཏུག་

བའི་ཕྱིར། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཁ་ངེས་རྣམས་ལ་ཐེག་གཅིག་བསྟན། ཁྱེས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དང་དོན་དུ་བསྟན་ནས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་རྣམས་ནི་དང་དོན་གྱི་ཁ་
སྐད་ཡིན། ཡང་གཞིའི་སྐབས་སུ། འགྲོ་ཀུན་དེ་ཡེ་སྟོང་པོ་ཅན། ཁྱེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་གསེགས་སྟོང་པོ་རྒྱུད་ལྡན་དུ་བསྟན་པ་དང་། ལམ་གྱི་སྐབས་སུ། བྱངས་དང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་གོ་རིམ་དང་། ཁྱེས་སོགས་ཀྱིས་པར་ཕྱིན་དུག་
དང་། བསྟུ་དངོས་བཞིའི་སྟོང་པ་བསྟན་པ་དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་དབྱེ་བ། །རང་བཞིན་དང་ནི་ལོངས་སྟོང་རྫོགས། གཞན་ནི་སྤྱུ་པའི་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱུ་གསུམ་དང་ཡེ་ཤེས་བཞིར་བསྟན་པ་
རྣམས་ནི་ངེས་དོན་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན། འདིར་ཡེ་ཤེས་ལ་བཞི་ལས་མ་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མི་གཡོ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན། ཁམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོག་ བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའོ། ཁྱེས་གསུངས་པ་མེ་
ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་རྟེན་དང་། ཡེ་ཤེས་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་བཞི་པོ་དེ་ལས། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་འདིར་མི་བཞེད་པ་ཁོ་ནའོ་ཁྱེས་པའི་རྣམ་དཔྱད་ལས་ཐོན་པ་འདྲ། ས་བཟང་མ་ཏི་པ་ཆ་ཆེན་གྱིས་བུམས་ཆོས་ལྷ་ཆར་ལ་འབྲེལ་
པ་ཆེད་ཐུབ་རེ་མཛད། འོན་ཀྱང་འཕགས་པ་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་འེ་ལུང་གིས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ནས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷར་བཞེད་པ་ནི་ས་ལུགས་དང་མ་མཐུན་ཞིང་། གཞན་སྟོང་གི་ཕྱོགས་ལ་སྤྱན་ཡངས་པས་ཁོ་ནའོ་ཁྱེས་པའི་ཆོག་འདི་མ་

༡ ལྷ། གཟིགས་པ་ལྟར་སྒྲུང་། རྒྱལ་སྐུ་མཐོག་མེད་པས་མདོ་སྤྱུང་དང་། རྒྱུད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲེལ་པ་རེ་མཛད། རྒྱུད་སྒྲུབ་། དེ་བཞིན་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིས། མཐོང་སྤང་རྣམས་ནི་སྒྲོག་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་
 གཞུང་ལ། དེ་བཞིན་མཐོང་ལམ་རིམ་སྒྲུབ་པས། ཞེས་པའི་གཞུང་དུ་བསྐྱུར་ནས་མཐོང་ལམ་སྒྲུབ་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གིས་མཐོང་སྤང་རིམ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པའི་བཤད་པ་མཛད་པས་མཐོང་ལམ་ཀུན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་བཞེད་པ་འདྲ། སྤྱིར་རྒྱུད་སྒྲུབ་
 བསྐྱུར་བཅོས་ལུས་ཀྱི་བཟོད་བྱའི་གཅི་བཞི། སངས་རྒྱུས་ཆོས་ཆོག་ལ་ཁམས་དང་བྱང་རྒྱུ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐབས་ཡུལ་གྱི་སངས་རྒྱུས་དགོན་མཆོག་ནས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོན་ལས་ཀྱི་བར་བཟོད་བྱའི་གསུངས་པའི་དོན་དུ་
 བཟོད་པའི་མཛུ་དང་སངས་མང་པོ་ཞིག་བཟོད་བྱུ་བཟོད་པོ་དེ་ཀ་དོན་ཉི་གཞས་བཟོད་དུ་འདོད་པ་ཡོད་པ་ཤས་ཆེ་བ་འདྲ་ན་འདྲ། དོན་ཉི་གཞས་འདྲུན་འདི་དག་གོ་ ཞེས་པའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱུས་དགོན་མཆོག་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེ་བཟོད་བྱུར་སྤྱོད་པའི་
 མདོ་སོ་སོ་ལ་དོན་ཉི་གཞས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དག་བཟོད་པོ་འདིར་བཤད་གཞིར་བྱས་ཏེ། འཆད་བྱེད་རྒྱུད་སྒྲུབ་མའི་བསྐྱུར་བཅོས་ཀྱིས་འཆད་ཅེས་སྐྱུར་ན་ལེགས་པ་འོང་ངམ། གང་ལྟར་དོན་དང་དོན་ཉི་གཞས་ཀྱི་བྱུང་པར་འབྱེད་དགོས། རྒྱུད་སྒྲུབ་འདི་དུ་
 སེམས་གང་གི་གཞུང་ཡིན་སྟེ་མ་ན། རྒྱུད་སྒྲུབ་རིན་པོ་ཆའི་མདོ་རྒྱུ་ཉི་གཞས་སྤྱོད་ཤིང་གི་རྒྱུ་རིགས་སྤང་བྱུ་རྒྱུན་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ། འདིར་ནི་རིགས་ཆད་པ་མི་སྤྱིད་དེ། རྒྱུད་སྒྲུབ་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་ཉི་གཞས་སངས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བྱུར་དང་། ཞེས་སོགས་

འདྲེན་པར་མཛད་པ་དང་། རྒྱལ་པ་དགོངས་གསལ་དུ་འང་སེམས་ཅམ་པ་ནི་རིགས་ཆད་པར་འདོད། དབུམ་པ་རིགས་ཆད་པར་མི་འདོད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་བླ་མའི་དངོས་བསྟན་ལ། རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། ཁྱིམ་པས་སེམས་
 ཅན་ཀུན་རིགས་རྒྱུད་ལྷན་དུ་བསྟན་པའི་རིགས་ཆད་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པ་གཞིར་བཞག་པས། དེ་ལྟར་ན་འདི་དབུམ་འི་གཞུང་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འདྲ། གོང་མའི་གསུང་དང་མཐུན་པར་ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེ་འང་འདི་དབུམ་འི་གཞུང་རང་
 དུ་བཞེད་དེ། རྒྱུད་བླ་མར། སྤྱིན་དང་རྩི་ལམ་སྤྱུ་བཞིན་དེ་དང་དེར། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཀུན་སྟོང་པ་ཞེས། གསུངས་ནས་ཡང་འདིར་རྒྱལ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ། སངས་རྒྱལ་སྟོང་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུངས། ཁྱིམ་བཤད་པའི་དོན་ལཱ་འ་
 འཁོར་ལོ་བར་པར་སྤྱིན་དང་རྩི་ལམ་སོགས་ཀྱི་དཔེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་གསུངས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་པར། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྟོང་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འགལ་ལམ་ཁྱིམ་དོགས་
 པ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་སྤྱུ་མ་དེའི་དེམ་ཐག་སེམས་ཞུས་སེམས་ཅན་དམན་ལ་བརྟུན་པ་དང་། ཡང་དག་མི་འཛིན་ཡང་དག་ཆོས་ལ་སྤྱར། བདག་ཅག་ལྟག་པའི་སྟོན་ལྟ་གང་དག་ལ། ཡོད་པ་དེ་དག་དེ་སྤང་དོན་དུ་
 གསུངས། ཁྱིམ་པ་འདི་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི། བཀའ་འཁོར་ལོ་བར་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བཤད་པ་དེ་ངས་པའི་དོན་དུ་ཁས་ལེན་ཞིང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ལས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྟོང་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སེམས་ཅན་ཀུན་

1. ༡། ལ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེ་སེམས་ཞུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དམན་པ་ལ་བརྟུན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ལཱ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་དང་དོན་ཡིན་ནི་ཞེས་ལན་བཏབ་པས་རྟོགས་ཀྱིས་གསུངས། རབ་དབྱེ་
 ལས། དགོས་པ་སྒྲིན་ལཱ་སྤང་ཕྱིར་གསུངས། ཞེས་པ་དང་འགྲིགས་པར་སྤང་། ཡང་ས་སྤྱུ་པའི་བསྟན་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྤྱུ་སྤྱུ་བརྒྱུ་མཛོའི་གསུང་ལས། རྒྱུད་སྒྲུ་མའི་དོགས་པ་དའི་ལན་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་གསུངས་ཞེས་པའི་འཕྲོ་དམ་
 ཐག་པ་ལས། ཡང་དགམ་ཐའ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱིས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ལས་དང་རྣམ་སྒྲིན་དོན། སྒྲིན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བཟོད། ཉོན་མོངས་སྒྲིན་འདྲ་བུ་བ་ཡིན། ལས་ནི་མི་ལམ་ལོངས་སྤྱོད་བཞིན། ཉོན་
 མོངས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན། ཡུང་པོ་སྤྱུ་མ་སྤྱུ་ལ་པ་བཞིན། སྤྱར་ནི་དེ་ལྟར་རྣམ་གཞག་ནས། སྤྱར་ཡང་སྤྱུ་མའི་རྒྱུད་འདིར་ནི། ཉེས་པ་ལཱ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཁམས་ཡོད་ཉིད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ལ། དའི་དོན་
 ཡང་། ཡང་དགམ་ཐའ་སྟེ་བདེ་གསེགས་སྤྱོད་པོ་ནི་སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་དཔེ་བསྟན་པར་མི་རུས་ཤིང་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ལ། ལམ་ལོ་བར་པར་སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་དཔེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་
 གསུམ་གྱིས་མཛོན་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིན་གྱི་དཔེ་སྤྱུ་མ་བསྟན་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། མི་ལམ་གྱི་དཔེ་སྤྱུ་མ་བསྟན་པ་ལས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྤྱུ་མ་སྤྱུ་ལ་པའི་དཔེ་སྤྱུ་མ་བསྟན་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་དུ་

དག་ཆོས་པོ་དེ་ཆོས་འདེམ་གཏམ་

གུར་པའི་སྤྱི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་བདེན་པར་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་ལན་བཏབ་པས་ན་རྒྱུད་སྤྱི་འདི་སྤྱི་པོ་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་གྱི་གཞུང་རང་ཡིན། བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དུ་འང་སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་དུ་བཤད། རབ་དབྱེ་ལས་
ཀྱང་། འོན་ཀྱང་མདོ་སྤྱི་འགའ་ཞིག་དང་། བློ་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྱི་མར། །སེམས་ཙན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱུས་གྱི། །སྤྱི་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི། །དགོངས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ཞེས་བཞེད་གྱིན་ཡོད་
འདུག་པ་སྤྱི་བབས་ཁ་སྤྱད་ལ་ལུང་དོན་དང་འཛིན་རིལ་འདྲ་ཞེས་པ་ལྟར། ལུང་དོན་འདི་འདྲ་མཁས་པ་སོ་སོའི་རྣམ་དཔྱད་གྱིས་འཐེན་ཁྱེར་བྱས་ཙན་གང་བཤད་བདེན་བདེན་འདྲ་བ་འོང་གིན་འདུག་ རང་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་བསྟུན་ན་གང་
འཐད། བབ་འདི་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གཡག་པས་ཀྱང་ལུ་གུ་ལུང་དུ་མཛད་ཟེར་བའི་ཁྲིམས་ཞིག་དང་། རོང་སྟོན་གྱིས་མཛད་པའི་ཁྲིམས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་ཁྲིམས་ཡོད་འདུག་པ་ཡིན། དབྱས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་བརྗོད་བྱ་ནི་བརྗོད་བྱ་མཚན་ཉིད་
གསུམ་གྱི་སྟོན་སྟོན་འདོགས་དང་སྤྱར་འདེབས་གྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྟར་བའི་དབྱས་དང་། དེར་ལྟར་བའི་མཐའ་རྣམས་པར་བྱེན་སེམས་ཙམ་པ་རང་ལུགས་གྱི་དབྱུ་མའི་ལམ་འཆད་པར་བཞེད་དེ། གཞུང་ཉིད་ལས། བཏགས་པ་དང་ནི་གཞན་གྱི་
དབང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་དང་། ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ན། །དེ་ནི་དབྱུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེའང་ཡོད་པས་སོགས་གྱིས་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པས་སྤྱར་འདེབས་སུ་མ་

མཚན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྒོ་བཏགས་རྣམས་ལ་ཀུན་བཏགས་སུ་འཛོག་འདི་དང་མཛོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཙམ་པ་ནི་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན། ཕྱིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཚད་མ་རྣམས་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་དབུས་
མཐའ་ནས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱེད་ནས་ཡིག་འཛོག་དང་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བ་ནི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ལ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གིས་རྒྱས་བཀའ་པར་འགོ་བས། དེ་འདྲའི་ཚེས་ཀྱིས་གྲུལ་མི་སྤྱུལ། རིགས་པའི་
རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་རང་གི་ལུགས་བཞིན་བྱེད་ན་ཚད་མ་རྣམས་འབྲེལ་གྱི་ཚད་འབྲས་གཉིས་པ་སོགས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱེད་དགོས། དེ་ནས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་མེད། ཚེས་དང་ཚེས་ཉིད་རྣམས་འབྱེད་ནི། །
ཚེས་ཐམས་ཅད་ཚེས་ཅན་འཁོར་བ་དང་། ཚེས་ཉིད་མུང་ན་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་བྱེད་ནས་སྒོན་པའི་གཞུང་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ཉིད་ལས། འདི་ཐམས་ཅད་ནི་གཉིས་ཏེ། ཚེས་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་དང་། ཚེས་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའོ། ཚེས་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་
ནི་འཁོར་བའོ། ཚེས་ཉིད་ནི་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་མུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཞིས་གསུངས། འབྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་ཡིན། གཉིས་ཀ་ལ་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་མཛད་པའི་འབྲེལ་པ་རེ་ཡོད། ཚེས་ཉིད་རྣམས་འབྱེད་ལ་ཚིགས་བཅད་མཞིག་
ཀྱང་ཡོད་པར་གྲགས་མོད། མཁས་པ་གཅིག་གིས་ཚིགས་བཅད་དུ་བསྐྱེབས་པ་ཡིན་ནམ། བྱམས་པ་རང་གིས་མཛད་པ་ནི་ཚིགས་ལྷག་འདི་ལས་འོས་མེད། ཡང་ཇོག་ལོ་ཆེན་པོ་ནི་བྱམས་ཚེས་ལྷ་ཀ་དབུ་མའི་གཞུང་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནི་ཞིས་པའི་

༡། ༄། །གསུང་འཕྲོས་ཀྱང་ཡོད། །པར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ཐོག་ས་མེད་གྱི་ཐོག་བསྐྱུས་ནི་ཐོག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་ལ་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལམ་སྟེ་བློན་པའི་སམ་ཚམས་བུམས་ཚོས་
ལྷར་གསལ་ཁ་བྱང་ཡང་། །གཞུང་འདིར་གསལ་ཁ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། །བཟང་དང་སྟོན་པའི་སྟོབས་ཅན་དང་། །སེམས་བརྟན་བྱུང་པར་འགོ་བཤམས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ས་མེད་གསུམ། །ཀྱན་ཏུ་རྩོམ་པར་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་དེའི་དོན་ཡང་། །བཟང་བ་སྟེ་དགོ་བའི་ཕ་བརྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དང་། །སྟོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་མི་ལྷོག་པར་བརྟན་པ་དང་། །སེམས་དཔའ་བྱུང་པར་ཏེ། །གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་འགོ་བསྟེ་བྱུང་པར་བཞི་
དང་ལྷན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྱུར་པ་ན་ལམ་སྟེ་བློན་པའི་ཞེས་ཀྱང་བྱ། །ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཞེས་ཀྱང་བྱ། །དེས་ན་ཐོག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལ་ནམ་སྟེས་པ་ན་ལམ་ཞུགས་སུ་འཛོག་ཀྱང་ལམ་སྟེ་བློན་པའི་མི་འཛོག་ །ལམ་སྟེ་བློན་པའི་སྤྲོ་ལ་དུ་
ཚོགས་བསགས་པ་རྣམས་བསྐྱལ་པ་བྱང་ས་མེད་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་ལ་མི་བཟང་སྟེ། །མདོ་སྟེ་དགོན་མཆོག་སྟོན་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆོ་དེ་ནས་བསྐྱལ་པ་བཟང་པར་བྱའི། །ཐོག་མའི་
སེམས་ནས་བཅུམས་ཏེ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། །ལམ་སྟེ་བློན་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་མམ་ཐའི་སམ་ཚམས་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ན་ཡོད་ཀྱང་། །ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པ་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྤྲོ་ལམ་དྲོད་ཐོབ་པ་ནས་འཛོག་སྟེ། །མདོན་

རྟོགས་ཀྱི་ལས། གཟུགས་ལ་སྟོགས་ལས་ལྟོག་སེམས་རྟོགས། ཞེས་པ་ནས། རྟོག་དང་ཕྱི་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པ་ནི། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྟོག། ཅེས་གསུངས་སོ། རྟོག་ལྟར་ན་དེ་དག་གིས་ནི་ཡར་
 ཕྱིན་གྱི་གཞུང་གི་སྐབས་ལས་བརྩམས་ཏེ་མཁའ་པ་དག་ལ་འབེལ་གཏམ་དུ་བྱུང་བ་རིན་ཆེན་མཛེས་པའི་ཕྱ་ཆོམ་དང་པོར་བཀོད་པ་བསྟན་ཅིན་ཏོ། རྟོག་སྐད་བཤད་འདི་མི་རྒྱ་ཐུག་ཡིས། རྣམ་པར་སྤྱེ་བའི་ཡར་ཕྱིན་ལམ་གྱིས་གཞུང་། འབེལ་པའི་གཏམ་
 གྱི་ཡིད་གཟུགས་མཛེས་པ་ལོ། གླེན་ལ་འཇུག་སྟོག་ཀྱི་སྤྱིང་དང་པོར་དགོ། ། འགྲོ་འདིར་ཡང་དག་རིག་པའི་ལམ། རྟོག་པོར་གསུངས་པའི་སྟོན་པ་མེ། བདེན་བཞིའི་ལམ་སྟོན་བསྟན་བཅེད། སྤྱབ་དབང་ཞབས་གྱི་པ་རྒྱུ་འདུད། ཅེས་
 མཆོད་པར་བཟོད་ནས། འདིར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སྐྱུ་པ་རྒྱུ་ཏམ་མཁའ་པ་འཇུག་པའི་སྟོན་ལས། མཁའ་པ་ཤེས་བྱའི་དེ་ལོན། རྟོག་ཆོས་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་འདོད། བྱེད་བྱས་སྐྱུངས་པའི་དོན་ཤེས་པ། རྟོག་དང་དེ་ལམ་ཁས་པ་ཡིན། རྟོག་ལྟར་བཟོད་
 སྟོན་རྟོག་གོ་དང་། གསལ་བ་ཕྱིན་དེ་རིག་ཅེས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་ལམ་ཁས་པར་བྱུང་བའི་ཡུལ་ནི་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལྟ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་དོན་གྱི་འགལ་འབྲེལ་གཅོད་པ་ལ་རྟོག་གོ་ལམ། ཆོད་མ་རིག་པ་འདི་མི་དགོས་
 ཀ་མེད་ཡིན་ཏེ། འདིའི་སྐབས་པ་དང་སུན་འབྱེན་པའི་རིགས་ལམ་གྱི་སྟོན་པ་དོན་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པའི་དགག་སྐྱབ་གྱི་མཐའ་དཔྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱའི་རྟོག་གོ་བལ་ཕྱི་པ་དང་ནང་པ་གཉིས་བྱུང་། ཕྱི་པ་ལ་རྟོག་ལྟར་བཞི་དང་། ཆོད་ལྟར་གཅིག་སྟེ།

[illegible]

ཨ་
ཨ་
ཨ་

མཛད། རྟོག་གོ་པ་ཕྱི་མ་རིག་པའི་དབང་ལྷག་གཉིས་ནས་བཟུང་ཚད་མ་ལ་མཛོད་རྗེས་གཉིས། འབྲེལ་པ་ལ་བདག་གཅིག་དང་། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་དང་། ལྷག་ཚོད་གསུམ་དུ་མི་སྟུང་བར་ཉི་ཤུ་ཅུ་
བཞིར་འབྲེད་པ་དང་། སྒྲུབ་ངག་བཛོད་ཚུལ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་ན་ལས་ཚོགས་ཉུང་ལ་དོན་རྒྱས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྔ་ན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་འགོད་པར་མཛད། འདིར་གསུངས་པའི་ཉུང་རྒྱས་དང་། རིགས་གཉིས་དུ། སྒྲུབ་པོ་ལ་ནི་ཉུང་རྒྱས་སྟུང་། བཞི་
གསུངས་པའི་ཉུང་རྒྱས་གོ་དོན་གཅིག་ པར་ཆེན་གྱི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཉུང་ཞེས་པ་ཅུ་བའི་སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྔ་ན་དང་། རྒྱས་པ་དེའི་ཚུལ་གསུམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་སྟུང་བར་མཛད་ཀྱང་། འབྲེལ་པར་དེ་འདྲའི་གསལ་པ་ཁམ་
འདུག་པས་ཇི་ལྟར་འབྲེད་དམ། དེ་ལྟར་དབྱིག་གཉིས་ཀྱི་སྟོབས་ཚད་མ་རང་ལས་མ་ཁས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་ཚད་ མཚོ་ལས། མཛོད་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔལ། ལྟར་སྟུང་བཅས་པ་བདག་རིག་ཕྱིར། ལྟར་སྟུང་དེ་ནི་སྟུང་འཕྱིན་དག། ལྟར་སྟུང་བཅས་པ་གཞན་དོན་བྱེད། ཅེས་རྟོག་གོ་པའི་ཚིག་དོན་བཟུང་གསུངས་པའི་རྗེས་དཔལ།
ལྟར་སྟུང་གང་ཡིན་དེ་བར་བྱ་སྟེ། བཅིག་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་ཟེར་ཡང་རྟོགས་སུ་མ་བྱིན། རང་ལྷགས་ནི་འགལ་བརྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོན་རྣམས་དེ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཡང་དགལ་བརྟེན་པའི་སྟོན་རྣམས་ཅད་རྗེས་དཔལ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་མཛོད་ལེའུ་དུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་རང་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་བརྩམས། དེའི་དགོངས་པ་རྣམ་པར་
འབྲེལ་པ་ལ་ཚོས་གྲགས་ཀྱི་རྣམ་འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མ་སྟེ་བདུན། རྣམ་འབྲེལ་ལེའུ་དང་པོ་རང་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་བརྩམས་ནས། ལེའུ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་འབྲེལ་པ་ལྷ་དབང་སྟོན་ལ་བརྩམ་དུ་བརྩུག་པས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ལོངས་ཏེ་

33

འགྲེལ་པ་བརྒྱམས་པ་གཟིགས་ཕུལ་བས་ཆུ་ལ་བཀྱས། ཡང་བརྒྱམས་ཏེ་གཟིགས་ཕུལ་བས་མེ་ལ་བསྟེགས། ཡང་བརྒྱམས་ཏེ་དེའི་མཛུགས་ཏུ། ཡལ་ཆེར་བསྐྱལ་པ་མེད་ཉིད་དང་། །དུས་ལ་འང་སྔོན་པ་མེད་པ་དང་། །གོ་མས་པའི་ཕྱིར་ནི་མདོར་
བསྐྱུས་ནས། །བཀའ་འགྲེལ་འདི་ནི་འདིར་བྱས་སོ། །ཞེས་དེ་སྐད་གྲུང་གིས་ནས་གཟིགས་སུ་ཕུལ་བས། གཞུང་གི་འཕྲོས་དང་ཆོག་ཟུར་གྱིས་བསྟན་པའི་སྤྲུལ་དོན་རྣམས་མ་མདོན་འདུག་གྲུང་། དངོས་བསྟན་ཡལ་ཆེར་ལོངས་པ་ཙམ་དུ་འདུག་
གསུངས་ནས་བཞག གང་ལྟར་ལྟའི་འགྲེལ་པ་འདིའི་དགོངས་པ་ལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་བླང་བྱ་ཡན་པའི་དོན་དང་། གྲུངས་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སོགས་དོར་བྱ་གཞོད་པར་གྱུར་པའི་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་
དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལ་རག་ལས་བས་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་དགོས་པའི་དབང་གིས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེན་དང་པོར་བཤད། དེ་ནས་མདོའི་མཚོན་བརྗོད་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་སྐད་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེའང་བརྒྱམས་པར་
དམ་བཅས་པའི་ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་སྤྱོད་བས་བཤད་པ་མཛད་མ་དགོས་ཤིང་། ཚད་མར་གྱུར་པ་ཞེས་སོགས་མདོན་བརྗོད་ཀྱི་ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་པོ་དེའི་དོན་རྟོགས་པར་འཆད་པ་ལ། ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལེན་གཉིས་པར་གསུངས། དེ་ནས་ཚད་
མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་མདོའི་དབང་གཞིར་བྱས་ནས་འཆད་པ་སྤྲུལ་སུ་བབས་པ་ལས། རེ་ཞིག་མདོའི་མདོན་སུམ་ལེན་འཆད་པ་ལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ལ་སོགས་པའི་ལེན་འདི་གསུམ་པར་གསུངས། དེ་ནས་རྗེས་དཔག་ལ་

॥

མཁུ་
ལྷོ་

༡༡། གཉིས་ལས། རང་དོན་རྗེས་དཔག་ལེན་དང་པོར་བཤད་ཟིན་པས། ལྷག་མ་སྐབས་སུ་བབས་པམ་དེའི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེན་པ་དོན་འཆད་པ་ལ། གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཉིད་ཕྱིར། ཁམས་གསལ་པའི་
ལེན་པའི་བཞི་པར་གསུངས་པར་བཞེད་དེ། ལྷག་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་འཆོས་ཀྱི་རྒྱ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་སྤར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་གིང་། དེའི་རྒྱ་བརྟེན་ཡང་ལེན་དང་པོའི་རང་འགྲེལ་ལས་དོན་དང་
དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཐུགས་རྩེ་བཤད་དེ། ལྷོ་སྟོབ་མ་སྤྱུ་སྟོ་གོས་ཀྱིས་ལེན་དང་པོར་རང་འགྲེལ་དང་། ལྷོ་ལེན་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་ལ་འགྲེལ་བཤད་མཛད་དེ། སྟོབ་
དཔོན་རྒྱ་མ་བན་པོ་གིས་རབ་འབྱུང་གནས་སྤྱས་པས། རྟེན་པ་བམ་གནས་པའི་གོ་རིམ་དང་། བརྒྱུ་མས་པའི་གོ་རིམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་དུ་སྟེགས་བམ་གནས་པ་ལྷར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་ཚད་མ་གྲུབ་
པའི་ལེན་དང་པོར་བརྒྱུ་མས། དེ་ནས་མཛོན་སུམ་ལེན་གཉིས་པ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེན་གསུམ་པ། དེའི་རྗེས་དེམ་ཐག་ཏུ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་འཆད་དོ། །རྒྱ་གྱིས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་འཆད་པའི་མཚན་སྟོར་དུ་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་
དཔག་པའི་དེམ་ཐག་པར་ཞེས་གསུངས་ཡོད་འདུག བོད་འདིར་ཡང་རྗེ་རེ་མཛད་པ་དང་། དེའི་སྟོབ་མ་ཅོང་ཁ་པ་དང་། བོད་པ་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱུ་མས་པའི་གོ་རིམ་དེ་ལྷར་དུ་བཞེད། རྟོག་པའི་དུ་བརྒྱུ་མས་གསལ་བཞིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་

ཆོག་ས་བཅད་ཀྱང་ལེའུ་དང་པོའི་རང་འབྲེལ་གྱི་མཆོད་བཟློན་ཡིན་གསུངས། ཉ་དཔོན་དང་ཀུན་མཁྱེན་གཡག་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་ཏེ་ས་སྐྱ་པ་བྱིངས་སྒྲེགས་བམ་གནས་པའི་གོ་རིམ་ལྟར་དུ་བཅུ་མས་པར་བཞེད། རྒྱུན་གྱི་སློབ་མ་ཡ་མ་རྒྱུས་ཆོད་མ་རྒྱུན་གྱི་འབྲེལ་པ་སྟོང་ལྷག་སུ་མ་རུ་ཅ་རུག་ཡོད་པ་མཛད། ཡ་མ་དང་རིའི་བར་དུ་མཆོམས་སྒྱུར་གྱིས་སྐྱ་སྐྱ་བ་པས་གཤིན་རྗེའི་དབྱ་ཞེས་པ་འབྱུང་བར་སྐྱ་པ་དག་འཆད་པ་ལགས། ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་སྒྲེ་བདུན་རབ་གསལ་དུ་ཡ་མ་རྒྱུས་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པས་བརྒྱད་འདེབས་སུ་ཡང་། འཆི་བདག་བདུད་གྱི་དབྱང་འཛོམས་ཡ་མ་རྒྱུས་ཞེས་འདོན་དགོས། ཡ་མ་སྒྲེ་ཞེས་པ་ཡི་གེ་མ་དག་གསུངས། ཡང་རྫོ་ལེན་རྩ་རར་སྐྱ་འབྱུངས་པའི་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་རྣམ་དེས་གྱི་འབྲེལ་པ་ཤད་འཤད་ལྷན་ཆེན་མོ་མཛད། འདིས་སུ་སྒྲེགས་དང་རྩོད་པས་རྩོད་པ་རྒྱལ་ཐེངས་བདུན་བྱུང་སྟེ་རྒྱལ་ར་ལན་བདུན་དུ་བདུངས་པས་པར་ཆེན་རྒྱལ་ར་བདུན་པར་གྲགས། འོན་ཀྱང་འདིས་རང་རིག་མདོན་སུ་ལ་གཟུང་ཡུལ་ཡོད་པར་བཤད་པ་རིགས་གཏེར་དུ་བཀག་གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་དུ་ལ་བ་ལྷས་ཀྱང་ཆོད་མ་སྒྲེ་བདུན་ཆར་ལ་འབྲེལ་པ་རེ་མཛད། བ་ཆེ་རྫོ་སྒྲེ་ ^{འདིའི་རྣམ་དེས་ལ།} དང་། དགོ་བསྟེན་པ་རྩེ་ ^{འདིའི་སྒྲེ་བདུན་ཆར་ལ།} ཉ་བམ་ཟེ་བདེ་བྱེད་དགའ་བས་ཀྱང་འབྲེལ་པ་མཛད་དེ་ཆོད་མའི་བཤད་སློབ་བསྐྱུངས། འདི་གཉིས་ལ་རང་རིགས་གཏེར་དུ་དབྱུད་པ་ཅི་རིགས་པར་མཛད། འོན་ཀྱང་མདོན་སུ་གྱི་འབྲེལ་གྱི་སྐྱབས་སུ་བདེ་བྱེད་དགའ་བའི་ལུགས་ཞེས་གྱིས་བཞེས་ཏེ་བསྐྱགས་པ་འདུང་མཛད། བདེ་བྱེད་དགའ་བའི་སློབ་མ་པར་ཆེན་མོ་མ་ ^{འཇགས་པའི་}

༄༅།

།དངོས་སྒྲོལ་སྒྲོན་པ་ཞེས་ཀྱི་རྩེ་ས་སུ་འབྱུང་ས་ཏེ་ས་སྒྲོལ་པ་མཛད་མེས་ལྷ་མོ་གྲགས་པ་
 ཀུན་མཁུན་གྱིས་མཛད་གྲགས་། དཔལ་ཆེན་གྱིས་མཛད་གྲགས་སུ་དང་། རྒྱ་བྱུང་། སྒྲ་བསྒྲུབ་པ་ས་ངག་དབང་དུ་འགྲོ་བེར། དེའི་སྒྲོལ་མ་ཁ་ཆེ་པ་མ་ཆེན་ཡིན་ཞིང་། དཔལ་ཆེན་དེའི་འཁོར་པ་མ་ཆུང་ག་སུ་མ་དང་།

བཅས་པ་བོད་དུ་ཡེ་བས་པ་ལ་ཆོས་རྩེ་ས་པར་གྱིས་རིག་པའི་གནས་ལྷ་ཆར་གྱི་ཆོས་མང་པོ་གསལ་ན། བྱུང་པར་དཔལ་ཆེན་ཉིད་ལ་ཕྱོགས་སྒྲུང་གི་ཀུན་ལས་བརྟུས་དང་། ཆོས་གྲགས་ཀྱི་སྡེ་བདུན་དང་། ལྷ་རྒྱུན་ཆོས་མཆོག་ལ་སྒྲིགས་པའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་
 གྲུང་གསལ་ན་ཞིང་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་ནས་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཆད་མ་རིགས་གཏེར་རྩ་འགྲེལ་མཛད། འདིའི་བཙུང་བྱ་ལ་ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལྷོ་གནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཆད་མའི་རང་བཞིན་དེས་པར་བྱ་བ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ་འད་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་སྒྲིག་མར་བཤད་ན། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་རྟོགས་སྒྲ་བར་འགྱུར་བས་ཡུལ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དང་པོར་བསྟན། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་ཆད་དང་ཆད་མིན་གྱི་སྒྲོ་གཉིས་ལས། ཆད་མ་འོག་ཏུ་འབྱུང་བས། དེ་ཞིག་ཆད་མིན་
 ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོན་པ་ལ་སྒྲོ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་གཉིས་པར་བསྟན། སྒྲོ་བརྟག་པར་སྒྲོ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྟོག་བཅས་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལས་འཕྲོས་ནས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་སྒྲོན་པ་ལ། རང་མཆོན་འཛིན་པ་རྟོག་མེད་དེ། སྤྱི་འཛིན་པ་
 བློ་རྟོག་པ་ཡིན། ཞེས་བཤད་ནས་སྤྱི་དངོས་པོ་བའོག་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་མཆོན་རྒྱས་པར་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྤྱི་དང་བྱེད་བྱུག་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་གསུམ་པར་བསྟན། རང་མཆོན་འཛིན་པའི་སྒྲོ་རྟོག་མེད་དང་། སྤྱི་མཆོན་འཛིན་པའི་སྒྲོ་རྟོག་པ་ཡིན་པར་

དག་ཆོས་པོད་ཆེན་འབེལ་གཏམ་

བསྟན་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་སློང་གཉིས་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་གང་ཞེན། རྟོག་མེད་ཀྱི་སློན་ཅི་རང་ཡུལ་ལ་སྐྱང་བས་འཇུག་པ་དང་། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ནས། སྐར་སེལ་འཇུག་ལས་
འཕྲོས་ནས་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་གཞན་སེལ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་འདི་བཞི་པར་གསུངས། གཞན་སེལ་བརྟག་པར་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་སེལ་འཇུག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དེའི་བརྫོང་བྱུར་མཚན་ནམ། སྤྱི་མཚན་གང་ཡིན་
ཞེན། དེའི་དངོས་ཀྱི་བརྫོང་བྱུན་སྤྱི་མཚན་དང་། ཞེན་པའི་བརྫོང་བྱུན་ཅི་རང་མཚན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྫོང་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་ལ་རབ་བྱེད་ལྔ་པ་འདི་གསུངས། དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལྟོག་སོང་ནས། དེ་མ་ཐག་ཤེས་བྱེད་ཚད་མའི་རང་བཞིན་
འཆད་དམ་ཞེན། ད་དུང་དེའི་སྟོན་དུ་འབྲེལ་པ་དང་འགལ་བའི་རྟོག་ས་ཚུལ་བཤད་ན་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། འོག་ཏུ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་ཡབ་པའི་སྟོན་ས་འདི་ཚད་མ་ཡིན་པ་དང་། འདི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་དགག་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་
འགལ་འབྲེལ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། དགག་དང་སྐྱབ་པ་ཇི་སྟེད་པ། འགལ་འབྲེལ་ཉིད་ལ་ལྟོས་པས་ན། ཁྱེད་མའི་མཚན་ཉིད་དཔྱད་པ་ཡི། སྟོན་དུ་འགལ་འབྲེལ་དཔྱད་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན་རྣམ་འབྲེལ་ལེའུ་གཉིས་
པར། ཁྱེད་མ་བསྟུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་སོགས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྟོན་དུ་དོན་ཚད་མ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྗེས་དཔག་ལ་ལྟོས་པས་ན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ་དང་པོར་བཤད་པ་དང་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་

८७॥ ॐ नमः शिवाय ॥

གྱི་ཁྲི་ཀླ་རྣམས་ལྟ་འགྲེལ་པམ་ཐུན་པར་བྱུང་བས་དེས་ཡིན་གས་ཆེ། ས་པར་ རྩོམ་གྱི་མཐའ་པ་གྲུ་མེས་ཀྱིས་ལྷ་རྒྱུན་གཏིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་ཁྲི་ཀླ་བཅུ་མ་ལ། བོད་སྐོར་གཞན་རྣམས་ལ་ཆེར་ལྷ་གྲག་རྒྱུན་མཆོག་གི་འགྲེལ་པའི་ལེགས་ཆ་བརྒྱུས་ནས་འཆད་ཆོས་ཆེ། བོད་ཆོས་མཐོང་དང་། ཆོས་གྲགས་ཀྱི་སྤྱེ་བདུན་། ལེན་དང་པོའི་རང་འགྲེལ་རྣམས་དེས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་རྣམས་བརྗོད་བྱ་གཞུང་གོང་འོག་སྤྱོད་ཆོག་ས་སུ་སྤྱི་ལ་བྱུང་ཡོད་པ་རྣམས་རིག་ས་མཐུན་སྤྱོད་གས་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་ནས་ཆོད་མ་རིག་པའི་གཏེར་རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་འདི་གང་ས་རིའི་བྲོད་འདིར་འཆད་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། རང་འགྲེལ་དུ་ལུང་འདྲེན་པ་ན་འདྲ་། མདོ་རྣམ་འགྲེལ་རྣམ་དེས་ལེན་དང་པོའི་རང་འགྲེལ་སོགས་རིག་པའི་དབང་ལྷུག་གཏིས་ཀྱི་གཞུང་དྲངས་པ་མ་གཏོགས། ལྷ་རྒྱུན་ཆོས་མཆོག་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ཆོག་ཁྲུང་ས་སྤུབ་ཏུ་བྱས་ནས་དྲངས་པ་ཡེ་མེད། ལྷ་རྒྱུན་སོགས་ལ་ལྷོས་དགོས་པའི་ས་པར་དེ་མིན། ས་པར་གྱི་སྒྲོ་བྲོས་ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་སྤྱང་བས་མ་བྱུང་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་གེ་སར་སྤྱིད་པོ་གས་ལ་མི་རྣམས་པ་དེ་ཆོག་ཟིན་ལ་བོད་འདིར་གསུངས་གྱུང་། འདིར་མ་ཟད་འཕགས་ལུ་པ་དུ་འདྲ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གོར་མ་ཆག་ དོན་གྱི་གནད་དེ་དག་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་ཀུན་མ་ཁྱེན་ཆེན་པོས། རིག་པའི་གཙུག་རྒྱུན་གཏིས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལས། །སྤྱེ་བདུན་གོང་འོག་བསྡེབས་ནས་འཆད་པ་དང་། །རྒྱ་འགྲེལ་ལེགས་ཆ་བརྒྱུས་ནས་འཆད་པ་དང་། །རང་རྒྱལ་ཆོས་དང་རིན་པ་དང་བཞེ་ལེགས་དཔལ་གས་སོགས་ལ། གི་རྣམ་རྟོག་ཉིད་ཀྱིས་འཆད་པ་སྟེ། །གངས་རིའི་བྲོད་འདིར་འཆད་ཚུལ་རྣམས་གསུམ་

སྤྱོད་འབྲེལ་བ་བཅུ་མ་སུ། གཞུང་དོན་གོ་བདེ་ལ་ཆོག་ཆོག་ས་ཏུ་ཅང་མིན་པ་བསྟན་བཅོས་གཅིང་བཞིག་སྟུང་། འོན་ཀྱང་ཆོད་མའི་མཆོན་ཉིད་འཆད་པ་ན་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་གསལ་དུ་མི་བསྟུ་བའི་རིགས་ཞེས་གསུངས་པ་སུ། དཔུང་ཤེས་མི་བསྟུ་བ་
ཡིན་པར་བཞེད། ས་སྐྱོན་ར་བཟང་གིས་ཀྱང་གསལ་དུ་བསྟན། ཆོས་རྗེས་པ་ཆ་གྱིས་གསལ་དུ་བསྟོན་མི་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། མཆོན་ཉིད་བརྟག་པའི་རང་འབྲེལ་ལས། བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཆོས་སུ་མ་ལྟན་གྱི་ཡང་། ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་སྤྱར་མ་
རྟོགས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་པས་མི་དགོས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཡོད་འདུག། གཡག་པ་དང་ཐོག་མཆོད་ས་རྗེ་རེ་མདའ་བ་ཆེན་པོས། རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རྒྱུ་རིག་པའི་འདོད་འཇོ་བྱ་བ་པུ་སྟེ་གཅིག་བཅུ་མ་སུ། རྒྱུ་མ་ཁན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་ཏེ་ཁོང་རང་གི་
རྒྱུ་འི་མཇུག་ན་མར། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཆོས་མིན་འཕམ་བྱེད་དཔལ་ལྟན་པ་ན་ཡོན་ཅན་དེའི་གཞུང་། རྩེ་ལ་བཞིན་རྣམ་འབྱེད་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་རྣམ་འབྲེལ་རྒྱུ་གྱི་མ་དོས་ལས། ཡེགས་པར་འོངས་པའི་ལེགས་བཤད་རྒྱ་གཅིང་ཡན་ལག་
བརྒྱད་ལྟན་གསྐྱེ་རྒྱུ་། ཁྲ་གིས་ལེགས་ཡབ་སྟོ་གྲོས་འདི་ནི་སྐལ་ལྟན་ཤིང་རྟའི་གདུང་འཆོབ་ཡིན། ཞེས་སོགས་བཤད། རྣམ་འབྲེལ་གྱི་མཆོད་བཇོད་ལ་བཤད་པ་མཛོད་པ་ན། ཟབ་ཅིང་ཞེས་པའི་ལྟ་བུ་མ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་ཆེའི་སྐྱུ་མང་འཁེས་
པའི་སྟེན་པ་མ་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་བས་སྐྱུ་གསུམ་ལ་སྦྱོར་བའི་བཤད་པ་མི་མཛོད། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆོས་བྱུང་པ་ནི། ཞེས་དགར་ཆོག་སྦྱར་ནས་འབྱུ་མནན་པས་རྩེ་ལ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཞེད་རྒྱུ་ཡིན་པ་འདྲ། ལེའུ་གཉིས་

१७७। ལམ། ཚད་མར་བསྐྱེད་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་པ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དང་། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་བྱེད་དུ་འཆད་པ་སྟོན་པ་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་འགའ་
 སྟུང་། རེ་མདའ་པའི་སྟོབ་མའི་གཅི་བོ་ཅེ་ཅོང་ཁ་པས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་བྱ་བ་བརྟམས། ཁོང་གི་བཞེད་པས་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་སྐྱེས་པའི་ལྟ་བུ་དང་ན་པ་མཐའ་དག་སྟུན་ཕུང་ནས་བདེན་བཞིན་རྣམ་གཞག་མའལུལ་པར་སྟོན་པའི་
 སྟོན་པ་ཐར་པའི་ལམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་སྟོན་པས་ན་ནང་དོན་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་རང་ཡིན་གསུང་གིན་ཡོད་འདུག། དེ་ལ་གཟུ་བོའི་སྟོན་དཔུང་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བུང་རྒྱ་འབྲས་སུ་བསྟན་
 ཞིང་། ཕུན་ཚོགས་བཞིན་སྟོན་པ་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་རིམ་ཤེས་པར་བསྟན་པ་དང་། མདོན་སུམ་ལེའུའི་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱང་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་དང་བཟླ་དོན་གཅིག་པས་རྣམ་འགྲེལ་འདི་ནང་དོན་རིག་པ་ཆང་བའི་བསྟན་བཅོས་
 ཡིན་ཞེས་བྱ་ལ། བསྟན་བཅོས་རང་གི་དོ་བོན་ཕྱི་རིག་པར་འཛོགས། རིག་པའི་གནས་ལྗེའི་ནང་ནས་ཚད་མར་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་དུ་ཚད་མ་རིགས་གཉིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་གྱི་སྐབས་རྣམས་ནང་
 དོན་རིག་པའི་ཆོས་སུ་འཇུག་པས་ནང་དོན་རིག་པ་ཆང་བའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ལ། བསྟན་བཅོས་སྤྱི་ལྡན་ནི་རྣམ་འགྲེལ་དང་མཚུངས། ཅོང་ཁ་པའི་རྗེས་སྤྱོད་རྒྱལ་ཆ་བདར་མ་རིན་ཆེན་དང་། དག་ལེགས་དཔལ་བལ་སྟོན་པས་ཀྱང་མདོ་དང་རྣམ་

འགྲེལ་རྣམ་དེས་སོགས་ལ་ཁྲིཀ་ཅི་རིགས་པར་མཛད། དག་ལེགས་དཔལ་བའི་དེ་འབྲལ་ལ་འབྱོར་ཞིང་གསལ་དུགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་ཡང་མི་མཐུན་པའི་རྟོག་བཅོམ་དེ་ཡོད་ཟེ། དར་མ་བས་སྟོན་གསང་ཕུར་ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྟོན་དང་ཚུད་
 པས་ཁོང་ཚུད་པ་ཕམ་པ་ལ་བརྟེན་ཕྱིས་རོང་སྟོན་ལ་འགྲན་བདོ་བས། རོང་སྟོན་གྱིས་གཞུང་ལུགས་བཞི་བརྩམས་པ་ཁྲིཀ་མཛད་པས། དེ་ལས་ལྷག་པར་འདོད་ནས་ཁོང་གིས་ཀྱང་གཞུང་དུག་ཅུ་སྟོར་ལ་ཁྲིཀ་མཛད། དཔང་ལོ་ཆེན་པོ་
 དང་། ཆོས་རྒྱལ་མའི་དངོས་སྟོབ་ལོ་ཆེན་བྱུང་ཅི། དེའི་སྟོབ་མ་ལོ་ཆེན་གྲགས་པ་འདིས་གཞུང་ཆེན་དུ་མ་ལ་ཁྲིཀ་མཛད་པར་གྲགས། ལོ་གྲགས་ཀྱི་སྟོབ་མ་ལ་བོད་པ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བྱུང་། འདིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆན་བཟང་པོ་
 སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་གངས་མཐུན་པའི་བུ་སྟོན་བརྒྱ་དང་བརྩམས་པའི་ཆེན་དུ་གྲགས། ཆོས་རྒྱལ་པ་ཆ་བོད་འདིར་མཁས་པར་བྱུང་བས་དེ་ལ་དག་ག་སྟོབ་བྱས་ན་རང་ཡང་དཔེ་མེད་དུ་འགྲོ་བར་
 བསམ་ནས། ཁོང་གིས་རིགས་སྤྱང་བའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཕྱིར་བས་ཀྱི་རྟོག་གོ་བ་དག་ནི་ཆད་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཅམ་ལ་འང་མཁས་པ་མིན་ན། གཞན་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་སོགས་བྲིས། དོན་ནི་རིག་གཏེར་གྱི་དབྱར་ཡུལ་བརྟག་
 པ་སོགས་གསུངས་པ་ལ། དེ་ལ་གོ་རིམ་རང་ནས་མ་བྱུང་སྟེ། གོ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཟོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བམ་དོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་ནས་འཆད་རིགས་གསུང་བ་སྤྱང་། འོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ཚུམ་

7

༡༡།

པའི་གོ་རིམ་ལ་མིམ་པས་པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་འགྲེལ་གྱི་དབུ་ན་མར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་དབྱེ་བ་མངོན་སུ་མ་མི་གསུང་བར་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གིས་ལེའུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོང་གི་བཞེད་པས་རྗེས་
 དཔག་གི་སྐབས་ལེའུ་དང་པོར་བཤད་པ་ནི་སྒྲེགས་བཅས་གནས་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་ལ་བསྟན་བཅོས་བརྩམ་པའི་གོ་རིམ་ནི་ཚད་གྲུབ་གྱི་ལེའུ་ཐོག་མར་བརྩམ་། དེ་ནས་མངོན་སུ་མ། དེ་ནས་རང་དོན། དེ་ནས་གཞན་དོན་ལེའུ་ཡིན་ཞེས་གསུང་བ་སྟུང་། དེ་
 བྱི་ཚེས་གྲགས་དང་འགལ་ཏེ། རང་དོན་ལེའུར། སྒྲུང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། སྐབས་བཅས་རབ་རྟུ་ངེས་པ་ཡིས། ཞེས་སོགས་གྲུང་རང་འགྲེལ་དུ། སྒྲུང་བར་བྱ་བ་དང་། དོར་བར་བྱ་བ་དང་། དེའི་སྐབས་དངོས་བསྟན་པ་དག་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 མེད་པ་ནི་མི་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་འཆད་འགྱུར་ཚད་མ་གྲུབ་པར་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། བྱེད་ན་ཚད་གྲུབ་དང་པོར་བརྩམས་ཟེར་བ་དང་དངོས་སུ་འགལ། མི་
 བྱེད་ན་གཞན་དོན་ལེའུར་ནི་བདེན་བཞིའི་རྒྱལ་གཞག་མེད། མངོན་སུ་མ་ལེའུར་ཡང་ནི་བདེན་བཞིའི་རྒྱལ་གཞག་མེད་ཅིང་། བྱེད་ལྟར་ན་མངོན་སུ་མ་ལེའུའི་འོག་རྟུ་རང་དོན་ལེའུ་བརྩམས་པས། འཆད་འགྱུར་དེ་གཞན་དོན་ལེའུ་ཉིད་ལས་འོས་མ་བྱུང་
 བས། གཞན་དོན་དུ་བདེན་བཞིའི་སྐབས་འཆོལ་བར་རིགས་སོ། སྤྱི་བབ་བསྟན་བཅོས་གང་དང་གང་གི་བཟོད་བྱའི་གཙོ་བོ་དེ་དེའི་དབུ་ཉིད་ནས་བྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། མདོ་སྤྲུལ་གྱི་བཟོད་བྱ་མེས་པ་བསྟེན་དང་། བར་ཕྱིན་དུག་གི་སྐབས་རྒྱལ་

ལ་གཙུག་ཅེ་བར་འདུག་ནའང་། རྒྱུ་གྱི་དབུ་ནས་མར་ཐོག་ཆེན་བཀའ་སྤྱོད་དང་། རིགས་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་འགྲོའི་རྣམ་གཞག་འདུག་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་པར་དགོངས་འཆའ་ལོ། བོ་དོང་པ་ཆེན་གྱི་ལུ་གུ་སྤྱོད་ལ་ཆེས་དེའི་རྣམ་པར་འཛོག་བྱེད་གྱི་མཆོན་
 ཉིད་ལ་བྱུང་པ་སྤྱོད་བཞིའི་ཁས་མི་ལོན་པ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་ཏེ་ལས་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་འདྲ། བོ་དོང་པ་དང་ས་པ་ཆེན་གྱི་བར་ན་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། བསེལ་ཟེར་རབ་ཏུ་འཕྱོ་བའི་སྤྱོད་དང་བྱུང་། རང་གི་འོད་དཀར་སྤྱོད་བཅི་ཡང་གསལ། འོད་ཟེར་
 བརྒྱུ་པའི་དུང་དུ་ཉེ་བ་ན། འོད་དཀར་ལྟ་ཅི་གཟུགས་ཀྱང་རྩི་མི་ཐོགས། ཁེས་བར་སྤྱོད་སྤྱོད་གྱི་ཆོག་སྤྱོད་བཅད་དོ། ཡང་གཡག་པའི་སྤྱོད་མ་རོང་སྤྱོད་གྱིས་ཆད་མ་རྣམ་འགྲོལ་སོགས་གཞུང་བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ་ལ་ཁྲི་གྲག་མཛད། རོང་སྤྱོད་གྱི་སྤྱོད་མ་རྩེ་
 དོན་ཡོད་དཔལ་བའི་རྩེ་སྤྱོད་པ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་མཆོག་ལྟ་གྱི་རྣམ་འགྲོལ་གྱི་ཁྲི་གྲག་བཅད་རོལ་མཆོང་དང་། རིགས་གཏེར་གྱི་ཁྲི་གྲག་སྤྱོད་དུ་ན་དག་གི་རོལ་མཆོང་མཛད། རྣམ་འགྲོལ་ཁྲི་གྲག་དེ་ཀུན་མཁུན་གཡག་པ་དང་མཐུན་ཟེར། ལེའུ་དང་
 པོའི་རྒྱལ་རང་བཞིན་ཇི་སྤྱོད་ཅིག་ཅས་པའི་ཇི་སྤྱོད་གྱི་དོན་མའི་རྩལ་རྩལ་རྣམས་ལ་འཆད། རིགས་གཏེར་རབ་བྱེད་དུ་ག་པར། རོང་དང་ཤིང་སོགས་མེ་རྒྱུ་ཡིན། མེ་རྒྱུ་མའི་རྩལ་ཐུན་ཡིན། ཁེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་འདུག་ཟེར་བ་བྱུང་
 ཀྱང་། དེ་དང་མི་མཐུན་ཏེ། རྒྱལ་རང་བཞིན་ཇི་སྤྱོད་ནི། འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོག་སྤྱོད་བའི་རྒྱུ། ཇི་སྤྱོད་ཅིག་ཅས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། མེ་རྒྱུ་མའི་རྩལ་ཐུན་ནི་མའི་ཉེར་ལོན་གྱི་རྒྱུ་མའི་རྩལ་ཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་མཁུན་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། ལེའུ་གཉིས་

॥ ७॥   ལམ། རྣམ་པ་དུམར་ཐབས་མང་པོ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས། །ཞེས་པའི་ཐབས་དེ་པམ་ཆེན་གྱིས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཕྱེ་བའི་ཐབས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ངོས་འཛིན་མཛད། །འདི་སྤྲོམ་གསུམ་རབ་
 དབྱེར། །འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ཤེས་རབ་རྒྱུད་པས་མི་ཆོག། ཐབས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདྲ་གོམས་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དུམར་ཐབས་མང་པོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འདྲེན་པར་མཛད་པ་དང་། རིགས་གཉིས་དུའང་། ཐབས་
 ལ་གོམས་པས་དངོས་ཀུན་གསལ། །བག་ཆགས་སྤངས་ཕྱིར་ཀུན་མ་བྱེན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དགོངས་པ་མཐུན་པར་སྤྲོད། རིགས་གཉིས་དུ། རྒྱུན་པོ་ལ་ནི་ཉུང་རྒྱས་སྤྱར། །ཞེས་པའི་དོན་དག་ཉུང་དུ་ནི་གང་བྱས་ན་ཞེས་སོགས་ཡན་
 ལ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དག་ཡོངས་གྲགས་འདི་ཡིན། །དག་རྒྱས་པ་ནི་བྱས་ཏེ་གསལ་བྱ་ལ་མ་ཆོན་ན། དེའི་ཚུལ་གསུམ་སྒྲིམ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་ཡིན་གསུངས། གཞུང་བཅོས་པ་འདྲ་མང་དུ་མཛད་དེ། གསུམ་པ་དེ་ཡི་སྒྲིམ་བྱ་ཡི། །བསྐྱུ་བ་
 ཡིན་ཕྱིར་འགལ་བ་མཛད། །གསུམ་པས་དེ་ཡི་སྒྲིམ་བྱ་ཡི། །བསྐྱུ་བར་འཆད་ཕྱིར་འགལ་བ་མཛད། །ཅེས་དང་། འདོད་པ་བཟློད་ནས་མི་འདོད་སྒྲིམ། །འདོད་པ་བཟློད་ནས་མི་འདོད་འཕེན། །ཞེས་དང་། ལྷག་མ་ཡང་དག་གཉིས་ཆོག་ཀུན། །ལྷག་
 མ་ཡང་དག་ཐབས་འགྱུར་ཀུན། །བྱས་ན་ལེགས་གསུངས་བ་སོགས་གཞུང་ཁ་ཡར་ལ་འདོན་པ་བསྐྱུར་འདུག །ཡང་ཀུན་མ་བྱེན་རོང་སྟོན་ལ་གཅིག་པོར་བཟློན་པ་མ་བྱེན་རབ་དབང་ལྷག་གྲགས་བཟང་གིས་རྣམ་འགྲེལ་སོགས་ལ་ཁྲིམ་མཛད། །གཞི་བྱུ་བ་ན

རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་བྱུང་། གཞི་གྲུ་བ་ན་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་ཆེན་བཞི་ར་གྲགས་པ་བྱུང་། རོང་སྟོན་དང་མ་བྱེན་རབ་དབང་ཕུག་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་ཕྱི་རབས་བསྟན་པའི་མེས་པོ་ཀུན་མ་བྱེན་སངས་རྒྱལ་འཕེལ་བས་ཡིག་
 ཆ་རང་ཆེར་མ་མཛད་ཀྱང་། འཆད་ཉན་གྱི་སྟོན་ས་སྐྱ་པའི་བསྟན་འཛིན་མང་པོ་བསྟན་། ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་ཀུན་མ་བྱེན་མཁས་པའི་དབང་པོ་བསོད་ནམས་སེང་གེས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱུ་ཆེ་བ་ཀུན་བཟང་འོད་ཟེར་། རྒྱུང་བ་སྦྱོར་རྒྱུ་། རིགས་གཏེར་གྱི་
 དགོངས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འགྲེལ་པའི་སྦྱིད་ཆེ་བ་སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་། རྒྱུང་བ་རིགས་གཏེར་གསལ་བྱེད་རྣམས་བརྩམས་། གཞན་དག་ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་པ་ལ། ཀུན་མ་བྱེན་གྱིས་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་
 གཏན་ཆོགས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་། རིགས་གཏེར་ལས། དག་ག་བྱུང་གོག་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་། ཁྱིམ་དང་། ཡིན་པ་སྐྱབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་། ཁྱིམ་དང་། ཡོད་པ་སྐྱབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་། ཁྱིམ་པ་དང་གིན་དུ་
 མ་ཐུན་། གཞན་པ་ཆ་ཆེན་འབུམ་ཕུག་གསུམ་པ་སོགས་སྐྱབ་དག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་ཅམ་ལས་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱབ་དག་མི་འདོད་པ་ལ་ལྷགས་འདིར་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་ཤེས་ཟིན་དུན་ལམ་ན་ཡོད་པ་ཁར་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་མཁས་པའི་
 རོར་ཕྱོགས་ཆོས་རྒྱུང་པ་ཆོག་ཟིན་ལ་བཛྲོད་པ་དང་། བྱུང་པ་རྒྱུང་པ་ཆོག་ཟིན་ལ་བཛྲོད་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་བཞེད་། ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་ཤེས་ཟིན་དུན་ལམ་ན་ཡོད་ཀྱང་ཁར་མི་འབྱེན་པའི་ཆོས་བམ་ཁས་པ་ལ་ཁར་མི་

॥

ॐ

འབྲིན་པའི་གྲུན་ཀ་དེ་སྤྱོད་བའི་ཆེད་དུ་རྟོག་པ་མཁུ་ལས་པའི་ངོ་བོར་བཀོད་པའི་གྲུན་ཀ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་སྐབ་ངག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་ཡང་བཞེད་དེ། རང་འབྲེལ་ལས། གཏུན་ཚིགས་བཟློན་པས་བྱུང་པ་དམ་ཅུས་པར་ཤེས་པ་དེ་
ལ་གཏུན་ཚིག་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། མཁུ་སྐྱེན་སྐབས་དེར་སྐབ་པའི་ངག་ཐོགས་པར་སྐྱར་དགོས་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཡིན། དེ་ལ་སོགས་པ་མཛད་སྒྲུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་གང་འཆད་གྱུར། དཔལ་ལྡན་ས་སྐབ་པའི་
རྩི་བཅུན་གོང་མའི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་གཙུག་སྐྱེས་དང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་ཀུན་ལ་འང་རང་བཟོའི་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་དྲིམ་དང་བྲལ་བར་བསྐྱེད་ས་པས་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་མཁུ་ལས་བྱུང་ཏུ་དར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་དེ་ནས་
འགྲིགས་པ་ཡིན། རིགས་གཏེར་རབ་བྱེད་བཞི་པའི་ཐད་ཀྱི་སྤྱོད་བཅུན་རབ་གསལ་ལས། བུམ་པ་དང་སྐྱུ་མ་བྱུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྐྱུ་མ་གྲུབ་སྟེ་ཞེས་སོགས་སྐབ་བྱེད་དང་བཙས་པ་གསུངས་ཡོད་འདུག་པ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་མཚན་ཡིན་པས་རྣམས་
སྐྱེན་ལོས་གྲུབ། འདིའི་དོན་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེས། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་གདགས་གཞི་རྒྱལ་རྣམས་བརྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྣམས་ཡོད་མིན་པས་རྣམས་སྐྱུ་མ་གྲུབ་
ཅེས་གསུངས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྐབ་བྱེད་བཀོད་པའི་སྐབས་ཚིག་རྣམས་དང་ཕྱི་འབྲེལ་བསྐྱིགས་པས་ཤེས་ཅུས། སྐྱེན་རྣམས་ཡོད་བཏགས་ཡོད་མི་འགལ་ཏེ། རྒྱལ་ཕྱན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆམེད་མ་གཏོགས་བཅའ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། ཤེས་པ་སྐྱེད་ཅིག་མ་

ཆམ་དམ་གཏོགས་ཆམ་ཆམ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལྟམ་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་དང་པོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་ལྟོས་ཏེ་བཏགས་ཡོད་ཅམ་ལས་ལྟམ་ཡོད་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་དཔྱེ་ཤེས་པར་བྱ། ཡང་ན་བུམ་པའི་གདགས་གཞི་རྩལ་ལྟམ་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ནི་བུམ་པའི་ཞེས་རགས་པ་ལིང་པོ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བའི་ཆོ། དེ་ལྟར་གཟུང་བའི་རྟོག་པ་ལ་དངོས་སུ་སྒྲུང་བའི་བུམ་པ་དེ་ལྟམ་སུ་མ་གྱུ་བ་ཅས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་དངོས་སུ་སྒྲུང་བའི་བུམ་པ་དེ་བུམ་པའི་དོན་སྒྲིལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་བཏགས་པར། མཚན་མཚོན་གྲངས་མཉམ་དེ་བོ་གཅིག་ ལྟམ་ཡོད་བཏགས་ཡོད་ཉིད་དུ་ངེས། ཞེས་གསུངས་པས། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་རུས་པ་ལྟ་བུ་ལྟམ་ཡོད་དང་། མཚོན་བྱ་དངོས་པོ་དེ་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་རུས་པ་ལ་ལྟོས་ཅམ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་རུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོར་ལྟོས་བཏགས་ཏེ་བཞག་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་གོ་བྱེད་དོན་གྱི་ཆོས། མཚོན་བྱ་གོ་བྱ་སྒྲིལ་ཆོས། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་འདི་ཡིན། རྩལ་འདི་ནི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་མཚན་མཚོན་ཀུན་ལ་རིགས་འགྲོ། ལྟམ་ཡོད་ཀྱང་རགས་པའི་དངོས་པོའི་སྒྲུར་བཤད་པ་ལྟར་དང་། རྩལ་ལྟན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆམ་དམ་དང་། ཤེས་པ་སྒྲུང་ཅིག་ཆམ་དམ་ལྟ་བུ་དེ་གཉིས་ལ་གདགས་གཞིའི་ཆམ་ཆམ་ཅན་ཆམ་དམ་པས་ནམ་ཡང་བཏགས་ཡོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་གཏེར་གྱི་དགོངས་པ་མཚན་མཚོན་དང་། འགལ་འབྲེལ་དང་། ཆོད་འབྲས་དང་། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཀུན་ལ་བཀོད་ཆོད་དང་། སོང་ཆོད་གཉིས་སུ་བྱེད་ནས། བཀོད་ཆོད་ལ་སྒྲུ་ཆོས་

ལྷོ། འཛམ་ མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་དཔེར་མཆོད་ན། བྱས་པ། མི་རྟག་པ། སྒྲགས་མ་པོ་དེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི། རྟགས་ཀྱི་དེ་སྒྲོར་གྱི་རྟགས་སུ་གཞུང་བྱ་དང་། སྒྲུབ་ཆོས་དང་མེས་
 འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་མི་རྟག་པར་བཀོད་ཆོད་ལ་དེ་སྒྲོར་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ལ། སོང་ཆོད་ལ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྒྲོར་གྱི་རྟགས། ཆོས། དོན་གསུམ་ཀ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་རྣམས་གཞན་སེལ་འབར་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་རྟག་
 གའི་གསང་ཆོས་ཡིན། རྟགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་གཞན་སེལ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཤུགས་ལས་སོང་ཆོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་དང་། མེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་མཆོད་གཞི་ཡང་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་བསྟན་ཅིང་། སྒྲུབ་པོ་དོན་ལ་རང་
 མཆོད་དུ། འབྲུལ་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་མཆོད་གཞི་ཡིན། ཞེས་པས་སོང་ཆོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་གཞན་སེལ་ཡིན་པ་དངོས་སུ་བསྟན། དེ་ལྟར་ན་བྱས་པ་སྒྲུབ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟག་དོར་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་མི་རྟག་པ་
 དང་། སྒྲུབ་ བྱས། མི་རྟག་པ་གསུམ་པོ་དེ་གཞན་སེལ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་དགག་སྒྲུབ་དངོས་སུ་བྱས་པས་དོན་རང་མཆོད་སྒྲུབ་མི་རྟག་པ་རྟགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དོན་རང་མཆོད་ལ་དགག་སྒྲུབ་དངོས་སུ་མི་བྱེད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཕྱི་རོལ་
 བརྟེན་མིན་སྒྲུབ་དོན་ལ། བརྟེན་ནས་འདིར་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་། འདགག་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཤུགས་ལ་བཞག་ནས། ཆོས་ཀྱི་རྗེས། དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་ན་ནི། ཆོད་མའི་ཡུལ་མི་མེས་པར་འགྱུར། ཞེས་

གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་རྟོག་ངོར་དངོས་སུ་སྒྲུང་བའི་སྤྱི་ཚུལ་ཡིན་པ་ལས་ལྷོག་པའི་སྤྱི་ཚུལ་དེ་སྤྱི་ན་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་བོད་རྒྱ་ན་པོ་དག་གིས་དེ་དངོས་པོར་འདོད་པས་སྤྱི་དངོས་པོ་བར་སོང་། སྤྱི་དངོས་པོ་ནི་མཆོག་གི་
 དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལྷོག་པ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྤྱི་ནི་དངོས་མེད་དེ་བོ་ཉིད། ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས། རང་འགྲེལ་དུ་བོད་པ་ལ་ཆེར་དངོས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 དོན་ཡང་ཕྱ་གཙང་སོགས་བོད་རྒྱ་ན་པོ་དག་གིས་སྤྱི་དངོས་པོར་འདོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། དེ་སྐད་གསུངས་པའི་ཡོད་པ་དེ་དངོས་པོ་དང་དོན་གཅིག་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པ་རྣམ་ངེས་དང་རང་འགྲེལ་སོགས་ན་གསལ་ཞིང་། བོད་རྒྱ་ན་པོ་དག་ཀྱང་དངོས་
 མེད་ཆོག་ཟིན་ལ་དངོས་པོར་གནས་འདོད། དོན་གྱིས་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་པར་སོང་སྟེ། སྤྱི་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྤྱི་ན་ཆོས་ཀྱི་རྩེས་ཁ་ཆེ་པ་ཆ་ཆེན་ལ་ངེད་བོད་རྣམས་ལ་སྤྱི་ཚུལ་ཞིག་ལྷོག་པ་གྲུ་མང་གི་
 སུལ་བ་ཞིན་དུ་འདོད་པ་འཐད་ལགས་སམ་ཞུས་པས། ཚུལ་ཚུལ་མང་པོ་ངས་མི་ཤེས། སྤྱི་ན་པོ་དོན་ལ་ཡོད་གསུངས་པས་གཞན་སེལ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་དེས་གོ། །གསུངས་པའི་གནད་དོན་འདི་དག་ཡིན། སྤྱི་ན་པོ་ལ་དཔེར་མཆོན་པ་ཡིན་
 གྱི། གཞན་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་དོན་ལ་ཡོད་པའི་རང་མཆོན་མཆོན་ཉིད་པ་རྩེ་དང་། རང་མཆོན་འཛིན་པའི་རྟོག་ངོར་དངོས་སུ་སྒྲུང་བའི་སྤྱི་ཚུལ་དང་སྤྱི་ཚུལ་སོགས་གཞན་སེལ་གྱི་ཆ་སྤྱི་ན་པོ་དང་སྤྱི་སོགས་བདག་སེལ་པ་བར་རྣམ་པར་སྤྱེན་ས་

1. ལྟེན་ཆེ་དང་འཇུག་ཆེའི་དང་འཇུག་ཆེའི་རྣམ་གཞག་མ་འབྲུལ་བ་རེ་ཤེས་དགོས། འདི་རྟོག་གའི་གསང་ཆོག་ཡིན། ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྐབས་སུ་གཞུང་འདིར། རང་བཞིན་དངོས་འབྲས་མཚན་ཉིད་དེ། མི་དམིགས་
 གསུམ་གྱི་སྐབས་འཕེན། ཞེས་གསུངས་པས། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་དང་། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ནང་མཚན་མཚན་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་གསུམ་ནི་
 སྐབས་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། ལྷག་མ་ཡང་དག་གཏན་ཆོག་ས་ཀུན། སྐབས་བྱེད་འཕེན་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་ལྷག་མ་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མ་དམིགས་པར་
 བཞག་པའི་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་སྟོར་བཞི་སོགས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པ་བཅུ་གཉིས། ཡན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། འབྲས་རང་གཉིས་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་རྣམས་སྐབས་
 བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་སྤང་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་བྱེད་མི་འཕེན་པ་ལ་གསུམ་དང་། འཕེན་པ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་དེ། དངོས་བསྟན་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་བྱུང་། སྟེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས་ཀྱང་དངོས་བསྟན་ཉི་ཤུ་གཅིག་ཅེས་པ་
 དང་། རྟགས་ཡང་དག་ཉི་ཤུའི་མིང་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ལས་ཞེས་སོགས་བཤད་སྤང་མོད། འོན་ཀྱང་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེའི་ནང་ན་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སོགས་རྒྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སོགས་བཤད་

འདུག་པ། གསུམ་པོ་འདི་འདྲི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་དམ། ཡོད་ན་རྒྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་རྒྱུ་རིག་གཉིས་ཀ་ནས་བཀག་པ་དང་འགལ། མེད་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཐམ་འགྱུར་གསུམ་པོ་དེ་ལྟ་མ་ཡང་དག་གཏན་ཚིགས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་
 ཐམ་གྱུར་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་གསུམ་པོ་དེའི་ཚབ་ཁབ་སྐྱེད་དགོས་སེཞེས་གཞན་དག་གིས་དོགས་པ་སློང་ན་རང་རེ་ས་སྐྱུ་པའི་རྗེས་འབྲང་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟར་གསུངས། དེང་སང་ས་སྐྱུ་པའི་མ་ཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་བྱ་སོ་སོ་ན་འཆད་ཉན་མཛད་པ་
 སོགས་ཀྱི་ཞལ་རྒྱུན་ཁ་སྐྱེད་ལ་མི་ལྟར་ཡོད། མཁས་པ་དག་གི་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྟགས་དཔྱད་འདི་སློབ་སྦྱོང་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་པ་ཡིན། ཚད་མ་རྒྱུ་ལ་འགྲེལ་དང་རིགས་གཏེར་གྱི་སྐབས་འདི་རྒྱུ་ལ་མཁས་སྐབས་མཁས་སྐབས་བཞིའི་ནང་ནས་མདོ་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཚུལ་
 པའི་སྐབས་ཡིན། བྱེ་བྲག་སྐབས་དང་དེ་བཞིན་མེད་པར་སྐབས་སྐབས་འདིར་མི་འཆད་དེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལས་སློབ་དཔོན་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་རྟགས་རྒྱུ་ལ་མིན། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་གོང་འོག་པ་ལ་ཆེར་མདོ་
 སྡེ་པའི་སྐབས་ཡིན། སེམས་ཚུལ་པའི་ལུགས་ནི་རིགས་གཏེར་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། ཚད་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྩ་བ་དང་འབྲུང་། རྒྱུ་ལ་འགྲེལ་དུ་འང་། དོན་རིག་གང་ཡིན་སོ་སོར་རིག་ ཅེས་སོགས་ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་སྐབས་རྒྱུ་ལ་སེམས་
 ཚུལ་རྒྱུ་ལ་བདེན་པ་དང་། ཚད་འབྲས་བཞི་པར་གཞུགས་རྒྱུ་སློབ་ཀྱི་གསུངས་པ་གཞལ་བུར་བྱེད་པའི་ཚད་འབྲས་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་མིན་པའི་ལུགས་ཡིན། གཞུང་བའཛིན་པ་རིག་པ་དག་ ཡོད་པ་མིན་ཡང་གཞལ་བུ་དང་། ཞེས་སོགས་ཚད་འབྲས་བཞི་པའི་

༡། སྐབས་ཀྱང་། རྣམ་བཤེན་པའི་ལུགས་སུ་སྦྱར་བ་རང་འབྲེལ་ཉིད་ན་དངོས་སུ་གསལ་། དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སེམས་གཉིས་ལ་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཅམ་པར་འཛོག་ མདོན་པ་ཀུན་བཏུས་དང་བུམས་
 ཆོས་ཕྱིམ་ནས་བཤད་པའི་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་དང་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་དབྱེ་གསལ་ཆེ། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཡིན་པར་གཞིར་བཞག་ འདིའི་མདོ་སྡེ་པ་རང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་གྱི་མཆོད་
 བཟོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྦྱ་གསུམ་བསྟན་པས་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་སྦྱ་གསུམ་ཁས་ལེན། ལེའུ་གཉིས་པར། རྣམ་པ་དུམར་ཐབས་མང་པོ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས། །ཞེས་གསུངས་པས་བསྐལ་པ་བྱངས་མེད་དུམར་ཐབས་ཀྱི་ཆེན་པོར་
 གོམས་པར་བཤད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་གནས་པ་ནི། །བརྟེ་བའམ་ཡང་ན་ལས་ཀྱིས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གཉིས་ལས། ཐེག་དམན་དབྱེ་བཅོམ་པ་རེ་ཞིག་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུང་པོ་མ་དོར་བ་ནི་ལས་ཀྱིས་
 འཕེན་པ་མ་རྗེས་པས་འཁོར་བར་གནས་པ་ཡིན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་འཁོར་བར་གནས་པ་ནི་སྤྲིང་རྗེའི་དབང་གིས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ས་བཙུ་དང་། བྱང་འཕགས་རྗེས་ཐོབ་པ་འཁོར་བར་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་རྣམས་ཁས་
 ལེན་པས་སོ། །སྐྱེ་ཤེར་རིན་པས། གཉིས་གཉིས་ཐེག་དམན་པ་དང་ཐེག་ཆེན་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་པར་སྦྱད་གཞུང་ལུགས་འབྱུལ། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་མདོ་སྡེ་པ་མཐའ་དག་ཐེག་ཆེན་པར་སྦྱད་ན་འབྱུལ་པ་ལོས་ཡིན་ཡང་། མདོ་སྡེ་པ་ལ་

རང་ཆོས་པོད་ཆེན་འབེལ་གདམ་

གཉིས་སུ་ཕྱེན་ས་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་པ་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ནི་སྤར་སྤྱབ་བྱེད་པ་གོད་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཕྱོགས་ལས་རྣམས་རྒྱལ་ཕྱོགས་སྤྲང་གྲགས་པའི་གཞུང་། ། མདོ་དང་
རྣམ་འབྲེལ་དེ་འབྲེལ་དང་བཅས་རྣམས། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དེ་འབྲེལ་གྱི་ངོས་འཛིན་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གཡག་པ་དང་། ། མཁས་པ་བསོད་ནམས་སྤྱབས་སོགས་གྱིས་ལྟ་སྒྲུག་སོགས་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ངོས་བཟུང་། ། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་རྣམ་འབྲེལ་
ཅུ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ། རྣམ་ངེས་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་དེའི་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུར་འཆད་པའི་དོན་དུ་བཞེད། ། དགོངས་པ་ནི་རིགས་གཏེར་ཅུ་འབྲེལ་འདི་ལྟ་སྒྲུག་སོགས་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པས་ན་གཞུང་དག་གི་ཆོག་ཟུར་གྱིས་དེ་འབྲེལ་ཡང་རིགས་པའི་
དབང་ལྷན་གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་མཛད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལ་ཐུགས་ཅུག་པ་དང་། ། ཕྱོགས་ལས་ཞེས་སོགས་ཆོག་དང་པོ་དེ་དང་སྤྱི་འབྲེལ་བསྒྲིགས་པས། ། དེ་འབྲེལ་ཡང་རིག་པའི་དབང་ལྷན་གིས་མཛད་པ་ཞིག་དགོངས་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང་། ། དེ་འང་
མདོའི་རང་འབྲེལ། ། རྣམ་ངེས་གྱི་རང་འབྲེལ། ། རྣམ་འབྲེལ་ལེན་དང་པོའི་རང་འབྲེལ་རྣམས་ལ་ངོས་འཛིན་ན་ངི་ལྟར་འོང་མཁས་པ་དག་གིས་རྟོགས་དཔྱོད་གནང་མཛོད། ། ཡང་། ཀུན་མཁྱེན་བྱམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པའི་སྤྱད་ངོས་གྱི་གདན་ས་པ་
འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དག་འཆོས་བཟང་གིས་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་ཁྲིམས་གཞུང་དོན་རབ་གསལ་བ་བརྩམས། ། བྱམས་ཆེན་པ་བུ་ཆེན་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་ནས་འཆད་ཉན་བསྐྱུངས་པ་མཁས་གྲུབ་བསྟན་གསལ་གྱིས་ཆོད་མའི་རྟགས་རིགས་ཆེན་མོ་མཛད། ། བུ་ཆེན་ཕྱོགས་

7

༡།

ལྷ་མོ་ནས་གྲུ་ལ་ཐེགས་པ་པར་ཆེན་འབུམ་ཕྱག་གསུམ་པས་རྣམ་འགྲེལ་སོགས་ཀུན་ལ་ཁྲིཀ་འཛིན་རིགས་ཀུན་ཆོག་ཆོགས་ཆུང་བའི་བདེ་སྲོལ་བའི་དང་། སྤྱི་དོན་གྱི་རིགས་ཀུན་མཐའ་དཔྱོད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་དང་
བཅས་པའི་རྒྱུ་པ་མཛད་པ་ཞིག་བྱུང་འདུག ཁ་དན་པ་སོགས་གསུམ་པོ་ལ་ཆེར་གྱུ་བམ་ཐའི་ཁ་སྐད་མཐུན། ཆོད་མའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་དུ་གསུམ་དུ་ཞེས་པ་སྤྱོད། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་འདོད། ཡན་ལག་ཆོག་ལྷན་གྱི་
སྤྱུང་བ་སོགས་མི་འདོད། སྤྱོད་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པ་ཐམས་ཀྱི་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐམས་དག་གི་དམ་བཅའ་འདི་ཀ་ཐམས་འགྱུར་ཡོངས་མཛོགས་སུ་འདོད་པ་སོགས་རིགས་གཏེར་དང་མི་མཐུན་པ་རེ་འང་ཡོད། རྗེ་འབུམ་ཕྱག་གསུམ་པ་དང་ལྷགས་
ཐང་རབ་བྱུམས་པ་སོགས་སྤྲུལ་རྣམས་དེ་ལྟར་བཞེད་གྲུང་། ཕྱིས་སུ་ཐམས་ཅད་མ་བྱེད་པ་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་རྒྱུ་མཆོན་ཆོད་ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་མི་བཞེད་པར། ཚུལ་གསུམ་གང་དེས་པའི་གཏན་ཆོགས་དེའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཞེད་པ་སོགས་
རིགས་གཏེར་ཅུ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བཞེད་སྤྱོད་བར་མཛད། རྒྱལ་བ་བྱུམས་ཆེན་པ་དང་། དེའི་གཏན་ས་པ་གཉིས་ཀའི་སྤྱོད་མ་པར་ཆེན་གཞུང་བརྒྱ་པས་རིགས་གཏེར་ལ་ཁྲིཀ་མཛད། འདིར་སོང་ཆོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡང་ཡང་གསལ་པ་བར་
གསུངས་པས་རིགས་གཏེར་ལ་དཔྱད་པའི་མདོ་སྤྱེ་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ་སོང་ཆོད་ཀྱི་སྤྱོད་མ་གསལ་པ་བར་མ་བྱུང་དགོངས་ནས་རྣམ་འགྲེལ་ལ་མ་དཔྱད་པས་མདོ་སྤྱེ་པར་བཞེད། ད་ལྟར་རྒྱུ་སྤྱོད། སྤྱི་བབ་པ་ཀོད་ཆོད་དང་སོང་ཆོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་

རྒྱལ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པར་གནས་པ་དེས་པར་གྱིས་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་པས་རྒྱལ་འགྲེལ་དང་རིགས་གཉེར་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུང་དགོས། གཞུང་འདི་གཉིས་མ་དཔུང་པ་དང་དཔུང་པའི་སྐབས་ལ་སོ་སོར་སྤྱར་བས་གྲུབ་མཐའ་ཐ་
 དད་དུ་འགྲོ་བའདྲ། དེ་འདྲ་ནི་རི་ལྟར་ལགས་སམ། ཡང་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་སློབ་མ་མུས་ཀོང་ཉང་སྟོན་བཀའ་ཆེན་པ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་བྱུང་བ་ལས། སྤྱད་དོས་ཀྱི་གདན་ས་པ་པར་ཆེན་ཀོང་སྟོན་གྱིས། ཆོད་མའི་སྤྱི་དོན་སློབ་ཀྱི་ཉམས་སུ་དགའ་
 པ་བརྩམས། སློབ་རིགས་སྤྱི་བུའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་རང་མཆོན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། སྤྱོད་ཀྱིས་པའི་རྩིས་དཔག་མེད་པ་སོགས་ཀུན་མཁྱེན་དང་མི་མཐུན་པ་མང་། ཉམས་རིགས་ལ་མཁུ་བས་གྲུབ་བསྟན་གསལ་གྱི་རྩིས་སུ་འབྲངས་ཏེ་དགའ་ཉམས་དང་སྤྱི་
 ཉམས་མི་འགལ་བ་སོགས་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའགའ་རེ་ཡོད་འདུག །འདིས་མཛད་པའི་སློབ་རིགས་ཀྱི་དབུ་ཕྱོགས་ན་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་ལ་བཀའ་བཞི་རང་ལ་མཁུ་བས་པའི་སློབ་མ་བཞི་ཞེས་པའང་བཤད་ཡོད་འདུག་པ། དེ་ལྟར་ན་དབྱིག་གཉིན་གྱི་
 སློབ་མ་ཕྱོགས་སྤྱང་དེ་ཆོད་མ་རང་ལ་མཁུ་བས་ཀྱི། གཞན་ལ་མི་མཁུ་བས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེ་སོགས་ལའང་དེ་འདྲའི་སྟོན་རེ་བྱུང་བར་གྱུར། དེས་ན་སྟོན་གྱི་མཁུ་བས་པ་རྒྱལ་ཀྱི་གསུང་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་བཀའ་བཞི་རང་
 ལས་མཁུ་བས་པ་འདི་འཐད་དེ། མཁུ་བས་པ་འཇུག་སྟོར། སྤྱི་དབྱིག་གཉིན་ལོགས་ལྟན་སོགས། ཞེས་སོགས་དང་། ཕྱི་ཕྱོགས་སྤྱང་ཆོས་གྲགས་སོགས། ཞེས་པ་ནས། བཛྲེད་པའི་ཚུལ་ལ་ཉུང་ཆུས་སོགས། སྤྱི་མའི་ཚུལ་ལས་བྱུང་བར་

མོད། གནས་ཚུལ་ནི་སྒྲིག་ལོའི་སྒྲུབ་སྤྱོད་ཀྱི་གནད་ལ་དགོངས་ནས་དབྱར་ཆོས་གནད་པའི་ཆོས་གྲར་སྒྲིག་བྱུང་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གསུངས། ཁོང་འགའ་རེས་ཟིན་བྱིས་བྱས། དེ་ལྟར་ཡིག་རྒྱུན་ཡོད། དེ་ལ་དད་པའི་སྒྲུབ་སྤྱོད་ཀྱིས་གསུང་
རྒྱུན་དེ་ཀ་བསྒྲུངས་པས་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་བྱུང་། རྗེ་མུས་རབ་འབྱམས་པ་རང་གི་ཚུམ་ཆོས་སྤྱར་སྒྲིག་པ་དེ་རྣམས་སུ་དེ་འདྲའི་གསལ་ཁ་ཡེ་མེད་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དག་གིས་དེ་འདྲ་སྒྲུབ་འཛིན་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་མིན་རྟོག་དཔྱད་དགོས་པ་
ཡོད། མིང་ཚིག་ལ་སོགས་པའི་རྗེ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་རྣམས་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་རོང་སྟོན་ཤིང་བྱ་ཀུན་རིག་དང་། ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་ཀས་དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་འདྲ་ཡིན། ཚད་མ་མདོའི་རང་འབྲེལ་ལས། རྒྱལ་འབྲས་
བྱར་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རིགས་གཏེར་དུ། འབྲས་བུའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྒྲུབ་དག་གི་རྗེས་དཔག་མི་སྐྱེད་ཀྱང་། སྤྱོད་པ་གྱི་སྒྲུབ་དག་ཡང་དག་བཟོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རྒྱུན་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྗེས་དཔག་
སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས། གང་ལྟར་སྒྲིག་བྱུང་མ་པ་འདི་ནི་སྒྲུབ་གོང་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གཅེས་སྒྲུབ་དང་། ཡིག་ཆ་ལ་གཅིགས་འཛིན་ཆེ། རྒྱུ་ཚུན་དེ་བས་ན། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་དང་སུན་འབྱིན་གྱི། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་གང་གིས་
ཤིས། ཁྲ་བས་པ་དེ་ནི་རྗེ་གསལ་པ་ཡི། ལངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན། ཞེས་གསུངས་པའི་བསྟན་པ་བཟོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལ་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་ལྟ་བུ་ལ། ལདག་སྟོ་ཁབ་ཀྱི་བྱག་བས་ཀྱང་།

གཤམ་པ་དེ་ཡིན། དེ་དག་ལ་ལེགས་སྒྲུབ་སོགས་སྒྲུབ་རིགས་ཐ་དད་པས་བཅིངས་པའི་ཕྱ་བའི་ལུང་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། བཤད་པའི་ལུང་འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་བཞི་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད། བཞི་པོ་དེ་ལས་གྲུས་པའི་སྟེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་འད་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱ་བ་
དང་བཤད་པའི་ལུང་ཐ་དད་པ་རེ་ཡོད། དེ་དག་སོ་སོའི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ལ་འད་། དག་སྟོང་པའི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་དང་། མའི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་གཉིས་སུ་བྱུང་། བཤད་པའི་ལུང་ལ་ལུང་གཞི་དང་། རྒྱུ་འབྱེད་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བཞི་ར་གཤམ་པ་ཀུན་ལ་
མ་ཐུན། སྟེ་བཞིའི་གོ་རིམ་ནི་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ལ་ལུང་གཞི་དང་པོར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རབ་བྱུང་གི་གཞི་ཐོག་མར་གསུངས་ཤིང་། དེར་སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་ག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱལ་བ་མུས་རབ་
འབྱུངས་པས་མཛད་པའི་མདོ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ་ལས་བཤད། སྟེ་ཆོལ་བ་འཇམ་དབྱུངས་ཀུན་དག་འཆོས་བཟང་གིས་མཛད་པའི་འདུལ་བའི་སྟོན་ལུང་རིགས་གཏེར་མཛོད་ལས་སོ་ཐར་གྱི་མདོའི་རྒྱ་འགེལ་གྱི་ལུང་ཞིག་བྱངས་ནས་ལུང་གཞི་ཐོག་
མར་གསུངས། དེ་ནས་རྒྱུ་འབྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་གསུངས། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ལས་སྟེ་བྱེད་བྱུང་རྒྱལ་ལྟར་གོ་རིམ་བྱེད་ན་འདི་ལྟར་ཡང་སེམས་ཏེ། ཐོག་མར་ལུང་རྒྱུ་འབྱེད། དེ་ནས་ཕྱན་ཆོག་ལ། དེ་ནས་ལུང་གཞི། དེ་ནས་ལུང་ལྟ་བ་
འབྱུང་རིགས་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དེང་སང་བོད་འདིར་འདུལ་བའི་ཕྱོགས་ལ་འདུལ་བ་མདོ་ཕྱ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཆེར་འགེལ་ལ་ཆད་མར་བྱེད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ། དེ་ཡིན་ན་ངེས་སྒྲུབ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལས་ལོན་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་ཆེར་འགེལ་གྱི་དབྱུང་

1 ལྟེ། འཛམ་མཐོང་། འདིར་འདུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འང་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡིན་པར་བཤུ་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། ལྷ་ལྷུག་དགུ་པའི་མཐད་གྱི་ཁྱ་ཆེར་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། འདུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོར་མར་པའི་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་
 པར་བཤད་པར་གྱུར་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ལྷ་ཆོག་མཐོང་དང་། གཞི་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་བྱའི་འདུལ་བའི་བསྐྱན་པ་དེ་ལ་བཀའ་བསྐྱུ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བྱུང་བར་རབ་དབྱེ་ལས་གསུངས། ཅུ་བཤད་དེ་དག་ལ་འཕགས་
 ལྷུ་ལ་དུ་དགོངས་འབྱེད་ཀྱི་བསྐྱན་བཅོས་མང་དུ་བྱུང་བ་ལས། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ནི། སོ་མར་གྱི་མཐོང་འོག་འབྱེད་ལྷ་བྱུར་ཡིན་ཞིང་། བཅའ་པོ་བསྐྱུང་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ཡོད་ལ། ལུང་ལྷ་ཆོག་མཐོང་ནི། བསྐྱབ་བྱུ་མོ་རྣམས་རྒྱལ་པར་བསྐྱན་པའི་སྒོ་རྣམས་སོ་མར་གྱི་སྒྲིང་ན་ལྷ་བྱའི་འབྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། བཅའ་པོ་ལྷ་བསྐྱུང་དགུ་ཡོད་དོ། ལུང་གཞི་ནི་སོ་མར་གྱི་མཐོང་པ་ལ་བསྐྱར་བའི་
 འབྱེད་པ་ཡིན་ལ། བཅའ་པོ་བསྐྱུང་དང་བཅུ་པོ། གཞི་ལ་དམ་པ་ནི་སོ་མར་གྱི་དཀར་བའི་གནས་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་གྱིན་ཏུ་གཅེས་པའི་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ། བཅའ་པོ་ལྷ་བསྐྱུང་ཅུ་ཡོད་དོ། བཤད་ལུང་གྲེ་བཞིའི་བཟོད་བྱའི་གནས་རྒྱལ་དང་བཅས་ཀྱང་མཐོང་པ་ཆེན་གསལ་མཐོང་གི་ཆེན་པའི་འདུལ་བ་མཐོང་པོ་དཀར་འབྱེད་པ་མཐོང་པོ་སྐྱེད་ཅི་མའི་ཁོང་རྒྱལ་ས་བཤད་པ། མཆོན། བཅོམ་བྱུར་པ་
 ནི་སྒྲོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སྒྲོ་བ་མའ་འདུལ་བ་རང་ལས་མཁའ་ས་པ་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་མཛོད་པའི་འདུལ་བ་མཐོང་ཅུ་བཅའ་པོ་དགུ་ཡོད་པ་འདི་ཡིན། འདི་ལ་ཡོན་ཏན་འོད་རང་གིས་འབྱེད་པ་ཞིག་གྱུང་མཛོད་སྐྱེད་པ། ཡང་འདུལ་བ་ལས་བསྐྱུ་ཅུ་གཅིག་གི་
 གཞི་ལ་མཛོད་པ། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆོས་གྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཐོང་ཅུའི་དགོངས་པ་རྒྱས་པར་འབྱེད་པ་ལ་ཁྱ་ཆེར་འབྱེད་དུ་གྲགས་པ་བཅའ་པོ་བདུན་ཅུ་ལྷུག་ཙམ་ཡོད་པ་ཞིག་མཛོད་པ། ཡང་ཁའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱི་སྒྲོ་བ་མའང་ཡིན་ཟེར་ཏེ། གང་ལྟར་ཡང་སྒྲོ་བ་

དཔོན་སྤྱུ་འོད་དུ་གྲགས་པས་དག་ཚེས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལས་བརྩམས་པའི་འདུལ་བ་སུམ་བརྒྱ་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་འོད་ལྷན་མཛད། ཡང་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱ་བའི་ལུགས་ལ་དག་བཅོམ་པ་ས་གའི་ལྷས་འདུལ་བ་ཚིག་ལེན་པར་བྱས་པ་
 མཛད། འདི་ལ་མེ་ཏོག་ཕྱེད་རྒྱུད་ཀྱང་ཟེར། གང་ལྟར་ཡང་དག་སྤོང་མའི་འདུལ་བ་འཆད་བྱེད་ཡིན། དེ་ལྟར་སྤོས་པའི་མདོ་རྩ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་བཅས་དང་། སུམ་བརྒྱ་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་། འདུལ་བ་ཚིག་ལེ་དང་གསུམ་ལ་འཆད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་
 འགའ་རེར་སྤྱང་བའང་སྤོགས་ལ་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱས་དགོས། སྤྱེད་ཚལ་བ་སོགས་དེ་དགོངས་པ་མཐུན་པ་གཞིར་བཞག་བྱས་ནས། སོ་སོའི་ལུང་འདྲེན་གར་བ་བ་ཀྱི་མཚམས་སུ་བྱངས་པ་འང་འདུག། ཁོད་འདིར་རྩ་བའི་སྤྱེད་བཞིའི་ནང་ནས་གཞི་
 ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱ་བའི་ལུགས་འབའ་ཞིག་བྱུང་བ་འདྲ་སྟེ། བསྟན་པ་སྤྱད་རྒྱུ་དུས་སུ་མཚན་བཟོད་པར་དགའ་བའི་མཁན་ཆེན་བོ་རྩེ་སུ་བོད་ལ་བཀའ་བྲིན་གྱི་ཆེ་བ་དེས། ལོ་རྒྱུ་བ་ས་དམི་མི་བདུན་ལ་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྩོགས་ཤོག་པ་ནས་
 བཟུང་། དེའི་རྒྱན་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་སུ་འང་གཡོ་གཅོང་དམར་གསུམ་གྱི་སྤོབ་མ་སྤྱ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལ་ལས་དབུས་གཅོང་གི་མཁས་པ་མི་བརྩམ་སྤྱོམ་པ་སྤྱངས་བ་སོགས་དང་། ཕྱིས་སུ་མ་བྱོན་སངས་རྒྱུས་གསུམ་པ་སྤྱུ་བྱི་བོད་དུ་
 ཤེབས་ནས་སྤོབ་མའི་གཅོ་བོས་སྤྱ་པ་ཆེན་ལ་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྩོགས་གནང་བ་དང་། གཞན་ཡང་བྱུང་དཔལ། རྩོད་དཔལ་སོགས་ལ་བསྟེན་རྩོགས་གནང་བའི་སྤོམ་རྒྱན་དང་བཤད་རྒྱན་མཐའ་དག་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱ་བའི་ལུགས་སྤོམ་འབའ་

”

སྒྲུབ་པ་

༡༡། ཁྱིམ་ཁྱུ་སྒྲུབ་། སྒྲིང་ར་གྱི་དུས་བོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་ལ་གྲགས་ཆེ་བ་བྱའདུལ་བ་འཛིན་པ་མཐའ་བཞི་འབར་དུ་གྲགས་པ་བྱུང་། བསྐྱབ་པ་ཕྱོམ་ཆུན་ལ་འང་གཅེས་སྤྱུས་ཆེ་བའི་ཆོད་དུ་བྱུང་། དེས་འདུལ་བ་ལ་ཁྱིམ་མཛེད་དེ་
 སྒྲོམ་ཆུན་དང་བཤད་ཆུན་གཉིས་ཀ་སྤྱེལ་། ཁ་སྐད་དག་ཆུན་ལ་འདུལ་བ་བྱུབ་ལ་ཐུག་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། གཞན་ཡང་འདུལ་འཛིན་སྒྲུ་མེས་དང་། པ་ཆ་བཅིམ་གྲགས་དང་། གཟུམ་དོཾ་རྒྱུལ་མཆོན་དང་། འབྲིང་འཆོམས་པ་སྒྲུ་མ་རིན་དཔལ་ལ་
 སོགས་པ་དུམ་བྱུང་། དེ་ལྟར་ན་འང་དེ་དག་གི་བཤད་སྒྲོལ་ནི་རིམ་པས་བྱུང་མོད། སྒྲོམ་ཆུན་ནི་ཆེར་མ་བྱུང་བ་འདྲ་སྟེ། ཁ་ཆེ་པ་ཆ་ཆེན་ནི་བོད་དུ་ལོ་བཅུ་བཅུགས། དེའི་རིང་ལ་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྩོགས་མཐའ་ཡས་པ་གནང་བ་ནས་བཟུང་དེའི་སྒྲོམ་
 ཆུན་ཤ་སྟག་དར་བ་ལས། འཇམ་དབྱུངས་ས་པ་ཆ་ལས་བཟུད་པ་ནི་ཁུ་ཡུག་པ་རིག་པའི་སེང་གོ་དང་། འཇམ་དབྱུངས་མདོ་སྤྱེད་པལ་སོགས་ནས་བཟུད་དེ་ད་ལྟའི་བར་དུ་དེའི་ཆུན་བརྟན་པར་ཡོད། སྒྲུ་མ་འཕགས་པས་ཆོས་རྗེ་པའི་སྒྲོམ་ཆུན་བཞེས་
 པར་འདོད་ནས་ཁུ་ཡུག་པ་ལ་གསོལ་བ་དྲུབ་བཀའ་ཐེབས་ཀྱང་སྟབས་མ་འགྲིགས། དེའི་རྗེས་སུ་ཁ་ཆེ་པ་ཆ་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ཆུན་བཅུགས་པ་མ་ཁན་པོ་གྲགས་པ་སེང་ལས་བསྟེན་རྩོགས་བཞེས། སྒྲོམ་ཆུན་ཡང་འདུལ་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་མགོན་པོ་སོགས་ལས་
 བཟུད་དེ་འཕེལ་ཆུས་ཆེ། འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདུལ་བའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་དོན་ཆུ་ཆེ་ལ་ཆོ་ག་ཆོགས་འཆོམས་པ། མཐའ་ཆོད་ལ་ལ་གོ་བདེ་བའི་ཡིག་ཆ་ལུལ་དུ་སྤྱོན་པ་དང་། དེའི་བསྐྱུས་དོན་ཡང་མཛེད། བོད་ཀྱི་འདུལ་བའི་ལས་ཆོག་ཅིག་ལ་འདི་

ལས་དགའ་བམེད། ཕྱིས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལྡན་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་བསྟན་པའི་ཁྱར་ཆེན་པོ་བསྐྱམས་ནས་འདུལ་བ་སོགས་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་ལ་འཆད་ཉན་ཅུ་ལ་བཏོན་ནས་མཛད། འདུལ་བ་ལ་ཡིག་ཆ། འདུལ་བའི་ལས་ཆོག་ཆེན་མོ་
དང་། མདོ་ཅུའི་རྟེན་འབྱུང་མཐའ་ཆགས་མེད་པ་ལ་དགའ་འབྲེལ་ལྟ་བུ་ཆོག་ཆོག་ས་ཆེ་སེ་བཞིག་དང་། འདུལ་བ་ལས་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་གི་རྟེན་སོགས་མཛད། བྱ་སྟོན་གྱིས་བཞེད་པས། སྟོམ་པ་འབོགས་པའི་ཆོ་ལས་གྲལ་ན་གནས་པའི་དགོ་སྟོང་རྣམ་
དག་ཡིན་པེས་ཤེས་པ་ལ། སྟོམ་པ་ལེན་མཁན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་འདུ་ཤེས་མ་འབྱུལ་བཞིག་བྱུང་ན་སྟོམ་པ་ཆགས། ལས་གྲལ་གྱི་དགོ་སྟོང་འགའ་ཞིག་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པ་ལ། བསྐྱབ་བྱས་དེ་རྣམ་དག་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ནས་སྟོམ་པ་
བྱངས་ཀྱང་འདུ་ཤེས་འབྱུལ་བས་སྟོམ་པ་མི་ཆགས་གསུངས་པའི་བཅའ་བྲིམས་དམ་པོ་གསུངས་འདུག །རང་གི་བསམ་ཆོད་ནི་ལས་གྲལ་བ་འགའ་ཞིག་རྣམ་དག་མ་ཡིན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་རང་ལ་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་མ་བྱུང་བར་རྣམ་དག་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་
ན་སྟོམ་པ་སྟེ་སྟེ། མདོ་ཅུ་ལས། དེ་དང་ལྡན་པ་ལྟར་མཁན་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་འོང་ངོ་། །དེ་བསྟེན་པར་མ་ཇོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་འོང་ངོ་། །དེ་དགོ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ན་མི་སྟེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་མཁན་པོ་ལྟ་བུ་ལས་གྲལ་དེར་
གནས་པའི་དགོ་སྟོང་གི་ཚུལ་འཆད་བཀའ་ཡང་རུང་བ་དོན་ལ་དགོ་སྟོང་མ་ཡིན་ནའང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དེ་འདྲའི་ཐེ་ཆོམ་མེད་ཅིང་རྣམ་དག་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ནས་བྱངས་ན་སྟོམ་པ་སྟེ་བ་དང་། དེ་དགོ་སྟོང་མིན་པར་འདུ་ཤེས་ན་མི་སྟེ་བ་དངོས་སུ་བསྟན་

༡ ལྷ། །འདུག་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་དེ་བསྟན་པ་ལ་གཅེས་སྤྱད་ཀྱི་ཡུག་ལོན་དོགས་སྟོགས་ནས་མཐའ་བསྐྱམས་པ་ཡིན། ནངས་མ་ཐག་པའི་མདོ་རྩའི་ལུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གྲུ་མཆོག་
 ལྟན་ཡང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་དོ། །རབ་དབྱེར། དགོ་སྟོང་སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པར། །ཁ་ཞུགས་ཀྱི་མ་ཁན་སྟོབ་བྱེད་པ་ནི། །གསང་སྤྱགས་མེད་པར་སྤྱལ་ག་དུག་གི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ། །གསེར་ཐུར་དྲི་བར། དགོ་སྟོང་སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པར། །
 མ་ཁན་སྟོབ་བྱས་པས་ཆོག་པ་ཞིག། །འདུལ་བའི་མདོ་དང་ལུང་དག་ཏུ། །གསལ་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་དྲིས་ནས། དྲི་བ་པོ་རང་གིས་ལན་ནི། །རབ་དབྱེར་དེ་ཉེས་མེད་ལུན་ཆོགས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། །སྤྱིར་མ་ཁན་པོ་དང་སྟོབ་དཔོན་
 སོགས་དགོ་སྟོང་ག་ཏུན་ནས་མ་ཡིན་པའམ། །ཚུལ་འཆལ་ཡིན་ནའང་བསྟུབ་བྱ་དེས་རྣམ་དག་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ཤིང་མཐོང་ཐོས་ཀྱིས་དོགས་པ་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་ན་སྟོམ་པ་སྟེ་བ་མདོ་རྩའི་དགོངས་པར་བཞེད། པར་ཆེན་གྱིས་མཛོད་པའི་འདུལ་བའི་
 བསྟུབ་བྱ་ཆེན་མོའི་ལས་བཞེད་ཐུང་ལས་གྲུལ་གྱི་དགོ་སྟོང་ཡུལ་ལ་ལར་དོན་གྱི་སྟོན་ཆགས་པའམ། །མ་ཆགས་ཀྱང་རུང་། ཚུལ་བྱིས་སམ་དག་པར་གྲགས་ན་ཡུལ་དེ་སྟོགས་སུ་ལས་གྱི་ཁ་སྟོང་དུ་མི་རུང་། དེ་ནས་ཡུལ་ཐག་རིང་པོ་འག་འཁྱིལ་
 ཏུ་གཞན་ལ་དགོས་པ་མེད་ན་དེར་ལས་གྱི་ཁ་སྟོང་དུ་རུང་བར་བཤད་འདུག་པ་ཡིན། རྗེ་བཙུན་རེ་མའའ་བ་ཆེན་པོས་འདུལ་བ་ལ་ཁྲིམ་མཛོད། དེའང་དེ་ལྟར་གྱི་ལས་གྱི་ཆོག་ལ་སྤྱིར་བཏང་ལ་མ་ཁན་པོ་དགོས་ཀྱང་། དམིགས་བསལ་ལ་ལས་གྲུལ་དེར་

མཁན་པོ་གཏན་ནས་མེད་པ་ལས། མཁན་པོ་སོགས་ལས་གྲུལ་བ་དེ་དང་དགོ་སྤོང་མ་ཡིན་ནའང་བསྐྱབ་བྱུང་འདུ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྲོམ་པ་སྤྱོད་པ་ཡོད་པར་བཞེད། དེ་ལ་དོགས་པ་འདི་བྱུང་སྟེ། མཁན་པོ་དགོ་སྤོང་མ་ཡིན་ཀྱང་འདུ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གིས་བསྐྱབ་བྱུང་སྤྲོམ་པ་དེའི་སྤྲོམ་ཆུ་ན་གང་ལ་འདེད། མཁན་པོའི་ཚུལ་འཆང་བ་དེ་ལ་ནི་སྤྲོམ་ཆུ་ན་མི་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན། འདི་ལ་མདོ་རྩའི་ཆོག་ཟིན་སྤྲིང་བཞིན་པའི་རྩེས་སུ་འབྱུང་བ་དག་ལ་ནི་ལྟར་གསུངས་རྩེ་བཅུ་ན་རེ་མདའ་བས་འདུལ་འཛིན་སྤྲོམ་དག་གི་ཕྱག་ལེན་ལ་ལས་སྤོབ་འོས་པ་གཞན་མ་འབྱོར་ན་སྤྲོམ་ལས་སྤོབ་ཀྱང་མཁན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་པར་རྩོགས་པའི་ཕྱག་ལེན་རིམ་ཅན་དུ་བྱུང་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཁན་སྤོབ་གཅིག་གིས་བྱེད་པ་ལུང་ལས་མི་གསལ་ལ། དེ་བས་མཁན་པོ་གཏན་མེད་པར་ཆོག་བྱས་ན་ལེགས་ཏེ། དེ་བས་ན་འདུལ་འཛིན་རྣམས་ལ་མཁན་སྤོབ་གཅིག་གིས་བྱེད་པ་ནི་མི་མཛད་པར་བྱུ་ཞེས་ཐལ་མོ་སྤྲོམ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་སོགས་ཀྱང་ས་པ་ཡོད་འདུག །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆུ་མ་ཆོའི་གསུང་ལས། འདུལ་བའི་ཆོག་ལ། སྤོན་ཆོག་དང་། ད་ཆོག་གཉིས་ལས། སྤོན་ཆོག་ལ་མཁན་སྤོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མེད་ཅིང་དེང་སང་བྱུར་ཡང་མི་རུང་། ད་ལྟར་ཀྱི་ཆོག་ལ་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་བཟོད་པའི་ཆོ་བསྐྱབ་བྱུང་མིང་དང་མཁན་པོའི་མིང་བཟོད་པ་ཆད་ན་སྤྲོམ་པ་མི་སྤྱོད་བཟོད་དུ་གསུངས་པས་མཁན་པོ་གཏན་མེད་ཀྱིས་ད་ལྟར་ཀྱི་བསྐྱེད་རྩོགས་སྤོན་པས་གསུངས་པ་མེད་པས་དེ་འདྲ་མི་མཛད་པར་བྱུ་ཞེས་སྤྲོམ་རྩེ་རེ་མདའ་བཟོད་ལ་ཐལ་མོ་སྤྲོམ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

7

༡། མཁུན་པའི་གཏེར་ཆེན་གྱི་སྐུ་བཟང་མཛད་པའི་དཔལ་གྱི་འབྲི་ཤིང་གི་འདུལ་བའི་སྐུ་བས་ལས། མཁུན་སྤོབ་གཅིག་པའདུལ་བའི་གཞུང་མི་གསལ། ཁྱེད་མཁུན་པའི་མཛད་པར་སྐུ་བ་པའདི། འདུལ་བར་གསལ།
 ཕྱིར་འདི་ཉིད་རིགས་སེམས། ཁེམ་དཔལ་སོགས་ཐལ་སྐུར་གསོལ་བའདེབས། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པལ། སྤྱོན་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་གཉིས་སུ་དེས། ཁྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་པའི་མིང་གསུམ་ཆོད་མི་སྤྱོ། སྤྱོན་གྱི་ཆོག་དེང་སང་བྱུར་མི་རུང་། མཁུན་པའི་མཛད་པར་ད་ལྟར་ཆོག་ཡིས། བསྐྱེད་རྫོགས་སྐུ་བ་པའི་ཆོག་གསུང་བྱུར་མི་རུང་། མཁུན་པའི་མིང་། ཟུར་པའི་གཞི། སྤྱོན་པས་མ་གསུངས་ཁྱེད་ཀྱིས་བཅུ་མ་མི་རིགས། སྐུར་ཡང་ཁྱེད་ལ་ཐལ་སྐུར་གསོལ་བ་
 འདེབས། ཞེས་གསུངས་པར་མཛད། ཡང་བཀའ་ལུགས་པད་གསུན་གྱི་འདུལ་བའདྲིན་པ་དྲེད་པའི་ཆོག་ལོན་ལེན་ཡིན་ཟེར་ནས་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་འདོད་ཀྱི་བསྐུ་བ་བྱུང་ལ། ཉི་ཤུ་ལ། སུམ་ཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཅམ་ཆོག་པལ་མཁུན་པའི་
 བྱུ་བ་དུས་གཅིག་ཅར་དུ་མཛད་ནས། ལས་དངོས་གཞི་ལ་བསྐུ་བ་བྱུ་ཡོད་སྐད་བྱས་བསྐྱོར་བས་མཆོམས་ཐད་དུ་བཅད་ནས་བཞག། མཆོམས་དེ་ཐམས་ཅད་ཐག་པ་ལྟ་བུས་ཤོན་པར་བྱས་པའི་སྤྱོ་རིང་དུ་བརྒྱུད་པའི་ཁོ་པར་གདན་གསལ་ལ། དེར་
 ལས་གྲལ་གྱི་དགོ་འདུན་གྲངས་ཆོད་བཞག་ནས་ལས་ཀྱི་ཆོག་བདེ་སྤོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་ཆོན་བསྐུ་བ་བྱུ་ཡོད་ལ་ལས་ཀྱི་ཆོག་གཅིག་ལས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྤྱོ་པའི་གཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོ་བར་འདོད། དེ་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཐག་རྒྱུ་ཟེར། པམ་ཆོན་

69

དག་ཆེས་པོ་ད་ཆེན་འབེལ་གཏམ་

ལྷ་མཆོག་གྲང་ཁོང་ཆེན་པོ་འགའི་ངོ་བསྟུང་བའི་ཕྱིར་ཐག་རྒྱུ་མ་འདི་རུང་བ་ཙམ་ཡིན་གསུངས། དོན་ལ་པམ་ཆེན་ཇེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་དེ་འདྲ་ལྷག་ལེན་ལ་ཡེ་མི་མཛད། ཚུལ་དེ་ལ་འདྲ་ཁང་ལྟ་བུའི་གནས་ཡངས་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་བཅུ་ལ་
སོགས་པའི་བརྒྱ་ལྷག་དུ་ཡོངས་པ་དུས་གཅིག་ལ་བསྐྱེན་པར་ཇོགས་པ་དེ་མཆོམས་ནང་གཅིག་ཏུ་ཡིན་ནམ། ཐད་དུ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྒྲིད་པའམ། ཐག་པས་བཅད་ནས་མཆོམས་ཐད་དུ་གནས་པར་འདོད་པ་དང་འགལ། ཐད་དུ་ཡིན་ན་
གཙུག་ལག་ཁང་གཅིག་གི་ནང་དུ་མཆོམས་ཐད་དུ་པ་དུ་མ་མ་འགྲད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་ཕྱི་ནང་ཚུན་མཆོམས་ནང་གཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྒྲིད་དུ། ལས་ལ་ཕྱི་ནང་པ་མཆོམས་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱར་གནས་ཀྱི་
གཞིའི་ཐད་ཀྱི་མདོ་རྩུ། ཐམས་ཅད་ནོན་པ་ལ་གནས་ན་ནོན་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དབྱར་གནས་ཁས་ལེན་པའི་ཆོ་དམིགས་བསལ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་ལ་སྦྱར་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཡན་ཚུན་གཅིག་གི་དམིགས་བསལ་གཅིག་ལ་
སྦྱར་ན་ཐམས་ཅད་འཆོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲིམ་དུ་སེམས། བྱད་པར་མདོ་རྩུ། དུ་མ་མ་ཁན་པོ་གཅིག་པ། གསུམ་མན་ཆད་ཆོག་གཅིག་གིས་བསྐྱེན་པར་ཇོགས་པར་བྱར་རུང་ངོ་ཞེས་དང་། དེའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། གསུམ་མན་ཆད་ཅེས་
བྱ་བ་སྦྱས་ཏེ། གསུམ་མན་ཆད་ཆོག་གཅིག་གིས་བསྐྱེན་པར་ཇོགས་པར་བྱར་རུང་གི། དེ་ལས་ལྷག་པ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ཞེས་གསུངས་པས། བསྐྱེན་པར་ཇོགས་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སུ་མ་ཆོན་དུ་མ་མ་ཁན་པོ་གཅིག་ཡིན་གྲང་ཆོགས་

གཅིག་པའག་ཡོད་སྤྱད་པས། དེའི་ཞིབ་ཆ་གཅོད་པ་ལ་མཁལ་པོ་གཅིག་ཅེས་པའི་ཆོག་འདི་སྟོས་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན། དེའང་དེང་སང་བྱེད་པའི་ཆོག་འདི་དགྲུས་ཐོག་འདི་ལ་བསྟེན་ཞེས་ཀྱི་སྟུང་བའི་ཆོག་ནས་བཟུང་དུ་གོའི་བར་སྟེ་གཅིག་ལ་བྱེད་པས་མཁལ་པོ་གཅིག་པའི་ཞིབ་ཆ་མི་དགོས་ཀྱང་། སྤྱི་མོའི་དུས་རྒྱུ་སྟེ་སྟེན་ཞེས་ཀྱི་སྟུང་བའི་ཆོག་ལྷལ་དུས་ཐ་དད་པར་མཁལ་པོ་ཐ་དད་པ་ལས་ཞུས་ནས། སྟུང་བསྟེན་ཞེས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་ཆོག་དུས་སྐབས་གང་ཡིན་པ་གཅིག་ལ་སྟུང་བྱི་མཁལ་པོ་དེ་དངོས་སྟེན་ཡོད་པའམ། མེད་ཀྱང་རུང་། དགོ་སྟོང་ལྷ་ཆོང་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དགོ་འདུན་ལས་བསྟེན་པར་ཞེས་པ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཆོན་བསྟུབ་བྱ་སྟུམ་ཆོན་གཅིག་ལས་ལྷག་པ་དུམ་ཆོག་པ་དེ་ལ་མཁལ་པོ་མི་གཅིག་པ་རྒྱུ་སྟེ་ལ་ཐ་དད་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། མཁལ་པོ་མི་གཅིག་ན་བསྟུབ་བྱས་བསྟེན་པར་ཞེས་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། བར་ཆད་འདྲི་བའི་སྟེན་གྱི་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་དང་། གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ཀྱི་ཆོག་རྒྱུ་སྟེ་བཟོད་མི་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁལ་པོ་གཅིག་གི་མཆོན་ནས་སྟོས་པས་མི་ཆོག་པར་བསྟུབ་བྱ་རང་རང་གི་མཁལ་པོ་ཐ་དད་པ་དུམ་འི་མཆོན་ནས་ཀྱང་བཟོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེའང་ནི་བཟོད་ཐུབ་མི་ཐུབ་གང་ཡིན་ཡང་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པས་མི་འཐད། དེའི་ཕྱིར་ན་མཁལ་པོ་གཅིག་པའི་གཞུང་འདི་གསུངས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་མཁལ་པོ་གཅིག་པའི་བསྟུབ་བྱ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་དུམ་ལ་བསྟེན་ཞེས་དུས་གཅིག་ལ་བྱུང་རུང་ངམ་ཞེ་ན། དེ་མི་རུང་ཞེས་པ་ལ། གསུམ་མན་ཆད་ཆོག་གཅིག་གིས་ཞེས་པ་འདི་

॥ ॐ । བྱུང་། དེའང་མཁའ་པོ་གཅིག་གྲུང་བསྟེན་རྫོགས་དངོས་གཞིའི་ཆོ་བསྐྱབ་བྱ་བ་སུ་མ་མན་ཆད་དུ་གནས་པ་ལ་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱར་རུང་གིས། དེ་ལས་ལྷག་པ་
 ལ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བཀའ་བཅད་ཀྱི་བྲིམས་འདི་སངས་རྒྱས་རང་དང་། སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་འོད་དང་། ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་གསུངས་པ་འདི་ལ་བརྟུན་ན་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་ཆ་ཆོད། རས་བོར་མི་གནད་བར་
 དགོངས་འཆའ་ལགས། རང་བཟོའི་ཆོ་གས་རང་དང་བསྟན་ལ་གནོད། །དེང་སངས་ལྷན་ཆོན་དུ་མར་ཐག་རྒྱུ་ནི། །ཀུན་དང་མི་མཐུན་འབད་གྲུང་ངལ་བ་ཅམ། །རིམ་བཞིན་སུ་མ་ཆོན་རེ་རེ་འབོགས་ཆོག་གིས། །སྟོམ་པ་སྟེ་དེས་ངལ་བ་དོན་ལྷན་
 ཞིང་། །འདུལ་བའི་གཞུང་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་དབྱེད་ཀྱི། །སྟུན་རས་ཡངས་པའི་མཁའ་སྒྲུང་གཉིད་ཅིང་། །བརྒྱུད་འཛིན་ཀུན་གྲུང་སྟོམ་རྒྱུན་རྒྱུན་གྱིས་མཛེས། །ཐག་པས་བཅད་གྲུང་སུ་མ་ཆོན་དུ་མར་ནི། །དུས་གཅིག་བསྟེན་རྫོགས་ཆོག་ཀྱིང་
 བྱེད་ན། །སྟོན་པས་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་ལས་མི་བྱ། །གསུངས་ལ་ཆེད་དུ་སྟོང་གནད་འདི་ཅི་ཞིག་ །བསྐྱབ་ཆོ་སོ་སོའི་ཐག་སྟེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི། །གདན་འོག་བཅུག་པས་དེ་དང་མཆོམས་གཅིག་ན། །བསྐྱབ་ཆོ་ཀུན་གྲུང་མཆོམས་ནད་གཅིག་འགྱུར་
 ཏེ། །དེ་ཀུན་སྐྱབ་བྱེད་ཆོགས་དང་མཆོམས་གཅིག་ཕྱིར། །ཀུན་ལ་མེད་པའི་བྱུང་ཆོས་ཐག་རྒྱུ་མ། །འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་མ་བྱུང་གངས་ཅན་དུ་འང་། །ཆོད་ལྷན་ཀུན་གྱིས་མ་མཛེད་བཤོལ་ན་ལགས། །དེ་སྐད་རྒྱུང་ནས་སྟོན་འབུལ་འདི་གསན་

དག་ཚེས་ཤིང་ཆེན་འབྲེལ་གཏུམ་

རིགས། རིག་པའི་གནད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐལ་པས་བསྐྱོར་བའི་བསྐྱབ་ཆོ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐབས་དེར་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཀུན་མཆོམས་ནང་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་ཐལ་ཏེ། དེ་ཀུན་སྐབས་དེའི་སྐབས་བྱེད་དགོ་འདུན་གྱི་ཚེགས་དང་
མཆོམས་ནང་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པམ་ངོན་སུམ་ཆོད་མའི་རིགས་པས་གྲུབ། དཔེར་ན་བུམ་པའི་ཆུ་ཀུན་གོས་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་ཐལ། དེ་ཀུན་བུམ་པའི་ནང་དུ་གོས་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལ་
བྱལ་པམ་མེད་ཟེར་ན། མ་ངོན་སུམ་དུ་བསྐྱོན་འདིང་བར་སོང་བས། མ་ཐས་པའི་མདུན་སར་དེ་ལས་ངོ་ཆ་བཅི་ཡོད། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཀུན་མཆོམས་ནང་མི་གཅིག་པར་ཁས་སྒྲུང་ས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཐལ་པའམ། སྐད་པས་བསྐྱོར་བ་དགོས་
མེད་དུ་སོང་། ཏྲགས་མ་གྲུབ་ན། ཐལ་སྟེ་ཀུན་བསྐྱབ་བྱའི་གནད་འོག་ཏུ་བཅུག་པ་དགོས་མེད་དུ་སོང་། འདིར་རིགས་གྱི་ཆོ་ག་བྱ་དགའ་ལ་སྐབས་བྱེད་མེད་པ་དགོས་པ་སྐྱེད་མི་རུས་པ་འདི་འདྲས་ཅི་བྱེད་སོམས་མཛོད། སྐབས་བྱེད་དགོ་འདུན་གྱི་གྲངས་
གྱི་ཆོད་ལ་ཡུལ་དབུས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་སྟེས་པ་བསྐྱོན་པར་ཇོགས་པ་ཉུང་མཐའ་ལ་འང་དགོ་སྟོང་བཅུ་ཚེགས་དགོས། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ཉུང་མཐའ་དགོ་སྟོང་ལྟ་ཚེགས་དགོས་པ་ནི་མདོ་རྩའི་ལས་གཞི་ལས། བསྐྱོན་པར་ཇོགས་པ་ལ་ནི་བཅུ་ལ་སོགས་
པའོ། མཐའ་འཁོབ་དག་ཏུ་མེད་ན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ལྟ་ལ་སོགས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན། དེ་ལ་པན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་གསལ་སྟོན་བསྐྱོ་བའི་ལས་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ནི་དགོ་སྟོང་ལྟ་མི་ཚོག་པར་དུག་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། བསྐྱོ་བའི་

ལས་དེ་བྱེད་པའི་ཚོ། ལས་སློབ་གྱིས། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། ཞེས་བཟྃ་དགོས་པས། དེ་སྐད་བཟྃ་དུ་ཡུལ་གྱི་དགོ་འདུན་ནི། སྐོམ་ཁན་གྱི་ལས་སློབ་དང་། བསྐོ་ཡུལ་གཉིས་མི་ཐེ་བའི་དགོ་
 སློབ་གཞན་བཞི་ཡན་ཆད་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་གསུང་བ་ནི་ཐུགས་མེད་པར་སྒྲུང་། དེ་ལྟར་ན་དངོས་གཞིའི་ཚོག་བཟྃ་དཔའི་ཚོ་ལྔ་ཚོགས་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པ་མཛད་ཅུང་དགོངས་པར་བྱེད་དགོས་པ་འདྲ། འདུལ་བ་འཛོན་པ་དང་ལྔ་ལ་སོགས་པའི། དང་སྒྲུ་
 འདི་འབྱེད་ཚོག་ཡིན་ན་འདུལ་བ་འཛོན་པ་ལས་སློབ་དང་། དའི་སྐྱེད་དུ་གཞན་ལྔ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པར་བསྐྱན་པར་སྒྲུང་། ལས་སློབ་དང་བཙས་པས་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་འཆད་ན་འབྲེལ་ཞིང་སྒྲུད་པའི་ཚོག་ཤད་དུ་སོང་། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས་
 ཕྱིམ་འདི་བཤད། འདུལ་བ་འཛོན་པ་དམར་སྟོན་གྱི་སློབ་མ་དམར་སྟོན་རྒྱུ་མཚོ་རིན་ཆེན་བྱུང་། དེས་མཛད་ཅུང་ལ་འབྲུ་ཞིབ་མོམ་ཡིན་པའི་དགའ་འབྲེལ་ལྔ་བུ་ཞིག་མཛད། དམར་རྒྱུ་ཏུ་གྲགས། དེ་ལ་ཀུན་མ་བྱེན་སངས་རྒྱས་འཕེལ་གྱིས་འདུལ་ཚོས་
 གསན། འདིས་འདུལ་བའི་སྒྱུ་དོན་མཛོར་བསྐྱས་པ་ཞིག་མཛད། འདི་ལ་སློབ་མ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བྱུང་བའི། སྐྱེད་ཚལ་གྱི་ལུང་རིགས་གཏེར་མཛོད་ལས། སྐྱེལ་ཉེས་བྱས་ལ་བཞི་ཚོགས་གྱི་བསྐྱེན་ཚྲོགས་ཀྱང་བཞེད། དའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ལུང་ཞུ་
 བ་ལྔ་འམ། ལྔ་ལས་ལྔ་ག་པར་མཆིས་བཞིན་དུ་བཞིས་བསྐྱེན་པར་ཚྲོགས་ཞེས་བགྱི་བའམ། མ་ཚྲོགས་ཞེས་བགྱི། ཉེ་བར་འཁོར་ཚྲོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚྲོགས་པར་བྱེད་པ་དག་ལ་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། འདུལ་བ་ཚོག་ལེ་

ལས། གཡ་ཏེ་བཞི་ནི་ལས་བཅོད་མཁས། རྒྱལ་ཁྲིམས་ལྟར་པར་གྱུར་ན་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འདྲན་པར་མཛད། དོན་ལ་ནི་དགོ་སྤོང་བཞི་ཙམ་ཚོགས་པས་བསྐྱོན་ཚོགས་འབོགས་པ་དེ་འདྲ་མི་འོང་བ་འདྲ་སྟེ། དེ་འདྲ་ལ་ནི་སྤྲོམ་པ་མི་
སྟེ། རྒྱུ་ཚུན་ནི། ལས་སྤོབ་གིས། དགོ་འདྲན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུག་སོལ། ཞེས་བཅོད་པའི་ཚོགས་ན་ཡུལ་ལ་ལས་སྤོབ་རང་མི་ཐེ་བའི་དགོ་སྤོང་བཞི་དགོས་རྒྱུ་ལ་གསུམ་ལས་མ་བྱུང་བས་གསན་ཡུལ་ལ་དགོ་འདྲན་དུམ་ལོངས་པ་བསྐྱོན་
མེད་དུག་སལ། ལུང་བྲངས་པ་དེ་ནི་ཡི་གེ་མ་དག་པར་བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞེད་པས་དེས་ཞུས་དག་གྲུབ། གཡ་ཏེ་བཞི་ནི་ལས་བཅོད་མཁས། ཞེས་པའི་དོན་ནི། དགོ་སྤོང་གཞན་བཞིའི་སྤོང་དུ་ལས་སྤོབ་བསྐྱོན་པ་ལ་དགོངས་པར་གྱུན་
མཁྱེན་རོང་སྟོན་ཆེན་པོ་བཞེད། འདི་རིགས་པས་གྲུང་འགྲུབ་སྟེ། ལས་གྲུལ་གཅིག་ཏུ་དགོ་སྤོང་གསོལ་བཞིའི་ལས་བཅོད་མཁས་གཅིག་ལས་བཞི་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལས་གྱི་ཁ་སྤོང་དུ་འོས་པའི་བྱུང་ཚེས་བཅུ་གསུམ་འཆད་པ་ན། ལུང་རིགས་
གཏེར་མཛོད་ལས། འགོངས་ཡུལ་འདྲན་སོགས་ལུལ་བམིན། ཞེས་སོགས་གྱི་སྤྲོམ་ཚོགས་བྲངས་ནས་བྱུང་ཚེས་གཉིས་པ་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་འཆད་པ་ན་གང་ལ་ལས་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་བསྐྱུབ་བྱ་དེམ་ཡིན་པ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཇི་ལྟར་འཐད་བཟླ་ག་པར་བྱ་
སྟེ། ལས་བྱ་ཡུལ་གྱི་བསྐྱུབ་བྱ་དེ་སྐྱུབ་བྱེད་དགོ་སྤོང་གི་ནང་ཚན་དུ་འོས་མི་འོས་གྱི་དོགས་པ་ཙམ་ཡང་གཏན་ནས་འབྱུང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ལས་བྱ་བའི་སྤྱོད་པ་དེར་གནས་པའི་དགོ་སྤོང་ཡིན་པ་ལ་ཉེས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བཞེན་ནས་དགོ་

འདྲུག་གིས་བསྐྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་ནང་རྒྱ་ལས་གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་དག་འདྲུག་གི་ལས་བྱེད་པ་ལ་ཚོགས་པའི་ནང་ཚན་དུ་འཇུག་པར་མི་འོས་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ།

མདོ་ཅུ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་སྒྲུབ་ཀྱི་ལས་གཞི་ལས། གང་ལ་བྱ་བ་རང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། བསྐྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་གང་ལ་བྱ་བའི་ལྷན་གྱི་དགོས་པ་སྤྲོད་ནམས་ལས་ཀྱི་ཁ་སྤྲོད་དུ་མི་འོས་པ་ལ་གསུངས་འདུག་པའི་ཕྱིར། མ་ཁན་པོར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཁན་པོར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཟུང་པའི་ཐམས་ལ་ཅང་མི་གསུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཁས་སྐྱེད་ས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་མ་ཁན་པོར་གྱུར་པ་ནི། གཞུང་ལས། མ་ཁན་པོར་གསོལ་བ་ཁས་སྐྱེད་ས་པ་ན་དེར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་པས་བསྟན། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་སློབ་དཔོན་དུ་བཤད་པ་ལས་དེ་དང་དེར་གྱུར་པའི་ཚད་ནི་སློབ་དཔོན་དེའི་སློབ་མ་དེའི་དགོས་པའི་དོན་གྱུ་བ་པ་ན། སློབ་མ་དེའི་གྲོག་པ་དང་། ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་སོགས་དེ་དང་དེར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། དོན་གྱུ་བ་ན་འགྱུར་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །
དེ་ལ་སྐྱེད་ཚལ་བས། མ་ཁན་སློབ་རང་རང་གི་བྱ་བའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དོན་གྱུ་བ་པ་ན་མ་ཁན་སློབ་ཏུ་གྱུར་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གཞུང་དེ་འདྲེན་པར་མཛད་པ་ནི་བརྟག་དཔྱད་མ་མཛད་པ་སྟེ། མ་ཁན་པོར་གྱུར་པ་ནི་སློབ་མའི་དོན་གྱུ་བ་པ་ལ་རག་མ་ལས་པ་གསོལ་གང་བ་གསུམ་པའི་དུས་ཉིད་དུ་མ་ཁན་པོར་གྱུར་པ་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་བྱམས་ཆེན་པའི་བུ་ཆེན་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་པ་པམ་ཆེན་འབུམ་ཕྱག་གསུམ་པས་གྲུང་འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་གོ་བ་དེ་བ་མཛད། །བྱང་།

དག་ཚེས་པོ་ད་ཚེན་འབེལ་གཏམ་

པར་ཀུན་མཁུན་ རབ་བཟུང་། རབ་བཟུང་གི་ནི་བསྐྱེད་ཚེས་དང་། ཁྱིམ་བཤུང་། འདི་རྒྱམ་སྐྱེད་ཀྱི་ཚེས་པོ་དང་། ཁྱིམ་གསུང་ས་པའི་པར་མེས་བྱེད་དུ་མཛད་ནས། ལུང་མཚོན་བསྐྱེད་པར་ཚེས་པའི་ཚུལ་བཅུ་གསུང་ས་པའི་དང་པོ་བཅུ་ཕྱེད་ཚེས་ལ་བཞེན་པར་ཀུན་མཁུན་སྐྱེད་ཚེས་འབྱུང་དང་བཅས་བ་བཞེད། རིན་པོ་ཆེས་མདོ་རྩེའི་ས་བཅད། འདུལ་བ་རྒྱ་
མཚོའི་སྤྱིང་པོར་གྲགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཆེན་མོ་མཛད། སྤྱིམ་གསུམ་ཁ་སྤྱོད་གི་སོ་ཐར་གྱི་སྐབས་རྒྱམ་ས་ཀྱང་འདུལ་བ་རང་གི་སྐབས་ཡིན། ཀུན་མཁུན་གྱི་སྤྱོད་མ་ལུས་ ཚུལ་བཅུ་ས་རབ་འབྱུང་ས་པ་དགོ་སྤྱོད་གི་སྤྱིམ་པ་དང་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱིམ་པ་ལ་ཆུ་ཆེ་རུང་འབྱེད་དེ། དགོ་སྤྱོད་གི་སྤྱིམ་པ་ལ་འཛིགས་
སྤྱོད། ལེགས་སྤྱོད། དེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྱིམ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། བསྐྱེད་ཚེས་ཀྱི་སྤྱིམ་པ་ལ་དེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྱིམ་གྱིས་ཁྱེད་པ་ཆུ་ཆེར་འབྱེད་ལས་བཤུང་གསུང་ས། ཀོང་རྒྱམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་ཡོངས་སུ་ཚེས་པ་རེ་མཛད། ཀུན་མཁུན་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་པས་གང་ས་རིའི་ལྗོངས་འདིར་
བུད་མེད་བསྐྱེད་ཚེས་ཀྱིས་ཕྱིར་ཕྱེད་གསུང་ས། དེའི་རྒྱུ་མཚན། མདོ་རྩེར། ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྤྱིམ་པ་མཐོབ་པར་བསྐྱེད་པར་ཚེས་པ་མི་འགྱུར་རོ། ཁགས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་འོག་ཏུ་དགོ་འདུན་གྱིས་དེ་སྤྱོད་པར་བྱུང་། ཁྱིམ་
དང་། དེའི་རྒྱུ་ཆེར་འབྱེད་པ་ལས། སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོ་སྤྱོད་མའི་དགོ་འདུན་གྱིས་ཁྱིམ་སྤྱོད་སོ། ཁྱིམ་གསུང་ས་པས་ན་བུད་མེད་བསྐྱེད་པར་ཚེས་པ་ལ་གསུང་སྤྱོད་གྱི་བར་ཆད་དེས་པའི་འོག་ཏུ་དགོ་སྤྱོད་མའི་དགོ་འདུན་གྱིས་ཆངས་སྤྱོད་
ལ་ཉེར་གནས་གྱི་སྤྱིམ་པ་དེས་པར་སྤྱོད་དགོས། འདི་ལས་ཕྱིན་ཀྱང་ཚེས་པའི་དམིགས་བསལ་གཞན་གསུང་ས་པ་མཛད། དགོ་སྤྱོད་མའི་དགོ་འདུན་ཡོངས་པ་ནི་པོད་དུ་སྤྱི་བར་གསུམ་དུ་མ་བྱུང་། དགོ་སྤྱོད་མའི་དགོ་འདུན་ཁོ་ནས་བུད་མེད་ལ་བསྐྱེད་

༡། རྒྱུ་གསུམ་པ་འདི་དག་ལྟར་པའི་ཆོས་རྒྱུ་འདུལ་བ་པ་ཞེས་པ་ཞིག་གིས་བྱས་པར་གྲགས། དེ་ལ་རིགས་པའི་ཁྱུང་རྩོད་པ་པས་དེ་དག་གིས་མ་བྱས་སོ་བཟེན་ཞིང་། བླ་མ་མཁའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མ་ཁན་པོ་
 དང་། ཤངས་ཀྱི་ཕུའི་བླ་མ་གཅིག་གིས་ལས་སྒོ་བ་བྱས་ནས་ཆུ་བར་རང་བྱོན་གྱི་དཔོན་མོ་བསྟེན་རྒྱུ་གསུམ་པ་ལ་ཕོག་སོང་བར་སྒྲུང་དོ། ཞེས་གསུངས་པར་མཛད། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་དབུས་ཕྱོགས་སུ་བུད་མེད་ལ་བསྟེན་རྒྱུ་གསུམ་པ་ཁན་པོ་འདུག་
 པས་ཆུ་མ་དག་སྒོང་མར་གྲགས་པ་བཅུ་མའི་ཆོད་ཐུབ་པ་བྱུང་བཟེན། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་གསུང་ལྟར་། ཀུན་མཁྱེན་ནམ་བཟོད་དང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་འདུལ་བའི་བདག་པོར་འདུག་པས་ཁོང་ཆོས་གསུང་རྒྱུ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་འདུག་ བ། པཎ་ཆེན་ལའང་རིག་པའི་ཁྱུང་རྩོད་ཕོག་པ་འདྲ། གང་ལྟར་ཡང་
 མཁའ་པའི་ལུགས་སྒོལ་དེ་དག་ལའང་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཅི་འདྲ་གསུང་གིན་ཡོད། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་གསུང་དེ་ལ་དཔལ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས། བམའི་ཆོག་པན་ཚུན་བསྟོལ་བ་ལས། བམའི་བསྟེན་རྒྱུ་གསུམ་པ་ཁན་ཚུན་ཆགས་པའི་ཕྱིར། གཞོད་བྱེད་
 རིགས་པའི་རུ་མ་ཆོན་བརྟུལ་ལོ་ཞེས། རྒྱུ་གསུམ་པ་འདི་གསུམ་ལྟར་སྒྲུང་སྒྲོས། ཞེས་རྒྱུ་འབྲུང་ནམས་མཁའ་མོངས་ཀྱི་ཉམས་སད་པའི་ཕྱིར་གནད་དུ་བསྐྱུལ་བའི་གསུང་ཡང་འབྱོན་པར་མཛད་འདུག་ བམའི་ཆོག་པན་ཚུན་བསྟོལ་བ་
 སྟེ། བམའི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུད་མེད་བསྟེན་པར་རྒྱུ་གསུམ་པ་དང་། མཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་བསྟེན་པར་རྒྱུ་གསུམ་པ་མཛོད་ཅུའི་ལས་གཞི་ཉིད་དང་། དེའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱིས་མ་དགོངས་པར་དེ་དག་གསུངས་པ་གན་

ཀྱི་རྒྱུ་གསུམ་པ་

རྒྱ་ཆོས་པོ་དེ་ཆོས་འབེལ་གྱི་ཏུ་

ཡིན། རྒྱུ་འབྲུང་དག་གིས་གྲུང་དེ་འདྲ་གོ་བ་གཞིར་གཞག། བསྐྱོད་ལས་དོགས་དཔྱོད་དེ་གནང་བའི་དབུ་ཉིད་ནས། དངོས་གཞི་གསེལ་བཞིའི་ལས་གྱི་ཆོ། ཆོགས་གཉིས་པན་ཚུན་བསྐྱོལ་བ་དང་། ལས་ཆོག་པན་ཚུན་བསྐྱོལ་བས་གྲུང་། ཆགས་པར་ལས་གཞི་ཉིད་ལས་གསུངས། འོན་གྲུང་ད་ལྟའི་ཆོ་ག་ཡིས། བྱུང་མེད་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཡོད། ཆངས་སྦྱོད་ལ་ཉེར་གནས་སྦྱོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་རིག་པའི་རུམ་ཆོན་བརྟུལ་
ཚུལ་པ་མའི་ཆོ་ག་པན་ཚུན་བསྐྱོལ་བ་ལས་སྦྱོམ་པ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་མིན་ཙམ་གྱི་སྦྱབ་བྱེད་རུས་པ་ཅན་ཞིག་དཔལ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་ཆངས་སྦྱོད་ཉེར་གནས་མ་ཆོག་སྐབས་ཡིན་ཕྱིར། རོད་འཕྱིར་བྱུང་མེད་ཆོག་གིས་རྫོགས་པ་ལ། བཞོན་བྱེད་རིགས་པའི་རུམ་ཆོན་བརྟུལ་ལོ་ཞིག། ཞོ་ལ་ན་མ་གྱིན་པ་འདེགས་རུས་སུ་ཡོད་སྦྱོང་། བསྐྱུངས་
ན་མ་གྱིན་པ་འདེགས་པ་ལ་དགའ་ལས་རུང་ཟད་ཡོད་པས་བྱུང་མེད་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ལག་ག་པ་འཕྱིས་བསྐྱེན་པ་ལ་ཡན། གསུངས་པ་འདྲ། ཀུན་མ་ཕྱེན་རང་གི་གསུངས་པ་དེ་ཀ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་གཞོད་བྱེད་རིག་པའི་རུམ་ཆོན་བརྟུལ་ལོ་གསུངས་པ་ལ་བདག་ཙམ་ལྟ་བུ་སྦྱངས་པ་ཚུང་བ་དག་གིས་
གོ་བརྟེན་མ་བྱུང་ལགས། གཞན་གྱི་མ་ཁན་པོ་བྱེད་པ་དང་། གནས་གྱི་སྦྱོབ་དཔོན་བྱེད་པ་དང་། རང་ཉིད་གནས་གྱི་བླ་མ་ལ་མ་བསྐྱེན་པར་འདུག་པ་ལ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ནས་སྦྱོམ་ཚུན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་བཅུན་པ་བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་། ལྟ་བུ་ཉེར་གཅིག་པོ་གང་རུང་དང་ལྟན་པ་མ་ཁས་ཤིང་པན་འདོགས་པ་སྟེ་བརྟན་མ་ཁས་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྟན་པ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་པ་ནི། མདོ་རྩ་ལས། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་མ་ལོན་པ་མ་ཁན་པོ་ཉིད་དང་། གནས་ཉིད་

7

ཐུགས་སྤྲོད་

༡༡། འདྲུག་པར་འདྲུག་པར་མི་བྱུང་། འོག་ནས་འབྱུང་བ་དག་ལས་ལྷན་ཅིག་སྐྱུར་བ་གང་དང་མི་ལྷན་པ་འདྲུག་ཡིན་ནོ། ཞེས་པས་བསྟན་ན། སྤོན་གྱི་དུས་སུ་སྒྲ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ལྷ་ལོན་པའི་སྐབས་སུ་དཔུས་གཙང་གི་མཁའ་པམ་པམི་བཅུས་སྒྲ་ཆེན་ལ་མཁའ་པོ་ཞུས་ཏེ་བསྟེན་རྫོགས་སྒྲུངས་པའི་གཏམ་བརྒྱུད་ཁྱུངས་མ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འདི་དང་། དྲངས་མ་ཐག་པའི་མདོ་རྩའི་ལུང་གཉིས་འགལ་བ་ལྟར་སྐྱུང་བའི་དོགས་པ་རྩུབ་ཟུང་འབྱུང་། མཁའ་པའི་སྐྱོན་ལྷན་སྐྱུ་སྐྱུ་བམ་པས་པའི་དབང་པོས་གསུང་ཅན་ན། སྒྲ་ཆེན་གྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ལྷ་ལོན་ནས་གཞན་གྱི་མཁའ་པོ་མཛད་པ་དེ། མདོ་རྩུབ་ལོ་ལྷ་ལོན་ཞིང་ལྷན་ཅིག་སྐྱུར་བ་མཐའ་མ་དང་ལྷན་ན་གནས་མ་བཅས་པར་སྤོངས་རྒྱུར་འགོ་བར་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་པ་འདྲ་སྟེ། དགོ་སྟོང་རང་ཉིད་གནས་སྒྲ་མཁའ་པའི་ལྷན་པར་འགོ་འདྲུག་རང་དབང་ཅན་དུ་མི་བྱ་བ་དང་། གཞན་གྱི་གནས་སྒྲ་མ་དང་མཁའ་པོ་བྱུང་པ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་ལོན་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེ་ལུང་སྤྲུལ་དེའི་དོན་ཡིན་པས་སྐྱུར་བ་ཏང་དང་། ལོ་ལྷ་ལོན་ནས་མཁའ་པོ་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལུང་གྱི་མ་དེས་སྐྱུར་དམིགས་བསལ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་རབ་བྱུང་གི་གཞི་ནས་གསུངས་པའི་ཆོགས་སྤོམ་པ་ཐོབ་ནས་དམི་ཉམས་པ་བསྐྱུང་བའི་བསྐྱབ་བྱུང་དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱུང་དང་། སྐྱུབ་པའི་བསྐྱབ་བྱུང་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི། དང་པོ་ལ། དགོ་སྟོང་ལས་བསྐྱུང་དགོས་ཀྱི་ལུང་བའི་རྒྱུངས་ལ་ཕམ་པ་བཞི། དགོ་འདུན་ལྷག་མ་བཅུ་

གསུམ། སྤང་ལྷུང་སུམ་ཅུ། ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དགུ་བཅུ། སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་བཞི། ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཏེ། བྲིམས་ཉེས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ཅུ་གསུམ་ཡོད། དགོ་སྒོང་མས་བསྐྱུང་དགོས་ཀྱི་ལྷུང་བའི་རྒྱུད་གངས་ལ། ཡམ་
 པ་བརྒྱད། དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ཉི་ལྔ། སྤང་ལྷུང་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ། ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་དུ་ སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། སུམ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་རེ་བཞི་ཡོད། དེ་དག་ཡམ་ཆེར་
 ལུང་རྣམ་འབྱེད་ནས་གསུངས། ལུང་ཕྱན་ཆོགས་དང་། ལུང་ཁུ་བ་ནས་ཀྱང་མ་ཆོང་བ་ཁ་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་གསེབ་ཆོགས་སུ་ཐོར་བུར་གསུངས། བྱུང་པར་ལྷུང་བ་སྒྱིལ་དོགས་དཔྱོད་སྒྱིར་བསྐྱར་པ་ལུང་ཁུ་བ་ནས་གསུངས་པ་ནི། མདོ་ཅུ་འདིར་མདོ་
 ཆོག་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞིར་བཏུས་ནས་བཤད། འདུལ་བ་སྒྱིར་བསྐྱར་དུ་གྲགས། ལྷུང་རྒྱུད་དེ་དག་གི་ནང་ཆོན་མ་བྱིན་ལོན་གྱི་ཡམ་པའི་སྐབས་སུ་རིན་ཐང་གི་ཆོད་བཅི་དགོས་པ་ཡིན། འདི་ལ་མ་བྱིན་ལོན་གྱི་རིན་ཐང་གི་ཆོད་ཅེས་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་ཞལ་སྒྲོར་
 རྒྱུད་ལྟར་གྲགས་ཀྱང་། ཆོག་སྒྲོམ་ཡོར་གྱི་སྒྲོན་ཕྱན་བུ་བྱུང་། ཞིབ་པར་བྱས་ན་མ་བྱིན་ལོན་གྱི་ཡམ་པ་དེའི་ཅུ་ལྷུང་འབྱུང་བའི་རིན་ཐང་གི་ཆོད་བཅི་བ་ཡིན་གྱི། མ་བྱིན་ལོན་སྒྱིལ་རིན་ཐང་བཅི་མི་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་ཆེ་རྒྱུད་གང་སྒྲོགས་པའམ་
 བརྒྱས་ཀྱང་མ་བྱིན་ལོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཅས་ལྷན་དགོ་སྒོང་དམ་དགོ་རྩལ་གྱིས་འབྱུ་མོད་པའི་དུས་སུ་ནས་ཁལ་བཞི་བརྒྱས་ན་མ་བྱིན་ལོན་གྱི་ཅུ་ལྷུང་འབྱུང་བའི་རིན་ཐང་ཆོད་ ཡང་འབྱུ་གིན་ཏུ་དགོན་པའི་དུས་སུ་ནས་ཁལ་བྱེད་བརྒྱས་

१

ॐ

པས་ཀྱང་ལྷང་བའལྱང་བའི་རིན་ཐང་ཚང་བཡོད། འབྱུང་གོན་མོད་འཚམས་པའི་དུས་སུ་ནས་ཁལ་གཉིས་བརྒྱས་པས་རིན་ཐང་ཚང་བཡོད། བོད་ལྷར་རིན་ཐང་གི་ཚད་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་དེས། ཡུལ་དང་དུས་ཀྱིས་
བཅི་བདག་གལ་ཆེ་སྟེ། མདོ་རྩུང་། རྒྱ་བའི་གནས་དང་དུས་ཀྱིས་དེའི་བཅི་བརྒྱུ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས། གཞུ་པ་ཆེའི་བཞི་ཆ་བརྒྱས་པ་ནི་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་འབྱུང་བའི་རིན་ཐང་གི་ཚད་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པ་གྲུན་ཏུ་བཤད་ལ། བཞི་ཆ་དེ་ལ་
ཡུལ་དུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྷར་བཤད་དེ། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལ། མ་ཤག་གསུམ་གཞུ་པ་ནིའི་བཞི་ཆར་བཤད། ཡང་མ་ཤག་བཞི་ལ་དེའི་བཞི་ཆར་བཤད་པ་དང་། མདོ་རྩུང་ལས་མ་ཤག་ལྷ་ལ་དེའི་བཞི་ཆར་བཤད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་
ལས། མ་ཤག་བརྒྱད་ལ་དེའི་བཞི་ཆར་བཤད་པ་དང་། ཡང་མ་ཤག་བཞི་བརྒྱུ་ལ་དེའི་བཞི་ཆར་བཤད་པ་འདྲ་ཡོད། ལྷ་ཆར་ཡང་ཡུལ་དུས་དེ་དང་དེའི་སྒྲ་བས་ལ་སྟོས་ནས་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་རྒྱ་ལྷང་འབྱུང་བའི་རིན་ཐང་གི་ཚད་དུ་བྱེད་དགོས། ཡུལ་དུས་
ལ་སྟོས་ཏེ་མ་བཞག་པར་ཁད་ཡངས་ལ་བཏང་ན། འཇུག་པ་འཚོལ་བར་འབྱུར་ཉེན་ཡོད་པས། ཡུལ་དེར་དུས་ཞེས་སོགས་དང་། བྱུང་དེ་ཕྱིན་ས་རྒྱེད་དཀའ་བས། ཞེས་སོགས་ལྷར་རོ། ལམ་ཞན་ཡང་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ཨ་ཁྱི་གས། དལ་
འབྱུར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ལུས། ཤིན་ཏུ་རྒྱེད་དཀའ་རྒྱེད་བྱུར་ཅིང་། ཕྱིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྒྱེད་དཀའ་བས། རྒྱུ་པ་པའ་བད་པས་དོན་ཡོད་བྱ། ཞེས་དང་། འབྲོམ་སྟོན་པས་ཀྱང་། ཉེན་དལ་འབྱུར་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱེད་པར་དཀའ། ཇོ་སངས་རྒྱས་

བསྐྱེད་དང་མཇུག་བཅའ་བཅས་དགོན། །ཕྱིད་རྒྱུད་དཀའ་འཁོར་ལུ་འབྱུང་ཆུང་ཐོས་མ་བྱེད་ཅིག། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། སྐྱེད་སྤྱུ་པ་ལ་དཔལ་བའི་ཕྱི་ལུས་ཐོབ་པ་དམ་ཅུང་གསུངས། །ཡང་། སྐྱེད་སྤྱུ་བས། དཔལ་འབྱུང་རྒྱུད་པར་དཀའ་བའི་ལ་བས་མ་
ན་གཉིད་ལོག་ལོང་དང་ཁམས་གསེང་ལོང་མི་འདུག་གསུངས་ནས་སྤྱགས་དམ་འབའ་ཞིག་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་ལ། སྤྱགས་དམ་ལ་འཇུག་རེས་ཀྱིས། གང་ཚེ་རང་དབང་འཇུག་ཅིང་མ་སྐྱེད་གནས་པ། །ཞེས་སོགས་བཏོན་ནས་སྤྱགས་དམ་མཛད་
དོ། །སྐྱེད་སྤྱུ་བས། དཔལ་འབྱུང་གི་ལུས་ཐོབ་ནས་དགོ་བའི་ལས་མ་བྱས་པར་གི་ན་མོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་མེད་པ་ཞིག་རྒྱུད་ནས་ལོངས་མ་སྐྱེད་པར་སྟོར་དུ་བཅུག་པ་དང་འབྲེལ། སྤྱི་པ་བྱས་ན་མོར་བྱ་དུག་དང་འབྲེལ་པའི་ལྷ་ད་ཟན་རྟོག་པོ་གཅིག་ཏུ་
བཅོངས་པ་དང་འབྲེལ་གསུངས། དུ་རྟོ་བས། རྒྱུད་པར་དཀའ་ལ་འཇིག་པར་སྤྱུ་བའི་དཔལ་འབྱུང་འདི་ཆུང་ཐོས་སུ་མི་བཏང་བར་ད་རེས་དོན་དང་བཅས་ཚུལ་པ་དང་བཅས་པ་ཞིག་དགོས་གསུངས། །ཁར་ག་པས། དཔལ་འབྱུང་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱུད་
པར་དཀའ་བའི་ཐོབ་པ་ལ། ཐོབ་པ་ཡལ་བར་མ་གཏོང་བར། །ཤུལ་གྱི་སོ་ནམ་གྱིས་ཤིག་ཅུ། །ཞེས་དང་། །མི་ཡི་གྲུ་ལ་བཏོན་ནས་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ཤུལ་པས། འོ་སྒྲིལ་དུས་ད་རེས་དཔལ་འབྱུང་མི་ལུས་ཐོབ། དགོ་བའི་བསེས་
གཉིན་དང་མཇུག། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དང་ཐུད་པའི་དུས་འདིར་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་མལ་ཅི་འཆོས་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཅི་རྒྱུགས་བྱེད་དགོས། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་ཆོས་རྒྱུ་སྤྱུ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས། དཔལ་འབྱུང་

རྒྱུ་ལྟེན་པར་དགའ་བས་རྒྱུ་ཆེན་ཆོས་ལོ་ལོངས་། ཁེས་དང་། དེ་བས་རང་གིས་རང་ཉིད་མ་བསྐྱུ་བར་། རྒྱུ་ལ་གནས་སྒོས་བསམ་སྒོས་ལ་སྦྱར་བ་ཡིས་། རྒྱུ་ཆེས་རྒྱུ་ལ་བཞིན་སྐྱབས་ལ་དཔལ་འབྱོར་འདི། ཁོ་བོ་བོད་པོ་ཡིད་
 མཛོད་ཅིག་ཤེས་ལྡན་རྣམས་། ཁེས་གསུངས་ཤིང་། ཉིད་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཡུག་ལོན་ལ་བཏབ་པོ། ༥ ། ཁེས་པ་དུག་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་པ་ཡུལ་སྦྱོང་བ་ནི། གཉེན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་འདོད་ཆགས་རྒྱ་ལྡར་གཡོ། རྒྱུ་ཡི་ཕྱོགས་ལ་ཞེ་
 སྒྲུང་མེ་ལྡར་འབར་། སྒྲུང་དོར་བཞེད་པའི་གཏི་མུག་མུན་ནག་ཅན་། པ་ཡུལ་སྦྱོང་བ་རྒྱུ་ལ་སྐས་ལག་ལོན་ཡིན། ཁེས་གསུངས་། དོན་ནི། ཆོས་སྐྱབ་པའི་ཆོ་རང་གི་པ་ཡུལ་དུ་གནས་ན། ཕན་ཚུན་བཅེ་གསུང་ཆེ་བའི་ཕམ་དང་། ཡིད་གཙུག་ས་
 པའི་མཛོད་ཤེས་སྒོས་གཉེན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་དམིགས་ནས་གྲིད་པའི་རྒྱུ་ཕྱོགས་སུ་འབྱེར་བར་བྱེད་པའི་འདོད་ཆགས་རྒྱ་ལྡར་གཡོ་ཞིང་། ཕན་ཚུན་སེམས་མི་དགའ་བའི་དགྲའི་ཕྱོགས་ལ་དམིགས་ནས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་དགོ་ཆོག་སྒྲེག་པར་བྱེད་
 པའི་ཞེ་སྒྲུང་མེ་ལྡར་འབར་བ་སྦྱེ་བ་དང་། སྒྲུང་བྱུང་གོ་བ་དང་། སྒྲུང་བྱུང་མི་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲུང་དོར་རྒྱུ་ལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་བྲན་ཤེས་ཉམས་ཤིང་བཞེད་པར་བྱེད་པའི་གཏི་མུག་མུན་ནག་སྐྱུག་པོ་ཅན་ལྟ་བུ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་སྒོས་སྦྱོན་དུ་མའི་
 རང་བཞིན་ཅན་གྱི་པ་ཡུལ་སྦྱོང་བ་ནི་རྒྱུ་ལ་སྐས་རྣམས་ཀྱིས་ཆགས་སྒྲུང་གི་རྒྱ་པ་ཡུལ་ངན་སྦྱོང་རྒྱུ་ལ་ག་ལོན་ཡིན་ནོ་ཁེས་པའོ། ཁེས་ལ་ལྡན་པ་དུག་གསུམ་པ་ལས་། མཁས་པ་དག་ལ་འབེལ་གཏམ་དུ་བྱུང་བ་རིན་ཆེན་མཛོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་

ཕར་བཀོད་པ་བསྟན་ཅིན་ཏོ། ། །།བསོད་ནམས་བརྒྱ་པའི་གཟི་བུ་དེ་དཔལ་འོད་འཕྲོ། ། །ཇི་སྟེད་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བེུས་མཆོན། ། །ཇི་ཟའི་དབྱངས་སྟོན་ཡན་ལག་དུག་ཅུ་ཡིས། ། །ཆོས་མངོན་གསུངས་པ་དེ་ལ་གུས་ལྷག་བཞིན། །
 ཅེས་མཆོད་པར་བཞེད་ནས། །འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཐོ་ཆོས་ཀུན་གྱི་བཤད་གཞི་དང་འཇུག་སྟོར་གྱུར་བ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་མངོན་པ་འདི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡིན་ལ། །འདི་འཆད་པར་བྱེད་པ་
 ལ་བཤད་གཞིའི་མངོན་པ་ཐོག་མར་སྟོན་པས་ཡུལ་སྐྱོ་ཆོག་སུ་གང་ཟག་སྐྱོ་ཆོག་སུ་ལ་འཐོར་བུར་གསུངས་པ་ཁྱིས་དགྲ་བཅོམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྟུས་ནས་བཞག་པ་ལ་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་དུ་གྲགས། །སྟེ་བདུན་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་སྤྱི་རིའི་བུས། །
 གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མོ་གལ་བུས། །ཁམས་ཀྱི་ཆོག་སུ་ནི་གང་པོས་བསྟུས། །ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཀུའི་བུས། །རྣམ་ཤེས་ཆོག་སུ་ནི་སྟོན་གྱིས། །རབ་དུ་བྱེད་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས། །འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲངས་གསུས་པོ་ཆེས། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ། དེ་ལྟ་བུའི་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་འདུས་ནས་བྱེ་བྲག་བཤད་མཛད་ཆེན་མོ་བྱ་བ་སྟོན་ཀྱི་འབུམ་ཡོད་པ་མཛད། །ཡང་སྐབས་ཤིག་ན། ཆོས་མངོན་པ་རུབ་པར་གྱུར་པའི་ཆོ་བམ་ཟེམ་
 གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་མངོན་པ་དར་བར་བཞེད་ནས་སྟུས་བསྟུན་པའི་ཆོག་མཛད་པས། །ཐོག་སེང་སྐྱམ་ཆེད་འབྱུངས། །གཅེན་གྱིས་དགའ་ལྡན་དུ་བྱོན་ནས་བྱམས་པ་ལས་ཆོས་མངོན་སྟོང་ལྷག་བརྒྱ་པ་དང་། །བྱམས་པའི་ཆོས་ལྷ་ལ་

1

༡༣།

སོགས་པ་གསན་ནས་འཛམ་གྱི་དུ་ཆོས་མངོན་པ་དར་བར་བྱས། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛད། དེའི་གཙུང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མངོན་པ་མཛོད་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་
བདག་ཉིད་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད། མངོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལ། ཁ་ཆེ་སློབ་རྟན་དང་། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་ལ་སོགས་པས་འགྲེལ་པ་མཛད། མངོན་པ་མཛོད་ལ་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་དང་། གང་བ་སྤྲེལ་དང་། རྟོགས་བྱུང་ལ་སོགས་པས་
འགྲེལ་བཤད་མཛད། བོད་འདིར་དར་མ་སྤྱིང་པོས་མངོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལ་འཆད་ཉན་ཅུ་ལ་དུ་བཏོན་པས་མངོན་པ་གོང་མ་དར་བར་མཛད། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེས་མངོན་རྟོགས་སློབ་ཤིང་དུ་མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀའི་རྣམ་གཞག་ཆ་ཆར་བ་རེ་
གསུངས། བྱུང་པར་མཛོད་ཀྱི་གནས་བརྒྱད་ཅར་ལ་དོན་གྱི་སྤྱིང་པོ་ལུ་དུ་ཕྱིན་པ་རེ་ཡོད། དེའི་དཔོན་སྒྲུལ་འཕགས་པས་མཛོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ལ་བྱ་བ་བརྩམས། ཕྱིས་སྤྱུང་དཔང་ལོ་ཆེན་པོས་ཀུན་བརྟུས་ལ་རྣམ་བཤད་ཤེས་བྱ་གསལ་
བྱེད་བྱ་བ་བརྩམས། འཆད་ཉན་གྱིས་ཀྱང་དར་བར་མཛད། དེའི་རྗེས་སོག་རྒྱུང་ཅམ་ནས་མངོན་པ་འོག་མ་མཛོད་ལ་རྣམ་བཤད་ཅུ་མ་བཤད། འཆད་ཉན་ཀྱང་དར། གོང་མའི་འཆད་ཉན་བཤོལ་བར་བྱུང། མཆིམས་བཙུན་སེང་། མཆིམས་ནམ་
མཁའ་གྲགས། མཆིམས་སློབ་བཟང་གྲགས་པ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་མཛོད་ལ་རྣམ་བཤད་རེ་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་རྗེ་རེ་མདའ་བ་བརྒྱད་འཛོན་དང་བཅས་པས་ཀྱང་རྣམ་བཤད་རེ་རེ་མཛད། བོད་དུ་ཁ་ཆེན་རྟོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་རྣམ་བཤད་ཤེས་བྱའི་

མཛོད་བྱ་བ་བཅུ་མ་ལ། རང་རེའི་ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེན་ཆེན་པོས་རྣམ་པ་གདན་ཆོག་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་པ་བཅུ་མ་ལ། པཌ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་ཆོག་གིས་མཛོད་པ་ཀུན་བཏུས་ལ་བཞེད་ཚུལ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་བས་ཀྱི་ཕྱོད་བ་བྱ་བ་དང་། མཛོད་ལ་སྦྱོར་ན་ཆེན་མོ་
 གྱེ་བྲག་བཤད་མཚོར་གྲགས་པ་ཡོད། ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེས་མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དོ་མཚར་སུ་མ་ལྟོ། ལུང་ཁམས་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་ཇི་སྟེད་ཤེས་བྱའི་སྟོན་འབྱེད་མཛོད། ཀུན་མཁྱེན་ཀྱི་སྟོན་མ་རྒྱལ་བ་མུས་རབ་འབྱུངས་པས་མཛོད་ལ་
 རྒྱ་ཁྱི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད། སྦྱོད་ཆལ་བ་ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་གྱི་སྦྱོར་ན་ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་བྱ་བ་བཅུ་མ་ལ་ཏེ། པཌ་ཆེན་ཀྱི་གྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་སྦྱོགས་སྤར་བྱས་ནས་རིགས་པའི་ཐམས་ཅད་ལྟར་འཕེན་ལན་མང་པོ་
 མཛོད་འདུག ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྦྱུ་སྦྱུ་བ་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྤར་ནས་མཛོད་ཀྱི་སྦྱོར་ན་ཆེན་མོ་དང་། གཞུང་གི་དགའ་བའི་གནས་རྣམས་ལ་དོགས་གནས་ཀྱི་ཕྱོད་བ་བཀོད་པ་དང་། དབང་པོའི་རྣམ་གཞག་དང་། རྒྱུ་འབྱས་རྒྱེན་གསུམ་སོགས་ལ་བྱར་
 བཀོད་ཀྱི་རིམ་པ་དོ་མཚར་བ་དུ་མ་ཡོད། པཌ་ཆེན་གཞུང་བརྒྱུ་པས་རྒྱ་ཁྱི་ཡོངས་རྫོགས་མཛོད། འདིའི་མཚོད་བཛོད་དུ་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྟར་བཤད་པ་ཞིག་ཡོད་འདུག སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲ་བས་མིན་པས་མི་འཐད་གསུངས་མ་ཐན་མང་། ལུང་བསྟན་
 རྣམ་འཇམ་དབྱེད་ས་ཆོས་འོད་ཟེར་གྱིས་ཀྱང་སྦྱོར་ན་ཆེན་པོ་དང་ས་སྦྱོར་གསུངས་པ་གནད་ཡོད་འདུག དེ་ལྟར་ཡིག་ཆའི་རིམ་པ་མང་ཡང་མཛོད་རྩ་འབྲེལ་གཉིས་བཛོད་དོན་ཞལ་གསལ་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྟེད་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་མ་ཐས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྫོགས་

1

༡། སྤྱུ་བས་པོ་དོང་པར་ཆེན་དང་། པར་ཆེན་སྤྱུ་མཆོག་མ་གཏོགས་པའ་ཆེར་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་མེད། མཁས་པ་དེ་གཉིས་ནི་མ་བྱེན་རབ་ན་མཁས་པའ་ལྟར་ཡང་སྤྱུ་གས་པ་ཡིན་ནམ། གཞུང་ལུགས་
 ཀུན་ཏུ་གྲུབ་མཐའ་བྱུར་དོད་བྱེད་སྤངས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཏུ་ཅང་སྤྱུ་ཆེ་བ་རེ་མཛད་པ་ལྷན་སྒྲིལ་ལ་འདུག འདིར་ཡང་པར་ཆེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་བཟུང་ན་ཁོ་ན་ཡིན་པས། གང་ཞིག་ཀུན་ལ་ཞེས་པ་ནས། དོན་
 བཞིན་སྟོན་པ་དེ་ལ་ལྷན་འཆལ་ནས། ཞེས་པའི་ལྷན་འཆལ་ཡུལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྤངས་ཏོགས་ལུན་སུ་མཆོག་མ་པའི་ཆོས་སྤྱིད་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས། གཟུགས་སྤྱི་ནི་གཞུང་འདིའི་མཆོད་བཟླེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན། དེ་
 སངས་རྒྱས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པར་མཛད། དེ་ནི་གཞུང་འདི་དང་འགལ་ཏེ། གནས་བདུན་པར། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོག་མ་དང་ནི། ཆོས་སྤྱི་འགྲོ་བའི་དོན་སྤྱིད་པས། ཁམས་པ་ཉིད་དེ་སྤྱི་ཆོད་དང་། རིགས་དང་སྤྱི་བོད་
 ཆོད་ཀྱིས་མིན། ཞེས་གསུངས་པས། བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཆོག་མ་བསགས་པ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྤྱི་བརྟེན་པ། འགྲོ་དོན་ཐོན་ལས་མཛད་པ་རྣམས་མཉམ་ཞིང་། སྤྱི་ཆོད་ཡུན་དང་རིགས་གང་ཡིན་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་དུ་
 བཤད་ཅིང་། གལ་ཏེ་ཆོས་སྤྱི་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན། ཆོས་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ཆོད་དང་། རིགས་དང་། སྤྱི་བོད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། གང་ཞིག་ཅེས་པ་དང་། འོག་གི་དེ་ལ་ལྷན་འཆལ་ལོ་ཞེས་པ་གཉིས་སྒྲིལ་

ནས། སངས་རྒྱལ་གང་ཞིག་དེ་ལ་ཡུག་འཛེལ་ཞེས་སྒྲུར། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས། ཤེས་བྱ་སྒྲིམ་ཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་ཀུན་ལ་མུན་པ་དང་འདྲ་བའི་མི་ཤེས་པ་གཏན་ནས་བཅོམ་པ་སྤངས་པ་ལུན་ཚོགས་དང་། དེས་མཚོན་ནས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་
 ཇི་སྟེད་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་རྟོགས་པ་ལུན་ཚོགས་དང་། ལུགས་རྒྱུ་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བའི་འདམ་ལས་དྲངས་ཏེ་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཆོས་བསྟན་པས་ཐར་པའི་སྐམ་སར་འཛོགས་པའི་ཕྱིན་ལས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ནི་སྐམ་སར་འདིར་ཡུག་འཛེལ་ཡུལ་གྱི་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། ཀུན་ལ་མུན་པ་གཏན་བཅོམ་ཞིང་། །འཁོར་བའི་འདམ་ལས་འགྲོ་བ་དྲངས་མཛད་པ། །དོན་བཞིན་སྟོན་པ་ཞེས་པས་བསྟན། །འདིར་གཏན་གྱི་མུན་པ་ནི་མུན་པ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་
 ལས། མི་ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་མུན་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པས། མི་ཤེས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་མུན་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་དེའི་མིང་གིས་བསྟན་པར་བྱས་པ་ཡིན། མུན་པ་མཚན་ཉིད་པ་ནི། གཟུགས་ཅན་ཡིན་
 ཏེ། གཟུགས་རྣམས་གཉིས་དང་རྣམ་ཉི་ལྔ། ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས། མི་ཤེས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འཛོགས་ གཉིས་པ་ལ་ཡུལ་གྱིས་བསྐྱལ་པས་མི་ཤེས་པ་
 སོགས་བཞིར་དབྱེ་བྱ་ཡོད་པ་ནི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན། དེ་ཆེན་གྱིས་བཞི་པོ་འདི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་གསུངས་ཀྱང་། མཛོད་གྱི་ལུགས་འདིར་སྤང་བུ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་ཐ་སྐད་མེད། ལམ་ལ་ས་བཅུ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མེད་

དགོངས་པ་མ་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་ནི། གཞུང་འདིར། དེ་ནི་ཆོས་མཚོ་གདངས་གཅིག་ །ཅེས་དང་། ས་དགའི་ལམ་ནི་ཕན་ཚུན་དུ། ཞེས་གསུངས་པས། མཐོང་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་མངོན་པ་བསམ་གཏན་ས་དུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན། སྒོ་མ་ལམ་དང་མི་སྒྲོབ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་མངོན་པ་བསམ་གཏན་ས་དུག་དང་། །གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་ས་འཇུག་སྟེ། རྒྱུ་ཟག་མེད་ས་དགའ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཆོན་རྟེན་གཞིའི་ས་དེ་རྣམས་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལ། རོ་མཚར་སུམ་ལྡན་ལས། གྲུབ་བདེ་ཆེས་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པར་གསུངས། ཡང་འདིར་པར་ཆེན་གྱིས། ཆོས་མངོན་པ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་བརྟེན་བྱ་དོན་དང་། རྫོང་བྱེད་མིང་གི་མངོན་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དང་པོ་ནི། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་དེ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དག་གོ། །ཡོད་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དག་གིས་བརྟེན་བཏགས་པའི་ཆོས་མངོན་པ་གཉིས་པོ་ཆོས་མངོན་པ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། ཞེས་སོགས་བཀོད་པ་གནད་བས། གྲུབ་མཐའ་ཏུ་ཅང་ཐམ་ཆེ་བར་སྒྲུང་ངོ། །མཁས་པ་བྱིངས་ནི། དེ་ཐོབ་བྱ་ཕྱིར་གང་དང་བསྟན་བཅས་གང་། ཞེས་པས་བསྟན་པའི་ལམ་མངོན་པ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྟོན་དུ་བྱུང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཆེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་དང་། གཞུང་མངོན་པ་ནི་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་ལ་སོགས་རྫོང་བྱེད་ཆོག་གི་མངོན་པ་ལ་འཛོག་ཅིང་། དེ་དག་མངོན་པ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་

ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ་

༡། བཟུང་བཟུང་གི་ཆོས་མཛོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པར་སྒྲུབ་། དེ་ནས་བཤད་བྱ་གཞུང་གི་དོན་དངོས་ལ་ལྟས་རྣམས་གཞག་དང་། གནས་བརྒྱུད་སོ་སོར་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཟག་བཅས་ཟག་པ་
མེད་ཆོས་རྣམས། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་གནས་སྤྱིད་པའང་དེ་དག་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་གནས་བརྒྱུད་སོ་སོར་བཤད་པ་ནི། ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱིས་དང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལུང་ཁམས་སྐྱེམ་ཆེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་
ལ། གཞུགས་ནི་དབང་པོ་ལྷ་དང་དོན། ལྷ་དང་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་གྱི་དང་། ཅེས་པ་ནས། བརྒྱུགས་ནང་གིར་བཤད་དབང་པོ། ཞེས་པའི་བར་གནས་དང་པོའི་གཞུང་ཆོག་ལ་འདི་དག་གིས་བསྟན། དེའི་རྗེས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གཞན་ཡང་
དབང་པོ་གྱི་ལུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། འདུས་བྱས་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ཆུ་ལ། སྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་རྒྱུ་འབྲས་བྱུང་དང་བཅས་པའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ནི། ལྷ་པོ་རྣམས་ནི་དོན་བཞི་ལ། ཞེས་པ་ནས། སྟོབ་པ་ལ་བཞི་ལྷ་གསལ་དེ། ཞེས་པའི་བར་གནས་
གཉིས་པའི་གཞུང་ཆོག་ལ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་རྗེས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཤེས་བྱེད་ལྷ་བལ་བདེན་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྟུག་བསྟུལ་བདེན་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་། དེ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྟོན་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་འཛིག་པས། དེ་དག་གི་རྣམ་
གཞག་ནི། དམུལ་བལྟ་དྲགས་དུད་འགྲོ་དང་། ཞེས་སོགས་གནས་གསུམ་པའི་གཞུང་ཆོག་ལ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན། དེ་དག་གི་རྒྱ་ཁྱུ་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་ལས་དང་། ཉོན་མོངས་གཉིས་ལས། ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི། ལས་ལས་འཛིག་རྟེན་སྟོ

ཚོགས་སྐྱེས། ཞེས་སོགས་གནས་པ་ཞིག་དང་། རྟོན་མོངས་པའི་རྣམ་གཞག་ནི། སྤྱི་པའི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ། ཞེས་སོགས་གནས་པ་ལས་བསྟན། དེ་གཉིས་ནི་ཀུན་ནས་རྟོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། དེ་ནས་རྣམ་བུ་དགེ་ཕྱོགས་ལ་མ་ཉམས་སུ་
ཡོན་པའི་ཚུ་པ་ནི། བདེན་པ་མ་བྱོང་དང་བསྐྱོམས་པ་ལས། ཞེས་སོགས་གནས་པའི་གཞུང་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན། ལམ་ཉམས་སུ་བྱུངས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་ཐོབ་ཚུ་པ་ནི། དེ་མེད་བཟོད་རྣམ་ཤེས་པ་མིན། ཞེས་སོགས་གནས་
བདུན་པས་བསྟན། དུག་པ་བསྟན་པའི་གཉིས་པོར་ལམ་བདེན་གྱི་རྟོན་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམས་འབྲུག་སོགས་དགོས་པས། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་ནི། བསམ་གཏན་དག་ནི་རྣམ་གཉིས་པ་ནི། ཞེས་སོགས་གནས་བརྒྱད་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བས་
བསྟན། དེ་ལྟར་གནས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གིས་ནི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གཅིག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་དང་། ལམ་སྒྲིམ་པས་ཉམས་སུ་ཡོན་ཚུ་པ། ཉམས་སུ་བྱུངས་པའི་འབྲས་བུ་དང་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་པ་ཐར་པའི་
ལམ་རིམ་ཡོངས་སུ་ཐོགས་པ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན། ད་ནི་དེ་དག་ལ་དོགས་སྒྲོང་དང་མཐའ་དཔྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་རུང་ཟད་རེ་བཟོད་ན། གནས་དང་པོར། སྤྱངས་དང་སྒྲེ་སྒྲེ་རིགས་ཀྱི་དོན། ཡུང་པོ་སྒྲིམ་ཆེད་ཁམས་རྣམས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་དུ་
མ་སྤྱངས་པ་ཡུང་པོའི་མཚན་ཉིད་དང་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྒྲེ་བའི་སྒྲོར་གྱུར་པ་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་འབྱུང་བའི་རིགས་ཏེ་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཁས་ལོན་དགོས་ལ། དེ་བྱུངས་ན་དོགས་པ་རིམ་བཞིན་འོང་།

TI304 - 096

1 ལྟོ། འོན། རྒྱལ་ས་ཆ་མེད་ཀྱི་རྩལ་ཕྱན་ཡན་གར་བ་དེ་ཕུང་པོ་ཡིན་ནམ། མ་ཡིན། ཡིན་ན་དེ་ལ་དུམ་སྤུངས་པ་མ་ཆང་བས་ཕུང་པོར་རི་ལྟར་འཐད། དེ་ཕུང་པོ་མ་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་ལ་ཕུང་པོ་ལྟར་གྲངས་མ་དེས་པར་
 སྐལ་བ་དང་། རྩལ་ཕྱན་ཡན་གར་བ་དེ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་སྐལ་བའི་སྒྲིན་ཡང་འབྱུང་། དོགས་པ་གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་མ་འོངས་པ་མི་སྒྲིབ་འེཾ་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱི་མ་ཆན་ཉིད་དེ་མ་ཆང་སྟེ། དེ་རྣམས་སྒྲིབ་
 པའི་སྒྲོར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་མི་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོགས་པ་གསུམ་པ་ནི། མ་འོངས་མི་སྒྲིབ་པའི་དོན་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སོགས་ལ་སྤྱར་ཀྱི་མ་ཆན་ཉིད་མ་ཆང་བས། དེ་རྣམས་ཁམས་མ་ཡིན་པར་སྐལ་བའི་དོགས་
 པ་འབྱུང་། ཡང་ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམ་འཆད་པ་ན། ད་ལྟའི་དོན་ཕྱིར་དང་པོ་ལྟ། ཁྱེས་གསུངས་པས་མིག་ལ་སོགས་པ་རྟེན་དབང་པོའི་ཁམས་དུག་གི་ནང་ནས་དང་པོ་ལྟ་ཡུལ་ད་ལྟ་བ་ཁོན་ལ་འཇུག་པས་སྒྲིན་ལ་བསྟན། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཡུལ་དུས་
 གསུམ་དང་། དུས་ཀྱིས་མ་བསྟུས་པ་ལ་འང་འཇུག་པས་རྗེས་ལ་བསྟན་པར་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་མིག་ཁམས་ནས་ལུས་ཁམས་ཀྱི་བར་ལྟ་པོ་དེ་ལ་དུས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་དུས་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི། འདས་མ་འོངས་གཉིས་
 གྲངས་ཡུལ་ད་ལྟ་བ་ལ་འཇུག་དགོས། དེ་ཞུགས་ན་མིག་དབང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ད་ལྟ་བ་གང་ཡིན་དེས་ན་རུང་ཟད་དཀའ་བ་སྤྱང་། ཡང་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་འཆད་པ་ན། བསྟན་ཡོད་འདིར་ནི་གཟུགས་གཅིག་ལྟ། །

ཞེས་གསུངས་པས། །ཡམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་གཟུགས་ཡམས་ནི། མིག་གི་ཡུལ་དུ་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཡམས་གཞན་བཅུ་བདུན་ནི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཡམས་ཡིན་པར་གསུངས་པ། ཡམས་གཞན་བཅུ་བདུན་དེ་བཞིན་ཡིན་
 གུང་། གཟུགས་ཀྱི་ཡམས་ལ་བསྟན་དུ་ཡོད་པས་མ་བྱེད་སྟེ། མིག་གི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་རྩལ་ཕྱན་ཡན་གར་བ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆུང་མཐར་གྱུར་པ་རྣམས་དང་། མའོངས་པ་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཡམས་རྣམས་ཀྱང་མིག་གི་ཡུལ་དུ་
 མཐོང་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་འབྱུང་། ཡང་ཡམས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་རྟེན་བཅས་དང་། དེ་མཆུངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་ལ། གནས་དང་པོར། ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟེན་པ་དང་བཅས་ལྷག་མ་ནི། དེ་དང་མཆུངས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན། །
 གང་ཞིག་རང་གི་ལས་མི་བྱེད། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། ཆོས་ཡམས་ནི་རྟེན་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཡམས་རང་གི་བྱེད་ལས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡམས་ལྷག་མ་བཅུ་བདུན་ལ་རྟེན་བཅས་དང་། དེ་མཆུངས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཡམས་རང་གི་བྱེད་ལས་
 བྱེད་མི་བྱེད་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་པ། དེ་ལྟ་ནའང་གནས་གཉིས་པར། རྟེན་དང་དམིགས་དང་རྣམ་བཅས་དང་། མཆུངས་པར་ལྷན་པའང་རྣམ་པ་ལྟ། ཞེས་གསུངས་པས་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་རུང་དང་། རྟེན་བཅས་
 དང་། དམིགས་བཅས་དང་། མཆུངས་ལྷན་རྣམས་དོན་གཅིག་པར་བསྟན་པ། དེའི་ཆོ་ན་སེམས་ཀྱི་ཡམས་བདུན་དང་། ཆོས་ཡམས་ཀྱི་བྱེད་དང་། སེམས་བྱུང་རྣམས་རྟེན་བཅས་ཀྱི་ཡམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས། གནས་དང་པོར་སེམས་ཀྱི་

TI304 - 098

7

༡༡། །ཁམས་བདུན་སོགས་ལ་རྟེན་བཅས་དང་། དེམ་ཚུངས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་། ཡང་གནས་གཉིས་པར། བཏང་སྟོམས་དང་ནི་སྟོག་དང་ནི། ཡིད་དང་ལྡན་ལ་ངེས་སུ་མ་ལྡན། །
 ཞེས་གསུངས་པས། སེམས་ཅན་གང་ལ་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ། སྟོག་གི་དབང་པོ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་གསུམ་གང་རུང་གཅིག་ལྡན་ན། དེ་གསུམ་ཀ་ངེས་པར་ལྡན་པས་བྱུང་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་གནས་དང་
 པོར། གཡེངས་དང་སེམས་མེད་པ་ཡི་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་གནས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བཤད་ལ། དེ་བས་ན་སྟོམས་འཇུག་དེ་གཉིས་
 ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྟོག་དབང་ཡོད་པས་ཡིད་དབང་དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་འང་ཡོད་དགོས་པ་ངེས་ལྡན་གྱི་དོན་དུ་སྒྲུང་། གལ་ཏེ་སྟོམས་འཇུག་དེ་གཉིས་ལ་གནས་པའི་དུས་སུ་ཡིད་དབང་ཡོད་ན་གཙོ་སེམས་ཡོད་པས་སེམས་མེད་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་དོགས་པ་བྱུང་། ལུགས་འདིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྟའི་སྟོན་སྒྲུབ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མཛོད་རྟོགས་ལྡོམ་གྱིང་ལས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་ནི་གཟུགས་ལྷུང་
 དང་དོན་གཅིག་ དེ་ལ་དབྱེན་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་ནི། གཟུགས་ནི་དབང་པོ་ལྟ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི་དང་། འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི་ནི་གནས་གཉིས་པར། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ངེས་ལྡན་ཅིག་ །ཅེས་སོགས་ཀྱི་

སྐབས་སུ་རྒྱ་པུ་ཡོད་པ་ལྟར་གསུངས་པ། གཙོ་བོའི་སེམས་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོ་དང་དོན་གཅིག་ དབྱེན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཆོག་སྟེ་ཡུང་པོ་ཡོད་། སེམས་ལྟུང་གི་གཞི་ལ། མཛོད་ལས། ཐོབ་པ་ལྟར་སེམས་ལྟུང་རྣམ་ལྟ་སྟེ། ལས་མང་ལ་སོགས་ཐད་དང་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས། སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་། དག་པོའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟའི་སྟོན་སྟེ། དངོས་བསྟན་བཞི་བཅུ་ཞེས་ཡུང་པོ་ཡོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་བཞུགས་པ་དང་། ལེ་ལོ་ལ་སོགས་
 པའི་སེམས་ལྟུང་ལྟ་བུ་རྣམ་པས་ལྟ་བུ་དང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་པ་ནི་མཛོད་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་དོན་གྱི་བཞུགས་པ་མཐུན་དགོས་ལ། རྩེ་བཅུ་གྱི་ལྟ་བུ་ཤིང་ལས་ཀྱང་། སེམས་ལས་ལྟུང་བའི་གཞི་ལྟ་བུ་ཅུ་གཅིག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། བཞི་པ་
 ལྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་ནི། སེམས་དང་མཚུངས་ལྟན་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གཞུང་འདིར་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་བཞིར་དབྱེ་ལ། མཛོད་པ་གོང་མར་ཉེར་གསུམ་དུ་དབྱེ། ལྟ་བུ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་
 ནི། རྣམ་མཁའ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་གསུམ་དུ་གསུངས་པ། གཞི་ལྟ་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་རྩེ་བཅུ་ཡོད་དང་། དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ནི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་། གཞུགས་ནས་ལྟན་མིན་
 འདུ་བྱེད་ཀྱི་བར་ནི་མི་རྟག་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ལྟུང་བརྟགས་ཡོད་རྣམས་ཀྱང་རྩེ་བཅུ་ཡོད་ཏེ་འདོད་དགོས་ཏེ། རྟོན་གྱི་དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་རྩེ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་འཛིན་པ་

༡། ལྷོན་ཤིང་ལས། སྤར་བསྟན་པའི་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྷ་པོ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་དབྱུང་སྟོང་ཐུན་ལས། ཤེས་བྱ་གཞི་ལྷ་ས་བསྟན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་ཆད་
མཐའ་ལས་གྲོལ། སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་དང་། རགས་པ་དང་རྒྱན་ལ་བཞག་པའི་ཆོས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བདེན་པར་མེད་པས་རྟག་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་བྱེད་བྱས་སྤྱི་རྟག་ཆད་སྟོང་ཚུལ་དུ་གསུངས་
པ་ལགས། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྷ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་འབར་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་ལ། དེ་བྱས་ན། བྱམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཐུགས་ཀྱི་དོགས་
པ་བྱུང་སྟེ། རང་གིས་མ་གོ་བ་ཡིན་པ་འདྲ། གནས་གསུམ་པར། དབྱར་གྱི་རྩྭ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །མཐའ་མའི་ཆོས་དགུ་ནས་མཆོན་རིང་། །དགུན་རྒྱུ་ཀྱི་ཞི་བཞི་པ་ལ། སྤང་དུར་འབྱུར་རེ་ཉིན་མོ་བསྒྲིག། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། བོ་དོང་
པམ་ཆེན་གྱི་ཤེས་བྱའི་མཛོད་དུ། དབྱར་དགུན་གྱི་ཉིམ་བསྒྲིག་མཆོམས་བསྟན་པར་བཞེད་ཅིང་། མ་ཁས་པ་གཞན་དག་གི་བཞེད་པ་སུན་འབྱེན་པར་མཛོད་པ་འདྲ་གནང་། དོན་ནི། དགུན་རྒྱུ་ཀྱི་ཞི་བཞི་པ་ལ། །ཞེས་པ་དེ་དཔོན་བཞི་བཞི་ཞིང་། དེ་
ལ་དབྱིད་ཉིན་མཉམ་མཆོན་མཉམ་འབྱུང་བ་དང་། དབྱར་རྩྭ་གཉིས་པ་དེ་ཁྱམས་རྩྭ་བཞི་ཞིང་། དེ་ལ་སྟོན་ཉིན་མཉམ་མཆོན་མཉམ་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་ཡིན། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེད་ཐོབ་པ་འཆད་པ་ན། གནས་གཉིས་པར། སྟོབ་དང་མི་སྟོབ་

མིན་གྱི་གསུམ། ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོའི་འབྲེལ་པར། སློབ་པའི་ཐོབ་པ་ནི་སློབ་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ཐོབ་པ་ནི་མི་སློབ་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི། མཐོང་ལམ་དང་། ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་སློབ་པར་
 བྱས་ནས། དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་སློབ་པའམ། ཟག་མེད་གྱི་སློབ་ལམ་ཡིན། དེ་བཞིན་མི་སློབ་ལམ་མི་སློབ་པར་བྱས་ནས། དེའི་ཐོབ་པ་མི་སློབ་ལམ་ཡིན་པ་དང་། སློབ་ལམ་ཟག་མེད་དང་། མི་སློབ་ལམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྒྱུ་མས་གྱི་ཐོབ་པ་
 ལ་ལུ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་སོགས་བསྟན་པ་འདི་ལས་འཕྲོས་ནས་པར་ཆེན་གྱི་བྱེ་བྲག་བཤད་མཆོ་ལས། སློབ་པ་དང་། མི་སློབ་པ་དང་། འཕགས་པ་སོགས་ཀྱང་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་ཉིད་ལ་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་ལ་མི་འཛོག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དགོ་
 སློང་དགོ་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་སྒྲིམ་པ་ཁོན་ཡིན་གྱི། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས། སློང་ཆོལ་བ་ཀུན་མཁྱེན་གཤམ་རབ་འོད་ཟེར་བས་པར་ཕྱིན་སོགས་དང་སྒྲིམ་ཐུན་པར་སློབ་པ་དང་། མི་སློབ་པ་དང་། འཕགས་པ་རྒྱུ་མས་གང་
 ཟག་ཁོན་ར་འཛོག་ དེ་བཞིན་དུ་དགོ་སློང་དགོ་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ཁོན་ལ་འཛོག་པས་པར་ཆེན་དང་བཞེད་ཚུལ་ཐ་དད་དུ་བྱུང་། ཡང་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་དོམ་ཆོར་སུམ་ལྷན་ལས། དེས་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབས་སོ་སོ་སྒྱེ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་
 དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ཐ་དད་དུ་བྱེད་དེ། སྒྲུམ་ནི་ཡུང་པོ་རྒྱས་ཡོད་དང་། ཕྱི་མ་ནི་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། འོན་ཀྱང་ འཕགས་པ་དང་། དེ་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས། དེའང་བྱེད་དེ། སྒྲུམ་ནི་

1

འགྲུབ་

༡། མཐོང་སྒྲིམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལམ་ཟག་མེད་དང་། ཕྱི་མ་ནི་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པས་ལམ་བདེན་གྱི་མ་ཐོབ་པ་སོ་སོར་སྒྲུབ་པོ་དང་། ལམ་བདེན་ཀུན་འཕགས་པ་ཡིན་པར་བཞིན་རྒྱ་ཡིན་འདུག་པ། དེ་ལྟར་ན་སོ་སོ་སྒྲུབ་པོ་དང་འཕགས་པ་ལ་གང་ཟག་གི་མ་ཁྱབ་པ་པཎ་ཆེན་དང་མཐུན་འདུག་ འོན་ཀྱང་འཕགས་པ་སོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པ་སྟེ། གནས་གསུམ་པར། འཕགས་དང་མཚམས་མེད་བྱེད་པ་དག། ཅེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ། འཕགས་པ་རྣམས་གང་ཟག་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་སྒྲུས་པའོ། ཞེས་དང་། ཏུག་པར། དེ་ཆོ་དམི་སྒྲོབ་དག་བཅོམ་། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། གང་ཟག་སྤར་བཤད་པ་གཞན་བདུན་སྒྲོབ་པ་དག་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པོ། ཞེས་སོགས་འཐད་པ་དང་བཅས་པ་གསུངས་པས། འཕགས་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྒྲུས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཕགས་པར་འཛོག་དགོས། ཟུང་བཞི་ཡ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་དག་བཅོམ་པ་ནི་མི་སྒྲོབ་པ་དང་། རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་གནས་སོགས་གཞན་བདུན་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པར་མཛོད་ཅུ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པས། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་སུ་ཡིས་འགོག་རུས། དེས་ན་གནས་བཞི་པར། ཟག་མེད་ནི། འཕགས་དེས། ཞེས་དང་། གནས་བརྒྱད་པར། སྤྱི་དུང་ཕྱི་འཕགས་པ་ཅི་ཡང་མེད། ཅེས་དང་། གནས་ཏུག་པར། འཕགས་བརྒྱད་ཀྱིས་རང་གོང་ས་ལས་རྒྱུ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་འཛོག་ འཕགས་དང་མཚམས་མེད་བྱེད་པ་དག། ཅེས་

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་འཛིན་པ་མཛོད་རང་གི་དགོངས་པའི་བབས་ཡིན་པར་འདུག་པས་དེ་བཞིན་དུ་བསྟུང་བར་བྱ། ལམ་བཤེན་གྱི་མ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་སྟེ་བོ་ཡིན་པ་ནི། གཞུང་འདིར། ལམ་མ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་
ཡི། སྟེ་བོར་འདོད་དོན་ཞེས་དང་། མཛོད་པ་སྟེ་བདུན་ལས་གྲང་། སོ་སོ་སྟེ་བོ་རྟེན་གང་ཞེན། འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་མ་རྟོག་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན། རྒྱུ་ཚུན་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་སོ་སོ་སྟེ་བོ་སོགས་ལ་འང་གང་ཟག་
དང་གང་ཟག་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་གཞུང་འདི་རང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་གོང་མའི་ལུགས་དང་མ་འདྲེས་པར་བྱས་ན་ལོགས། གནས་གསུམ་པར། བསྐྱལ་པ་རྣམ་པ་མང་བཤད་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བསྐྱལ་
ཆེན། དེ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱུས། འབྱུང་པོ་མར་ནི་འགྲིབ་པ་ཡི། བརྒྱལ་བར་ལ་དེ་དག་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དང་པོ་བསྐྱལ་པ་ཆགས་པ་དང་། དེ་ནས་གནས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སྟོང་པ་རྣམས་
ལ་བར་བསྐྱལ་ནི་ཤུའི་ཡུན་ཆོད་རེ་འབྱུང་བའི་བར་བསྐྱལ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་གཅིག་ཏུ་འཛིན། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་པའི་བསྐྱལ་པ་འམ་བསྐྱལ་ཆེན་གྱི་སྟོང་ནས་བརྩི་དགོས། དེ་ལ་དང་པོ་
ཆགས་པའི་བསྐྱལ་པ་ནི། གཞུང་འདིར། ཆགས་པ་དང་པོའི་རྒྱུད་ནས་ནི། དམུལ་བའི་སྲིད་པའི་བར་དུའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། དང་པོ་བསྐྱལ་པ་ཆགས་པའི་སྤྲ་ལྟས་སུ་གྱུར་པའི་རྒྱུད་འཇམ་པོ་ལྗང་བ་ནས་ཆགས་བསྐྱལ་གྱི་མགོ་

1

རྒྱུ་ལྟར་

༡༡། །འཛིན། དེ་ཡུན་རིང་པོར་སོང་བ་ནས་རྒྱུ་གི་དགྲིལ་འཁོར་རྩོམ་གྱི་དབྱིབས་ཅན་ཆོན་པོ་ཆེ་འོ་རྩོམ་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཆགས་ཏེ། དེའང་
 སེམས་ཅན་སྦྱིམ་ཐུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ནས་ཆར་གྱི་རྒྱུན་གཏོང་གིས་ཅོམ་པ་ལོ་གྲངས་དུ་མར་བབས་པ་ལས། །འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རྒྱམ་ཆོ་ཆོན་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་བྱུང་། རྒྱུ་དེ་ལོ་གྲངས་དུ་མར་རྒྱུ་གིས་བསྐྱབས་པ་ལས་རྒྱུ་ལྟར་དུ་
 དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གནི་ཆགས་། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ། གསེར་གྱི་ས་གནི་གསུམ་ལ་རྟེན་དགྲིལ་འཁོར་གསུམ་བཟེར། དེའང་གཞུང་འདིར། དེ་ལ་སྦྱོང་གྱི་འཛིན་རྟེན་གྱི། །ཁམས་པར་འདོད་པའི་འོག་དག་གི། །རྒྱུ་གི་དགྲིལ་འཁོར་
 རྒྱུ་སྦྱོང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན། དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་གཉིས་ཆགས་པའི་དུས་སུ་རྒྱུ་དགྲིལ་ནས་ཡར་གསེར་གྱི་པར་སྦྱོང་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ་དེ་ལ་གནས་གཙང་མའི་ལྟ་རྒྱུ་སྦྱོང་གྱིས་བརྟགས་པས་སངས་རྒྱུས་
 སྦྱོང་འབྱུང་བའི་ལྟ་སྦྱོང་། །ཞེས་བསྟན་པ་འདི་ནི་བཟང་པོའི་ཞེས་བཟོད་པས་བསྟན་པ་བཟང་པོར་གྲགས་། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་ནང་ནས་ཡར་པར་སྦྱོང་བྱུང་བའི་རྒྱུ་དེ་ནི་བསྟན་པ་འཛིན་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཆགས་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་
 སེས་དགོས། མཛོད་ཀྱི་འོག་ཆོད་ལྟ་རྒྱུ་སྦྱོང་གིས་འདི་བཞིན་དུ་གསུངས། རྒྱུ་སྦྱོང་ཆོས་འབྱུང་དུ། །འཛིན་རྟེན་འདི་རྒྱུ་འཛིན་པའི་ཆོམ་ཆོ་ནས་གསེར་གྱི་པར་སྦྱོང་བྱུང་ཞེས་སོགས་བྲིས་པ་སྤྲོད་མོད། །འཛིན་པའི་ཆོ་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་དེ་ནི་དཔེ་མ་དག་

པ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་མཆོད་པ་ཡིན་གྱི། བུ་སྟོན་གྱི་གསུང་ག་ནས་ཡིན། རྒྱལ་མཆོན་ནི། གསེར་གྱི་པདྨ་སྟོང་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་གཙང་མའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་བཟང་པོའི་ཞེས་བསྒྲགས་པར་བཤད་པས། འདི་ནི་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་སྟེ།
གོང་གི་འཛིག་པའི་སྐབས་ལ་མི་འགྲིག་ས་ཤིང་། བསྐྱེད་པ་ཆགས་འོང་བའི་སྐབས་ལ་འགྲིག་ས་ཏེ། ད་ལམ་ཆགས་པའི་བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་སངས་རྒྱལ་སྟོང་འོང་བས་བསྐྱེད་པ་བཟང་པོར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། བུ་སྟོན་གྱི་གསུང་ནི་འཛིག་རྟེན་འདི་རྒྱལ་
ཆགས་པའི་ཆོ་མཆོ་ནས་ཞེས་སོགས་དག་སྟེ། ཆོག་སྟེ་ཕྱིའི་འབྲེལ་ལས་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་རྩེ་པད་དཀར་གྱི་ལུང་དྲངས་པ་ལ་ལར་ཡང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་འཛིག་པར་གྱུར་པའི་ཆོ་ས་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱལ་ཆོ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ན་
ཞེས་བྲིས་པའང་ཡི་གེ་མ་དག་སྟེ། བཀའ་བསྟན་བཅོས་གང་ལའང་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གོ་བ་མུངས་ནས་དག་མ་དག་དཔྱད་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཆགས་པར་གྱུར་པའི་ཆོ་བྱས་ན་ཡི་གེ་དག་སྟེ། མདོ་དེར་
ཡང་། བསྐྱེད་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། ཆོག་སྟེ་ཕྱིའི་འབྲེལ་དང་བཅས་བབས་ཐོབ་བསྐྱེད་པས་ཤེས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །མཆོ་ནང་ནས་ཡར་པདྨ་སྟོང་བྱུང་བ་དེ་བསྐྱེད་པ་འདིའི་གནས་བསྐྱེད་པ་སངས་རྒྱལ་སྟོང་འབྱུང་བའི་མཆོན་མ་
ཡིན་ཏེ། གནས་བསྐྱེད་པ་འདིའི་སྟོན་དུ་ཆགས་བསྐྱེད་པུང་བའི་རྒྱུ་དེ་གྱི་ལ་འཁོར་ཆགས་ནས་མཆོན་མ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་མདོན་སུ་ཤུ་ཤིན་ཏུ་འཐད། སངས་རྒྱལ་སྟོང་བྱུན་ཆོར་ནས་བསྐྱེད་པ་འདི་འཛིག་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ནང་ནས་ཡར་པདྨ་སྟོང་བྱུང་

1

འགྲུག་པོ་

༡། །བས་སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་བྱུང་ཟེར་བ་སོགས་ནི་མངོན་སུམ་ཆད་མའི་རིག་པས་གཞོད་མི་གཞོད་དཔྱོད་ལྡན་དག་གིས་གཟིགས་འཆེལ། །བྱ་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེ་དགོས་པར་གྱུར་ཅིག་ །ཆོས་མངོན་ཤེས་བྱའི་རྒྱལ་ཆོ་ཆེན་པོ་ལ། །
 བདག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྱུ་རྒྱུ་ཚུགས་པ་ལྟ་ཅི་སྤྱོད། །ཁ་དོག་དག་ཀྱང་རྙིང་ནས་འོ་ལ་སྤྱི་ལས། །མ་མཐོང་མིང་ཉིད་ན་བས་ཐོས་པ་ཙམ། །འོན་ཀྱང་དགར་བའི་བག་ཆགས་གཞག་སྒྲུལ་སྟེ། །འདིར་ཡང་འབད་པ་རུང་བཟུང་བཞུགས་པ་ལས། །ཤེས་རབ་སྤྱང་བ་
 སྤྱིན་བུ་མེ་ཁྱེར་གྱི། །འོད་ཅུང་འདིན་བགོ་སྒྲུལ་ཐོབ་པར་རྫོམ། །ལེགས་ལཤད་སྤྱིན་སྤྱིན་ལོན་ལྷིག་ལྷུང་དང་ཐུར་གྱི་བཞོན་པ་ཅེ་དག་འདགོད། །ཐུབ་གསུང་ཡངས་པར་བསྟར་བའི་མིག་དཔྱུས་རིང་། །ཇི་སྟེད་ཤེས་བྱའི་རྒྱལ་ཐོང་ཆར་དུ་དངར། །དཔལ་མོ་
 མ་ལ་ཡ་ཅན་བཞི་པར་དགོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་གིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཐོ་མངོན་པའི་གཞུང་གི་སྒྲུབས་ལས་བརྩམས་ཏེ་མཁས་པ་དག་ལ་འབེལ་གཏམ་དུ་བྱ་བ་རིན་ཆེན་མངོས་པའི་སྤྱོད་པ་བཞི་པར་བཀོད་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། ༥ །འགྲོ་ལ་ཐུགས་རྗེའི་
 སྤྱུན་གྱིས་ཉེར་གཟིགས་ནས། །ཏྲག་ཆད་འཆིང་པ་དམ་པོ་ཀུན་བཀྲོལ་ཏེ། །དབུ་མའི་ལྟ་བས་རྒྱལ་སར་འབྲིད་མཛད་པའི། །སྤྱོད་པ་གོ་ཏམ་ལྟ་ལ་གུས་ཐུག་བཞུགས། །ཅེས་མཆོད་པར་བཙུང་ནས། །འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། །དུས་
 གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དམ་པའི་ཆོས་དབུ་མ་འདི་ཡིན་ལ། །དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ་འཕགས་ཡུལ་དུ་བྱུང་ཚུལ་དང་། །བོད་ཡུལ་དུ་བྱུང་ཚུལ་གཉིས། །དང་པོ་ལ་བཀའ་དབུ་མ་དང་། །བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་

གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུན་གསུམ་ལ་འཛིན། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། དེ་མིང་གྲུ་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་གྲུ་སྟུབ་ཀྱིས་སྦྱིར་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འབབ་ཅིང་གཞིལ་བར་གཟིགས་པ་དང་། བྱུང་པར་བཀའ་བར་པ་ཤེར་མདོའི་དངོས་བསྟན་ཟབ་དོན་དབུ་མར་གནས་པ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་དབུ་མ་གཏམ་ཆོགས། བསྟོད་
ཆོགས། རིགས་ཆོགས་དང་གསུམ་མཛད། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོ་ལ་ཡུལ་ཐག་རིང་པོ་ནས་ཐིན་དུ་བསྐྱར་བ་དབུ་མ་བཤེས་སྦྱིང་དང་། རྒྱལ་པོ་ཉིད་དང་མཇལ་ནས་དངོས་སུ་གཏམ་དུ་བྱུང་བ་རིན་ཆེན་སྤེང་བ་དང་གཉིས་པོ་འདི་ཡིན། བསྟོད་ཆོགས་ལ་
གཞིའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་གསལ་བ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དབྱིངས་ལ་བསྟོད་པ་གཉིས། ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐབས་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་འཕགས་བཞིའི་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་གཉིས། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་སྐྱ་གསུམ་ལ་སོ་
སོར་བསྟོད་པ་དང་། སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་ལྟ་བ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་པ་བསྟོད་པ་ལ། དོན་དམ་པར་བསྟོད་པ། དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་བསྟོད་པ། འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད། དེ་དག་ནི་ཆོག་
གསལ་ལས། གཏམ་བྱུ་རིན་ཆེན་སྤེང་དང་ཡང་དག་བསྟོད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། གསུམ་པ་རིགས་ཆོགས་ལས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན། གཞན་ཡང་དབུ་མའི་ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པ་རིགས་པ་དུག་རྩ་བ་

ལྟོ། །དང་། དེ་དང་ཅུ་ཤེར་གཉིས་ལས་འཕྲོས་པའི་ཚུལ་དུ་ཞིབ་མོ་རྣམས་འཐག་དང་། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་དང་། ཚུང་བསྒྲིག་དང་གསུམ་ནི་གྲེས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་ཡིན། ཀུན་མ་ཁྱེན་རིན་པོ་ཆེས་ནི་ཅུ་ཤེར་སོགས་ལྟ་བུ་འདི་
 ལ་དབུམ་རིགས་པའི་ཚོགས་ལྟ་གསུངས་ཏེ། ཚོགས་གསལ་དང་མ་ཐུན། མ་ཐས་པ་གཞན་རྣམས་ནི་དེ་ལྟའི་སྟོང་དུ་ཐ་སྐད་སྒྲུབ་པ་བསྟན་ནས་རིགས་ཚོགས་དུག་ཏུ་བཞེད། ལྷ་སྒྲུབ་གྲིས་མཛད་པ་དེ་རྣམས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་རྣམས་གཞུང་ཕྱི་
 མོའི་དབུམ་ཡིན་ཏེ། དབུམ་ཐལ་རང་ལ་སོགས་པ་གྲེས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་གཞུང་ཡིན་པས་སོ། །དེར་མ་ཟད་འཕགས་པ་ལྟས་མཛད་པའི་དབུམ་བཞི་བརྒྱ་པའང་གཞུང་ཕྱི་མོའི་དབུམ་ཡིན། དེ་སྐད་དུ། ཚོགས་གསལ་གྱི་ལུང་སྒྲུར་དངས་པ་དེའི་
 འཕྲོ་ཉིད་ལས། འབད་པས་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཕགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བསྟན་ཚོག་ལེར་བྱས་དེ་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་ཞེས་བྱ་རྣམས་པར་འཐག་བཅས་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་དེ་དང་། ཁང་ཡང་ཚུང་པ་རྣམས་པར་བསྒྲིག་པ་བཀོད་པ་དེ་དག་གྲུང་ནི་
 མ་ཐོང་གྱུར་ཅིང་། བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་དེ་དག་དང་ནི་དེ་བཞིན་མདོ་སྟེ་ཟབ་མོ་རྣམས་མང་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། བཞི་བརྒྱ་པ་འདི་ལ་ཚོགས་གསལ་དུ་བརྒྱ་པ་ལས་ཞེས་གསུངས་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། ཚོག་ཟེར་ཡང་མཛད་པ་ཡིན། དབུམ་སྟོང་
 ཐུན་ཆེ་མོ་སྒྲུར་མར་རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་དངས་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེ་པས་མ་དག་ བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་ཟེར་དགོས་རྒྱུ་ཡིན། སོགས་གྱི་སྒྲས་ནི་ལྷ་སྒྲུབ་གྱི་དངོས་སྟོབ་གཞན་གྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་གྲུབ་མཐའ་ཕྱོགས་འཛིན་དུ་མ་ལྟར་བ་རྣམས་བསྟན། ལྷི་

བབ་ཅུ་མེད་པོ་དགོངས་པ་ལ་འབྲེལ་པ་ག་ལས་འཛིགས་མེད་དུ་གྲགས་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བུ་ཕྱུ་ལྷ་ཉ་དང་། ལེགས་ལྷན་གྱིས་མཛད་པའི་འབྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལ་སོགས་པ་ནས། རྒྱ་བྲག་གསལ་པས་མཛད་པའི་
 ཆོག་གསལ་གསལ་གྱི་བར་ཏེ་འབྲེལ་ཆེན་བརྒྱད་ཡོད། ག་ལས་འཛིགས་མེད་ཀུན་མཁྱེན་ཇོ་ནང་པ་ཅུ་མེད་རང་འབྲེལ་དུ་བཞུགས། སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ཀྱིས་མཛད་པ་དེ་ནི་ཅུ་མེད་པོ་དགོངས་པ་ཐམས་འགྱུར་དུ་འབྲེལ་ཞིང་། ལེགས་ལྷན་བྱེད་ཀྱི་དེ་ནི་ཅུ་མེད་
 དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ན། འདི་གཉིས་དང་རྒྱ་གྲགས་ཀྱི་གཞུང་སོགས་ལ་གྲུབ་མཐའ་ཕྱོགས་འཛིན་གྱི་དབུ་མ་ཟེར། རྒྱ་གྲགས་ཀྱིས་ཐམས་རང་གི་འབྲེལ་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱུངས་པ་མཛད་ཅིང་འབྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་ལ་བརྒྱུ་མས་པའི་
 རྒྱུར་བཞུགས་དེ། སྤར་བྱངས་པའི་འཕྲོ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་གིས་མཛད་པའི་འབྲེལ་པ་མཐོང་ནས་ལེགས་ལྷན་བྱེད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་གང་། །གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ལས་འོངས་དང་བདག་གིས་རྣམ་པར་སྤྲེལ་ས་རྒྱེད་པ་གང་། །དེ་དག་
 བསྐྱུ་མས་ཏེ་སྒྲོ་ཆེན་ལྷན་རྣམས་མཁུ་བར་བྱ་བྱིར་ཡང་དག་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། རྒྱ་བས་གཞན་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པ་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་གཉིས་ཀ་འང་འབྲེལ་པ་མཛད། དེ་གཉིས་ཆོག་གསལ་ལ་དང་གསུམ་ལ་རྒྱ་བའི་འབྲེལ་ཆེན་
 གསུམ་དུ་འཛིག་པར་མཛད་དེ། ཐེག་མཆོག་གཞན་གྱི་རྒྱ་ཟེར་ལས། འདི་དག་རྒྱ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་མིན་ཞེས། །ཚུང་འདོད་རྟོག་པ་ཡོད་ན་རྒྱ་བ་ཡི། །འབྲེལ་ཆེན་གསུམ་པོ་དཔང་དུ་བྱས་ནས་ནི། །ཚུང་པར་བྱ་ཡིས་མཐུན་དུ་ལྷགས་པར་

༡༡། གྲིས། ཁྱིམ་གྱི་ཁྱིམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ནི་དོན་དམ་གྱི་ལྟ་བུ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་རང་གི་ངོ་བོ་འདོད་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་
 བའི་བྱུང་པར་མེད་དེ། གཉིས་ཀྱི་འདྲ་དབུ་མ་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཚིག་གསལ་ལས། ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར་གྱི་སྐབས་སུ་རྟོག་གོ་པ་འདིས་ནི་ཁྱིམ་ལེགས་ལྟ་བུ་དབུ་མ་པ་མིན་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་པར་འདོད་མོད། དེ་ནི་
 ལེགས་ལྟ་བུ་དབུ་མ་པ་མེད་པའི་རྟོག་གོ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་ཞིག་ཕྱིས་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་ན་དོན་དམ་སྐབས་བྱེད་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་པ་བཅུག་པས་དེ་ལ་འཐིང་སྦྱང་གི་ཚུལ་སྒོ་ནས་ཕྱོགས་ཚུལ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་མ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་
 ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར་ལ་གཞིའི་བྱུང་པར། ལམ་གྱི་བྱུང་པར། འབྲས་བུའི་བྱུང་པར་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་རྫོགས་བདེན་པ་དང་མི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་མཐུན་འདོད་པ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་དང་། དེའི་གཞི་མཐུན་མི་འདོད་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་
 ལྷགས་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་ལས། ཀུན་རྫོགས་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་སྐབས་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཁྱིམ་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུང་པ་རྣམས་སྐབས་ལ་བཞག་ནས། ཚེས་རྗེས་པ་ཆ་གྲིས། ཐ་སྐྱོད་དུ་ནི་མི་བསྐྱེད་
 བར། རྩོད་པ་དེ་ནི་ཚད་མའི་ལྷགས། རང་རྒྱུད་དེ་དང་ཆམ་ཐུན་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་དག་ཐ་སྐྱོད་དུ། བདེན་པ་མི་འདོད་མཛོད་བསྐྱེད་པའོ། ཁྱིམ་གསུངས་པ་ཡིན། འདི་ནི་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན། བྱུང་པར་གཞན་ཡང་

མང་པོ་ཡོད་སྟེ། ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་ཚད་མ་ལ་མངོན་ཆེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དང་། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་སོགས་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་དང་། ཉན་རང་གིས་དེ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་
 དང་། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་། རྗེས་དཔག་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་། ལུང་ཚད་མ་དང་བཞིར་གྲངས་ངེས་པ་སོགས་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཡིན། འཇུག་པར། དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་སྒོ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་
 དུ། ཉན་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མང་དུ་བཀོད་པ་རྣམས་རང་རྒྱུད་པའི་ངོར་ཡིན་ཞིང་། ཆོག་པ་གསལ་ལས་ཀྱང་། སྒོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་བྱེད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཇི་སྟེང་བཤད་པའི་
 སྒྲོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་ཡོད་པ་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་ནས། ཞེས་སོགས་གསུངས་འདུག་པ་ཡིན། འབྲས་བུའི་བྱུང་པར་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་སྤང་བཅས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཉམ་རྗེས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་
 དང་། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལས་བསྒྲོག་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཡིན། འོན་ཐལ་རང་ཞེས་པའི་ངེས་ཆོག་ཅི་ཞེས། ལེགས་ལྷན་བྱེད་ཀྱིས་སྤྱུ་གུ་བདག་ལས་མི་སྒྲེབ་སྒྲུབ་པ་སོགས་ལ་འང་ཚད་མའི་རིགས་པ་སྒྱུར་ནས་ཡན་ལག་ལྔ་ལྷན་གྱི་སྒྲུབ་
 དག་འགོད་པ་སོགས་མཛད་ཅིང་། དེའི་ཆོན་རྟགས་ཆོས་རྩོད་གཞི་གསུམ་ཀ་རྒྱེད་ཕྱིར་རྒྱེད་གཉིས་ཀའི་ངོར་གྲུབ་དགོས་པས་དཔྱད་གཞིའི་ཆོས་ཅན་སྤྱུ་གུ་ལྔ་བུ་ཞིག་གནས་ལུགས་ལ་སྒྲོང་པའི་རིག་ངོན་ཆོས་ཅན་གྲུབ་པར་བཞེད། སངས་རྒྱས་

1 ལྟེ། །བསྐྱུངས་དང་། རྒྱ་བས་དེ་མི་འཐད་པར་གཟིགས་ནས། ལྷ་གུ་ཆོས་ཅན། ལྷ་ར་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་སྐུ་ལ། རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགའ་བ་བཟོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྷ་
 གུ་བ་དོན་མེད་དུ་སྐྱུ་བ་པར་མཛད། དེའི་ཆོན་དཔུང་ག་ཞིའི་ལྷ་གུ་ཆོད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ཡོན་ཏེ། ལྷ་གུ་རང་གི་གནས་རྒྱུ་ལ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐྱུ་བས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱེད་དུ་ཆོག་གསལ་ལས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་
 བྱུང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ག་ཞན་ཁས་སྐྱུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེའི་རྒྱུ་བ་ཁྱེད་དུ་ཅོད་བསྒྲུབ་དང་། བཞི་བརྒྱུ་པའི་ལུང་རྣམས་འདྲེན་པར་མཛད། དོན་འདི་དང་མཐུན་པར་མ་ཁས་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་ཁས་སྐྱུངས་ག་ཏུན་
 མི་འདོད། །དེ་ལ་བརྟགས་ན་གཉིས་སུ་འགྱུར། །སྒྲིམ་བྲལ་ཡིན་ཕྱིར་མི་འདོད་ན། །ཤེས་ན་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཐེག་མ་ཆོག་ག་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ཟེར་ལས། གནས་ལུགས་དཔྱོད་ཆོད་དཔུང་བྱའི་ཆོས་ཅན་ནི། །སྐྱུང་དང་མི་སྐྱུང་
 འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། །ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་བྱུད་པར་བྱུང་བ་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེས་ན་རང་རྒྱུད་པས་དབུ་མའི་རྟགས་ཆེན་ལྷ་རྒྱུ་ལ་གསུམ་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ག་ཏུན་ཆོག་གསུང་། ཅུ་ཤེར། བདག་ལས་མ་
 ཡིན་ག་ཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །འདོད་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ན་མ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོ་ག་གི་དམ་བཅའ་དེ་འདྲ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འདོད། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་དག་

རིམ་བཞིན་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཏན་ཆོག་སྤངས་དང་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅར་འདོད་པ་ནི་བྱུང་པར་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན། ལེགས་ལྡན་བྱེད་གྱི་ཆེས་སུ་སློབ་དཔོན་དཔལ་སྤྲུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་མཛད། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོས་དབུལ་
 བྱེད་གཉིས་རྩ་འགྲེལ་དང་། མཚན་བརྗོད་པར་དཀར་བ་བོད་ལ་ཤིན་ཏུ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོས་དབུལ་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་དང་། སློབ་དཔོན་ཀམ་ལ་སྤྱི་ལས་སྒྲིམ་རིམ་སྒྲིག་མཐའ་བར་གསུམ་དང་། དབུལ་སྤྱང་བ་མཛད། ཡེ་ཤེས་
 སྒྲིང་པོ་སྒྲིག་གསུམ་པོ་འདི་ལ་རང་རྒྱུད་ཤར་པ་སྒྲོར་གསུམ་དུ་གྲགས། དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བའི་སྒོ་ལ་འཛིན་སློབ་དཔོན་རིག་པའི་བྱུ་བྱུག་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་བྱུང་། གཞུང་མཛད་པ་མི་སྤྱང་། བྱུ་བྱུག་གི་སློབ་མ་སངས་རྒྱལ་སྤྱང་བ་མཐའ་ཡས་གྱི་རྣམ་
 སྤྱུལ་རྩི་བོ་རྩི་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཉི་ཤར་ཅག་བོད་རྣམས་གྱི་མགོན་པོ་གཅིག་ཤུར་གྱུར་པ་དེས་དབུལ་བདེན་གཉིས་རྩ་འགྲེལ་མཛད། གཞན་ཡང་འཕགས་ཡུལ་དུ་དབུལ་པའི་མིང་ཅན་སློབ་དཔོན་སྤྱོད་པ་སྤྲུལ་གྱི་རང་རྩི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་དེས་དབུལ་
 རྒྱན་དང་། རྣལ་འབྱོར་བཞི་སྟོན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མན་ངག་དང་། ཡང་ཤེར་ཕྱིན་སྒྲིམ་པའི་མན་ངག་གཅིག་སྟེ། གཞུང་གསུམ་མཛད། འདི་དབུལ་པའི་མིང་ཅན་གཞན་སྟོང་པ་རྣམས་གྱིས་རྩ་བའི་བྱུངས་འདེད་ས་ཡིན། འདིས་མཛད་པའི་དབུལ་
 རྒྱན་ལ་བོད་དུ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་རྣམས་སུ་སེམས་ཅམ་རྒྱན་དུ་མཚན་གསོལ། ། །གཉིས་པ་བོད་ཡུལ་དུ་བྱུང་ཆུང་ལ། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་སུ་གངས་རིའི་བྱོད་གྱི་ཐུབ་པའི་རྒྱལ་ཆ་བ་ཆེན་པོ་རྩི་ལོ་བསྟན་པའི་ཉིམ་སྟོ་ལྡན་

༡༡། ཤེས་རབ་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགོས། ཞིབ་ལྟ་དང་སྒྲུབ་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པའི་ཕྱོགས་སུ་འཐེན་པར་མཛད། རྟོག་ལོས་སྤྱིང་ཡིག་བདུད་ཅིའི་ཐིགས་པ་སོགས་མཛད། ཐལ་འགྱུར་བའི་སྟོལ་ནི་པ་
 ཚབ་ཉིམ་གྲགས་ཀྱིས་འདུག་པ་ཅུ་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱར་ཞིང་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མ་བྱུ་ལ་སོགས་པའི་ཚབ་བྱ་བ་ཞི་ལས་བརྒྱད་དེ་དཔལ་ས་སྐྱུ་པའི་རྩེ་བཅུན་གོང་མ་རྣམས་དང་། དུསྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་
 བོད་ཀྱི་ཚད་ལྡན་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་ཕྱོགས་པར་མཛད་ཅིང་སྟོལ་འཛིན། སྟག་ཚང་ལོ་རྩ་བས་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ཤེས་ལས་ཀྱང་། ལྷ་སྐྱབ་ལུགས་མཆོག་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ནི། །སྒྲིབ་ས་ལེགས་བཀྲལ་ཉིམས་
 བསྐྱར་བའི་སྟོལ། །བྱ་བ་ཞི་ལས་འོངས་རྟོག་གོས་མ་བསྐྱད་པ། །གངས་ཅན་མཐའ་བལ་ཅེར་གཤེགས་འགའ་ཡིས་གཟིགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན། ཕྱིས་སུ་ཀམ་ལ་སྟེ་ལའི་སྐྱེ་བ་རང་རའི་ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྟོན་ཆེན་པོ་ནི་བབ་
 རང་རྒྱུད་པའི་ཕྱོགས་ལ་མངའ་བའི་སྤྲུལ་འཛིན་བཀ་ཆགས་ཆེ་བ་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་གི་བཛྲོད་བྱའི་བབས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་མཛད་པ་རྣམས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལྟར་མཛད། དབུ་མ་ཅུ་ཤེར་སོགས་རིགས་ཆོགས་སོ་སོ་
 ལ་རྣམ་བཤད་དང་དབུ་མའི་སྐྱེ་དོན་རིགས་ཆོགས་གནད་ཀྱི་སྒྲ་ཟེར་བྱ་བ་འདུག་མཛད། རྩེ་རེ་མདའ་བ་ཆེན་པོ་ནི་པ་ཚབ་ཀྱི་སྐྱེ་བར་ཡང་གྲགས། དབུ་མ་ཅུ་འདུག་བཤེས་སྤྱིང་སོགས་ལ་ཁྲི་གྲྲ་མཛད། ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྟོལ་ནན་ཏན་དུ་འཛིན་པར་

མཛད། དེའི་སྒོ་བམའི་གཙོ་བོ་རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་དབུ་མ་རྩ་འདུག་གི་རྣམ་པ་ཤད་སོགས་ཡིག་ཆ་རྒྱ་ཆེ་བར་མཛད། བོད་སྐུ་ཕྱིར་སྤྲུང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྩ་ལ་བརྟོན་མང་པོ་གནད། བྱུང་པར་ལྟ་བའི་སྐབས་སུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་
རྣམས་རྟོགས་བྱའི་ལྟ་བུ་ལ་བྱུང་པར་མཛད། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཀྱང་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན། དེ་ནི་བྱམས་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་དང་། ལྷ་སྐུ་བྱི་གཞུང་གསུམ་ཀའི་དགོངས་པ་ཡིན་གསུངས། ཡང་དབུ་
མའི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་གནས་ལུགས་དཔྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ན། ལྷ་སྐུ་ལྷ་བུ་ཞིག་བདེན་མཛད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བདེན་མཛད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲིཛེ་འགོག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ག་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་འགོག་ན་སྒོ་སྐྱམས་སྐྱ་
མ་གཞོད་བཅས་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཐུག་མཛད་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་ཡང་འབྱུང་། མདོར་ན་མཐའ་གང་དུ་ཞེན་པ་དེ་བཟང་ནས་སྒྲོས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་ནི་རྒྱ་ནག་རྒྱ་ཤང་གི་ལྟ་བུ་གཤམ་ཆགས། བྱམ་ཉམས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་སོགས་ནི་ཁོང་དཔོན་སྒོ་བ་
རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་གྲུབ་མཐའི་གཙོ་བོར་འདུག་པ། དེ་ལ་གཟུ་བོའི་སྒྲོས་དཔྱད་ན་དཔལ་ལྷན་སྒྲིབས། བདག་མཛད་འདི་ནི་འགོ་བརྒྱུ་དཔྱད་པ་ཕྱིར། ཆོས་དང་གང་ཟེག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལ་
གང་ཟེག་གི་བདག་མཛད་པ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་རྣམ་པར་དགྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ལ། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པས་རྣམ་པར་དགྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏོ། །

7

༡༡།

ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་འང་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་པ་སྒྲིམ་པ་མེད་དེ། །ཁམས་གསུམ་ན་
 སྒྲིབ་པའི་ཉན་མོངས་པ་སྒྲིབ་པའི་ཐབས་ཙམ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་ཉན་རང་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རྟོགས་བྱའི་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་རྣམས་ཐར་པ་ཙམ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཉན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་དོན་དུ་
 གཉེར། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ཉན་ཞིང་། དེ་བསྒྲིམས་པས་ཉན་སྒྲིབ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་གཞན་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་སྒྲིབ་པ་དོན་དུ་
 གཉེར། དེ་ལ་བདག་མེད་གཉིས་ཀའི་ཆོས་མ་ཉན་ཞིང་། གཉིས་ཀ་མ་ཐར་དག་ཚྲོགས་པར་བསྒྲིམས་པས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཚྲོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བསྟན། འོན་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཆུང་བར་
 ཀྱང་མ་རྟོགས་སམ་ཞེན། ཉན་རང་གིས་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲེལ་གཤམ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐོང་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་ཐར་དག་རྟོགས་པ་མེད་དེ། ཉན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཙམ་ལས། ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་མ་ཐར་དག་སྒྲིམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་ཐར་དག་རྟོགས་པ་ལ་མ་ཐར་དག་དང་པོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ། དེ་ནས་སྒྲིམ་པས་ཉམས་སུ་བྱུངས་པ་ལས་མ་ཐར་དག་མངོན་སུ་དུ་རྟོགས་ཏེ་སྤང་བྱའི་སྒྲིབ་

རྟོགས་པ་

པམ་ཐལ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་འགོ་བརྒྱུ་འདྲ་བས་འབྲས་བུ་འདྲ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་རྒྱུ་འབྲས་མི་སྟུ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་སེམས། དེས་ན་ཉན་རང་གིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི་གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཉེར་ལོན་གྱི་
 ལུང་པོ་ལྷ་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཏུ་འཛིན་པས་དེ་ཙམ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ཉེར་ལོན་གྱི་ལུང་པོ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲངས་མ་ཐག་པའི་འབྲེལ་པར། རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་མ་ཐོང་མོད་
 གྱི་ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་པས་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་བཞེད་དོ། །ཇི་བཅུན་རེ་མདའ་བ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རབ་
 ཏུ་བྱེད་པ་ན་འང་། དེས་ན་འཕགས་པ་གྲུ་སྟུ་བ་གྱི་ལུགས་ལ་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་བྲག་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་བྱིས་འདུག་པས་ཁོང་དཔོན་སྟོབ་གཉིས་
 བཞེད་པམ་ཐུན་པར་སྒྲུང་མོད། འདུག་པར། དེ་ནི་རིང་ཏུ་སོང་བར་སྟོ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་འབྲེལ་པར། མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པའི་ལུང་འདྲེན་པར་མཛད་ཇེས་སུ། ལུང་འདི་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་དེ་ཞེས་བྱ་བར་ངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ག་ལ་ཡིན། གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་གང་ཟག་རང་རང་གི་ཉེར་ལོན་གྱི་ལུང་པོ་ལྷ་ལ་

11

༡༡།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་སྒྲུབ་བསྟན་ནས་དེ་རྣམས་ཉན་རང་གི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་སྒྲུབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་འགྲེལ་པར་ཤེས་བྱེད་གི་ལུང་འདྲེན་པ་ན། ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་
 ལས། གཟུགས་ནི་དབྱུང་བ་ཤེས་པ་འདྲ། ཞེས་སོགས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྱེད་བར། གཟུགས་ཀྱང་དོན་དུ་དོན་མེད་དོ། ཞེས་སོགས་དུངས་པ་རྣམས་ཉེར་ལེན་གྱི་གཟུགས་ལུང་སོགས་ལ་སྒྲུབ་ནས་གསུངས་པ་ལས། ཆོས་སྤྱི་ལ་མ་སྒྲུབ་འདུག་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་འཕེན་པ་ན་འང་ཉན་རང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་ཤེས་ན། ཁམས་གསུམ་ན་དཔྱོད་པའི་ཕྱ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་བདག་ཏུ་གང་གས་པའི་རྒྱ་ལུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྤངས་ན་ཉན་རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་ལུང་པོ་ལ་ཅུ་ཙམ་ལས། སྤྱིར་གྱི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དཔལ་ལྷན་སྒྲིབ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན། ཆོག་གི་བྱུར་རེ་ཅུ་ལ་འབྲིས་ནས་མཁའ་པས་རང་འདོད་གྱིས་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་ན་ཆོས་ལ་དབང་ཆེ་བུས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བས་ཀུན་དང་མཐུན་པའི་གྲུབ་མཐའ་
 གནང་བར་ཅུ། དབྱུ་མའི་ལྟ་བུའི་སྒྲུབས་སུ་བདེན་མེད་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ངར་ལྷང་ལྷང་རང་དགོས་གསུངས་པ་འདི་བྱེད་རང་གི་སྒྲུ་མ་རྗེ་རེ་མདའ་བ་ནི་མི་བཞེད་པ་འདྲ། རེ་མདའ་བའི་དབྱུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོ་མ་པའི་མན་ངག་སོགས་ན་ཡེ་མི་

སྒྲུང་། གཟུགས་སྒྲོས་དཔྱད་ན། བསམ་བྱུང་གི་སྐབས་སུ་ཆོས་དེ་དང་དེ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྐབས་རབ་དེ་ཐོས་བསམ་གྱི་དབྱུང་འཁྱེད་ལྟ་བུ་ཡིན་མོད། དེའི་རྗེས་སུ་སྐབས་རབ་དེ་དང་འཛིན་སྒྲུང་ས་གྱི་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་བདེན་
 མེད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཞིག་སྟེ། དེ་དབྱུང་འཁྱེད་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས་པམི་གནང་བར་ཞུ་སྟེ། དེ་ནི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དབྱུང་འཁྱེད་ལྟ་བུ་མཐའ་ཐུག་སྟེ་བའི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་མཚན་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དུམ་ལས། གཟུགས་སྒྲོང་
 ཞེས་བྱ་བར་སྒྲོང་ན་མཚན་མ་ལ་སྒྲོང་དོ། ཞེས་དང་། མགོན་པོ་བྱམས་པས། གཟུགས་སྐྱེ་གསུང་པོ་སྒྲོང་ཉིད་ལ། སྒྲོང་པའི་འདུ་སྐབས་མི་མཐུན་ཕྱོགས། ཞེས་པ་ལ་སྐྱེ་གསུང་པ་མ་ཐོས་སམ། བདེན་མེད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སྐྱེ་གསུང་པ་མཐའ་
 གང་དུ་ཞེན་གྱུང་དགག་དགོས་ཏེ། སྒྲོང་འཇུག་ལས། འདིར་ནི་སྒྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱུར་གྱུར་པའི། བདེན་པར་ཞེན་པ་བསྒྲོག་བྱ་ཞིང་། ཞེས་དང་། དབྱུང་བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས། རྟོག་པས་མཐོང་བ་འཆིང་བ་སྟེ། །དེ་ནི་འདི་དུ་དགག་པར་བྱ། ཞེས་
 དང་། ཅུ་སྐར་ལས། གལ་ཏེ་སྒྲོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། སྒྲོང་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། སྒྲོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། སྒྲོང་པ་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར། ཞེས་སྐྱེ་གསུང་དང་། འཕགས་པ་ལྟས། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །
 གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པ་འང་མིན། མཐའ་བཞི་ལས་གྲོལ་དབྱུང་པ། ཞེས་གསུངས་པས་ཡུལ་མཐའ་བཞི་དང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡོད་མེད་སྐྱེ་གསུང་གང་དུ་ཞེན་པ་གྱུར་དགག་དགོས་པ་དང་། ཡང་དག་སྒྲུར་བའི་རྒྱུད་ལས་གྱུང་། སྒྲོང་པར་

॥

ॐ། སྒྲོམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། སྒྲོང་མིན་བསྒྲོམ་པར་མི་བྱ་ལོ། སྒྲོང་པ་མི་སྒྲོང་རྒྱལ་འབྱོར་པས། སྒྲོང་མིན་ཡོངས་སུ་མི་སྒྲོང་ངོ། སྒྲོང་དང་མི་སྒྲོང་བཟུང་བ་ལས། འྱིག་པ་ཉུང་མིན་སྒྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། མགོན་པོ་
འཇམ་པའི་དབྱུངས་ཀྱིས་སྒྲུམ་ས་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་ལ་གནང་བའི་མན་ངག་ལས། འཛིན་པ་བྱུང་ན་ལྟ་བུ་མིན། ཞེས་གསུངས་པས་ན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱམས་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅས་
མཐའ་དག་ལས་ཀྱང་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཀུན་གྱི་གསེགས་སུ་ལ་བཀོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་མཆོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་མཛད་དོ། སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་ས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཡལ་བའི་ལུང་
དང་རིགས་པས་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པ་ཀུན་དང་། སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པས་བསྒྲོམས་བྱུང་གི་སེས་རབ་སྒྲུབ་ཏེ་མཉམ་གཞག་ཏུ་མཐའ་གང་དུ་འང་མ་ཞེན་པའི་ལྟ་བུ་ཤིང་། རྗེས་སྐོབ་གྱི་སྐབས་སོགས་སུ་མཐའ་སྒྲུམ་སྒྲུམས་ཤིགས་
ཀྱང་མཐའ་ཕྱི་མར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་སྒྲུབ་པ་ན་དེ་འང་དགག་པར་བྱ་བ་ལས་འོས་མེད་ཅིང་། སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་གནས་སྐབས་ཡལ་ཆེར་དུ་སྒྲོ་སྒྲུམ་སྒྲུམ་གནོད་བཅས་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཐུག་མེད་ཡིན་པ་ལ་འདོད་ལེན་བྱ་སྟེ། སྒྲོད་འཇུག་གི་སེས་རབ་
ལེན་ཏུ། གང་ཆོ་རྒྱམ་པར་དབྱུད་པ་ཡི། རྒྱམ་དཔྱོད་ཀྱིས་ནི་དཔྱོད་བྱེད་ན། འདྲེ་ཆོ་རྒྱམ་དཔྱོད་དེ་ཡང་ནི། རྒྱམ་དཔྱོད་ཕྱིར་ན་ཐུག་པ་མེད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གནད་དེ་ཉིད་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་ཀུན་མ་ཁྱེན་སྒྲུམ་འི་སྒྲོམ་གསུམ་ཁ་སྒྲོང་།

ལས། སྤྱིར་གཞི་དབུས་ཐུག་མེད་ཉིད། །འདོད་ཐོག་ཡིན་ན་གང་གིས་གཞི་ད། །ཅེས་དང་། ཐེག་མཆོག་གནད་ཀྱི་རྒྱ་ཟེར་ལས། གནས་ལུགས་དཔྱད་པའི་སྤྱི་བྱེད་སྤྱི་བྱེད་ཀྱིས། །མཐའ་བཞི་སྤྱི་བྱེད་པ་ཅིག་ཅར་མི་ཁྱེད་ཀྱང་། །རེས་འཛོག་
 ཚུལ་གྱིས་བཞི་ཆར་བཀག་ནས་ནི། །ཚུལ་བཞིན་བསྐྱོམས་པས་མཐོང་ལམ་སྤྱི་བྱེད་པའི་ཆོ། །གནས་ལུགས་མཐའ་བཞི་སྤྱི་བྱེད་པས་དབེན་པ་དང་། །རྟོག་བྱེད་སྤྱི་བྱེད་གཉིས་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པ། །སྤྱི་བྱེད་སྤྱི་བྱེད་བྱེད་དང་དུ་ཐིམ་པ་ལ། །ལྟ་བུ་ཆོས་
 དབྱིངས་མཐོང་བའི་ཐ་སྤྱད་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། བདེན་པ་དང་བདེན་མེད་སོགས་མཐའ་གང་དུ་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས་སྤྱི་བྱེད་ཅིར་ཡང་མི་འཛོན་པའི་ལྟ་བུ་ཆོས་དོན་གྱི་མཐའ་གྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐུན་པ་འདི་ལ་རྟུ་ཤང་གི་ལུགས་ཀྱི་
 ལྟ་བུ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་སོགས་ལ་སྤྱིར་པ་བཏབ་ཅིང་སྤྱིད་པ་ན་མཆོར་ཆེ་བའི་རྟུང་གཏམ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྤྱང་། འོ་ན་དེ་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ཅི་ཞེ་ན། །རྒྱ་ནག་རྟུ་ཤང་དང་། དེའི་དོན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་རྒྱུ་ཆེན་རྒྱུ་ཆེན་ལ་སོགས་པ་
 དང་། སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ཆེན་པར་མིང་བཏགས་པའི་སྤྱི་བྱེད་ཆེན་པམང་པོ་བསམ་བློ་བྱེད་གི་སྤྱི་བྱེད་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཅའ་མི་དགོས་པར་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལ་སྤྱིར་འཕྲོ་བའི་རྣམ་རྟོག་རགས་པ་བཀག་ནས་རྟོག་པ་ནང་དུ་ཁ་ཆོས་པའི་ཞི་གནས་ལྟེང་པོ་
 ཞིག་ལ་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བབྱུང་ནས། དེ་ནས་ལྟ་མཐོང་ཡང་འགྲུབ་ཅིང་། ཞི་གནས་དེ་གཅིག་ཤུའི་རྒྱུན་བསྐྱུངས་བ་ལས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་འགོ་བས་ཐབས་སྤྱི་བྱེད་པའི་སྤྱི་བྱེད་པའི་དགོས་ཞེས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་

༡༡། ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་ཤིང་། འགའ་ཞིག་དངོས་སུ་སྐྱར་པ་མི་འདེབས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཐབས་གྱི་ཆ་ཀུན་རིམ་གྱིས་འདོར་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་ན་སྒྲོམ་སྒྲུམ་པའི་རྟོག་པ་དང་བྱལ་བས་མི་མཛོ། མི་བས་མ། ཅིའང་
ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སེམས་མ་ཡངས་ཙམ་གཅིག་ཤུའི་འཛོག་ཚུལ་ལ་སྐྱུངས་པས་སངས་རྒྱ་བ་ཡིན་ཟེར་ལ། དེ་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་དང་དངོས་སུ་འགའ་ཞིང་ཐབས་ཤེས་ལ་བྱལ་བས་ཉམས་ལེན་ལོར་བ་ཡིན། འོན་
ཀྱང་འདི་ལ་འཇུག་མཁན་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། འཇམ་དབྱངས་ས་པམ་གྱིས། ལྷན་པོ་སྐྱུངས་པ་རྒྱུད་བ་རྣམས། འདི་འདྲ་དཔྱེད་པ་བདེན་མོད་གྱི། མཁུ་པ་སྐྱུངས་པར་སྒྲོམས་པ་ཡང་། འི་བོང་ཙམ་བཞིན་འདི་ལ་དཔྱེད། ཅེས་ལུང་བསྟན་པ་
ལྟར་སྐྱུངས་པ་དང་། གོ་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ལྷན་པོ་སྐྱུ་བོ་པོ་མེ་ཇི་སྟེད་པ་དག་ལ་བརྟེན་སྟེ་ཅིང་སེམས་དོ་སྟོད་པ་ཡིན་ཟེར། ལ་སྐྱུང་ལ་རུ་བཤད། ལུང་འཕྲད་ལུང་དུ་བཤད། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ལྷན་པོ་ཇི་སྟེད་པ་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་རེ་
འོང་གིན་འདུག་ཟེར། དོན་ནི་མི་གོ་བ་ཤས་ཆེ། ཕྱིས་གྱི་ཕུག་ཆེན་དུ་མིང་བཏགས་པའི་དེང་སང་གི་འདི་འདྲ་བསྟན་བཏུས་ལས། སྒྲོ་སྐྱུངས་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པ་དང་། ཞེས་འཆད་པ་པོའི་སྟོབ་དཔོན་ལ་ཅུ་ལུང་འབྱུང་
བར་ཡང་གསུངས་འདུག ད་ལྟར་དཔྱེད་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཟེར་བའི་མཁུ་པ་དག་ཀྱང་དོན་དུ་གཏུགས་ཅན་མདོ་སྟགས་གྱི་ཆོས་ཇི་ཙམ་ཐོས་པ་ཀུན་ལོགས་སུ་བཞག་སྟེ་འདི་ལ་ཞུགས་ནས། འདི་ཉིད་ཤེས་རབ་གྱི་པར་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ཟབ་མོ་ཡིན་

པས་འདི་རང་སྒྲིམ་གྱི་ཕྱོད་ཟེར་པ་འདྲ་འདྲུག་མོད། སྒྲིམ་གྱི་མཁས་གྲུབ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཀམ་ལ་སྤྱི་ལས་དངོས་སུ་བཀའ་འདུག་པ་དང་། རབ་དབྱེ་ལས། ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲིམ་ན་ཡང་། ཁྱིམ་པ་ཁ་ཆོམ་ཉིད་སྒྲིམ་གྱི། ཞེས་པ་ནས། ལྷན་པོས་ཕུག་རྒྱ་ཆེ་སྒྲིམ་པ། ལམ་ཆེར་དུད་འགོའི་རྒྱ་རུག་སུངས། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་དང་། ད་ལྟའི་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི། ལམ་ཆེར་རྒྱ་ནག་ཆོས་ལུགས་ཡིན། ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་རེ་མདའ་བ་ཆེན་པོའི་གསུངས་ལས་ཀྱང་། དེང་སང་གི་མན་ངག་པ་རྣམས་ལ་ལྷན་མཐོང་བསྒྲིམ་ཚུལ་གྱི་ལག་ལེན་གཏན་མི་སྒྲུང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་རྟོག་བཀའ་པའི་ཞིག་ནས་ཙམ་དང་། དེ་ལས་སྤྱི་པའི་ཉམས་བན་བུན་ལ་གཙོགས་པོ་ཆེ་བྱེད་པར་སྒྲུང་སྟེ། དེ་དག་གིས་མི་ཆེ་སྟོང་བྱེད་ལ་བསྐྱུལ་སྒྲིམ། གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་སེམས་རབ་མེད་པར་མི་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་ན་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་གྲོལ། རྩ་གང་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ལ་བྱུག། རྩ་གང་ནི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆོ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སེམས་རབ་སྒྲུངས་པ་ཁོ་ནས་ལྟུལ་པར་ཀམ་ལ་སྤྱི་ལས་གསུངས་སོ། ཞེས་བཤད་པ་འདི་རེ་མདའ་བ་རང་གིས་དགོངས་བཞེད་དུས་ལ་ཁོར་གྱི་སྒྱུར་དུག་ལ་བྱུར་བ་བར་སྒྲུང་ཡང་། དོན་ལ་དེང་སང་གི་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པ་རྣམས་ལ་ཕོག་འདུག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྱུར་ལྷན་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་འདྲ་དོན་གྱིས་ད་ལྟའི་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པ་དག་ལ་བྱུགས་མི་འཐད་པ་དྲིས་ལན་ཞིག་ན་གསལ་བ་དང་། དོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱུགས་ལ་བཞག་ནས། རོར་ཆེན་དགོན་མཆོག་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས། ཀྱེ་རྟོ་དེང་སང་གངས་རིའི་བྱོད་འདི་ན། །

དག་ཆོས་པོད་ཆེན་འདེལ་གྱི་ཏུ་

ཆོའང་བདེན་པས་སྟོང་དེ་ཞེས་པའི་རིག་པའི་ངར་ཡང་ཡང་འདོན་ཞིང་། དག་ཏུ་འང་བཞེད་དགོས་པར་ནན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་གངས་ཅན་འདིར་གསུམ་དུ་བྱུང་བའི་འབྲུག་པ་ཆེན་པོ་རེ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དོན་གྱི་གནད་འདི་གཟིགས་ནས་
མཁས་པའི་དབང་པོ་སྟག་ཆོང་ལོ་རྩུ་བས་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ཤེས་ལས། དེས་ཤེས་འདིས་བྱངས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་དང་། །རྟུ་གང་ལྟ་བུ་མཆུངས་པའི་སྒྲུབས་མེད་པས། །གཉིས་པོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་དུ་བྱེད་པའི་གཉིས་པ་བསམ་བྱུང་པ་སྟོན་དུ་མ་བཏང་ཅམ་འཛིག་
དང་། །གསུམ་པར་མེད་དགག་ནན་འཛིན་གཉིས་ཀ་འབྲུག་ཤིང་། །ཞེས་དང་། །ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུ་མའི་སྟོམ་གསུམ་ཁ་སྟོང་ལས། །རྒྱ་ནག་དགོ་སྟོང་མ་དཔུང་པར། །རང་དགར་རྟོག་པ་བཀའ་ཅམ་ལ། །སྟོམ་གྱི་མཆོག་ཏུ་སྒྲུབ་དང་། །འདིར་ནི་རིག་
པས་དཔུང་པའི་ཆོ། །མཐའ་བཞིའི་སྟོམ་པ་མ་རྒྱེད་པའི། །འཛིན་མེད་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་གཉིས། །མཆུངས་ཤེས་སྒྲུབ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཟབ་མོ་སྟོང་བའི་བདུད་ཆོག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་ཆོས་རྒྱུ་རི་བོ་དགོ་ལྟ་བུ་
དང་། །ཕྱིས་གྱི་ཕུག་ཆེན་པ་རྣམས་གྱི་ལུགས་བཞེད་ནས་དེ་རྣམས་ལ་འབྲུག་མ་འབྲུག་གྱི་རྣམ་དཔེ་ཅུང་ཟད་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། ད་ནི་བོད་འདིར་སེམས་ཅམ་རྣམ་བཟུན་པ་ལ་དབུ་མ་ཆེན་པོར་མིང་གསོལ་ནས། །གཞན་སྟོང་གི་འདོད་པ་བྱུང་ཚུལ་ལ་དཔུང་
པར་བྱ་སྟེ། དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཉམས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟེས་ཆེན་འགྲན་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཀུན་མཁྱེན་ཇོ་ནང་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཐུགས་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཛིག་པ་སོགས་མཉམ་གཞག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆོ་ན་འབྲུག་པའི་བྱི་མ་མེད་

དང་། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དུམས་པའི་ཆོས་ལྟ་དང་། ཐོགས་མེད་སྐྱམ་ཆེད་ཀྱི་སྡེ་ལྟ་དང་། སྡོམ་རྣམ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱ་སྐྱུ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་
 དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འང་གཞན་སྟོང་འདི་ཉིད་ཡིན། དེར་མ་ཟད་ཕྱོགས་གྲང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ཆོད་མ་མདོ་དང་། སྡེ་བདུན་རྣམས་ཀྱང་དཔུམ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འང་གཞན་སྟོང་འདི་ཉིད་དུ་
 གནས་པ་ཡིན་གསུངས་པར་སྟུང་། ཡང་ཕྱིས་སུ་པའ་ཆེན་སྐུ་མཆོག་ལྟ་ཡང་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་པའི་ཉམས་སྟོང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་འབྱུལ་པ་མེད་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་འག་འཁྱིལ་ཁ་དང་བའི་ཕྱིར་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཇོན་པ་
 དང་མཐུན་པར་གཞན་སྟོང་གི་གྲུབ་མཐའི་ཁ་འཇོན་མཛད། ཇོན་པ་གྲུབ་མཐའ་དང་ཕལ་ཆེར་མཐུན། འོན་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ནི་ཇོན་པ་ཆོས་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་ཅི་མ་བདེན་གྲུབ་དུ་བཞེད་པ་ལས། འདུས་བྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་དུ་
 ཡོ་མི་བཞེད། པའ་ཆེན་གྱིས་ཆོས་དབྱིངས་སུ་མ་ཟད། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཟུང་འཇོན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་ཡང་བདེན་གྲུབ་དུ་བྱེད་པས་འདུས་བྱས་བདེན་གྲུབ་ཅིག་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞེད། གཞན་སྟོང་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་
 འཆད་པའི་ཡིག་ཆའི་ཆོགས་ཀྱང་དཔུམ་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལེའུ་བརྩ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། དཔུམ་ལུང་རིགས་རྒྱུ་མཆོ་ལེའུ་དགུ་བྱས་པ་དང་། ཅུ་ཤེའི་རྒྱུ་སྐལ་བཟང་འཇུག་དོགས་བྱ་བ་དང་། འཇུག་པ་དང་བཤེས་སྤྱིང་གཉིས་ལ་རྒྱུ་རེ་རེ། ཚུལ་

༡ ལྷ། གཉིས་ཀྱི་རྣམ་འབྱེད་ཅུ་འབྲེལ་པ་སོགས་པ་སྒྲེགས་བཅས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་རི་བོ་ལ་འབྲུན་བསྟོན་བཅས་མཛད་དེ། གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རིགས་ཚོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་བཀའ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མདོ་སྒྲིལ་བཞིན་དུ་བཤད་
 པས་དངོས་བསྟན་རང་སྟོང་དུ་གནས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་མིན། དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ནི་བསྟོན་ཚོགས་སུ་བཀའ་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅི་ངེས་དོན་རྣམས་བཤད་པས་གཞན་སྟོང་དུ་གྲུབ། དེའང་ཚོས་དབྱིངས་བསྟོན་པ་
 ལས། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ངེས་གནས་པའི། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཐུག་འཆལ་འདུད། ཅེས་དང་། ས་ཡི་དཀྱིལ་ན་ཡོད་པའི་རྒྱ། འིམ་མེད་པར་གནས་པ་ལྟར། འོན་མེད་ས་ནང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། འདྲེ་བཞིན་འིམ་མེད་པར་གནས། ཞེས་
 གསུངས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་བདེ་སྦྱིང་ད་ལྟ་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་བསྟན་ཞིང་། དེ་རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་གི་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་པ་དང་། གཏམ་ཚོགས་རིན་ཆེན་ཕྱེད་བཤད་། བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་
 དང་། གཞན་ཡང་མདོ་སྒྲིལ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་རྣམས་སུ་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིན་ཚོས་འཁོར་ནས་བྱུང་བའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་པར་བཞེད་དེ། ཚུལ་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཅུ་
 བར་། འཕགས་མཚོག་དེ་ཡི་འཆད་ཚུལ་རྣམ་གཉིས་པོ། རིགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པའི་མདོ། འི་བཞིན་སྒྲིལ་ལས་བཤད་དང་བསྟོན་ཚོགས་སུ། འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅི་ངེས་དོན་འཆད་ཚུལ་གྱིས། རྣམ་པར་བྱེལ་གཏམ་གྱི་ཚོགས་སུ།

ནི། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཐབས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་བཤད། ཅེས་བྲིས་སྤང་བ་དང་། བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བསྒྲེག། ཁར་དུ་བདག་ནི་བསྒྲེག་པ་དང་། བྱིན་ས་ལྟ་བུ་གུན་བསྒྲེག་པ། ཁང་གིས་ཤེས་དེམ་ཁས་པ་ཡིན། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ལྟ་རིམ་གསུམ་ལའང་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྐད་བཏགས་ནས་ཡོངས་གྲགས་གྱི་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སོགས་གསུམ་དང་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བར་མཛད་དོ། །དེ་དག་ལ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྒྲོས་དབྱུང་
 ན། སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་གུན་ལྟན་གྱི་བདེ་སྦྱིང་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པ་སེམས་ཅན་གུན་ལ་ད་ལྟ་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་ལ། གཞན་སྟོང་པ་སྒྲུབ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་དགོངས་པ་མཐུན་འདུག་གུང་། དེ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་འགལ་ཏེ། འཕགས་པ་ལང་
 ཀར་གསེགས་པ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་བྱང་དོན་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ཆོས་འཕགས་གྱི་
 ལེན་ལས་གུང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་དག་གང་ནས་གུང་མ་བྱོན། གང་དུ་འང་མ་བཞུད་ཅེས་པ་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་མེད་དེ། འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
 གསུངས་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་སྒྲོས་བྲལ་དུ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལས་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པ་སོགས་གྱི་བྱུང་ཆོས་དང་ལྟན་པའི་བདེ་སྦྱིང་བདེན་གྲུབ་པ་ཤེགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་བཛྲོད་པའི་མ་འཁྲུལ་པའི་

1

ལྟེན་

༡༡། གནད་འདི་གདུལ་བྱས་ལ་བཅན་ལ་སྟོན་པར་བཞེད་ནས། རབ་དབྱེ་ལས། འོན་ཀྱང་མདོ་སྡེ་འགའ་ཞིག་དང་། ཞེས་པ་དང་། དེ་ཡི་དགོངས་གཞི་སྟོང་ཉིད་ཡིན། །དགོས་པ་སྟོན་ལྟ་སྤང་ཕྱིར་གསུངས། །དངོས་ལ་
 གཞོད་བྱེད་ཚད་མ་ནི། །དེ་འདྲའི་བདེ་གསེགས་ཁམས་ཡོད་ན། །མུ་སྟེགས་བདག་དང་མཚུངས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན། དེའང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བདེ་གསེགས་སྟོང་པོ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གནས་
 འཆད། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་སོགས་ཀྱི་བདེ་གསེགས་སྟོང་པོ་དེ་འདྲ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་ན་མུ་སྟེགས་གཅེར་བྱ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོང་གི་དཀྱིལ་ན་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྟེས་བྱ་དཀར་ལ་འཆེར་བ་སྟུམ་ལ་འདྲིལ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པར་
 འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་བདེ་གསེགས་ཁམས་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཆོག་ཀུས་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དཔྱོད་ལྡན་བདག་གིས་རྟོགས་དགོས། རང་སྟོང་གཞན་སྟོང་གི་བྱུང་པར་ལ། རོན་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། ཆོས་
 དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཞེད་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་རྒྱུས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལས། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཀྱང་མི་ལམ་ལྟ་བུ། སྟུམ་ལྟ་བུ། སངས་
 རྒྱུས་ཉིད་ལས་ལྟ་བུ་པའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་ཡོད་ན་འང་མི་ལམ་ལྟ་བུ། སྟུམ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་དང་འགའ་ཏེ། ཆོས་ཀུན་མི་ལམ་ལྟ་བུ། སྟུམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་བདེན་གྲུབ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྟུང་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཀུན་སྟེམ་

སྟོང་པའི་ཚུལ་དུ་རབ་ཤེས་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྟོང་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་བདེན་སྟོང་དུ་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀུན་གྱི་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ་གི་མིང་སྟེ་ལ་བརྟགས་པ་ལྟ་
བུམ་ཡིན་པར་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟོང་པ་ལས། ཇི་ལྟར་འདྲེན་པ་འདུས་མ་བྱས་ཁམས་མི་གནས་ཤིང་། །དེ་བཞིན་འདུས་བྱས་ལ་ཡང་མི་གནས་གནས་མེད་སྟོང་། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ཉིང་དེ་
འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་དོན་ཅུ་ཤེར། གང་ཕྱིར་རྒྱེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །
ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་དོན་ཡང་། རྒྱེན་འབྱེལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་བདེན་པས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན། ཡང་ཅུ་
ཤེར་ལས། དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །དངོས་མེད་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། འདུས་བྱས་རབ་རྒྱུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ཇི་ལྟར་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པས། དངོས་མེད་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་
པ་དངོས་སུ་བཀག། དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་པའི་འདུག་པ་ལས། སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི། །ངོ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། སྟོང་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པ་བདེན་སྟོང་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཞན་སྟོང་པའི་རྗེས་

1

༡༣། །འབྲང་དག གྲུ་སྒྲུབ་གྱིས་རིགས་ཚོགས་ཕྱོད་པ་ན་སྒྲོ་གྲོས་ན་མ་སྒྲིན་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་བསྟོད་ཚོགས་དང་གཏམ་ཚོགས་ཕྱོད་པ་ན་སྒྲོ་གྲོས་ན་མ་སྒྲིན་པས་གཞན་སྟོང་བཞེད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་འཕགས་
 པ་ལ་སྒྲུབ་འདེབས་ཆེན་པོ་སྟེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་བཀའི་དགོངས་པར་རང་དབང་དུ་འབྱེད་ཀྱིས་པས་གསུང་རབ་གྱི་དོན་ལ་སྒྲོ་གྲོས་ན་མ་སྒྲིན་པ་དང་སྒྲིན་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྒྲུབ་པའི་ལུང་བྲངས་པ་དེ་ལ་འང་
 རྗེས་འབྲང་དག སྒྲུབ་གྲགས་པ་དང་། སེང་གོ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོད་དུས་གྱི་པརྟེན་ཡིན་པས་ཆོད་མར་བྱུར་མི་རུང་ཟེར་བ་འང་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲིན་པ་སོགས་ལ་འང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེད་རང་གི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོར་བྱེད་པའི་
 ཐོགས་མེད་སྒྲུམ་ཆེད་དང་། ཕྱོགས་སྒྲུང་། ཆོས་གྲགས་སོགས་གྱི་ཆོད་མར་བྱུར་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གྲུང་ཕྱོད་དུས་གྱི་པརྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། །འཁོར་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས། །གཞན་སྟོང་པ་ཕྱི་མ་པར་ཆེན་
 གྱིས་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་གྱི་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་འདོད་པ་ནི་ཇོ་ནང་པ་ལས་གྲུང་ཅུང་ཟད་དམན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྒྲིད་བཤད་པས་འདུས་བྱས་ལ་བདེན་འཛིན་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱུ་འཁོར་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་ཆེ་བ་
 དང་། འདུས་མ་བྱས་ནི་བདེན་པར་གྱུ་བ་བོ་ཞེས་བརྗོད་གྲུང་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་སྒྲུབ་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ལྟས་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི། རྣམ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་དུ་སྦྱོང་། རྣམ་འབྱུར་སྦྱོང་།

གཞུང་རྒྱུ་མཆོ་ཡི། །ལ་རོལ་ཕྱིན་རྣམས་དེ་སྐད་སྒྲིགས། །རྣམ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་དུ་ནི། །ཡོད་ཅེས་མཁའ་སྒྲུ་རྣམས་མི་བཞེད་དེ། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་། །བྲལ་ཕྱིར་རྣམས་མཁའ་པོ་པོ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣམ་
 ཤེས་དེ་བདེན་པར་ཡོད་པ་སེམས་ཅམ་པ་དང་། དེ་བདེན་པར་མེད་པ་དབྱུང་པའི་ལྷགས་སུ་བཤད་པ་འདི་དང་ཡང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །བསོད་རྣམས་མིན་པ་དང་པོར་བསྒྲོག་པ་སོགས་གསུམ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་དང་། གང་ཟེ་
 གི་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བུ་དང་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་འཐད་ཀྱི། དེ་གསུམ་ལ་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཐ་སྐད་མི་འཐད་དེ། ཆོད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། པར་ཆེན་གྱི་བཞེད་པ་དེ་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 རྒྱས་པ་ནི་འཇམ་དབྱུངས་ས་སྒྲུབ་ཆེ་ཏམ་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་མཁའ་རབ་ཀྱི་དབང་ལྷག་སྒྲོ་བོ་མཁའ་ཆེན་བསོད་རྣམས་ལྟན་གྱུ་བ་ཀྱིས་མཛད་པའི་ནི་བཙོ་རྣམ་འཐག་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་པར་ཆེན་ནི་སྒྲུ་ཆོ་རིལ་པོར་གཞན་སྒྲོང་འབའ་ཞིག་ཏུ་
 བསྒྱུངས། རྩོན་དང་ཀུན་མཁའ་ཆེན་པོས་གཞན་སྒྲོང་གི་ཡིག་ཆ་རྣམས་རྒྱས་པར་མཛད་ཆར་རྗེས་ཆོས་རྗེས་པར་གྱི་སྒྲུ་ཆོས་སྒྲིང་པ་ཞིག་གི་སྒྲུ་དེ་གསལ་ལ་དད་པ་ཆེན་པོས་ལྷགས་ཀྱིས་བལྟགས་པས་སྒྲུགས་རབ་ཀྱི་སྒྲུང་བའཁྱུར་རྣམས་ཕྱིས་རྟེན་རང་སྒྲོང་པ་
 མཛད་པའི་ཁ་སྐད་ཆོད་ལྡན་གྱི་སྒྲུ་མ་བརྒྱད་པའི་ཞལ་རྒྱུན་ལས་རིམ་པར་བྱུང་བའང་ཡོད་དོ། །རྩོན་དང་ཀུན་མཁའ་དང་ཐོག་མཆོངས་བུ་སྒྲོན་རིན་པོ་ཆེས་ནི། ཆོས་དབྱིངས་བདེན་པ་ཡིན་གྱུང་བདེན་པར་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་གནད་བས་རང་སྒྲོང་

१७७। ལམ་རང་མཛད། རྫོང་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས། ཆོས་དབྱིངས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་ཡོད་པར་ཐམ། བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་ཐམ་དག་འཕེན་པ་གནང་། དེའི་ཆོ་བུ་དོལ་གཉིས་ཆོག་ཟུར་གྱི་རུ་ཞིག་ལ་མ་
 འཆམས་ཞེས་པའི་ཁ་སྐད་ཀྱང་བྱུང་འདུག། ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོ་ལས། མི་བརྟུན་པས་ན་བདེན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོག་ལ་འབྲིས་ནས་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་ཆོས་དབྱིངས་བདེན་པར་གྱུ་བ་སྟེ། དེ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་
 བྱེ་ཅུང་ཟད་མ་འབྲེལ་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་སྟོན་པ་ག་ལ་ཡིན། ཤེར་སྒྲིང་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཟུགས་མེད་ཅེས་པ་ནས། འགོག་པ་དང་། ལམ་མེད། ཡེ་ཤེས་
 མེད། ཐོབ་པ་མེད། མ་ཐོབ་པ་འདྲ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུས་བྱས་འགོར་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་། འདུས་མ་བྱས་འགོག་བདེན་དང་། རྣམ་བྱུང་གིས་བསྐྱུས་པས་ལམ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀུན་བདེན་མེད་
 འབའ་ཞིག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཤེར་མ་དོའི་ཕྱོགས་ཀུན་ལས་བདེན་གྱུ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན། དེས་ན་ཤེར་སྒྲིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་སྟོང་སྒྱུ་བ་སྐྱུས་བྱུ་བ། རྫོང་ཀུན་མཁྱེན་དང་པམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་ཤེར་མ་དོའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་
 སྟོང་སྒྱུ་བ་པ་མི་གནང་ངོ། །ཡང་མཁས་གྱུ་བ་འགྲན་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་བོ་དོང་པམ་ཆེན་ནི་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་སྟེ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། སྦྱིར་རང་སྟོང་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐམ་འགྱུར་བའི་གྱུ་བ་མཐའ་འཛིན་པར་མཛད། རྩོད་པའི་ཆོ་བྱི

སྒོལ་གྱིས་གང་འཕེན་གྱང་སྒོལ་གྱིས་དབུ་མའི་ལྷ་བའི་རང་ནས་སྒྲུབ་གཤིག་རྒྱུད་པས་ལན་བྱས་པས་ཆོག་པར་མཛད། འཇུག་པ་ལས། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། ཁའོན་སུམ་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད། ཁེས་གསུངས་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་མཛད་
ནས་མའོན་སུམ་ཡིན་ན་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པས་བྱུང་གསུངས་པ་གནད། བྱིདུས་བསྟན་པའི་མེས་པོ་རྒྱལ་བ་བྱུངས་ཆེན་རབ་འབྱུངས་པ་ལས་གྱིས་པ་ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེ། པཱ་ཆེན་འབྱུང་ཕྱག་གསུམ་པ། སྒྱིད་ཆལ་གདན་ས་པ་འཇམ་དབྱུངས་ཀུན་
དག་འཆོས་བཟང་། པཱ་ཆེན་བཞུང་བརྒྱུ་པ་སོགས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྱེས་བུ་དོ་མཚར་ཅན་དེ་རྣམས་ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྟོན་ཆེན་པོས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་དང་ཡལ་ཆེར་མཐུན། རང་རང་གི་ཐུགས་རབ་ཀྱི་འཆར་སྒྲོ་དང་བསྟན་པའི་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་
རེ་ལོས་ཡོད་འདུག བྱུང་པར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་བྱུང་སེམས་བདུན་པ་བས་ཉན་རང་སྟོ་གོས་ཀྱི་སྟོ་བས་ཀྱི་བྲིལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པའི་རང་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་དེས་བདུན་པའི་རྗེས་སྟོན་ཏུ་མཚན་འཛིན་སྤྲུལ་མི་སྒྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་རུས་པ་སྟོན་པ་
ཞིག་ཡིན་གསུངས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ལ་མའོན་རྟོགས་རྒྱུད་དང་མཐུན་པའི་ལྷ་རིམ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་རེ་བྱེད་པར་མཛད་དེ། དེ་འང་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཉེར་ལོན་གྱི་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ནང་དུ་བསྟུས་
ནས་ཉན་སྟོན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅུ་ལས་མ་རྟོགས། རང་རྒྱལ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལྷག་པོར་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་པོར་འཇོག ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཉེར་ལོན་གྱི་ཕུང་པོ་

1

༡༣༡

ཁདེན་མེད་དེ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་དུ་བྱས་ནས་ཉན་ཐོས་གྱིས་ཀྱང་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བཞེད། དེས་ན་ཐལ་རང་གཉིས་ཉན་ཐོས་གྱིས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མ་རྟོགས་གྱི་ཐ་སྐད་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་མ་
གཏོགས་དོན་གཅིག་ཏུ་འབབས། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པས་འཛིན་པ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ། རྒྱུད་སྒྲུལ་ལས། རང་བྱུང་རྣམས་གྱི་དོན་དམ་དེ། ཁྱེད་མོགས་དང་མཐུན་པར་བཞེད། བྱམས་པ་དང་ཁྱེད་སྐྱབ་
གཉིས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྤྱོད་དོན་དང་དངོས་བསྟན་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་ཅི་ལས་དེ་གཉིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འགལ་ཞིང་དགོངས་པ་གཅིག་པ་ནི་ཁོ་བོ་ལ་མགོ་མཛུགས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཤིན་ཏུ་བདེ་བཞིག་བྱུང་གསུངས། ཤིང་རྩེ་སྟོན་
འབྱེད་གཉིས་བྱ་བ་འདྲ་རྒྱུ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དང་། རྒྱུ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་ཁྱེད་སྐྱབ་གཉིས་ལ་དོས་འཛིན་པར་འཐད། པར་ཆེན་མོགས་མཁས་པ་བྱིངས་གྱིས་ཁྱེད་སྐྱབ་སྟོན་འབྱེད་དང་པོ་དང་། ཐོགས་མེད་གཉིས་པར་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་གྱི་
རྣམ་གཞག་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ལ་ལུགས་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་གྱི་བརྒྱ་ཆ་དང་མོགས་ནི་མི་འཐད། དེའི་རྒྱུ་ཚལ་སྤར་གཞན་གྱིས་མ་སྟེ་བའི་ལམ་སྟོན་གསར་དུ་སྟེ་བ་ལ་ཤིང་རྩེ་སྟོན་འབྱེད་ཅེས་བྱ་ལ། ཐོགས་མེད་ནི་བྱམས་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲེལ་
པ་མཛད་པས་ཤིང་རྩེ་སྟོན་འབྱེད་གྱི་དོན་མི་ཆད། བྱམས་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་པ་ནི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་པ་ལས། འགྲོ་ལ་ཆགས་པས་ཀུན་ཆགས་མཛད། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐྱབ་ཉིད་གྱིས། མི་ལམ་མགོན་ལས་གསན་ནས་ནི། ཁསྟན་

འགྲུལ་པ་དང་འགྲུལ་པ་ལྟར་

བཅོས་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་ཤད་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པས་གྲུབ། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་ཆོག་ས་ནི་ལྟ་བའི་ཤན་འབྱེད་ཐེག་མཆོག་གནད་ཀྱི་ཟླ་བེད། དབུ་མ་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ། འཇུག་པ་དག་འཁྲུག་པ། དབུ་མ་ཅུ་ཤེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་
མཛད། འཇུག་པ་དག་འཁྲུག་པ་ནི་ས་བཅད་དང་གཞུང་དོན་སློང་པོར་དྲིལ་བའི་འཆད་ཚུལ་གིན་ཏུ་དངོས་གཅོད་ལ་བཟང་། སལ་ཆེར་ནི། ཅོང་ཁ་པ་འགོག་པར་བཞེད་ནས། མགོ་ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྱིང་ནས་མཇུག་འབྲས་བུའི་བར་གྱི་གསེབ་
ཆོག་ས་རྣམས་སུ། ཅོང་ཁ་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཡང་ཡང་བཀོད་པ་བདུན་ཡིག་རྒྱབ་པ་དུག་ཅུ་རེ་གསུམ་དང་། ཕྱོགས་སུ་དང་པོའི་ཐད་ན་ཅོང་ཁེས་པའི་མཆན་བུ་ཞིག་ཡོད། ཕྱོགས་སུ་འོ་ཆོག་རིགས་ཀྱང་། ཅོང་ཁ་པའི་འཇུག་རྒྱ་ན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་སྟུ་བེན་ཏུ་
བཀོད། དེ་དག་ལ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་ཀྱང་ལན་གྱིས་སྟོག་པར་མི་རུས་པ་མཐའ་ཡས་པ་འཕེན་པར་མཛད་པས། ལྟ་བུ་དཔལ་ལྷན་པ་དག་པ་དར་རྒྱས་སུ་མཛད། ཡང་ཕྱིས་སུ་དཔལ་ལྷན་ས་སྟུ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་
འཛིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟུ་སྟུ་བུ་མཆོའི་བཞེད་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་དུག་པ་མན་ཆད་ལ་གནས་པ་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་རྟོགས་བུའི་ལྟ་བུ་ལ་བྱུང་པར་མེད། ས་བདུན་པ་ཐོབ་ནས་ཐེག་ཆེན་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཤེས་པའི་
ཆེ་བ་ཐོབ་པས་ཉན་རང་དུ་ལྟ་བུ་ལྱུང་པར་གིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། འཇུག་པར། དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་སྟོ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་ས་བདུན་པ་བས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་སྟོ་གོས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་དེ་

ཡིན། ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་མཐོང་ལམ་ནི་ཆོས་ཉིད་གསར་མཐོང་གི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པས་མཐོང་ལམ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལས་མེད་པ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ཡིན། ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་མཛོལ་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྒྲུབ་མི་ལེན། དེས་ན་རྒྱུན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སྒྲུབ་དང་། ཕྱིར་འོང་ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་
 དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ག་ཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་བྱམས་པའི་ལུགས་ལ་འཐད་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་འདིར་ཁས་མི་ལེན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྒྱ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུབ་མེད་དུ་སོང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་གཡས་
 གཡོན་དང་། དངོས་པོ་དང་། དངོས་མེད་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་སྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་རང་གི་དོ་བསམ་གྲུབ་པར་སོང་སྟེ། རྟག་ལྟ་ལས་གྲོ་ལ། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའམ། སྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 ན་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྐད་དུ་ཡེ་མེད་པམ་ཡིན་པས་ཆད་ལྟ་ལས་གྲོ་ལ་བཞི་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་འཆད་ཚུལ་སྤྲན་མ་མཆིས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་ཡབ་སྐུས་གྱི་གཞུང་ལས་དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་སོ། །གནད་དེའི་ཕྱིར་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལས་སྒྲུབ་
 གུའམ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ན་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་འགྲོ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གོ་དོན་དེ་ཆོས་ཀུན་ལ་ཆད་བའི་ཕྱིར་རོ་གསུངས་པ་སྤྲང་། ཡིག་ཆའི་ཆོགས་ཀྱང་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

དོན། དཔལ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་གི་ཡལ་འདབ་བཞི་པ་དབུ་མ་རྟོགས་བཞིན་ཅུ་འགྲེལ། གྲུ་སྐྱབ་ལ་བསྟོད་པ་ཅུ་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་མཁའ་པ་ཡིད་འཕྲོག་པའི་བསྟན་བཅོས་དོ་མཚར་བ་དུ་མ་མཛད་དོ། །དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔག་
 དཀའ། །རྟུ་བའི་ཚོར་བུ་འཛོལ་པོའི་གཙུག་རྒྱུན་བཞིན། །བདག་ལྟས་ཐོབ་པའི་རེ་བག་ལ་མཆིས། །འོན་ཀྱང་ཆོས་འདིར་བག་ཆགས་གཞག་པའི་ཕྱིར། །ཐོས་བསམ་ངལ་བས་གོ་བ་བན་ནི་བྱན། །ཅུང་ཟད་སྐྱེས་པས་རྟེན་དཀའ་དལ་འབྱུར་འདི། །
 དོན་ཡོད་བྱས་སྒྲུམ་བདེ་བའི་ངལ་བསོ་ཐོབ། །རང་གཞན་ལྟ་བའི་གནད་ལ་མ་རྟོངས་ཅམ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུང་འབྱུང་ལས། །མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལང་ཆོའི་འཛུམ་དཀར་བཞད། །རྣམ་དཔྱོད་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོར་བཅུ་དགའི་
 གཏེར། །རྒྱས་བྱུ་ལྷ་སྒྲུ་རྒྱལ་པོ་གཞུགས་ཅན་སྟོང་པོའི་རྒྱུང་ལ་སྒྲུ་རྟོད་གི་གཏུམ་རྒྱུད་དང་རྒྱུར། །སྟོང་དེ་ལྟ་པར་དག། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་གིས་ནི་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་བཤོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་གཞུང་གི་སྐྱབས་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་མཁའ་པ་དག་ལ་འབེལ་གཏུམ་དུ་བྱ་
 བ་རིན་ཆེན་མཛེས་པའི་ཕྱ་ཆོམ་ལྟ་པར་བཀོད་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། །།བསྟན་ཅུ་སོ་ཐར་ཐེག་ཆེན་སྤྱི་ཡི་ཆོས། །སེམས་བསྐྱེད་ལམ་གྱི་མཆོག་གྱུར་དབང་བསྐྱུར་བ། །བཅུ་བས་ཉིར་འདོམས་བླ་མ་མཆོག་རྣམས་དང་། །སྟོན་མཆོག་ཐུབ་དབང་
 དབྱེར་མེད་ཞབས་ལ་འདུད། །ཅེས་མཆོད་པར་བཞིན་ནས། །འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་གྱི་བཀའ་བསྟན་བཞི་པ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་

九

२२१

༡༡། །ལ། འདི་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་དགོངས་འགྲེལ་བྱུང་ཚུལ་མདོ་ཙམ་སྟོན་ན། འདི་ལ་ཆོས་ཇེ་ས་པམ་ཉིད་ཀྱི་རང་མཆན་འཐོར་བུ་མདོར་བསྟུན་ཡོད། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་མཆན་སྒྲ་བསྐྱེད་ས་ནས་ཅུང་ཟད་མང་དུ་སོང་བ་ཡོད་མོད། རང་མཆན་རྒྱུད་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་པར་མི་བྱ། རབ་དབྱེའི་འགྲེལ་ཆེན་མཛད་པ་སྟུ་མ་རྣམས་དང་། གོ་སྒྲུག་གཉིས་ཀྱི་གསུང་ལས་རང་མཆན་གྱི་སྟོན་ཡེ་མེད་ཀྱང་། མཁས་པའི་དབང་པོ་གྱུང་རུ་ཤེར་བཟང་རང་མཆན་ཡོད་པར་བཞེད་ཅིང་། དེ་འང་རང་རའི་ཇེ་དོ་ཇེ་འཆད་ཀུན་དགའ་བཟང་པོའི་གསུང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་ཆད་ཐུབ་ངེས་སུ་འདུག དེ་ནས་རབ་དབྱེའི་ཕྱོགས་སྟུ་རྣམས་ངོས་འཛིན་པ་ལ། འདུལ་བ་སེང་གོས་ཕྱོགས་སྟུ་མདོར་བསྟུན་པ་ཡོད། འདི་ལ་ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེས་དབྱུད་པ་མཛད་པ་འགའ་ཞིག་འདུག དེའི་ཇེ་ས་སུ་ཆོས་ཇེ་སྒྲུ་མ་དམ་པས་རབ་དབྱེའི་ས་བཅད་རྒྱས་པར་མཛད། ཆོས་ཇེ་སྒྲུ་མའི་སྟོན་མ་ལྟ་བུ་ན་བསམ་ཡས་པ་དང་། སྟོན་ཁང་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་གཉིས་ཀྱིས་ཀློག་ཆེན་པོ་རེ་མཛད། སྟོན་ཁང་པའི་སྟོན་མ་དགའ་གཏོང་པ་ཆོས་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་གིས་ཀློག་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུན་གསུམ་དང་། དགའ་འགྲེལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུན་གསུམ་སྟེ་ཡིག་ཆ་ཆོ་དུག་མཛད། གདན་ས་ཆེན་པོའི་ལས་ཆེན་གཞིན་རུ་སེང་གོས་རབ་དབྱེའི་གཞུང་ཉེར་སྤར་མ་ཉིད་ལ་འབྱུང་བསྟན་པའི་ཀློག་མཛད། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ཀློག་བཞི་པོ་འདི་ལ་པམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་གསེར་ཐུར་དུ་ཆད་ཐུབ་འགྲེལ་ཆེན་བཞིའི་མིང་འདོགས་མཛད། གཞན་ཡང་སྒྲ་བ་ཤེར་རིན་པ་དང་། བཟང་ལྟན་པ་དགོན་མཆོག་

631

གྲགས་དང་། ཕྱིས་སུ་པམ་ཆེན་གཞུང་བརྒྱུ་པ་དང་། ལྷགས་ཐང་རབ་འབྲུམས་པ་དང་། གསེར་མདོ་ག་ཅན་ནས་པམ་ཆེན་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དང་། ཐུབ་བསྟན་གདན་ས་པ་ཆོས་མཛེ་ཆོས་གྲགས་རྒྱུ་མཛོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཛོ་གསལ་མང་དུ་
 ཡོད་མོད། ཆོས་མཛེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡིག་ཆ་འདྲ་རྣམ་བཤད་གསུང་རབ་དགོངས་གསལ། སྡོམ་གསུམ་སྤྱི་དོན། སྡོམ་གསུམ་ཁ་སྐོང་ལ་སོགས་པ་མཛེ་བཅུན་གོང་མའི་དགོངས་པ་
 འབྲུལ་མེད་དུ་སྦྱོང་བ་དུམ་མཛད། པམ་ཆེན་གྲུ་མཛོ་ག་ལྡན་གྱིས་རབ་དབྱེ་ལ་དོགས་གནས་ཀྱི་དྲི་བ་བརྒྱུ་ཅ་གཅིག་བཏོད། དེ་ལ་པམ་ཆེན་ཉིད་ཀྱིས་རང་ལན་གསེར་ཐུར་ཆེན་མོ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེས་ལན་འདེབས་ལ་སྡོམ་གསུམ་འབྲུལ་
 སྦྱོང་དང་། ཕྱིས་སུ་སྒྲོ་བོ་མཁའ་ཆེན་པས་དྲིས་ལན་ལུང་ཚད་མ་སོགས་པ་དྲིས་ལན་གྱི་སྐོར་བཅུ་གཉིས་ཅམ་ཡོད་པར་གྲགས། དེའང་དཔལ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས། རྣམ་པར་བཤད་པའི་དགའ་སྟོན་བཅུ་ལྷག་གཉིས། །བརྒྱུ་ཅ་བརྒྱད་པའི་དྲིས་ལན་མིག་
 བཅས་ཕྱོགས། །ཞེས་གསུངས་པས་དྲིས་ལན་བཅུ་གཉིས་དང་། རྣམ་བཤད་ཉི་ལུ་ཅམ་གཟིགས་པར་སྤྲོད། རྩམས་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྐབས་ལ་མཛོད་བཛོད་ནས་བདེ་གསེགས་སྤྱིང་པའི་བར་ལ་རྒྱུ་མཛོ་མཐའ་
 དཔྱེད་དང་བཅས་པ་མཛད། ལྷགས་སྡོམ་གྱི་སྐབས་ལ་སྟོན་བརྒྱད་དཀའ་འབྲེལ་དུ་གྲགས་པ་འབྲུ་གཞོན་མཐའ་དཔྱེད་དང་བཅས་པ་ཡོད། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་སྤྱི་དོན་གྱི་ཆོགས་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། པམ་ཆེན་འབྲུམ་ལྷག་གསུམ་པས་སྐབས་དང་པོ་

1

༡། །གསུམ་ལ་སྒྲིདོན། འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དག་འཆོས་བཟང་གིས་ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆའི་སྒྲིདོན་ལ་ཚུམ་གཞི་གནང་བའི་སྒྲིདོན་ཡོངས་སུ་ཚུགས་པ། དེའི་དབྱར་ས་སྒྲུབ་པའི་གདུང་རབས་དང་བཅས་པ། པཎ་ཆེན་འདུམ་
 ལྷག་ལྷ་པ་བྱམས་པ་ལྟར་རིགས་རྒྱུ་མཆོས་སོ་ཐར་གྱི་སྐབས་དང་བྱང་སྒྲོམ་གྱི་སྐབས་ལ་སྒྲིདོན་རེ་རེ། སྒྲགས་སྒྲོམ་གྱི་སྐབས་ལ་གཉིས་ཏེ་སྒྲིདོན་ཆོན་པ་ཞིག་མཛད། དེ་དག་ཀུན་གྱི་དབྱར་ས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་དུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཞི་མཁས་པ་དེ་དག་གི་
 བཞེད་པ་མདོ་ཙམ་བཀོད་དེ་ཞར་ལ་མཐའ་དཔྱོད་ཡང་ཅུང་ཟད་རེ་བཤད་ན་བསྟན་བཅོས་འདིའི་དབྱར་མཆོད་བཟོད་རིམ་པ་གསུམ་བྱུང་བ་འདི་ལ་རྒྱུ་སྒྲུམ་རྣམས་སུ་མཆོད་ཡུལ་འདི་ཡིན་གྱི་གསལ་ཁ་ཆེར་མི་སྒྲུང་། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་རང་གི་སྒྲགས་
 ཆོས་ནོས་པའི་དོ་ཚུལ་ཐེག་པའི་སྒྲུམ་དམ་པ་སྒྲིད་དང་། སྒྲོམ་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་སྟེར་བའི་ཅུ་བའི་སྒྲུམ། ཚུམ་པ་པོ་ཉིད་ལ་སྒྱུར་ན་རྩེ་བཅུན་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན། རྩེས་འཇུག་ལ་སྒྱུར་ན་རང་རང་གི་སྒྲོམ་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲུང་བའི་ཅུ་བའི་སྒྲུ་
 མ་དང་། སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་པ་འཆའ་བ་པོའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་དུ་མཆོད་པར་བཟོད་པ་ཡིན་གསུང་པ་ནི་དཔྱོད་ལྡན་གྱི་ཡིད་ལ་གཤིན་ཏུ་འབབས། ལེགས་བཤད་མཁས་པ་ཆོགས་པའི་དབྱར་སུ་ངོམ་ཐུབ་པ་ཡིན། ཕྱིས་སུ་རྩེ་
 ལྷགས་ཐང་པ་དང་། ཆོས་འཁོར་ལྷན་པོ་ནས་གྱུང་སྒྲུམ་ཁ་ཅིག་མཆོད་བཟོད་རིམ་པ་གསུམ་ཀ་རྩེ་བཅུན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ལ་ཡིན་གྱི། གཞན་སུ་ལ་འདམི་འཐད་ཟེར། རྒྱུ་མཆོན་ནི་དབྱར་ཚུགས་གྱི་རྣམ་ཐར་བསྐྱུང་བ་ལས་གཞན་མི་འདུག། དེ་ལྟར་ན་

རིག་གཏེར་གྱི་དབྱར་ཡང་མཆོད་བཟློག་རིམ་པ་གསུམ་བུ་དེ་ཆེ་བཅུ་ན་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་ཁ་ཆེ་པའ་ཆེན་ལྟ་བུ་སྒྲུལ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཡིན་བུས་ན་ཁྱེད་རྣམས་སྒྱུ་མ་གང་གཏོང་། དེ་ལ་སྒྱུ་མ་གཏོང་ན་རབ་དབྱེ་འདི་ལ་འང་མཆུང་ས་སོ། །ལུས་མཛོར་བསྟན་
 དུ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་དང་། ཁེས་སོགས་སྐབས་དོན་གྱི་བཟློག་བྱ་དོན་ཆེན་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ཏེ་གསུངས་པ་དེ་སྐབས་གསུམ་དུ་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཚུལ་ལ་སྒྲོམ་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནས་སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱའི་པར་ལ་མཛོར་རྒྱས་སྒྱུར་ཚུལ་
 བློ་གོ་སྒྲུབས་ཀུན་གྱི་འཇུག་པར་སྒྲུང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡི་གནད་རྣམས་དང་། ཁེས་གསུངས་པ་དེའི་རྒྱས་བཤད་སྐབས་གཉིས་པར་འབྱུང་བ་སྐབས་སུ་བཤ། དེ་ལ་དག་འགོད་ཀྱི་ཀ་ཆེན་ལས། བདག་གཞན་བཟློག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་
 དུ་མི་རུང་བར་འདོད་པ་བཀག་ནས། དེ་བསྐྱེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་སྐབས་རྣམས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གནད་ཀྱི་རྒྱས་བཤད་ཡིན་གསུངས་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པར་ཇི་ལྟར་འགོ་བརྟག་པར་བྱ་
 གྱེ། བདག་གཞན་སྒྲོམས་པ་དང་བཟློག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི། སོ་སོའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཁེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སྒྲོམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དག་ག་སྐབས་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་སྐབས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ཉིད་
 དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ། བདག་གཞན་མཉམ་བཟློག་གཉིས་སུ་གསུངས། ཁེས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ནི་བསྐྱབ་བྱ་པའི་མཆོག་ བདག་གཞན་བཟློག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། ཁེས་གསུངས་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་

།གནད་ཀྱི་རྒྱས་བཤད་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་གནད་འཕྲུགས་ན། ཆོས་གཞན་གྱིས་ནི་འཆང་མི་རྒྱ། སྟོང་ཉིད་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་བསྒྲུམ། ཁྱིམ་པ་ནས་བཟུང་མ་དག་པའི་སྤྱོད་སྟོན་སྟེང་པ་གཞན་མཁུག་ཏུ། དེ་ལ་
 སྟོན་པ་མཐའ་ཡས་པ། སངས་རྒྱས་གསུང་གི་གནད་འཕྲུགས་པས། །དག་བ་བྱེད་པར་སྒྲུང་ན་ཡང་། མ་དག་པ་རུ་ཤེས་པར་གྱིས། ཁྱིམ་པའི་བར་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདི་དག་གིས་ཐབས་མཁུགས་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུམ་པ་
 དང་། མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པས་མ་ཐེན་པའི་བསྟོན་བཤད་། མ་དག་པའི་སྤྱོད་པ་དང་རྒྱལ་བྱིས་སྟེང་པ་སྟོན་པ་གཞན་མཁུགས་དེ་དག་གིས་ལྟགས་ལས་ཐོག་ཆེན་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྣམས་ལེན་གྱི་གནད་མ་
 འཕྲུགས་པ་སྒྲུབ་རྒྱལ་གོ་རུས་པ་ཡིན་ནོ། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ནི་སྐབས་གསུམ་དུ་ཅི་རིགས་པར་སྟོན་གསུངས་པ་ནི་སྐབས་དང་པོའི་ཐོག་ཆེན་སོ་ཐར་དང་། གཉིས་པའི་བྱང་སྟོན་དང་། སྐབས་གསུམ་པའི་སྐབས་སྟོན་གྱི་རྣམས་ལེན་སུམ་ཆར་
 དུ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་འབྲེལ་ཆགས་ཤིང་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱིས་འདིའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་ནི་སྐབས་གསུམ་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་ངོ་། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ལྷག་ཆེན་པ་འགའ་ཞིག་སྟོང་རྗེ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་སྟོང་རྒྱུད་དུ་བསྒྲུམ་པ་ཙམ་
 གྱིས་དཀར་པོ་ཆེན་ལྷག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་འགོག་པའི་གནད་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་ན་འདི་གསུངས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཅ་བ་ནི། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱང་འཕྲུག་ཏུ། མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བས་

གསུངས། ལ་ལ་སྒྲོས་ཕུལ་སྟོང་པ་ནི། །དཀར་པོ་ཆིག་ཐུབ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། །འདི་ཡང་གནད་རྣམས་བཅས་པར་དོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་གོང་དུ། སྟོང་ཉིད་སྟིང་རྗེའི་སྟིང་པོ་ཅན། །ཞེས་མདོར་བསྟན་པ་དེའི་རྒྱལ་བཤད་དུ་བྱས་ན་ལེགས་
 པ་འདྲ་བསམ། སྒྲིབ་བ་སྟོང་ཉིད་སྟིང་རྗེའི་སྟིང་པོ་ཅན་འདི་ཐེག་ཆེན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདིར་ཡང་། སྟོང་ཉིད་སྟིང་རྗེ་སོགས་བསྟོམ་པ། །པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིམ་
 པ་གཉིས་གྱི་གསང་ཆོག་དང་། །ཞེས་པའི་རྒྱལ་བཤད་ནི། ལྷ་མེད་ལམ་གྱི་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་རིམ་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་དགོངས་པར་གང་རུང་རེས་ཆོག་པར་འདོད་པ་འགོག་གཉེད་གྱི་གཞུང་། །ཁ་ཅིག་ལ་བྱུང་དང་མ་ལ་བྱུང་མེད། །ཅེས་པ་ནས། །འོན་
 །ཀྱང་རེ་རེས་འཆང་རྒྱ་བར། །འདོད་ན་གཉིད་ཏུ་ལ་བྱུང་པར་བཤད། །ཅེས་པའི་བར་འདི་ཀུན་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ཆོས་གྱི་གནད་སྟོན་པའི་ཁར་ལ་འཕྲོས་དོན་གྱི་རྒྱུ་དུ། སྟོམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཡི། །རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་ཞེས་སོག་ཆོག་
 ཀྱང་དུག་དང་། བསྐྱེད་རིམ་དང་གཏུམ་མོའི་གནད་ལ་ཆེད་དུ་དགོངས་ནས། བརྒྱལ་བསྐྱེད་རིམ་བསྟོམ་ན་ཡང་། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་དང་། གཏུམ་མོ་བསྟོམ་པ་ལམ་ཆེར་ཡང་། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གསུངས་པ་འདི་
 རྣམས་ཡིན། ཡེ་ཤེས་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་བཤད་ནི། ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟོམ་ན་ཡང་། །ཞེས་དང་། དེས་ན་དེད་གྱི་མཐོང་ལམ་ནི། །འཕགས་པ་མིན་ལ་འབྱུང་མི་སྟིད། །ཅེས་པའི་བར་འདི་དག་ཡིན། །འདི་ལ་འབྲུག་ཕྱོགས་པ་འགས་ཆོག་ལ་

7

༡༣། །བྱིས་ནས་མཐོང་ལམ་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་འབྱུང་སྟེ། སོ་སོའི་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྒྲུབ་ས་ན་དེ་ཀ་འབྱུང་བར་སོང་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཕགས་པ་མིན་ལ་ལྡན་མི་སྟི། །ཅེས་སམ། ཡོད་མི་
 སྟིད་ཅེས་འདོན་པ་བསྐྱར་ན་ལེགས་ཟེར་མ་ཁན་ཡང་ཡོད་འདུག་པ། འདི་ལ་སྒྲོ་གོས་དང་ལྡན་པ་དག་གི་སྒྲོས་དཔྱད་པའི་ལན་ཅི་འདྲ་འདེབས་རྒྱ་ཡོད། འདི་འབྱུང་བའི་སྒྲུ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་རྒྱུའི་འབྱུང་བ་ལ་སྐྱར་ན་དོགས་པ་དེ་འབྱུང་ཡང་། སྒྱིར་
 གསུང་རབ་ཀྱི་བརྒྱ་ཆད་ལ་འབྱུང་བའི་སྒྲུ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བ་ལ་འདུག་པ་སོགས་བཤད་རྒྱུ་ལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་དང་པོ་དེ་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །འདི་འདྲའི་རིགས་འདུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་
 སྟབས་དབང་གི་གསུང་ལས་སྒྲུ་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ཉན་རང་དེ་དག་གིས་སྟབས་དབང་གི་གསུང་ལ་ཐོས་པ་དང་། སེམས་པ་དང་། སྒྲོམ་པའི་རིམ་པས་རང་རང་གི་བྱང་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཆ་འདྲ་བ་
 ཡིན། གཞན་དུ་ན་ཉན་རང་དག་བཅོམ་གྱིས་རང་རང་གི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་ཚར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ལ་བྱོད་གྱིས་སྒྲོན་གཏོང་དེ་འདུག་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་དང་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་ནི་རྒྱུ་སྒྲུ་མ་རྣམས་སུ་
 སྐབས་གསུམ་པར་སྒྲོན་ཞེས་པ་ལས་གཞུང་གང་དུ་སྒྲོན་གྱི་གསལ་ཁ་ཆེར་མི་སྒྲུང་། ཕྱིས་སུ་ཁ་ཅིག་གིས། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་དུས་སུ་སྒྲོབ་མ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིག་དགོས་པས་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་

རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ལ་ལས་ས་པཎ་གྱི་རྟོན་འབྲེལ་ལྟའི་ཡིག་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྟོན་འབྲེལ་དེ་འདིར་དྲངས་ནས་འཆད་པ་སོགས་དངོས་བསྟན་གྱི་རྟོན་འབྲེལ་ངོས་འཛིན་རང་ལའང་མི་འདྲ་བ་འགའ་རེ་ཡོད་འདུག་པ་དང་སངས་རང་
 རང་གི་འཆད་ཉན་གྱི་གྲུ་ས་ན་སྒྲུ་མ་རྣམས་ཇི་ལྟར་གསུངས། རང་རང་གི་སྒྲོས་དཔྱད་ན་ངི་ལྟར་ཟེར། རེད་རང་གི་སྒྲོ་ཆད་གྱིས་གཞལ་ན། གཞུང་འདིར། ཕྱི་རུ་ཡུལ་རྣམས་བཤོད་པ་དང་། ཁང་དུ་རྩ་མ་དུད་གྲོལ་བ་ནི། ས་བརྩུ་ལ་སོགས་བཤོད་
 པ་ཡི། རྟོན་འབྲེལ་ཉིད་གྱི་འབྱུང་བ་ཡིན། འདི་དོན་རྣམས་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཡི། རྒྱུད་གྱིས་ལམ་སྐབས་སུ་ལྟོས། ཞེས་གསུངས་བྱུང་བས་ན། དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་ཐོགས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས་དབུ་བཟུང་། ས་རྣམས་བཤོད་པར་བྱ་བ་དང་། ལྷུ་ལ་རྣམས་དབང་དུ་བསྟུ་བའི་ཕྱིར། གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ལ་སོགས། ལྷུ་ལ་ཆེན་སུ་མ་རྩུ་སོ་བདུན་དུ། རིག་པ་བརྟུ་ལ་ཞུགས་སྦྱོད་ཕྱིར་རྒྱ། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་ས་ལམ་མི་བཤོད་པར། ལྷུ་ལ་སོགས་བཤོད་པ་བཞད་གད་གནས། ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་འདི་ཀུན་གོང་མ་མདོར་བསྟན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྟོན་འབྲེལ་དང་། སྒྲུ་མེད་གྱིས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ཀ་ཆབ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའི་རྒྱས་བཤད་ཡིན་ཏེ། སྦྱོད་པ་དང་ས་ལམ་གཉིས་པོ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྟོན་ས་སྟོན་པ་
 ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་རྒྱུ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་བློད་འབྲིང་གི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་གཅིག་གིས་དུ་ལི་རམ་ལ་ཡ་ལ་སོགས་པའི་གནས་གྱི་ལྷུ་ལ་བཞིན་སྦྱོད་པ་རྒྱུ་པ་ལས། སྦྱི་བོ་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་ལྷུ་ལ་བཞིན་རྒྱུ་སེམས་དབུ་མར་མིམ་སྟེ་

ལ་དང་པོའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་སྐབས་འདིའི་ཕྱིའི་རྟོན་འབྲེལ་དང་། རང་གི་ཡུལ་བཞིའི་རྒྱང་སེམས་དབུམར་འདུས་པ་ལས། ཕྱིའི་ཡུལ་བཞིའི་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་སྐྱབ་པ་པོའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྐབས་
 འདིའི་རང་གི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་ཏེ། རིམ་བཞིན་ཕྱི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་ཕྱིའི་རྟོན་འབྲེལ་དང་། རང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་རང་གི་རྟོན་འབྲེལ་དུ་བསྐྱེད་བཞག་པ་འདྲ་སྐྱེས་དུ་སེམས། གང་ལྟར་སློབ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་
 གིས་མངོན་རྟོགས་ལྗོན་གིང་སོགས་རྗེ་བཙུན་གོང་མའི་གསུང་རབ་དང་། རོར་ཆེན་གྱི་ལྗོན་གིང་མཛོས་རྒྱན་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟུ་ཞིང་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གོ་བསྐྱེད་ས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདིའི་
 བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་དོགས་གནས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་བཞེད་པའི་དྲི་བ་མངོན་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་གཟིགས་ལམ་དུ་ཕེབས་པ་ན། གསུང་ལས། དོགས་པ་ཞུགས་པའི་དྲི་བ་བཞི་འདུག་ཅིང་། རྣམ་དཔྱད་དང་ལྡན་པ་དག་
 གིས་དོགས་པ་སེལ་དགོས་པའི་དཔྱད་ལྡན་གྱི་དྲི་བ་ཡང་འགའ་ཞིག་འདུག་མོད་ཀྱི། སལ་ཆེར་ནི་ཆོགས་ལ་འབྲིས་པ་ཙམ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་འདུག་པ་ཡིན། དེ་ལ་དོགས་པ་ཞུགས་པའི་དྲི་བ་དང་པོ་ནི། གཞུང་དུ། དེས་ན་བསྟོ་རྒྱུའི་དགོ་བ་
 དང་། རྒྱལ་པོས་པར་བྱ་བའི་སྒྲིག་པ་ཡང་། །བྱས་པའི་དགོ་སྒྲིག་ཡིན་མོད་ཀྱི། ལྷ་བྱས་པ་ལ་དགོ་སྒྲིག་མེད། །དེ་ཡི་རྣམ་གཞག་ལག་དཀྱིས་ཉོན། །འདོད་ཆགས་ཞེས་པ་ཉི་མུག་གསུམ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགོ་བ། །ལ་ཆགས་ཞེས་པ་

པ་ཆེས་པོ་དཀོན་པའི་ལ་གཏུག་

གཏི་མུག་མེད། འདིས་བསྐྱེད་ལས་ནི་དགོ་བ་ཞེས། གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཤེས་ནས་ནི། ཁ་ཁས་པ་རྣམས་གྱིས་དབྱུང་པར་བྱ། ཞེས་རིན་ཆེན་ཕྱེད་པའི་ལུང་བྱངས་པ་དེ་ལ། པཎ་ཆེན་གྱིས། ཆགས་སྒྲུང་མྱོངས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི། ལས་ཀུན་མི་དགོ་བ་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་དགོ་བ་གཏི་མུག་གིས། ཀུན་སྒྲོང་དག་ལས་འབྱུང་དེ་ཅི། ཞེས་དྲིས་པ་འདི་ཡིན་ལ། ལན་ནི་མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་གཏི་མུག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཡིན་ན་
མི་དགོ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་གཏི་མུག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་ལ་མི་དགོ་བས་མ་བྱུང་སྟེ། མདོ་ལས། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྤྲུམ་སྤྲུམ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་
འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་དོན་སྤངས་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་སོགས་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་གྱུ་སྐྱབ་གྱིས་གསུངས། དེའི་རྗེས་སུ་གང་ཟག་ཉིད་ལ་ངའོ་སྐྱམ་པའི་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་འབྱུང་བ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་
གཉིས་གྱི་དང་པོ་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མྱོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཟེར། དགོ་མི་དགོ་ ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན། འདིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ལ་བསོད་
ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་པ་ལས། གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཛིན། དེས་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མྱོངས་པའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བསྐྱེད་

༡༡། ཡམ་ཡམ་ལེན་ལ། འོན་ཀྱང་མི་དགོ་པའི་ཕྱ་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཏི་མུག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱ་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཏི་མུག་ནི་ལས་འབྲས་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་
 རོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ལ་གྲུ་གྲུ་བ་ཡབ་སྐུས་གྱི་ལུང་གི་འཐད་པ་འདྲམ་དུ་ཡོད་པ་འདིར་མ་སྒྲིམ། དོགས་པ་གཉིས་པ་ནི། སྐབས་གཉིས་པར། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་བཞིན་དུ། བསྐྱོབ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་བྱེད། ཅེས་དང་། བདག་
 གིས་བྲམ་བྱེ་འདོད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཐད་དུ། པམ་ཆེན་གྱིས། ཉན་ཐོས་རྣམས་གྱི་རྫོགས་བྱུང་དུ། བསྐྱོབ་བྱེད་ན་འཕགས་པ་ཡིས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་དང་། སྦྱོང་པ་ཡོངས་བསྐྱོ་
 མ་བཤད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ལ་དགོངས། ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་གྱི་སྒྲུས་རབས་ལས། བསྐྱོབ་བཤད་དེ་ཉན་ཐོས་གྱི། བསྐྱོབ་ཡིན་པར་བཞེད་དམ་ཅི། ཞེས་ངེས་པ་འདི་ཡིན་ལ། ལན་ནི། གྲུ་སྐྱབ་གྱི་རིན་ཆེན་ཕྱེད་བལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་
 པ་དེ་ལས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་དང་། སྦྱོང་པ་ཡོངས་བསྐྱོམ་བཤད་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ག་ལ་འགྱུར། བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་ལ་གནས་པའི་དོན། མདོ་སྤེལ་ས་ནི་གཤམ་སྐྱལ། ཐེག་པ་ཆེན་ལས་གཤམ་སྐྱལ་པ། དེ་ཕྱིར་
 མ་ཡམ་པ་རྣམས་གྱིས་གཟུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། སྦྱིར་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པའི་གཞུང་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་སོགས་མ་བཤད་ཅེས་པའི་དོན་དུ་མི་འཆད་ལ། འོན་ཅི་ཞེན། མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་

८६॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ཕྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་དང་སྟོན་པ་སོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོན་ལས་མ་བཤད་ལ། རྒྱལ་ཆོན་དེའི་ཕྱིར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོན་ལས་གསུངས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་དང་སྟོན་པ་སོགས་ཉན་ཐོས་སྤྱངས་པ་ལས་
སངས་རྒྱས་འཕྲོ་བའི་རུས་ཏེ། དེ་དག་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་སོ། །འདིའི་སྐབས་དོན་སྤྱིང་པོ་ནི་ཐེག་ཆོན་གཡར་སྐྱབ་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་གིས་འདུལ་བ་ལུང་ལ་
སོགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་ལམ་འདུང་བའི་ཐེག་ཆོན་གྱི་ལམ་སྟོན་པའི་སྐབས་རྣམས་ལ་ཐེག་ཆོན་གྱི་སྡེ་སྟོན་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལས་ལོགས་སུ་ཐེག་ཆོན་གྱི་གཡར་གཞན་མེད་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པར་བཞེད་
ནས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པར་ཤེས་པར་བྱོལ། རྟོགས་པ་ཆེ་བའི་དྲི་བ་གསུམ་པ་ནི། སྐབས་གསུམ་པར། དགོ་སྟོང་སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པར། ལམ་ཐན་སྟོབ་ལ་སོགས་བྱེད་པ་ནི། གསང་སྤྱུགས་མེད་པར་སྐྱུལ་
གདུག་གི། ལམ་ཐོས་རིན་ཆེན་ལོན་པ་ལྟར། རང་གཞན་བརྒྱུག་པའི་རྒྱ་རུ་བས། ལམ་ཐས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུང་རིང་སྤང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཐད་དུ། ལམ་ཆོན་གྱིས། དགོ་སྟོང་སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པར། ལམ་ཐན་སྟོབ་བྱས་པས་ཆོག་པ་ཞིག་།
འདུལ་བའི་མདོ་དང་ལུང་དག་ཏུ། གསང་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་དྲིས་པ་འདི་ཡིན་ལ། ལན་ནི། བྱེད་པ་པོ་ལམ་ཐན་སྟོབ་ཀྱིས་དགོ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པར་བསྐྱབ་བྱུང་སྟོམ་པ་འདོགས་ཆོག་བྱས་པ་ལས་སྟོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཅམ་ཞིག་ལུང་

དཀྱིལ་ལོ་མེད་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལྟར་

གསལ་བ་འདུས་པའི་དགྲིལ་ལོ་མེད་ཀྱི་ཆོ་གར་རས་བྱིས་ལ་བརྟེན་ནས་མཛོད་པ་དང་། རྗེས་ཆེན་གྱིས་བདེ་མཆོག་ནག་པོ་པའི་ཆོ་གར་རས་བྱིས་ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་ལས་དང་པོ་པའི་ལྟ་བུ་ལོ་མེད་པའི་རས་བྱིས་ཀྱི་དགྲིལ་ལོ་མེད་དུ་དབང་བསྐྱར་ནས་ཕག་མའི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ལ་གཞུང་འདི་དང་ཡང་འགལ་བ་མེད་ཅིང་འཐད་པར་གསུངས། པམ་ཆེན་རང་གི་གསེར་ཐུར་ཆེན་མོར། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཟག་རབ། ལྷུ་པ་པ་ཡི་ནི་དགྲིལ་ལོ་མེད་དུ། ཞེས་སོགས་གཞུང་སྤྱོད་པའི་འཕྲོས་དང་བསྐྱར་ནས། དེང་སང་སོགས་ཆོ་གར་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ། ལྷུ་པ་པའི་དགྲིལ་ལོ་མེད་ལ་སོགས་པ། ལཱ་ཞན་གྱི་སྤྱིན་བྱེད་རྒྱུད་ལས་བཀག། ཁེས་བཤད་ན་འཐད་པ་ཡིན་གསུངས། རྗེས་ཆེན་གྱི་ཆོ་གར་ལྷུ་པ་པ་ལྷོད་གི་མཐུག་ན་དེང་སང་ལྷུ་པ་པའི་དགྲིལ་ལོ་མེད་དུ་དབང་བསྐྱར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་གསལ་སྤྱོད་པའི་དུས་མིན་ཟེར་པའི་ལོ་ག་རྟོག་འགོག་པ་ན་རྒྱུད་སྤྱོད་ནས་ལས་སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་རྗེས་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ས་བརྟག་བསྐྱར་སྤྱད་བ་དང་། དགྲིལ་ལོ་མེད་ཐོག་གིས་འབྲི་བ་དང་ཆོན་གྱིས་བྱི་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཀྱི། ལྷུ་པ་པ་ལ་སོགས་པའི་དགྲིལ་ལོ་མེད་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་དང་པམ་ཆེན་གྱི་བཞེད་པ་འདི་རེ་མཐུན་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། ལཱ་ཞན་གྱི་སྤྱིན་བྱེད་རྒྱུད་ལས་བཀག། ཁེས་པའི་རང་མཆོན་དུ། རྗེས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་བཤད་སྤྱད། དེའང་གོང་དུ། ལཱ་ཞན་གང་ཟག་དབང་པོ་རབ། སྤྱིན་བྱེད་ཕག་མའི་བྱིན་རྒྱལ་ཡིན། ཞེས་

1

༡༡།

།སོགས་དང་གཞུང་སྒྲུབ་པའི་འཕྲོས་དོན་འགྲིག་སྤྱི། དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་དོན་མཐོང་སྒྲུབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲུབ་མ་སྒྲིན་པའི་སྒྲོབ་བརྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྱིར་བཏང་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྲིལ་
འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བྱ་བར་གསུངས་མོད་གྱི། རྩལ་ཆོན་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ལས་གཞན་ལག་མོའི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཅམ་གྱིས་སྒྲིན་བྱེད་དང་། མཆན་བུའི་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ད་ལྟ་སྒྲུབ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བཟུང་བ་རྣམས་རྒྱུད་ལས་བཀག་
སྟེ། དེ་རྣམས་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ཡེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་པ་འདི་ཆོག་སྤྱོད་འདིའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་པར་སེམས། སྒྱིར་བཏང་ལ་རྩལ་ཆོན་གཙོ་ཆེ་བས་གཞུང་འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དམིགས་བསལ་དེང་སང་རས་བྲིས་
གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འདྲ་སྒྲིན་བྱེད་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི། སྒྲོད་རྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་སྟེ་འགའ་རེ་ལས་རས་བྲིས་གསུངས་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་། གྲུབ་ཆེན་ཇོ་ཡ་སེན་སྤྱི། རྩལ་ཆོན་གྱི་བར་མ་རུས་ན། །དགྲིལ་འཁོར་དང་མཉམ་རས་ལ་ནི། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་དང་། ཇེ་བཙུན་ཕེ་མོས། རས་བྲིས་ལ་བརྟེན་པའི་ལུགས་འདི་ནི་ཞེས་པ་ནས། ལྷ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱང་སྐབས་སུ་ཕྱག་ལེན་འདི་ལ་མཇུག་པས་ལུགས་འདི་ཏུ་ཅང་མི་ལེགས་པ་འདྲ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མདོར་
ན་རས་བྲིས་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་འདིས་གོ་ནི་ཆོད། རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་ལས་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་བཞིན་གྱིས་སྒྲུབ་བ་སོགས་དང་། དགྲིལ་འཁོར་ཐོག་དང་ཆོན་གྱིས་འབྲི་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་རྒྱས་པ་མ་བྱུང་བས་ཅུང་ཟད་མི་ལེགས་པའི་ཆ་ཡོད་པར་

[illegible]

॥

॥ १७॥ ॥ १८॥ ॥ १९॥ ॥ २०॥ ॥ २१॥ ॥ २२॥ ॥ २३॥ ॥ २४॥ ॥ २५॥ ॥ २६॥ ॥ २७॥ ॥ २८॥ ॥ २९॥ ॥ ३०॥ ॥ ३१॥ ॥ ३२॥ ॥ ३३॥ ॥ ३४॥ ॥ ३५॥ ॥ ३६॥ ॥ ३७॥ ॥ ३८॥ ॥ ३९॥ ॥ ४०॥ ॥ ४१॥ ॥ ४२॥ ॥ ४३॥ ॥ ४४॥ ॥ ४५॥ ॥ ४६॥ ॥ ४७॥ ॥ ४८॥ ॥ ४९॥ ॥ ५०॥ ॥ ५१॥ ॥ ५२॥ ॥ ५३॥ ॥ ५४॥ ॥ ५५॥ ॥ ५६॥ ॥ ५७॥ ॥ ५८॥ ॥ ५९॥ ॥ ६०॥ ॥ ६१॥ ॥ ६२॥ ॥ ६३॥ ॥ ६४॥ ॥ ६५॥ ॥ ६६॥ ॥ ६७॥ ॥ ६८॥ ॥ ६९॥ ॥ ७०॥ ॥ ७१॥ ॥ ७२॥ ॥ ७३॥ ॥ ७४॥ ॥ ७५॥ ॥ ७६॥ ॥ ७७॥ ॥ ७८॥ ॥ ७९॥ ॥ ८०॥ ॥ ८१॥ ॥ ८२॥ ॥ ८३॥ ॥ ८४॥ ॥ ८५॥ ॥ ८६॥ ॥ ८७॥ ॥ ८८॥ ॥ ८९॥ ॥ ९०॥ ॥ ९१॥ ॥ ९२॥ ॥ ९३॥ ॥ ९४॥ ॥ ९५॥ ॥ ९६॥ ॥ ९७॥ ॥ ९८॥ ॥ ९९॥ ॥ १००॥ ॥

ཐོབ་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་ནས་ཐོབ་ཟིན་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་ཆུང་མ་ལྟ་བུ་གནས་ནས་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ལྟགས་འདིར་ཡང་མི་འགོག་སྟེ། ཆོ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཆོ་ག་གཞན་ལས་མ་ཞོས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་ནས་ཐོབ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཆུང་མ་ལྟ་བུ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་འདིར་ཡང་། ལུ་བཞི་ཀུན་ལ་ཡོད་བཞིན་དུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྲོན་གྱི་གྲུབ་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་དང་། རོལ་པ་མོ་ལ་སོགས་པས་ཆོ་འདིར་དབང་བསྐྱར་ཡེ་མཁུས་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་ནས་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཆུང་མ་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་སྐྱབས་གྱི་སྤྲུལ་མཛོན་ཤེས་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་རྟོགས་ལུས་པས་དབང་བསྐྱར་མ་མཛད་པའང་སྟིན་ལ། དེང་སང་ནི་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་ནས་ཐོབ་ཟིན་ཆུང་གནས་པའི་གདུལ་བྱའང་ཉུང་། དེ་འདྲ་ཡོད་སྟིན་ཀྱང་མཛོན་ཤེས་དང་མི་ལྡན་པའི་སྤྲོབ་དཔོན་གྱིས་རྟོགས་པར་ཡང་དགའ། རྟོགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་བསྐྱར་པའི་མིག་རྒྱུན་འཆོལ་བར་འགྱུར་གྱིས་དོགས་ནས་ཀུན་ལ་དབང་བསྐྱར་སྐྱབས་གྱི་ཕུག་ལེན་མ་འབྱུལ་པ་རེ་རེ་ནས་མཛད་པའདི་ནི་ཁེ་ཆེ་ལ་ཉེན་མེད་པ་རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ཕུག་ལེན་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱར་པ་ལ་གཅེས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མཛད་པ་ཀུན་གྱིས་འདི་བཞིན་དུ་གནང་བར་རིགས་སེཞིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཁུ་བ་འབྱུལ་ཏེ། གདུལ་བྱ་ཆུང་མ་ཐོབ་དམན་ཀུན་ལ་ཕན་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྤྲུལ་པ། སྤྲོན་ཆོ་རྒྱུང་འཕེན་འདོད་པའི་གཉིས་བཅས་གྱི། །སྦྱོར་བའི་ཟོལ་བཞིན་ཁ་བའི་ཁྱོད་འདིར་ཡང་། །དབང་བསྐྱར་སུ་བཞིའི་ཟོལ་སྦྱོར་འདི་བཀོད་ནས། །ཀུན་ལ་དབང་བསྐྱར་འདོར་བའི་གཞི་

སྒྲེ་ལྷག་མ་བྱ་རྒྱུ་དང་། རྣམ་འབྱོར་རྒྱུ་དང་། སྒྲུ་མེད་རྣམས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་སྒྲོ་བ་མ་ལ་གྲངས་ངེས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་ཆོག་རྒྱུ་དང་གཉིས་པོ་དེའི་བསྐྱར་དོན་ཡིན། །སྒྱུ་བ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ནི་བྱ་བ་སྒྱུ་འི་རྒྱུ་དང་ཆེན་བཞིའི་ནང་ཆེན་གསལ་བ་སྒྱི་རྒྱུ་དང་ལས། མཁའ་པས་སྒྲོ་བ་མ་གཅིག་གམ་གསུམ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འདི་བྱ་རྒྱུ་དང་དབང་བསྐྱར་རྣམས་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། རྣམ་འབྱོར་རྒྱུ་དང་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ནའང་སྐྱར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་སྒྲེ་གོང་མ་གཉིས་སུ་དབང་བསྐྱར་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་། སྒྲོ་བ་མ་ལ་གྲངས་ངེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་གསུངས་པ་ལ་གྲངས་ངེས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་སྒྱི་རྒྱུ་དང་ནས་ཁ་སྐོང་ནས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རབ་དབྱེར་སྒྱི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་བྲངས་པ་ལས། གང་དུ་ལས་ནི་ཡོད་ལྟར་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་བཟད་སོ་ཤིང་འདོར་བ་དང་། དཔུང་སྐྱད་འཆིང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུ་དང་ནས་ཁ་སྐོང་སྒྲེ་གོང་མ་གཉིས་སུ་སྐྱར་དགོས་པ་དང་། ཡང་ནང་འཇུག་གི་དངོས་གཞི་ཡེ་ཤེས་དབབ་པ་འདིའང་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་རྣམས་ནས་དངོས་སུ་མི་གསལ་བས་དེ་ཉིད་རྣམ་འབྱོར་རྒྱུ་དང་ནས་ཡར་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ་སྒྲུ་མེད་དུ་སྐྱར་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་དང་གི་དགོངས་པ་འབྱུང་མེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་འདུས་པའི་རྒྱུ་དང་ལས། ང་དང་གསལ་བ་སྒྱི་རྒྱུ་དང་། །འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་རྟོག་པ་དང་། །ཆོག་འདུས་དང་ཆོག་བཤད་ལས། །མཁའ་པས་ཆོག་ཀུན་ལ་སྐྱར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྒྲུ་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་ལས་ཀྱང་རྩལ་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཏེ། བརྟག་གཉིས་ལས། མང་དུ་རབ་དུ་བརྗོད་པས་ཅིག །ཇི་

སྒྲུལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པས་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་མང་པོ་ལ་དབང་བསྐྱར་ནའང་དབང་བསྐྱར་མཚན་ཉིད་པར་འགྲོ་སྟེ། ཉེར་ལྷུ་ལས་ལྷག་པ་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པར་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚེ་ན་ལས་མི་འཆགས་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མང་པོ་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་ལས་མི་འཆགས་པ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་མེད་ལ། འདུལ་བ་ལས། བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་ལས་མང་བ་ལ་མི་རུང་བའི་སེམས་བྱེད་དུ་ལས་མི་འཆགས་པ་བཀོད་འདུག་པ། དེ་དང་སྒྲུགས་ཀྱི་ཆུ་ལ་འདི་མི་འདྲ་
བར་འཆད་དོ། །འདི་དག་ནི་རང་གཞན་གྱི་ལུགས་སྟོལ་ཀུན་ལ་སྒྲོ་སྐྱར་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་བྱང་པའི་རྣམ་པར་སྤྱོད་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡམས་འཐས་པར་རྒྱུ་འབྲལ་གི་མིག་འཕྲུལ་ལྟར་ཆགས་པའི་རྣམ་དབྱེ་མདོ་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ད་ནི་པཎ་
ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་བཞེད་པ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞུང་འདིར་གཞུང་ཆོག་བཅས་པ་སོགས་ཀྱི་རྩོད་པ་བསྟོག་པར་བྱ་སྟེ། མཁས་པས་སྟོབ་མ་གཅིག་གམ་གསུམ། ཞེས་སོགས་བྱངས་པ་འདི་ལ་གསེར་གྱུར་དུ། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་དག་ལས་ནི། །དཀྱིལ་
འཁོར་དག་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བའི། སྟོབ་མ་གཉིས་དང་བཞི་ལ་སོགས། ཟུང་དུ་བཤད་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད། ཅེས་རྩུར་རྩོད་པ་མཛད་ལ། དེ་ནི་ས་པཎ་ལ་མ་སོང་དེ་མེ་འཆང་ལ་རྩོད་པར་སོང་སྟེ། ཟུང་དུ་བཤད་པར་འགའ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཁྱུངས་ནི་
གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། སྒྲུལ་སྟོབ་མ་གཅིག་ལུ་ནི། །དཀྱིལ་འཁོར་དག་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བུ། མཁས་པས་ཅིག་ཅར་སྟོབ་མ་གཉིས། །དབང་བསྐྱར་བ་ནི་ཡོངས་མི་བུ། གཉིས་སམ་གསུམ་མམ་བཞི་ཡང་རུང་། སྒྲུལ་སྟོབ་མ་

7

༡༡།

ཁི། ཡོ་བྱད་སར་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི། ཐམས་ཅད་སོ་སོ་སོ་སོར་བྱ། ཁྱེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ཅིང་། བྱེད་རང་གིས་གྲུང་དེ་ལྟར་མཛད་ལ། མཁས་པས་སློབ་མ་གཅིག་གམ་གསུམ། ཁྱེས་སོགས་འདི་འང་ས་
 པར་གྱིས་མཛད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། སྤྱི་རྒྱུད་ཉིད་ཀྱི་ལུང་བྱངས་པ་ཡིན་ཅིང་། སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དེ་གཉིས་ལ་བྱེད་གྱིས་འགལ་འདུའི་ཅུང་པ་བཏང་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། འོན་ཀྱི་འདི་ཡིན་ཏེ། སློབ་མ་སྤྱོད་རུང་ཉེར་ལྟ་མཉན་གྱི་བྱུང་དུ་མ་གྱུར་པ་ལ་ཇེས་འཛིན་
 དུས་གཅིག་ལ་བྱས་ནས་དབང་བསྐྱར་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནམ། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ན་རྒྱ་དང་ཅིང་པན་གྱི་དབང་རྒྱུན་སྒྲེབས་གཅིག་ལ་བྱས་ནས། སྤྱིར་རིགས་ལྟ་སྤྱོད་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་པ་ན་གཞན་རྣམས་གཏོང་ནས་སློབ་
 མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་རྣམས་ལ་མི་བྱ། གལ་ཏེ་འོས་སུ་གྱུར་པའི་སློབ་མ་གཉིས་སམ། གསུམ་མམ། བཞི་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཡོད་ན་སྤྱི་མ་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཆོར་བ་དང་། གཞན་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རེ་རེ་ནས་
 བོས་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱལ་ཡང་རེ་རེ་ལ་འང་སྤོན་དུ་མ་ཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་རྒྱེད་པ་རྣམས་སྤྱི་ཁོང་གསར་པ་རྣམས་བཤམས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཐུན་བསྐྱེད་སྤྱོད་མཆོད་བདག་འཇུག་རྒྱུ་ལ་བཞིན་དུ་བཏང་ལ། དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོག་
 ཐམས་ཅད་སློབ་མ་སོ་སོ་སྤྱོད་རེ་རེ་ལ་སོ་སོར་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཆོག་གི་འབྲུག་ལྟར་པས་གསལ་ལོ། ལམ་ཆེན་གྱིས་ཡོ་བྱད་གསར་པའི་དོན་དབང་ཇེས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ལ་བཤད་སྤྱད་ཡང་། དེ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་མ་སྤྱོད་ལ་དབང་ཇེས་ཐ

དད་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་མེད་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ད་ལྟ་དབང་ཇུས་བྱམ་ཆུ་གཅིག་ཉིད་ནས་སློབ་མ་ཀུན་ལ་སྟེར་བ་བྱེད་རང་ཡང་མཛད། སྒྲམ་གོང་མ་རྣམས་གྲང་མཛད་པ་སོགས་སུན་དབྱུང་རིགས་སམ། ཡང་པཎ་ཆེན་གྱིས། སྟོན་པའི་རྒྱུད་གྱི་
 དབང་བསྐྱར་ལ། སློབ་མ་གྲངས་ངེས་མེད་གྱུར་ན། གཅིག་ནས་བཅུ་ཡི་བར་དག་གི། གྲངས་ངེས་མཛད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཞེས་ངེ་བ་གནང་ནས། རང་གི་དགོངས་བཞེད་ནི་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ཆར་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་སློབ་མ་ལ་གྲངས་ངེས་ཡོད་
 ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་སྟོན་རྒྱུད་ལ་གྲངས་ཁའ་ཆམ་པ་ནི་རུང་གི། གྲངས་ནི་བཅུ་ལས་ལྷག་པ་ལ་མི་རུང་སྟེ། རྣམ་སྒྲུང་མཛོན་བྱུང་ལས། སློབ་མ་དད་ཅིང་རིགས་བཅུན་པ། ཁྱེ་བཞིན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད། ཟབ་མོ་ཡི་ནི་སྟོན་དང་ལྡན། །
 སློབ་ཆེ་ཞིང་རྩལ་བྱིས་ས་ལྡན། བཟོད་དང་ལྡན་ཞིང་སེར་སྒྲུ་མེད། འདས་པ་ལ་ཡིད་རབ་བརྟན་པ་ནི། བཅུ་ལས་བརྒྱུད་དམ་བདུན་ནམ་ལ། གཉིས་སམ་བཞི་ལས་ལྷག་གྲང་རུང་། འདུང་མི་དགོས་པར་གཟུང་བར་བྱ། ཞེས་བཅུ་ཆེན་བཤད་
 གྱི། བཅུ་ལས་ལྷག་པ་ལ་མི་རུང་སྟེ། ལུང་བྱངས་མ་ཐག་པ་དེ་དང་འབྲེལ་ཆགས་སུ། འདི་སྐད་ཅེས། གསང་བའི་བདག་པོ། གང་དག་གི་སྟོན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྟགས་སྟོན་པའི་རྩལ་སྟོམ་ཐའ་ཡས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་གོ་མས་པར་བྱས་པ་དེ་དག་
 ནི་རྟོག་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཉིད་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་གྲངས་གྱི་ཆོད་འདི་བྱས་སོགས་ལུངས་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་སྒྲུང་། ལུང་འདི་ས་པཎ་གྱིས་མ་གཟིགས་འདུག་སྟམ་ནས། སྟོན་པའི་རྒྱུད་གྱི་དབང་བསྐྱར་ལ། སློབ་མ་ངེས་འཛིན་གྲངས་ངེས་

1

ལྷན་པོ་

༡༡། མེད། ཅེས་གཞུང་བཅོས་གྲང་། ས་པམ་གྱིས་མ་གཟིགས་པ་མིན། བྱེད་རང་གིས་བྲངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་དེ་དག་གི་དོན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། བཅུ་ལྔ་བརྒྱད་དམ་བདུན་ནམ་ལྷ། ཞེས་པ་དེ་ནི་བཅུ་ཚུན་གྱི་སློབ་མའི་གྲངས་ངེས་བསྟན་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་ནི་སློབ་པ་སྤྲུལ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ལ་གོ་མས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟོམས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་སྐལ་ལྷན་ལས་འབྲེལ་ཅན་གྱི་སློབ་མ་འགའ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཅིང་། སྐལ་པར་ལྷན་པའི་རིགས་ཅན་ནི་ཉུང་བས་ཡམས་ཐའ་བཅུ་འི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྐལ་ལྷན་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་སྤྱིར་གཅིག་གཉིས་ནས་བཅུ་འི་བར་དབང་བསྐྱར་བའི་སློབ་མའི་གྲངས་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་དུ་སྟོས་ཏེ་གྲངས་ཀྱི་ཆོད་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སྟོན་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་གྱི་སློབ་མའི་གྲངས་ངེས་བསྟན་པ་ག་ལ་ཡིན། དཔེར་ན་འཛིག་རྟེན་ན་དངོས་པོ་གང་དང་གང་གི་ཆོད་འཛིག་པ་ན། འདིའི་ཆ་ཤས་སམ་མཆོན་གཞི་གཅིག་ལ་འཛིག་པ་དང་མཆོངས་སོ། །ཡང་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་སློབ་མ་བརྒྱ་སྟོང་ཡོད་སྟེ་ནའང་དེ་དག་ལ་ཅིག་ཅར་སྟོན་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བས་ཆོག་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཨ་ལྷ་ཡུ་ཀ་རས་དྲེལ་ཆོག་དེ་ཆེ་ཕྱིང་བ་ལས། སྐལ་བ་དང་ལྷན་ན་སྟོང་གི་བར་དུ་འང་གཟུང་བར་བྱོལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོན་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཡུལ་གྱི་སློབ་མ་དེ་ལ་སྐལ་ལྷན་ལས་འབྲེལ་ཅན་དེ་ཆེ་སེམས་དཔའ་དང་འདྲ་བའི་རིགས་ཅན་ཉུང་ཤས་དང་། སྟོན་རྒྱུངས་པ་མ་བྱས་པའི་རིགས་ཅན་དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོན་རུང་ཅམ་དུ་གྱུར་པ་མཐའ་ཡས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་རྣམས་སྤང་།

མངོན་བྱུང་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སློབ་མ་དང་ཅིང་རིགས་བཅུ་ལྔ་པ་ཞེས་པ་ནས་དེ་དག་ནི་རྩི་ཆེ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་གྲངས་ཀྱི་ཆོད་འདི་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གྲངས་ཀྱི་ཆོད་དེ་ལྟར་དུ་བྱས་པ་ལུང་ཉིད་ལས་དངོས་སུ་གསལ་བ་དེ་ཡིན། གཉིས་པ་སློབ་མ་མཐའ་ཡས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲུབ་ལུང་བྱངས་པ་དེའི་དམ་ཐག་ཏུ། འོན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་སླིང་རྩི་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་བསྐྱེད་པར་ཡིད་དམ་བཅའ་བ་ཁོ་ནར་བྱ་སྟེ། དེས་བྱུང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཆོད་མེད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་འདི་གསུངས་ལ། རབ་དབྱེར། སློང་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐྱེད་ལ། སློབ་མ་གྲངས་དེས་མེད་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་བྱངས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན། དེས་ན་སྐབས་འདིའི་སློབ་མ་ལ་སྐལ་ལྷན་ལས་འཕྲོ་ཅན་ཉུང་ཤས་དང་། དམ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་ཆོད་མེད་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི་ལུང་བྱངས་པ་དེའི་ཚིག་སྒྲུབ་ཕྱིའི་བབ་བསྐྱིགས་ནས་གོ་བ་མུངས་པས་ཤེས། དེའི་རྒྱུ་ཆོད་ནི་སྐལ་ལྷན་ལས་འཕྲོ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉུང་ཤས་སློབ་ཏེ་གྲངས་ཀྱི་ཆོད་འདི་བྱས་སོ། །ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་པ་གཅིག་བརྗོད་ནས། ཡང་སློབ་མ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྣམ་པར་གཞག་པ་གཉིས་པར་བརྗོད་པར་བཞེད་ནས། འོན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་སླིང་རྩི་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནས་ཆོད་མེད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་

དུ། མཁས་པས་སྒྲིབ་མ་གཅིག་གམ་གསུམ། ཞེས་སོགས་འདྲེན་པར་མཛད་པ་ཡིན། ད་ལྟའི་ལམ་འབྲས་པ་ཡལ་ཆེ་བ་སྒྲིབ་མ་རྗེས་འཛིན་སྒྲིབ་མ་གཅིག་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཕྱིས་སུ་ཕྱག་ལེན་ཟེར་ཡང་ས་ལ་སོང་བའི་སྒྲིན་དུ་བྱེད་དགོས། དོན་གྱི་འགལ་བ་
 ཆེར་མེད། ཡང་ཕྱིས་སུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་རྒྱ་དཀར་པོས་བརྟག་གཉིས་འཆད་པ་པོ་རྣམས་ལ་དྲི་བར། སྒྲིན་རུང་གང་ཟག་ཉེར་ལྷ་ལས་གཞན་པར། འཇུག་པ་སྒྲུ་མེད་རྒྱུད་སྒྲིབ་པ་དུ་བཤམ། བྱུ་བའི་རྒྱུད་ལས་སྐབས་འདིར་བཅོན་པའི་ལུང་། འདམ་ལྷན་
 དུས་གྱི་འཁོར་ལོར་སྒྲིབ་མིན་ནམ། བྱུ་བའི་རྒྱུད་ལས་བཤམ་ན་དེ་ཉིད་གྱི། འིག་གཏད་རྗེས་གནད་སྒྲིབ་ལ་བྱེད་པ་འདྲ་འགལ། སྐབས་འདིར་རྗེས་གནད་དབང་ལ་དགོས་པའི་བྱུང་། ཅི་ཡང་མ་མཐོང་ཆོག་ལ་ཕྱོད་པ་ཅི། འིག་པ་ཆོག་རྗེས་
 པར་མི་འགྱུར་ལོ། འདམ་འཁོར་སྒྲིབ་པའི་དབང་ནི་མང་པོ་ལ། སྒྲིན་བཞིན་དེ་སྐད་སྒྲིབ་ཀྱང་མཛོས་པ་མིན། ཞེས་བརྟུན་ཅིང་དྲི་བ་གནད་ལ། ཆོག་དང་པོ་དེའི་ལན་ཡལ་ཆེར་ནི་རང་ལུགས་གྱི་བརྒྱུ་ཆད་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་ཐེབས་ལ། ཅུང་ཟད་
 བརྗོད་ན། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་དུ། སྒྲིན་རྒྱལ་པོ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་ཆོངས་པའི་དྲངས་སྒྲིབ་བྱེད་པ་ལྟར་བཞིན་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བར་བཤད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཨོཾ་ཡ་ནར་རྒྱལ་པོ་ཨོཾ་ལྷ་ཉི་
 འཁོར་དུ་མ་དང་བཅས་པ་གསང་བ་འདུས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་བརྟག་སྒྲིབ་དབང་བསྐྱར་བ་གསུངས་པ་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ནི་དབང་བསྐྱར་བ་པོ་དང་ཁུམ་ཁན་གཉིས་ཀ་སྒྲིན་དུ་སྐལ་ལྷན་ལས་དག་པའི་སྒྲིབ་མ་ལ་རྗེ་རྗེ་སྒྲིབ་དཔོན་འཕགས་པའི་གང་

ཀྱ

༡། །ཟག་གིས་དབང་བསྐྱར་བས་ན་སྒྲིལ་གྱི་ཚེ་ག་འཕགས་པའི་དུས་ཡིན་གྱི། དེང་སང་གི་སོ་སོ་སྒྲུབས་བྱུང་མི་རུང་། སྒྲིལ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ད་ལྟའི་རྗེས་འཇུག་གི་བྱེད་རུང་ན། སྒྲིལ་རྒྱལ་འབྱོར་དབང་ལྷན་པ་ལ་
 བདག་མེད་མས་སྐུལ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་འདུག་པས་ན་བེད་པའི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ད་ལྟ་སྐུལ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་ཅིས་མི་བྱེད། མདོ་སྡེ་དགོན་མཚོ་ག་བརྟེགས་པ་ལས། རྒྱལ་སྐུས་བྱམས་པ་དང་། འཇམ་དབྱངས་གྱིས་
 མཁའ་པོ་མཛོད་དེ། བྱིས་བདག་དགུ་སྟོང་དང་བདུན་སྟོང་བྱིས་པའི་རྟགས་དང་ལྡན་བཞིན་དུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་གསུངས་པས་ན་ད་ལྟའང་དེ་ལྟར་ཅིས་མི་བྱེད། འདུལ་བ་ལས། སྒྲིལ་སངས་རྒྱས་རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། ལྷ་
 རིའི་བྱ་རྒྱུར་ཤོག་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་སོགས་གསེལ་བཞིན་ཚེ་ག་ལ་མ་ལྟོས་པའི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་གསུངས་པས་ན་ད་ལྟའང་དེ་ལྟར་ཅིས་མི་བྱེད་དེ། བྱེད་རིགས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་གཞོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ལྟའི་རི་བོ་བསྟེན་པ་ལྟར་མཐའ་
 ཡས་པ་འབྱུང་བས་ཐོན་མཛོད་ཅིག་ རྗེས་བཟང་གཉིས་པའི་ལན་ནི། བྱ་རྒྱུད་གྱི་དབང་ལ་གྲངས་ངེས་བྱེད་ན། དེའི་རིག་གཏད་དང་རྗེས་གནང་ལའང་གྲངས་ངེས་དགོས་སོ་ཟེར་བ་འདི་འདྲ་སུ་ལ་ཟེར་རྒྱུ་ཡིན། ཡར་དོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཞུས་
 མཛོད། དབང་བསྐྱར་དང་རིག་གཏད་རྗེས་གནང་རྣམས་དོན་ལ་བྱུང་པར་མེད་དོ་སྟེན་པ་དེ་བྱེད་རང་ལས་གྱི་རྩ་བ་དབང་བསྐྱར་ལ་ཆ་ཚོད་རེས་བོར་མཛོད་པ་དེའི་སྒྲིལ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་རང་བྱིན་རྒྱལ་སྐུར་སྒྲིལ་བྱེད་ཡིན་ཟེར་བ་གྲུབ་མཐའ་སྤང་ཞིང་། དེ་

སྒྲིན་བྱེད་ཡིན་ན་རྗེས་གནང་རིག་གཏད་ཀྱང་ཅི་འཕྲིན་སྒྲིན་བྱེད་མ་ཡིན། རྣམ་པ་ཀུན་རྒྱུ་མཚུངས་ཏེ། བྱིན་རྒྱ་བས་དང་རྗེས་གནང་རྒྱས་པའི་རིགས་རྣམས་ལ་དགོས་ལུས་བྱུང་པར་ཆེ་མི་འདུག་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་རྗེས་གནང་ལ་དབང་གི་མཐུན་
 ཏེན་དུ་བྱེད་པའི་རྗེས་གནང་དང་། དབང་ལས་ལོགས་སུ་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷ་མཚོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་
 དབང་ཆོག་རྣམས་སུ་འབྱུང་བ་ཐུགས་ལ་མངའ་བ་དེ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་སྐྱུ་བ་ཐབས་བརྒྱ་ཅུ་དང་རྒྱུ་མཚོ་ལ་སོགས་པ་དང་སངས་སྤྱོད་མ་དུ་མཚོགས་པའི་བྲོམ་ལའང་བྱེད་པ་འདི་ཡིན་ལ། འདི་ལ་བྱེད་དབང་ཐོབ་ཀྱང་ཡིན་ན་ཅང་མི་སྟོ། །དེ་མིན་ཁས་
 གླུངས་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་བྱེད་འདོད་འདུག་ཀྱང་། འདི་ལ་སྐྱུ་བ་ཐབས་བརྒྱ་ཅུ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། གླུ་མེད་ཀྱི་དྲུག་ལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོའི་ལྷ་འང་འགའ་ཡོད་འདུག་པས་ན། སྒྲིན་དུ་གླུ་མེད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་ཡོངས་རྫོགས་ཞུ་བ་
 ཡིན། ཡང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་དབང་ཐོབ་ན་འང་འོག་མ་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་འི་རྗེས་གནང་རྣམས་ཞུས་པས་ཆོག་ དབང་བསྐྱུར་ཡེ་མ་ཐོབ་ན་འང་གཟུངས་གྲུ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་བྱུ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་རེའི་རྗེས་གནང་ཞུས་པས་ཆོག་སྟེ། རབ་དབྱེ་ལས། བྱ་
 བའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་གསུམ་ཡོད། །དོན་ཡོད་ཞགས་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ། །དབང་བསྐྱུར་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐོབ་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འདི་བྱེད་རང་ཡང་ལུང་དུ་འདྲོན་གྱིན་འདུག་པ། དེད་ཅག་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཁ་བ་ཞིན་འདྲོན་པས་མཐུན་པར་

11

༡༡།

ལྷོང་། རིག་གཏང་ལ་དབང་དང་ཆེས་གནང་གཉིས་སུ་ཡོད། དེའི་དང་པོ་ནི། གཟུངས་གྲ་ལྷའི་དབང་དང་། གཙུག་ཏོར་རྩི་མེད་ཀྱི་དབང་དང་། རིགས་གསུམ་སྤྱིའི་དབང་ལ་སོགས་པ་བྱ་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་གི་དབང་
 རྒྱུ་ལོན། རིག་གཏང་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གཟུངས་གྲ་ལྷ་ལྷ་བྱ་ལ་མཚན་ན། ལྷ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་མ་པ་སློབ་མའི་སྤྱི་བོར་བཞག་སྟེ་ལྷའི་མངོན་རྟོགས་བཟོད། གཟུངས་རྒྱུ་མཚན་བསྐྱེད་པའི་བྱ་མ་རྒྱུ་སྟེར། དེའི་ཚེ་ན་རིག་པ་ནི་ལྷ་དེ་ཡིན་
 ལ། ལྷའི་བསྐྱེད་ཚེ་ག་དང་སྤྱགས་བསྐྱེད་པའི་བྱ་མ་ལ་གཏང་པའམ་བྱིན་པས་ན་རིག་གཏང་ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཆེས་གནང་དུ་གྱུར་པའི་རིག་གཏང་ནི་སྤྱི་མེད་ནའང་སློབ་མ་ཡི་དམ་ཀུན་དུ་གནས། དེ་ལ་ཚེས་སྤྱིར་གི་སྤྱི་གསུང་སྤྱགས་ཀྱི་ཆེས་གནང་
 སྟེར་བའང་རིག་གཏང་ཡིན་ཞིང་། གཙོ་བོར་ནི་བྱ་རྒྱུ་དེ་ལྷ་ལ་རིག་གཏང་མང་བ་ཡིན་ཏེ། ས་སྤྱི་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་དོན་ཞགས་གཙོ་རྒྱུད་ལྷ་བྱ་དང་། སྤྱིར་སྤྱིར་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་རིག་གཏང་དང་། རིག་ལོན་ས་བརྒྱུད་པའི་
 འཇམ་དབྱངས་གང་སྤྱི་མའི་བྱིན་རྒྱུ་ལས་ལ་སོགས་པའང་རིག་གཏང་ཡིན་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཚེ་ནའང་སློབ་མ་ལྷ་རྒྱུ་ལ་བསྐྱེད་པར་ད་ལྷའི་ཐམས་པ་དེ་ལ་མཛུགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་དེའི་ལྷ་དོ་བསྟན། སྤྱགས་ཀྱི་བསྐྱེད་ལུང་འབོགས་པས་རིག་
 གཏང་ཀྱི་དོན་ཚང་བ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྷ་ནི་འགའ་ཞིག་རིག་གཏང་དགོས་པ་རྒྱུ་ལས་ལའང་དེ་དོར་ནས་སྤྱི་བ་ཐབས་བརྒྱུ་ཅུའི་ཆེས་གནང་གི་ཚིང་སྤྱིར་བ་དང་། ཆེས་གནང་གི་བཤད་ཁྱད་ས་མེད་པའི་ལྷའི་རིགས་འགའ་རེ་ལ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཀྱི་ལུང་ཅམ་ཕོག་

པས་ཆོག་པ་ལ་བརྒྱུ་ཕྱུ་སོགས་ཀྱི་འགྲོས་སྤྱར་ནས་རྗེས་གནང་བྱེད་བས། ད་ལྟ་རྗེས་གནང་གི་རིགས་མང་དུ་གསོང་ཡོད་འདུག། ཆོས་ཐོག་ཏུ་བརྗེ་བྱིན་པ་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་ནམ། ཆོག་ས་བཅད་གསུམ་པའི་ལན་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། དེ་ལས་ལྷག་པའི་སློབ་མ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདྲན་དང་བཙས་པའི་དོན་ནི། བརྟག་གཉིས་ལས། མཚན་མོ་སྤྱོད་པའི་བྱིས་དུ། སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་རབ་བྱེད་ནས། །དབང་ནི་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ཉིད། །ཅེས་དང་། རྗེ་རྗེས་ལའ་འགྲོ་ལས། ཡུལ་དེ་དག་གི་བུ་མོ་གང་། །རྟག་ཏུ་བུ་མོ་འཕྱོར་མ་དང་། །སྤྱོད་པ་པོ་ལ་དངོས་གྲུབ་སྟེར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་སྤྱོད་པ་དང་དབང་བསྐྱར་བའི་དུས་ཀྱང་མཚན་དུས་སུ་བྱ་བ་བསྟགས་པས། སྤྱོད་པོ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་ལ་བཏང་བེད་ནས། དངོས་གཞིའི་ཆོ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྟོན་བྱ་ནས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོ་ག་ཡིན་ན་སྟོན་འགྲོ་གཏོར་མ་དང་གནས་ཡོ་བྱིན་རྒྱ་བས། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་ཡིན་ན་མཚན་པ་བྱིན་རྒྱ་བས་ཅམ་བྱས་ནས་བྱ་རྒྱུད་རང་རྟེན་གི་ལུགས་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་ལ་ཆེར་ལ་བདག་བསྟེན་སྟོན་དུ་བཏང་ཞིང་མདུན་བསྟེན་གྱི་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་སྤྱོད་ཅིང་མཚན་པ་དང་། སློབ་མ་ལ་ཇི་ལྟར་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོད་ཅམ་གྱི་འདུག་པ་དང་དབང་བྱང་བ་སོགས་ཆེར་བ་དང་སློབ་མ་བོས་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ལ། བྱ་རྒྱུད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་འདུག་པ་དང་། རྒྱུད་པོ་གྱི་དབང་ཉེར་ལྟ་བུ་གྱི་བྱང་དུ་མ་གྱུར་པ་དུ་ཡོད་ལ་མཉམ་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་པའི་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། སློབ་མ་རེ་རེ་ནས་བཀུག་སྟེ། །ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བསང་གཏོར་ལ། །ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་

८७॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

སྒྲིལ་པ་ཆ་གྱིས་གྲངས་ངེས་མེད་པ་ལ་དེ་དག་གི་དབང་མཚན་དཔེ་ཕྱིར། བྱེད་བཤད་དུས་ལའོར་སོགས་ལའང་དེང་སང་ཉེར་ལྷ་ཚུན་གྱི་གྲངས་ངེས་བྱུང་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས། ལམ་དུས་ལའོར་གྱི་འགྲོས་བླ་མེད་སྒྱིལ་སྒྱུར་ཆོ་འཕགས་པ་འགྲེལ་བཤད་པ་དེ་སྒྲིལ་སྒྱུར་ཆོ་འཕགས་པ་དེ་དག་གི་དབང་གི་བབ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བླ་མེད་སྒྱིལ་ཆུ་དབང་ནས་བཟུང་དམ་ཆོག་གསུམ་སྒྱིན་པ་འཇམ། ཡང་ན་རིག་པའི་དབང་ལྷ་མདོར་བསྐྱུས་བསྐྱུར་བའི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་བར་གྱི་དབང་བདུན་ཆར་བུམ་དབང་ཉིད་དུ་བཞེད། དུས་གྱི་ལའོར་ལོར་ནི་ཆུ། ཅོད་པན། དར་དཔུངས། རྩོམ་པ། རྩོམ་པ། བརྒྱལ་ཞུགས། མིང་གིས་དབང་དང་བདུན་ལ་གྱིས་འཕྲུག་དབང་བདུན་དུ་བུས་ནས། དེ་ཀུན་དཀྱིལ་ལའོར་འབྲི་བར་མ་རུས་ན། དུལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་བསྐྱུར་ཞིང་བུམ་དབང་དུ་གྱུར་ནས་མི་བཞེད་ལ། བུམ་དབང་དང་གསང་དབང་སོགས་བཞི་ལ་མཆོག་དབང་བཞིར་འཛིན་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་བུམ་དབང་ནི་དུལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་མི་བསྐྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁང་དུ་བསྐྱུར་ན་དབང་མདོར་བསྐྱུར་དུ། ལུས་དང་གསང་བ་དབང་པོ་སེམས། རྟག་ཏུ་དཀྱིལ་ལའོར་རྒྱུ་པ་གསུམ། ཞེས་གསུམ་གསུངས་པའི་ལུས་དཀྱིལ་དུ་བསྐྱུར་བ་དུས་ལའོར་བར་དགོ་ཕུག་ཆུན་ཡིན་ཏེ། བླ་མེད་སྒྱིལ་ཆོས་སྐྱེད་དང་མི་མཐུན་ནོ། རྟུལ་ལའོར་བ་དག་གཙོ་བོར་བུམ་དབང་གི་འཛིན་གཞིའི་བུམ་པ་འང་རྒྱུ་ལ་བུམ་པ་སོགས་ཡོངས་གྲགས་གྱི་མ་ཡིན་པར་ཐབས་མཁས་ཀྱི་རྟོག་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པ་ལ་བུམ་པར་འཛིན་སྒྲིལ། བསྐྱུས་ཆུང་ལས། དཔལ་

བཞད་གད་ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་འདི་དབུལ་བར་བྱ་སྟེ། སྡོན་ཆོ་སྟོན་པ་དུག་གི་རང་སྟོབས་ཀྱིས། །དཔལ་ལྡན་སྟོབས་བཅུ་མང་འབའི་སྐབ་དབང་ལ། །འབྲུན་སེམས་སྤྱོ་བོས་རི་བོར་བརྟུང་བ་ན། །རང་གིས་རང་ཉིད་ཉམས་པར་བྱས་ལ་ལྟོས། །པར་
དཀར་པོ་བྱོན་པའི་ལག་འགྲོ་བཞིན། །རང་མཐོང་ཙམ་གྱིས་སྟོ་གྲོས་ཁེངས་པ་ཡིས། །ས་པམ་མ་བྱེན་པའི་རྒྱམ་ཆོར་འབྲུན་སེམས་ན། །རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་སྐུ་གསུལ་གྱིས་བྲེལ་མིན་ནམ། །ཞེས་ཀྱང་སྤྲུལ་སྟོ། །དེ་ལྟར་གད་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་
དྲིལ་འཁོར་དང་། གད་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོབས་འའི་གྲངས་ངེས་རྣམས་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སྤྲུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཐོབ་མཚམས་ཇི་ལྟ་བུ་སྟུམ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གཞུང་འདིར། སྤྲུལ་བཅས་ལ་དབང་བཞི་
བྱེད་སྟེ། རྟོ་ཡིས་སྡོམ་པ་སྤྲུལ་ལྡན་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་སྤྲུལ་མེད་གྱི་སྤྲུལ་སྡོམ་གྱི་ཐོབ་མཚམས་བསྟན་པ་ཡིན། །འདི་ལ་བོ་དོང་པམ་ཆེན་གྱིས་སོ་ཐར་དང་བྱང་སྡོམ་གཉིས་ལོགས་སུ་ལེན་པའི་དངོས་གཞིའི་ཆོག་ལ་འང་ཇེས་སྟོས་ལན་
གསུམ་བྱེད་པ་ལས་མེད་ཅིང་། སྤྲུལ་གྱི་དབང་དུས་སུ་རང་རིགས་ལྡེའི་སྡོམ་གཟུང་གི་ཇེས་སྟོས་ལན་གསུམ་བྱེད་པས་ཇེས་སྟོས་དེ་ཆོར་བན་སྤྲུལ་སྡོམ་ཇོགས་པར་ཐོབ་གསུངས། དེ་ནི་ལྷམ་དཔེ་ལྟ་ལ་བཀའ་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་ཐར་གྱི་དགོ་བསྟེན་དགོ་
ཚུལ་དང་། བྱང་སེམས་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལེན་པ་ལ་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་ཇེས་སྟོས་ལན་གསུམ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྡོམ་གཟུང་གི་ཇེས་སྟོས་ལས་ལོགས་སུ་སྤྲུལ་སྡོམ་འཕྲོགས་བྱེད་གྱི་དངོས་གཞིའི་ཆོག་གཞན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་

1

༡༡། །བསྐྱར་གྱི་ཚེ་ག་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་པས་སོ། །དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པའི་བསྐྱར་འཛིན་ངོར་ཐོང་གཉིས་སུ་གྲགས་པའི་ཐོང་པ་ཚེས་ཇེ་ཀུན་དག་འཁྱལ་མཚན་པས་དབང་བསྐྱར་གྱི་དངོས་གཞིའི་ཚེ་ག་ཐམས་ཅད་སྐྱགས་སྒྲིམ་འཕོགས་བྱེད་ཡིན་པར་བཞེད་ཅིང་། དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་སྐྱགས་སྒྲིམ་ཐོབ་ཅེས་པའི་ཐ་སྐྱད་མཛད། སྐྱ་གོན་དང་འཕྲུག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱགས་སྒྲིམ་ཡོད། གནས་སྐབས་དེ་གཉིས་སུ་ཐོབ་པའི་སྐྱགས་སྒྲིམ་མེད་དེ། ས་པར་གྱི་སྐྱེས་བྱ་དམ་པའི་འཕྲིན་ཡིག་ལས། སྐྱ་ན་མེད་པའི་སྐྱབས་འགོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་འཛིན་སྐྱགས་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྐྱེ། དེ་དབང་གི་དུས་སུ་ཐོབ་གྱི། གཞན་དུ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་མ་མཐོང་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལུང་དུ་འདྲེན་པར་མཛད། དེས་ན་སྐྱགས་སྒྲིམ་ལ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱི་སྐྱགས་སྒྲིམ་དང་། ཐོབ་པའི་སྐྱགས་སྒྲིམ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་མཛད། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་པ་གང་དང་གང་སྐྱེས་པ་དང་ཐོབ་པ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ལུང་གི་དོན་ནི། གུར་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱན་བཤགས་ལྟ་བུའི་རྗེས་སྒྲིམ་ལན་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་འགོ་ཚུམ་བྱེད་དུ་བྱེད་པའི་སོ་ཐར་དང་བྱང་སྒྲིམ་སྐྱེས་པ་དེ་སྒྲིམ་པ་འོག་མ་རང་རྒྱང་མ་ཡིན་པར་སྐྱགས་སྒྲིམ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་བསྐྱར་གྱི་ཚེ་ག་ལས་ཐོབ་པའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྒྱན་བཤགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སོ་ཐར་དང་བྱང་སྒྲིམ་གཉིས་ཀྱང་སྐྱགས་སྒྲིམ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་དེ་དབང་དུས་སུ་ཡིན་གྱི། གཞན་རྗེས་གནང་ཙམ་དང་། ཕྱིན་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་རྒྱན་བཤགས་ལ་བརྟེན་ནས་

དག་ཆོས་པོར་ཆེན་པོའལ་གཏམ་

སྒྲོམ་སྒྲེབ་དེ་སྒྲུགས་སྒྲོམ་གྱི་ངོ་བོར་སྒྲེབ་ར་གསུངས་པ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་དབང་དུས་དང་རྗེས་གནང་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སོ་སོར་དབྱེ་སྟེ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དོན་གཞན་དུ་རྟོགས་པར་མི་བྱུང་། །ངོར་ཆེན་དོན་འཆང་གིས་དོན་འཛིགས་བྱེད་
གྱི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དོན་མཉམ་གཏོག་སྒྲིཊོན་གྱི་སྐབས་ན་བུམ་དབང་རྗེགས་པའི་ཆོ་རིགས་ལྟའི་སྒྲུགས་སྒྲོམ་རྗེགས་པར་ཐོབ་གསུངས་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་ཀུན་གྱིས་དེ་བཞིན་དུ་ལས་ལེན་དགོས་ཏེ། སྒྲུམ་དེ་གྱི་དོན་སྒྲོབ་མའི་རིག་པའི་དབང་ལྟ་ལ་
བརྟེན་ནས་རིགས་ལྟ་སྒྲིཊོར་དམ་ཆོག་དང་། དོན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་ལྟ་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་རྣམས་ཐོབ་པ་ནི་སྒྲུམ་དེ་ཕལ་ཆེ་བའི་སྒྱི་སྐད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བུམ་དབང་གི་དོན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་གསལ་གསལ་དབང་
དུ། སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་དམ་ཆོག་དང་། །སྒྲོམ་པའང་སྒྲུ་རྟེན་པ་སྒྲོལ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཡིན་ཅིང་། དབང་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་ནི་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་མཐའ་དག་བཟུང་བ་ཡིན་པས། །ཞེས་གསུངས་པའང་
རིགས་ལྟ་སྒྲིཊོད་དེ་བྲག་གི་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་རྣམས་བུམ་དབང་རྗེགས་པའི་ཆོ་རྟེན་ཐོབ་པར་བཞེད་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དབང་རྒྱ་ཆེན་མོར་བུམ་དབང་མཐའ་རྟེན་དང་བཅས་པ་ལས་དབང་གོང་མ་གསུམ་གྱི་ཆོ་གམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཆེན་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོས་རྩ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་དང་། ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བ་བརྒྱད་བསྟུང་བའི་སྒྲུགས་སྒྲོམ་བུམ་དབང་གི་ཆོ་རྟེན་རྗེགས་པར་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་བུམ་དབང་རྗེགས་པའི་ཆོ་རྟེན་སྒྲུགས་སྒྲོམ་རྗེགས་པར་ཐོབ་ཅེས་སྒྲོབ་མ་ཕལ་ཆེ་བའི་ངོར་གསུངས་པ་

7

ལྷན་པོ་

༡༣། །གནང་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩེ་སངས་རྒྱུས་དཔལ་བཟང་བ་སོགས་ལུས་སྤྱོད་པ་ཡལ་ཆེ་བ་དང་། བདག་ཆེན་རྩི་རྩེ་འཆང་རྩེ་སྤང་དང་བཅས་པ་དང་། བུམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་སངས་རྒྱུས་འཕེལ་དང་། དེ་ཉིད་
ནས་བྱེས་པའི་སྤྱོད་ཆལ་གོང་འོག་ གནན་ཡོད་བྱ་གཞིང་ས་ཆོས་འཁོར་ལྷན་པོ་བ་རྣམས་མགོན་གཅིག་ཏུ་དེ་ལྟར་དུ་བཞུགས། བྱུང་པར་བདག་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་དམ་ཆོག་རབ་གསལ་དུ་འདི་ལ་རྩལ་བཏོན་གྱི་སྤྱོད་བྱེད་མང་པོ་འདུག་གོ། སྤྱོད་སྤྱོད་
རྩོགས་པ་དབང་བཞི་རྩོགས་པ་ལ་ལྷོས་དགོས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་གཞོན་བྱེད་གྱི་ལུང་རིགས་ཀྱང་མང་དུ་འཕེན་པར་མཛད་འདུག། ས་སྤྱོད་པའི་བསྟན་འཛིན་གོ་སྒྲུག་གཉིས་ཞེས་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པའི་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་སྤྱོད་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་རྩོགས་པར་
དབང་བཞི་རྩོགས་པ་ལ་ལྷོས་དགོས། ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཉིད་རྩོགས་པ་མཛད། པར་ཆེན་གྱི་གསེར་ཐུར་ལས་ཀྱང་། བུམ་དབང་རྩོགས་པའི་ཆོ་སྤྱོད་སྤྱོད་རྩོགས་ན། སྤྱོད་བཅའ་ལ་བུམ་དབང་སྤངས། །དེ་ཡི་སྤྱོད་པ་
སྤྱོད་ལྷན་འགྱུར། ཞེས་འབྱུང་རིགས་པ་ལས། དེ་མ་བྱུང་བར་དབང་བཞི་སྤངས། །དེ་ཡིས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ལྷན་འགྱུར། ཞེས་བཤད་པས་ན་སྤྱོད་པའི་ཐོབ་མཆོངས་དེ་ལྟར་དུ་བཞུགས་གསུངས། ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེས་སྤྱོད་སྤྱོད་གྱི་ཐོབ་མཆོངས་
ལ་གནད་དོན་བྱེད་བྱུག་དུ་བཤད་པའི་བྱུར་བཞི་ལ་བདུན་ཅེས་ཉིད་ཁྱེད་འབྱེད་མཛད་དེ། སྤྱོད་བྱེད་གྱི་ལུང་རིགས་རྣམས་དེ་དག་ཏུ་བཞུགས་བྱ། ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྩེ་སྤང་བ་བྱས་ཐོག་པ་སྤྱོད་གཉིས་ནས་བརྒྱུད་པའི་ས་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

པའི་ཞལ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྩི་ཆེ་བ་དཔྱད་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲུག་དང་བཅས་པ་དང་། འབྲུག་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་ལ་སྤྱུང་པའི་སྤྱུ་པ་རྒྱ་དཀར་པོ་སོགས་ཀྱི་སྤྱུགས་སྤྱོམ་གྱི་ཐོབ་མཆོམས་གོ་སྒྲུག་གཉིས་དང་མཐུན་པར་བཞེད་ཅིང་
 སྤྱུ་བ་བྱེད་མང་དུ་འགོད་པ་མཛད་འདུག་གོ། །སྤྱོད་ཀྱི་དབང་བཞི་ཚེ་སྤྱུགས་སྤྱོམ་ཚེ་སྤྱུགས་པར་བཞེད་པའི་གོ་སྒྲུག་སོགས་ཀྱི་ལུགས་དེ་ལའང་དོགས་པ་འདི་སེལ་དགོས་ཏེ། དབང་གོང་མར་བུམ་དབང་གི་སྤྱུ་བ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོམ་པ་དང་
 རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཚེ་སྤྱུགས་རིམ་གྱི་སྤྱོམ་པ་གསར་ཐོབ་ཡོད་མོད། གོང་མ་གསུམ་ལ་སོ་སོར་སྤྱུར་མ་ཐོབ་པ་དང་རིགས་མི་འདྲ་བའི་སྤྱོམ་པ་གསར་ཐོབ་རེ་རེ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་སྤྱུགས་སྤྱོམ་ཚེ་སྤྱུགས་པར་དབང་བཞི་ཚེ་སྤྱུགས་པ་ལ་སྤྱོད་དགོས་པ་དང་
 འགལ། ཡོད་ན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སེལ་སྟེ། གསང་དབང་གི་ཆོ་ལོ་གོ་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་འཁོར་ལ། གསང་དབང་གི་ཆོ་གས་ལོངས་སྤྱི་ས་བོན་གསར་དུ་ཐེབས་པས་ས་བོན་དེ་ཉིད་ཚེ་སྤྱུགས་རིམ་གྱི་སྤྱོམ་པའི་ངོ་བོར་སྤྱོ། དེ་བཞིན་དུ་ཤེར་དབང་
 དང་། དབང་བཞི་པ་ལའང་སྤྱོད་མའི་ཁམས་བདུད་ཅི་དང་སྤྱི་པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་ལ་དབང་དེ་དང་དེའི་ཆོ་གས་རིམ་བཞིན་ཆོས་སྤྱི་དང་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་ས་བོན་རུས་ལྡན་གསར་དུ་ཐེབས་པའི་ཆོ་ས་བོན་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚེ་སྤྱུགས་རིམ་གྱི་སྤྱོམ་པ་
 གསར་ཐོབ་རེ་ཡོད་དགོས་ཤིང་། སྤྱི་བཞི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་ཅུ་ཡི་གོ་སྤྱོད་དང་། ཁམས་བདུད་ཅི་དང་། སྤྱི་པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་དུ་གྲོལ་ལྟར་ཞེ་ན་གྱི་རྣམ་རྟོག་སྤངས་སེལ་གསར་ཐོབ་རེ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རབ་

1

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

༡༣༡། འདྲེར། སྐབ་ཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་རུས་པ། ཞེས་པ་དང་། ཡུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ། ཁངས་རྒྱས་ས་བོན་བཏབ་ནས་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། ། ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེས་བདུད་ཅིའི་ཉིང་ཁུའི་རྣམ་
བཤད་བདུད་ཅི་སྤེལ་བར། གང་དག་དབང་གི་སྐབས་སུ་ཉམས་སྤྱོད་སྐྱེས་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། དམིགས་ཅམ་ཡང་འཛིན་མི་ཤེས་པར་དབང་གཤམ་དུ་འཇུག་པ་ཅམ་གྱིས་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པར་རྫོམས་ནས་སྤྲུགས་སྤྲོམ་ཐོབ་པར་སྤྲུག་དེ་ནི། ཁ་ཅིག་སྐྱོན་པོ་
སྤྲིག་པ་ཅན། ཡིན་ཡང་དེར་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་སྤྲུག་དང་ཁྱད་པར་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ལྟར་ན་ད་ལྟ་དམིགས་པ་ཅམ་ཡང་འཛིན་མི་ཤེས་པའི་སྤྱོན་པོ་དང་བྱིས་པ་གཞིན་རུ་དག་དབང་གཤམ་དུ་ཆོགས་ནས་དབང་
ཁུའི་ཁུངས་བྱེད་པ་ནི་གཏན་ནས་མི་འཐད་དམ། བན་པོན་ཞིག་ཡོད་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲམས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ཕྱག་ལེན་དོག་ཕྱོགས་ནས་མཐའ་བསྐྱམས་ཏེ་བསྐྱན་པ་ལ་གཅེས་སྤྲུམ་མཛོད་པ་ཡིན། དོན་ལ་དམིགས་པ་འཛིན་མི་
ཤེས་ཀྱང་སྒྲམས་ཆོག་བཛོད་པའི་མཐུ་ལས་ལས་འཕྲོ་ཅན་འག་འཁྱིག་ལ་སྤྲུགས་སྤྲོམ་སྐྱེའང་སྤིད། གང་ལྟར་སྒྲམས་དེ་དག་ལྟར་བསྐྱེད། ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ རིགས་བདག་གི་རྒྱས་གདག་ རབ་གནས་དང་མཆོད་པར་བྱས་པས་དབང་གི་བྱིན་
རྒྱལས་འཇུག་རྒྱུ་རེ་ངས་པར་འོང་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟོན་ལ་རབ་གནས་བྱེད་པའི་ཆོ་རྟོན་དེ་དག་གིས་དམིགས་པ་མི་འཛིན་ཡང་ལྟར་བསྐྱེད། ཡེ་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ནས་མེ་ཏྲོག་གི་ཆར་འབབས་ཞིང་སུ་ཕྱ་རྟེན་པ་རྟོན་བཅུགས་བྱས་པས་

རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཆེན་པོ་ལྟར་གྱིས་

རབ་གནས་ཆགས་འོང་བ་དང་བྱུང་མེད་ཅེས་ཡོངས་འཛིན་མཁུ་པའི་དབང་པོས་དཔལ་ལྷན་པ་གསུངས། དེ་སྐད་དུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་པམ་གྱིས། ལྷ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་དང་། མི་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱ་བ་སྟགས། ཞེས་དེ་གཉིས་དོན་
མཚུངས་པར་གསུངས་པས་འབྲུག་པ་མེད་དེ། མ་འབྲུག་ཞིང་མི་སྤྱ་བར་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི། ཉམས་ལེན་གནད་ཀུན་འབྲུག་དང་མ་འབྲུག་ག། རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་ཆོས་འདི་རྒྱལ་བའི་བསྟན། །ཀུན་གྱི་
ལུས་ཀྱང་གོ་ཆ་ཆོག་ཏུ་བསྟགས། །བསྟན་འཆོས་ཆོས་འདི་རིང་དུ་སྤྱངས་སྒྲོམས་ཀྱང་། །དོན་ཟབ་གཏིང་དཔག་དཀའ་ཞིང་རྒྱལ་ཀུན་གྱི། །དགོངས་དོན་མཐའ་དག་འདིར་འདུས་བྱིས་པའི་སྒྲོས། །ཏྲིགས་མིན་དཀར་བའི་བག་ཆགས་ཅུང་ཟད་
བཞག། །དགོ་བཅུའི་བྲིམས་སྒྲིང་ལྷག་བསམ་རྒྱན་གྱིས་མཛེས། །རིག་འཛིན་གསང་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱར། །ཁམས་དོན་ལ་ཆགས་རྒྱལ་སྤྱུང་བའི་ཡག་ །རིགས་ཀུན་བདག་པོའི་སྤྱོད་ཐབས་དེ་དུག་པར་དགོ། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་གིས་ནི་
སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་སྟོགས་བམ་གཅིག་པུ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་འཆོས་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་གཞུང་གི་སྐབས་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་མཁུ་པ་དག་ལ་འབེལ་གཏམ་དུ་བྱ་བ་རིན་ཆེན་མཛེས་པའི་
ཕྱ་ཆོས་བཀོད་པའི་ལོགས་བཤད་སྐར་བསྟན་པ་དང་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དག་གིས་ཀྱང་དཔྱོད་ལྡན་གྱི་སྒྲིམ་བྱ་དག་གི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་ཁང་བཟང་བརྒྱན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཕར་ཆད་སྟགས་གཞུང་ཆེན་དུག་གི་སྐབས་རྣམས་ལ་མཁུ་པ་སྤྱིར་སོ་

1

༡༡།

མེད་ཡིག་ཆ་དང་བཞེད་སྟོན་གྱུ་བཅས་འཇིག་པར་བཅས་པ་ལས་པ་ན་མ་མཁའ་ཁེའི་མཁའ་དང་མཉམ་པ་མཆིས་མོད། བདག་ལྟ་བུ་ལ་དེ་དག་གི་བཞེད་སྟོན་མཁའ་དག་ལྟ་ཅི་སྟོན། ཡིག་ཆ་མཁའ་དག་གི་མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་
བཟང་ཆུ་ཡང་ཆེར་མ་མཆིས་ཏེ་སྟོ་གོས་ཆུང་ཞིང་སྤྱངས་སྟོབས་ཞན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྤྲུལ་པ། གྱུ་བཅས་ཁེ་བྱུང་པར་རྣམ་དབྱེས་ཤིང་ཤེས་ན། །ཡུང་རིག་སྤྲུལ་ཅང་མའི་དབྱུང་པས་དག་པ་ཡིས། །འབེལ་བའི་གཏམ་སྟེས་ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་དུ། །ཤེས་
ཕྱིར་རིམ་རྣམ་པ་གྲ་སུ་ཡིས་མཐོང་། །མདོ་རྒྱུད་གཞུང་ལ་སྤྱངས་པའི་ལྟ་ན་ན། །སྤྱུ་བཅས་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་ཆོག་མང་པོའི་བྱེད་། །འགར་སྤྱང་ཅོམ་ཡིན་དེ་དོན་རྟོགས་པ་མཐོང་། །དག་འདོན་སྟོན་དཔོན་རྒྱུན་པོའི་སྤྱུན་རྒྱ་ཡིན། །ཆོག་པའི་ཁྱིམ་སྤང་
མན་དག་ཤུན་ཆོག་སྟོན་སྟོན། །ཤེས་ལ་མཁའ་པར་རྟོག་མང་དུས་ཀྱི་སྟོན། །དེ་ཕྱིར་བཀའ་དང་རྒྱུན་དུ་གམ་ཆོག་གཞུང་སྟོན་སྟོན། །ཀུན་ལ་བསྐྱེད་སྤྱང་རྣམ་དབྱེད་བསྐྱེད་པའི་སྟོན། །འདི་ནང་མཁའ་པས་པ་མཁའ་ཕྱིས་མཆོག་སྟོན་ཞེས། །དེ་རྒྱུ་ཆོག་
རྒྱུ་རྒྱུ་ཆོག་རྒྱུ་བས་བཞེད་འཇོར། །ཆོད་ལྟ་སྤྲུལ་མའི་འཇོར་བརྒྱུ་ཅི་སྟོན་སྟོན། །སྟོན་སྤྱུ་ཅི་ཅི་འདི་འདྲ་དུས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་མཐོང་། །འོན་ཀྱང་ལྟ་ཡི་སྤྲུལ་སྤྱུ་པ། །མཁའ་ཡང་འཇོར་པའི་དེ་ཅིས་ལག་འཁྱུལ་པ། །སྟོན་སྤྱུ་རྒྱུ་ཡུས་དང་དང་
སྟོན་པ་ཡིས། །རྣམ་དབྱེད་གསལ་པའི་རིག་པ་བསྐྱེད་སྤྱུ་ཏེ་བྱིས། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་བྱིས་སྟོན་ཏེ་སྤྲུལ་པ། །ཆོག་གི་མངའ་བདག་བདེན་མཐོང་འཕགས་རྣམས་དང་། །ཆོག་ལ་དགོས་པའི་དབྱེད་ལྟ་མཁའ་སྤྱུ་ལྟ། །སྤྱུན་སྤྱུ་མཐོང་མཐོང་སྤྱུ་དང་སྤྱུན་

ཅིག་བཤགས། །འདིར་འབད་ལེགས་བྱས་ཀྱི་ལ་ཤེས་ཤིང་། །རྒྱལ་མཁའ་དང་སྤྱི་སྤྱོད་ལྟུང་གི་ཐོབ་དེས། །འགྲོ་གུན་མོངས་པའི་མུན་ཆེན་གཏོན་བཅོམ་ནས། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་སྤྲོད་བརྒྱས་པར་ཤོག། །།ཅེས་པ་འདི་ནི་མཁའ་རབ་ཀྱི་དབང་
 ལྷག་དཔལ་ས་སྤྱི་པ་འཇམ་དབྱངས་དག་དབང་གུན་དགའ་བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་གི་རྩ་བོ་ཆེས་བསྐྱལ་བ་ལས་དོན་གྱི་སྤྲད་དུ་མཆོན་ནས་སྒྲོས་ཏེ་མཁན་ཆེན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དབང་ལྷག་དཔལ་བཟང་
 སྤྱོད་ལོངས་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སྒྲོ་གྲོས་ཅུང་ཟད་འབྱོངས་པའི་བྱངས་སུ་བྱས་ཤིང་། བསྟན་པ་དང་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་གུན་ལ་མི་ཁྱེད་པའི་དད་པའི་བརྒྱབས་གཏོང་
 ར་གཤེས་པ། སྤྱི་ཤི་དགོ་སྤོང་སྤོང་འཛིན་པ་དག་དབང་ཆེས་གྲགས་ཀྱིས་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ས་མོའི་སྤྱལ་གྱི་ལོའི་གོ་ཞུན་རྒྱ་བའི་ཡར་ཆེས་ནས་དབུ་བཟུང་། ཐ་སྐར་རྒྱ་བའི་ཡར་ངོའི་ཆེས་ཉིན་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཆེས་གྲགས་བཟང་
 པོའོ། །འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང་། བྱང་པར་དཔལ་ལྷན་ས་སྤྱི་པའི་བསྟན་པ་དྲུ་མ་མེད་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། །མཐ་དྲུ་ག་ལྷུ་འོ་ལྷ་བུ། །།པར་ཅུ་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་ཞེས་པ་ལས་སྟེལ། །

༧	གཟིགས།		༡༡། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ལུགས་བརྒྱ་ཕྱག་དག་ལས་བརྩམས་པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཆེར་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱི་པོ་མཁའ་ལས་པ་དག་འབྱེད་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས་འཕྲོས་པའི་ཡང་ལེན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་ཏུ་གསལ་བའི་ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །	183

184

185

པའི་སྒྲིན་གྲགས་འཛིན་རྟེན་གསུམ་ན་གསལ་ལ། རྩོད་པའི་དོན་མཁྱེན་ལ་སྤྱོད་པ་པ་འཛོམས་ལ། རྩོམ་ལ་གཞན་དོན་མི་འཛོག་གིས་བྱའི་ཆོས་ལ། བཅས་ཅད་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་པད་དཀར་རྒྱལ་ལ། རྣམ་ཀུན་
མཆོག་ལྷན་སྐྱབས་གསུམ་འདུས་པའི་རྩེ། ལེགས་གསུངས་གཞན་ལ་འདོམས་མཛད་རྩེ་བོ་ཆེ། ཟབ་རྒྱས་བདུད་རྩིའི་གཏོར་ཆེན་ཐུགས་མཛའ་བ། ཡོངས་འཛིན་སྒྲུ་མའི་ཆོག་ས་ཀྱིས་གིས་པར་མཛོད། །
ངག་གི་དབང་ཕུག་བཞེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། ལེགས་བཤད་སྒྲུ་བ་སྤྱོད་བཟོན་དུར་སྒྲིག་འཛིན། གྲགས་པའི་བ་དན་སྤྱོད་དེའི་གསུང་རབ་ལ། བདག་སྒྲོས་རི་མོར་བགྱིས་པ་གིང་རྩིའི་སྤྱོད་ལ། རྣམ་པར་
སྤྱོད་མཁས་པ་དག་འབྱེད་ཅེས། རང་བཟོ་སྤྱངས་རྟེན་མཁས་མཆོག་གསུང་རབ་གྱི། རྩེས་འགྲོ་བྱེད་ལན་རིན་ཆེན་སྤྱོད་མཛོད་ཆོག་ས་ལ། འཛམ་དབྱུངས་བཀའ་བཞིན་རྩེ་ཟད་བགྱིས་པ་ལ། སྤྱང་ནས་མཁས་

༡། མཆོག་ཁྱེད་ཀྱི་གསུང་། །དགག་ལན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ཞེས། །དཔྱིད་ལྡན་ཡིད་ལ་སིམ་སྟེར་བ། །བསྟན་བཅོས་མཛད་ལ་ཆེས་ཡི་རང་། །འཇམ་མགོན་རྣམ་མའི་གསུང་གི་ནོར་
བྱུང་ཆོག་ས། །བདག་གི་སྤྱི་བོར་བཀོད་ལ་ཡང་ལན་གྱི། །ལེགས་བཤད་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་གསལ་ཉིམ་ནི། །སྒྲུར་ཡང་མཁས་པའི་མུན་པར་ཅིས་མི་འཆར། །དེ་ལ་འོ་སྒྲོལ་གྱི་སྟོན་པ་ཐུགས་ཆེ་ཅན་དེས་འགོ་
བ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་མཐོབ་དང་། དེས་པར་ལེགས་པ་ལ་འགོད་པའི་ཐབས་སུ་རང་རང་གི་རིགས་དང་ཆེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བརྒྱད་ཁྱིམ་ནི་སྟོང་དུ་འདུ་ལ། དེ་དག་ལས་
ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་དར་བ་ནི། ལྷ་མོ་རྩི་མ་མེད་པ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་ལ། དེ་འང་བོད་འདིར་བསྟན་པ་སྤྲད་དང་ཕྱི་དར་ཞེས་གྲགས་ཆེ་

[illegible]

1. ༡། །དགའ་པ་ཕྱན་བུའདུག་པས། འདིའི་ལན་ཁྱོད་རང་གི་སྒོ་གྲོས་དང་མེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲུལ་གོང་མའི་གསུང་བཞིན་རྩོམ་པར་འོས་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་སྤྱི་པོར་ཐེབས་པ་ལ་བརྟེན། བདག་གིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་
 འབྲེལ་གྱི་གཞུང་ལུགས་བརྒྱ་ཕྱག་དག་ལས་བརྒྱུ་མས་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་ལུང་རིགས་རྒྱུ་མཆོའི་སྒྲིང་པོ་མཁའ་པ་དགའ་བྱེད་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་བསྐྱེས་པ་ལ། སྤྲད་ནས་མཁའ་
 རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བརྒྱལ་ལན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ཅེས་མཐའ་དཔྱོད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཆོར་དུ་མངར་བ་རྒྱས་བསྐྱུས་འཆོམས་པ་ཞིག་གནང་འདུག་པ་མེས་སུ་ཡི་རང་། དེ་ལ་སྤྱར་ཡང་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་སྒོ་ནས་སྒོ་གཟུ་པོར་
 བཀའ་པས་ཡང་ལན་རྒྱས་བསྐྱུས་འཆོམས་པ་རེ་འབྲུལ་བ་ལ་འང་། དོན་ཆོན་དུག་ལས། དང་པོ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐལ་སྤྱོད་སྤྱུལ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་བརྒྱལ་ལན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་མཁའ་པ་དགའ་བྱེད་ལས་ཞེས་པ་ནས། རྩོད་པར་
 སྤྱི་བ་པོ་མི་སྤྱི་བའི་སམ་རྟི་ལ་བཞུགས་དགོས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་སོགས་བདག་གི་འདོད་པ་བཀོད་ནས་དེའི་ལན་ནི། སྤྱི་བ་དཔོན་གྱི་འབྲེལ་ཆེན་ན། གཞུང་དང་ལམ་ལ་དེ་སྤྱི་ཡིན། ཞེས་པ་ཡོད། པམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས། གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་
 བཀའ་པས་ཡིན། གསུངས་ཡོད་ན་འང་། དེ་བཀའ་ལ་ཁྱོད་མི་འདུག་ བདག་གིས་ཀྱང་པམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གཞུང་བསྐྱུར་བཀོད་མང་པོ་བྱས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་སྐྱར་ཞུས་པ་ཡེ་མི་བདོག་ ཁྱོད་རང་གི་བཞེད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་དངོས་དང་། དེའི་གཟུགས་

བརྒྱན་གཉིས་སུ་དབྱེ། དང་པོ་ལ་གཙོ་བོ་དང་ཕམ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས། གཙོ་བོ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱུས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་མ་ལྷ་བུ་ལ་ངོས་བཟུང་། གཉིས་པ་ཕམ་པ་ལ་འང་
རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས། དང་པོ་རྒྱ་ཤེར་ཕྱིན་ནི་གཞུང་ལམ་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་ལ་ངོས་བཟུང་སོགས་མཛད་འདུག་པ་དེ་དག་ཇེས་འབྲངས་དག་གིས་ཕྱིས་སྐྱུ་མ་ཡིན་པར། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ལི་ག་ཆ་ན་ཡོད་ན་གྲུ་བམ་ཐར་འདུག་པས་དེ་ལས་
བྱས་ཞེས་དགོངས་ཡངས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱུངས་འདུག་པས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་བཅས་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནས་མཐའ་དོག་པར་གཤམ་ལུས། འོན་ཀྱང་བདག་གིས་མ་ལས་པ་དག་འབྱེད་དུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་དངོས་དང་གཟུགས་བརྒྱན་གཉིས་དང་། དངོས་
ལ་འང་གཙོ་ཕམ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་སོགས་ནི་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ལུང་ཆོས་རྒྱུ་མཆོའི་སྒྲིང་པོར། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་མཆན་དོན་འཆད་པའི་སྐབས་སོགས་སུ་གསུངས་པ་རང་གི་གོ་ཡུལ་དུ་ཅུང་ཟད་ངེས་པ་རྣམས་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་
ཆེས་མ་གསུངས་པ་ཞིག་འདི་པཎ་ཆེན་གྱི་གསུང་ཡིན་ཞེས་སྒྲོ་འདོགས་དང་རེག་གཙོད་ཅི་ལ་ལྟ། འདི་ཡི་སྐབས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་ལུང་ཆོས་རྒྱུ་མཆོའི་སྒྲིང་པོ་དང་། དེའི་དོན་བསྐྱུས་ཙམ་མ་ལས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བཤད་ཟིན་
མོད། འོན་ཀྱང་ཡང་ལན་དཔྱ་བྲལ་གསལ་བྱེད་ཅུང་ཟད་འབྲལ་བ་ལ། སྤྱིར་ཤེར་ཕྱིན་ལ་དངོས་དང་གཟུགས་བརྒྱན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི་སྐྱུ་མ་བཟོད་རིགས་ཙམ་གྱིས་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི། དབྱེ་བ་མཆན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་དུ་

༡༩༩། །བཤད་པ་རྣམས་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེར་ཕྱིན་དངོས་ལ་གཙོ་ཆ་ལ་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་གཙོ་བོ་ལའང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་མཆོད་དོན་འཆད་པའི་སྐབས་དང་། མཁུན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་
 གྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་འཛོག་རྒྱས་མོད། སྤྱིང་པོ་བདག་ཆོའི་ལྷགས་ལ་པམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་ལུང་ཆོས་རྒྱུ་མཆོའི་སྤྱིང་པོའི་དགོངས་པ་ལྟར་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཙོ་བོ་སྤྱིར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟོགས་མཆོད་གྱི་རྣམ་གྲུང་ས་དུ་མ་དང་བཅས་
 པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ངོས་བཟུང་ནས། ཤེར་ཕྱིན་དེ་ལའང་དྲིམས་དགམ་དག་གི་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་འཆད་པ་ནི། རྒྱུད་སྒྲུལ་ར། དྲི་བཅས་དོན་ནི་ཉིད་དྲིམ་མེད། ཁེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། གཉིས་པོ་དེ་ལས་ཕྱི་མ་ནི། ཡང་
 དེ་ཉིད་ལས། དྲིམ་མེད་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་པའི་མཛོད། །གང་ལས་དགོན་མཆོག་དགོ་བ་གསུམ་འབྱུང་བ། །དོན་དམ་གཟིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་དོ། །ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་འགོག་བདེན་
 རྣམ། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའམ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་དེ། དེ་ཉིད་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་མཆོད་དོན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་
 ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཙོ་བོར་བཞག་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའམ། རྣལ་འབྱོར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡུལ་ཅན་ལམ་གྱི་ཤེར་ཕྱིན། དེའི་ཆོ་ཤེར་ཕྱིན་ཆལ་པར་བཞག་

སྟེ། གཉིས་ཀའང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྗེ་བཙུན་གྱི་བསྟོན་ཕུག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དང་། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཀའང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་མཚན་དོན་འཆད་པའི་སྐབས་
འདིར། སངས་རྒྱུས་གྱི་སའི་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་གཙོ་བོ་དེའི་སྐྱེས་གཞུང་ལམ་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་དག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱུས་གྱི་སའི་ཡུལ་ཅན་ལམ་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་དེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཙོ་
བོ་མ་ཡིན་པར་མི་འཛོག་སྟེ། ཕྱིན་དུག་གི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་ཕུགས་རྒྱུད་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་མ་ཁྱེན་དེ་ཉིད་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་བཙོ་བོར་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ནི། ཤེས་རབ་
ཕ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས། བསྐྱུབ་བྱ་དེ་དོན་སྦྱར་བ་ཡི། གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྒྲ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གྱི་སྤྱང་པོས་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྐྱེས་
བཏགས། ཞེས་གཞུང་ལམ་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་ཤེར་ཕྱིན་བཏགས་པ་བར་བཤད་པ་མི་འགལ་ལམ་ཞེན་བདེན་མོད། ལུང་སྟོང་གི་དགོངས་པ་ལྟར་ན་གཞུང་ལམ་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་ལའང་ཤེར་ཕྱིན་གཙོ་བོ་དེའི་སྐྱེས་བསྟན་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་དངོས་ལ་
གཙོ་བོ་ལྡན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཕལ་པ་ལའང་། རྒྱུའི་ཤེར་ཕྱིན་དང་། འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་དང་། དེ་ལས་དང་པོ་ལའང་ཐོག་ཆེན་སྟོབ་པའི་གཞུང་ལམ་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་ཏེ། དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་རྒྱུས་པ་ནི་བདག་གིས་མ་ཁས་པ་དགའ་བྱེད་དུ་

།འཤད་ཟེན་ལ། སྒྲིང་པོ་འདིར་ཐེག་ཆེན་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་རྒྱུ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པར་བཞེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་ཡིན་མིན་དཔྱད་པ་ཅུང་བཅད་མཛད་པར་
 མཛོམ་ཏེ། གང་ལྟར་ན་འདྲ་ལུང་ཆོས་ཀྱི་དགོངས་པ། རྒྱུའི་ཤེར་ཕྱིན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་ལམ་རྒྱུ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པར་བཤད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་མ་བྱུང་པར་བཞེད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་པར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲི
 དོན་ཆེན་མོ་ལུང་རིགས་རྒྱུ་མཚན་ལས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། སྒྲོས་བྲལ་མཛོམ་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མ་བྱེན་པ་གང་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཕྱིན་ཟེན་པ་འམ། ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་གང་རུང་དོ། །ཞེས་བཤད་ལ། དབྱེ་བ་ནི་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བས་
 གསུམ་དུ་བཤད་ཅིང་། རོང་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་ལ། རྗེ་པདྨ་དཀར་པོས་བུམ་ས་པའི་ཞལ་ལུང་ལས་ཀྱང་རྒྱུ་པར་དབྱེན། འབྲས་བུ། ལམ། གཞུང་གསུམ། ཆོས་ཤེས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་དང་། དེར་བརྟེན་པའི་ཞེས་དང་རང་བཞིན་ཤེར་
 ཕྱིན་ལ་སྦྱར་ཀྱང་། དེ་ནི་རྒྱུ་པར་དབྱེ་བའི་ཆོས་དེ་དག་གམ། གཞན་ཞེས་སྦྱོར་བར་མེད་པས་ལོགས་སུ་མ་བཀར་རེ་ཞེས་ལོགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་བྱེད་ཀྱི་དགག་ལོན་ཡིད་ཀྱི་སུན་སེལ་ལས། བདག་ཆོའི་ལུགས་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་
 དངོས་བཏགས་དང་གཙོ་ཕལ་དོན་བྱུང་མེད། སེང་གོ་བཟང་པོས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་དངོས་བཏགས་གཉིས་སུ་གསུངས། དེའི་དོན་དགོན་མཚོག་འབངས་ཀྱིས་འགྲེལ་པར་གཙོ་ཕལ་དུ་གསུངས། དེས་ན་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་དང་ཤེར་ཕྱིན་གཙོ་བོ་ལ་བྱུང་

མེད། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་དང་དོན་གཅིག་མིན་ནོ། །མངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་དོས་འཛིན། ཤེར་ཕྱིན་བཏགས་པ་བ་ལ་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་དང་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་སུ་བྱེད། དེ་སྐད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཞེས་སོགས་ནས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཏགས་པ་བའི་ཞེས་པའི་བར་དང་། ཇི་སྐད་དུ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས། ཤེས་རབ་པ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་མེད། །ཅེས་སོགས་དང་། དངོས་བཏགས་དང་གཙོ་ཕལ་གཉིས་པ་གཞུང་ལུགས་སྤྱིའི་བརྒྱ་ཆ་དང་གྲུང་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་གྲགས་ལས་གྲུབ་གང་ཡིན། །དངོས་དང་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །གང་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད་པལ་པ། །དངོས་ལ་དངོས་མེད་བཏགས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལན་འདེབས་པར་མཛད་མོད། ཤེར་ཕྱིན་ལ་དངོས་བཏགས་དང་གཙོ་ཕལ་དོན་གཅིག་པ་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་སེང་གོ་བཟང་པོས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་དངོས་བཏགས་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་དོན། དགོན་མཆོག་འབངས་ཀྱིས་འགྲེལ་པར་གཙོ་ཕལ་དུ་གསུངས་ཞེས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་ལཤད་པ་ནི་བྱེད་རང་གི་སྒྲུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལོས་ཡིན་པས་སྒྱུ་ན་གང་ལ་ཆགས། བྱེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དེ་སྐད་གསུང་དགོས་ཤིང་། དམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ལུང་ཆོས་དང་འགལ་བ་ཁོ་ནར་སོང་ཏེ། ལུང་ཆོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་དེ་མ་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་ཉིད་ལས། གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྒྲུ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འདིའི་དོན་ཡང་དངོས་བཏགས་མ་ཡིན་གྱི་གཙོ་

སྒྱུ་འཁྱུར་ཆད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ཚེས་ཀྱི་གྲགས་པས་རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་གྲགས་ལས་གྲུབ་གང་ཡིན། །དངོས་དང་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །གང་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད་ཡམ་པ། །དངོས་ལ་དངོས་མེད་བཏགས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཀོད་པ་དེ་
 རི་དེད་ལ་གནོད་པ་མེད་པའི་ཁར་བྱེད་རང་གི་གསུང་གྱུ་ཚེས་ཆེན་པོར་སྒྲུབ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དངོས་དང་གཙོ་བོ་དོན་གཅིག་པ་དང་། ཡམ་པ་དང་བཏགས་པ་བ་དོན་གཅིག་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐམ། མི་ཡམ་པ་དེ་མི་
 དངོས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པུ་ཕྱིར་ཞུས་བྱུང་ན་བྱེད་རང་གི་ཞལ་བྱངས་ལ་ལྟན་པ་བསྐྱོན་དགོས་པ་ཡོང་བ་འདུག་ཅིང་། བདག་གི་བྱབ་པ་ལ་རྒྱུ་མི་སྤྱབ་གསུང་ཡང་། བྱབ་པ་རྒྱུ་མི་སྤྱབ་དོས་རང་ཤེས་པ་དེ་མཁས་པ་བྱེད་གྱིས་གཙོ་དངོས་
 དང་ཡམ་བཏགས་དོན་གཅིག་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དེ་ཡིན་པར་གདའ། དེ་མི་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ག་ཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་དངོས་པོ་ཡམ་པ་དེ་དངོས་པོ་དངོས་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་ཡམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་རྒྱུ་མཚན་མང་
 རོ། །ཡང་ཁོ་བོའི་དེ་ལ་འབྲེལ་མེད་དོ་སྐྱུ་ན་དེ་ལ་འབྲེལ་ཡོད་དེ། ག་ཞན་དག་གིས་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གཙོ་ཡམ་གཉིས་སུ་བྱེད་སྤྱོད་ལ། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ནི་གཙོ་བོ་དང་། ག་ཞུང་ལ་མ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཡམ་པ་ཡིན་གྱུང་། དེ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་
 ཏེ། དཔེར་ན་མི་ཡམ་པ་མི་ཡིན་པ་བཞིན་ནི་ཞེས་འཆད་དོ། །ཞེས་ལུང་རིགས་རོལ་མཚོར་སྤྲུལ་འཛིན་པ་བཀོད་པ་འདི་ལ་འང་འབྲེལ་གཅིག་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་མཁས་པ་བྱེད་གྱི་ཡིད་གྱི་མུན་སེལ་ལས། དངོས་དང་གཙོ་བོ་དོན་གཅིག་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས་སྒྲུང་། རྟགས་དངོས་འགལ། འདོད་ན། ཡང་དེ་འདྲ་དེ་ཆེན་པོ་བཏགས་མིང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་སྐྱུན་པར་མཚུངས་པའི་ནོག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་བྱ་སྒྲེན་པའི་དངོས་པོ་ལ་བཏགས་མིང་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྒྲུངས། འདོད་ན་དེ་འདྲའི་སྒྲ་དེ་ཆེན་པོ་ཕལ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བཏགས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་སོང་། འདོད་ན་དེ་ཆེན་པོ་ཕལ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
 གསུམ། ཡང་སྐྱུ་དབང་སྒྱུ་དཀྱིད་དེ་དངོས་མིང་ཡིན་གསུང་ན། དེ་ཆོས་ཅན་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་སོང་། འདོད་ན། དེ་ཆེན་པོ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གསེར་
 སོག་ལ་འདི་ཉིད་དཔྱུད་ལྡན་མ་ཁས་པ་ཆེན་པོ་བྱུད་ལ་ཡི་དང་བའི་སྒྲོ་ནས་མཆོད་ཇུས་སུ་འབུལ་ལོ། །དེ་བཞད་བྱུ་མཛོད། མདོར་ན་གཞུང་དེས་གཙོ་དངོས་དོན་གཅིག་པ་དང་། ཕལ་བཏགས་དོན་གཅིག་པར་བསྐྱུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་དེས་ནི་དངོས་
 མིང་དང་བཏགས་མིང་གི་བྱུད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བཤད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ན། རང་ལུགས་ཀུན་མ་བྱེན་གཤག་པའི་ཁྲི་ཤར་རིན་ཆེན་བསམ་འཕེལ་དང་། པམ་ཆེན་དོན་ཡོད་དཔལ་བའི་ཁྲི་ཤར་མཐུས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསལ་བར་
 སྒྲོན་པ། པམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་ཁྲི་ཤར་ཀུན་བཟང་རོལ་མཆོ་ལས་འདིའི་སྐབས་སུ། འོན་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གི་བྱུད་པར་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་དོན་སྒྲོན་པ་ལ། ཇི་ལྟར་གྲགས་ལས་གྲུབ་གང་ཡིན། །དངོས་དང་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་

1 ལྟེ། བསྐྱེད་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་པའི་དག་འཛིན་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་དང་པོར་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པའི་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱ་ལ་དངོས་མིང་དང་། དེ་དང་སྒྱུན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ནོག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ལ་
 བསྐྱེད་ཞེས་དེ་སྒྲུབ་དུ་བཟོད་པ་ནི་ཕལ་པ་བཏགས་མིང་ཡིན་ཏེ། བྱ་སྒྲེན་པའི་དངོས་པོ་ལ་བྱའི་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འཕྲོས་ནས་སྒྲུགས་སྒྲུམས་གཤམ་ཏེ་གྲགས་པ་ཉིད་བཟོད་བྱ་དོན་གཞན་ལ་བལྟས་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་
 ལ། གྲགས་པ་བད་ཡི་རྩེས་འགོ་ཅན། །དེ་ཡང་བཟོད་འདོད་རྩེས་འགོ་ཅན། །ཐ་སྒྲུབ་དོན་དུ་བྱས་པ་སྟེ། །སྟེབ་སྒྱུར་མིང་དང་སྒྲུ་ཆ་བཞིན། །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་གྲགས་པ་ཉིད་དེ་ལ་བལྟས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བད་འི་རྩེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་། རྒྱབ་སྟེ་བད་དེའང་བཟོད་འདོད་ཀྱི་རྩེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། བད་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ན། དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། བད་ནི་ཐ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་ཏྲ་ག་ཕྱོང་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་སྟེབ་སྒྱུར་གྱི་མིང་
 དང་། སྒྱའི་ཆ་གས་འག་འཁྱིལ་གྱིངས་དང་རྒྱུན་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྒྲུབ་བྱས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་བྱ་གཞོན་དང་། དེའི་འཕྲོས་ལའགད་ལས། འདིར་བྱེ་བྲག་པས་ནི་སྒྲུབ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་ཁས་ལེན་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩེས་དོན་གཞན་
 དང་། སྒྱི་དོན་གཞན་དང་། ལྷན་པ་དོན་གཞན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལའང་རྒྱུ་མཚན་དེ་གསུམ་ཏེ་གཞུང་གི་སྒྲུབས་ན་གསལ་ལོ་ཞེས་ལེགས་པར་བཤད་དོ། །མདོར་ན་ལུང་ཆོས་རྒྱུ་མཚན་དེ་གོང་ས་པ་ཤེར་ཕྱིན་ཕལ་པ་

ལའང་། གང་གིས་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་རྒྱུའི་ཤེར་ཕྱིན་དང་། གང་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་ཡིན་པ་ལ་རྩོད་པ་མེད་དེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་ཡུལ་ཅན་ཤེར་ཕྱིན་ནམ། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་དག་རྟོགས་ཡེ་
 ཆོས་སྐྱར་འཆད་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་དེ་ཉི་ཤེར་ཕྱིན་ལས་པར་བཤད་པས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཙོ་བོར་མི་འཛོག་གམ་སྐྱམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་མཚན་དོན་འཆད་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་ཡུལ་རང་བཞིན་ཤེར་
 ཕྱིན་གཙོ་བོ་དང་། ཕྱིན་དུག་གི་དབྱེད་འཆད་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་འདིའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཙོ་བོར་འཛོག་པ་སོགས་ལུང་ཆོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ཁོ་བོས་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྒྱུའི་ཤེར་ཕྱིན་ལའང་ཐེག་ཆེན་
 སློབ་པའི་གཞུང་ལམ་གཉིས་ལས། གཉིས་ཀའང་ལུང་ཆོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ན་ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པར་འཆད་པ་དང་། འོན་ཀྱང་སློབ་པའི་ཆོགས་སྦྱོར་རྗེས་མཐུན་པར་འཆད་པ་སོགས་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་པར་
 ཆེན་གྱི་དངོས་སློབ་པར་ཆེན་ལུང་ར་བ་དང་། དེའི་དངོས་སློབ་དབྱིག་གཉེན་གཉིས་པ་དཔལ་མཆོག་བཟང་པོའི་ཡིག་ཆར་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་ལ་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་བྱུང་པ་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་གཞུང་ལས། ཕ་རོལ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་དང་། ཕྱིན་
 པ་ནི་དེར་གསོན་པའི་ཞེས་སོགས་བྱངས་ཤིང་། དེའི་ཆེ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྒོའམ། ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་སྤྱིད་ཞིའི་གཉིས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཟིན་པའི་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་དག་ནི་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་

༡༡། སྤྱི་དོན་ཆེན་མོ་ལུང་རིགས་རོལ་འཛོ་དང་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པར་སྒྲུང་དོ། །ཡང་ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེའི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་མཛོད་བཟོད་སྐུར་ཚུལ་གསུམ་གྱི་བཤད་པ་མཛད་པར། བདག་གིས་མཁའ་སྤྱོད་དུ་འོན་ཀྱང་མཛོད་བཟོད་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་གཙོ་བོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྦྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ལ་ངོས་བཟུང་ཆོ། མཛོད་བཟོད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ལ་རྩེ་བཅུན་གྱིས་བསྟོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་ཡུམ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་ཞེས་སོགས་བཀོད་པ་ལ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་གསུང་ལས་མཛོད་བཟོད་དངོས་སྟོན་པ་ལ། འབྲས་ཡུམ་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་མེད་དེ། སྐུར་ཚུལ་དངོས་པོའི་ཆོ་མཛོད་བཟོད་ཀྱི་ཡུམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱེ་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་གསུམ་ལ་ངོས་བཟུང་ཡང་སྐུར་ཚུལ་གཉིས་པའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱེ་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་གསུམ་མཛོད་བཟོད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཁྱེན་པར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་ཐུག་འཆལ་བའི་ཡུམ་དུ་བྱུང་། སྐུར་ཚུལ་གསུམ་པའི་ཆོ་འཕགས་པ་བཞི་ཆར་དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱང་། དེ་བཞིའི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྐབས་པའི་ཡུམ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཐུག་འཆལ་བ་ཡིན་པས་སྟོན་ཅི་ཡང་མེད་དེ་ཞེས་བྲིས་སྒྲུང་མོད། དེ་ལྟར་ན་སྐུར་ཚུལ་དང་པོའི་ཆོ་རྩེ་བཅུན་གྱི་བསྟོད་ཐུག་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ་འདྲ་སྟེ། དང་པོའི་ཆོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱེ་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ལ་ངོས་བཟུང་ཡང་ཞེས་པའི་ཆོ་ག་གི་རུས་པས། སྐུར་ཚུལ་དང་པོའི་ཆོ་སངས་

རྒྱལ་གྱི་མཁའ་ཕྱོད་པ་ལ་ངོས་མ་བཟུང་བར། སྤྱི་ཚུལ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ཆོས་ངས་རྒྱལ་གྱི་མཁའ་ཕྱོད་པ་ལ་སྤྱི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་སྤྱི་ཚུལ་བའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ཡིན་པས་སྒྱིན་ཅི་ཡང་མེད་གསུང་བ། དེ་ལྟར་ན་འབེལ་གཏམ་
 ལེགས་བཤད་དུ་བྱངས་པའི་ཀུན་མཁའ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་མཆོད་བཟོད་ཆོག་གི་མཁའ་གསུམ་ཇིང་བཅས་ནས་ཞེས་པ་དེའང་། སྤྱི་ཚུལ་དང་པོའི་ཆོཞལ་གྱིས་བཞེས་མི་སྟབ་པ་འདྲ་སྟེ། དེ་ཆོམ་ཆོད་བཟོད་ཡུམ་གྱི་གཙོ་བོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་
 པ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་མཁའ་ཕྱོད་པ་ལ་ངོས་བཟུང་བ་ཀུན་མཁའ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དེའི་བསྟན་འཛིན་མཁའ་པ་བྱེད་གྱིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས། དེའི་ཆོ་སྤྱི་ཚུལ་དང་པོའི་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁའ་གསུམ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་མི་རྣམས་
 ཏེ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འབྲས་ཡུམ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཆོད་བཟོད་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྒྱལ་མ་ཤེས་ལ་ངོས་བཟུང་བའི་ཕྱིར། བདག་གིས་ཀྱང་ཀུན་མཁའ་གྱི་མཆོད་བཟོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚུལ་དང་པོ་དེ་ལ་དོགས་པ་
 བྱང་ནས་དོགས་གཙོ་ཞུས་པ་ལ། མཁའ་པ་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས་ཀྱང་སྤྱི་ཚུལ་དང་པོ་དེ་རྒྱལ་མ་ཤེས་ལ་སྤྱི་ཚུལ་དེ་བཞིན་མཛད་འདུག་པ། དེ་ཀ་ཀུན་མཁའ་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་པར་གནས་པ་ཡང་ལོས་ཡིན། སྤྱི་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཐལ་བ་འཕངས་
 པར་མཁའ་པ་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས། སྤྱི་ཚུལ་ཕྱི་མ་གཉིས་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁའ་གསུམ་དང་། འཕགས་པ་བཞི་ཆར་གྱི་མཛོད་རྟོགས་ལ་སྤྱི་ཚུལ་ཏེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཞེད་དོན་སྟབ་པའི་ཡུམ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ཡིན་པས་སྒྱིན་ཅི་

11

༡༡།

ཡང་མེད་དོགས་ལུང་བའང་བདག་གི་དགག་ལན་དངོས་རང་དུ་ཇི་ལྟར་འགོ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བཞེད་དོན་བསྐྱབ་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུན་ཐའི་ཡེ་
ཤེས་དེ་རྣམ་མཁུན་མ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཞེད་དོན་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་མཁུན་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་བརྒྱུད་ནས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་མཚོན་ཡུམ་རྣམ་མཁུན་དང་རྒྱལ་མཁུན་གྱི་
གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གོང་དུ་སྐྱར་རྒྱུ་དང་པོ་དང་། མཚོན་བཞེད་ཆོག་གི་མཁུན་གསུམ་ཇིང་བཅས་ནས། ཞེས་པ་སྦྱོར་རྒྱུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་མི་ཐུབ་པ་འདྲ་ཞུས་པ་ལ། བདག་གིས་དོགས་པ་ཁོང་བཀོད་ཞུས་ན་དེ་བཞི་སངས་རྒྱལ་གྱི་
ཐུགས་རྒྱུད་གྱི་མཁུན་གསུམ་ལ་ཟེར་རོ་ལོས་གསུང་མོད། དེ་ལྟར་ན་གཞུང་དེའི་མཁུན་གསུམ་ངོས་འཛིན་རྒྱ་རྒྱུད་སྟེ། སྐྱར་རྒྱུ་གསུམ་པའི་ཆོ་འཕགས་པ་བཞི་ཅར་གྱི་མངོན་རྟོགས་དངོས་སུ་བསྐྱན་གསུང་བ་དང་མ་མཚུངས་ཏེ། དེ་དང་ཀུན་མཁུན་
རིན་པོ་ཆའི་གསུང་། མཚོན་བཞེད་ཆོག་གི་མཁུན་གསུམ་ཇིང་བཅས་ནས། ཞེས་པ་དང་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་ཏེ་མི་འགྱུར་བ་འདྲ་བས་སོ། ཁག་ལྟར་ན་འདྲ་ཀུན་མཁུན་རིན་པོ་ཆའི་སར་གནས་གྱི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་མཁུན་པ་དང་གྲུབ་པའི་སར་བཞུགས་
པ་རྩྱེད་མེད་དུ་གྲགས་ཤིང་། དེ་ཉིད་གྱི་གསུང་གི་གསང་བའི་མཛོད་འཛིན་པ་མཁུན་པ་བྱེད་གྱི་དགོང་བཞེད་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྦྱོན་གང་ཆགས། བདག་གིས་ཞུ་ཆོག་ཡང་ལན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་དེ་ཙམ་གྱིས་འཐུས་པ་ཡོད་པས། དེ་ལས་ཆོག་མང་ན་

དག་ཚེས་འཕེལ་གཏམ་ཏེ་

མཁའ་པ་ཆེན་པོ་སྒྲུན་ཡང་སྒྲུན་ཅིང་ཡི་གེའང་མང་བས་འཛིགས་ནས་དེ་ཙམ་མོ། །ཀུན་མཁུན་རིན་པོ་ཆེའི་དཀའ་འགྲེལ་ན་རྣམ་མཁུན་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆད་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། བདག་གིས་མཁའ་པ་དགའ་བྱེད་དུ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱང་འཕགས་ཁས་སྒྲུངས་ཆེ་དེའི་ཐུང་ལ་རྣམ་མཁུན་ཡོད་དགོས་པས་མཁའ་ལེན་པར་མ་རུས་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགག་ལན་མཁའ་པ་བྱེད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་དུ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆད་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི་མཆོད་བཟྍ་བཅོས་ལུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ། འདིར་ཚིག་རྒྱུ་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཁུན་པ་རྣམ་པ་སྦྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཁུན་པ་ལ་བཤད་པ་དང་། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཐུབ་རྣམས་ཞེས་སངས་རྒྱས་ལ་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ལམ་སྒྲམ་པའི་དོགས་པ་ཁོང་བཀོད་བྱས་ནས། རང་གི་བཞེད་པ་དེ་ལ་སྦྱོར་མེད་ཚུལ་ནི་སྦྱར་ཚུལ་དེའི་ཆོ། ཚིག་རྒྱུ་གསུམ་པའི་ཐུབ་རྣམས་ཞེས་པའི་ཐུབ་པ་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྦྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་དེའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་མ་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་དེ་ཡིས་རྣམ་པ་སྦྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་འཆད་པ་ཡིན་ཞེས་བཀོད་འདུག་པ། དེའི་ཡང་ལན་ནི་འོན་མཆོད་བཟྍ་གྱི་ཚིག་རྒྱུ་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཁུན་པ་ཡིན་ན་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྒྲིས་ཐུབ་པའི་རྣམ་མཁུན་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐུག་པ། ཚིག་རྒྱུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཁུན་པ་ལ་འང་རིམ་པ་བཞིན་

དེར། སྤྱབ་རྒྱམས་ཞེས་པའི་སྤྱབ་པ་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྒྱམ་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་མ་ཁྱེན་པ་དེའི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་མ་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་པའང་དེ་ཀ་ཡིན་དུ་ཆུག་གུང་། དེའི་ཆོག་འཕྲོས་སུ་འོན་གུང་དེ་ཡིས་རྒྱམ་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་
 རིགས་ཀྱི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་དུ་འཆད་པ་ཡིན་གསུང་བའི་རྟོགས་རིགས་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་འཆད་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མ་ཁྱེན་པ་ལ་འཆད་ན་དེ་ཁས་ཆེད་། བདག་རང་གིས་རབ་དམན་པས་ཡིན་ནམ། བདག་གི་གོ་བ་ལ་དེ་འདྲའི་
 རྟོགས་རིགས་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མ་ཁྱེན་པ་དངོས་མིན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་གསུང་བ་ནམ་བསམ་པའི་གོ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཤར་བ། དེ་གསུང་རྒྱུ་ཡིན་ན་རྒྱམ་ཆོ་ཆེན་པོར་སྤྱབ་ར་སོང་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱམས་གུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་གུར་བེན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤང་བྱམས་ཤར་དག་སྤངས་ཤིང་ཐོབ་བྱམས་ཤར་དག་ཐོབ་
 པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་འཇོག་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐར་སྤྱབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་གཞུང་ལས་གུང་། སྤང་ཕྱིར་སྤྱབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། ཁེད་ཕྱིར་འཇིག་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྒྱམས་གཉིས་དང་
 འཕགས་པའི་ཆོགས། ཁ་ཏན་གྱི་སྤྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། སྤྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་ཅིག་ཡིན། སྤྱབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་ཅན་ཕྱིར། ཆོགས་གུང་དེ་ཡི་མཐར་སྤྱག་ཕྱིར། ཞེས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་

1

༡༡།

ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱེད་གྱི་གསུང་དེར། སྤྱུང་རྣམས་ཞེས་པའི་སྤྱུང་པ་དེ་བྱུང་སེམས་གྱིས་རྣམ་པ་སྦྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་གྱི་རྟོགས་རིགས་གྱི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་འཆད་ཅེས་ཞིབ་ཆ་ཙམ་གསུངས་ན་གོ་བམི་འཛོལ་བ་
 ཡོང་འདུག་ལ། སྤྱིར་ཡང་སངས་རྒྱུས་གྱི་སྒྲུབས་སུ་རྟོན་གྱི་སྦྱོམ་བུ་ཟེར་བ་རིགས་གྱི། གང་ཟག་ཞེས་བཞེད་པམི་རིགས་སམ་སྒྲུབ་མོ། །བདག་ཆོའི་ལུགས་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རབ་གྱི་ཕྱོགས་འདི་ལ། མཆོད་བཞེད་སྒྲུབས་འདིར་སྤྱིར་ཉན་
 ཐོས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་བསྒྲུབ་རུས་པ་ལ། གཞི་སྦྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས་གཞི་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་ཞེས་པ་འདི་ཡིས་བསྟན་པ་དང་། བྱུང་སེམས་འཕགས་པའི་བཞེད་
 དོན་སྒྲུབ་རུས་པ་ལ་ལམ་གསུམ་སྦྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཞིག་དགོས་པར་འཆད་པ་ནི། ལམ་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི། ཞེས་པ་འདི་དང་། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་རུས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་
 མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཞིག་དགོས་པར་འཆད་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་བ་མེད་པར་སྤྱུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ཞེས་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་ཉན་རང་འཕགས་པས་གཞི་སྦྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། བྱུང་སེམས་འཕགས་པས་
 གཞི་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མ་ཟད་ལམ་གསུམ་གྱི་སྦྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པས་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྦྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འཛོག་དགོས་ལ། འོ་ན་རྒྱུང་

ལྷན་སྐྱེས་པའི་ལུགས་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རབ་གྱི་ཕྱོགས་འདི་ལ།

201

སེམས་འཕགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མི་འཛོག་གམ། ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཞེ་ན། བདེན་མོད། བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁུན་པས་རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བཞག་
 དགོས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁུན་པ་ནི་དེ་ཆོས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞི་ལམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བཀྱིམ་ཐར་ཕྱིན་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་མཆོད་
 བཅོམ་སྐྱབས་འདིར་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཐོག་མར་གཞི་ཤེས་ལ་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་འཐད་དགོས་པ་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དང་པོར་རྣམ་མཁུན་བཤད་པའི་གོ་རིམ་འཐད་དགོས་ཏེ། སྤྱི་དོན་ཆེན་པོ་ལྷུང་རིགས་རོལ་མཚོ་
 ལས། མཆོད་བཅོམ་གྱི་གོ་རིམ་འདི་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་མི་མཐུན་པས་སོ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་བཏོད་ནས། དེའི་ལན་དུ་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་སོགས་སྤྲུལ་དག་གིས་མཆོད་བཅོམ་གྱི་དགཞིའི་འབྲེལ་པ་ཡིན་པས་
 དེ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་ལ། རང་གི་ལུགས་ལ་ནི་གདུལ་བྱ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་ཐོག་མར་གཞི་ཤེས་ལ་བསྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་དུ་ནི་གདུལ་
 བྱ་ཐོག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པ་རྣམས་ཐོག་མར་འབྲས་བུ་ལ་སྟོན་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་དང་པོར་རྣམ་མཁུན་བཤད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་པས། པམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་དོན་ལེགས་བཤད་འདི་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་པམ་ཆེན་ལྷུང་ར་བ་

༡༥༡། འདྲེག་གཉེན་གཉིས་པ་དཔལ་མཆོག་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་འང་འདི་དང་མཐུན་པར་སྒྲིང་ལགས། ཡང་ལུང་ཆོས་རྒྱུ་མཆོའི་སྒྲིང་པོའི་དགོངས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཁོ་བོས་མཁམས་པ་དག་འབྱེད་དུ་མདོ་ཙམ་བཤད་
 པ་དེ་དང་མཐུན་ནོ་སྒྲུལ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། སྒྲིདོན་ཆེན་མོར་གསུངས་པ་དེ། ལུང་ཆོས་སྤྱ། རེ་ཞིག་བཟུང་བ་དེ་བར་བཤད་ན་ཞེས་སོགས་དང་དགོངས་དོན་གཅིག་ཏུ་འབབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མཁམས་པ་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས། མཁམས་པ་དག་འབྱེད་
 ལས་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་དག་འཁྲུག་ལ་དུ་མཆོད་བཞེད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་མཁྱེན་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པར་གསུངས་པ་ལ་དོགས་པ་འདི་སྒྲུང་སྟེ། བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ལ་སྐུར་བའི་ཆོ་ཁས་ལེན་ལུས་མོད། འཕགས་བཞིའི་མདོན་
 རྟོགས་ལ་སྐུར་བའི་ཆོ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་ལུས་པས། རྗེས་འཇུག་གི་མཁམས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་གསུང་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། མཆོད་བཞེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་འདྲའི་ཆོག་རིགས་ཡོད་པར་མ་ཤེས་ཞེས་སྒྲིང་སྐུར་མཛད་འདུག། བདག་གིས་ཀྱང་ཀུན་མཁྱེན་
 རིན་པོ་ཆེའི་དག་འཁྲུག་མིག་དང་ཡིད་ཀྱི་བདུད་རྩིར་བྱས་ནས་ན་ནིང་དུ་ནམ་ལངས་བདོག་ ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེའི་དག་འཁྲུག་དུ་མཛད་པའམ་ཐར་ཐུག་ནི་མཁྱེན་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་ལྟན་པའི་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་རྗེས་སུ་བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་ཞུས་ཀྱིས་བཞེས་ནས། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཁྱེན་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་ལ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་འདུག་པས། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་དགོངས་པ་བདག་གི་སྒྲོ་

ལའང་དེ་ལྟར་དུ་གོ་བས་དེ་ལ་ནི་མཐུན་པར་འདུག་མོད། དཀའ་འགེལ་གྱི་ཚིག་རིགས་དེ་འདྲ་མཚོན་བཟོ་དགོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐོང་གསུང་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་ཚིག་རིགས་མཚོན་བཟོ་དགོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མཚོན་བཟོ་དགོས་ཀྱི་དགོས་པ་ལ་སྦྱར་བའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟགས་དེ་བྱེད་རང་གིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། གོང་གི་གསུང་དེའི་འཕྲོས་ལས་མཚོན་བཟོ་དགོས་ཀྱི་དགོས་པ་ལ་སྦྱར་བའི་སྐབས་ན་ཞེས་པ་ནས། ཡོད་མོད་ཞེས་པའི་བར་གསུངས་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་མཁུན་གསུམ་དང་མཚོན་བཟོ་དགོས་ཀྱི་མཁུན་གསུམ་གནད་གཅིག་པར་ཞེས་པའི་ཚིག་རིགས་ཞིག་ནི་ཡོད། དེས་ནི་དེ་ལྟར་དུ་མ་བསྟན་པ་འདྲ་གསུང་བ། བདག་གིས་ཀྱང་དེས་དེ་ལྟར་དུ་བསྟན་ཞུས་པ་མི་བདོག་ཡང་བབས་ཀྱི་ཀུན་མཁུན་གྱི་དགོངས་པ་ལ་ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྟག་རིགས་གསུམ་པོ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐད་དུ་ཡིན་པར་བཞེད། འདི་ནི་ཤར་ཕྱིན་ལ་དབང་འབྱུང་བ་གཡག་རོང་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་འང་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་མཐུན་ཏེ། ཁོ་བོ་རང་གི་མཁུན་པ་དགའ་བྱེད་དུ་བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱར་བའི་ཚེ་ཁས་ལེན་རུ་སྐྱོད་ཞེས་བཀོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྦྱིར་མཚོན་བཟོ་དགོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཁུན་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མི་བཞེད་དེ་ཞེས་བཀོད་འདུག་པ། བདག་གིས་ཀྱང་མཚོན་བཟོ་དགོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དོགས་པ་ཅི་མ་བཀོད་པ་མ་གཏོགས། མཚོན་བཟོ་དགོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཁུན་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཀུན་མཁུན་རིན་པོ་ཆེས་བཞེད་ཞུས་པ་མི་བདོག་གོ། །ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས་ཁོ་

འགྲོ་བའི་འབྲེལ་གཏམ་དུ་སྦྱོད་འཇུག་ལས། འགྲོ་བར་འདོད་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་ས་ནས། དེའི་དོན་ལ་ཕལ་ཆེར་འགྲོ་འདོད་ཀྱི་དཔེས་བསྟན་པ་སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། འགྲོ་བའི་བྱ་བས་ཟིན་པ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་
 ཡིན་པས། སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་ལ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ཟེར་ཞིང་རོང་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ལ། ཀུན་མ་ཁྱེན་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་པ་སྟོན་སེམས་དང་འཇུག་སེམས་ཙམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་སྟོན་
 དུ་ཡོད་ཅིང་། སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ནམ་སྐྱེས་པ་ན་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་བཅས་པར་བཀོད་པ་ལ། བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས་དེ་ལྟར་ན་ལམ་མ་ཞུགས་ན་སྟོན་སེམས་དང་འཇུག་སེམས་
 ཙམ་ཡོད་པའི་འགལ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ལམ་མ་ཞུགས་ན་སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ་ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་འདུག་པར། འདི་དག་བདག་གི་འདོད་པ་དེ་ལ་དཔྱད་པ་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ན་ནི་བདག་གི་དེ་དང་
 མཐུན་པར་འདུག་པས། བདག་གི་ཁས་སྒྲུངས་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ་འདི་དག་གསུངས་པ་ལ་སྤྱི་ཕྱི་འབྲེལ་མ་ཆགས། སྤྱི་བྱུང་ནས་ཡིན་ན་འདོད་པ་བཀོད་པའི་རྗེས་ལ། དེ་ལྟར་ཞེས་མཚམས་སྟོར་ཀྱི་ཆོག་འདུག་པས་ཁས་སྒྲུངས་སྤྱི་མ་བཀོད་པ་དེ་ལ་
 གནོད་བྱེད་ཅིག་གནང་རྒྱུ་འདོད་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་གོ་མ་བྱུང་ཞེས་བཀོད་འདུག་པ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་བྱེད་རང་གསུང་བ་ལྟར་ཕལ་ཆེར་མཐུན་པར་འདུག་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་པའི་ཆ་ལ་དཔྱད་པ་བཀོད་པ་

ནི། བྱེད་གྱི་འབེལ་གཏམ་དུ་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་ལ་ནས་ཡོད་གསུང་བལ་གཞོན་བྱེད་ལྟ་བུ་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཀུན་མ་བྱེད་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ནམ་སྐྱེས་པ་ན་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་
 ལུགས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་བྱེད་རང་གི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དགོས་པ་གང་ཞིག་ དེ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཞོན་བྱེད་འགོད་རྒྱུ་ཡིན་ན་ནི་གཞོན་བྱེད་དེ་ལྟར་འོག་ཏུ་ཡང་སྒྲོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་རེད་རྒྱུ་ཏུ་སྐྱོད་འཇུག་གི་ལུང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དམའོར་བསྐྱེད་ན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གཤམ་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སྒྲོན་པའི་སེམས་དང་ནི། བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་དགོངས་པ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་སུ་བཤད་ནས། སྒྲོན་པ་ནི་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་
 ཐོབ་པར་སྒྲོན་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་ནི་བསྐྱེད་པས་ཟིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་དང་། དེས་ན་འདི་གཉིས་ནི་གྲོགས་བསྐྱེད་པས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་བྱེད་ལཱ་ཁོ་ནས་སྤེལ་པའི་ཞེས་དང་། འོ་ན་ལམ་དུ་ལུགས་པ་ན་སྒྲོན་སེམས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་བསྐྱེད་པས་ཟིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཚོགས་ལམ་དུ་རེ་ཞིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཉམས་ནས་སྒྲོན་སེམས་ཀྱང་སྤྱར་གནས་སྤིང་ལ། ཕྱིས་བསྐྱེད་པའི་གྲོགས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ན་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གནས་འཕོ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་ལམ་ཙན་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་མི་འཐད་དེ་
 བསྐྱེད་པའི་གྲོགས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་ཡན་ཆད་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་བཏང་བར་འགྱུར་ཏེ་སྒྲོན་སེམས་བཏང་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་བཏང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། བྱེད་ལའང་མཚུངས་ཏེ་ཞེས་སོགས་དགག་ལན་

॥ ॐ ॥ རྒྱལ་པར་གསུངས་ནས། སྤྱིང་པོ་སྤྱོར་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ན་ལྷོ་ག་པ་བཏང་བ་ཡིན་གྱི། རྩམ་རྒྱུན་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དེ་ཞེས་པ་དང་། སྤྱོན་སེམས་ཚེ་གསལ་མི་ལེན་པའི་ཤེས་བྱེད། བྱང་རྒྱལ་སྤྱོན་པའི་སེམས་
 ལ་ནི། །འཁོར་ཚེ་འབྲས་བུ་ཆེར་འབྱུང་ཡང་། ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་སེམས་བཞིན་དུ། །བསོད་ནམས་རྒྱུན་ཆགས་འབྱུང་བ་མིན། །ཞེས་དང་། འཇུག་སེམས་ཚེ་གསལ་ལེན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། །གང་ནས་བབྱུང་དེ་སེམས་ཅན་ཁམས། །མཐའ་ཡས་
 རབ་དུ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར། །མི་ལྷོ་ག་པ་ཡི་སེམས་གྱིས་སྤྱ། །སེམས་དེ་ཡང་དག་སྒྲུངས་གྱུར་ན། །དེ་ནས་བབྱུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གི། །འག་མེད་གྱུར་གྱུང་བསོད་ནམས་ཤུགས། །རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དུ་མ་ཞིག། །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་བཏུ་འབྱུང་། །
 ཞེས་འཇུག་སེམས་ལོགས་སུ་བཀའ་ནས་ཚེ་གསལ་ལེན་པར་བཤད་པ་དང་། །ཡང་རྩེ་ཏ་རིས་བཤད་པར་འདོད་པ་འདུགས་ལ། །བམི་སྒྲུང་ཞིང་། དེས་སྤྱོན་པའི་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་ཞེས་པའི་སྤྱོན་སེམས་གྱི་རྩེས་བུན་ཚེ་གསལ་སྒྲུངས་པ་ན་འཇུག་སེམས་སུ་
 འགྱུར་བར་བཤད་པ་ཡིན་ཞེ་ཞེས་སོགས་ལོགས་པར་བཤད་ལ། །འོན་གྱུང་རྩེ་དེ་ཀྱང་ལམ་མ་ཞུགས་ན་སྤྱོན་སེམས་བཤད་པར་དོན་གྱི་འགྲོ་ཤས་ཆེན་འདང་། །ལམ་མ་ཞུགས་ན་སྤྱོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བཤད་པ་མ་ཤེས། །ཀུན་མ་ཕྱིན་གྱིས་སྤྱོན་
 སེམས་དང་འཇུག་སེམས་ཅན་སྟེ་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་ལ་དུ་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། སྤྱོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་ཉིད་པ་ནམ་སྤྱེས་པ་ན་ཐོག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་བཤད་འཇུག་པས། དེ་ལྟར་ཀུན་མ་ཕྱིན་རྩེས་འབྲང་དང་

བཅས་པའི་བཞེད་པ་ལ་སྒྲོན་སེམས་ཅམ་དང་མཚན་ཉིད་པའི་བྱུང་པར་གང་ཡིན། མདོར་ན་ལམ་མཁུགས་ན་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བཞེད་ན་མི་འཐད་དེ། སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་གང་རུང་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་ཀུན་རྫོབ་
 སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག། ལམ་མཁུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཐེག་ཆེན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་གི་ཀྱུང་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་མོས་སྦྱོང་གི་
 གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན། མོས་པས་སྦྱོང་པའི་སེམས་སྦྱོང་། ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་སྦྱོང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སེམས་སྦྱོང་། སྒྲིབ་པ་
 སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གཞན་དུ་འདོད། །དེ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་
 པའོ། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ལམ་མཁུགས་ན་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་མེད་དེ། དེར་དེ་ཡོད་ན་ཐེག་ཆེན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་དགོས་པ་ལས། ལམ་མཁུགས་ན་ཐེག་ཆེན་
 ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་པར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་བྱུང་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀྱུང་གི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱུང་གི་སེམས་བསྐྱེད་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་

ལྟེན། སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་པོའི་མཐའ་མའི་སམ་ཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་རྒྱུ་དུ་ནས་ངོས་བཟུང་བ་གང་ཞིག་ དེ་ལམ་མའི་སམ་ཚམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ངོས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་བསྐྱེད་
 པའི་དབང་དུ་བྱེ་བ་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དེས་འདུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལས་དང་པོ་པ་ཞེས་པ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པ་སྟེ་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པར་བཤད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་དགག་ལན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་དུ་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས་ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་གྱི་ལུང་རྒྱས་པའི་རིགས་ནི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཡོད་ཀྱི་སམ་སྒྲེས་པ་ལ་མེད་དེ་ཞེས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཅེས་པ་དེ་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཁོ་ན་ལ་བཞེད་ན་བྱེད་
 ཀྱི་དེ་བདེན་དུ་རྒྱུ་གྱུར་ཞེས་སོགས་བཀོད་འདུག་པ་ཞེས་བདག་གི་འདོད་པ་བཀོད་ནས། དེའི་དགག་ལན་དུ་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས་འདི་དག་ནི་ལུང་དེ་ལ་འབྱུ་སྒྲོབ་བྱས་ནས་ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་པར་ཐུབ་དགོངས་ན་མེད་པའི་ཚོག་རིགས་ཞེས་སོགས་
 ནས། དེ་འདྲའི་ཁས་སྒྲུང་སམི་བྱིངས་ཟེར་བ་ལ་སྤྱི་འཕྲོས་འདི་ཞུ་སྟེ། ཐུབ་དགོངས་ཀྱི་ལུང་རྒྱས་པའི་རིགས་ནི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཡོད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་ལ་སྦྱར་བ་ནི་འབྱུ་སྒྲོབ་བྱས་པ་མིན། སྤྱི་
 ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེས་ན་ལམ་ལྷ་གསུམ་བཅོ་ལྔའི་ནང་ནས་མི་སྒྲོབ་ལམ་མ་གཏོགས་སྒྲོབ་ལམ་རྣམས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སུ་བཞག་པ་ཡིན། དེར་མ་ཟད། ཁོ་བོའི་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་ཐུབ་དབང་དངོས་ཀྱི་ཚོག་རིགས་ལ་

རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ཡོད་ཀྱི། མ་ཞུགས་པ་ལ་མེད་ཞུས་པ་མི་བདོག་ ཞེས་པ་དེ་ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་གྱི་ཚིག་རིགས་ལ་ལོས་ཡོད་ཡོད། དགོངས་ཚེ་མ་ཞིག་བྱུང་བ་འདྲ། སྤྱི་བབས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་
ལ་ཡོད་ཀྱི། མ་ཞུགས་པ་ལ་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་རིགས་ནི་ཡོད་ཤས་ཁ་ཞིང་། དེ་ལ་ནི་སྒྲིན་མ་ཆགས་ཏེ། བྱེད་རང་ཡང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་ལ་མེད་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེད་ཀྱི་དེའི་འཕྲོས་ལས། ཐུབ་
དགོངས་ཀྱི་བྱུང་རྒྱུ་ཏུ་ཅེས་པ་བླ་མེད་ཀྱི་ཚྲོགས་བྱུང་ཡིན་པར་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་གོ་རྒྱས་པ་ཡིན། ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་འདི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རིགས་དང་ཚེས་ལ་མོས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལྟར་སྦྱར་བ་ཡིན་པས། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་སྒྲོབ་ལམ་འབྱུང་མི་རིགས་ཞེས་གསུང་བ་རྣམས་ནི། ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་གྱི་དངོས་བསྟན་ཁོན་ལ་འཕྲས་པའི་ཞལ་བྱང་ཡིན། གཞན་མ་སྦྱིར་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་
རིགས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་སྒྲོབ་ལམ་འབྱུང་མི་རིགས་གསུང་ན་དེ་འདྲའི་ཞལ་བྱང་མི་འཕྲོངས་ཏེ། མདོ་རྒྱན་ལྟ་བུ་ནས་ཀྱང་སྦྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་བཤད་ཚུལ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་དང་། དེར་མ་བྱུང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་རང་ལ་འདྲ་གཟིགས་པས་
གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས། གོང་གི་དེ་ཁོའི་འཕྲོས་ཉིད་དུ་རིགས་ན་ཚེས་ལ་མོས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་སྐབས་འགོ་ལ་འདྲ། ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་སྐབས་འགོ་ཡོད་དམ། དེ་ཡོད་ན་མདོ་རྒྱན་ལས། དེ་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་འདི་

༡༣། ལ་སྐབས་དོན་མཆོག་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་མོས་པའི་སྐབས་འགོ་འདི་ཐེག་ཆེན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་རྒྱས་པར་གསལ། ཞེས་པ་ནས་ལྷུང་སྒྲུང་ས་ནས་ཅི་བྱེད་ཅས་པའི་བར་ལ་འདི་ཞུ་སྟེ། གཞུང་དེའི་དངོས་བསྟན་ཁོ་ན་ལ་ལྷུང་བཟུང་མཛད་པར་འདུག་པས། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐབས་འགོ་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་ཅར་ལ་ཁས་ལེན་མ་རུས་པ་བདེན་མོད། ཐེག་ཆེན་ལ་སྐབས་དོན་མཆོག་ལོས་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་སྟོབ་ལམ་འབྱུང་མི་རིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། འདི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྐབས་འགོ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་སྟོབས་འགོ་མེད་པར་བཀོད་པ་དེ་འདྲི་ལྟར་མཚུངས་སམ། བྱེད་པར་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། དེ་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་འདི་ལ་ཞེས་སོགས་འདྲེན་པ་དེ་གུ་ཆོམས་ཏེ། དེ་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་འདི་ལ་སྐབས་དོན་མཆོག་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་དོན་ནི། མདོ་རྒྱན་གྱི་སྐབས་འགོ་བཤད་པའི་མགོར། ཀུན་ཏུ་འགོ་དང་ཁས་ལེན་རྟོག་དང་ཟིལ་གཏོན་པར། འབྱེད་པའི་རང་བཞིན་དོན་ནི་བཞི་ཡི་བྱེད་པར་གྱིས། ཐེག་པ་མཆོག་སྤྱིར་དཀོན་མཆོག་སྐབས་རབ་སོང་བ་གང་། འདི་སྐབས་སུ་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཅས་བྱ། ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་བྱེད་པར་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྟོབ་བསྟེན་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། གང་སྤྱིར་དང་པོར་ངེས་པར་བྱ་བ་འདི་དག་འསྟེ། འདི་ནི་བསྐྱལ་པ་སྟོང་སྟེན་དུ་མར་བསྐྱལ་པར་དགའ། བྱེད་གྲུབ་ན་སེམས་ཅན་ཕན་བྱེད་དོན་ཆེ་སྟེ། ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོས་སྟོན་ལམ་གྱི་བྱེད་པར་དང་། ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་པས་

བསྐྱབ་པའི་བྱུང་པར། ཆོག་རྒྱུ་མ་གསུམ་པས་འབྲས་བུའི་བྱུང་པར་རྣམས་བསྟན་ནས། ཆོག་ས་རྒྱུ་མ་བཞི་པས་དོན་བསྐྱབས་བསྟན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཙའ་དོན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 སྟོན་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་འདི་ལ་སྐྱབས་དོན་མཆོག་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ཙམ་གྱིས་བྱེད་ཀྱི་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་འགོ་སྟེ། བྱེད་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཆོས་ལ་མོས་པའི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པའི་སྐྱབས་འགོ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་སྐྱབས་
 འགོ་མེད་དེ། དོན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དོན་གྱི་བཀོད་པར་མ་སོང་ངམ། དེའང་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འབྲེལ་ཆགས་པ་དགའ། བྱུང་པར་བྱེད་ཀྱི་འདི་ལ་བྱབ་བསྐྱེགས་འདི་འབྱུང་ཏེ། འོ་ན་ཆོས་ལ་མོས་པའི་སྐྱབས་འགོ་ལ་འང་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་
 སྐྱབས་འགོ་མེད་པར་ཐལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཙའ་དོན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱབ་བྱེད་རང་ལ་གྲུབ། འདོད་པ་འང་མི་འཐད་དེ། འདི་སྐྱབས་ཀྱི། རིགས་དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། ཞེས་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆོས་
 ལ་མོས་པའི་སྐྱབས་འགོ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་སྐྱབས་འགོ་མེད་པར་བདེན་དུ་རྒྱུག་གྱུང་། སྤྱིར་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པའི་སྐྱབས་འགོ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་སྐྱབས་འགོ་མེད་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྒྲུལ་ལས། བསྟན་པ་སྟོན་པ་སྟོབ་དོན་གྱི། ཐེག་པ་
 གསུམ་དང་བྱུང་གསུམ་ལ། མོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བྱས་ནས། སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་དེའང་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་སམ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེའི་ཆོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། དགོ་འདུན་ལ་བྱབ་བྱེད་པ་གཙོ་

1

༡༡།

ཁོར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགོན་མཆོག་སྐབས་སུ་བཞག་པའི་སྐབས་འགྲོ་དེའང་ཆོས་ལ་མོས་པའི་སྐབས་འགྲོ་ཡིན། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་དང་། ཆོས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་གཙོ་བོར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་དགོན་མཆོག་སྐབས་སུ་བཞག་པའི་སྐབས་འགྲོ་དེའང་ཆོས་ལ་མོས་པའི་སྐབས་འགྲོ་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་གཙོ་བོར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་སྐབས་སུ་
 བཞག་པའི་སྐབས་འགྲོ་དེའང་ཆོས་ལ་མོས་པའི་སྐབས་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནས་གསུངས་པའི་སྐབས་འགྲོ་ནི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་མཐུན་མོད། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནས་བཤད་པའི་རིགས་པ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ཀ་
 བཤད་པར་གསལ་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡོད་དང་མཆོག་དང་མཆོན་ཉིད་དང་། ཁྲིམ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རིགས་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་དོན་ཆོན་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། ཁམས་
 རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། སྐྱུ་པ་ཐ་དད་དབྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཐ་དད་དམིགས་པ་ནི། རིགས་ཡོད་ཉིད་དུ་ངས་པར་བཟོད། རིགས་ཡོད་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཁམས་སྒྲ་ཆོགས་པས་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། བྱེ་
 བྱག་ཏུ་ཐར་པ་ཆམ་ཐུན་གྱི་དགོ་བ་གསུམ་གྱི་འང་རུས་པའི་ས་བོན་ཡོད་པ་གྲུབ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པ་ཡོད་དེ། ཐོག་མར་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་ལ་མོས་པ་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་སྐྱུ་པ་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བ་

གསུམ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན། རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་མཛོན་དུ་སོང་སྟེ་འབྲས་བུ་བྱུང་རྒྱུ་མཆོག་དམན་འབྲིང་ཐ་དད་པ་གསུམ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བཞུགས་
 དེ། ཞེས་བཤད་པ་འདི་འང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་རྒྱན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་སྦྱིར་བྱུང་རྒྱུ་དང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ལ་སྦྱ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀ་བཤད་པ་ཡིན་མོད། གཙོ་བོར་བྱང་རྒྱུ་དེ་འང་
 རྩོགས་བྱུང་དང་། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱིར་བ་པར་ཆེན་གྱི་དགོངས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་འང་བཤད་བྱིན་པས། དེ་འང་ཐེག་དམན་ལ་རིགས་སད་པའི་རྟགས་སྒྲིང་རྩེ་བྱུང་པར་ཅན་སོགས་མི་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་ཡང་
 སྒྲིམ། ཡང་བྱུང་གྱི་གསུང་ལས་རིགས་སད་བྱུང་གྱི་རྒྱན་ལ་གསུམ་ཡོད་ན། རིགས་སད་པའི་རྟགས་ལ་འང་ཐེག་པ་གསུམ་ཀ་ཡོད་དགོས་པ་ལས། ཐེག་དམན་ལ་དེའི་རྟགས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་རྒྱན་ལས། སྦྱིར་བའི་སྦྱོན་དུ་སྒྲིང་རྩེ་
 དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པ་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་མཛོད་པ་སོགས་མང་དུ་བྱངས་འདུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དང་ཕན་འདོགས་ཀྱང་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རིགས་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པས་ཐེག་དམན་པ་འདི་དག་གི་
 འཇུག་སྒྲིམ་དེ་ཞེས་བཤོད་པ་གནང་འདུག་པ། ཐེག་དམན་ལ་དེའི་རྟགས་བཤད་གསུང་བ་དེ་སྦྱིར་གཞུང་ལུགས་ནས་མ་བཤད་གསུང་ངམ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནས་མ་བཤད་གསུང་རྒྱ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐེག་དམན་ལ་རིགས་སད་པའི་རྟགས་གསལ་

པ་ནས། གསུམ་པོ་དེ་གྲངས་ངེས་ཀྱི་དབྱེ་བར་བསྟན་པ་འདྲ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་ལ། ཁོ་བོས་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་ཚོས་སྐྱེ་ཞེས་དག་ར་ཚོ་ག་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་རྣམ་དབྱེད་མ་བྱུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ནས་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་པ་
ལ། བྱེད་ཀྱིས་དག་ག་ལན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་དུ་ཚོས་སྐྱེ་ཞེས་པ་དག་ར་ཚོ་ག་ཡིན་ཟེར་བ་སྐུས་གྲུང་བྱས་དོགས་མེད། ཚོ་ག་ལ་བྱུང་བཏགས་བྱས་ནས་ཚོ་ག་རྩ་འཛིན་དགོས། ཁོ་བོས་ནི། དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྐྱུལ་པ་ནི། ཚོས་སྐྱེ་ཞེས་དག་ར་ཚོ་ག་དང་
བཅས་གསུངས་པས་ཞེས་བཤད་ཡོད་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཚོས་སྐྱེ་ཞེས་པ་དེ་དབྱེ་གཞི་དང་། གོང་གི་སྐྱེ་གསུམ་པོ་དེ་ཚོས་སྐྱེ་ཞེས་པའི་དབྱེ་བར་འགོ་བས་སྐྱེ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་སྐྱབ་རྒྱ་ཡིན། དག་ར་ཞེས་པ་དང་ལོགས་སུ་བཀར་བའང་
གཅིག་ རྟོགས་མེད་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཡང་ལན་མ་དོར་བསྐྱུས་པ་ནི། ཚོས་སྐྱེ་ཞེས་པ་དག་ར་ཚོ་ག་མིན་གསུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྐྱུལ་པ་ནི། ཚོས་སྐྱེ་ཞེས་དག་ར་ཚོ་ག་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་ཅས་པ་འང་ཚོ་ག་ལ་འབྲས་པར་འདུག་ འོན་
ཀྱང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིའི་ཚོས་སྐྱེ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། དེ་རྣམ་བརྒྱད་ཅས་པའི་ཚོས་སྐྱེ་དང་སྐྱུར་བར་མཛད་འདུག་པ་འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱེ་ལས་འོས་མེད་ཀྱང་། དེའང་རྟོགས་དབྱེ་ཚོས་སྐྱེ་ལ་འཛིན་གཤམ། དབྱེ་གཞིའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅམ་ལ་
འཛིན་ དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དབྱེ་ངོར་འཛིན་པ་མི་འཐད་པ་འདྲ་སྟེ་སྐྱེ་བཞིར་དབྱེ་བའི་ཚོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། རྟོགས་དབྱེ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་ཚོས་སྐྱེའི་དབྱེ་ངོར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ཚོས་སྐྱེ་དེ་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཞིང་། དེ་

71

༡། །ལས། རོ་བོ་ཉིད་ལོངས་ཤྲོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྤྱུལ་པ་ནི། །ཆོས་སྐྱེའོས་པ་ལྟར་སྐྱེ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི། །སྐྱེ་བཞིན་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དོ་གསུང་ན། །དེ་ལྟར་ན། རོ་བོ་ཉིད་ལོངས་ཤྲོགས་བཅས་
 དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྤྱུལ་པ་ནི། །ཆོས་སྐྱེ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །རྣམ་པ་བཞིན་ནི་ཡང་དག་བཟྃ། །ཅེས་སྒྲུབ་ནས་གསུངས་པའི་ཆོག་སྐྱེ་ཆེད་ཐམས་སྐྱེ་བཞིན་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ། །ཁོ་བོའི་གོ་བ་ལ་སྤྱིར་སྐྱེ་བཞིན་དང་གསུམ་དུ་སོ་སོར་བྱེ་
 བ་འཕགས་པ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོའི་ཞབས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་པར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ལུང་ཆོས་རྒྱུ་མཆོའི་སྤྱིང་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཡང་ཡང་བསྒྲགས་ཟིན་མོད། །སྐབས་འདིའི་རོང་རྒྱུ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི། །རྣམ་པ་བཞིན་ནི་ཡང་
 དག་བཟྃ། །གང་ཞེ་ན། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཆོས་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་ཞེས་སོགས་ནས། །མཛད་པ་ཤིན་ལས་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་འབྲུག་འོན་གསུངས་ནས། །ཆོག་སྐྱེ་ཆེད་ཐམས་འདྲི་དོན་ལ་མ་ཐན་པོ་རྣམ་སྤྱང་ལ་སོགས་
 ནི་མཛད་པ་ཞར་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱེ་བཞིན་བཟྃ་ཅེས་འདོད་དོ་ཞེས་མཛད་པ་ཤིན་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེར་བཞག་ནས་སྐྱེ་བཞིན་བཤད་ཅེས་སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་འདོད་པ་བཀོད་པ་འདྲ། །དེས་ན་དེའི་སྐབས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དེའང་གཙོ་བོར་
 བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ཤིན་ལས་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་འདྲ་ཞིང་། །རོང་རྒྱུ་རང་གི་དགོངས་པ་འོན་ཀྱང་ཆོས་སྐྱེ་ནི་སྤྱུ་རྣམས་སུ་ལུས་དང་ཡན་ལག་རེ་རེ་སྐྱེར་བའི་རིགས་པས་དབྱེ་གཞིར་གསལ་བས་དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་དུ་འཐད་དོ་ཞེས་གསུངས་

པས། བྱེད་ཀྱི་དེ་རོང་རྒྱུ་དང་མཐུན་པར་འཆད་རྒྱུ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་འགལ་འདུག་ཏེ། བྱེད་ཀྱི་ཚེས་སྐྱུ་ཞེས་པ་དང་། རོང་གི་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྐྱུ་ལ་པ་ནི། །ཚེས་ཀྱི་སྐྱུ་ཞེས་པ་དགར་ཚིག་ཏུ་འཛོག་རྒྱུ་ནི་ཚེས་སྐྱུ་མི་
གཅིག་པར་བྱས་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། རོང་རྒྱུ་གི་དགོངས་པ་གཞུང་དེའི་ཚེས་སྐྱུ་ཞེས་པ་དབྱེ་གཞིར་གཞག་པ། ཚེས་སྐྱུ་ཞེས་པ་དང་གཞུང་དེའི་ཚེས་སྐྱུ་གཉིས། རོང་གི་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྐྱུ་ལ་པ་ནི། །ཞེས་པའི་
སྐྱུ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་གཞིར་འཛོག་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གོང་དུ་ཚིག་ལ་འབྲས་པ་གོང་གི་གཉིས་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་ཚེས་སྐྱུ་སྐྱུ་ལ་འཛོག་ན་དེའི་སྐྱུ་བས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེའང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱུ་ལ་འཛོག་དགོས་པ་འདྲ་
སྟོ། །འབྲས་བུ་སོ་སོ་བ་བཞག་ན་དབྱེ་གཞིར་མི་རུང་བས་སོ། །དེས་ན་པམ་ཆེན་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་བཞེད་ནི་ལུང་ཚེས་རྒྱུ་མཚོའི་སྟོང་པོའི་སྐྱུ་བས་བརྒྱད་པར་བརྟེན་སྐྱུ་བཤད་པའི་སྐྱུ་བས་སུ་དབྱེ་གཞི་ཚེས་ཀྱི་སྐྱུ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཚིག་པ་གཉིས་
བྱུང་དུ་འདུག་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའོ། །དེ་དེའི་རྣམ་སྟོན་དུ་གསུངས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་རྣམ་སྟོན་གྱི་མིང་བཏགས་པ་ཡིན། འབྲས་བུ་ལྔའི་ཡ་གྲུ་ལ་དུ་གྲུར་པའི་རྣམ་མིན་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེའང་ཚེས་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་
སྤངས་པ་དང་། རྫོགས་པ་དང་རུས་པ་གསུམ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལ་སྤངས་པ་ནི་གཉིས་པོ་དེ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་། རྫོགས་པ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་འོ། །རུས་པ་ནི་ཐིན་ལས་ཏེ་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་འོ། །དེས་ན་འདིའི་སྐྱུ་བས་ཀྱི་དབྱེ་

१७७। **གཞིའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་ནི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱིས་པ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་དང་།** **སྐྱེས་པ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པར་བཤད་པའི་རིགས་པས།** **ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་ཉིད་འབྲས་བུ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པར་འཆད་དགོས་པ་འདྲ་ཉི**
འདི་ནི་བདག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལོ། །ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་དགག་ལན་དུ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་གསུམ་དང་། **སེང་བཟང་གིས་སྐྱེས་པའི་བཤད་པའི་འགལ་སྤྱོད་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་བཞེད་སྟོལ་བཀོད་པ་དེས་ཡོང་བར་འདུག་པས་རང་ཅག་གཉིས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པར་**
འདུག་གསུང་བས་ལན་ཞུ་མ་དགོས། ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ་ཁོ་བོས་འབེལ་གཏམ་དུ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་བཞེད་པ་ལ་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་སངས་རྒྱུ་པའི་ལྷ་ཀྱུ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནས། **སྤྱོད་སྤྱོད་བ་བཀོད་ཚུལ་དང་།** **དེའི་དགག་ལན་དུ་བདག་**
གིས་གཟུགས་སྐྱེས་སངས་རྒྱུ་ཡིན་མིན་སོ་སོར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་སྐྱེས་པར་འདུག་མོད་ཅེས་པ་ནས། **དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ལུང་སྤྱོད་གི་ལུང་རིགས་རྒྱུ་པར་དངས་པ་སོགས་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བཀོད་ཚུལ་དང་།** **རང་ལ་ཡི་རང་གི་ཆོག་པ་བཅད་**
གཅིག་ཀྱང་བཀོད་འདུག་ཅེས་བྲིས་ནས། **དེ་དག་གི་ལན་དུ་རིགས་པ་དེ་རྣམས་པར་ཆེན་གྱི་ཡིན་པ་ཤས་ཆེ་བས་བརྟགས་ན་བཟང་པོ་རང་སྤྱང་ཞེས་སོགས་ནས་དེ་ཅུམ་ལོགས་འདུག་ཅེས་པའི་བར་གྱི་ཡང་ལན་ནི།** **ཁོ་བོའི་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་སངས་**
རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱེད་རྣམ་གཞག་པར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་བཞེད་ལྟར་ལུང་རིགས་རྒྱུ་པར་བཀོད་པ་ལ་དག་སྟེར་གནང་འདུག་ཅིང་། **ཕལ་ཆེར་དགོངས་བཞེད་གཅིག་པའང་བྱུང་ཤས་ཆེ་བས་ཡང་ལན་རྒྱུ་པར་བཀོད་མ་དགོས།** **འོན་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་**

དགག་ལན་གྱི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་ཏུ་གནས་ཚུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱུལ་གཉིས་པོ་སངས་རྒྱུས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་བྱེད་རང་གསུང་བ་བཞིན་པར་ཆེན་གྱི་བཞེད་པར་འདུག། གནས་ཚུལ་གྱི་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ནི་ཅི་འདྲ་ལགས་སམ་ཞེས་གསུངས་འདུག་
པ། སྐབས་འདིར་མཉམ་གཞག་ལ་ཐུགས་གཡེངས་པས་ཆོག་ལ་ཐུགས་གཞིག་མ་ཚུགས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་འདྲ། བདག་གིས་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱུལ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་གནས་ཚུལ་དང་སྤང་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྒྲེན་པ། སྤང་ཚུལ་གྱི་
གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་པོ་སངས་རྒྱུས་མ་ཡིན་ཞེས་ཞུས་པ་ཡིན་ལ། གནས་ཚུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱུལ་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱུས་མཚན་ཉིད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས། ཤེས་བྱེད་དུ་ལུང་ཆོས་རྒྱུ་མཚོའི་སྤྱིང་པོའི་ལུང་རྒྱུས་པར་བྱངས་ཟེན་ཅིང་། དེར་མ་བཟང་ལུང་
ཆོས་ལས་དེ་ལྟར་གནས་ཚུལ་གྱི་སྐྱ་ནི་སྤང་ཚུལ་གྱི་སྐྱ་གཉིས་ལ་བལྟས་ནས་ནི་རང་དོན་གྱི་སྐྱ་ཉིད་དུ་བཞག་སྟེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོས་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས། མཚོག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གནས་
ཚུལ་གྱི་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་བྱས་པ་མེད། དེ་ལ་གཞོན་བྱེད་གནང་རྒྱུ་མཚན་གནས་ཚུལ་གྱི་སྐྱ་ནི་ཆོས་སྐྱ་ཁོ་ན་ཡིན། གཟུགས་སྐྱ་ནི་འཛིག་ཆོག་པ་གྱི་སྐྱ་ལ་ཟེར་ཞིང་ཞེས་སོགས་བཀོད་པ་ནི་བདག་གིས་ཁས་བླངས་ལ་མི་གཞོན་པའི་
ཁར་བྱེད་རང་གི་ཞལ་བླང་ལ་ཅུང་ཟད་ཐོ་ཐོག་པ་འདྲ་སྟེ། གནས་ཚུལ་གྱི་སྐྱ་ནི་ཆོས་སྐྱ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེད་གྱི་འདོད་པ་ཡིན། མཁས་པ་བྱེད་རང་སངས་རྒྱུས་ཡིན་གསུང་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྐྱ་སངས་རྒྱུས་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད། བཟྍད་པས་མི་འཐད་པ་

7

༡། ཡང་། གཞན་ཡང་གཞན་དོན་མོས་པ་རྒྱུ་འབྲིང་གི་མདོའི་ལུང་དང་། རྟོག་ཅོད་པའི་ལུང་། གང་དག་པ་ལ་གཟུགས་སུ་སྒྲུབ་། ཞེས་སོགས་ལུང་དང་ས་པ་དེ་དག་ནི་མཉམ་འབྲེལ་ཏེ་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་གཟུགས་སྒྲུབ་གཉིས་སངས་
 རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཡི། གནས་ཚུལ་གྱི་ལོངས་སྒྲུབ་གཉིས་སངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་ལུང་དུ་དང་ས་པ་དེ་དག་གིས་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲུབ་པ་དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་བར་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཀུན་རྫོབ་དེ་
 འདུག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་དེ་དང་མི་གཅིག་གམ་གསུང་བ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུབ་ཏེ་དེ། ཞེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དེ་ནི་གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཤད་ཅིང་། འདུག་པའི། གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུབ་། ཞེས་པའི་སྒྲོ་ཀུན་
 རྫོབ་པ་དེ་ནི་གནས་ལུགས་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་པར་བཤད་པས། དེ་གཉིས་གཅིག་པར་འཛིན་མི་རུས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ལྟར་མོས་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་ལུང་ཆོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ན་ལུང་རིགས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་འགོད་རྒྱུ་ཡོང་བར་འདུག་ནའང་། ཏུ་ཅང་ཆོག་ཆོག་ས་ཆེས་པས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་གཉན་སུན་པས་འདིར་ཡང་དེ་ཅུ་ལེགས་པར་འདུག་གོ། ཡང་དག་ག་ལན་དུ་ཀ་ཆེན་བཞིའི་ནང་ཆོན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་དེ་མདོན་
 རྟོགས་རྒྱུ་རང་ཡིན་པར་འདུག་ཀྱང་ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱུངས་པའི་མཆོན་འཆང་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་མང་འབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་འདི་རྣམས་ལ་རྒྱུ་མ་པར་ཞུ་མི་དགོས་པར་འདུག། འོན་ཀྱང་ཀ་ཆེན་བཞིའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་རང་དུ་

[illegible]

མ་ངེས་པའི་ཐུགས་འདོད་ཅིག་ཡོད་པ་འདྲ་གསུང་བ། ཁོ་པོའི་བསམ་པ་ལ་བོད་དུ་ཀ་ཆེན་བཞིར་གྲགས་པ་དེ་དག་ལ་འཆད་ཉན་དར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀ་ཆེན་དུ་བཞག་པ་འདྲ་བསམ་པ་དང་། གཞན་དེ་དག་ཀ་ཆེན་དུ་འཛོག་པ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྐུ་བ་
བྱེད་ཇི་ལྟར་ཡོད་བསམ་པ་ཡིན་ལ། མ་ཁས་པ་བྱེད་ཀྱི་དགག་ལན་དུ་དེ་དག་ལ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རང་ནི་འགོད་པར་མ་མཛད་པ་འདུག ཁང་པའི་ནང་གི་ཀ་ཆེན་ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་པས་ཀ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་བཞག་ཅེས་བྲིས་སྤང་བ་དེ་རིགས་པའི་སྐུ་བ་
བྱེད་དུ་འགོ་ན་ཉ་ཅང་གཡས་རྒྱུད་། གཞན་ཀ་ཆེན་འཛོག་རྒྱུ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཀ་བཙུའི་གྲངས་དང་། གྲངས་ཆེན་བཙེ་བརྒྱུད་འདྲེན་རྒྱུ་སོགས་ལེགས་པར་བཀོད་པ་གནང་འདུག་པ་མཐུན་པར་འདུག་པ་དང་ཡི་གེ་མང་བས་འཛིགས་ནས་འདིར་ཡང་
དེ་ཙམ་མོ། ཡང་དགག་ལན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་དུ་རྒྱལ་སྤྱི་ཐོག་མཐོང་པའི་ཁྲི་ཞེས་སོགས་ནས་འབེལ་གཏམ་དུ་བཀོད་རྒྱུ་དང་། དེའི་ལན་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་འབེལ་གཏམ་མཛད་པ་པོ་རང་གིས་རྒྱལ་སྤྱི་ཐོག་མཐོང་པའི་དགོངས་དོན་
ཡོངས་པའི་གསུང་གྱི་འཕྲོས་ལོས་ཡིན་ཞེས་སོགས་བཀོད་ནས། དེའི་དངོས་ལན་དུ་ཆོག་རིགས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་འདྲ་སྤྲད་ཅིག་མ་བཙུ་བྱ་མཐོང་སྤངས་དང་། དེའི་ས་བོན་གནས་ངན་ལེན་དང་བཅས་པ་རིམ་གྱིས་སྤོང་བའི་དགོངས་བཞེད་ཡིན་
ཞེས་བཀོད་པ་གནང་འདུག་པ། སྤྱིར་བཙས་དེ་ཁ་རྒྱལ་སྤྱི་ཐོག་མཐོང་པའི་དགོངས་དོན་དུ་འཆད་དགོས་ཤིང་། ཡར་བྱིན་གྱི་སྐབས་འདིར་བཙུ་བྱ་ས་ལ་མ་ཇེས་ཤེས་དེས་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ས་བོན་མ་སྤངས་པ་ལགས་སམ། ཡང་མཐོང་ལ་མ་

1 ལྟོ། །བཟོད་པ་བརྒྱད་པར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པར་གསུངས། ལུང་ཚེས་པ་སྤྱིའི་སྐད་མིན་ཞེས་གསུང་བ། བདག་གི་དེར་མངོན་པ་འོག་མའི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་བཀོད་
 རས། དེའི་མཛུགས་ཏུ་ལུང་ཚེས་པ་སྤྱིའི་ཚེས་སྐད་གྱི་བབས་སུ་འདུག་ཅེས་ཞུ་བྱེད་ཀྱི་དེ་ཆད་པ་འདྲ་བས་འདིའི་སྐབས་སྤྲུགས་དག་པ་ཙམ་བྱུང་འདུག། སྤྱི་བབས་གྲུ་སར་བསྒྲིགས་ཚེ་རྒྱུག་པའི་སྐབས་ནས་ད་ལྟོའི་བར་འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་སྟོལ་
 གསལ་བར་ཡོད་པས་ནོར་ཚོད་མིན་སྐྱམ་ཡིད་མ་ཆེས་པར་རྩ་བའི་ཤོག་ཤིལ་ལ་ཞིག་འཛུགས་བྱས་པར་ཇེས་ཤེས་བཞི་དེ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཞེས་མངོན་པ་འོག་མའི་ལུགས་བཀོད་རས། དེའི་དམ་ཐག་ཏུ་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་རང་ལུགས་ལ་ཚེས་བཟོད་བཞི་ཇེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་ཤེས་བརྒྱད་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བར་ཆད་མེད་ལམ། རྣམ་གྲོལ་ལམ། བྱུང་པར་གྱི་ལམ་རྣམས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཐོང་ལམ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཚེས་བཟོད་གྱི་ཁམས་སུ་མ་
 ཀའི། སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐོང་མ་ཐག་སྤྱོད་བཀའ་ཞིག་ བྱིམ་རྣམས་ལ་འང་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པོ་དེ་འང་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་ལས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་ཤར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་ཞེས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས་
 འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པའི་མཛུགས་ཏུ་ལུང་ཚེས་པ་སྤྱིའི་ཚེས་སྐད་གྱི་བབས་སུ་

འདུག་གོ་ཞེས་བྲིས་པས་དོན་ལ་ནོར་བཅིན་པ་འདུག་གྲང་མ་དཔེར་ཆད་ངེས་སུ་འདུག། རྒྱལ་སྐུས་སྒོག་ས་མེད་པའི་དགོངས་དོན་དེ་ནི་བདག་གི་གོ་བ་ལ། འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་
 པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲོན་གྱི་མ་ཁས་པ་ཆོད་ཐུབ་འགའི་གསུང་ལས་འབྱུང་བ་འདི་དང་དགོངས་གཞི་གཅིག་གམ་སྐྱམ་མོ། །ཡང་དེའི་འཕྲོས་ལས་
 ཀུན་མ་ཁྱེན་རང་ལུགས་ལ་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་གྱི་ལུགས་ལ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཞིར་མཛད་ནས། རྒྱན་ཅུ་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ལ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་མ་
 བཅོལ་པོ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་བཞེད་ཞེས་པ་འདི་དང་། འབེལ་གཏུག་གཉིས་ཁར་འབྲི་བ་གནང་འདུག་པ་ཀུན་མ་ཁྱེན་མ་ཁས་པའི་དབང་པོ་ཡིན་པས་འབྲུལ་པ་མི་མང་འཕོད། འོན་གྲང་དེ་དག་ལ་རྒྱན་ཅུ་འབྲེལ་གྱི་ལུང་གིས་ཟིན་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དམ། དེ་
 ལྟར་ན་སྐབས་འདིར་མཐོང་སྤངས་རྟོག་པ་ལ་བལྟས་པའི་རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ། སྤོང་བའི་གཉེན་པོ། ཐག་རིང་བའི་གཉེན་པོ་བཞི་ཞེས་གྱིས་མི་བཞེས་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཐག་རིང་བའི་གཉེན་པོ་བྱད་པར་གྱི་ལམ་ཞལ་གྱིས་མ་
 བཞེས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བཅོལ་པོ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་བཞེད་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ཐག་རིང་བའི་གཉེན་པོའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་མེད་པ་མིན་ཏེ། མཉམ་གཞག་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱིད་དང་། ཇེས་སྒོ་བ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྟོགས་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་དེར་འཇོག་

ལྟོ། །དགོས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུལ་ན། དེ་ནི་མཐོང་ལམ་ལ་ཐག་རིང་བའི་གཉེན་པོའི་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མ་སོང་སྟེ། རྗེས་སྐོབ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྟོགས་ཚུལ་དང་། མཉམ་གཞག་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་གཉིས་པོ་དེ་མཐོང་
 ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་དང་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་དང་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་མེའིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡིན་དགོས་པ་ལས། དེ་མཉམ་གཞག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ས་དང་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྗེས་སྐོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཉམ་གཞག་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་
 དེའང་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཅུ་དུག་པའི་རྟོགས་པ་རྗེས་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནས་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་པའི། ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་དེ་ནས་ཞེས་པ་དེ་བཅུ་དུག་པའི་རྟོགས་པ་རྗེས་པ་དེ་ནས་ཞེས་
 པ་ལ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་འང་མཐོང་སྤངས་རྟོགས་པ་ལ་བལྟོས་པའི་གཉེན་པོ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཚིག་སྟོར་གཉིས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་མ་བྱེན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་གསུང་བ་དེ་
 ལ་དབྱུང་པ་འདི་འགྲོ་སྟེ་བར་ཆད་མེད་སྟུག་བསྟུལ་ཆོས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་རྒྱན་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བའི་ལམ་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བདེན་པ་བཞིས་བསྟུས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་ལྡན་

ལྟོ།

ཕའི་མཚན་ཉིད་བཞིའི་ཞེས་པས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་བཞེད་སྒྲིབ་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གི་ནང་ནས་ཆོས་བཞེད་བཞི་བར་ཆད་མེད་དུ་གསལ་བར་བཤད་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་བཙུག་པོ་རྣམས་གྲོལ་ལམ་དུ་འཛོག་པའང་མི་འཐད་དེ། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་
 བཞེད་ཤེས་བརྒྱད་པོ་བྱུང་པར་ལམ་དུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་མཐོང་སྤངས་ལ་བལྟོས་པའི་གཉེན་པོ་བཞི་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བྱེད་རང་ལ་ནང་འགལ་ཏེ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཞེད་ཤེས་བརྒྱད་པོ་དང་། མཉམ་རྗེས་གཉིས་པོ་
 ཐག་རིང་བའི་གཉེན་པོ་འམ། བྱུང་པར་གྱི་ལམ་དུ་འཛོག་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྦྱོར་མེད་དེ། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཞེད་ཤེས་བརྒྱད་པོ་ནི་བདེན་པ་བཞི་སོ་སོའི་མཐོང་སྤངས་ལ་བལྟོས་པའི་ཐག་རིང་བའི་གཉེན་པོའི་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་
 ལ། མཉམ་རྗེས་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བལྟོས་པའི་དེ་དང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་རྒྱས་པར་སྦྱོས་ཆོག་མོད་ཀྱང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཆོད་ཞིང་ཡི་གེ་མང་བས་འཛིག་ས་ནས་མ་སྦྱོས་སོ། །ཡང་དགག་ལན་ལས་རྒྱུད་སྒྲིབ་ལས་འཕྲོས་
 ཏེ་ཞེས་པ་ནས། ཁོ་བོས་འབྲེལ་གཏམ་དུ་ཀུན་མ་བྱེན་གཤག་པས་མཛད་པའི་ཤི་ཀར་མདོ་སྤྱེད་དང་དེའི་དབུ་ནས་ལུང་དང་ས་ཡོད་དེ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཡང་ལན་ནི། ཁོ་བོས་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་འང་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་སོགས་དོན་བདུན་པོ་དེ་
 བཛྲོད་བྱུང་གསལ་པའི་དོན་དང་། དེ་དང་དེའི་བཛྲོད་བྱུང་སྦྱོར་པའི་མདོ་སོགས་ལ་དོན་དེའི་གནས་སུ་བཤད་ནས། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དེ་ལ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་ཐིགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ན་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་

”

༄༅།

།སུམ་ཐུན་པའི་ཞེས་སོགས་དང་ས་ཡོད་པས་བྱེད་གསུང་བ་དེ་མི་འཐད་ཞུས་པ་མེད། འོན་ཀྱང་ཁོ་བོའི་གོ་བ་ལ། རྗེ་ཡི་ནི་གནས་བདུན་འདི་དག་གོ་ཞེས་པ་དང་། ཐོགས་མེད་འགྲེལ་ཆེན་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་རྗེ་ལྟ་བུའི་གནས་དེ་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་བའི་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཆར་གྱི་བསྟན་དོན། བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པའི་དོན་བདུན་པོ་དེ་རྗེ་ལྟ་བུའི་གནས་སམ་གཞི་ཡིན་པར་དངོས་སུ་བཤད་པ་ལ་བསྟོན་པར་མི་རུས་པས། དེས་ན་བྱེད་གྱི་བཞེད་པ་དེ་ལ་དང་སམ་ཐག་པའི་ཐོགས་མེད་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུང་དེས་རྩ་བ་མེད་པ་འདྲ། བྱེད་གྱི་དགག་ལན་དུ་འགྲེལ་པར་རྗེ་འཇིག་གནས་སྟོན་ཚུལ་གཉིས་གསུང་ས་ཟེར་ཡང་མི་དགོས་ཞེས་བདག་གི་དེ་མི་འཐད་གསུང་བའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེའང་རྟོགས་པའི་དོན་རྗེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཏེ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ཆོས་དང་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ་ཞེས་དགག་ལན་དུ་བྱིས་སྒྲུང་བ། དེའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་གསལ་ཁམ་འདུག་པ་དེའི་ཆེད་དུ་གཞི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་སོགས་རྟོགས་པའི་དོན་བདུན་པོ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་བྱེད་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་བྱེད་རང་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྒྲུང་དུ་སོང་སྟེ། བྱེད་རང་ལུགས་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དེའི་གསལ་བ་ལ་ཆོད་མས་གསལ་བ་དང་། ཁས་སྒྲུང་ས་གྱི་གསལ་བ་གཉིས་ཆར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཐུགས་བསམ་མཛོད། ཡང་རྟོགས་པའི་དོན་བདུན་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པའི་རྗེ་བྱེད་གྱི་ཆོག་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན། སྒྲུབས་འདིའི་གཞུང་འགྲེལ་དེའང་རྗེ་འཇིག་གནས་སམ་རྗོད་བྱེད་ཁོན་སྒྲུར་བར་སོང་བས། གཙོ་ཆེ་ཤོས་བརྗོད་བྱ་ལ་བཙོལ་དོགས་མེད་པར་སོང་བ་འདྲ་སྟེ་མ་དུ་དོགས་པས་གང་

ལྟར་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་སྐབ་ཆོས་དང་། སྐབ་བྱེད་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་རྒྱུ་གཉིས་པོ་དེ་གང་རིགས་ལས་གཞན་འོས་མེད་པ་འདྲ། ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་རྒྱུ་མེད་པའི་སྐབ་ཆོས་དང་། རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་བོད་པའི་སྐབ་བྱེད་དེའང་ཡམ་ཚན་ཆེ། ཨ་ཏ་བཞད་
 ཆེལ་པ་ཡིན། བདག་ཁ་ཕྱིང་ཅམ་ཤོར་སོང་ནང་དོན་སྦྱོན་མེད་པས། མཁས་པ་བྱེད་དགོངས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཁྱེལ་འབྱུང་མེད་པ་ལྟ། ཡང་དེ་རྗེའི་གནས་བསྟན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གསུང་ན། དེལ་གཉིས་པོ་མི་འགལ་བའི་སྐབ་བྱེད་
 ཅིག་དགོས་པ་ཡོང་བས་དོགས་པ་བྱུང་གསུང་བ་བྲིས་འདུག་པ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་འགོད་རྒྱུ་ཡོད་དེ། བཟླ་བ་བྱེད་ཀྱི་གནས་པའི་དོན་བདུན་སྟོན་པའི་རྗེ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལ་དེ་རྗེའི་གནས་སུ་བཞད་པ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དང་། གཞུང་འབྲེལ་
 ལས་ཀྱང་གསལ་བར་འཕྱོན་པ་རང་ཅག་གཉིས་ཀྱང་མཐུན་པར་སྒྲུང་། བཟླ་བ་བྱེད་ཀྱི་གནས་པའི་དོན་བདུན་ལ་དེ་རྗེའི་གནས་སུ་འཛོག་པ་དང་། དེས་ན་དེ་རྗེའི་གནས་སྟོན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའང་དོན་གྱི་སོང་བ་བདག་གི་རང་བཟོ་མིན་ཏེ། ས་བཟང་མ་ཏི་
 པར་ཆེན་གྱིས་རྒྱུད་སྒྲུ་མའི་འབྲེལ་པར་མདོ་སོ་སོར་དྲངས་ནས་རྒྱས་པར་བཞད་འདུག། དེའང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་རྗེའི་གནས་བདུན་པོ་འདི་དག་རྒྱས་པར་ནི་དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེལ་དགོན་མཆོག་
 གསུམ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཅིག་པའི་ཚུལ་ཡང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྟན་པའི་ལེན་ལས་ཀྱན་དག་འགོ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་བསྟན་དུ་མེད་པ་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ་མི་རུས་སེཞེས་

ལའི་བར་དང་། ཁམས་ནི་ཚེས་ཀྱི་སྤྱི་མ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་དབྱིངས་ཏེ། འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ལས། ཤུ་རིའི་བྱ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡུལ་
 ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ་ཞིས་པ་ནས། འདི་ནི་ཚེས་ཀྱི་སྤྱི་མ་དགས་སོ་ཞིས་པའི་བར་དང་། བྱང་རྒྱལ་ནི་ཁམས་དེ་ཉིད་ལམ་གོ་མས་པ་ལས་སྒོ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ནས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དཔལ་ཕྱེད་
 གྱིས་ཞུས་པའི་མངོན་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཅེས་བཅུ་བ་འདི་ནི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་ཚིག་སྒྲ་དགས་སོ་ཞིས་པ་ནས། ཚེས་ཀྱི་སྤྱི་མ་དགས་སོའི་བར་དང་། ཡོན་ཏན་ནི་དོན་དམ་
 པའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་དབྱེར་མེད་པ་ལྷན་པའི་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ལས། ཤུ་རིའི་བྱ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བསྟན་པའི་ཚེས་ཀྱི་སྤྱི་མ་དག་ཡོན་པ་དེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞིས་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་ནོའི་
 བར་དང་། སྤོན་ལས་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་རུས་པས་གཞན་གྱི་དོན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། རྒྱུ་མི་འཆད་པ་སྐྱབ་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པ་ལས་འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
 ནི་རྫོགས་པར་མི་མངོན་ཅེས་པ་ནས། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་གོ་ཞིས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཞིས་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྫོགས་པར་གནས་བདུན་པོ་དེ་མངོན་སོ་སོ་ལས་གསུང་རྒྱུ་ལ་བཤད། དེ་དག་ལྱང་དང་སྐྱར་རྒྱུ་ལ་ཡང་། འདི་དག་རང་

མཚན་ཉིད་གྱི་རྒྱུ་ལ་བྱེད་པ་། གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་གཟུངས་གྱི་རྒྱལ་པོ་འཛིན་པ་། སྤྱོད་གཞི་ལས་ནི་གནས་གསུམ་རིག་བྱ་སྟེ། གཞི་ནི་སྟོ་ལྷན་རྒྱུ་མཚོ་འདྲེ་བ་ལས། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་འདམ་དོ་མང་པོར་ལས་སོ་སོར་བསྟན་པར་མ་བཟད་དེ་རྒྱུ་ལ་གནས་
བདུན་པོ་འདི་དག་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་དོ་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་ལ་བྱེད་པར་ལྷན་ཅིག་རྒྱུ་ཆགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་འདིར་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་གྱི་དབང་ལུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་
པའི་སྤྱིང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་མདོར། སྤྱོད་གཞི་ལས་ནི་རྒྱུ་ལ་གནས་དང་པོ་དགོན་མཚོ་གཟུངས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་ཇི་སྟངས་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཛོན་པར་རྒྱུ་ལ་གནས་སངས་
རྒྱས་པ། ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྟོར་བ། སྟོབ་མའི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་མཐའ་ལས་བམང་འབཞེས་གསུངས་པས། རིམ་བཞིན་དུ་དགོན་མཚོ་གཟུངས་གྱི་དོ་བོ་བསྟན་པར་བཤད་པས་ཀྱང་དགོན་མཚོ་གཟུངས་རྒྱུ་ལ་གནས་དང་པོ་
གསུམ་དུ་གྲུབ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་པའི་གནས་བཞི་པ་ནི་སྤྱོད་གཞི་ལས་སྟོ་ལྷན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལམ་གྱི་ཆོས་ཡོན་ཏན་གྱི་དྲིམ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དུག་ཅུ་བསྟན་པས། དང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་གསལ་བར་མཛད་དེ། ཆོས་དབྱིངས་
བསྟོད་པ་ལས། ཁམས་ཡོད་ན་ནི་ལས་བྱས་པས། སྤལ་སྤྱུལ་དག་མཐོང་བར་འགྱུར། ཁམས་མེད་པར་ནི་ལས་བྱས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ངལ་བཅོམ་དུ་བྱུང་། ཅིས་པས་བསྟན་ཅིང་། དེ་ནས་རྒྱུ་ལ་གནས་ཕྱི་མ་གསུམ་ནི། རྒྱལ་བའི་ཆོས་གྱི་

༡། རྩེབ་བརྒྱད་ཅུ་བརྟན་པ་ལས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བརྗོད་བྱ་བ་དུན་པོ་དེ་དག་གྲང་རྗོད་ཀྱི་གནས་སྤྱགས་ལ་བར་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་འདུང་དེ་དག་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་ཚོགས་ལ་རྗོད་ཀྱི་གནས་སྤྱགས་ལ་བར་བཤད་པ་
 དང་འགལ་བ་གལ་ཡོད། དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་ཡང་། སངས་རྒྱལ་ལས་ཚོས་ཚོས་ལས་འཕགས་པའི་ཚོགས། ཚོགས་ལས་སྒྲིང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཁམས་ཐོབ་མཐར། ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་སྟོབས་སོགས། ཁམས་ཅན་གུན་དོན་
 བྱེད་ཚོས་རྣམས་དང་ལྡན། ཞེས་པས་བརྟན་ལ། དེ་རྣམས་གྲང་འབྲས་བྱ་ཐོག་མར་བརྟན་ཅིང་། མཐུན་པ་བསྐྱེད་ནས་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་ནས་བཤད་པ་སྟེ། གནས་བདུན་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་འདུལ་ཞེས་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་མ་ ཡམ་ཆེན་གྱི་རི་ཀར་བོ་དང་
 འདུག་པས། རྗོད་ཀྱི་གནས་བདུན་དུ་གྲངས་ངེས་བཤད་པས་དེ་ལྟར་གྲངས་ངེས་དེ་བརྗོད་བྱ་རྗོད་ཀྱི་གནས་བདུན་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་རྗོད་བྱེད་རྗོད་ཀྱི་གནས་བདུན་ལ་གྲངས་ངེས་འཆད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རུས་ན་དོན་བདུན་པོ་བརྗོད་
 བྱར་སྟོན་པའི་བཀའ་མ་བརྟན་བཅོས་གང་རིགས་ལ་གྲངས་ངེས་འཆད་རྒྱ་ཡོད་ན་སྟོན་པར་རིགས་སོ་སྟོན་མོ། ཡང་འབེལ་གཏམ་དུ། རྒྱུད་སྒྲུལ་ནི་དབུ་སེམས་གང་གི་གཞུང་ཡིན་སྟུང་ན། ཞེས་སོགས་གྲུང་སྟོང་མཛད་པའི་ལན་དུ། བོ་བོས་
 མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་རྒྱུད་སྒྲུལ་དབུ་མའི་གཞུང་ཡིན་པ་ལ་རྩོད་པ་མེད་ཅིང་ཞེས་སོགས་བཀོད་པ་ལ། བྱེད་གྱིས་དགག་ལན་དུ། བྱེད་པམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་རྗེས་འབྲང་དུ་སོང་བས་བཤད་རྒྱལ་མཚོག་ཏུ་ཆེ་བྱང་ཞེས་བཀའ་སྟོན་པའི་ཚུལ་དུ་མཛད་

ནས། སེམས་ཙམ་རྣམས་བརྟན་པ་ཁོ་སེམས་ཙམ་པའི་སྒྲུ་ལ་མི་འཛོག་དབུམ་པའི་སྒྲུ་ལ་འབོད་ན་དབུམ་རྣམས་བརྟན་པར་མིང་ཐོག་ས་ཤིག་ཅེས་པ་ནས། མང་དུ་བཀོད་པ་དེ་དག་ལས་ཆེར་བཞེད་པ་ཡིན་ཤས་ཆེ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་དང་དབྱེར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བདེ་གསེགས་སྤྱིང་པོར་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་ལ་དངོས་བཀྲགས་མ་ཕྱེ་བར་དབྱེན་ཞེས་སོགས་མཁམས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བྱིས་པ་ལའང་། འདི་པམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་པ་མིན་ངེས་སུ་འདུག་ཅེས་སོགས་སྟུ་
དབང་སྟོང་གི་ཤེས་བྱེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པར་སྟབས་སྟབས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་བཤད་བཤད་མང་པོ་བྱིས་འདུག་པའི་ཡང་ལན་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པའི་དབུམ་པ་ལ་སྟོན་བོད་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་རྣམས་བརྟན་པ་ཞེས་བཀྲགས་པའི་
མིང་དེས་ཆོག་འདུག་གྱུང་། དེ་ཡང་མཁམས་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་དབུམ་རྣམས་རྟུན་པར་མིང་ཐོག་ས་ཤིག་ཅེས་མིང་སྟོབ་གནང་བ་བཀའ་ངོན་ཆེ་བྱུང་། མིང་འདོགས་ཀྱི་རྗེས་དེ་ཉིད་དབུམ་པ་ལའང་རྣམ་བཤེན་བརྟན་གྱི་ཁོ་མི་འདུག་པ་དང་། རྣམ་བཤེན་བརྟན་
ལའང་དབུམ་པའི་བཙུག་གཉེར་མེད་དེ་ཞེས་བཀའ་སྟོན་པའང་། ཁྱེད་རང་གིས་མིང་འདོགས་མཛད་པ་དང་འགལ་ལམ་སྟུམ། དེ་རྣམས་ནི་བཞེད་གདུགས་པ་ཡིན། ད་ནི་བཟློག་དོན་གལ་ཆེ་བའི་ཡང་ལན་ནི། ཁྱེད་ཀྱི་དགག་ལན་དུ། མཚན་དང་
གསལ་ཐོག་ས་ཤིག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཁྱེད་ཆོས་མེད་པར་རྟུ་བདེ་གསེགས་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པར་མ་བྱད་དབུམ་པའང་ཁས་ལེན་པས་ཞེས་སོགས་བདག་གི་དེ་ལ་བྱུར་བ་བཤེས། འགག་དོན་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་སོགས་གྱུང་། སྟུར་སེམས་ཙམ་གྱི་

7

༡༣།

།རྒྱུད་ལ་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་སྒྲིམ་པ་ཡོད་པ་ལ་ག་ལ་འཆད་གསུང་བ་བདག་ལ་དགག་པར་འདུག་མོད། །ཁོ་བོས་ནི་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ། །སྒྲིར་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་སྒྲིམ་པ་ཡོད་པ་ལ་
 དགོངས་གཞི་དགོས་པ་སོགས་སྒྲུར་བ་དེ་འདྲིའི་ཚིག་རིགས་སོགས་ཡེ་བྱིས་པ་མེད་དགོངས་འཇོམ་ཞིག་བྱུང་བ་འདྲ། ད་དུང་ཐུགས་རྟོག་འདུག་པར་འཆོལ། །བདག་གིས་མཁས་པ་དག་འབྱེད་གྱི་ཡར་ཕྱིན་དགུ་མ་སྒྲོམ་གསུམ་སོགས་གྱི་སྒྲུབས་སུ། དེ་
 བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་སོགས་སུ་མཚན་དཔེ་གསལ་ཕྱོགས་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་བདེ་སྒྲིང་ངམ། །སྒྲོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་བྱེད་པའི་བདེ་སྒྲིང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་དགོང་གཞི། དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་གསུམ་
 གྱི་སྒྲོན་སྤང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་རྒྱུད་སྒྲུབ་དང་། །སྒྲོམ་གསུམ་ལས་བཤད་ཞུས་པ་ཡིན། དེ་ནི་བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་རབ་དབྱེའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་འདུག་པ་འདྲ། །སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་དེ་
 སེམས་ཅན་རྣམ་བཤུན་པས་སྒྲིའི་བཞིན་པར་ཁས་མི་ལོན་བཞིན་དུ། །ཁས་ལོན་ཞུས་པ་དེ་ལ་གསུང་རྒྱུ་ཡིན་ན། དེ་ལ་སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་བསྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། །མདོ་ལས། སྤྱི་འཇུག་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་གྱི་སྒྲུའི་ཚིག་སྒྲུབ་དགས་སོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་དང་། །གོང་གི་སྒྲོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་དབྱེར་མེད་པའི་བདེ་སྒྲིང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལ་དགོང་གཞི།

རྒྱུད་ལ་

དགོས་པ་སོགས་བཤད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ་འབབ་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱུ་བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཡོད་པ་སྒྲིང་བཞིན་པར་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་པ་དང་། འགོ་ཀུན་དེ་ཡི་སྒྲིང་པོ་ཅན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བཤད་གཞིའི་མདོ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀས་སྒྲིང་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཁོ་ཀྱི་དགོངས་པའི་བྱུང་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་གྲུང་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ཆོས་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་དུ་སྒྲོན་པའི་མདོ་དེ་སེམས་ཅན་པས་སྒྲིང་བཞིན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པར་སྒྲིང་བའི་ཞབས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུན་ལས་གྲུང་། འགོ་ཀུན་དེ་ཡི་སྒྲིང་པོ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དགག་ལན་དུ། སྒྲོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་དབྱེར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོར་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་ལ་དངོས་བཏགས་མ་ཐུབས་དབྱེན། མཚན་ཉིད་པ་སྒྲོ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་དང་། བཏགས་པ་བ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ་འདྲ་ཡོད་ས་སུ་མྱོགས་པ་སངས་རྒྱུས་དང་། ཆམས་རེ་རེ་ས་བརྩེའི་སྒྲོ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྲིས་པ་འདི་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་པ་མིན་ངེས་སུ་འདུག་སྟེ། སྒྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མའི་ཆམས་རེ་རེ་དང་བྲལ་ན་སྒྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་ནས་སྒྲུབ་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་བར་བྲིས་སྐྱད་བ། དེད་ཀྱིས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་མ་ཡིན་པ་ལ་འདི་པཎ་ཆེན་གྱི་གསུང་ཡིན་ཞེས་ཁྱེད་གསུང་མེད། དེའི་ཤེས་བྱེད་རྣམ་དག་ཡོད་

1

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

༡༡། །དེ། ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ནི་འདི་མེད་དེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འཕྲོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ཚེས་ལས། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། ས་དང་པོ་ནས་སྒྲོ་བྱུང་ནས་དག་གི་ཚེས་སྐྱ་ཡོད་པར་མདོ་སྤྲུལ་དང་། རྒྱུད་སྤྲུལ་མའི་འགྲེལ་པ་དང་། ཚེས་དབྱིངས་བསྐྱོད་པ་ལས་བཤད་པ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པ་མདོ་ན་དུ་བྱས་པར་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་ཇི་སྐད་དུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་སྐྱུང་ན་འདས་པ་མེད་ཅེས་དང་། དེས་མཚོན་ནས་སྒྲོ་བ་ལ་མ་ན་ཚེས་ཀྱི་སྐྱ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སོགས་ཀྱང་མེད་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་དང་དབྱེར་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ་ཇི་སྐད་དུ་ རྒྱུ་རྒྱུ་མ་ཐམས་ཅད་གྲངས་མེད་པ། །བསམ་མེད་དྲི་མེད་ཡོན་ཏན་དང་། །དབྱེར་མེད་མཚན་ཉིད་ཐར་པ་སྟེ། །ཐར་པ་གང་དེ་དེ་བཞིན་གསེགས། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ས་བཅུ་ན་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རེ་རེ་དང་ དབྱེར་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་རྒྱུ་ལས། རྒྱུ་མེད་པ་དང་བཅས་དང་སྐྱ་ཐོབ་དང་། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚེས་དབྱིངས་ཚེས་ཀྱི་སྐྱར་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ ཕྱིར་ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཡོད་པས། དེ་དག་བདག་གི་རང་བཟོ་མ་ཡིན་ལ། ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས། སྒྲོ་བྱུང་གི་དྲི་མའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་དང་བྲལ་ན་སྒྲོ་བྱུང་གི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་གསུང་བ་དེ་སུ་ལ་གསུང་རྒྱུ་ཡིན་པོ།

དག་ཆོས་འབེལ་གྲས་ཀྱི་

བོས་ནི་དེ་ལྟར་བྱུང་ཞུས་པ་མེད། དེ་ལྟར་བྱུང་དོགས་ཀྱང་མེད་དེ། དེས་ན་ས་བརྩེ་འོ་སྐལ་གྱི་སྒོ་བྱར་གྱི་དྲིམ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དེ་དག་དེ་ལ་སྒྲིན་དུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། པཌ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་པས་སྒོ་བྱར་རྣམ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་
མཚན་ཉིད་པར་འཛིན་པ་ལ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་གི་ས་བོན་དུང་འབྱེན་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཚྭ་གས་པའི་སངས་རྒྱས་མིན་པ་གཞན་ལ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལུགས་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་ལས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་སོ་བོན་དུང་འབྱེན་
པ། ཚྭ་གས་སངས་རྒྱས་སྒོ་མིན་པ་གཞན་ལ་མེད། །དེ་དུང་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོ་སྒྲུ་མེད་པ། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཐོགས་མེད་གཞུང་གིས་བཤད། །ཞེས་གསུངས་པ་མཁའ་པ་དག་འབྱེད་དུ་འང་བྱངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། །ཡང་བྱེད་ཀྱིས་དེའི་ཤེས་བྱེད་
དུས་བརྩེ་རང་རང་གི་འོ་སྐལ་གྱི་སྒོ་བྱར་གྱི་དྲིམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་པཌ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ལུགས་ལ་བདེ་སྤྱིང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་བྱིས་པས། །ཁོ་བོས་ནི། དེ་པཌ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ལུགས་ལ་བདེ་སྤྱིང་མཚན་ཉིད་པ་
ཡིན་ཞུས་པ་མེད་པས་འདི་ནི་མཁའ་པ་བྱེད་རང་གིས་བདག་ལ་བཀའ་སྒྲིན་དུ་བྱོགས་པོས་ལྟ་སའི་དཔེ་སྒྲོར་དུ་འདུག་གསུང་བ་དེ་བྱེད་རང་ལོག་ག་དེ། །ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལ་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། དེ་སྒྲོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་དབྱེར་མེད་པའི་དེ་
བཞིན་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་མི་བྱུང་པའི་ཕྱིར་གསུང་བའང་དེད་ཀྱི་ཁས་མ་སྒྲུངས་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུངས་སོ་ཞེས་ནན་གྱིས་གསུང་བར་འདུག་པས་སོ། །ཡང་དག་ག་ལན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། འབེལ་གྲས་དུ་དབྱུས་མཐའ་སོགས་བྱུངས་ཆོས་བར་པ་གསུམ་

[illegible]

ཡེ་ཤེས་ལུས་པ་དེ་དབུ་མ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་ཁོ་བོས་མཁའ་སྒྲུབ་པ་དག་འབྱེད་དུ་བྱིས་པ་དེ་ལ་མི་འཐད་པའི་ཆ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པར་གནས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་གཉིས་རྣམས་འབྱེད་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས། དབུ་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞུང་དང་སྒྱུར་བའི་སྒྲུབས་སུ། འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད་དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་། བདེ་གསེགས་གཞུང་གི་རབ་དབྱེ་རྣམས་སུ། བྱེ་མདོ་
 གཉིས་ཀྱི་གཞུང་སོ་སོར་བཤད་བྱིན་པའི་དེ་མཐུག་ཏུ། ཆམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་མེད། །ཕྱར་བ་རྩལ་རྣམས་ཡོད་མ་ཡིན། །མྱི་ལ་མ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་བཞིན། །དམིགས་པ་མེད་པར་བཏུ་སྒྲུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་རྟེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱིར་ལ་
 གྱིད་ཆེན་མེད་པ་དང་། རྟེན་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་སེམས་ཡིན་པ་དང་། སེམས་དེ་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅམ་པའི་གཞུང་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཆོས་ལ་སེམས་པ་གིན་ཏུ་སྒྲུང་ངེས་ཕྱིར། །དོན་ཕྱི་རྣམ་པ་
 བཟློན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་རྟོགས། །དེ་ཡིས་བཟློན་པ་ཅམ་དུ་དོན་རིག་ནས། །དེར་སྒྲུང་སེམས་ཅམ་ལ་ནི་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་དོན་གཅིག་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་དེས་ནི་སྟེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྱུར་ལམ་བཟོད་པའི་བར་དུ་བཟློན་ཏུས་པར་འཆད་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལེགས་པར་བཤད་པས་རྒྱན་ལས། དེར་སྒྲུང་སེམས་ཅམ་ལ་ནི་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་དང་། །དབུས་མཐར། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །ཅིས་གཞུང་གཉིས་པོ་དེས་གཞུང་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་པ་འདམི་

༡ ལྷ། འགལ་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་དོན་ཅེ་གཉིས་དང་སྤྱོད་པ་འདྲ་དོན་གྱིས་ཐོབ་པས་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་འདྲ་འགལ་བ་གཏན་མེད་པར་གྲུབ། གོང་དུ་སྤྱོད་པའི་རང་འགྲེལ་གྱི་འཕྲོད་ཉིད་ལས། ཡང་
 ཇི་སྐད་དུ། གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དོན་དམ་ཡོད། ཅེས་པ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་རྒྱུ་མཆོའི་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་རྣམས་སྒྲིག་ཅེས་པ། རྒྱུ་པ་དང་པོས་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་དང་། རྒྱུ་པ་
 གཉིས་པས་ནི་དེའི་བཤུལ་ན་ཡོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། དེ་ནས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟར་འཆད་པ་དེ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་སྐབས་སེམས་ཅམ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་དབུལ་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མའི་ལུགས་སེཞིས་འཆད་
 པའོ། འདིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་ཕྱེ་བ་དེ་ལ་ཟེར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་གཟུང་འཛིན་ལས་གྲོལ་བ་འགལ་བས་སོ། །དབུལ་པ་འདི་ལུགས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་དུ། ཇི་ལྟ་ཇི་
 ལྟར་དོན་ལ་བསམ། ཞེས་སོགས་དང་། གང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་དཔྱད་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རིགས་པར་འཆད་པ་དང་། དུམས་པའི་ཆོས་སུ་སྒྲུང་བ་སེམས་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཟུང་བ་མེད་པར་སྒྲུབ། གཟུང་བ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
 འཛིན་པ་མེད་པར་སྒྲུབ། རྣམ་ངེས་སུ་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུང་བ་སེམས་སུ་སྒྲུབ་པའོ། །གཞུང་འདིས་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་པར་འཆད་པ་ནི་ཞོར་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅམ་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་མེཞིས་

པའི་མདོ་སྒྲིལ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ལ། སྐབས་འདིར་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཟུང་འཛིན་ལས་གྲོལ་བར་བཤད་པས་སེམས་ཙམ་བཀག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འང་དབྱིག་གཉིན་ཞབས་ཀྱིས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པར། གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་འང་མེད་པའི་
 ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པ་དེ་འང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐབས་འདི་ནས་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མིང་ཙན་དེ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་དོན་དམ་དུ་ཡོད་རྒྱུ་དེ་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་ལ་བྱེད་སྟེགས་
 པའི་ཤེས་བྱེད་ནི་མདོ་རྒྱན་ལས། དེ་ནས་ཆོས་དབྱིངས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་མདོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར། སེམས་ལས་གཞན་མེད་པར་ནི་སྒྲོས་རིག་ནས། །དེ་ནས་སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས། །སྟོང་ལྡན་པས་གཉིས་
 པོ་མེད་རིག་ནས། །དེ་མི་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས། །ཞེས་སོ་ཞེས་ལགས་པར་བཤད་པས། དེ་ལྟར་ན་རྒྱན་གྱི་གཞུང་དེ་ནས། །སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས། །ཞེས་དང་། དབུས་མཐའི། དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་
 གཞུང་གཉིས་པོ་དེས་བྱེད་རང་གི་བཞེད་པ་དང་མཐུན་པར་འཛིན་མེད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་འབྱེད་བསྟན་པ་མི་འགལ་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་མཆོག་གཉིས་དང་སྦྱོར་བའང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་འང་འགལ་བ་མེད་པར་སེམས་ལ། དེས་ན་འདི་
 དག་དང་དགག་ལན་གྱི་དེ་མཐུན་བྱུང་བས་བདག་གི་ཁས་སྒྲུངས་ལ་མཁུས་པ་བྱེད་གྱི་གསུང་དེ་གཞོད་བྱེད་དུ་ནི་མ་སོང་བས། དེ་ལྟར་འང་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་ལུགས་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་གྱི་རང་འགྲེལ་གྱི་འཕྲོད་ཁ་ལས། མདོར་ན་གཉིས་མེད་གྱི་ལྟ་བ་

1

མཁའ་འགྲུ་

༡། །འདིས་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བཤད་ལ། དེས་ས་བཅུ་རིམ་གྱི་བཤོད་པར་འཆད་པ་ནི་བྱམས་ཆོས་བར་མ་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་ནོའོའི་ས་བཤད་པ་ལྟར་ན། རྒྱན་དང་དབུས་མཐའི་གཞུང་ཕྱི་མ་དེ་ཐོག་པ་
 ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་དང་སྦྱོར་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། དེའི་ཆོ་བཤད་ཚུལ་སྤྲུལ་ལྟར་ན་རྒྱན་དང་དབུས་མཐའི་གཞུང་སྤྱི་གཉིས་ཀར་ཆོས་དབྱིངས་སྒོམ་བྱུང་གི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་ལམ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། བཤད་ཚུལ་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རྒྱན་དང་དབུས་
 མཐའི་གཞུང་ཕྱི་མ་ཐོག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ། གང་ལྟར་ན་དེ་བཤད་ཚུལ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་པ་འདྲ་ཞིང་། བྱུང་པར་བཤད་ཚུལ་ཕྱི་མ་འདི་མངོན་གྱི་རྒྱུ་དང་མཐུན་བྱུང་སྟེ། ས་བཟང་མ་ཉི་པར་ཆེན་གྱི་ཉི་ཀར། ཆོས་ལ་
 སེམས་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ངེས། ཞེས་པ་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བྱོང་དང་། དེ་ཡིས་བཟོད་པ་ཙམ་དུ་དོན་རིག་ནས། ཞེས་པས་ཅེ་མོད་དང་། དེར་སྤྲང་སེམས་ཙམ་ལ་ནི་ཡང་དག་གནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ། ཞེས་པས་བཟོད་
 པ་དང་། དེ་ནས་ཞེས་པ་ནས་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་ངེས་པས་ཆོས་མཆོག་དང་སྦྱོར་བ་འབྲེལ་བཤད་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་པ་གནས་ཞེས་པ་ཡན་སྦྱོར་ལམ་དང་། དེ་ནས། ཆོས་དབྱིངས་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། བྲལ་བ་མངོན་སུམ་
 ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་གོ་ཞེས་བཤད་འདུག ཡང་བྱེད་གྱི་གསུང་ལས། ལར་གཞུང་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཆོག་ས་རྒྱུད་གཉིས་གྲལ་བསྒྲིགས་པ་ལ་གཅིག་གིས་སེམས་ཙམ་

དང་། གཅིག་ཤོས་གྲིས་དབུ་མ་པའི་གཞུང་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་པའ་ཆེན་ཆོས་གྲི་རྒྱལ་པའི་བཞེད་སྟོན་ལའང་ཇི་ལྟར་ཡོད་དམ་གསུངས་པ། དེ་པའ་ཆེན་ཆོས་གྲི་རྒྱལ་པའི་བཞེད་སྟོན་ཡིན་མིན་ཁ་ཆོན་ཆོད་པ་ཞུ་རྒྱུ་མེད། དེ་མི་འཐད་རང་གསུང་ན། བྱིད་
 རང་གི་གསུང་གི་གཞུང་དེ་དག་དང་སྦྱོར་ལམ་སྦྱོར་རྒྱལ་དེ་ལའང་ཅུང་ཟད་གཞོད་པ་འདྲ་བས་ཐུགས་བསམ་གནང་བ་ཞུ། ཆོག་ས་རྒྱུད་གཉིས་གྲལ་བསྐྱེགས་པ་གསུང་བ་དེ་འདྲ་མཁས་པ་བྱིད་གྲིས་མ་དགོངས་པ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་འདི་སྐབས་
 གྲི། དེར་སྦྱང་སེམས་ཅམ་ལ་ནི་ཡང་དག་གནས། ཞེས་པ་སྟོ་ཀ་སྦྱེ་མའི་ཆོག་ས་རྒྱུད་བཞི་པ་དང་། དེ་ནས་སེམས་རྒྱུད་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས། ཞེས་པ་སྟོ་ཀ་སྦྱེ་མའི་ཆོག་ས་རྒྱུད་བཞི་པར་འབྱུང་བས་དེ་གཉིས་གྲལ་བསྐྱེགས་པར་མི་འགོ་བ་
 འདྲ། ལར་འདི་རིགས་ལ་ལན་མ་ཞུས་རྒྱུ་ཆོག་པར་སྦྱང་སྟེ་དེ་ཅམ་མོ། ཡང་བྱིད་གྲི་དག་ག་ལན་དུ། གཞན་ཡང་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོག་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱུང་པ་སོང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་བྲིས་འདུག་པ་འདི་ཕྱིས་སུ་ཡི་གེ་མ་དག་པ་འདྲ་གསུང་བ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་ཟེར་རྒྱལ་
 རོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཡིག་མཁའ་གྲིས་བྲིས་པར་འདུག རེད་གྲིས་མཁའ་པ་དག་འབྱེད་དུ་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིད་རོན་དམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་བྲིས་པའི་ལན་དུ། རོན་དམ་ཡིན་པ་སྦྱབ་

1

༡༡།

།དགོས་ཀྱི་ཡིན་གསུང་བ་དེ་ལ་དེད་གིས། རོན་དམ་དང་རོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་དབུམ་ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་གིས་བསྐྱབས་གྲུབ་ལ། ཡང་ལུང་དེ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ན་ཅི་བྱར་ཡོད། ཡང་དེད་གིས་ཁས་པ་
 དག་འབྱེད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་མ་རོན་སྐྱུ་མ་དུ་རྟོགས་པའི་མ་བྱེན་པ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་སོགས་འཕངས་པ་ལ། མཁས་པ་བྱེད་གྱི་འཁོར་གསུམ་ལ་རྩ་རྟེན་ཚེས་ཡོད་འདྲ་བས་ཡམ་ཚན་ཆེའི་དང་། རོན་དམ་དུ་ཡོད་ན་རོན་དམ་ཡིན་པས་
 མ་བྱེད་པས། བྱེད་པ་མ་དེས་པའི་འཁོར་གསུམ་དེ་འདྲ་མང་གིན་བཟང་རྒྱུ་མི་འདུག་གིས་འདུག་པ། དེད་གྱི་ལུགས་དེ་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་བ་ཡིན། དབུམ་ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་རོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། དམ་པ་འང་དེ་ཡིན་པས་རོན་དམ་པའོ། །དེ་ཉིད་དམ་
 པ་ཡིན་པས་རོན་དམ་ནི་བདེན་པའི་ཞེས་པས། རོན་དམ་དང་། རོན་དམ་བདེན་པ་རོན་གཅིག་པར་བཤད་འདུག་ནང་། མཁས་པ་བྱེད་གྱིས་ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་དེ་ལ་ཟོལ་འཛིག་མཛད་འདུག་ འདུག་འགྲེལ་གྱི་རོན་དམ་ལ་བྱེད་གྱིས་གོ་བ་འབྱུ་སྐྱོག་
 མང་པོ་རྒྱབ་ནས། ལུང་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རོན་དམ་པ་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་ཐད་དུ་བསྐྱར་པས་བྱེད་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་གྱི་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་རོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་
 འདུག་པའི་ཕྱིར་གསུང་བ་དེ་མི་མཛད་དེ། དེ་གཉིས་ཐད་དུ་བསྐྱར་པ་ཅི་མ་གྱིས་དེད་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེད་གྱི་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡུལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཅར་རོན་དམ་དང་རོན་དམ་བདེན་པར་ཁས་

ལེན་པས་བྱེད་གི་གསུང་དེས་དེད་ལ་མི་གཞོན་པར་གྱུ་བྱེད་ཅིང་། གྲུབ་མཐའ་བྱེད་ས་སར་འདུག་གོ། །བྱེད་གི་གསུང་གིས་འདུག་འགྲེལ་གི་དེ་རྣམས་གི་ཞེས་པའི་དེ། ཁ་སངས་རྒྱས་རྣམས་གི་ཞེས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེན་པས་ཞེས་སོགས་རིག་བྱ་རིག་
བྱེད་བསྟན་ཚུལ་སྟོས་པ་དེ་ནི་དེད་གྲང་ཁས་ལེན་པས་དེས་དེ་ལ་གཞོན་པ་གང་ཡང་མ་བྱུང་། ཡང་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པར་འདྲེས་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ་། ཡུལ་ཅན་གི་སྟོང་དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེ་རྟོགས་
བྱེད་གི་ཡེ་ཤེས་ལས་རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་དུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱེར་ཞེས་བྲིས་པ་འདི་འདྲ་བྱུང་པ་རྒྱུ་མ་བྱུང་པར་སོང་། ཡང་དགག་ལན་ལས། དོན་ལ་སངས་རྒྱས་གི་སར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་མ་འདྲེས་པར་
འཆད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ། ཐམས་ཅད་གཅིག་ཡིན་བྱས་པས་ག་ནས་ཡོང་། དཔེ་ཆ་དམའི་སྐབས་སུ་འདྲ་ཆོད་དང་འདུག་ཆོས་སོགས་ཞེས་ཤེས་བྱེད་བཀོད་པ་འདྲ་སྐྱད་བང་སྟོང་དེ། སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་མ་འདྲེས་
པར་འཆད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཡིན་བྱས་པ་མེད། འོ་ན་མ་ཁས་པ་བྱེད་རང་གི་དཔེ་དོན་དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་གར་དོ་རྩེ་གདན་དུ་མཛོད་པ་བཅུ་གཉིས་གི་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྤྱལ་སྤྱུ་ལྟ་བུ་བྱུང་པ་དེ་ཞེས་འཆད་པའི་
ཆོ། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཡུལ་ཅན་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནམ་མེན། མིན་ན་སངས་རྒྱས་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡུལ་ཅན་མ་འདྲེས་པའི་གཉིས་འཛིན་ཡོད་པ་ཏེ་ཅང་ཐལ། ཡང་དེ་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་

༡༡། རང་མི་བཞེད་ན་འབེལ་གཏམ་དང་དངོས་སུ་འགལ་། གོང་གི་དེ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཆོས་འཆད་པའི་དུས་དེ། འཆད་འཇུག་གཉིས་ལས་འཆད་ཆོ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དེ་ལྟར་ན་སྐབས་དེར་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡུལ་
 དང་ཡུལ་ཅན་འབྲེལ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ན། ཡིན་མིན་དང་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་འགལ་ཏྲགས་ཀུན་འཆད་ཆོ་བཞིན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོམེས་པའི་བྱེད་རང་གི་ཞལ་སྤངས་དེ་ཉམས་པར་འགྱུར། དོན་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་མཛོད་ར་
 གཅིག་ཏུ་སོང་བར་ཁས་སྤངས་ཕྱིན། དོན་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལ། དོན་ལ་ཞེས་པ་དེ་དོན་དམ་ལ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འདི་དག་ལ་དགག་བཞག་ལུང་རིགས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་མི་ཉུང་ཅམ་ཞུ་ཡོང་བ་འདུག་ནང་། མང་བ་དང་། རང་ལུགས་མདོ་ཅམ་ཁོ་བོ་རང་གི་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་འང་སློབ་ཟིན་པ་དེ་ཁས་འཐུས་པ་ཅམ་དུ་འདུག་པ་ནས་འདིར་དེ་ཅམ་ལེགས་པར་འདུག་གོ། ལུང་མང་དཔྱར་ར་འབྲུམ་སྟེ་
 དུས་གཅིག་ཏུ། བསྐྱགས་པའི་ལེགས་བཤད་ཡན་ལག་རྒྱུ་མཆོ་དང་། ལྷན་ཅིག་རིག་པའི་རྣམ་འགྱུར་དོ་རྩེའི་ཐོག་ འབར་བས་མི་ཤེས་ཆོང་ཆོང་རྣམ་པར་བསྟེགས། བསྐྱད་དོས་རྣམ་བཞི་ལྷན་པའི་གདོང་བཞི་པ། གཞུང་ལུགས་གངས་མེད་
 མཐོང་བའི་མིག་སྟོང་ལྷན། མཁས་པ་དག་འབར་བའི་ལེགས་བཤད་སྐབས་བསྐྱགས་པས། སའདིར་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག་ རིག་བྱེད་ཆོངས་པའི་སྟོ་ལ་མ་ཤར་ཅིང་། བྱིགས་འཛིན་སྤང་པོས་ལེགས་པར་མ་རུས་པ། གཞུང་ལུགས་ཤིང་རྟ་

བྱེད་པ་ཉེར་དུངས་པའི། །ཡེགས་བཤད་རྟ་བདུན་ཉིམ་འདི་ཤར་རོ། ། ༥ ། །རྣམ་འབྲེན་གསུང་གི་དབང་ལུགས་སྒྲུབ་པའི་འོད། །ཁོངས་པའི་དྲ་བ་གཅིད་མཛད་གསུམ་པོ་ཆེ། །འགྲོ་ལ་ཆོས་སྟོན་རྒྱུད་མང་སྒྲུབ་དབང་སྐུ་ལས། །རྣམ་པའི་རྣམ་ཆོག་
རྒྱུ་ཆོས་ཤེས་པར་མཛོད། །ཕྱོགས་སྒྲུང་ཆོས་གྲགས་ཤིང་རྟ་ཆེ་གཉིས་ཀྱི། །སྟོན་བཏོད་ལམ་ནས་ནམ་ཡང་མ་འཕྱོགས་པར། །སྤྱུའི་རིང་ལུགས་ལུང་རིགས་མཆོག་ལྟན་པའི། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡིས་བདག་སྦྱོངས་ཤིག། །འཇམ་དབྱངས་
མཁུན་པའི་ཆོན་རིས་རྣམ་བཤུ་བ། །གང་གི་ཐུགས་མཆོར་ཚྲོགས་པར་འཕྲོས་པ་ལས། །མདོ་དང་སྟེ་བདུན་ཉི་མའི་འོད་འབུམ་གྱིས། །ཐུབ་བསྟན་གསལ་མཛད་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་འདུད། །གཉིས་པ་ཆོད་མའི་སྐབས་ལས་བརྩམས་པའི་ཡང་ལན་
ནི་འབེལ་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཅི་རྒྱུ་པ་སོང་ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཁོ་བོས་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་འགལ་འབྲེལ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལྡན་ནས་གསུན་ལ་འབེབས་པའི་ཁོངས་སུ་མི་བཞེད་ན། །རིག་གཏེར་གྱི་རབ་བྱེད་བརྩམས་པོ་བསྟུན་
ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལྡན་དང་། ཤེས་བྱེད་ཆོད་མའི་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ལས། །དེ་ལྟར་ན་འགལ་འབྲེལ་བརྟག་པ་ནི་གཉིས་པོ་དེར་མ་འདུས་པས། །རབ་བྱེད་ལུང་གསུམ་པར་བཞེད་དམ། །བརྟག་དགོས་སོ་ཞེས་བྲིས་པ་ལ་མཁས་པ་བྱིད་ཀྱི་དགའ་
ལན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་དུ་འགལ་འབྲེལ་ཡང་ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལྡན་ནས་གསུན་ལ་འབེབས་པ་དེའི་ས་བཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ལུས། །སྤྱིར་རྒྱུ་དངོས་མ་ཡིན་ཞེས་ལྟན་པ་ཡེགས་པོ་གནད་འདུག། །དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་དུ་འདུད། །དགའ་དང་སྐྱབ་པ་ཇི་སྟེད་པ། །

འདྲེན་པ་

༡། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཚམས་སྒྱུར་འདི་གསུང་དགོས་ཀྱི་རང་མི་འདུག་སོགས་དང་། འགལ་འབྲེལ་ལ་མཚམས་སྒྱུར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་དགོས་སོ། ཞེས་བྲིས་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟར་ན། འགལ་འབྲེལ་གྱི་ཤེས་བྱ་སྤྱི་
 རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའི་ས་བཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འཕུས་ན། དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་སྤྱི་རྒྱུ་མཚན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་སོང་ནས་ཞེས་གསུངས་དགོས་ཀྱི་རང་མི་འདུག་པ། ཕྱིས་སྤྱད་པེམ་དག་གམ། ཤེས་བྱ་སྤྱི་རྒྱུ་གི་ས་བཅད་སྤྱི་མཚམས་ལ་མཚམས་སྒྱུར་མེད་
 པའི་འགལ་འབྲེལ་རྟག་པར་མཚམས་སྒྱུར་ཡོད་པ་ཙམ་གྱི། དེ་ཤེས་བྱ་སྤྱི་རྒྱུ་དབྱེ་བ་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ་དུ་མི་འགོ་སྟོ། འགལ་འབྲེལ་རྟག་པར་མ་བྱེད་ཤེས་བྱ་སྤྱི་རྒྱུ་གི་མཚན་ལ་འང་མཚམས་སྒྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་མཚན་འཛིན་པར་རྟག་
 མེད་དེ། སྤྱི་འཛིན་པ་ནི་རྟག་པ་ཡིན། ཞེས་སྤྱི་དངོས་པོ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱི་མཚན་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ། སྤྱི་བྱེད་བྱ་བསྟན་པའི་རབ་བྱེད་གསུངས་པ་འདི་འང་མཚམས་སྒྱུར་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་དང་། མཚམས་སྒྱུར་ཡོད་པས་ཤེས་བྱ་
 སྤྱི་རྒྱུ་གི་དབྱེ་བར་མི་འགོ་ན། སྤྱི་བྱེད་བྱ་བ་རྟག་པའི་མཚམས་སྒྱུར་དེ་འང་ཤེས་བྱ་སྤྱི་རྒྱུ་གི་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེད་ཀྱིས་བྱེད་རང་ཤེས་བྱ་སྤྱི་རྒྱུ་གི་རབ་དབྱེ་སྤྱི་མཚམས་ལ་སྤོན་དུ་མཚམས་སྒྱུར་མ་གསུངས། འགལ་
 འབྲེལ་ལ་མཚམས་སྒྱུར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཆད་དགོས་བྲིས་པའང་སྤྱད་བཤད་སྤྱོད་དེ། ཤེས་བྱ་སྤྱི་རྒྱུ་གི་ས་བཅད་སྤྱི་མཚན་ལ་ཁོ་རང་ན་མཚམས་སྒྱུར་མེད་པ་ཁོ་རང་བཅད་པ་མེད་ཅིང་། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡང་ལན་དེས་བྱེད་ཀྱི་སྤོན་བཟོ་དེ་ཤེས་བྲུ་པར་

འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ལ་གཞན་ཡང་རྒྱས་པར་སྒྲིམ་པས་ཆོག་མོད། ཡི་གེ་མང་བ་དང་། རིག་གཏེར་གྱི་རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་པོ་ཤེས་བྱ་སྒྲིམ་ག་དང་། ཤེས་བྱེད་ཆོད་མའི་རང་གཞན་གཉིས་སུ་འདུས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་སྒྱུར་དུ་ངེས་པ་སྟེར་བའི་
 ཐབས་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་སྡེ་བདུན་དག་རོལ་གྱི་ལུང་དང་། དེ་དོན་རགས་པ་འཕུས་ངེས་ཤེས་པ་ཙམ་མཁུམས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བྲིས་ཡོད་པས་སྒྱུར་ཡང་དེ་དག་ལ་སྒྱགས་གཞིག་བཅུ་གཅིག་པས་མཁུམས་པ་ཆེན་པོ་བྱིད་གྱི་དགོངས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དོ། །
 ཡང་དགག་ལན་དུ། སྒྱུན་པོ་ལ་ནི་ཉུང་རྒྱས་སྒྱུར། ཞེས་པའི་འབེལ་གཏམ་གྱི་ཐད་དུ་ཞེས་པ་ནས། དོན་སྒྱུར། དེ་ལྟ་ན་བྱེད་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་ཤེས་པ་ལ་ཞེས་སོགས་འདི་གོང་གི་སྒྱུན་པོ་ལ་ནི་ཉུང་རྒྱས་སྒྱུར་ཞེས་པའི་རྒྱས་གྱི་དོན་ཚུལ་གསུམ་སྒྱུབ་
 བྱེད་ལ་འཆད་པའི་ལུང་དུ་འདྲེན་པ་ནི་ཕྱོགས་ཙམ་དུ་འང་མ་ཕྱིན་ཏེ་ཞེས་བཀའ་ཐེབས་འདུག་པ་ཉུང་རྒྱས་གྱི་དོན་ནི་ཀུན་མ་བྱེན་རང་ལུགས་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་ན་ལས་ཆོག་ཉུང་ལ་དོན་རྒྱས་པ། ཡན་ལག་གཉིས་ལྔ་ན་གྱི་སྒྱུབ་དག་ལ་འཆད་པ་དེ་ལྟར་
 མཁུམས་པའི་དབང་པོ་དབྱིག་གཉིན་གཉིས་པ་དཔལ་མཆོག་བཟང་པོའི་བཞེད་པར་ཡང་འདུག་གོ། །པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་སྡེ་བདུན་དག་རོལ་ལས་མི་མཁུམས་པ་དང་མཁུམས་པ་ལ་སྒྱུར་ཚུལ་ཚུལ་གསུམ་མི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་པ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། དག་
 རྒྱས་བསྒྲུས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་བྱེད་ཀྱང་དག་ལ་རྒྱས་པ་དང་། དུན་ལམ་དུ་འཕྲེན་བྱེད་གྱི་དག་ལ་ཉུང་དུར་སྒྱུར་བ་གསལ་ཞིང་། དེ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆོག་རིགས་ལ་དགོངས་པ་འདྲ་སྟེ། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ལས་

སྒྲུང་སྟེ་རང་འབྲེལ་གྱི་ལུང་དེ་སྒྲུབ་སྟེ་ཕྱོགས་ཚེས་མི་ཤེས་པ་དང་བྱུང་པ་མི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ ཕྱོགས་བྱུང་གཉིས་རེ་རེ་དྲན་ལམ་ན་མེད་པ་ལ་སྒྱུར་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཕྱིར་གྲོལ་མ་ལས་པ་ཚུལ་གསུམ་མི་ཤེས་པ་དེ་འདྲ་ཆེ་བཅུན་ས་སྒྱུ་པ་ཆེ་
 ཏུ་དང་། དམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མ་ལས་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་གི་ལུགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུམ་པ་ནི་བདག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ཡང་དགག་ལན་ལས། འབེལ་གཏམ་དུ་ཆོད་མམ་དོའི་དོན་དམ་དང་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དྲངས་ནས་ཞེས་སོགས་
 དང་། དེའི་ལན་དུ་མ་ལས་པ་དག་འབྱེད་ལས། རྟག་འཛིན་སེམས་ནི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུས་པས་རྟག་འཛིན་སེམས་ནི་རྗེས་དཔག་ལྟར་སྒྲུང་དུ་ག་ལ་རུང་སོགས་དང་། དེ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་དཔེར་བཞིན་སོགས་བཀོད་པ་ལ། ཡང་དགག་
 ལན་ལས། རྟག་འཛིན་སེམས་རྗེས་དཔག་ལྟར་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་བས། འགལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོལ་དེར་བཞག་པ་ཡིན། ཀུན་མ་བྱེན་རང་ལུགས་ལ་རྟགས་སུ་འགོད་བྱ་བྱས་ཀྱང་དེས་པའི་དཔྱད་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་འཛོག་ རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་
 རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་ ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྒྲུབ་བཀའིར་བཞག། རྟག་འཛིན་སེམས་ཀྱང་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་བརྒྱུད་རྒྱ་ཡིན་པས་མི་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བསྟན་པ་ཅུ་ཡིན། དོན་ལ་ཆོད་མིན་
 གྱི་སྒྲོལ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གསལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལན་ནི། དེ་ལྟར་ན་དཔལ་ཚེས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་ལ་མ་ལས་པ་པ་པ་ཆེར་དང་མི་མཐུན་པའི་སྒྲོག་བཤད་ལགས་པོ་མཛད་པ་འདྲ། ཀུན་མ་བྱེན་གྱི་དགོངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་རྟགས་ཅན་

॥ ॐ ॥ རྗེས་དཔལ་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱབ་པའི་རྗེས་དཔལ་ཡང་དག་དང་། རྟག་འཛིན་སེམས་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱབ་པའི་སྐྱུ་བསྐྱུ་པ་ཙམ་ཡིན་པས། རྗེས་དཔལ་ལྟར་སྐྱབ་དུ་དོན་གྱི་སྤང་བ་འདྲ་བས་བྱེད་གི་གསུང་དེ་
 ལ་ཀུན་མ་ཁྱེན་གྱི་ལུང་དེས་ཅུང་ཟད་གཞོན་པ་འདྲོ། །དེ་ལྟར་བཞེད་པ་དེ་འཐད་པར་མ་གོ་སྟེ་པར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུ་ཀུན་བཟང་རོལ་མཆོའི་བར་གྱི་བསྐྱུས་དོན་ལས། བསྐྱུས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ནི་རྟགས་ཅན་དེའི་རྟག་འཛིན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་བྱུལ་
 མི་བསྐྱུ་བར་འཆད་མ་རུས་པ་དང་། མེད་པའི་རྟག་པ་རང་མཆོན་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་རྗེས་དཔལ་དེ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་དུ་འཆད་བཞིན་དུ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་རྟག་འཛིན་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་དང་། དེ་ལ་བསྐྱུ་བའི་གཞི་མ་ཐུན་དུ་ལས་སྒྲུང་ས་པས་ནོང་ས་སོ། །
 ཞེས་པའི་གསུང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་རྗེན་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། པར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་ལུགས་ལ་རྒྱུ་ཀུན་བཟང་རོལ་མཆོའི་ལས། དེ་ལྟར་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་། བརྒྱུད་པ་ཡི་ནི་དངོས་པོ་ལ། འབྲེལ་ཕྱིར་དེར་སྐྱབ་བ་
 ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་ཡང་བསྐྱུ་བྱེད་ཉིད་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་འབྲུག་ཞོན་དུ་སྐྱུ་བ་པའི་གཏན་ཆོག་སྟེ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། འཇུག་ཡུལ་དེར་སྐྱབ་བ་ཡིས་ནི་སྤྱོད་ཡང་དེ་ལ་སྐྱུ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱུད་པ་ཡིས་ནི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་
 དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་ས་པས། གཞུང་འདི་སྐྱུ་བ་རྟགས་ལ་བསྐྱུ་བའི་རྗེས་དཔལ་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སྐྱུ་བར་བསྐྱུ་བ་དང་སྐྱུར་བས་གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྐྱུ་བ་གྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་དོ་བོ་གཉིས་ཀ་འཇུག་ཡུལ་ཅན་

གྱི་ཤེས་པ་དང་། འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སྤྱུ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པས་དེ་གཉིས་ཀ་ཚད་མར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱིད་གྱི་བཤད་པ་དེས་ནི་རྟགས་འཛིན་སེམས་མི་སྤྱུ་བའི་སྤྱུས་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན། ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་གཞུང་། དེའི་གོ་དོན་གཏོར་བ་
 དང་། གཞུང་དེའི་ཆོག་བྱུར་གྱི་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་དོན་ཡང་ཉམས་པར་བྱས་ལ། དེར་མ་བླད་གཉིས་པོ་དེ། འཇུག་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་ཡིན་པས་ཁས་ལེན་དགོས་བཞིན་དུ་རྟགས་འཛིན་སེམས་འཇུག་ཡུལ་ལ་སྤྱུ་
 བ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་སྒྲོར་བཞག་པས་འཇུག་ཡུལ་ཙན་གྱི་ཚད་མིན་སྒྲོཞལ་གྱི་བཞེས་པ་དེ་འདྲམ་ཁས་པ་རྣམས་གྱི་བཞད་གད་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པས་ཡམ་ཚན་ཆེ་ལོ། །གཞུང་དེའི་རྒྱུ་མཚན་འཆད་པ་ན། དངོས་གང་ཇི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། ཞེས་སོགས་
 གྱི་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ན་འང་ཆོག་མང་བས་མ་སྒྲིམ་སོ། །ཡང་དགག་ལན་ལས། བདག་གི་སྒྲོ་ཆོད་ལ་ནི་དེ་ལྟར་ན་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་། རྟགས་ཙན་རྗེས་དཔག་སྤྱི་རྒྱུ་སྤྱི་གོ་ལོག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་སོགས་
 སྤྱུ་བ་བྱེད་ཡིན་ཡིན་འདྲ་བ་དང་། མ་ཁས་འཇུག་དང་འབྲེལ་པ་རྟག་པ་སོགས་གྱི་ལུང་འགའི་དོན་དགོངས་དགོངས་པོ་མང་པོ་བཏོད་འདུག་མོད། དེད་གྱི་དེ་གོ་མ་ལོག་པ་ད་དུང་སྤྱར་གྱི་དེ་ཁ་ཡིན་བདག་གི་བསམ་ཆོད་ལ་ནི་བྱིད་རང་གི་སྒྲོ་གཉིས་པོའི་སྤྱི་
 རྒྱུ་གོ་ལོག་སྤྱི། བྱིད་གྱིས་གོང་དུ་རྟགས་འཛིན་སེམས་དེ་རྟགས་ཙན་རྗེས་དཔག་གི་བརྒྱུད་རྒྱུར་ཞལ་གྱིས་བཞེས། འདིར་ཐོག་མར་རྟགས་ཙན་རྗེས་དཔག་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་རྟགས་འཛིན་སེམས་སྤྱི་བཞེས་གྱིས་བཞེས་པས་རང་ཆོག་སྤྱི་ལོག་ལ་

[illegible]

7

ཡུལ་གྱི་སྐུ་ལྔ་པ་

༡༡། །དེ་བརྒྱུད་ནས། སྐྱེ་ཏུ་གསལ་མི་ཏུ་གསལ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་རྒྱལ་བ་ན་འཕེས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནས་སྐྱེ་ཏུ་གསལ་པ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བའི་གང་ཟག་དེ་ལ། གང་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་སྐྱེས་ན་ཞེས་སོགས་བྱས་
 ཏུ་གསལ་གྱི་སྐྱེ་ཏུ་གསལ་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་གསུམ་རིམ་བཞིན་བཀོད་པས། དེ་འདྲའི་རྒྱལ་བ་དེས་བྱས་ཏུ་གསལ་གྱི་སྐྱེ་ཏུ་གསལ་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་མ་ཤེས། དེ་སྒྲིལ་གྱི་ཚུལ་མ་ཤེས་བཞིན་སྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྷན་པའི་བྱས་
 ཏུ་གསལ་གྱི་སྐྱེ་ཏུ་གསལ་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཀ་རྩ་རུ་དེ་ལོད་ཀྱང་། དྲན་ལམ་ན་མེད་པ་དང་། ཚུལ་ལམ་རེ་རེ་དྲན་ལམ་ན་ལོད་པའི་སྐྱབས་བབས་གྱི་རྒྱལ་བ་ལས་བྱུན་དེ་དེའི་ངོར་བྱས་ཏུ་གསལ་གྱི་སྐྱེ་ཏུ་གསལ་པར་ཚེས་མ་ཐུན་སྒྱུར་དང་། མི་
 མ་ཐུན་སྒྱུར་གྱི་སྐྱབ་དག་དང་། འོན་སྐྱེ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་པར་བཞེད་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་སོགས་གསུམ་པོར་སྐྱབས་སུ་བབ་པ་བཀོད་པས་རྒྱལ་བ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་བྱས་ཏུ་གསལ་གྱི་སྐྱེ་ཏུ་གསལ་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལ་དྲན་པ་ཡང་
 དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞུང་ལས། གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་སྐྱས་པས། །དོན་གྱི་གོ་བས་གཅིག་སོས་ལ། །དྲན་པ་ཡང་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །གསུང་ཞིང་། དེ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་བ་དེའི་ངོར་བྱས་ཏུ་གསལ་གྱི་སྐྱེ་ཏུ་གསལ་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱ་
 ཡང་དག་ཏུ་གསལ་པའི་ཕྱིར་དུ། སྐྱེ་ཏུ་གསལ་བ་སྐྱབ་ལ་བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་བཀོད་པའི་ཚོ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཏུ་གསལ་ཏུ་གསལ་གྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་དགོངས་ནས། ཚེས་གསལ་སྐྱབ་པའི་དག་བཀོད་ནས། །གཏན་ཚིགས་ཚེར་མ་

འབྱིན་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པར་གོ་བས་གཞུང་དོན་འཆད་ན་འདི་ལྟར་འཆད་དགོས་སོ། །ཡང་དགག་ལན་དུ། རྒྱུན་གྱི་སློབ་མ་ཡ་མ་རིའི་མཚན་དོན་དང་། ལྷ་ཀུ་དང་ལྷ་ཕུ་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་འདིར་ཅུང་ཟད་གཤམ་ཅུང་བར་སྦྱང་
 བས། དགོངས་དོན་དེ་ཁ་དོན་ལ་གནས་ཤས་ཆེ་བས། ཡང་ལན་ཞུ་དགོས་པས་བཏང་སློམས་སུ་བཞག་གོ། །ཡང་མཁམས་པ་དག་འབྱེད་དུ་མངོན་སུ་མ་གྱི་འགྲོས་ལ་ཁ་ཕྱི་ལྷ་ལ་དོན་རིག་གི་འགྲོས་གཉིས་དང་། བླ་རང་རིག་གི་འགྲོས་གཉིས་
 སྟེ་གསུམ་དུ་འདུས་པར་བཞེད་དམ་ཞེས་སོགས་དོགས་སློང་ཙམ་ཞུས་པ་ལ། དགག་ལན་དུ། འདི་ལ་དོགས་པ་ཡོད་པ་མ་གཤེད་ཏེ། འགྲོས་ཅི་བའི་མངོན་སུ་མ་འདི་རྣམས་ནི་རྩུར་མཐོང་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུ་མ་འགྲོས་ཀྱི་ནང་
 དུ་བསྐྱུ་མི་བསྐྱུ་འདྲི་རྒྱུ་མེད་པ་འདྲ་གསུང་བ། ལམ་ཕྱིར་ལྷ་ལ་དོན་རིག་གི་འགྲོས་གཉིས་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུ་མ་ལ་དོགས་པ་མེད་མོད། བླ་རང་རིག་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུ་མ་རང་རིག་ཏུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དགོས་པས། དེ་རང་རིག་གི་འགྲོས་
 སུ་འདུའམ་མི་འདུ་སློམ་པའི་དོགས་སློང་ཙམ་ཞུས་པ་ལགས། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུ་མ་རང་རིག་ཏུ་མི་འཛོག་ན་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུ་མ་མ་ཡིན་པར་ཐམ་ལམ་སློམ། གང་ལྟར་ན་འང་གོང་གི་དེ་ནི་དོགས་སློང་ཙམ་
 མོ། །ཡང་འགྲོས་ཅི་བའི་མངོན་སུ་མ་འདི་རྣམས་རྩུར་མཐོང་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པས་གསུང་བ་དེས་ལན་ཐེབས་ཤས་ཆེ་མོད། འདི་ལ་འང་དཔུང་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། བླ་རང་རིག་གི་འགྲོས་དེ་རང་རིག་གི་འགྲོས་སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སམ་མི་

॥ ॐ । བཞེས། བཞེས་ན་བྱེད་རང་གི་ཤེས་བྱེད་ཉམས་ཏེ། རང་རིག་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་ཤེས་པར་ཐལ་བས་སོ། །མིན་ན་ཕྱིར་ལྟ་ལ་དོན་རིག་གཉིས་དང་། རང་ལྟ་ལ་རང་རིག་གཅིག་ཏེ། མངོན་སུམ་གསུམ་གཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་
 བའི་གྲོས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། དེས་ན་མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་པོ་ཞེས་པའི་གཞུང་ཡང་ངི་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས། གཞན་ཡང་བྱེད་ཀྱི་དགག་ལན་དུ། ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་འགྲོས་ཅི་བའི་སྐབས་སུ་ནི་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་དོན་རིགས་ལྟ་
 ལས། རང་རིག་གྲུང་མེད་དེ། ཚུར་མཐོང་གི་རང་རིག་གི་ཡུལ་ཤེས་པ་ལས་རིག་བྱ་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནི་རྟགས་གསལ་གོ་མ་མཚུངས་པ་འདྲ་སྟེ། གསལ་བ་ལ་རང་རིག་མེད་པར་བཀོད་ནས། རྟགས་ཚུར་མཐོང་གི་
 རང་རིག་གི་ཡུལ་ལ་ཤེས་པས་བྱུང་བ་བཀོད་པས་སོ་སྐྱམ་མོ། འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པ་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་འང་གསལ་བས་འདིར་དེ་ཙམ་མོ། །མང་ཐོས་བརྒྱར་ཡི་ལོ་ཐོག་ནི། །ལེགས་བཤད་དོན་གཉིས་སྐྱེ་དགའི་གསོས་སུ་གྱུར། །ཡན་
 འདོད་འཆི་མེད་བདུད་ཅི་ལེགས་བཤད་ཆར། །ལྷུང་རིགས་འབྱུག་སྒྲ་ཁོར་ཡུག་ཁོངས་ལས་བརྒྱལ། །ཡང་བྱེད་ཀྱི་འཕེལ་གཏམ་དུ་ལེའུ་གཉིས་པའི་སྐབས་དོན་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆོད་མ་ནི་ཤེས་པ་ཆོད་མ་རང་ཡིན་པས་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལ་ཁོ་བོས་
 མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་དེ་ལ་ཆོག་གི་རྣམ་དབྱུང་མ་བྱུང་སྟེ། སྐབས་འདིའི་དཔའི་ཆོད་མ་སོགས་གང་ཡིན་གྲུང་ཤེས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགག་ལན་དུ། མཁས་པ་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས། ཤེས་པ་ཆོད་མ་རང་ཡིན་པས་ཞེས་པ་ལ་རྣམ་

དཔུང་ཡོད་པའི་ཁྱད་སྒྲིག་ཡིན། རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས་ལེན་པའི་མདོ་འདི། མདོ་འདི་མཆོད་བཟོ་དང་གི་འགྲེལ་པ་མིན་ཞུས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་ལ། ཡང་ན་འདི་ཞུ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་བཅོམ་ལྟ་ན་ཆོད་མ་ཉིད། ཞེས་པས་བསྟན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆོད་མ་དེ། ཆོད་མ་
སྐྱེས་མེད་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་པས་བསྟན་པའི་ཆོད་མ་ཡིན་ན་གོང་དུ་སྐྱེས་བུ་ཆོད་མ་རང་ལ་འཆད་པ་ཡོད་པས་དེ་དཔུང་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་མ་དགོས་པ་འདྲ། མིན་ན་ཆོད་མའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཉིད་མི་སྐྱེས་པའི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་
དང་། དེ་ཉིད། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་ལྟེན་ཀྱང་། ཞེས་པས་བསྟན་པའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་སྤྱར་མ་ཤེས་པ་གསལ་དུ་ཤེས། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཐོག་མར་ཆོད་མར་གྱུར་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། ཆོད་མ་དེ་ཉིད་ཡུལ་ལ་མི་སྐྱེས་བུ་དང་། ཡུལ་དེ་ཉིད་སྤྱར་མ་ཤེས་པ་
གསལ་དུ་ཤེས་པ་ལ་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། མི་སྐྱེས་པའི་རིགས་པར་བཤད་པའི་དགོས་པ་ནི་ཆོད་མ་དེ་ཉིད་ཡུལ་ལ་མི་སྐྱེས་པའི་དཔེར་བྱས་ནས། དོན་ཆོད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མི་སྐྱེས་བུ་བཤད་པ་ཡིན་ཅིང་། མ་ཤེས་དོན་གསལ་
གྱིས་ནི་བདེན་པའི་ཡུལ་སྤྱར་མ་ཤེས་པ་གསལ་དུ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་ནས། དོན་ཆོད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཉིད་གྱིས་བདེན་བཞིན་སྒྲུབ་དོར་སྤྱར་མ་ཤེས་པ་གསལ་དུ་ཤེས་པ་ལ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཕྱི་རོལ་པས་རང་བྱུང་གི་
ཆོད་མ་འདོད་པ་དང་། དེ་ཐམས་ལ་མི་ལྟོས་པ་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་ལོག་ཏུ་གྱུར་འགོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་དུ་ཆོད་མའི་མཆོད་ཉིད་མི་སྐྱེས་བུ་དང་། མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་སུ་བཤད་ནས། དེ་ཉིད་དོ་བོར་ལྟ་ན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྟ་ན་

1

ཞེས་ཞུ་

༡། འདས་ཚད་མར་སྐྱབ་བྱེད་དེ་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྟར་ཚད་མ་ཉིད། ཅེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་དགག་ལན་དུ། ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་དོན་གྱི་ཚད་མ་ནི། དེ་ལྟའི་དངོས་སྟོན་བསྟོད་པ་ནི། ཞེས་སོགས་གྱི་ཚད་མ་དང་དོན་གཅིག་པས་ཤེས་པ་ཚད་མ་རང་ཡིན་གྱིས་སྒྲུང་བ། དེས་ན་སྐྱེས་བུ་ཚད་མ་དེ་གཞུང་དེའི་དངོས་བསྟོན་གྱི་ཚད་མར་མི་བཤད་དམ། རང་ལུགས་ལ་བཅོམ་ལྟར་འདས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་དང་ཤེས་པར་ཚད་མར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་སྐྱེས་བུ་ཚད་མ་མིན་ན་མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐར་སོང་། དེ་ཤེས་པ་ཚད་མ་མིན་ན་ལྟ་དབང་སྟོས། དེ་ནི་བཅོམ་ལྟར་ཚད་མ་ཉིད། ཅེས་བཤད་པ་སོགས་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བཅོམ་ལྟར་འདས་འདྲ་བ་ཚད་མའི་ཞེས་བཤད་ལུགས་པ་དང་། དགོ་ལུགས་པ་འདྲ་ཟེར་བའི་རྗེས་སུ་སོང་བ་འདྲ། དེ་ལྟའི་དངོས་སྟོན་བསྟོད་པ་ནི། ཞེས་སོགས་གྱིས་བཅོམ་ལྟར་འདས་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྟོན་སྟོན་པའི་དགོས་པའི་གྲུབ་དོན་བསྟོན་པ་འདྲ་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་། ཚད་མ་སྐྱེམ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་པ་འདི་ལེན་གཉིས་པའི་སྐབས་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་གཅི་བོ་འཆད་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལེན་གཉིས་པ་འདི་མདོའི་མཚན་བརྗོད་རང་གི་འབྲེལ་པ་མིན་གསུང་བའདེམ་པར་མགོ་སྟོ། བྱེད་གྱི་དགོངས་བཞེད་ལེན་གཉིས་པ་འདི་མདོའི་མཚན་བརྗོད་རྒྱུ་པའི་འབྲེལ་པ་མིན་གསུང་བ་དེ་ལུགས་གྱི་དགོངས་ཡུལ་གང་ཡིན་སྟེ་མ་ན། ལེན་འདིའི་བྱེད་སྒྲུལ་དང་བྱེད་སྒྲུལ་ལ་བསྟོན་རྒྱུ་ལ་སོ་སོར་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དགའ་འབྲེལ་དུ་གསུངས་རྒྱུ་ལ་སྟོས་ནས་དེ་

ལྟར་བཞེད་དམ་ཅེས་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བྱིས་པ་ལ་དགག་ལན་འདིར་གང་གིས་ཀྱང་གསལ་མཁའ་ཇོན་འདུག་པས། རེད་གྱིས་སྒྲོས་པ་དེ་ལྟར་ནི་བྱེད་ག་ལ་བཞེད། ཚད་མ་སྒྲུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་པའི་གཞུང་དེས་མདོའི་མཆོད་བཟློན་གྱི་དོན་མ་
བཤད་ན་གཞུང་དེ་མདོའི་ཆོག་དང་སྒྲུར། རེད་གྱི་ལུགས་ལ་མདོའི་མཆོད་བཟློན་གྱི་དང་པོར་ཚད་མ་ཞེས་བྱུང་བ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཚད་མ་སྒྲུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང་བ། པཎ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་
ཕྱིར། ཡང་འབེལ་གསལ་དང་དགག་ལན་གཉིས་ཅར་དུ་གཡག་མི་ཡམ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་མས་ཚད་མའི་མཆོད་ཉིད་འཆད་པ་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་གསལ་དུ་མི་སྒྲུ་བའི་རིགས་པ་ཞེས་གསུངས་པས། དཔྱད་ཤེས་མི་སྒྲུ་བ་ཡིན་པར་བཞེད་ཅེས་གསུང་བ་ནན་
གྱིས་བྱིས་སྒྲུང་བ་འཐད་པར་མགོ་སྟོ། སྒྱིར་གཡག་མི་ཡམ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་དང་། པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བཞེད་པས་ཚད་མའི་མཆོད་ཉིད་འཆད་པ་ན་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་གསལ་དུ་མི་སྒྲུ་བའི་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་མོད། དེའི་རྒྱུ་མཆོད་གྱིས་
དཔྱད་ཤེས་མི་སྒྲུ་བར་འཇོག་རྒྱ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་ལན་དུ། ཆོས་ཇེ་ས་པཎ་གྱིས་གསལ་དུ་གཞོན་མི་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ་ཞེས་བྱིས་པའང་། ཇེ་བཅུན་གྱིས་མི་སྒྲུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཆོད་ཉིད་དུ་ལོས་བཞེད། དེ་གསལ་
དུ་གཞོན་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་གསལ་པ་ཁག་སྒྲུངས་པར་མ་ཤེས། ཡང་གསལ་དུ་གཞོན་མི་དགོས་པའི་ཇེ་བཅུན་གྱི་གསུང་གསལ་བ་ཡོད་ན་ཤེས་བྱེད་རྣམ་གཞག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་གཞིར་བཅས་པས་ལུང་སྟོན་ཅིག ཡང་དགག་ལན་དུ། དཔྱད་ཤེས་མི་སྒྲུ་

1

༡༡།

ཁར་མི་བཞེད་ན་གསར་དུ་ཞེས་པ་གཞོན་མི་དགོས་པ་འདྲ་སྒྲུབ་དུ་སེམས་པ་ལགས་གསུང་བའི་དོན་ལ། བདག་གི་གོ་ཡུལ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་ཆད་གྲུབ་ལེན་འདི་ཁོ་ཀར་ཆད་མ་མདའི་མཆོད་བཟོད་གི་དང་པོར་ཆད་མ་ཞེས་
འབྲུང་བ་དེའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆད་མ་སྒྲུབ་མེད་ཅན་གསེས་པ། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་འབྲུག་གཞོན་གསུངས་ནས། དེའི་བསྐྱུས་དོན་དུ་གཞུང་འདིས་མི་སྒྲུབ་དངོས་སུ་དང་། གསར་དུ་ཞེས་པ་གཞུང་བ་འཛིན་པར་ཞེས་པས་འཐོན་ལ་ཞེས་བཤད་པས་
གཞུང་དངོས་བསྐྱུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་མི་སྒྲུབ་དེ་དབྱུད་གསེས་ལ་བྱབ་ཅེས་པའི་སྒྲོན་སྤྲོད་བལ། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྤྲོད་བྱུད་གསེས་ནི་ཆོས་ཅན། མི་སྒྲུབ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དེ། རང་གི་ཉེར་ལོན་ཆད་མ་སྒྲུབ་མེད་པར་བྱངས་པའི་སྒྲོན་སྤྲོད་འཇུག་ཡུལ་དུ་བཟུང་
ཟིན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་མནན་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ་གཞུང་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ནི་མི་འདོད་ཅེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་དབྱུད་གསེས་དེ་གསར་དུ་མི་སྒྲུབ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཆོན་གྱིས་ཆད་མིན་
དུ་འཇོག་ན་སྒྲོན་དེ་འཇུག་གསེས་ཆེན་འདྲ། དེ་ལྟར་མི་འཇོག་པས་སྒྲོན་མེད་དེ། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་དབྱུད་གསེས་རྣམས་གསར་རྟོགས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཆོན་གྱིས་ཆད་མིན་དུ་འཇོག་པ་ཀུན་བཟང་རོལ་མཆོར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། དབྱུད་གསེས་མི་སྒྲུབ་རྣམས་ཡང་མི་འཐད་པས་གཡག་མི་ལམ་སྒྲུབ་འདྲ་གལ་བཞེད། པར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདྲ་མི་བཞེད་དེ། གཞན་དག་དབྱུད་གསེས་ཀྱི་ཆོག་གསུམ་མི་སྒྲུབ་འདོད་པ་ནི་བསྐྱུས་པའི་ལུགས་སོ་ཞེས་ཕྱོགས་སྒྲུར་བཤད་པའི་ཕྱིར་

དང་། གནས་ལཱ་རིག་པའི་པར་ཏེ་པར་དཀར་པོས་རིག་པའི་སྒྲིང་པོར། ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོལ་པམ་བཞེད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ཚད་མ་དེའང་ཀུན་རྒྱ་ཐ་སྐད་པའི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པས། དང་པོར་དེའི་རྣམ་པར་
 བཞག་འཛིག་སྟོན་པར་བཞེད་ནས། ཚད་མ་སྒྲུ་མེད་ཅན་གྱིས་པ། ཞེས་དང་། ཕྱིས་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད། མ་གཤམ་དོན་གྱི་གསལ་པ་བྱེད་ཀྱང་། ཞེས་པས་སྟོན་པར་མཛད་དེ་ཞེས་གསུངས་པའང་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཁས་པ་དགོངས་
 པ་གཅིག་གསུམ་མོ། རྒྱལ་པོར་བཞེད་ཅི་སྒྲིང་ཅིག ཅེས་པའི་ཇི་སྒྲིང་པའི་དོན་དང་། རིག་གཏེར་རབ་བྱེད་དུག་པར། མེ་རྒྱུ་མེ་ཡི་རྒྱལ་པོར་ཡིན། ཞེས་སོགས་མི་གཅིག་པར་རང་རེ་གཉིས་ཆར་སྒྲུ་ཕྱིར་དུ་གསུང་མཐུན་བྱུང་བ་འདིར་ཡང་ལན་
 ལུ་དགོས། ཡང་རིག་གཏེར་རྩ་བར་འདོད་པ་བཟོད་ནས་མི་འདོད་སྒྲུབ་ཅེས་གསུང་བ་ལ་པར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་སྒྲུ་བདུན་དག་རོལ་ལས་གཞུང་དུ་སྒྲུབ་ཅེས་པ་འཕེན་ཞེས་པར་བསྐྱར་ནས་བདེ་བ་ཡིན་ཏེ་གསུངས་པ་ལ། འཕེལ་གསུང་དུ་པར་ཆེན་
 གྱིས་གཞུང་ཁ་ཡར་ལ་འདོན་པ་བསྐྱར་འདུག་གསུང་བའི་ལན་དུ་ཁོ་བོས་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་པར་ཆེན་གྱིས་གསུངས་པ་དེ་རང་འགྲོལ་གྱི་དགོངས་པར་སོང་བའི་རྒྱལ་ཆོན་པོ་དེ་པོ་ལ། སྐར་དགག་ལན་དུ་རང་འགྲོལ་གྱི་ཆོག་དེ་བསྐྱབ་དང་འཕེན་
 གང་བྱས་ཀྱང་རུང་འབྱུ་ནི་ནོན་འདུག འཕེན་ཞེས་པ་གོ་བདེ་གསུམ་ཆེ་གསུངས་འདུག་པས་དེ་ཁས་འཐུས་པ་འདུག ཡང་བྱེད་གྱི་དགག་ལན་དུ་ལར་ས་པར་རང་གི་ཞེས་པ་ནས་ཅུང་ཟད་འགལ་བར་འགྲོ་སྐྱེད་དེ་མི་འདུག

१

ॐ

ཏེ། འདི་ནི་མདོ་ལས། དག་སྟོང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་གྱི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པས་ཇེ་བཅུ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལ་རེ་གཅིད་དུ་མི་འགྱུར་སྟུང་མོ། ཡང་བྱེད་གྱི་དག་གམ་ལན་ལས། འབེལ་
 གཏམ་དུ། ཡིན་པ་སྐྱབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་རྟགས་དང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་འང་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་སྟོས་པ་འདི་ཞེས་པ་ནས། སྟོན་དེ་འོང་དོན་མི་འདུག་ཅེས་པའི་བར་གསུངས་འདུག་པ། བྱེད་རང་གི་
 འབེལ་གཏམ་དང་ནི་འདི་ཅུང་མ་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག། བྱེད་རང་གི་འབེལ་གཏམ་དེ་ཏིར་ཀུན་མ་བྱེན་གྱིས་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏམ་ཆོག་སྟུང་མོ། རིག་གཏེར་ལས། དག་གམ་བྱུ་འཕོག་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་། ཞེས་
 དང་། ཡིན་པ་སྐྱབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་། ཞེས་དང་། ཡོད་པ་སྐྱབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་། ཞེས་པ་དང་འཛིན་ཏུ་མ་བྱེན་ཅེས་དེ་གསུམ་དོན་གཅིག་པར་བཞག་འདུག་པས་ཁོ་བོའི་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ། བྱེད་ལྟར་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཡོད་
 པ་སྐྱབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་བྱུ་འཕོག་ལ། དེས་ན་དངོས་མེད་གཞི་བཅས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཞེས་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་ཞེས་སོགས་བྱིས་པས། མདོར་བྱེད་རང་གི་འབེལ་གཏམ་ལྟར་ན་དེ་
 ལྟར་བྱུ་འཕོག་ཏེ། འབྲེལ་ལམ་ལྟར་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏམ་ཆོག་སྟུང་མོ། རིག་གཏེར་གྱི་དག་གམ་བྱུ་འཕོག་ལ་ཞེས་སོགས་དང་། ཡིན་པ་སྐྱབ་ལ་སོགས་དང་། ཡོད་པ་སྐྱབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་། ཞེས་པས་བསྟན་པའི་རྟགས་

ཞེས་པའི་

ཡང་དག་ཆོས་དོན་གཅིག་པར་བཤད་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འབེལ་གཏམ་དོ་རྒྱུ་དེ་སོང་འདུག་ཀྱང་། ཕྱིས་དག་ཆོས་ལ་ན་དུ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་ས་པར་གྱིས་ཚུལ་གསུམ་ཚང་
 ཞེས་སྒྲིམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱལ་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་མཁའ་པ་སྐྱོད་ཀྱིས་གསུང་ཅུང་ཟད་བསྐྱར་འདུག་པས། འབེལ་གཏམ་གྱི་གསུང་དེ་རྟག་འགྲོས་དང་། དག་ཆོས་ལ་ན་གྱི་གསུང་དེ་ཟླ་འགྲོས་སུ་སོང་བ་འདྲོ། །ཡང་འབེལ་གཏམ་
 གྱི་མཚན་བྱ་དངོས་པོ་དེ་མཚན་ཉིད་དོན་སྤྱོད་རྣམས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྟགས་ཡོད་ཙམ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོར་སྒྲིམ་བཏགས་ཏེ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཁའ་པ་སྐྱོད་ཀྱིས་བྱེད་དུ་མཚན་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་
 རྣམས་བརྟེན་སྐྱར་བའི་མིང་སྤྱི་གསལ་བ་བཞེད་དམ་མི་བཞེད། བཞེད་ན་དེ་སྐྱབས་འདིར་ལྷན་མིན་ལྷན་འདུ་བྱེད་ཡིན་ན། འདིར་དངོས་པོ་ལ་བཅའ་རིག་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པས་གཞོད་ལ། བརྟགས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོར་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོར་མ་
 གྲུབ་པའི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞོད་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི་དག་ཆོས་ལ་ན་དུ་བདག་གི་སྒྲོའི་བསམ་ཚོད་ལ་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་དངོས་སུ་སྐྱར་མི་རྣམས་ཀྱང་བསེལ་ངོར་བརྟེན་སྐྱར་བར་བྱེད་ལ་ཞེས་པ་
 རྣམས། ཐུང་དུ་སྒྲུང་ལོ་གང་ནས་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འགོག་བྱེད་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཡན་ལག་ནི་སྐྱབས་འདིར་མི་མཐུན་པ་ཆེར་མི་འདུག་མོད། འོན་ཀྱང་འདི་ལ་དབྱུད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། ཁོ་བོས་མཁའ་པ་སྐྱོད་ཀྱིས་བྱེད་དུ་

71

༡༡།

མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་ལུས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བརྒྱུར་བའི་མིང་སྤྱི་གསལ་པ་བཞེད་དམ་མི་བཞེད་ངེས་པའི་ལན། བྱེད་གྱི་བརྒྱལ་ལན་དུ། མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་ལུས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དངོས་པོ་ལ་བསལ་པོར་བརྒྱུར་བའི་ཚེ་དངོས་པོ་ཞེས་པའི་མིང་ངམ། མིང་སྤྱི་དེ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་འདིར་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་མི་བཞེད་གསུང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས། དེ་འདྲ་དེ་བྱེད་རང་ལུགས་ལ་བཞེད་མི་བཞེད་གྱི་གསལ་ཁམ་མཛད་འདུག་མོད། དེ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་འདིར་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་མི་བཞེད་པ་རང་ཙམ་གཏིས་མ་ཐུན་ལ། སྤྱིང་པོ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་བསལ་པོར་བརྒྱུར་བའི་ཚེ་དངོས་པོ་ཞེས་པའི་མིང་ངམ། མིང་སྤྱི་ཞེས་བྱེད་རང་གིས་མཚན་གཞིར་བབྱང་བ་དེ་གང་དངོས་པོ་ཞེས་པའི་མིང་ལ་དངོས་འཛིན་ན་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་དགོས་པས་དེ་རང་སྤྱི་མང་བཀུར་བས་རང་མཚན་དུ་ཁས་སྤངས་ཏེ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་གིས་འགོ་གཟུལ་ལུས་པར་འགྱུར། ཡང་མིང་སྤྱི་གསུང་བ་དེ་མིང་གི་དོན་སྤྱི་ལ་དངོས་འཛིན་ན་དེ་རང་མཚན་ཡིན་པ་འགོ་གཟུལ་ལུས་མོད་ཀྱང་། སྤྱི་མཚན་དུ་ནི་བཞེད་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། དེ་གཉིས་གང་ལྟར་ན་འང་ཁས་ལེན་དགོས་མི་དགོས་དཔྱད་པའི་གནས་སུ་འདུག་ཅིང་། འདི་གཞུང་དོན་ཅུང་དཀའ་བའི་གནས་ན་འདུག་པས་སྤྱི་རིགས་བྱེད་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་ལོ། །སྐབས་འདིར་རང་སྤྱི་མང་བཀུར་བའི་འདོད་པ་འགོ་གཟུལ་ཅུང་ཅུང་བཟོད་ན། སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རིག་པ་དང་པོ་ལ་འཕྲོས་ནས་མིང་སྤྱི་གསལ་བཟོད་ན་ཞེས་པས་རང་སྤྱི་ཉན་ཐོས་མང་བཀུར་བའི་འདོད་པ་དང་། དེ་འདྲ་ཕྱོགས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་བུ་པའི་

མིང་རང་མཚན་དང་སོགས་པ་ལྟེ་ལྟེར་བ་ལྟ་བུའི་བུམ་པའི་མཚན་མ་རང་མཚན་དེ་བཟོད་པ་ཡིན་ལ། བུམ་པའི་གཟུགས་དང་དྲི་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་སོགས་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཁས་སྒྲུང་ས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ་མིང་སོགས་བཟོད་
ན་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་འགོག་པ་ལ་ཐོག་མར་འཆད་པ་པོ་དང་། ཉན་པ་པོའི་སྟོང་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་སོགས་བཟོད་དམ། བཟོད་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་མིང་སོགས་བཟོད། གསུམ་པོ་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་
མེད་གྱི་མིང་སོགས་བཟོད་ཅེས་པའི་དྲི་བ་དེ་སྟོན་པ་ལ་འཆད་པ་པོ་དང་། ཉན་པོ་བཟོད་བྱ་རྗེས་འབྲེལ་ཅན་ཞེས་པ་འདི་བྱུང་བ་དང་། དྲི་བ་དང་པོ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་དོན་བུམ་པ་རང་མཚན་ལ་འཇུག་པར་
མི་འགྱུར་བར་ཐུག་། དོན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་མིང་སོགས་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། མིང་སོགས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་འདི་སོགས་འགོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་རྒྱས་པར་
གཞུང་འབྲེལ་ལས་ཤེས་དགོས་ལ། ཡང་འཆད་པ་པོ་དང་ཞེས་སོགས་མང་དུ་བཀུར་བ་ལ་དྲི་བའི་སྐབས་སུ་འང་འཆད་པ་པོ་ཁོ་ནའི་སྟོང་དང་འབྲེལ་བའི་ཞེས་སོགས་སྒྱུར་དགོས་ཏེ་འཆད་པ་པོའི་སྟོང་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱིས་དོན་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་བ་
མེད་པ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ཅིང་། དེས་ན་མིང་སོགས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐུག་འགྱུར་ལ་མང་བཀུར་བས་རྟགས་མ་གྲུབ་གྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཞིབ་ཆ་བཟོད་ཚུལ་སོགས་བདག་གིས་ཡོངས་འཛིན་སྟོན་པ་དབང་ཕྱུག་གི་གསུང་ལས་

༡༣། བློས་སོ། །གཞན་འདི་དག་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཡན་ཆེར་དགོས་པ་མ་བྱུང་བ་དང་ཡི་གེ་མང་དོགས་པས་དེ་ཙམ་སོ། །ཡང་དགག་ལན་ལས། འབེལ་གཏམ་དུ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་འདིའི་དབྱེ་བ་ལ་ཞེས་པ་
ནས། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་སྤྱིད་ཆོད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཁ་ཆོན་གཙོད་པ་མི་རུས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཡན་ལག་ནི་དམིགས་སུ་བསལ་བ་ལ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་ཕལ་ཆེར་ནི་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དེས་སྟབ་པར་
འདུག་ཅིང་། བྱེད་གྱིས་གསུང་ལས་སྒྲིག་པ་རང་རིག་སོགས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ལ་འདོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འདུག་མོད། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་བཞེད་པ་ནི། རིག་གཏེར་རྩ་འགྲེལ་རྟོག་གྱི་པར་མ་ན། སྒྲིག་པ་རང་རིག་འཕེན་པ་བཞི། །གཞན་རིག་འཕེན་
པ་བརྩུ་བཞི་ཡོད། །ཅེས་བཀོད་པ་འདི་དག་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་དང་། སྟབ་བྱེད་འཕེན་པ་ལ་བཙོ་བརྩུད་འབྱུང་བའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མ་ཡན་ལག་གཏམ་ཆོགས་ཀུན། །ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་འདྲན་པར་མཛད་འདུག་མོད། སྒྲིག་པ་རང་
རིག་འཕེན་པ་བཞི། །ཞེས་པ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གཡག་པས་ལྷ་ཞེས་པ་དང་། མཁས་པ་དཔལ་མཆོག་བཟང་པོས་བཞི་དང་ལྷ་གཉིས་འདམས་ཁམ་མཛད། མཁས་པ་བྱེད་གྱི་ལུགས་ལ་འང་དེ་བཞིན་འདོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སུ་བཞེད་པར་
འདུག །གཞན་རིག་འཕེན་པ་བརྩུ་བཞི་ཡོད། །ཅེས་པ་འདི་དག་ལ་གསུང་བའི་འགྲོས་གྱི་བརྩུ་བྱུག་དང་། བརྩུ་ལ་སོགས་པ་མི་དག་ཟེར་བ་སོང་ཡང་དེ་ཁོ་ན་རང་དག བརྩུ་དང་བརྩུ་བྱུག་སོགས་མི་དག་པའི་ངེས་པ་འང་མེད་དེ། རོང་སྟོན་གྱི་སྟོབ་མ་

བསོད་ནམས་སྐྱབས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་འགྲོ་བའི་གཞན་རིག་འཕེན་པ་བཅུ་བཞི་དང་བཅུ་དྲུག་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་མཚན་འདུག། དམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་སྡེ་བདུན་དག་རོལ་ལས། གཞན་རིག་འཕེན་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད། །ཅེས་པ་ནི་དབྱེ་བརྒྱུས་པར་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་དགོངས་
པ་ཡིན་ལ། དམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་སྡེ་བདུན་དག་རོལ་ལས་ཀྱང་བཤད་པའི་དོན་མཁས་པ་དཔལ་མཆོག་བཟང་པོས་རིག་གཏེར་མངོས་རྒྱན་དུ། རྫོགས་པ་རང་རིག་འཕེན་པ་བཞི། །གཞན་རིག་འཕེན་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་ན་བསྟན་བཅོས་འདིའི་
དགོངས་པར་མ་སོང་ཡང་། སྐབས་བྱེད་འཕེན་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ངེས་པར་གོ་བ་བསྟུན་པའི་ཐབས་སུ་འགྲིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས། གོང་དུ་སྡེ་བདུན་དག་རོལ་ལས་བཤད་པའི་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་བཅུ་པོ་དེར་བསྟུན་པའི་དབང་དུ་མཛོད་པ་
ཡིན། སྐབས་བྱེད་འཕེན་པ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་བའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞེས་གསུང་བ་འབྲེལ་ཆུང་སྟེ། བཞིའི་སྟེང་དུ་བཅུ་བཞི་བསྟན་པས་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་བ་གཞིར་བཅས། དེར་མ་ཟད་གཞན་རིག་འཕེན་པ་ལ་བཅུ་བཞིར་དབྱེ་བས་སྐབས་བྱེད་
འཕེན་པ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་རང་དུ་འབྱུང་བའི་གནད་ཀྱང་མ་ངེས་ཏེ། བརྫོགས་པ་རང་རིག་འཕེན་པ་ལ་གཞུང་གི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱེད་རང་ཡང་བཞེད་པས། བརྫོགས་པ་རང་རིག་འཕེན་པ་ལྷ། །ཞེས་པའི་ཆོ་དའི་སྟེང་དུ་གཞན་རིག་འཕེན་པ་བཅུ་བཞི་
བསྟན་པས་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་བའི་གནད་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དགོས་སོ། །སྤྱིར་དབྱེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཁོ་བོས་ཀྱང་འདོད་དོ། །ལྷག་མ་ཡན་ལག་གཏམ་ཆོག་མཁས་ཀུན། །སྐབས་བྱེད་འཕེན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ཅུ་འགྲེལ་བྲངས་པ་དེ་རང་རིག་འཕེན་པ་

॥

॥ ॐ ॥ བཞི་དང་། གཞན་རིག་འཕེན་པ་བཅུ་བཞིར་དབྱེ་བ་ཁོ་ན་འི་རྒྱལ་བ་རྟེན་དུ་མི་འགོ་སྟེ། དེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་གཞུང་དེའི་དགོངས་པ་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པ་ལྟར་བཤད་པའི་ལྷག་མ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཀུན། ཡང་དག་གཏན་
 ཚིགས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་བཤད་པས་གཞུང་ཙུ་འགོལ་དེ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་སྟེར་སྟོན་བྱེད་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཚེ་རྒྱུག་པ་རང་རིག་སོགས་ཀྱི་འདོན་ཚུལ་གཉིས་
 དང་། གཞན་རིག་སོགས་ཀྱི་འདོན་ཚུལ་བཅུ་བཞི་དང་བཅུ་དྲུག་གཉིས་ཆར་ཀྱི་ཁུངས་སུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་ཡང་དག་གཏན་ཚིགས་ཀུན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགོལ་པར་སྟེར་བཤད་པའི་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཉི་ཤུ་ལས་རང་བཞིན་
 དང་། འབྲས་བུ་དང་། བྱལ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་གསུམ་ཀྱི་ལྷག་མ་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པ་ཞེས་པ་འདི་ལ་གཞན་དག་གིས་དོགས་པ་ཁོངས་སྟོང་བྱས་ན་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བྱིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་
 འཕེན་པ་ཉི་ཤུར་བབྲང་དུ་མེད་ཅིང་། སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པ་གསུམ་ཀྱི་ལྷག་མ་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས་བྱིད་ཀྱིས་ནི་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པ་ལྟའི་ལྷག་མ་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་དུ་དོགས་པར་འགྱུར་མོད། དེ་ལ་སྟོན་
 དེ་མི་འཇུག་ཏེ། འབྲེལ་པ་དེའི་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཉི་ཤུ་ཞེས་གསུངས་པ། དེའི་དོན་ནི་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྟོང་པོ་པར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་སྟེ་བདུན་དག་རོལ་ལས། མིང་མ་ཐུན་པ་ནི་ཉི་ཤུར་བབྲང་དུ་མེད་ཀྱང་འཕེན་ལུགས་མི་

གཅིག་པའི་སྒོ་ནས་ཉི་ཤུར་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགྲེལ་པ་དེའི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པས་ཁས་ལེན་རུས་ལ། འབེལ་གཏམ་མཛད་པས་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པ་གསུམ་གྱི་ལྷག་མ་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པ་ཞེས་པ་འགྲེལ་པའི་དོན་དུ་བཤད་འདུག་མོད། དེ་ནི་མ་
 དགོངས་པའི་འབེལ་གཏམ་དུ་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་ཆེར་བ་ནས་དགག་ལན་དུ་ཕྱོལ་འགྲོས་མཛད་པ་འདྲ། ངམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་ལྟར་ཁོ་བོའི་ལུགས་ལ་འགྲེལ་པར་རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུ་དང་། རྒྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་གསུམ་གྱི་ལྷག་
 མ་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་དམིགས་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གསུམ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པར་བཤད་པ་ལ་དགོངས། གསུམ་པོའི་སྟེང་དུ་འབྲེལ་སྐྱམ་དམིགས་པའི་ཐམ་འགྱུར་ཡང་དག་
 བཞིའི་ནང་ནས་གཉིས་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པར་བཤད་པས། མདོར་ན་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པ་ལྟའི་ལྷག་མ། སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། བྱེད་ལྟར་ན་འབྲེལ་སྐྱམ་དམིགས་པའི་ཐམ་འགྱུར་ཡང་དག་བཞིའི་ནང་ནས་སྐྱབ་བྱེད་མི་
 འཕེན་པར་བསྐྱུད་གོས་རྒྱ་གཉིས་ཐུགས་སྣུལ་དུ་ལུས་པ་འདྲ། གཉིས་པོ་དེ་ཐམ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་ཁོངས་སུ་འདུད་གོས་ཤིང་། སྒྲིག་དོན་གཏན་ཆོག་ས་ཡང་དག་མི་འཕེན་པས་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐམ་འགྱུར་ཡང་དག་དུ་འཛོག་དགོས། དེ་མ་
 ཡིན་ན་གཉིས་པོ་དེ་ཐམ་འགྱུར་ཡང་དག་དུ་མི་བསྐྱུབ་འཇགས་དུ་འཛོག་སྐབས་ཕྱེ་ཞིག་ དེའི་འཕྲོས་ལས་འདི་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་སྟེ་བདུན་དག་རོལ་ལས་དག་དོན་ནི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ནང་ནས། མེས་གྲང་སྟེག་དང་། དུ་བས་

277

གསུང་བའང་དེ་དག་ནི་རྫོང་ཚམ་དུ་བྱུང་མོད། འོན་ཀྱང་འཕེན་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཚམ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ། གཞུང་དོན་དངོས་ལས་ནི་དེ་དག་མ་བཤད་པ་འདྲའོ། །འདི་དག་ལ་གཞན་ཡང་མཐའ་དཔྱད་གྱི་རྒྱལ་པར་བཤད་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་ཡི་གེ་
 མང་བས་དེ་ཚམ་མོ། །ཡང་ཆོད་འབྲས་གྱི་སྐབས་སུ་དགག་ལན་ལས་རང་གི་བསམ་ཆོད་ནི་རང་འགྲེལ་ལས་དེ་ལྟར་རིམ་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པའི་དང་པོ་དམའ་སྡེ་ལུགས་གྱི་ཆོད་འབྲས་དང་པོའི་སྐབས་ཡིན་ཞེས་སོགས་ནས། དེ་སྐད་དུ་འདིར་
 གཞལ་བྱ་དང་ཆོད་འབྲས་གཉིས་སྒྲ་སོགས་གནང་བ་ལྟར་གཅིག་པ་བླ་ག་པར་འདོད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ལན་ལ། དེའང་ཐོག་མར་པཎ་ཆེན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་དགའ་འགྲེལ་རིག་པའི་སྒྲ་བ་ལས། ཆོད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་འདིར་སྐབས་སུ་བབ་
 པའི་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་གཉིས་ལས། མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བཞི་ལས་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་དང་། རྣལ་འབྱེད་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་བཏང་སྒྲུལ་སུ་བཞག་ནས། དབང་
 པོ་དང་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གཉིས་གྱི་ཆོད་འབྲས་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དེས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆོད་མ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཆོན་རུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོད་མ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་གཏན་
 ལ་ཕེབས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་སྒྱུར་བའི་གཞུང་གི་བསྟན་ཚུལ་མདོ་ཚམ་བཀོད་པ་དང་། མཐའ་དཔྱད་ལུང་རིགས་སྒྲོན་ས་ཡང་ལན་དངོས་གདབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཆོད་མ་མདོར། བྱུང་བ་ཅས་པ་རྟོགས་

ལཱི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་འཇལ་བྱེད་ལ། ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། བྱ་བ་མེད་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་དོན་རྣམས་འགྲེལ་འདིར། བྱ་བ་སྐྱབ་པ་བྱེད་ཅི་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། སྟོང་འདོགས་པས་ནི་འཇུག་
 ཕྱིར་རོ། ཞེས་འབྲས་རྟོགས་དང་པོ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་འཆད་ཀྱང་ཚད་མ་མདོ་ལས། ཡང་ན་རང་རིག་འདིར་འབྲས་བུ། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། ཞེས་པའི་དོན་ནི་དོན་རིག་ཡིན་ཞེས་པ་ནས། དོན་རིག་པ་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་འབྲས་རྟོགས་གཉིས་པ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་འཆད། ཡང་ཚད་མ་མདོ་ལས། ཡུལ་སྐྱང་བ་ཉིད་དེ་འདི། ཚད་མ་དེ་ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད། ཅེས་པའི་དོན་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་པ་ནས། རྒྱ་ནི་དོན་ཡང་ཡིན་
 པས་ན། དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད། ཅེས་འབྲས་རྟོགས་གསུམ་པ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་འཆད། ཡང་མདོར། སྐྱང་བ་ཅན་གང་དེ་གཞལ་བུ། ཚད་མ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ནི། འཛིན་པ་རིམ་པ་འམ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་མ་དང་
 དུ་མ་བུས། ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར། ཞེས་པ་ནས། རང་རིག་ཅེས་ནི་རབ་རྒྱ་བཤད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། སྟོང་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོང་ཇེས་འབྲངས་དང་བཅས་པས། བྱ་བ་སྐྱབ་པ་བྱེད་ཅི་སྟེ། ཞེས་པ་
 ནས། སྟོང་འདོགས་པས་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་བར་འབྲས་རྟོགས་དང་པོ་དང་། དོན་རིག་གང་ཡིན་ཞེས་པ་ནས། དོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འབྲས་རྟོགས་གཉིས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་པ་

ནས། དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་པའི་བར་གྱི་འབྲས་ཏྲོགས་གསུམ་པ་བསྟན་པ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་མཐུན་ལ། སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་མཁན་པོས། མ་རྟགས་ཅུང་ཟད་རྟགས་སོགས་ཀྱི། །དབྱེ་བས་ཐ་སྐད་འདི་རྣམས་གསུངས། །ཞེས་མ་དཔྱད་པའི་ཆོད་འབྲས་དང་། ཅུང་ཟད་དཔྱད་པའི་ཆོད་འབྲས། སིན་ཏུ་དཔྱད་པའི་ཆོད་འབྲས། ཞེས་གསུམ་དུ་བཤད། རིག་གཏེར་རང་འབྲེལ་ལས། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྟོག་ན་མོ་གཞལ་བྱ་དོན་འདྲ་བ་ཆོད་མ། དོན་རྟོགས་བརྟགས་པ་བའི་ཐ་སྐད་འབྲས་བུར་བྱས་པ་དང་། གཟུངས་རྣམ་གཞལ་བྱ་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཆོད་མ་རང་རིག་མཆོན་ཉིད་པ་འབྲས་བུར་བྱས་པ་དང་། དོན་དུ་སྒྲུང་བ་སྟོབ་བརྟགས་པ་གཞལ་བྱ། དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཆོད་མ། རང་རིག་བརྟགས་པ་བའི་ཐ་སྐད་ལ་འབྲས་བུར་བྱས་པ་གསུམ་ལ་འབྲས་ཏྲོགས་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་མཛད་དོ། །པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་ཁྱིམ་གུན་བཟང་རོལ་མཆོ་རྣམ་དཔྱད་པ་འཛིག་རྟོག་གྱི་བྲགས་པ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་ཏྲོགས། ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ་རྣམས་བདེན་པའི་འབྲས་ཏྲོགས། སིན་ཏུ་དཔྱད་པ་རྣམས་བརྟན་པའི་ཆོད་འབྲས་དང་གསུམ་རྒྱུན་དང་མཐུན་པར་གསུངས། རྗེ་པཎ་དཀར་པོས་རྗེ་བརྟན་འཇམ་པའི་དབྱུངས་ཀྱི་དགོངས་རྒྱུན་ལས། གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་ཆོད་འབྲས་རྣམ་པར་བཞག་འཛིག་ཏུ་བསྒྲུབས་ནས་དོན་རིག་གི་ཆོད་འབྲས་བསྟན། རང་རིག་གི་ཆོད་འབྲས་རྣམ་པར་བཞག་ནས་གཉིས་ཀའི་སྒྱུ་བྱེད་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མདོར། བྱུང་བཅས་པ་རྟོགས་པའི་བྱིར། །སོགས་དང་། དེ་

1

འཕྲིན་ལྷན་པ་

༡། ཉིད་རྣམ་ངེས་སུ། ཚད་མ་འདི་ཡི་འབྲས་གང་ཡིན། གཞལ་བྱེད་གས་པའི་ཞེས་སོགས་དང་། ཉིད་རྣམ་འགྲེལ་འདིར། བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་ལམ་གུན་གྱི་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་དག། ཅེས་པ་ནས། སྒྲོ་འདོགས་
 པས་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཕྱི་དོན་བཀའ་གནས་རང་རིག་ཚད་འབྲས་བཞག་པ་དང་། གཞུང་འཛིན་འགོགས་པ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་རིག་ཡིན་ཞེས་པ་ནས། ཇི་ལྟར་རྗེས་
 སུ་སྒྲུང་བཞིན་བུས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འབྲས་རྟོགས་གཉིས་ལ་འཐད་པ་སྒྲུབ་པར་བསྟན་ཅིང་། འདི་དག་གི་སྒྲུབ་སུ་ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམ་བདེན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་མདོ་སྒྲེ་པའི་ལུགས་ཏེ། གཉིས་ཅར་ལ་དོན་རིག་
 དང་། རང་རིག་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞེར་བཤད་གྲང་། མདོ་སྒྲེ་པས་འདོད་པའི་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱེད་རང་རིག་འབྲས་བུར་བུས་པའི་ཚད་འབྲས་འདི་ལ། འབྲས་རྟོགས་གསུམ་པའི་ཐ་སྒྲུབ་ནི་ཞལ་གསལ་མཐའ་དོ། གཉིས་
 པ་གཞུང་འཛིན་འགོགས་པ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་ལ་རྣམ་བརྟན་པའི་རིག་པའི་གཙོ་བོ་དང་། རྣམ་གྲངས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྒྲོ་ཚལ་གྱི། ཁས། ཐ་དད་མེད་པ་ངེས་
 པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྣམ་བདེན་པའི་འདོད་པ་བཀའ་གནས། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམ་དབྱུད་ནས། ཉིད་དུ་ན་དེ་དངོས་མེད། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ལ། གཉིས་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མེད། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་

བར་དང་། གཉིས་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ནི། དེས་པར་སྒོ་དང་ལྷན་གཅིག་ཏུ། །ཞེས་པ་ནས། ལྷན་ཅིག་སྒྲིང་བའི་ངེས་པས་འགྲུབ། །ཞེས་པའི་བར་དང་། གཉིས་པ་སྒོ་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པ་ནི། དབང་པོའི་བྱེད་པར་གྱིས་དང་། །
ནས། རྣམ་དཔྱད་སྒོ་ལ་ཆེ་སོགས་བཞིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཟུང་ཡུལ་འགགས་ཀྱང་སྒྲུང་བ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལས་རང་རིག་རྒྱས་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། རང་རིག་ཕམ་ཆེར་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནས། བསམས་ན་འགྲོ་འདིར་གསལ་
བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་བཤད་ལ། འདི་དག་ལ་གཞན་ཡང་པམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་རབ་ལས་མཐའ་དཔྱད་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་གསུང་རབ་དེ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ལ། མདོར་བསྟུས་
པ་ཅུ་མ་ནི་ཁོ་བོས་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཡང་ལན་དངོས་གདབ་པ་ནི། བྱེད་ཀྱི་དགག་ལན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས་ཆད་འབྲས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་ལ་མི་མཐུན་པ་ཆེར་མི་
འདུག པམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་བཞེད་ཁོ་བོའི་ལུགས་ལའང་། རིགས་པས་མ་དཔྱད་པ་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྤེལ་ས། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་འདི་འབྲས་རྟོགས་དང་པོ་
སྟེ། རིག་གཏེར་ལས། དོན་རིག་སྒྲུབ་རང་རིག་གི་ །བྱུང་མཐའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆད་འབྲས་འཛིག་ །ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱི་དོན་རྟོག་ནམོ་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆད་འབྲས་དང་པོ་བཤད་པ་དང་མཐུན། འབྲས་རྟོགས་གཉིས་པའི་

7

༡༡། གྲོགས་སུ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་དོན་རིག་གང་ཡིན་ཞེས་པའི་གྲོགས་ཀྱི་ཀུན་བཟང་རོལ་མཚོའི་བར་གྱི་བསྐྱུས་དོན་ལས། འདི་སེམས་ཙམ་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་ན་མཚན་གཞི་མི་འགོག་པ་ནི་ཅི་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་གི་བར་བུའོ་
 ཞེས་པ་དང་། རྟོག་གའི་སྤྱིང་པོ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལྟར་མཁུལ་པ་དག་འབྱེད་དུ་འང་འདི་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་པ་ལ་སྦྱར་རྒྱུ་ལྟོགས་ཙམ་བཤད་མོད། དེ་ལྟར་ན་འདི་སེམས་ཙམ་རྣམ་བཤེན་པ་ལ་སྦྱར་བ་མི་འཐད་དམ་སྐྱུ་ན། དེ་འང་མཐའ་གཅིག་
 ཏུ་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བཤད་རྒྱུ་ལ་མི་འདྲ་བ་ཐད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་སེམས་ཙམ་རྣམ་བཤེན་པ་ལ་སྦྱར་བ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཉི་ཀའི་ས་བཅད་ཀྱི་དགོངས་པར་ནི་སྤྱང་སྟེ་ཅུང་ཟད་དཔུང་པ་རྣམས་བཤེན་པའི་འབྲས་རྟོགས་ཞེས་བཤད་པ་འདི་འབྲས་
 རྟོགས་གཉིས་པའི་ས་བཅད་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཁུལ་པ་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲས་རྟོགས་གཉིས་པ་འདི་སེམས་ཙམ་རྣམ་བཤེན་པའི་ལུགས་དང་སྦྱར་ཏེ། དེ་འང་དོན་རིག་གང་ཡིན་ནས། སྤྱང་བཞིན་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་གྱི་བར་གྱིས་ཚད་འབྲས་
 གཉིས་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་བསྟན་པས་དེའི་གྲོགས་དང་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་གསུང་བའང་མཐུན་པར་བྱུང་། འགྲེལ་བཤད་ལྟ་དབང་སྟོན་གྱིས་དེ་ལྟར་ན་དོན་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འང་འདི་ལ་བསྟེན་དགོས་
 སམ་སྐྱུ་མོ། གང་ལྟར་ན་འང་འདི་གྲོགས་ཀྱི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་འདི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་ཏེ། དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། ཅིས་པའི་ཐ་སྦྱད་ཀྱི་ཀུན་བཟང་རོལ་མཚོའི་བསྐྱུས་དོན་

ལས། ཀྱང་པ་གཉིས་པོ་འདི་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་ཡིན་མོད། མདོ་སྡེ་པས་གྲང་ཁས་ལེན་ནི་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱེད་གྱིས། གང་ཆོ་རྒྱལ་རིག་རྒྱུ་ཡི་ཡུལ། །ནས། རོན་རིག་པ་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཆོག་སྒྲིག་བཅད་
གསུམ་ནི་ཆོད་འབྲས་གཉིས་པ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཐ་སྐད་རོན་རིག་གི་ཆོད་འབྲས་འཆད་བྱེད་ཡིན། འདི་འབྲེལ་པར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཞེས་བྲིས་པ་ཙམ་ལས་དེའི་ཆོད་འབྲས་གྱི་ངོས་འཛིན་མ་མཛད་པ་འདུག་གོ། །གང་ཆོ་རྒྱལ་རིག་རྒྱུ་ཡི་
ཡུལ། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། ལྷས་རོན་དང་འདྲ་བ་ནི་ཆོད་མ་ཡིན་ཅིང་། རོན་སྤྱིང་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡོད་ལྟར་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་རོན་ཡོད་པ་ལ་རྒྱལ་པར་རྟོགས་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་བསྟེན་ན་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སེམས་ཙམ་པས་མདོ་སྡེ་
པའི་འདོད་པ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཙམ་པའི་རང་ལུགས་མིན་ནོག་སུང་ན་མ་གཏོགས། དེ་སེམས་ཙམ་པའི་རང་ལུགས་སུ་ཁས་སྤྲངས་ན། སེམས་ཙམ་པས་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བུ་ལ་རོན་འདྲ་བ་ཆོད་མ་དང་། རོན་སྤྱིང་བ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་
རོན་རིག་ཆོད་འབྲས་ཁས་ལེན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བས་རྒྱལ་འབྲེལ་མཛད་པའི་རིགས་ལ་མ་ལས་འདས་སོ། །ཡང་སྐབས་འདིའི་འབྲེལ་བཤད་ལྟ་དབང་སྒྲོས། རོན་རིག་པ་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བས་ནི་རྒྱལ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་གྱི་འབྲས་བུའི་རྒྱལ་
པར་རྟོགས་པ་འདི་བཤད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་འདྲ་སྐབས་འདིའི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་འཐད་ལྟན་དུ་ཁས་ལེན་པ་དག་འཇུ། རོན་རིག་པ་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་གྱི་ཀུན་བཟང་རོལ་མཆོའི་བསྐྱེད་པ་ལས་འབྲེལ་ཆོག་དེ་ལ་འབྲུལ་

ཤིང་། བསྐྱུས་དོན་ལས་ངས་པའི་དོན་དུ་ན་གཞུང་འདི་ཡན་དུ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གཉིས་ཁོ་ནར་ངས་ཏེ་དོན་རིག་པ་ནི་རྟོགས་པའི་ངོ་ཚམ་དུ་ཟད་གྱི་ཞེས་གསུངས་པས། འབྲས་རྟོགས་གཉིས་པའི་གཞུང་འདི་ཡན་ལ་མདོ་སེམས་སྤྱན་མོང་དུ་
 བྱེད་དོན་བཀག་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གཅིག་ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་དུ་ལས་ལེན་དགོས་པ་དང་། དེའང་འབྲས་རྟོགས་གཉིས་པའི་ས་བཅད་མདོ་སེམས་སྤྱན་མོང་དུ་རང་རིག་པ་ཉིད་འབྲས་བུར་སྒྲུབ་པ་དང་ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་
 འཆད་དགོས་པའི་བྱིར། ཡང་དགག་ལན་དུ་ བྱེད་ལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་སོགས་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་བཞེད་པས་སྤྱར་གྱི་ཚད་འབྲས་དང་པོ་དང་གཉིས་ཀའི་དོན་གཅོད་དུ་སྤྱར་ནས་འཆད་པས་ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཚུལ་
 ནས། དེའི་བྱིར་ན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་དེ་དག་ལ་ཚད་འབྲས་གསུམ་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཡང་ལན་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་དགོངས་བཞེད་དེ་དག་དོན་ལ་གནས་ཤས་ཆེ། བྱད་པར་བྱེད་ལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ནས། དེའང་ངས་ཀྱང་མི་ཤེས་
 སོ། །ཡི་བར་འབྲས་རྟོགས་གསུམ་པར་བཤད་པ་མཐུན་ཅིང་། དེ་དག་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྤྱར་ནས་འཆད་ཆུ་ཡོད་པའི་ཚད་འབྲས་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པ་འང་མཐུན་མོད། འོན་ཀྱང་མདོ་སེམས་སོ་སོའི་ཚད་འབྲས་གྱི་ངོས་འཛིན་འདི་ཡིན་བྱེད་
 གྱི་གསལ་པར་མ་བཀོད་འདུག གང་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་དོན་དམ་པར་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་དང་། དེའི་ལུང་དུ་ རང་གི་ངོ་བོ་དཔྱད་པ་ན། །རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅིས་པའི་རང་རིག་

”

ལྷན་སྐྱོང་པ་ལྟར་

༡། གི་ཚད་འབྲས་དེ་ལ་འང་མདོ་སེམས་ཐ་དད་དུ་སྒྱུར་རྒྱུ་དང་། ཡང་རང་འགྲེལ་ལས་ཐ་སྐྱད་ཀུན་ཚོ་བ་ཏུ་མདོ་སྒྲེལ་ལྟར་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་། དེའི་ལུང་དུ། དོན་འཛོག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །རང་
 རིག་ཡིན་ཀྱང་དོན་རིག་འདོད། །ཅེས་པའི་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་དེ་ལ་འང་མདོ་སེམས་ཐ་དད་དུ་སྒྱུར་རྒྱུ་ཞལ་གྱི་བཞེས་དགོས་པ་འདྲ། དེའི་ཚེ་མདོ་སེམས་ཐ་དད་དུ་སྒྱུར་རྒྱུའི་དོན་གཞལ་བྱལ་རང་རིག་འབྲས་བུར་བུས་པའི་ཚད་འབྲས་འདི་རང་
 འགྲེལ་ལས། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་སོགས་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་དཔྱོད་པ་ན། །སོགས་གྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་ནམ་མ་བསྟན། །བསྟན་ན་དེ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་དགོས་པས་མི་འཐད་ལ། །མ་བསྟན་ན། །ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །
 ཞེས་སོགས་ཚད་འབྲས་དང་པོ་དང་། གཉིས་ཀའི་དོགས་གཅོད་དུ་སྒྱུར་ནས་དེ་དག་རང་འགྲེལ་ལས་གསུང་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ལུང་འདྲེན་པ་དེ་འང་གཞུང་དེའི་རྒྱ་བརྟེན་དུ་འགྲེལ་མ་མཆུངས་པ་འདྲ། རང་འགྲེལ་གྱི་མདོ་སྒྲེལ་ལྟར་ཐ་སྐྱད་དུ་ཞེས་སོགས་
 དང་། དོན་འཛོག་སོགས་གྱི་དངོས་བསྟན་ལ་མདོ་སེམས་ཐ་དད་དུ་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་བཞེད་དམ་མི་བཞེད། མི་བཞེད་ན་ཐ་དད་དུ་བཞག་རྒྱུ་ལྱུང་། བཞེད་ན་སེམས་ཙམ་རྣམ་བཤེད་པའི་རང་ལྷགས་གྱི་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་དེ་འང་མདོ་སྒྲེལ་
 ལྟར་འཛོག་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། དེ་རང་འགྲེལ་གྱི་གསུང་དེའི་དངོས་བསྟན་ཡིན་པས་ཁས་སྒྲུངས་པ་གང་ཞིག་ རང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེ་ལས་མདོ་སྒྲེལ་ལྟར་ཐ་སྐྱད་དུ་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་འདུག་པའི་ཕྱིར། རྗེ་བརྟན་ས་སྒྱུ་པ་རྗེ་

ཏའི་དགོངས་པ་ལྟར་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བཞེད་པས་མདོ་སེམས་སོ་སོའི་ཚད་འབྲས་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ལ་སྒྱུར་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་
 ཡང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་འདྲ་ངས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །ཡི་བར་གྱིས་བསྟན་པར་བཤད་པས། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་རིགས་པས་དབྱུད་པའི་མདོ་སྡེ་པ་གཙོ་ཆེ་བ་བསྟན་པ་འདྲ། འོན་ཀྱང་སྐབས་འདི་དག་ཏུ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པའི་གཞུང་དང་ཚད་
 འབྲས་སོགས་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཅིང་། པར་ཆེན་ལྷུང་ར་བའི་རིག་གཏེར་གྱི་རྒྱུ་འབྲེལ་པ་ལུགས་ལས་འབྲས་རྟོགས་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་ཕལ་ཆེར་རང་ལུགས་སུ་བཞག་ཅིང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཀག་ནས་སློ་ཚུལ་
 གཉིས་སྒྱུབ་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་བདེན་པའི་གཞུང་ཡིན་པ་དང་། སློ་རང་རིག་ཏུ་སྒྱུབ་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲུང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་ཏུ་སྒྱུབ་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་ཤས་ཆེ་བ་རྣམ་བདེན་པའི་གཞུང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་བཤད་འདུག རྗེ་པཎྜ་དཀར་པོས་འཇམ་དབྱུངས་དགོངས་རྒྱན་ལས་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་འཐད་ལྡན་གྱི་ལུང་དྲངས་ནས། དེས་ན་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་ཡོད་ནས་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་དབང་གིས་སློན་འགོ་
 ལེགས་པ་བཟུང་བའི་རྣམ་པ། བདེ་བ་སོགས་འཛིན་པའི་རྣམ་པས་རབ་ཏུ་སྒྲུང་ངོ་། །དེ་བས་ན་རྣམ་བདེན་པས་ཚད་འབྲས་འཛིན་པ་ནི་ལྟར་སྒྲུང་བཞིན་པའི་གཞུང་བའི་རྣམ་པ་ནི་གཞལ་བྱ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་ཆོད་མ། སེམ་པ་འཛིན་པའི་རང་

། ལའི་ན་དུ་མྱོང་བ་ནི་འབྲས་བུ་དེའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་བཞག་གོ། འདི་ནི་དོན་རིག་གོ། བདག་ཉིད་གཞལ་བུ། འཛིན་པ་ཚད་མ། བདག་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་འདོད་དོ། བྱི་རོལ་ཡོད་པར་
 འདོད་པས་ཀྱང་རང་རིག་གིས་ཚད་འབྲས་འདོད་དགོས་པས་དེ་འགོད་ན། དོན་ནི་གཞལ་བུ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། རང་རིག་པ་འབྲས་བུ། དེ་བས་ན་ལུགས་གཉིས་ཀར་ཚད་འབྲས་གཉིས་གཉིས་སོ། བྱི་མ་འཐད་པ་འང་རྣམ་ངེས་སུ་བྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་པའི་ལྟར་བ་བཞིན་དོན་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དང་འབྲས་བུ་རིགས་སོ། བྱི་དོན་ཤེས་པ་ལོགས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་དོན་སྒྲིའི་ཐ་སྟོན་བྱས་ཀྱི། ཤེས་པ་ཉིད་གཟུགས་སོགས་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་ཕྱི་འཁྱེད་ཀྱི་མཆོད་དུ་འཆད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཕྱི་དང་ཞེས་སོགས་དྲངས་ཏེ་ལོགས་པར་བཤད་དོ། ཡུལ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་བཞེད་ཀྱིས་བཅད་གཉིས་པ་ལ་གལ་ཏེ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་གོང་དེར་མ་དཔྱད་པ་དང་
 དཔྱད་པའི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ལྟར་ན། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དག་འཆད་རུས་སམ་ཞེན་ཞེས་པའི་མཆོམས་སྒྱུར་གསུངས་ནས། ལན་ལ་སྒོ་འབྲུལ་པ་ལ་
 གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བའི་རྒྱལ། སྒྲུང་བ་དེ་ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒོ་བདག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་དེ་སྒྲོན་པ་ལ། གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་

བ་དག་ཡོད་པ་མིན་ཡང་གཞལ་བྱ་དང་། འཇལ་བྱེད་འབྲས་བུར་གནས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་བྱས། ཞེས་པ་འདི་བྱང་ལ། དེས་ན་འདི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་འདིར་འབྲས་ཏྲུགས་བཞི་པར་འཇོག་པ་འདྲ་མི་འགལ་ཞིང་། སྐབས་འདིར་
 རྣམ་བདེན་རྣམ་བརྟན་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་བའི་ཉི་ཀར་ཞལ་གསལ་མེད་ཀྱང་དོན་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་གྱིས། དོན་རིག་སྒྲུབ་རང་རང་གི་ ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་དོན་རྟོག་ན་མོ་གཞལ་བྱ་སོགས་མདོ་སྡེ་པའི་ཚད་འབྲས་
 གསུངས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་གཟུང་བ་འཛིན་པ་སོགས་སྟོ་ག་གཅིག་འདྲེན་པར་མཛད་ནས། རྣམ་བཅས་པ་དག་གཟུང་བར་སྒྲུང་བ་རང་གཞལ་བྱ། རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་འབྲས་བུར་བྱས་པ་དང་། རྣམ་བརྟན་པ་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་སྟོ་བཏགས་གཞལ་
 བྱ། དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། རང་རིག་ཏྲགས་པ་བའི་ཐ་སྐྱད་འབྲས་བུར་བྱས་པ་གཉིས་གསུངས་པས། གཟུང་བ་འཛིན་པ་སོགས་རྣམ་བདེན་བརྟན་གཉིས་ཀའི་གཞུང་དུ་བྱེད་དགོས་པར་རྗེ་བཙུན་གྱི་དགོངས་པར་གསལ་ལོ། ཡང་ཀུན་བཟང་
 རོལ་མཚོ་ལས། ཤིན་ཏུ་དཔྱད་པ་རྣམ་བརྟན་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྒྲུ་ཚོགས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། དེ་འདྲ་འདིར་སྐབས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་བརྟན་པའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། སྐབས་
 འདིར་གཟུང་རྣམ་བདེན་མེད་དུ་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ལ། གང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་དཔྱད་ན། འདི་ཉིད་དུན་དེ་དངོས་མེད། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ལ། གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མེད། ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་

॥ ॐ ॥ དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་སོགས་སྔོང་བཞིན་རང་བདག་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན། གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་འབྲས་གནས་པ། འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྤྱར་བར་བྱ། ཞེས་པ་རྣམ་བཟུན་པ་ཁོན་ལ་མི་སྤྱིར་བའི་རྒྱུ་མཚན། རྒྱུ་ཀུན་བཟང་
 རོལ་མཚོར་དེ་ལྟར་སེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན་གཞལ་བྱ་དང་། འཛིན་རྣམ་འཇལ་བྱེད་དང་། རང་རིག་འབྲས་བྱར་གནས་པ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། རྣམ་བཟུན་པ་ཁོན་འི་བྱེད་ཚོས་མ་ཡིན་ཏེ། སེས་པ་འཇལ་བྱ་བ་མཐའ་ཀུན་ལ་སྤྱར་བར་
 བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་ཚད་འབྲས་འཛིན་པ་ན་སེས་པ་རང་ཉིད་གཞལ་བྱར་འཛིན་དགོས་ཀྱི། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱར་བྱས་ན་ཀུན་ལ་སྤྱར་དུ་མི་རུང་སྟེ། རྣམ་བཟུན་པས་གཟུང་རྣམ་སྟོང་བྲགས་པ་གཞལ་
 བྱར་ཁས་ལེན་གྱི། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཚད་འབྲས་འདི་རིགས་གཏེར་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་རང་རིག་ཚད་འབྲས་ནི། རྣམ་གཞལ་བྱ་བ་མཐའ་ཡལ་ཆེར་མཐུན། ཞེས་པ་དང་། དེའི་
 རང་འགྲེལ་ལས། བྱེད་བྱ་ཏུ་སྤྱོད་བར་རིག་མི་འདོད་མོད། རང་རིག་འདོད་པའི་སྟེ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཏེ་རང་གཞལ་བྱ་སྔོང་བར་སྤྱོད་པ་ཚད་མ། རང་རིག་མཚན་ཉིད་པའི་ཐ་སྐྱོད་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་སོགས་ཚོར་བཞིན། །
 དེར་བདག་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ན། གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་འབྲས་གནས་པ། འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྤྱར་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། འདི་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་འབྲས་བྱར་གསུངས་འདུག་པས་སོ། །ཡང་དགག་ལན་དུ་རྣམ་ཟུན་པས་

८५॥ केशवदेवः गुरुः ॥

[illegible]

7

༡། གསུངས་པ་གོང་དུ་འང་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཁྱེད་ལྟར་ན། རྣམ་བཟུན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་དེའི་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་པོ་དེ་རང་གི་གཞལ་བུར་གྱུར་པའི་གཟུང་རྣམ་སྒྲོ་བ་ཏགས་པ་དེ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་
 ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་རང་རིག་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ་གཞལ་བུ་དེ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་པོ་དེའི་ཕྱིར། རིག་བྱ་ཚེས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་འདུག་པས། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་བཟུན་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་རིག་བཏགས་པ་བཤད། རང་རིག་
 གཞལ་བུ་གཟུང་རྣམ་སྒྲོ་བ་ཏགས་པ་དེ་ལ་རང་རིག་བཏགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་དེ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པར་ཁས་ལེན་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རང་རིག་བཏགས་པ་བཤད་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ན་ཆོག་གི་རྣམ་དཔྱད་མ་ཆགས་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། རྣམ་བཤད་ཀྱི་ཚད་འབྲས་གཉིས་ལ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་དང་། རང་རིག་བཏགས་པ་བསོ་སོར་གསུངས་པ་ལ་འང་དོགས་པས་སོ། །མིན་ན་རྣམ་བཟུན་པ་དེ་འདྲའི་ཚད་འབྲས་འཛིན་པའི་ཚེ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་ཁས་མི་ལེན་
 དགོས་སམ། རྣམ་བཟུན་པས་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་ཁས་ལེན་ན་དེས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་གིས་སྤྱོད་བྱུང་ཁས་ལེན་པར་ཐམས་པ་དང་། དེ་ལྟར་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་དེ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱུང་ཡིན་དགོས་པས་
 ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་པར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དཀར་འགྲེལ་དག་པའི་སྤྱང་བལས་ནི་གཟུང་རྣམ་སྒྲོ་བ་ཏགས་པ་གཞལ་བུ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་བཏགས་པ་བའི་ཐ་སྤྱད་འབྲས་བུར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྣམ་

ཐུན་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ངོས་བཟུང་ནས། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་འདི་ལ་འཇལ་བར་བྱེད་པའི་འཛིན་རྣམ་ཞེས་པ་དང་། དེ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་ཅེས་མི་སྦྱོར་ཏེ། རྣམ་བཟུན་པས་གཟུང་རྣམ་སྒྲོ་བ་ཏགས་དངོས་མེད་དུ་འདོད་
 པས་རང་རིག་གི་སྤྱོད་བྱུང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་ན་གཞལ་བྱུང་འཇལ་བྱེད་དུ་འགལ་ལོ་ཞེན། སྒྲོ་འབྲུལ་པ་ལ་ངེ་ལྟར་སྤྲོད་བ་བཞིན་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྒྲོ་ནི་ཡོངས་དཔྱོད་པ། ཞེས་པ་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཤེས་པས་སྤྱོད་བའི་རྒྱུ་མཚན་
 གྱིས་རང་རིག་གི་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་འང་ཉམས་སྤྱོད་བདག་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་པས་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་གྱི་ཤེས་པ་རང་ཉིད་འཛིན་རྣམ་གྱི་གཞལ་བྱུ་ཡིན་པར་སྤྱོད་བཞིན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ། ཁོ་ན་སྒྲོ་སྤྱོད་མཛད་དོ། །ཡང་
 དགག་ལན་ལས། འབྲེལ་གཏམ་དུ་དབྱིག་གཉིན་ལ་ཀ་བཞི་རང་ལས་མཁས་པའི་སྒྲོ་བ་བཞི་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། ཀ་བཞི་རང་ལ་མཁས་པ་ཟེར་རྒྱུ་མིན་བྱས་པ་ལ། མཁས་པ་དག་འབྱེད་ལས་ཀ་བཞི་རང་ལ་མཁས་པ་ཞེས་པ་དག་སྟེ་ཟེར་བ་བྱིས་འདུག་
 ཞེས་གསུང་བའང་དགོངས་ཚུལ་ཕྱན་བྱུ་གཅིག་བྱུང་བ་འདྲ། ཁོ་བོས་ནི་ཀ་བཞི་རང་ལ་མཁས་པ་དག་ལ། ཀ་བཞི་རང་ལས་མཁས་པ་མི་དག་ཞུས་པ་མེད། ད་དུང་མཁས་པ་དག་འབྱེད་ལ་ཐུགས་ཞིག་བཅུག་པས་འཐུས་པ་ཡོད་ཅིང་། འདི་དག་
 དཀའ་བའི་གནས་རང་དུ་མི་འདུག་པ་དང་། གང་ནའང་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་འཐུས་ངོས་བཀོད་ཟིན་པས་འདིར་སྒྲོ་མ་དགོས། ཡང་དགག་ལན་དུ་ཁོ་བོས་ཇོ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་རོང་སྟོན་ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག་དང་། ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་ཀས་

1

༡༡།

།དངོས་སུ་གསུངས་ཞེས་པ་ནས། འབྲས་བུ་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ལགས་སེ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཡང་ལན་ནི། བྱེད་ཀྱི་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་མ་ཟད་མིང་ཚིག་སྟོན་གསུང་གྱི་རྟག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་འདི་དག་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་དགོངས་པར་ནི་མ་སོང་བ་འདྲ། འདི་དག་ལ་དགག་བཞག་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཞིག་ཡོང་བར་འདུག་ནང་ཐམས་ཅད་བཀོད་གཤམ་བྱེད། འོན་ཀྱང་སྐབས་དོན་འདི་ལྟ་སྟེ། འོན་སྐབས་དག་ཡང་དག་དེ་ལ་རྩལ་གསུམ་ཀ་བརྫོང་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྐབས་དག་ཡང་དག་དང་། རྩལ་གསུམ་རེ་རེ་བརྫོང་པའི་སྐབས་དག་ཡང་དག་གཉིས་སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་མི་དགོས་པར་ཐལ། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་སེ་ཞེས་པའི་སྐབས་དག་ནི་སྐབས་དག་ཡང་དག་དུ་སོང་བ་དེའི་ཚེ་ན། དེ་འདྲའི་སྐབས་དག་དེ་རྩལ་གསུམ་ཀ་བརྫོང་པའི་སྐབས་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་སམ་གྱུ་བ་ན། དེ་ཚེས་ཅན། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩལ་གསུམ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་མ་དུ་ན་རིགས་ལམ་འདས། འདོད་ལན་འདེབས་ན། དེ་ཚེས་ཅན། སྐྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ནི་དེད་ཀྱིས་བཅས་པ་མིན། བྱེད་རང་གི་ཞལ་བྱངས་དེ་ལ་མ་ཐར་བསྐྱེག་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་ལན་དུ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ན་སྒྲ་ཡིན་པ་བུད་ཅེས་བཀོད་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེད་ཀྱིས་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འི་ཚེས་སུ་གྱུར་བའི་སྐྱ་རང་མཚན་པ་ཞིག་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་ན་ཞེས་ལྟན་པ་ལགས་པོ་གནང་འདུག་ནའང་དེས་ཞལ་

སྒངས་དེམི་བྱོངས་པ་འདྲ་སྟེ། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུའི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲུ་རང་མཚན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུ་རང་མཚན་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས། རྒྱུ་མཚན་དེའི་རང་གཞན་སྒྱུ་བ་དག་གི་རྗེས་དཔག་མི་བསྐྱེད་
 གང་། སྒྲུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་བ་དག་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་སོགས་ལ་འདྲ་དབྱུང་པ་འདྲ་ཞུ་བ་འདྲུག་མོད་ཀྱང་ཡི་གེ་མང་བས་འདིར་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག། མདོར་ན་སྒྲུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་བ་དག་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་
 རྗེས་དཔག་སྟེ་ཞེས་པ་དེ་བརྒྱུད་ནས་སྒྱུ་བའི་དོན་དང་། སྒྲུ་ཆོས་ཀྱིས་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་རྗེས་དཔག་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་དེ་འབྲས་བུ་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་རྒྱས་འཆད་པ་ཁོ་བོའི་
 ལུགས་སོ། །མདོ་དང་རིགས་པའི་སྟེ་བདུན་གཏེར་བཅས་པའི། །བདུད་ཅི་རྣམ་དཔྱོད་གསེར་མང་ལ་སྟོན་པ་ལས། །ལུང་རིགས་གདོང་བཞི་ལེགས་བཤད་བྱེ་བ་ལྟག། །བརྒྱལ་ལོ་རྒྱུ་ལ་མཉམ་པའི་དབྱུངས་འདི་བསྒྲགས། །ཤུ་ཀྱའི་བསྟན་པའི་
 གངས་རི་ལ་གནས་ཤིང་། །རིགས་གྲོལ་མཚོ་ག་ལྟ་ལེགས་བཤད་སེང་གོའི་སྒྲུ་ས། །ཕྱུ་སྟེགས་སྒྲུང་པོའི་གྲུང་པ་འགོམས་བྱེད་ཅིང་། །ཕྱུ་བསྟན་མཐོན་པོ་མཐོན་པོར་འདེགས་བྱེད་སོག། །ཕྱུ་དབང་ཕྱིན་ལས་གསེར་གྱི་རྩ་བོ་ཆེ། །རྒྱལ་བསྟན་རྒྱ་
 མཚོའི་མཐའ་གྲས་ཕྱུ་བ་པ་དང་། །སྟན་གྲགས་པརྩ་དཀར་པོའི་སྟེང་བཞི། །དྲེགས་ལྟ་མེས་པོའི་རལ་པར་ངོམ་བྱེད་སོག། །མརྩ་ལོ། ། ༥ །།རི་ལྟའི་གནས་ལུགས་ཆོས་དབྱེད་ས་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྤྱིད་ཞི་ཀུན་གྱི་སྒྲུང་བརྟན་ཐམས་ཅད་པས། །

1

297

འི་སྒྲིབ་ཆོས་ཀུན་གཟིགས་པའི་སྒྲིབ་ཡངས་པ། བཅས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་རྒྱུ་ལ། བཅས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་བྱེད་ཀྱིས་དགག་ལན་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིབ་སེལ་
 ལས། ཁོ་པོའི་འབེལ་གཏམ་དུ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་དང་སྒྲིབ་ནི། འབྱེད་ཆོག་ཡིན་ན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ལ་སྒྲོབ་དང་། དེའི་སྒྲིབ་དུ་གཞན་ལྷ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པར་སྒྲིབ་པ། ལས་སྒྲོབ་དང་བཅས་པའི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་
 འཆད་ན་འབྱེལ་ཞིང་བསྐྱད་པའི་ཆོག་འཕྲད་དུ་སོང་། རྒྱ་ཆེར་འབྱེལ་བ་ལས། ཐུམ་འདི་བཤད་བྱས་པ་ལ་བདག་གིས་མཁའ་པ་དག་འབྱེད་དུ་འབེལ་གཏམ་གྱི་ཆོག་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། གཞན་ལྷ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པར་སྒྲིབ་ཞེས་
 པའི་བར་གྱིས་ནས། དེའོག་ཆོག་རྣམས་ཀྱི་འཕྲོས་ཡེ་མེད་པར་སྒྲིབ་བཞིན་པར་བཞེད་ནས། དེས་ན་དེའི་ཆོ་རྒྱུད་མཐའི་གྲངས་འཆོལ་བར་འགྱུར་ཞེས་བོད་ཚུལ་དང་། དེའི་ལན་དུ་ཁོ་པོས་ནི་དང་སྒྲིབ་དེ་འབྱེད་ཆོག་ཡིན་ན་ལས་སྒྲོབ་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་གཞན་
 ལྷ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པར་སྒྲིབ་པ། ལས་སྒྲོབ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་འཆད་ན་ཞེས་སོགས་མཐའ་གཉིས་སུ་རྟགས་ནས་རྒྱ་ཆེར་འབྱེལ་བ་ཐུམ་འདི་བཤད་བྱས་པས། རང་གི་འདོད་པ་ཐུམ་ཁས་ལེན་རྒྱུ་ལ། བྱེད་ཀྱིས་འབྱེད་ཆོག་ཡིན་
 ན་ཞེས་པ་འདི་ལ་འང་ཐུགས་རྟོགས་མ་ཚུངས། ཆོག་འོག་མ་དག་གྲང་སྒྲིབ་ནས། དེའི་སྒྲིབ་དུ་གཞན་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ལ་དཀྱིས་ནས་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་གཅིད་རང་སྒྲིབ་འདུག དོན་འདི་དཔྱད་པ་རྣམ་དག་ཏུ་འབྱོམ་འབྱོམ་བྱེད་རང་མཁྱེན་

[illegible]

1

299

༡། །དང་ལཱ་ཞེས་པ་དང་། ལས་སྒོ་བ་དང་བཅས་པའི་ལཱ་ཞེས་པ་གཉིས་ལ་དཔག་དང་བཤེས་ཙམ་ལས་སྒོས་པའི་བྱ་དཔར་མེད་པ་འདྲ་སྟེ། འདུལ་བ་ཚིག་ལེར། གཤམ་ཏེ་བཞི་ནི་ལས་བཟོ་དམ་ཁས། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མཐའ་གཉིས་སུ་རྟགས་ནས། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ཕྱི་མ་འདི་བཤད་གསུང་བའང་ཚིག་དེ་གཉིས་ལ་དོན་ལ་བྱ་དཔར་མེད་པས། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ཕྱི་མ་དེ་དངོས་སུ་གསུངས་ན་སྤྱི་མ་དེ་འདྲ་དོན་གྱིས་བསྟན་པར་སོང་བ་འདྲ་
 ཞིང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ཁས་ལེན་གསུང་བའི་ཚིག་གི་རུས་པས་སྤྱི་མ་ཞེས་གྱི་མི་བཞེས་པར་སོང་བ་དེས་ན། ཚིག་གཉིས་པོ་དེ་ལ་དོན་ལ་བྱ་དཔར་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ལུང་རིགས་རྣམ་དག་ཡོད་དགོས་སོ། །ཡང་དགག་ལན་ལས་འབེལ་གཏམ་དུ་རང་
 གི་བསམ་ཚོད་ནི། འདིར་ལས་གྲུལ་བའགའ་ཞིག་རྣམ་དག་མིན་ཀྱང་སྤྱི་མ་སྒྲུབ་བྱས་རང་ལ་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་མ་བྱུང་བར་རྣམ་དག་ཏུ་འདུ་ཤེས་ན་སྤྱི་མ་པ་སྟེ་སྟེ། མདོ་ཅུ་ལས་དེ་དང་ལྡན་པ་འདི་ལྟར་མ་ཁན་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡོང་བ་སྟེན་པར་མཛོགས་
 པ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་དག་སྟོང་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ན་ནི་མི་སྟོལ་ཞེས་པའི་ལུང་དྲངས་ཏེ། དེའི་དོན་ཡང་བཤད་པ་ལ་ངེད་གྱི་མ་ཁས་པ་དགའ་བྱེད་དུ་དེ་ནི་མ་འབྲེལ་སྟེ་ལས་གྲུལ་བའགའ་ཞིག་རྣམ་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱུ་ལ་དོགས་པ་མེད་ན་སྤྱི་མ་པ་སྟེ་བའི་
 ལུང་དུ་མ་ཁན་པོ་སྤྱི་མ་པའི་རྒྱུར་མེད་ན་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པས། མ་ཁན་པོ་མེད་ཀྱང་སྤྱི་མ་པ་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་དྲངས་པ་དེ་ནི་ཆེས་ཆེར་མཚར་ཆེ་སྟེ། གཞན་ཡང་གཞུང་དེ་བྱེད་གྱིས་འདོད་པ་དེའི་ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་དུ་འདོད་པ་དེ་ནི་སྟོ་ཁན་

སྐྱུ་དང་བྱུང་ཁོ་ན་འབྱོར་གི་དཔེ་ཁོ་ན་འོ། དེ་ལ་བྱེད་གི་འདོད་པ་དེ་ལ་གཞུང་རྒྱུ་དག་མེད་དེ། སྒྲིམ་པ་སྒྲེ་ཡུལ་དག་སྒྲོང་ཆོག་ས་སྐྱུ་མ་ཡོང་ས་ན་སྒྲིམ་པ་མི་སྒྲེ་བར་སྒྱིར་བ་དང་དམིགས་བསམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ས་ཞེས་སོགས་བྲིས་སྐྱུང་
 བ་ཞེས་བདག་གིས་འདོད་པ་བཏོད་ནས་དེའི་ལན་དུ་སྒྲིམ་པ་ཤིན་ཏུ་བཟང་བྱུང་། བདག་གིས་མདོ་རྩའི་ལུང་ཆོག་གསུམ་འབྲེལ་ཆགས་སྐྱུ་དང་ས་འདུག་པ་དེ་མ་གཟིགས་སམ། མདོ་རྩ་ན་བྱིམ་གཉིས་པོ་དེ་མེད་པར་དེ་དང་ལྷན་པའི་ཞེས་སོགས་དང་པོ་དེ་
 ཁ་ཡོད་ཅིང་། བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ཁ་དྲངས་པ་ཡིན་ན་བྱེད་གི་གསུང་རིགས་དེ་གསུང་དུ་འགྲོ། དེ་འདྲའི་རིགས་གི་ལ་བ་ལ་བ་མཛད་པའི་སོག་ར་ལ་མཛད་རྒྱ་ཡིན་ན་ལན་གྱི་ངལ་བས་ཀྱང་ཅི་བྱ་ཞེས་པ་ནས། ལྷན་ཀ་མེད་ཅེས་པའི་བར་གྱི་ཡང་ལན་
 བྲི། མདོ་རྩའི་ལུང་ཆོག་གསུམ་འབྲེལ་ཆགས་སྐྱུ་ཀྱང་འདུག་པ་དེ་མ་མོང་བྱུང་ན་འང་ལུང་ཆོག་གསུམ་པོ་དེ་བྱེད་གི་འདོད་པ་དེའི་རྒྱལ་རྒྱེན་གྱི་ལུང་དུ་མ་སོང་བས་མ་འབྲེལ་ཞུས་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ལུང་དང་པོ་དེ་ནི་དེའི་སེས་བྱེད་གི་ལུང་དུ་མི་འགྲོ་
 བ་བྱེད་རང་གིས་དངོས་སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་འདུག ལུང་ཆོག་བར་པ་དེ་འང་ཆོག་སྐྱུ་མ་དེ་མ་ཁན་པོ་ལ་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། མ་ཁན་པོ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་མ་ཁན་པོའི་རྩལ་འཆང་བ་ལ་བསྐྱེད་བྱེད་སྐྱུ་ དེ་མ་ཁན་པོ་རྒྱུ་དག་ཏུ་འདུ་སེས་
 ནས་སྒྲིམ་པ་བྱུང་ས་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་སྒྲེ་བའི་སེས་བྱེད་གི་ལུང་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས། ཆོག་རྒྱུང་འདིས་ཡོང་ཞེས་པ་འདིས་ནི་མ་ཁན་པོ་མེད་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་སྒྲེ་བར་མ་ཟང་། རྒྱུ་དག་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་འདུ་སེས་ན་ཡང་སྒྲིམ་པ་སྒྲེ་བར་བསྐྱེད་ཞེས་པ་

༡། །འདི་འང་མ་ཁན་པོ་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་གསུང་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། བྱིས་ཡི་གོ་པས་ཆད་པ་ཡིན། དེ་ལས་གྲལ་པ་ལ་སྦྱར་ན་མི་འགྲིག་སྟེ། གོང་གི་ཆོག་དེ་མ་ཁན་པོ་མེད་པ་ལ་མ་ཟད། མ་ཁན་པོ་དེ་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པ་ལ་ད་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ན་སྟོམ་པ་སྟེ་གསུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལུང་ཆོག་གསུམ་པ་དེའི་དོན་ཡང་གཤམ་ཏེ་བསྐྱབ་བྱུངས་མ་ཁན་པོ་སོགས་དགོས་པ་སྟོང་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ན། སྟོམ་པ་མི་སྟེ་པའི་དོན་དུ་མ་ཁས་པ་བྱེད་ཀྱིས་བཤད་འདུག་པས། ཡང་ལས་གྲལ་ལ་སོགས་གོང་ནས་འདོན་རྒྱུ་ཡིན་གསུང་ན་མ་གཏོགས། གཞན་ལུང་ཆོག་དེ་གསུམ་ཀ་མ་ཁན་པོ་ལ་སྦྱར་བ་བྱེད་རང་གིས་བཤད་པར་སོང་བས། ལུང་དེ་གསུམ་མ་ཁན་པོ་ཡོད་མེད་དང་། མ་ཁན་པོ་རྣམ་དག་མ་ཡིན་མིན་གྱི་སྟོན་ནས་བསྐྱབ་བྱུངས་སྟོམ་པ་སྟེ་པའི་སྟེའི་ལུང་དུ་འགྲོ་ཡི། ལས་གྲལ་པ་ལ་བཅོལ་གཏོགས་མ་བྱུང་སྟེ་དེ་ལྟར་ཞུས་པ་དང་། ཡང་བདག་ལ་ཤོག་རལ་བྱས་གསུང་བ་ལོས་ཡོང་ནའང་། བདག་གིས་ཤོག་རལ་བྱས་པ་མེད། ཤོག་རལ་བྱས་པས་གཞུང་དོན་འཆད་མི་ཤེས། ཡང་ལབ་ལབ་མ་བྱས་པས་སྦྱན་འབྲི་མི་ཤེས་པར་འདུག། དེ་ནི་བཞད་གད་ཞུས་པ་ཡིན། མདོར་ན་བྱེད་ཀྱི་བཞད་པ་དེ་དག་ལ་ཁོ་བོས་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་དཔྱད་པ་དང་། བྱེད་པར་ལས་གྲལ་པ་འག་འཁྱིལ་རྣམ་དག་མ་ཡིན་གྱང་ཞེས་སོགས་ལ་མཐའ་གཅིད་ཅིས་གྱང་ཞུས་པ་ཡིན་མོད། མཐའ་གཅིད་བྱས་པ་ཅོམ་གྱིས་དེ་མི་རུང་བར་བཤད་པར་དུ་གང་འགྲོ། སྐབས་འདིའི་ངེད་ཀྱི་འདོད་པའི་གཙོ་བོ་ནི། བསྐྱབ་བྱུག་ཏེ་ན་པར་ཐོགས་པ་ལ་སྟོམ་པ་སྟེ་ཡུལ་གྱི་དགོས་པ་སྟོང་དགོས་པ་

འདུན་གྱི་སྒྲེང་ཡོངས་པ་གཅིག་ངེས་པར་དགོས་པ་སྒྲུབ་རྒྱུ་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་ལྟར་གྱི་གསོལ་བ་ཞིའི་ཚེ་གསལ་བསྒྲུབ་བྱ་བ་སྒྲེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་སྒྱིར་བཏང་ལ་མངོན་གྱུར་བཅུ་ཚང་དགོས་ཏེ། པམ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་འདུལ་བའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཆེན་མོ་
 ལས་མངོན་ནི་དེ་ལྟར་ཆེ་གལ་བརྟེན་ནས་དགོ་སྤོང་གི་སྤྲོམ་པ་སྒྲུབ་ལ་ནི་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཅུ་ཚང་དགོས་ཤིང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ་ཡུང་མ་མོ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་དང་། མཁའ་པོ་སྤྱོད་དཔོན་བསྒྲེན་རྫོགས་འདོད། ཡོ་
 བྱད་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། གསོལ་དང་ལས་ནི་མངོན་སུ་མ་མོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་དེ་དང་མཐུན་པར། མཁའ་པ་དཔལ་མཆོག་བཟང་པོས་འདུལ་ཡུང་སྒྲུང་བྱེད་ལས་ཀྱང་བཤད་དེ། དེ་དག་ལས་སངས་རྒྱས་མངོན་གྱུར་མ་
 ཚང་ན་སྤྲོམ་པ་སྒྲུམ་སྤྲོམ་སྤྲོམ་ནི་དཔྱད་པར་བྱའོ། ཆོས་མངོན་གྱུར་མ་ཚང་ན་སྤྲོམ་པ་མི་སྒྲུ་སྤྲོ། ལས་ཀྱི་ཆེ་གམེད་ན་མི་སྒྲུ་བའི་ཕྱིར། དགོ་འདུན་མངོན་གྱུར་མ་ཚང་ན་མི་སྒྲུ་སྤྲོ་དགོ་འདུན་གྱིས་ལས་མཚན་ཉིད་པ་ཆགས་པ་ལ་དགོ་སྤོང་བཞིར་ཡོངས་ངེས་
 པ་དགོས་པའི་ཞེས་གསུངས་པས་ངེད་ཀྱི་འདོད་པ་འགྲུབ་སྟེ། སྒྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་གཉིས་ཀ་ལ་དགོ་འདུན་མངོན་གྱུར་ངེས་པར་ཚང་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེའི་འབྲེས་ལས་མཁའ་པོ་མངོན་གྱུར་མ་ཚང་ཡང་སྤྱོད་པ་ཡོད་དེ། དེ་དང་
 ལྡན་པ་ལྟར་མཁའ་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡོང་ཞེས་དང་། འབྲེང་རྒྱུ་ལས། མཁའ་པོ་གཏན་མེད་ཉིད་དང་ནི། མཁའ་པོ་བྱིས་པའི་རྟགས་སོགས་ཉིད། ཞེས་སོ། འོན་ཀྱང་ཉེས་མེད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་སྤྲོམ་སྤྲོ་དཔྱད་པར་བྱའོ། གསང་སྟོན་མེད་ཀྱང་

॥

རྒྱུ་ལྟེན་

༡༡། སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ་གསང་སྟོན་གྱི་བྱེད་ལས་ནི་རྟོག་ཏུ་བར་ཆད་བྱིས་ནས། བར་ཆད་འོང་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་ལ། བར་ཆད་མ་བྱིས་པར་སྟོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བར་ཆད་མ་བྱིས་པ་ལའང་ངོ་ཞེས་སོ། །ལས་སྟོབ་མེད་ན་མི་
སྐྱེ་སྟེ་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་མ་བཟོད་ན་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། བསྟེན་པར་རྫོགས་འདོད་མེད་པ་ལ་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་མ་སྐྱེས་ན་མི་སྐྱེ་བས་སོ། །ཡོ་བྱུང་མངོན་གྱུར་གྱི་ཐ་དད་དུ་ཡོ་བྱུང་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བ་སྐྱེན་མོའམ། བྱིས་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཆ་ལུགས་རྫོགས་ན་མི་སྐྱེ་སྟེ་སྐྱེན་མོ་དང་། འབྲུགས་པ་དང་ཞེས་དང་། བྱིས་པ་དང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཅན་ལའང་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ནི་ལུང་མཆོལ་ས་ཀྱང་བཤད་ལ་འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་སྦྱར་བ་ཏང་ངམ། ཉེས་མེད་ལུན་ཆོགས་ཀྱི་
དབང་དུ་སོང་ལ། དམིགས་བསལ་ལ་ཡོ་བྱུང་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་ནའང་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅིང་། ལུང་བཟེད་ཆོས་གོས་སོགས་འགའ་རེ་ཆང་། གཞན་མ་ཆང་ན་སྐྱེ་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ། ལུང་ལྟ་བར་བཙུན་པ་ལུང་བཟེད་མ་མཆིས། ཆོས་གོས་མ་མཆིས་པར་
བསྟེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བགྱི་བའམ། ལུང་པ་ལི་རྫོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་སོ། །ཡོངས་སུ་དག་པ་མངོན་གྱུར་ནི་རྒྱུད་བར་ཆད་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ལ་བྱུལ། ཡོངས་སུ་དག་པ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་
ཡོད་དེ། རི་ཀར་ད་ནི་སྐྱེ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མི་འོས་པ་དག་གིས་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །གསོལ་བ་མངོན་གྱུར་ནི་དེས་པར་ཆང་དགོས་ཏེ། སྐྱེན་པའི་ལས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། རྟོག་པའི་ལས་ལ་སྐྱོབ་འདྲི་བ་

དང་། འཆད་པའི་ལས་ལ་སྒྲིག་པ་སྒྲིག་དུ་མ་སོང་བ། ཆོས་མིན་པའི་ལས་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་མིན་པའི་ལས་བྱས་ན་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་ཆགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ཆོས་མིན་པས་མི་བྱའོ། །
 མི་མཐུན་པས་མི་བྱའོ། ཆོག་ས་ཀྱིས་མི་བྱའོ། །དགོ་འདུན་དུ་མ་གྱུར་བ་དག་གིས་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལས་མདོན་གྱུར་ངེས་པར་ཆོང་དགོས་ཏེ། མདོན་གྱུར་དང་པོ་དག་སྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལས་མདོན་གྱུར་དངོས་གཞི་ལྟ་བུར་སྒྱུར་བས་
 སོ། །དངོས་གཞི་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་ཉེ་བར་སྒྱུ་བ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། མ་ཁན་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དགོ་འདུན་ཆོས་ཅན། བསྒྱུ་བ་བྱ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་ཉེ་བར་སྒྱུ་བ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་བྱེད་ཀྱི་སྒྱུ་བ་པའི་བསྒྱུ་བ་བྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལེགས་པར་བཤད་པས་སོ། །མདོར་ན་བསྒྱུ་བ་བྱ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་དགོ་འདུན་ལོངས་པ་ངེས་པར་དགོས་པ་ཁོ་བོས་གཙོ་བོར་སྒྱུ་བ་པ་དང་། གཞན་ཡང་ལས་གྲུལ་བ་འགའ་ཞིག་རྣམ་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་ཞེས་སོགས་
 ལ། དེད་ཀྱི་མཐའ་གཙོ་བོ་དུས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིམ་དང་ལན་ཡེ་མེད་པའི་མ་ཁན་པོ་གཙོ་བོ་ཆོས་རྣམ་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་གོ་ཆོད་པ་ཡོད། ལས་གྲུལ་ན་གནས་པ་གཞན་ལ་རྣམ་དག་རང་ངེས་པར་མ་བྱུང་ན་གོ་མི་ཆོད་པ་དེ་འདྲ་བུ་སྒྲིག་དང་པར་ཆེན་མི་བཞེད་
 ཞེས་བསྒྱུ་བ་བྱ་ཆེན་མོའི་ལུང་བྱངས་ནས་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲུ་མ་ལ་མ་རྩིས་ཞེས་དགག་པར་འདུག། བྱེད་ཀྱིས་དགག་པ་དེ་ནི་འབེན་མ་མཐོང་བའི་མདའ་འཕེན་པར་འདུག་སྟེ། མ་ཁན་པོ་རྣམ་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་གོ་ཆོད་པ་བྱེད་རང་ཀྱང་བཞེད་པ་མིན་ནམ། ལས་

7

༡༣།

གྲུལ་ན་གནས་ཚད་རྣམ་དག་རང་མ་བྱུང་ན་གོ་མི་ཚོད་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་དེད་ཀྱིས་ནི་བྱིས་པ་མེད། སྤྱགས་ཡིད་མ་ཆེས་ན་མཁུ་པ་དག་འབྱེད་ལ་ད་དུང་གཟིགས་རྟོག་ཅུ། དེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཆེན་མོའི་ལུང་དེས་དེད་ལ་མི་གཞོད་
 ཅིང་། སྒྲུ་མའི་ལུང་དེ་ཁས་སྒྲུངས་པས་ཆོག་པ་ཡོད་པས་འདི་བྱེད་ཀྱིས་འགོག་གྲུབ་བྱས་ན། སྒྲུ་མ་ལ་མ་ཕྱིས་པར་མ་ཟད་ཡོན་ཏན་འོད་ལ་འང་མ་ཕྱིས་པར་འགྲོ་ཞེས་གསུང་བ་དེ་འདྲ་སྟོན་གཞན་ཆེར་གནང་རྒྱུ་མ་བྱུང་བའི་གྲུ་ཀར་སོང་བ་འདྲ་ཞེས་
 ཞུས་གྲུབ་སོང་སྟེ་སྤྱགས་ལུལ་ལ་མ་འཛེམས་ན་བཟོད་པར་གསོལ་ལོ། །དེས་ན་དེང་སང་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ཀྱི་ཆོག་ས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོམ་པ་སྟེ་བ་གིན་ཏུ་ཉུང་བར་འགྱུར་སྟེ་ཞེས་པའི་སྟོན་དེ་འདྲ་དེད་ལ་མི་འདུག་གོ། །ཡང་མཁུ་པོའི་ཚུལ་འཆང་བ་དེ་
 མི་ཐེ་བར་གཞན་དགོ་སྟོང་རྣམ་དག་ལས་མཁུ་དང་བཅས་པའི་ལྷར་འོངས་པ་ཡོད་ན་མཁུ་པོའི་ཚུལ་དེ་ལ་མ་སྟོམ་པར་སྟོམ་པ་ལོས་སྟེ་གསུང་བ་ནི་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། མཁུ་པོའི་ཚུལ་འཆང་དེས་ལས་གསང་ཆོག་གིས་སྟོབ་ལ་སོགས་པའི་མཁུ་
 པོའི་བྱ་བ་རྣམས་བྱས་སམ་མ་བྱས། མ་བྱས་ན་མཁུ་པོའི་ཚུལ་འཆང་རྒྱུ་ཡང་མ་བྱུང་། བྱས་ན་ཕྱིས་སྟོམ་པ་སྟེ་བ་ན་མཁུ་པོའི་ཚུལ་འཆང་དེ་ལ་བསྟོམ་པར་སོང་སྟེ། དེས་སྟོམ་པ་འབོགས་པའི་སྟོན་དུ་མཁུ་པོའི་བྱ་བ་བྱས་པ་དེ་དག་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
 སྟོམ་པ་སྟེ་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོར་བའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་འདུག་པ་སྟོན་པ་གིན་ཏུ་བཟད་བྱུང་། འདི་ལ་མགོ་མ་ཚུངས་ཀྱི་སྟུན་འདི་འབུལ་ཏེ། འོ་ན་མཁུ་པོས་སྐྱབ་དགོས་པའི་བསྐྱི་བ་རྣམས་མཁུ་པོར་གསོལ་བ་མ་བརྟབ་པའི་དགོ་

སྤྱོད་ཞིག་གིས་སྤྱོད་པའི་ཆོ། དེས་མཁའ་པོའི་བཅུ་བ་རྣམས་བྱས་སམ་མ་བྱས། མ་བྱས་ན་ལས་བྱེད་རྒྱུ་འདྲ་བ་བྱུང་། བྱས་ན་ཕྱིས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ན་མཁའ་པོར་གསེལ་བ་མ་བྱས་པའི་དགེ་སྤྱོད་དེ་ལ་བསྟོས་པར་སོང་སྟེ། དེས་སྤྱོད་པ་འབོགས་པའི་སྤྱོད་དུ་མཁའ་པོའི་བཅུ་བ་བྱས་པ་དེ་དག་བསྤྱོད་པ་བྱེད་པ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་པའི་ཆོ་ག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མའི་ཡན་ལག་ཡང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཤུགས་ལས་གྲུབ་པོ། འདི་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ལན་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་བྱིང་རང་མཁའ་པོའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་གཟིགས་པས་གསལ། འདི་མི་འཐད་དོ་གསུང་ན་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། པར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བསྤྱོད་པ་ཆེན་མོ་ལས། ཇི་སྐད་དུ་མཁའ་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་འདྲ་འཁྱེད་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་གོ་དོན་ཀྱི་གཙོ་བོ་འདྲ་མཁའ་པོས་སྤྱོད་དགོས་པའི་བཅུ་བ་རྣམས་མཁའ་པོར་གསེལ་བ་མ་བྱས་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཞིག་གིས་སྤྱོད་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཞེས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱིང་ཀྱིས་གསུང་ལས། དེད་ལ་འཇིག་རྟེན་ཁ་སྐད་ལ་གྲགས་པའི་གཟུང་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་རྒྱུ་འབྱུང་གི་མའི་དཔེར་འབྱུར་པར་འགྱུར་ཏེ་མཁའ་པོ་གཙོ་བོས་དེ་རྣམ་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་གོ་ཆོད་པས་ཡངས་སུ་རྒྱུག། དངོས་གཞིའི་ལས་གྲུལ་ན་གནས་པ་རྣམས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་དག་རང་དགོས་པའི་དམ་ཅི་བྱས་འདུག་པས་སོ་ཞེས་བྲིས་སྤྱོད་བའང་ཁོ་བོས་མཁའ་པ་དག་འབྱེད་དུ་དེ་ལྟར་མ་བྲིས་པ་ལ་འདིར་དེ་ལྟར་བྲིས་སོ་ཞེས་ནན་གྱིས་སྤྱོད་པར་མཛད་པ་ནི་ཤོག་རལ་དང་སྤྱོད་བའང་སྤྱོད་པོན་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ཁ་སྐད་ཀྱི་དཔེ་དེ་ནི་སྤྱོད་པ་འཁོར་གཤམོ། །ཡང་བྱིང་ཀྱི་གསུང་ལས་མཁའ་པོའི་རྒྱལ་འཆང་

⁂

རྒྱུ་ལྟར་

༡། །ངམ་ཕུན་སུམ་ཚཱོགས་པ་གང་ཡིན་གྱང་རུང་མཁན་པོའི་བྱ་བ་རྣམས་བྱས་ནས་གཞན་དུ་བྱོན་ནས་ལས་གཤམ་དེར་མ་བཞགས་གྱང་དེམན་གྱི་ཚེ་ག་རྣམས་ལས་སློབ་དང་བཅས་པའི་དགོ་སློང་ལུས་བྱས་གྱང་རུང་སོགས་དཔེར་བརྗོད་དང་བཅས་པ་དང་། དེས་མཚོན་ནས་ཉིན་གཅིག་ལ་སྒྲུབ་ཆ་དུ་མ་ཞིག་གི་མཁན་པོ་རུང་ཚུལ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་ཉིན་གཅིག་ལ་མཁན་པོས་བྱ་དགོས་པའི་སྒྱུར་བ་རྣམས་བྱས་ནས་དེའི་སང་ཉིན་ལྟ་བུ་མཁན་པོ་མ་བྱོན་གྱང་ལྟ་ཚཱོགས་གྱི་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པ་རུང་བ་དང་། མཁན་པོ་བྱོན་ན་མཁན་པོ་དེ་ཉིད་དགོ་འདུན་གྱང་ས་ཚང་གི་ཡན་ལག་ཕུན་སུམ་ཚཱོགས་པར་འགྱུར་བ་དུ་མ་མཁན་པོ་གཅིག་པ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་འདུག་པ་དེ་དག་ལ་མེད་དོན་ལ་གནས་ཤས་ཆེ། བྱུང་པར་འདི་དག་གི་སྒྲུབས་སུ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་མཁན་པོ་ཡོད་པའི་ཚེ་འང་མཁན་པོ་དེ་དགོ་འདུན་གྱང་ས་ཚང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡོད་ན་ཕུན་སུམ་ཚཱོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། མེད་ན་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲུབ་བྱས་མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། མཁན་པོས་ལས་བྱེད་པ་དང་། དགོ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་སོགས་མ་ཉམས་པར་བྱས་ཀྱིང་། ཕྱིས་གནས་སྒྱུན་པ་སོགས་མཁན་པོའི་བྱ་བ་རྣམས་མ་ཉམས་པར་བྱས་ན་མཁན་པོའི་དོན་ཚང་ཞིང་། གཤུལ་བྱ་དེ་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པའི་ལས་གྱི་ཁ་སློང་དུ་མཁན་པོ་མི་དགོས་ཀ་མེད་ཀྱི་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བྱེད་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་པོ་དེ་ཁོངས་འགྲིག་པར་སྒྲུང་བས་འཐད་པར་མངོན་ལ། བཞེད་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་པ་དེ་འང་འཐད་པ་ཀ་ཡིན་ཤས་

ཆེ། དཔུང་པ་ཕུན་བྱའདྲུཅུ་ཡོང་བ་འདྲ་ན་འདྲ། དོན་ལ་འགྲོ་མི་འགྲོ་དང་མི་ཤེས་ཤིང་ཡི་གེ་མང་བ་དང་མཁས་པ་རྣམས་སྒྲིན་སྒྲིན་དོགས་དེ་ཙམ་མོ། །ཡང་མདོ་རྩུང་དོན་གྲུབ་ན་གྲུར་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་བྱེད་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་དུ་སྒྲིབ་
དཔོན་ལ་ལྟར་བཤད་པ་ལས་དེ་དང་དེར་གྲུར་པའི་ཚད་ནི་སྒྲོབ་མ་དེའི་དགོས་པའི་དོན་གྲུབ་པ་ན་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དེད་ཀྱིས་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བརྟག་དགོས་ཏེ། སྒྲོབ་མའི་དགོས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་མ་གྲུབ་པར་དེའི་དགོས་དོན་གྲུབ་པར་འཛོག་གམ་མི་
འཛོག་ཅེས་སོགས་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་བཀོད་པ་ལ། སྒྲུར་ཡང་བྱེད་ཀྱིས་དགག་ལན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་དུ་འདི་བདག་ལ་གསུང་བ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་། དོན་ལ་མདོ་རྩུང་ལ་འཕངས་པར་འགྲོ། མདོ་རྩུང་གནས་སྒྲིན་པ་ནི་ཞག་གཅིག་གནས་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར། ཉར་གནས་པ་མཐར་ཐུག་ན་འདྲ་ངོ། །ཁྲོག་པ་ནི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ལན་གསུམ་བརྒྱས་ན་འོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ཞེས་སོགས་གྲིས་སྒྲུང་མོད། མདོ་རྩུང་ལུང་དེ་དག་དེད་ལ་མི་གནོད་པའི་ཁར་དེད་ཀྱི་འདྲ་རྒྱུ་རྟེན་གྱི་ལུང་
ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཐོས་སམ་འདྲའདྲེད་མྱོང་། གོ་ཡུལ་གྱི་བཤད་པས་འཐུས་ངེས་ཙམ་ཁོ་བོས་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་འདྲ་བཀོད་ཟིན་པས་ཞིབ་པར་དེ་དག་ལ་ཐུགས་རྟོག་བརྒྱུ་པས་འཐུས་པ་ཡོད། འདི་སྒྲུབས་ཀྱི་དྲི་བ་དེ་དག་གི་ལན་ནི་མཁས་པ་
བྱེད་རང་གི་ལན་ལེགས་པར་གསུངས་འདུག་པས་ཇེས་སུ་ཡི་རང་། འོན་ཀྱང་དོན་གྲུབ་ན་གྲུར་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་པའི་དོན་ལ་རང་རང་གི་དོན་དགོས་པ་དེ་གྲུབ་པ་ལ་འཛོག་པ་དེ་མཁས་པའི་བཞེད་པར་སྒྲུང་སྟེ། པམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་

༡། དཔྱུག་གཉེན་གཉིས་པ་དཔལ་མཆོག་བཟང་པོའི་མདོ་ལུང་སྒྲུང་བྱེད་ལས། བསྐྱབ་བྱ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དུས་ཀྱི་གསང་སྟེ་སྟོན་པ་དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་། གནས་སྦྱིན་པ་དང་། གྲོག་ཏུ་འབྱུག་པའི་དགོས་པ་རྣམས་
 ཆོས་ཙན། གང་ཟག་དེའི་སྟོབ་དཔོན་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་སྟོན་པས་བཅས་པའི་ཕྱིར། སྒྲམར་གྱུར་པའི་དུས་ནི་དོན་གྲུབ་ན་གྱུར་པ་ཉིད་ཅེས་པ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དགོས་པ་སྟོབ་པ་དེ་རྣམས་ཆོས་ཙན། སྟོབ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་དུ་གྱུར་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེར་འགྱུར་བ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་ན་གསང་སྟེན་དང་། གནས་དང་། གྲོག་པ་རྣམས་སྟོབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ནི། དེ་དང་དེའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་བྱ་བ་བྱས་པའི་དོན་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་
 ཡི། སྟོབ་མའི་རྒྱ་དལ་སྟོམ་པ་སྟེས་མ་སྟེས་ལ་མ་སྟེས། དགོ་ཚུལ་དང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་སྟོབ་ཏུ་གྱུར་པ་ལ། སྟོབ་མའི་རྒྱ་དལ་སྟོམ་པ་སྟེས་པ་སྟོབ་མའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེ་གྲུབ་པ་ན་སྟོབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་བྱས་
 པའི་དོན་ཡང་གྲུབ་པ་སྟེ། འདི་དག་རྒྱས་པར་ཁོ་བོས་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཡང་པར་ཆེན་གྱིས་སྐབས་གསུམ་པའི་གསེར་ཐུར་དུ་དགོས་པ་སྟོབ་པ་མ་སྟོབ་ཀྱང་མ་ཁས་པོ་བྱས་པས་སྟོམ་པ་སྟེས་པ་ཡོད་ཅན་ཞེས་པ་དང་། ཡང་དེ་སྟོབ་
 ཀྱང་ལས་སྟོབ་བྱས་པས་དེ་སྟེབ་འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་བཤད་འདུག་ཅེས་བྲིས་སྒྲུང་བ། བྱེད་ཀྱི་དེ་སྟེབ་འདུལ་བ་ལོ་དཔོན་རྒྱ་ཡིན། རེད་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། ཕྱི་མ་དེ་ནི་པར་ཆེན་གྱི་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་

एवांकेनपदेनवाङ्मनः

ཉིད་ལས། ལས་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ནི། བསྐྱོང་གི་ཆོས་དང་ལྡན་ན་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་ཤིང་། བསྐྱོང་དུ་འང་ངེས་པར་དགོས་མོད་ལས་ཀྱི་ཆོག་གྲོལ་འཕྲོན་པའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་འཕངས་པ་ན། ལས་ཀྱི་ཆོག་ཤེས་པ་ཁ་སྐྱོང་གི་ ཆོས་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་ཁ་
 སྐྱོང་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལས་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་རུང་བ་དང་། དེ་ལས་སྒྲོམ་པ་སྒྲུབ་པར་ལུང་ལས་བཤད་དོན་ཞེས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དགག་ལན་དུ་བྱེད་གྱིས་ནི་མ་ཁན་པོ་ལ་མདོ་རྩ་བཞིན་དགོངས་ཡངས་མཛད་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་
 ལ། བདག་གི་གོ་བ་ཆེར་རྒྱུད་མ་བྱུང་། གང་ན་ཡང་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་དེ་རིགས་ཀྱི་གསུང་གྲུང་ཡང་ཡང་ཕེབས་འདུག་པ། བདག་གིས་སྒྲོ་བ་ན་སྒྲུབ་དང་བྱུང་ཁ་འབྲོམ་སོགས་ཉམས་ལྡན་ཅམ་དུ་ཞུས་པ་མ་གཏོགས། དོན་ལ་སྒྲིན་མེད་པས་རྩྱ་
 རྩྱ་ཕུར་ཕུར་རང་དུ་ག་ལ་འགྲོ། གཞན་ཡང་དགག་ལན་དུ་ཕམ་པ་བཞི་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཇམ་སྒྲུབ་སམ་སྒྲོ་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་བཤད་པ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་ལས་འབྲོས་པའི་སྒྲ་ཆེན་ལེགས་པའི་དབང་འདུས་དག་གིས་དངོས་སུ་འབྲོག་འཛུམས་
 དང་། ཆད་ལས་སོགས་ཀྱི་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་གོང་བུ་རང་དུ་སོང་ཞེས་སྐར་ཞུས་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་འབྲོགས་ཆོག་དང་ལས་གྲུལ་ནི་འགྲིམས། མི་ཆོས་སྒྲུམ་མའི་རྩུན་ནི་དགོ་སྒྲོང་སྒྲོབས་ཆེན་དག་གིས་མདོན་ཤེས་མང་པོ་བཤད་དགོས་བྱུང་བ་
 དང་། སྒྲོམ་ཆེན་གྱི་ཟློག་རྒྱུ་མས་ལ་མང་པོ་ཡོང་གི་འདུག་གསུང་བ་འདི་དག་ནི་དག་འབྲུལ་དུ་འགྲོ་བ་འདྲ་སྟེ། བདག་ལ་རྩྱུང་པ་ལ་དོན་གཞན་འབྲེལ་མེད་འདི་འདྲ་ཡི་གེར་འགོད་དོན་མི་འདུག་ཅེས་བཀའ་སྒྲིན་གནང་བ་ལ་དཔགས་ན། དེ་བས་ཀྱང་

1

༡༡།

ཁྱེད་རང་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་མཁས་གྲུབ་ཏུ་བཞགས་པ་ལ་འདི་འདྲ་ཡི་གེར་འགོད་དོན་མི་འདུག་ཅིང་། འདི་དག་ལ་ཡན་ལག་མཁུས་ཀྱང་ཆོག་པར་སྒྲུབ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་བུ་མས་པས་དེ་ཕྱིར་
བཏང་སྟོམས་བཞག་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་དང་། བཤེས་གཉེན་སྟོན་པས་རང་ཆོང་རང་གི་འབྲས་བུ་དང་འཕྲོད་པ་ཡིན། གཞན་ཆོང་སྟོད་ནས་གཞིག་དང་བདེ་བ་ཡིན་ཞེས་པས་སོ། །དེས་ན་སྟོང་པོ་མཁས་པ་ཁྱེད་རང་གསུང་བ་བཞིན། པཎ་ཆེན་རིན་
པོ་ཆའི་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བུ་སོགས་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ཅིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ཅིང་གཅེས་སྤྱོད་སུ་བབྱུང་བ་སྟོས་མ་དགོས། ཡང་བུར་བྱེད་བྱེད་ན་ལྟར་ར་བ་ཆོས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་གྲུབ་མཐའ་མི་སྟོང་ཡོད་ཟེར་བའི་ཁག་ཅིག་འདུག་པ་དེའི་རྩིས་
འདྲེས་པ་ཡོང་ཞེས་ལྟར་ར་བ་རྣམས་ལང་བ་ཀའ་སྟོན་པར་འདུག་ཀྱང་། པཎ་ཆེན་གྱི་དངོས་སྟོབ་པཎ་ཆེན་ལྟར་ར་བ་དང་། དེའི་དངོས་སྟོབ་དབྱིག་གཉེན་གཉིས་པ་དཔལ་མཆོག་བཟང་པོ་སོགས་ནི་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་བསྟན་འཛིན་འབྲུལ་མེད་ཡིན་པ་
ལ་གྲུན་ཀ་མེད་དོ། །ཡང་དགག་ལན་ལས་བསྟོན་རྫོགས་ཐག་རྒྱ་མའི་ཐད་དུ་ཁོ་བོས་པཎ་ཆེན་གྲུ་མཆོག་ལྟན་ཡང་ཁོང་ཆེན་པོ་འགའི་ངོ་བསྟུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་བཀོད་པ་ལ་ཞེས་དང་། བྱད་མེད་བསྟོན་རྫོགས་དེང་སང་བུར་རུང་མི་རུང་གི་ཐད་
དུ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་གསུང་ལྟར་ན་རིག་པའི་ཁུར་རྗེ་དེ་པཎ་ཆེན་ལ་འང་ཕོག་པ་འདྲ་བ་ནི་ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་ངག་གི་ཉེས་ཆོབས་ཆེས་པས་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་གྲིས་སྒྲུབ་བ་ནི། ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་སྒྲུར་པ་བཏབ་པར་མཐོལ་ཞིང་།

འགགས་པ་ནི་རང་རང་ལ་གོགས་ཆེ་བས་གིན་ཏུ་ལོགས་འདུག། ཡང་འབེལ་གཏམ་དུ་ཐག་རྒྱུ་ལ་ལུང་རིགས་དཔྱད་པ་མཛད་པར་ཁོ་བོས་མ་ཐས་པ་དག་འབྱེད་དུ། དགག་པ་དེ་དག་སྒྲིགས་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་ལ་རྩོམ་པར་ལོས་འགོ། དུ་
མཁའ་ཁན་པོ་གཅིག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཐུགས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་པ་ཡིན་ནམ། བཤད་ཆོད་ཡོད་པ་ཡིན་གང་ལྟར་སྒྲིག་བཤད་མང་པོ་མཛད་འདུག་ཞེས་ཞུས་པ་རྣམས་ཞུས་ཤེས་པའི་ཁ་ཕྱིང་བ་ཙམ་དུ་སོང་གས་ཆེ་ན་འང་བཟོད་པར་གསོལ། སྤྱིང་པོ་
ཁག་ཆེ་བའི་ཡན་ལག་བྱེད་ཀྱི་དགག་ལན་དུ་ངེད་ཀྱི་མཁའ་ཁན་པོ་གཅིག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བ་ཞི་འམ་དེ་ལས་ལྷག་པ་ལ་དུས་གཅིག་ལ་བསྒྲིན་རྩོགས་བྱུར་རུང་སྟེ། དུ་མཁའ་ཁན་པོ་གཅིག་པ་གསུམ་མན་ཆད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་དམིགས་བསམ་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་བཀོད་པ་ནི་དངོས་སུ་འགལ་ཏེ། བཞི་འམ་དེ་བས་ལྷག་པ་ལ་ཅིག་ཅར་རུང་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གསུམ་མན་ཆོད་གསུངས་པ་བཀོད་པས་ཅིར་འགྱུར་གཟིགས་མོད་ཞེས་བཀོད་འདུག་པ་ངེད་ཀྱི་དེ་ལྟར་ཞུས་པ་ཡིན་ན་བྱེད་ཀྱི་དགག་པ་དེ་གསུང་ཐོབ་དུ་
ལོས་འགོ་ན་འང་། དེ་འདྲའི་ཆོག་རིགས་དང་བཞི་འམ་དེ་བས་ལྷག་པ་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་རུང་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ། དུ་མཁའ་ཁན་པོ་གསུམ་མན་ཆད་ཞེས་བྱངས་པ་དེ་འདྲ་ཡེ་བྱིས་པ་མི་བདོག། མ་ཐས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བསྐྱབ་བྱ་དུ་མཁའ་ཁན་པོ་གཅིག་པ་ལ་ནི་
བསྐྱབ་བྱ་ཆོགས་སུ་ཡོངས་པ་དང་དེ་བས་ལྷག་ཀྱང་སྒྲིན་མེད་པའི་དམིགས་བསམ་ལ་དུ་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག། དེ་ལས་སྒྲིས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་འདིར་མ་བཀོད་ཅེས་པ་དེ་ནི་བྱིས་མོད། དེ་ལས་གཞན་སྤྲུལ་འི་ཆོག་རིགས་དེ་འདྲ་བྱིས་པ་མེད་

7

༡༣། །ཀྱང་། བཤད་མ་ཐག་པའི་བདག་གི་འདོད་པའི་ཚིག་དེ་ལ་བྱེད་ཀྱིས་སྤྲུག་སྤྲུག་པའི་སྒྲོ་བ་ཏྲགས་མཛད་ནས། བྱེད་ཀྱི་ཚིག་འདི་དག་དངོས་སུ་འགལ་ཅེས་དགག་པ་བཀའ་སྒྲོན་དུ་བྱོན་འདུག་པ། བདག་ལ་
མཁས་པ་བྱེད་ལྟ་བུའི་སྤྲུང་སྤྲུང་ཏྲགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཛད་ནའང་། བདག་གིས་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་ཉམས་ལྡན་ཙམ་སྤྱིར་ཞུས་མོད། གཞན་མཁས་པ་བྱེད་ཀྱིས་འབེལ་གཏམ་གྱི་གསུང་རྣམས་ལ་རང་གི་མ་དག་པ་དང་ཡི་གེ་མ་དག་པ་བྱུང་ན་ཡང་
བཞག་གོ། གསུང་ཇི་བཞིན་པ་ལ་རང་གི་སྒྲོ་བྱོས་ལ་དཔགས་པའི་དཔྱད་པ་ཕྲན་བུ་ཞུས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དཔྱད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སོང་རང་བསམ་པའི་ངེས་པ་ནི་བདག་རང་གི་སྒྲོ་ཡུལ་ལ་འང་མཛད། གཞན་ལ་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལ་སྒྲོ་བ་ཏྲགས་པའི་དགག་པ་
མི་འགོ་བའི་འགོ་འགོ་ཡེ་ཞུས་པ་མི་བདོག། གོང་གི་དེ་རིགས་སྤྱུ་དབང་སྤྱོད་ཀྱི་དགག་པ་གནད་རྒྱ་ཡིན་ཆེ་ལན་གྱི་ངལ་བས་ཀྱང་ཅི་བྱ་སྟེ། དེ་བས་མ་ཁི་ལ་འབད་འབྱུངས་སྒྲོན་ནས་བསྐྱད་ན་རང་ལ་གྱེབས་ཆེ་བར་གཤམོ། །ཡང་དགག་ལན་དུ་ཐག་རྒྱ་
མ་ལ་ཁོ་བོས་ཚིགས་ཀྱི་ཚིགས་ལ་ལས་མི་ཆགས་པ་དྲངས་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་འབྱེད་ལས། དེ་སྤྱིར་བཏང་ཡིན། དམིགས་བསལ་མི་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ནས་འཆད་པའི་ལས་དང་། བཀོ་བའི་ལས་
དང་། མཐུན་པ་སྤྱིན་པ་སོགས་ལ་ཚིགས་ཀྱི་ཚིགས་ལ་ལས་བྱེད་པ་དུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པས་རྣམ་གཅོད་དང་ལྡན་པ་དག་ཡོད་ན་ཏྲགས་པར་བྱོའོ། །བྱིས་སྤྲུང་བ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་ནི་འཆད་པའི་ལས་སོགས་ལ་དམིགས་

བསམ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདུག་མོད། བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱེན་ཇོགས་ཀྱི་ལས་ཆོགས་ལ་མི་ཆགས་པ་ལ་སྤར་བྱངས་པའི་ལུང་དེ། འབྲེལ་དེ་དང་བསྐྱེན་ཇོགས་ཀྱི་ལས་དེ་འདྲའི་དམིགས་བསམ་ལ་བྱུར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྲིས་སྤང་བ། པཎ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་
 ཇི་བཞིན་པ་བྱེད་ཀྱི་ཐུགས་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ལོས་ཡིན། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱུར་བོད་ཀྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས། སྤྱིར་བཏང་དུ་ཆོགས་ཀྱིས་ཆོགས་ལ་ལས་མི་ཆགས་ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གསུང་མོད། ཇི་སྐད་དུ་ཆོགས་ཀྱིས་
 མི་བྱའོ་ཞེས་སྤྱིར་བཀག་གྱུང་མི་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཆད་པའི་ལས་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སྤྱིར་བཏང་དུ་ཆོགས་ཀྱིས་ཆོགས་ལ་ལས་མི་ཆགས་པ་དང་ཆོགས་ཀྱིས་མི་བྱའོ་ཞེས་པའང་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་པ་པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་
 པར་གསལ་བས་དེས་དོན་འགྲུབ་པར་གདའ། གཞན་ལ་བལ་བ་མང་པོ་ཞུས་གྱུང་ལྷག་མ་ལུས་པ་ལས་མེད་པས་དེ་ཙམ་མོ། །ཡང་དགག་ལན་དུ་བྱེད་ཀྱི་ཞུ་བའི་ལུང་བྱངས་པ་དེ་འང་བསྐྱེན་ཇོགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྐབས་མིན་རྒྱུ་མེད། གང་ཟླ་བཞི་བསྐྱེན་
 པར་ཇོགས་པ་ཞེས་བགྲིས་ན་མ་དག ལས་གཅིག་གིས་གང་ཟླ་བཞི་ལ་བགྲིས་ན་ཞེས་པ་དག ཞེས་ལུང་ལ་ཞུས་དག་མཛད་པ་དེ་དགོངས་པ་དང་བསྐྱེན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལས་སྤངས་ཆོག །ཡང་ཀམ་པ་ཆོས་བསྐྱབ་བྱུ་མ་ཡོད་ཆོག་སུ་མ་ཆོན་དུ་བཅད་
 མཐའ་སྐད་པའི་ཐིག་གུས་བསྐྱོར་ལོ་བྱེད་པའང་སེམས་རྒྱུང་དགའ་རབ་ཡིན་པ་འདྲ་སྟེ་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེན་ཇོགས་ཀྱི་ལས་ལ་དམིགས་བསམ་ལ་དེ་ལྟར་ན། གསུམ་ཆོན་ལ་ཐག་རྒྱུ་མའི་ངལ་བའང་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བྲིས་སྤང་བའི། གོང་གི་སྟོ

1

༡། །བདག་པུ་མཛེད་པའི་སྒྲོན་པ་མང་སྒྲོར་དུ་འདུག་སྟེ། བདག་གིས་ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ལ་ལས་མི་ཆགས་པ་སྒྲིམ་བཤང་དང་། ཚོགས་ཀྱིས་མི་བྱེད་ཞེས་པ་སྒྲིམ་བཤང་ཡིན་ཞུ་བ་མ་གཏོགས། གཞན་འཆད་པའི་ལས་སྟོན་པ་དང་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་བསྟེན་ཇོགས་ཀྱི་ལས་ཁོན་ལ་སྒྲིམ་བའི་བཤད་པ་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་དེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲིམ་བཤང་སྒྲོན་པ་སྒྲིམ་བཤང་མཛེད་ནས་དགག་པར་འདུག་པས་འདི་རིགས་ཀྱི་སྒྲིམ་བཤང་སྒྲོན་ཀྱི་གསུང་སྒྲིམ་མང་དུ་བྱོན་གནད་བས་ཨ་མོང་ཡིན་ན་སྒྲོར་བསྒྲོར་མ་ཡིན་པ་བྱུང་ཞེས་ཞུས་པས་ཚོགས་ལ། ཡང་དགག་ལན་དུ་དགོ་སྒྲོང་པའི་དགོ་འདུན་ཁོན་སྒྲིམ་བྱུང་མེད་ལ་བསྟེན་ཇོགས་འབྲོགས་པ་ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་པ་ལས་འཕྲོས་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་ཚོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་སྟོན་པ་དོན་ཚན་ལྟར་བཀོད་ནས་བཤད་པ་རྒྱ་ཆེན་གནད་འདུག་པ་དེ་བཙུགས་ཀྱང་དགོས་ངེས་ཤིང་ཡིན། བྱུང་མེད་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ལྟག་པོ་དགོ་སྒྲོན་པ་ལས་མ་གསུངས་པས། ཚངས་སྒྲོན་ལ་ཉེར་གནས་བསྐྱབ་ཚོགས་མ་ཡིན་དེའི་བྱུང་དེ་བཞག་པས་སྒྲིམ་ཉེས་བྱས་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་འབྲེལ་ཆེར་མི་སྒྲིམ་དེ་འདྲམ་ཡིན་གསུང་ཚོགས་ཅིག་ཡོད་ཅེས་པ་ནས། བདག་དེའི་ཇེས་འབྲང་དུ་ལས་འཆེ་བས་སྟོན་པའི་བར་གྱི་ཡང་ལན་ནི་འདི་དག་ལ་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་པར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བཞེད་པས་དགོ་སྒྲོང་པའི་དགོ་འདུན་གྱིས་བྱུང་མེད་ལ་བསྟེན་ཇོགས་འབྲོགས་རུང་བར་བཞེད་ཅིང་། རྒྱུ་མཚན་དེས་སྒྲིམ་བཤད་པ་དང་བྱུང་པར་དུ་པར་ཆེན་གྱི་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་བྱུང་མེད་བསྟེན་པར་ཇོགས་པ་ལ་འང་མ་ཚོགས་ལ་

བརྟེན་པའི་ཆོ་སྤྲོས་པ་མང་པོ་དགོས་མེད་པ་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་སྤྲོད་མ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་དེའི་ཆོ་ནི་དགོ་སྤྲོད་བཞི་ཉིད་ཀྱིས་མཆོག་པར་གྱུ་བོ་ཞེས་ལོགས་པར་བཤད་པ་འདི་ནི་དོན་གྱི་གསང་ཆོག་ཏུ་འགྲོ། དེ་ལས་གཞན་པའི་གསང་ཆོག་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཉོགས་པར་དགའ། ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས་བྱུང་མེད་ལ་བསྐྱབ་ཆོགས་ལྟག་པོ་དགོ་སྤྲོད་མ་ལས་མ་གཙུག་པས། ཆོངས་སྤྱོད་ལ་ཉེར་གནས་བསྐྱབ་ཆོགས་མ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། ཡང་དེ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་སེས་བྱེད་རྣམ་དག་ཅིག་ཡོད་དགོས་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་པའི་དགོ་སྤྲོད་མ་དང་ཆོངས་སྤྱོད་ལ་ཉེར་གནས་གཉིས་བསྐྱབ་ཆོགས་ཡིན་མིན་བཅུད་རྒྱུ་མེད་པ་འདྲ། དེའི་ཆོ་དེ་བཞག་པས་གསུང་བའང་ཆོངས་སྤྱོད་ལ་ཉེར་གནས་གཉིས་སུ་བཞག་པས་ཟེར་རྒྱུ་མིན། དགོ་སྤྲོད་མའི་སྤྲོ་མ་པ་ལེན་པ་ལ་ཆོགས་སྤྲོ་མ་དགོ་སྤྲོད་མ་དང་། ཆོངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་གཉིས་སྤྲོ་མ་དུ་མ་སོང་བར་དགོ་སྤྲོད་མའི་སྤྲོ་མ་པ་སྤྲངས་ན་སྤྱེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྲོ་བ་བྱེད་རང་ཡང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། དེས་ན་ངེད་ཀྱི་དེ་འབྲེལ་མེད་པར་མ་སོང་། དཔེར་ན་སྤྱེས་པ་བསྟེན་པར་ཚྲོགས་པ་ལ་ཆོགས་སྤྲོ་མ་དེ་དགོ་བསྟེན་དང་དགོ་ཚུལ་གཉིས་སྤྲོ་མ་དུ་མ་སོང་བར་དགོ་སྤྲོད་གི་སྤྲོ་མ་པ་སྤྲངས་ན་སྤྱེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྲོ་བ། དགོ་བསྟེན་ཉིད་དང་། དགོ་ཚུལ་ཉིད་དང་། དགོ་སྤྲོད་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲོ་མ་བསྟེན་པར་མ་ཚྲོགས་པ་ལ་བྱི་མ་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ་སྟེ་སྤྲོ་སྤྲོ་གྲོས་དང་ལྟན་པ་དག་གིས་ཉོགས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བྱེད་རང་གསུང་བ་ལྟར་བྱེད་ཀུན་མ་བྱེན་གྱི་རྗེས་འབྲང་དུ་ཞལ་འཆེ་བས་ཀུན་མ་བྱེན་གྱི་གསུང་བཞིན་གང་འབྱེད་ས་

ཀྱི་

མཛེད་དགོས་པ་གཞིར་བཅས། ཡང་ཀུན་པ་ནི་ལ་གསེར་གྱི་ཀུན་པ་ནི་ཡོད་པ་སྤྱད་འགོག་མ་བྱིན་ལོན་གྱི་འཕམ་པ་འབྱུང་བའི་རིན་ཐང་གི་ཚད་ནི་དངུལ་ལས་བྱས་པའི་ཀུན་པ་ནི་འཕམ་པ་མཛེད་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་འདི་ལ་དཔྱད་པ་ཆེར་མི་དགོས་པ་འདྲ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ནི་འདི་དག་ལ་ཁོ་བོས་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་སྟོན་དགོས་སོ། །བརྒྱད་ཁྱིམ་གྱི་བཞི་སྟོང་ཆོས་ཀྱི་མཛེད་ཆེན་པོ། །པཎ་གྲུབ་གསུང་གི་བྱིན་རྒྱལ་པས་དབང་བསྐྱར་ལས། །ཇེས་བཅས་དམིགས་བསལ་མང་པོའི་གསང་ཆོག་ལ། །འཛིག་རྟོན་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་སྟེད་གྱུར་ཅིག། །སྦྱིར་བཏང་བཅས་པའི་ཆོམས་དཀར་གཞིན་རུ་ལས། །དམིགས་ལ་འཇུག་བདེའི་གསུང་གི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན། །དུས་དྲན་རྣམ་དཔྱད་བྱས་པ་གང་བ་ལས། །ཆོས་འདུལ་དཔག་བསམ་གྱིང་གིས་རྒྱན་གྱུར་ཅིག། །བདག་ཀྱང་དེད་ནས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ངེས་འབྱུང་བསམ་པ་མཆོག་བསྟེད་རབ་དུ་བྱུང་། །ཉེས་མེད་ཡུན་སུམ་རྩེ་ལ་བྱིས་པ་ཡིས། །འགྲོ་མང་སྤྱིད་པའི་མཆོ་ལས་ངེས་སྟོན་ཤིག། །ཉ། །ནམ་མཁའ་གི་སྤྱར་ཡོ། །ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་བྱིར་བཞུགས་མཆོན་དཔེའི་སྒྲ། །ཆོས་མཛོན་བརྒྱ་ཁྱིམ་གསུང་བ་ལྟ་ཡི་ར། །ཟབ་རྒྱས་ཁང་བཟང་སྟོ་བརྒྱ་འབྱེད་པའི་ཐུགས། །བཀྲ་ཤིས་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཐུབ་དབང་རྒྱལ། །བཞི་པ་ཆོས་མཛོན་པ་མཛེད་གྱི་སྒྲ་བས་ནས་བརྩམས་པའི་ཡང་ལན་གྱི་རིམ་པ་ལ་འབེལ་གཏམ་དུ་བཤད་གཞིའི་མཛོན་པ་ཐོག་མར་སྟོན་པས་ཡུལ་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་ལ་འཕྲོར་བུར་གསུངས་ཞེས་སོགས་དང་། །དེ་ལ་ཁོ་

བོས་མཁམས་པ་དག་འབྱེད་དུ་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་པ་དེ་བཤད་གཞི་ལམ་བཤད་བྱའི་ཆོས་མངོན་པའི་གཙོ་བོར་བཤད་པ་སྟེ་སྒྲུང་བ་ལ་ཉལ་འགྲོས་མཛད་པར་མངོན་ཏེ། བཤད་གཞི་ལམ་བཤད་བྱའི་ཆོས་མངོན་པའི་གཙོ་བོ་ནི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་འཆད་བྱེད་གཞུང་མངོན་པ་སྟེ་བརྟན་བརྒྱལ་ལ་འཆད་བྱེད་གྱི་མངོན་པ་ལོན་མོད། འདིར་བྲིས་པ་ནི་མངོན་པ་མཛོད་འདི་དག་གི་བཤད་གཞིར་གྱུར་པའི་མངོན་པ་ནི་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ནས། ཅི་སྟེ་དེ་ནས་སྟོན་གནང་འདོད་པས་སྤྲུགས་དོགས་ན་འདིར་བཤད་གཞིའི་མངོན་པ་ནི་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་དུ་གྲགས་པ་མཛོད་བྱུང་བཅས་པ་ཡིན་པ་ཞུས་པས་ཆོག་བྲིས་སྒྲུང་བ། གསུང་བཤད་འདི་དག་སྟེ་བབས་ནས་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ན་བཤད་རྒྱུ་ཆེ་ལ་དོན་འདུས་པ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་བྱུང་འདུག་མོད། འོན་ཀྱང་ཁྱེད་གྱི་འབེལ་གཞུང་དུ་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་པ་དེ་བཤད་གཞི་ལམ་བཤད་བྱའི་ཆོས་མངོན་པའི་གཙོ་བོར་བཤད་སྒྲུང་བ་ལ། བདག་གིས་མཁམས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བཤད་གཞི་ལམ་བཤད་བྱའི་ཆོས་མངོན་པའི་གཙོ་བོ་ནི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་འཆད་གཞུང་མངོན་པ་སྟེ་བརྟན་བརྒྱལ་ལ་འཆད་བྱེད་གྱི་མངོན་པ་ལོན་པ་དེའི་ལན་དུ་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ལན་གྱི་ཕྱོགས་ཅི་མ་དུ་འདམ་ཕྱིན་ཏེ། ཁྱེད་གྱི་གསུང་དེ་བདག་གི་དབྱུད་པ་དེ་ལ་ཕན་གོའོ་གང་ཡང་མེད་པའི་བརྟན་སྟོན་སྤྲུལ་པར་མ་ཟད། ཁྱེད་རང་གི་འབེལ་གཞུང་གྱི་གསུང་བྱོན་པ་དེ་ལ་ཟོན་སྟོར་གྱི་རྩལ་གྱིས་དགག་ལན་འདིར་

1

༡༡།

གསུང་བཤད་དེ་དག་བཀོད་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྒྲིན་དག་སྒྲིང་རྩ་བརྩལ་གྱིས་ཚངས་པ་ལ་བྱིས་པའི་ལན་འཛིན་པའོ། །གཞན་ཡང་འདིར་བཤད་གཞིའི་མདོན་པ་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འད་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ལོས་ཆོག་མོད། འདི་འད་བཤད་ལ་བཀའ་སྒྲིན་གནང་འདོད་པར་སོང་སྟེ། གོང་གི་དེའི་འདུག་ཏུ་ཅི་སྟེ་དེ་ནས་སྒྲིན་གནང་འདོད་པས་སྤྱགས་དོགས་ན་ཞེས་བཀོད་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་འབེལ་གཏམ་དུ་འདི་སྐབས་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་སངས་རྒྱས་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་པམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་བཞེད་པས་ཐེག་ཆེན་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་བདེན་ཁོན་ཡིན་གསུང་པ་ལ། ལུང་འཛེན་སོགས་ཀྱི་དབྱུང་པ་དང་གཞུང་གི་འབྱུག་ཁོན་སོགས་མཛོད་པར། ཁོ་བོས་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་དེ་ནི་འམད་པར་མ་མདོན་ཏེ། གང་ཞིག་ཀུན་ལ་མུན་པ་གཏན་བཅོམ་ཞིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཆོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཐེག་ཆེན་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་བདེན་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་བདེན་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་བདེན་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་དང་། འགོག་བདེན་མཐའ་དག་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཏུ་འཛོགས་པ་དེ་སྐབས་འདིར་རང་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐབས་འགོ་སྟེ། ཞེས་སོགས་བྱངས་པར་སྤྱར་བྱེད་ཀྱི་དགག་ལན་དུ་པམ་ཆེན་གྱི་བཞེད་པ་སྒྲིང་བའི་ལུང་རིགས་གཞན་གྱི་ཚུངས་སྤྱད་དང་བཅས་བྱིས་སྤྱད་བའོ་མཆོར་ཆེ་ཞེས་སོགས་ནས། རྩལ་བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྐུ་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་སྐུ་མ་ཐོབ་པས་མཛོད་འགྲེལ་གྱི་ལུང་།

८५॥ ॐ नमः शिवाय ॥ ८५ ॥

དེའི་དོན་ཁོ་བོས་བཤད་པ་དེ་ལ་ལྟུལ་པ་མེད་དེ་ཞེས་སྤྲུགས་དང་བཅས་བྲིས་སྤྲུང་བའི་ཡང་ལན་ནི་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་པ་སྦྱོང་བའི་ལུང་རིགས་མཐའ་གཅིད་དང་བཅས་པའི་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ཡིན་ལ། མཁས་པ་
 བྱེད་ཀྱིས་བྱིངས་ཀྱི་འདོད་པ་བཀོད་པ་ལ་འང་ཁྱུ་འདྲ་འབྱོར་པ་འདུག་སྟེ་ཡི་གེ་མང་བས་འཛིགས་ནས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དག་ལ་ལན་དུ་བཀོད་པ་འདི་རྣམས་ལ་མི་མཐུན་པ་ཆེར་མི་
 སྤྲུང་། ཡང་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་དེ་རྣམ་སྟོན་ཀྱི་འབྲས་བུར་བཤད་དགོས་ཏེ་དེ་མཐོང་སྤངས་སུ་ངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་བྲིས་ཡོད་ན་ཡི་གེ་པས་མ་དག་པར་འདུག། སྟོམ་སྤངས་སུ་ངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཡིན། ཡང་བྱེད་ཀྱིས་རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྤྲུང་དགུགས་སྤྲུག་ཏིས་སུ་བྱེ་བའི་གཟུགས་སྤྲུམ་ཐོབ་གསུང་བ་དེ་ཁར་འདུག། སྟོན་སྤྲུག་གི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྤྲུང་དགུགས་སྤྲུག་ཏིས་ཀ་ཐོབ་བམ་མ་ཐོབ། ཐོབ་ན་སྟོན་སྤྲུག་གི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་ཟག་བཅས་དགོ་
 བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་སྟེ་མ་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་ཆོས་སྤྲུལ་རྣམ་སྟོན་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་འཐད། མ་ཐོབ་ན་སྟོན་པ་སྤྲུག་ཐུབ་པ་དེ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ཆོས་སྤྲུམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས་འགས་ལ། གསལ་བ་
 ལ་འདོད་མི་རུས་ཏེ་སྐབས་འདིར་གཟུགས་སྤྲུམ་སངས་རྒྱས་སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་མེད་ན་ཆོས་སྤྲུམ་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་འདྲ་ཡམས་ཆོན་ཆོའོ། ཡང་བྱེད་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་སྟོན་པ་སྤྲུག་ཐུབ་པ་ལྟ་བུས་གསུལ་བུ་གང་

7

ཕུན་སྡེ་མཁའ་པ་

༡༣། ལ་གང་འདུལ་རི་བོང་དང་། སྒྲུག་དང་། སེང་གོ་ལ་སོགས་པ་དུམར་སྐུལ་བའི་མཛེད་པ་དེ་རྣམས་སྐུལ་སྐུ་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་བ་ལ། ཁོ་ཐོས་མཁའ་པ་དག་འབྱེད་དུ། དེ་ནི་སྐུལ་སྐུ་བཏགས་པ་
བ་ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་སྐྱབས་འདིར་སྐུལ་སྐུར་ཁས་ལེན་ན་ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་པ་ལས། བྱེ་སྐྱས་རྣམ་གྲོལ་ཆོས་སྐུ་དང་། ཁ་ཟུགས་སྐུ་གཉིས་འདོད་ཡོངས་སྐུལ་གྱི། འོན་དང་ཐ་སྐྱད་གཉིས་ཀ་མེད། ཞེས་
སོགས་དང་འགལ་བས་རང་གི་སྒྲུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འང་རས་གཅོད་དུ་འགྲོ་བར་སྐྱང་ཞེས་བྲིས་པར་སྐྱར་དགག་ལན་དུ། དེ་ལ་དབྱུད་པ་འཇུག་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་འདུག། འོན་གྱང་དངོས་ལན་དུ་ཁོ་ཐོས་ནི་ཡོངས་སྐུ་སྐུལ་གཞི་བྱས་པ་ལས་བྱུང་
བའི་སྐུལ་སྐུ་མེད་བྱས་པ་ཡིན་གསུང་སྒྲུན་པ་ལོགས་པོ་མཛེད་འདུག་མོད། སྐྱབས་འདིར་ཡོངས་སྐུ་ཁས་མ་སྒྲུངས་པས་དེས་སྐུལ་གཞི་བྱས་པའི་སྐུལ་སྐུ་བྱུང་དོགས་མེད་དེ། བྱུད་གཞི་མེད་པའི་བྱུད་ཆོས་གང་ལ་ཡོང་། བྱུད་ཀྱི་དེའི་སེས་བྱེད་དུ་སྒྲུ་
འཕགས་པས་སེས་བྱུར་བ་གསལ་ལས། སྐུལ་སྐུ་གསུངས་པ་ཡིན་འཕགས་པ་དང་འགལ་ཐབས་མ་བྱུང་བྲིས་སྐྱང་བའང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འབྱུལ་པ་ཅི་མངའ། སེས་བྱུར་བ་གསལ་ལས། སྐུལ་སྐུ་གསུངས་པ་དེ་ནི་སེས་པ་
ཆེན་པོའི་སྐྱབས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་དང་འགལ་ཐབས་དེད་ལ་འང་མེད་དོ། ཡང་བྱེད་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་དུ་སྐྱབས་འདིར་སེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་མ་བཤད་པས་དེ་མེད་གསུང་བ་ལ། ཁོ་ཐོས་མཁའ་པ་དག་འབྱེད་དུ་ཉོན་

८१॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མུན་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ ཉོན་སྒྲིབ་གྲང་མ་ཡིན། སྒྲོམ་འཕྲུག་གི་སྒྲིབ་པ་འདྲ་མ་ཡིན། ལས་སྒྲིབ་གྲང་མ་ཡིན། དཔང་པོ་འཕོ་བ་ལ་གཤམ་སྤྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འདྲ་མ་ཡིན། རྒྱུ་
སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འདྲ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་པ་གོ་དཔལ་སྤར་དགག་ལན་དུ། སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན་ཉོན་སྒྲིབ་སོགས་ལྟ་བུ་དེ་རྒྱུ་མ་སྤྲུང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་བྱིས་སྤྱང་བ་དེ་ནི། སྤྱད་སྤེལ་འདིར་ཤེས་སྒྲིབ་ནི་མེད། གཞན་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ་
དེ་ལྟ་བུ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞིག་ངོས་འཛིན་རོགས་མཛོད། ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་ལས་སྒྲིབ་བྱུང་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་འདྲ་མི་རིགས་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་དགོ་བའི་ལས་རྒྱུ་མ་སྤྲུང་སྤྱང་ལས་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
སོགས་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་བྱིས་སྤྱང་བ། མཛོད་ཀྱི་གནས་བཞི་པར་ལས་སོ་སོར་བཤད་པའི་སྤྱད་སྤེལ་སྤྱད་སྤེལ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྒྱུ་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་དེ་གང་ཞེན་འགྲོ་བ་གཞན་ཀྱི་བར་མཆོམས་མེད་པའི་ལས་ཏེ་ཞེས་
པ་ནས། ལྟ་རྒྱུ་མ་སྤྲུང་སྤྱང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འོ། ཞེས་སྒྲོན་པ་ལ། མཆོམས་མེད་པ་ཡི་ལས་རྒྱུ་མ་སྤྲུང་སྤྱང་། ཞེས་བྱུང་བ་རོང་ཀྱི་ལས་གྲང་བཤད་མོད། དེ་ནི་སྒྲིབ་པ་ལ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ལས་སྒྲིབ་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་ཀྱི། ལས་སྒྲིབ་
ཐམས་ཅད་དེར་འདུས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་འདིར་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་ལས་སྒྲིབ་བྱུང་མཉམ་མེ་ཞེས་པ་དེ། ཡང་དེའི་གོང་ན་འདིར་ཟག་བཅས་སྒྲིབ་པ་སྤྱང་བྱུ་ལ་ཁོར་བ་རྒྱུ་མ་སྤྲུང་སྤྱང་ལས་སྒྲིབ་པ་སོ་ཞེས་བྱིས་པ་

1

༡༡། །ལས་གོ་དགོས་པས་སོ། །ཡང་དགག་ལན་དུ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་འདམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུང་མི་དགོས་ཏེ། དེའི་སྒྲིབ་པ་བརྟགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུང་བ་དེ་ཅི་བཅས་ནས་གསུང་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། བྱུང་མཐའ་འཛིན་རྒྱུ་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་འདིར་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་གསལ་ཁམ་གསུངས་ཀྱང་། དེད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་གོང་གི་དེ་ལ་སྟེག་པར་འདུག་པས། དེས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལུན་པ་དེ་སྒྲིབ་པ་བརྟགས་པ་བ་ཡིན་པར་བཀོད་པ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་
 གྱི་ལན་ཐེབས་པས། བྱེད་ཀྱི་དེ་ལ་འབྲེལ་ཆེར་མི་སྤང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན་སྒྲིབ་པ་བརྟགས་པ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་སོང་བས། འོ་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་པ་
 བརྟགས་པ་བ་ཡིན་པར་ཐམ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱུང་པ་སོང་། བྱེད་ཀྱིས་དེ་འདྲ་མཛད་དོ་གསུངས་ན་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཡམ་ཆན་ཆེའོ། །ཡང་དགག་ལན་དུ་བྱེད་ཀྱི་འདི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལུན་པ་
 ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་ནས་སྟོམ་འདུག་གི་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐམ་ཞེས་སོགས་བཀོད་པ་འདི་འདྲའི་རིགས་ལ་བྱུང་པ་གཏན་མི་ཡོང་སྟོ། ཤེས་རབ་ཀྱང་པའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དབྱེ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟོམ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་གཅི་བོར་པའི་
 སྒྲིབ་པ་ཆོས་ཅན། སྟོམ་འདུག་གི་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐམ། བྱེད་རང་གིས་བཀོད་པའི་རྟགས་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱེད་རང་ལྟར་ན་ལམོར་གསུམ། ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དབྱེ་བཅོམ་དབང་བཟུལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་འཕོ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་

སྒྲིབ་པ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་འཕྲོ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐམས། བསེར་ལྷ་བུའི་སོགས་རྟགས་གཉིས་པོ་དེའི་ཕྱིར་འཁོར་གསུམ་གྱིས་སྤང་བ་འཁོར་གསུམ་གསུམ་ལ་དབྱར་ཅུ་བཅོལ་བཅོལ་རང་སྟོན་པ་གིན་ཏུ་བཟང་བྱུང་། སྐབས་
འདིར་དེད་ཀྱིས་མཁའ་པ་དག་འབྱེད་དུ་བྱུང་སྟེ་འགོག་གཉིས་ཀར་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གྱིས་པ་གཟིགས་ལགས་སམ། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་དེ་གོ་མི་མཚུངས་ཏེ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་
དང་། ཤེས་རབ་གྲུང་པའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀས་སྟོམ་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་མཉམ་ཡིན་ན་བྱེད་ཀྱི་བྱུང་བ་སྒྲིགས་དེ་འགྲོར་ཅུག་ནའང་། དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་གཉིས་ལ་སྟོམ་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་མཉམ་སྤངས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་
པས་དེད་ལ་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་དེ་མི་འཇུག་གོ། །ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་པའོག་མ་དེ་ལའང་མཁའ་པ་དག་འབྱེད་དུ་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་གཉིས་དང་ཉན་ཐོས་བདུན། །དེ་དགུ་དབང་པོ་རྣམ་དགུ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་གཟིགས་
སམ། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དབང་བརྟུལ་དང་། བསེར་ལྷ་བུའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་དབང་པོ་འཕྲོ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་དགུར་བྱེ་བའི་དང་པོ་བརྒྱད་སྤངས་མཉམ་ཡིན་ན་བྱེད་ཀྱི་བྱུང་བ་སྒྲིགས་དེ་འགྲོར་ཅུག་
ནའང་། དེ་གཉིས་ལ་དབང་པོ་འཕྲོ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་དགུར་བྱེ་བའི་དང་པོ་བརྒྱད་སྤངས་མཉམ་སྤངས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པས་འདིའང་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་དེ་དེད་ལ་མི་འཇུག་གོ། །བྱུང་པའདི་དག་ནི་དོན་ཐོབ་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན་པས་ཆོག་པོ་

༡༣། ཁ་ལ་ལ་བྱས་པའི་བསྐྱུས་པ་ཅི་ཅི་བྱས་པས་ཤོ་མི་རྒྱལ། གཞུག་དོན་ཡིན་པས་དོན་གྱི་གོ་ཐོབ་བཅས་དགོས། ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས་གལ་ཏེ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པས་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་དབང་བརྟུལ་གྱི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་ཉན་སྒྲིབ་ནི་མ་ཡིན་པ་འདྲ་སྟེ་དེ་འདྲའི་དགྲ་བཅོམ་པས་ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་པ་དང་། དེས་ན་དེ་འདྲའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་དབང་པོ་འཕྲོ་བལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པར་འཛོག་གམ་གང་དུ་འཛོག་ དེར་འཛོག་ན་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་
 རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་དབང་པོ་འཕྲོ་བལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་སམ་མ་སྤངས། སྤངས་ན་དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཀྱིས་དབང་པོ་འཕྲོ་བལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པར་ཐལ། བྱེད་ཀྱིས་མ་སྤངས་པའི་དབང་པོ་འཕྲོ་བལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་
 སྒྲིབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་དབང་བརྟུལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལྟར་ན་འཁོར་གསུམ་མོ། གཞུག་ཡང་མ་ཁས་པ་བྱེད་ལྟར་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་སམ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་མི་འཐད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། དེས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤྲོང་བའི་བྱ་བ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ནས། སྤྲོད་གོས་ཞེས་པའི་བར་དེད་ལ་གང་འཕངས་པ་དེ་བྱེད་རང་ལ་འང་མ་ཚུངས་མོ། འཁོར་གསུམ་མོ། ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་
 མ་སྤངས་གསུང་གསུང་ཁས་ཁ་བས། དེས་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་མ་སྤངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་དགོས་པས་ཏུ་ཅང་རང་ཐལ་ཆེས་མོ། ཡང་དགག་ལན་དུ་མ་དོར་ན་སྒྲིམ་བུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་སྤངས་མ་སྤངས་བྱགས་བསམ་

མཐོང་བྱིས་སྤང་བ་གཡས་ཆུང་སྟེ། འོ་ན་མཁས་པ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་མཁུན་རིན་པོ་ཆེས་སྤངས་མ་སྤངས་སྟགས་བསམ་ཐོངས། བྱུང་པ་ཆུ་སྟབས་སྤྱང་ན་འང་མ་སྤྱང་། འབྲེལ་ཡོད་པ་རེ་གསུང་གྲོགས་མཛོད། གཞན་ཡང་འདི་སྐབས་སུ
 གནད་ཆེ་བ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་སྒྲིམ་བུ་དེ་འདྲས་གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་མངོན་པ་འོག་མའི་ལུགས་འདིར་གཞག་དགོས་ཏེ་དེར་ཟད་ཅེས་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གྲུང་དགྲ་བཙེམ་པ་ཡིན་ན་ཟད་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་
 པའི་བྱུང་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པ་སོགས་ཤེས་དགོས་ཏེ། འདིར་ལམ་རྣམས་མཛོད་བསྟན་རང་གི་དོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བུ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་མ་ཐག་པའི་ལམ་དང་། རང་གི་འཇུག་སྟེགས་དེམ་ཐག་ཏུ་བར་
 ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་། རང་གི་སྤང་བུ་དངོས་སུ་སྤང་བའི་ལམ་དང་། རང་གི་སྤང་བུ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་སྤང་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ། སྦྱོར་བའི་ལམ། བར་ཆད་མེད་ལམ། བྱུང་པར་གྱི་
 ལམ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར། མཛོད་ན་ལམ་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། ཞེས་པའི་འབྲེལ་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་ཉུང་ཤེས་པའི་གནད་ཡིན་པས་སྟོ་ལྟར་རྣམས་ཀྱིས་འདྲིས་པར་བྱེད་དགོས་སོཞེས་གྲུང་ག་དམས་སོ། །དེ་
 ལྟར་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྟགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན་རྣམ་གྲོལ་དང་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་ལ། དགྲ་བཙེམ་པ་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ནི་དེ་གཉིས་སུ་མ་ཟད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་ཡང་ཡོད་དོ། །འདི་ནི་བྱུང་པ་ཆུ་སྟབས་

⁂

ཐུགས་སྒྲུབ་པ་ལྟར་

༡༣། མི་སྤྱོད་རྣམས་པར་ཕྱོད་པོ། འདོར་ན་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་ཟད་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་པས་བྱུང་གྱུར་དང་། མི་སྤྱོད་བཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱས་པས་བྱུང་སྟེ། བྱེད་རང་ལྟར་ན་འདི་དག་ལ་འང་གསལ་ཆོག་ཅིག་ཡོད་དེ། གཞན་ཡང་མཐོང་ལམ་པ་དབང་བརྟུལ་ལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་། དབང་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཆོ་དབང་པོ་རྣམས་ལ་དག་། དད་པ་མེས་དང་མཐོང་བས་ཐོབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དག་བཅོམ་པ་དབང་བརྟུལ་ལ་དུས་སྤྱིར་བ་དང་། དབང་རྣམས་ལ་དུས་མི་སྤྱིར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་རྣམས་ཀྱོལ་དུས་དང་སྤྱིར། མི་གཡོའི་ཆོས་ཅན་མི་གཡོ་བ། འདྲི་ཕྱིར་དེ་དུས་མི་སྤྱིར་གྱོལ། ཞེས་གསུངས་པས་དེ་དག་གིས་ནི། འདི་ལྟར་ལམ་གསུམ་ལམ་ལ་གཉིས། ཞེས་པའི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། གཞན་ཡང་འདི་དག་ཏུ་དག་བཅོམ་པ་ལ་དབང་པོའི་བྱེད་བྱ་གིས་དགུར་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་གྲངས་བརྟན་དུ་དབྱེ་བའི་ཆོ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ནི་བརྟན་པོར་ཡང་འདུས་ཚུལ་སོགས་རོང་རྒྱ་ཏུ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་བྱེད་བྱ་བཤད་མཛོད་དང་བཅས་པའི་གསུང་རབ་ལས་ལེགས་པར་འབྲུང་བས་སྤྱོས་པས་ཆོག་མོད། འདིར་ནི་ཡི་གེ་མང་བས་དེ་ཙམ་ལེགས་པར་འདུག་གོ། ཡང་འབེལ་གཏམ་དུ། དེང་སང་གི་མཆོན་ཉིད་པ་ཙམ་ཆེར་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་དང་། ལམ་བཤེན་དོན་གཅིག་པར་འདོད་གྱུར་དབྱིག་གཉིན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན། རྒྱུ་མཆོན་ནི་དེ་ནི་ཆོས་མཆོག་དང་ས་གཅིག་སོགས་ལུང་བྲངས་ནས་བཤད་པ་ལ་ཁོ་བོས་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་འདི་ལ་འང་དཔྱད་དགོས་པ་འདི་ལྟར་སྤྱང་།

སྟེ། མཐོང་ལམ་བསམ་གཏན་ས་དུག་པ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་དང་མི་སྒྲོལ་ལམ་བསམ་གཏན་ས་དུག་དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་སྟེ་ཟག་མེད་ས་དགུ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ལ་ཆོད་ལྔ་གྱི་མཁས་པ་
 སལ་ཆེར་མི་མཐུན་པ་མེད། དེའི་རྒྱུན་མཐོང་ནི་བསམ་གཏན་ས་དུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ་རང་གི་ཉེར་ལེན་ཆོས་མཆོག་དང་སའི་རིགས་རྒྱུན་གཅིག་པ་གང་ཞིག་ ཆོས་མཆོག་དེ་བསམ་གཏན་དུག་པ་ལམ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་དུག་སྟེ་དེ་ནི་ཆོས་མཆོག་དང་ས་གཅིག་ཞེས་གསུངས་ལ། གཉིས་པ་དུག་སྟེ་མི་ལྷོགས་མེད་པ་དང་བྱུང་པར་བསམ་གཏན་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། འདོད་པ་ནི་མ་བཞག་པའི་ས་ཡིན་པས་དང་། སྤྱིད་ཅེ་
 ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། འདུས་ཤེས་མི་གསལ་བས་དང་། ཉེ་བར་བསྡོགས་གོང་མ་རྣམས་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ངེས་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། དེ་དག་གི་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་
 པས་སོ། །སྒྲོམ་ལམ་དང་མི་སྒྲོལ་ལམ་སྟེ་ལམ་གོང་མ་གཉིས་ནི་འདོད་པ་ལ་ངེས་པར་དམིགས་མི་དགོས་པས་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་དུ་རུང་ཞིང་། བསམ་གཏན་ས་དུག་པོ་གང་རུང་ལ་འད་བརྟེན་པས་མདོར་ན་ཟག་མེད་
 ས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནོ། །ལམ་དེ་དག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེ་བར་བསྡོགས་ཟག་མེད་དམ་མི་ལྷོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་ཀ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱེད་རུས་པས་སོ། །དེ་དག་ན་དང་པོའི་

༡༡། ཉེ་བར་བསྐྱོགས་ལ་མི་སྐྱོགས་མེད་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དཔེར་ན་མི་སྐྱོགས་ཆེ་བ་ལ་འདི་ལས་མི་སྐྱོགས་པ་མེད་ཟེར་བ་དང་འདྲ་བ། ཉེ་བར་བསྐྱོགས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་ཀ་ལ་ཆགས་བྱལ་རུས་པས་མི་
 སྐྱོགས་མེད་ཅེས་བྱའོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་ལ། གཞན་ཉེར་བསྐྱོགས་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟོད་པ་ལས་ཞེས་སོགས་ལུང་
 དྲངས་པ་ཡན་དེད་རང་གི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནས་དེ་ལྟར་ཡང་། བྱེད་གྱི་དེ་ནི་ཆོས་མཆོག་དང་ས་གཅིག་ཞེས་པའི་དོན་ནི། མཐོང་སྒྲིམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་གྱི་བརྟེན་གཞིའི་ས་ཐམས་ཅད་ཆོས་མཆོག་དང་དོན་གཅིག་པར་བྱས་ནས་ཞེས་སོགས་དཔྱད་པ་
 བྱས་པ་ལ་སྤྱར་དགག་ལན་དུ། དེ་དག་ནི་བྱེད་རང་སྒྲིམ་གནང་སྒྲིང་འདོད་གྲགས་ཏེ་བཤུགས་རང་དུ་འདུག། ཁོ་བོས་ནི་དེ་ནི་ཆོས་མཆོག་ཅེས་སོགས་གཞུང་ཆོན་པ་གཉིས་གཉིས་ནས་དོན་ཡང་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་བཤད་ཡོད། དེ་ལས་གཞན་དུ་མཐོང་
 སྒྲིམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་གྱི་བརྟེན་གཞིའི་ས་ཐམས་ཅད་ཆོས་མཆོག་གི་རྟེན་གཞིའི་ས་དང་དོན་གཅིག་པར་མིག་ཅན་གྱི་ལོང་བ་སུས་བྱེད། དེ་ནི་ཆོས་མཆོག་དང་ས་གཅིག་དྲངས་པས་དོན་གཅིག་པར་བྱས་སོ་སྒྲིམ་ན། དེ་ནི་ཞེས་པས་མཐོང་ལམ་ལ་
 བསྐྱེག་པས་འཕགས་ལམ་གོང་མ་གཉིས་ལ་འདིར་དཔྱད་པ་གང་ཡང་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། མཐོང་སྒྲིམ་མི་སློབ་པ་གསུམ་གྱི་བརྟེན་གཞིའི་ས་དང་། ཆོས་མཆོག་གི་བརྟེན་གཞིའི་ས་དེ་མི་གཅིག་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་རྒྱུར་འདུག་

པའང་། དེས་ན་དེ་དང་དོན་གཅིག་པར་སོང་བས་གྲུན་ཀམ་མཆིས། དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཀྱི་གསུང་གིས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བརྟེན་གཞིའི་ས་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི། སྤྱི་བབས་ནས་གསུང་རྒྱུ་ཡིན་ན་དེ་ཀའ་མཐད་མོད། དེང་ལ་གཞོན་བྱེད་གནད་རྒྱུ་
 ཡིན་ན་དེང་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་མ་སོང་སྟེ། བྱེད་ཀྱི་འདི་སྐབས་ཀྱི་གསུང་དེ་དག་ནི་དེང་ཀྱི་གོང་དུ་བཀོད་པའི་འདོད་པ་དེ་ནི་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད། ཁོ་བོས་ནི་མཐོང་ལམ་བསམ་གཏན་ས་དུག་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་ཀྱི། གཞུགས་མེད་དང་
 པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པར་མ་བཤད་པས། འདི་འང་བྱེད་རང་ལྟར་ན་མ་དོན་སུ་མ་ལ་བསྟོན་འདིང་བར་ཟད་དོ། །ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་གིས་འོན་ཀྱང་ཆོས་མཆོག་གི་རྟེན་གཞིའི་ས་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་རྟེན་གཞིའི་ས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་
 རིགས་རྒྱུན་སྤྱི་ཡོད་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནི་རའི་ཁུར་རྩོམ་ལ་འཁོར་སྟེ། བྱེད་རང་གི་གསུང་གི་ཆོས་མཆོག་གི་རིགས་རྒྱུན་ཕྱི་མ་དེ་མ་ཐག་པའི་ལམ་དེ་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཆོས་མཆོག་ས་དུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་སུ་དེ་ནས་
 རིགས་རྒྱུན་ཕྱི་མའི་མཐོང་ལམ་ཡང་བསམ་གཏན་ས་དུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་པ་ནི། དེ་ནི་ཆོས་མཆོག་དང་ས་གཅིག་ཅེས་པའི་བསྟན་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལའང་། བྱེད་རང་གི་ཕྱི་མའི་གསུང་འདི་བྱེད་རང་ལ་སྟོན་བརྗོད་དུ་འགྱུར་
 ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་མཆོག་དང་ས་གཅིག་ཅེས་པའི་བསྟན་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཆོའང་ཆོས་མཆོག་དང་མཐོང་ལམ་དེ་གཉིས་ལ་རིགས་རྒྱུན་སྤྱི་ཡོད་པ་དང་ཞེས་པ་བྱེད་རང་གིས་བཀོད་པའི་སྐབས་བྱེད་དེ་ཉིད་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བྱེད་པར་ཆོས་

༡། མཚོགས་གི་རྟེན་གཞིའི་ས་ནི་ཟག་བཅས་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་རྟེན་གཞིའི་ས་ནི་ཟག་མེད་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་དཔྱད་པ་ཙམ་དུ་འགྲོ་ཤས་ཆེ་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་སྒྲིན་མེད་དེ། ཆོས་མཚོགས་དང་མཐོང་ལམ་གཉིས་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གང་རུང་གཅིག་ལ་བརྟེན་བྱས་ན་སྒྲིན་འདི་འགྲོར་ཆུག་གྱང་། ཆོས་མཚོགས་གི་རྟེན་གཞིའི་ས་ཟག་བཅས་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་རྟེན་གྱི་ས་ཟག་མེད་ཁོ་ནར་ངེས་པས་ཁོ་བོ་འདྲ་འདོད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་རིགས་རྒྱུན་སྒྲུལ་ཆོས་མཚོགས་རྟེན་ས་དུག་པ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་དུ། དེའི་རིགས་རྒྱུན་ཕྱི་མ་མཐོང་ལམ་ས་དུག་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དེ་ནི་ཆོས་མཚོགས་དང་ས་གཅིག་ཅེས་པའི་བསྟན་དོན་ཡིན་པས་ངེད་ལ་སྒྲིན་དེ་མི་འདུག་ཅིང་། ལམ་དེ་གཉིས་རིགས་རྒྱུན་སྒྲུལ་ཕྱིའི་སྒྲིན་ས་བསམ་གཏན་ས་དུག་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་རང་ཡང་བཞེད་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་མཚོགས་དང་མཐོང་ལམ་གཉིས་རྟེན་གཞིའི་ས་མི་གཅིག་པ་བཤད་པ་དེ་འདྲ་མི་འཐད་དེ། མཛོད་ཀྱི་རོང་ཁྲིཀ་དང་བསྟུ་བ་གཉིས་ཀར་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཆོས་མཚོགས་དང་ས་གཅིག་ཅེས་པའི་ཁྲིཀ་ལས། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་ནི་ཆོས་མཚོགས་དང་ས་གཅིག་སྟེ། བསྟུ་བ་ལས་བསམ་གཏན་ས་དུག་པ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དུས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་མཐོང་ལམ་ལ་འཆད་དགོས་ཤིང་། ཆོས་མཚོགས་དང་མཐོང་ལམ་གཉིས་བསམ་གཏན་ས་དུག་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པར་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལམ་དེ་གཉིས་བརྟེན་ས་གཉིས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དགག་ལན་

५७॥

དུད་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་མངོན་པའི་རྟེན་གཞིའི་ས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་ལམ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་རྟེན་གཞིའི་ས་རྣམས་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པར་བསྐྱད་ཀྱང་པའི་རྒྱུ་མཚན་དཔེར་མཚོན་པ་མང་
པོ་བྱིས་སྤང་མོད། ཁོ་བོ་ལ་ནི་སྦྱོན་དེ་མི་འཇུག་སྟེ། དེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱུ་གོ་དོན་ལམ་དེ་ས་དེའི་ངོ་བོར་སྦྱེས་པ་ལ་བྱེད་པ་དཔེ་དང་བཅས་མཁའ་ས་པ་དག་ཀྱི་བྱེད་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ལའང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས་དེ་ལྟར་བེར་
བའང་པར་ཆེན་ཀྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་རང་གི་ཆོད་གཏམ་ཁོ་ན་ལོ། ཆོས་མངོན་པ་ནི་ཤེས་རབ་རང་གའོ་ཆོ། རྟེན་གཞིའི་ས་ནི་རྟིང་ངེ་འཛིན་གའོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། རྟིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོར་སྦྱེས་པ་མི་འཤད་དེ། རྟིང་ངེ་འཛིན་དང་
ཤེས་རབ་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་ཐད་པ་རེ་རེ་ཡིན་པས་སོ་བྱིས་སྤང་བའི་ཤེས་བྱེད་རྣམ་དག་ཏུ་མི་སྤང་བས་མཁའ་ས་པའི་དགོངས་པར་མ་སོང་ཞིང་རང་གི་ཆོད་གཏམ་ཁོ་ན་སྟེ། ཆོས་མངོན་པ་ནི་ཤེས་རབ་རང་གའོ་ཆོ་ཞེས་པའང་མཐུར་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་
ཏེ། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་གའོ་བོ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་རྟིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ཅར་བཤད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ས་དུག་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོ་འཁོར་བཅས་ལུང་པོ་ལྟ་པ་ཅན་དང་། གཟུགས་མེད་
དང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོ་འཁོར་བཅས་ལུང་པོ་བཞི་པ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས་ཆོས་མངོན་པ་ནི་ཤེས་རབ་རང་གའོ་ཆོ། རྟེན་གཞིའི་ས་ནི་རྟིང་ངེ་འཛིན་གའོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། རྟིང་ངེ་

ལའང་དེ་ལྟར་དུ་འཆུངས་ཏེ། འཁོར་གསུམ་ཞུས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་རལ་བྱས་གསུངས་ཡོང་སྟེ་འདི་དོན་ལ་འགྲོ་མི་འགྲོ་བྱུགས་ཚད་ཡང་དག་ཅུ་ལགས། ཡང་དག་ག་ལན་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་གོ་རིམ་འབེལ་གཏམ་དུ་འང་
བཤད་པར་མཛད་མོད། དེ་ནི་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་པའི་ཚིག་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་ཞིང་། ཚེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་པའི་མ་ཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ཚིག་ལ་དོན་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་འགོད་ན་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས། གནས་བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་ངེས་དང་གོ་རིམ་
སྟོན་གསུམ་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད་འདུག་པ་ལེགས་པོ་རང་བྱུང་འདུག་ བདག་ལའང་དབང་བརྟུལ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་ཅིས་ཀྱང་བདེན་ཞེས་སྟོན་གསུམ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་འདུག་པས། བདག་ཀྱང་མ་རིག་པས་བསྐྱིབས་པ་ནས་ཅུང་ཟད་ང་རྒྱལ་
ཆེས་པས་ཞུ་ཐལ་བ་ཙམ་བྱུང་འདུག་ གཞན་ལ་ཕན་འདོད་ཅོད་ཕྱོད་པའི་ཤིང་། །གལ་ཏེ་ཚིག་སྒྱུར་སྒྱུལ་གྱི་འཕྱུང་སྤིང་ན། །སྒྲམ་འཕགས་མཚོགས་ཁས་པའི་ཚིགས་རྣམས་ལ། །བཟོད་པར་གསོལ་ལོ་སྐྱིབ་པར་མ་གྱུར་ཅིག་ །ཡང་འབེལ་གཏམ་
དུ་གནས་དང་པོར། །སྤྱང་དང་སྤྱེ་སྤྱོད་རིགས་ཀྱི་དོན། །ཕུང་པོ་སྤྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་དུ་མ་སྤྱངས་པ་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད། སེམས་སེམས་བྱུང་སྤྱེ་བའི་སྤྱོད་གྱུར་པ་སྤྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་
འབྱུང་བའི་རིགས་དེ་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་སྤྱངས་ན་དོགས་པ་རིམ་པ་བཞིན་ཡོང་སྟེ་ཞེས་དོགས་པ་གསུམ་བཀོད་ནས། དོགས་པ་དང་པོའི་སྐྱབས་སུ་འོ་ན། ཕྱོགས་ཆམེད་ཀྱི་དུལ་ཕྱན་ཡན་ཁ་བ་དེ་ཕུང་པོ་ཡིན་ནམ་

༡། མིན། ཡིན་ན་དེ་ལ་དུམ་སྤངས་པ་མ་ཆང་བས་ཕུང་པོ་ཇི་ལྟར་འཐད། དེ་ཕུང་པོ་མ་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་ལ་ཕུང་པོ་ལྟར་མ་དེས་པར་ཐལ་བ་དང་། རྩལ་ཕྱན་ཡན་ཁ་བ་དེ་གཟུགས་བརྒྱན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡང་
 འཕྱང་གྲིས་སྤང་བ་ལ། དེད་ཀྱིས་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་དེ་དག་གྱུང་དགོས་པའི་གནས་གཤམ་ཆེ་བ་རང་མ་ཡིན་པར་འདུག་གྱུང་མཐའ་གཅིད་ཀྱི་བཤད་པ་མདོ་ཙམ་ཞིག་བཟོ་ན་དུམ་སྤངས་པ་དེ་ཕུང་པོ་འཛམ་ཉིད་དུ་བཞག་ན་ཕྱོགས་ཆམེད་ཀྱི་རྩལ་
 ཕྱན་ཡན་ཁ་བ་དེ་སྒྲིན་དུ་འཕངས་པར་འདུག་མོད། མཁས་པ་གཞན་རྣམས་ཇི་ལྟར་གསུང་། དེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྩལ་ཕྱན་ཡན་ཁ་བ་ཁས་མི་ལེན་པས་སྒྲིན་དེ་མི་འདུག་ བྱིད་རང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ན་གཟུགས་ཕུང་དུ་འཛོག་པ་ལས་འོས་མ་
 འདས། དེས་ན་དེ་བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས་ཡིན་ནམ། སྟན་མེད་ཐོགས་བཅས་ཡིན། གཟུགས་ཕུང་བཅུ་གཅིག་པོ་གང་རུང་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་བཀོད་པ་ལ་སྤྱར་དགག་ལན་ཡིད་
 ཀྱི་མུན་སེལ་དུ་སོག་བུའི་ལོགས་ལ་སོག་རལ་འཁོར་གསུམ་ཞེས་སོགས་ཉམས་འཆར་ཚིགས་བཅད་དང་བཅས་པའི་མཐར་མཛོལ་ལན། དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆམེད་ཀྱི་རྩལ་ཕྱན་དང་། ཤེས་པ་སྒྲིད་ཅིག་ཆམེད་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་གང་གི་སྤྱོད་སྤྱུང་ཁས་
 ལེན་པས། དེ་འདྲ་མེད་མ་གསུང་མཛོད་ཅེས་པ་ནས། དེས་ན་དུམ་སྤངས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་ཕུང་པོ་འཛམ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་པའི་བར་གྲིས་སྤང་བ། མཁས་པ་བྱིད་ཀྱི་དགོངས་ཡུལ་ཕྱོགས་ཆམེད་ཀྱི་རྩལ་ཕྱན་ཡན་ཁ་བ་དང་། རྩལ་དུམ་སྤྱོད་

རབ་གཅིག་པར་དགོངས་པ་འདྲ་སྟེ། དགག་ལན་གྱི་གསུང་དེམ་ཐག་པའི་ཕྱོས་སུ་མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས་ཇུས་རྩལ་ཕྱར་བ་དང་། གསལ་རྩལ་ཕྱར་བ་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་དེ་ཕྱོགས་ཆམེད་འདི་ཡིན་ཞིང་། ཚུར་མཐོང་གི་མིག་གི་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་
མ་གྱུར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྩལ་ཕྱར་བ་ནི་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྲངས་འདུག་པས། དེས་ན་གོ་ཡུལ་ཕྱོགས་མ་གཅིག་སྟེ། རེད་ཀྱི་རང་ལུགས་ནི་རྩལ་ཕྱར་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཇུས་རྩལ་ཕྱར་བ་དང་། གསལ་རྩལ་ཕྱར་
བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་རགས་པའི་ཚུམ་གཞིར་གྱུར་པའི་འབྲུང་བའི་རྩལ་ལ་བྱ་ཞིང་། གཉིས་པ་ནི་རགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཞིག་ལ་བྱ། འགྲེལ་པ་ལས་ཐམས་ཅད་པས་ཕྱར་བ་ནི་བསལ་ས་པའི་རྩལ་ཕྱར་བ་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་ཆེས་རྒྱ་བ་ནི་མི་མཛོད་ཞེས་
གསུངས། ཡང་བྱེད་ཀྱིས་གསུམ་པར། གཟུགས་མིང་དུས་རྒྱ་རྩལ་ཡིག་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི། གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཇུས་རྩལ་ཕྱར་བ་འདི་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཕྱོགས་ཆམེད་ཀྱི་རྩལ་ཕྱར་བ་ལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཡང་
འོག་དུ་ཕྱོགས་ཆམེད་ཀྱི་རྩལ་ཕྱར་བ་དེ་གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་ཁམས་བརྒྱུད་པོ་གང་རུང་དུ་མི་འཛོག་ཅེས་གསུངས་པས་ཕྱོགས་ཆམེད་ཀྱི་རྩལ་ཕྱར་བ་དེ་དག་གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆམེད་ཀྱི་རྩལ་ཕྱར་བ་དེ་
གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་ཁམས་བརྒྱུད་པོ་གང་རུང་དུ་མི་བཞེད་པ་ནི་དངོས་སུ་འགལ། ཡང་དགག་ལན་དུ། གཞི་གྲུབ་ན་ཁམས་བཙུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱུག་གསུང་བའི་མཚན་གཞིར། གཟུགས་ཕྱང་ཡིན་ན་བྱེད་རང་གི་ཕྱོགས་ཆམེད་ཀྱི་རྩལ་

1

༡། ལྷན་ཡན་ཁ་བ་དང་དོན་གཅིག་པར་བྱས་པའི་རྣམ་རྒྱུ་ལྷན་ཡན་ཁ་བ་ལས་མི་ལོན་པར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། ཡང་དེ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་རྒྱུ་ལྷན་ཡན་ཁ་བ་
 དངོས་ལྷན་ན་དེའི་དུང་པོ་ལྷན་པས་བཅོ་བརྒྱད་སྐྱེ་མཆོད་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་རུང་དུ་ལས་ལོན་དགོས་ཏེ། དེའི་དེ་ག་བྱ་དང་དེ་ག་བྱའི་སྐྱེ་མཆོད་དང་དེ་ག་བྱའི་ལམས་སུ་ལས་ལོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་བཤད་པ་ལས་ནི་གལ་
 ཏེ་ཆོས་མངོན་པ་ཞིག་ལྷན་པོ་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ལྟར་ན་ནི་དེ་རྒྱུ་ལྷན་ཡན་ཁ་བ་ལས་གཅིག་དང་། སྐྱེ་མཆོད་གཅིག་དང་། ལྷན་པོ་གཅིག་གི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། འོན་ཏེ་མ་བཏགས་ན་ནི་རྒྱུ་ལྷན་ཡན་ཁ་བ་ལས་གཅིག་དང་། སྐྱེ་མཆོད་གཅིག་
 དང་། ལྷན་པོ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་། དེར་མ་ཟད་རྣམ་རྒྱུ་ལྷན་ཡན་ཁ་བ་དེ་ག་བྱ་གསལ་བརྒྱན་གྱི་ཅུང་སྒྲུབ་ཡང་གཞག་དགོས་ཏེ། རྣམ་རྒྱུ་ལྷན་ཡན་ཁ་བ་དེ་ག་བྱ་གསལ་བརྒྱན་གྱི་ཅུང་སྒྲུབ་དང་། གསལ་རྒྱུ་ལྷན་ཡན་ཁ་བ་དེ་སྐྱེ་
 མཆོད་གྱི་རྒྱུ་དུ་འཆད་དགོས་པའང་འགྲེལ་པར་། འདིར་ཅུང་ཟད་ནི་རྣམ་ཁོན་ལ་རྣམ་སུ་བབྱུང་སྟེ་རྟོན་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའོ། འདིར་ཅུང་ཟད་གཅིག་ནི་སྐྱེ་མཆོད་གྱི་རྣམ་ལ་རྣམ་སུ་བབྱུང་སྟེ་བརྟོན་ཅན་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་དེ་གཉིས་རྟོན་
 པར་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་། སྒྲུབ་ཏེ་རྒྱུ་ལྷན་ཡན་ཁ་བ་ནི་མེད་དེ། འགྲེལ་པར་རྒྱུ་ལྷན་ཡན་ཁ་བ་གྱི་ག་བྱ་གསལ་བརྒྱན་གྱི་གྱུར་པ་ནི་མེད་པའི་དེ་མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་རྒྱུ་ལྷན་ཡན་ཁ་བ་དང་རྒྱུ་ལྷན་ཡན་ཁ་བ་གཉིས་གྱི་ཤན་ཕྱེད་པ་གལ་

ལྷན་ཡན་ཁ་བ་

[illegible]

11

རྒྱ་མཚོ་

༡༡། །ལས་གཞན་པའི་མངོན་སུམ་ནི་ཆ་མེད་གི་ཤེས་པར་འཛོག་ལ། དབང་ཡིད་གི་མངོན་སུམ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཆ་བཅས་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་། བྱུང་སྐྱེ་མི་འཛིན་ནོ། །འདི་དག་ལ་འང་ཅུང་ཟད་སྒྲིམ་པས་ཆོག་
 མོད། ཡི་གེ་མང་པ་དང་བདག་ལྟ་བུའི་སྒྲིམ་གྱི་བྱོན་ལས་སྒྲིམ་གསར་རྒྱུ་ལ་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་བར་དག་འབས་འདིར་དེ་ཙམ་ལེགས་པར་འདུག་ཅིང་། གཞན་གཟུགས་ལུང་གི་དོན་དང་རྩལ་ཕྱན་སོགས་གི་རྒྱུ་གཞན་ལ་ཁོ་བོས་མ་ཁས་པ་དག་འ-
 བྱེད་དུ་ཞིབ་པ་ཙམ་བཤད་ཡོད་པས་གཟིགས་པར་སྒྲིམ་དེ་དག་ལ་གཟིགས་རྟོག་ཞུ། ཡང་འབེལ་གཏམ་གི་དོགས་པ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་མ་ཐའ་གཅིད་ཅུང་ཟད་ཞུས་པ་ལ་སྤྱར་དགག་ལན་
 དུ། དུམ་སྤངས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་གཟུགས་ལུང་གི་མཆོན་ཉིད། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་ཆེད་ཁམས་གི་མངོན་འཛོག་ཚུལ་ལ་འང་ལུང་པོའི་དེས་རིགས་འདྲེ་བར་མཛོད་འདུག་པས་ཞིབ་སྒྲུར་བ་དེ་ནི་ཕམ་ཆེར་འཐད་མོད། འོན་ཀྱང་སེམས་སེམས་འབྱུང་-
 བའི་རིགས་ཁམས་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་དེ་ལ་ཞིབ་ཆ་སྒྲུར་བ་གནང་མི་དགོས་པ་འདྲ། ད་ལྟའི་དོན་ཕྱིར་དང་པོ་ལྟ། །ཞེས་སོགས་གི་དོན་ལ་འཕྲོས་ནས་ངེད་གི་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་རྟེན་དབང་པོའི་ཁམས་དུག་དུ་མ་ཟད་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་
 ཐམས་ཅད་ལ་དུས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་འབྲེལ་པར་གསལ་པོ་མོད། དེ་དག་ནི་སྒྲིམ་བཙུན་གྱི་རིགས་གིས་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱུང་པར་མིག་ཁམས་ནས་ལུས་ཁམས་གི་བར་ལྟ་པོ་ལ་འང་དུས་གསུམ་དུ་དབྱེ་འདྲ། འདས་མ་འོངས་གཉིས་གི་ཁམས་ལུས་

ད་ལྟར་བལ་མི་འཇུག་པས་གཙོ་མི་ཆེ་བས་མ་སྒྲིལ། རྟོན་དབང་པོའི་ཁམས་ད་ལྟར་བལ་པོ་ཡུལ་ད་ལྟར་བལ་ཁོན་ལ་འཇུག་ཅིང་། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ད་ལྟར་བལ་ཡུལ་ཅན་དང་། རྣམས་ཤེས་ད་ལྟར་བལ་རྟོན་བྱེད་པས་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ན་ད་ལྟར་
བལ་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་གྲིས་པ་ལ་སྒྲུར་དགག་ལན་དུ། དེ་དག་གཞུང་འདིར་མ་སྒྲིལ་པ་མི་འགྲུབ་ཏེ་དེ་དག་ ཁམས་ནི་བཙུན་བརྒྱད་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་པའི་གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཁམས་བཙུན་པོ་གང་རུང་གི་ནང་ཆོན་དུ་བྱུར་
པའི་རྟོན་དབང་པོའི་ཁམས་དང་པོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཉ་ཅང་ཐམས། བྱེད་རང་ལྟར་ན་ལེའོར་གསུམ་གྲིས་སྒྲུང་བ་འདི་ནི་དེད་ལ་གསུངས་པའི་སོག་རལ་ལེའོར་གསུམ་མོ། བྱེད་རང་གིས་བདག་རྒྱེན་མཛད་པར་འདུག་ འདི་
ནི་སྒྲིན་གནང་སྒྲིང་འདོད་གྲགས་པའི་དེད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་དགོངས་གྲུང་མ་དགོངས་པ་སྒྲུང་མཛད་པ་ལོས་ཡིན། དེད་ལ་ལེའོར་གསུམ་དེ་མི་འགྲོ། དེ་ཁོ་བོས་ནི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཀྱི་ཁམས་ཡུལ་ད་ལྟར་བལ་མི་འཇུག་པས་གཙོ་མི་ཆེ་བས། ད་
ལྟའི་དོན་ཕྱིར་དང་པོ་ལྔ། ཞེས་པའི་དོན་ལས་འཕྲོས་པའི་འགྲོས་ལས་ཤེས་མོད། བྱེད་རང་གསུངས་སྒྲུང་ན་ཆོག་ཅུ་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན། སྒྱིར་གྱི་འདས་མ་འོངས་པའི་
ཁམས་དེ་དག་མཛོན་པ་མཛོད་འདིར་མ་སྒྲིལ་བྱས་པ་མཛོད་དེ་དག་ ཁམས་ནི་བཙུན་བརྒྱད་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་པའི་གཞུང་གིས་བསྟན་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས་དོན་ལ་མིག་སོགས་ད་ལྟར་བལ་རྣམས་མ་འོངས་པའི་

རྩོམ་གྱིས་ཞེས་སོགས་གྲངས་འདུག་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེ་མི་འཐད་ཞུ་རྒྱུ་མི་འདུག་ རོང་སྒྲིག་ལས་ནི་བྱེད་གྱི་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པ་འདྲ་ཞིང་། བྱེད་པར་འད་གི་སྒྲིག་འདས་པའི་ཡིད་ཀྱང་བདག་
 རྩོམ་ཞེས་སོ། ཞེས་བཤད་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེད་གྱི་གསུང་ལས། །ད་ལྟའི་དོན་ཕྱིར་དང་པོ་ལྟ། ཞེས་པའི་དོན་ཁོ་བོ་ལ་གསུང་ཆོག་ཅིག་འཆད་རྒྱུ་ཡོད་གསུང་བ་མཛུལ་དང་། འབུལ་བ་བཟང་པོ་བྱེད་མི་བྱུང་ན་དེ་དག་ལ་གསུང་ཆོག་དེ་གནང་
 དགོས་རྒྱུར་འདུག་ ཡང་འབེལ་ག་ཏུ་གནས་གཉིས་པར། རྩོམ་དང་དམིགས་དང་རྣམ་བཅས་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་འདྲ་རྣམ་པ་ལྟ། ཞེས་གསུངས་པས། སེམས་སེམས་བྱུང་གང་རུང་དང་། རྩོམ་བཅས་དང་། དམིགས་བཅས་
 དང་། མཚུངས་ལྡན་རྣམས་དོན་གཅིག་པར་བསྟན་ལ་ཞེས་པ་ནས་འགལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་ཞེས་པའི་བར་ལ་ཁོ་བོས་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ། དེས་ན་བྱེད་གྱི་འདོད་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་རུང་དང་རྩོམ་བཅས་དོན་གཅིག་པར་ཁས་སྒྲུངས་པས། འོ་ན་
 ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་འདྲ་རྩོམ་བཅས་ཡིན་པས་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་རུང་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཡང་བྱེད་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱེད་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་རྩོམ་བཅས་ཀྱི་ཁམས་སུ་ཁས་སྒྲུངས་
 པས། དེས་ན་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱེད་དང་སྟོན་དང་ཆོར་བ་ལྟ་དང་། དད་སོགས་ལྟ་སོགས་ཀྱང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འདྲ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་རྩོམ་བཅས་སུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་གང་ཞིག་ རྩོམ་བཅས་དམིགས་བཅས་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་དོན་

གཅིག་པར་བྱེད་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདོད་ན། ཆོས་ཁམས་ལ་འད་རྟེན་བཅས་དང་དེམ་ཚུངས་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པས་གཞུང་དོན་ལས་ཉམས་སེཁེས་ཐམ་འགྱུར་འཕངས་པ་ལ། སྤར་དགག་ལན་དུ་འདིར་འཁོར་གསུམ་གསུངས་དགོས་ཀྱིས་འདུག། དེ་ལ་ཁོ་བོས་ནི་འགལ་བ་ལྟར་སྤང་ཞེས་དོགས་པ་བཀོད་པ་ལས་ཁས་ལེན་གྱི་རིགས་ཆེར་མ་བྱས་ཞེས་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་གང་རུང་དང་རྟེན་བཅས་སོགས་དོན་གཅིག་པར་དེང་སང་གི་གྲགས་ཆོད་བཀོད་པ་ཡིན་ཚུལ། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་རྟེན་བཅས་མ་ཡིན་པས་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་རུང་དུ་ཐམ་བའི་སྒྲིན་མེད་ཚུལ་དེ་ལ་འཕྲོས་ནས་སྤར་འབེལ་གཏུ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ཞལ་བླང་བསུབ་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་སོགས་བརྟེན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཐུགས་བསམ་ཡང་དག་གནང་བའི་ཡིན་ནམ། སྤར་འབེལ་གཏུ་གྱི་གསུང་དང་ཅུང་མི་མཐུན་པའི་བཟོ་བྱེད་གནང་བའི་གསུང་བཤད་རྒྱ་ཆེ་བ་བཀོད་སྤང་། འབེལ་གཏུ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ཞལ་བླངས་ཀྱི་མཛུགས་སྒྲིང་བམི་གནང་བར་ཟེལ་འགྲོས་ཀྱི་བཤད་བཤད་གནང་རྒྱ་ཡིན་ཆེ་བྱེད་རང་སྤྱད་བང་བཅོན་པར་འདུག་པས་བདག་གིས་ཀྱང་ལན་གྱི་ངལ་བས་ཀྱང་ཅི་བྱ། དེས་ན་བདག་ལ་ བདག་གིས་ཉམས་འཆར་ཞིག་ཞུས་ན། ཆོས་ཕུའི་དོས་པ་འབྲེལ་མེད་དོགས་པ་བཀོད། རྟོན་ལ་ཞལ་བླངས་སྤྱི་བྱེད་མི་འགྲིག་པ། འདི་ལས་མེད་ན་གཞན་ལ་དགག་མཛད་པ། མཉམ་གཞག་ བདག་གིས་ཉམས་འཆར་ཞིག་ཞུས་ན། ཆོས་ཕུའི་དོས་པ་འབྲེལ་མེད་དོགས་པ་བཀོད། རྟོན་ལ་ཞལ་བླངས་སྤྱི་བྱེད་མི་འགྲིག་པ། འདི་ལས་མེད་ན་གཞན་ལ་དགག་མཛད་པ། མཉམ་གཞག་

དང་ལ་འགྲིག་གི་བཞུགས་པར་མཛོད། སྒྲིན་གནང་ཉིན་འདོད་གྲགས་པས་ཐུགས་དོགས་ན་བདག་གིས་ཆོས་ཁམས་གཅིག་ཏུ་རྟེན་བཅས་དང་། ལྷག་མ་བཅུ་བདུན་པོ་ལ་རྟེན་བཅས་དང་དེམ་ཚུངས་གཉིས་གཉིས་སུ་བཤད་ཞུས་པས་ཡོད། དེ་དོན་ཡང་ཁམས་རང་

1

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

༡༡། རང་གི་ལས་བྱེད་པ་ལ་རྟེན་བཅས་དང་། རང་གི་ལས་མི་བྱེད་པ་དེ་མཚུངས་པ་རུ་མཁམས་པ་དག་ལ་བྱེད་ལས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འབེལ་གཏམ་དུ་གནས་གཉིས་པར། བཏང་སྒྲོམས་དང་ནི་སྒོག་དང་ནི། ཡིད་
 དང་ལྡན་ལ་ངེས་གསུམ་ལྡན། ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོགས་བཞོན་གནང་བ་ལ། ཁོ་བོས་མཁམས་པ་དག་ལ་བྱེད་དུ་དོགས་པ་དེ་མི་འདུག་སྟེ། དབང་པོ་དེ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་ན་དེ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་འདིར་སྤང་
 ལྡན་ཁས་ལེན་པ་ཆོས་མཛོད་པ་འདིའི་རང་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལན་བཏབ་ནས། འགོག་པ་ལ་སྒྲོམ་པར་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཆོར་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འཕངས་པར་སྤྲར་དགག་ལན་དུ། ཁོ་བོས་ནི་གོང་གི་དོགས་སྤོང་གི་སྐབས་སུ་
 ཡིན་མོད། དོན་སྤྲོད་པོ་ནི་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམ་པར་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་དང་ཆོར་བ་མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པར་འཛིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་དེང་སང་གི་གྲགས་ཆོད་སྤྱི་དང་མཐུན་པ་གཅིག་བཞོན་ནས་མཁམས་
 ཁྲུད་དུ་འདི་དང་སྤང་ལྡན་མི་འདྲ་སྟེ་ཞེས་ཤེས་བྱེད་བཞོན་འདུག་ཀྱང་སྤང་ལྡན་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་ཡིན་ན་བྱེད་ཀྱི་བཤད་པ་དེ་ནི་སྤང་ལྡན་དུ་མ་སོང་བ་འདྲའོ། ཡང་འབེལ་གཏམ་དུ་སེམས་བྱུང་ལ་ལྷ་བཅུ་ཙུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་མཛོད་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་
 དུ་འབྱུང་བ་མཐུན་གསུང་བ་ལ་ཁོ་བོས། མཁམས་པ་དག་ལ་བྱེད་དུ་དེར་ལྷ་བ་མ་བཟངས་པ་འདུག་ཏེ་ཞེས་སོགས་དཔྱད་པ་བྲིས་པར་སྤྲར་དགག་ལན་དུ་དེ་ལ་ཁོ་བོས་རྗེས་དངོས་སོགས་དུག་ཅིས་པའང་ཡི་གེ་ཞོར་བར་འདུག ལྷ་བེར་རྒྱུ་ཡིན་

ནས། སེམས་བྱུང་གི་རིགས་མཐའ་ཡས་པས་སེམས་པའི་བར་དང་། ཡང་ཁོ་བོས་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དུག་པོ་ཅུ་བས་དངོས་སུ་བེན་བེར་བའང་འཐད་པར་དག་འཇུག་ཞེས་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་བཀོད་ནས་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་བྱས་པ་ལ་
 བྱེད་ཀྱི་དགག་ལན་དུ་ ཆོད་ལེན་གྱི་ཚུལ་དུ་བྲིས་སྤང་བ། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་སྤང་སྤོམས་ལྷ་པོ་གང་རུང་དུ་མ་ངེས་པའི་སྡེ་ཆན་ལ། དབྱིག་ཤེས་ཀྱི་བརྒྱད་གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཞེས། མ་ངེས་པའི་ས་ཡང་བརྒྱད་པོ་དེ་གཞུང་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་
 ཚུལ་གསུངས་ནས་སྤྱགས་བསྐྱེད་མཛོད་གསུང་བ་བདག་ལ་སློབ་སྐྱེད་ཆོད་རང་མང་ལགས། གཞན་ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས་རྟགས་ཡོད་ལྷ་ནི་ཞེས་པ་ནས། བཏགས་པའི་རྟགས་ཡོད་ཡིན་ནོའི་བར་རྣམས་ལ་ཁོ་བོས་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་འཐུས་པར་
 བྲིས་པ་ལས་ཡང་ལན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཆེར་མ་དགོས་སོ། །ཡང་ཁོ་བོས་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བྱེད་སྒྲིམ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། ཤེས་བཞིན་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འབེལ་གཏམ་དུ་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཛོད་ན་སྒྲིམ་ཇི་ལྟར་སེལ་བྲིས་པར། བྱེད་ཀྱི་དགག་ལན་དུ་ཆོད་ལྷ་གཟིགས་པར་སྤང་། ལན་ནི་མཁས་པ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་བཤད་ཚུལ་ལ་ཞེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཞི་ལྷ་པོ་གང་རུང་དུ་ངེས་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་བྱེ་
 བྲག་སྤྱོད་བསྟན། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་ལྷོན་ཤིང་ལས་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྷ་པོ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་གཞིར་བཤད་ཚུལ། དེ་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་གི་ཆ་འག་འཁྱིལ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཚུལ། གནས་དུག་པར་བུམ་ཅུ་ལྟ་བུར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་

7

༄༅།

ཞེས་སོགས་ཡུངས་ནས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་ཚུལ། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་ཡིན་ན་གཞི་ལྗེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་ཡིན་གསུང་བ་རྣམས་ལ་དོགས་པ་འདི་སྒྲུང་
 གྱུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཞི་ལྗེ་པོ་གང་རུང་དུ་འདུས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་གཞི་ལྗེ་པོ་དོན་དམ་བདེན་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལ་འགལ་སྤོང་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འཛིན་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་བུམ་པ་དང་ཚུ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམས་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྗེ་པོ་
 གང་རུང་དུ་མ་འདུས་པའམ། ཡང་ན་དོན་དམ་བདེན་པའི་ནང་དུ་འདུས་དགོས་པ་གང་རུང་གཅིག་ལས་མ་འདས་སོ་སྐྱམ་པར་དོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་བྱེད་ལྟར་ན་གཟུགས་ཡིན་ན་གཞི་ལྗེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་
 གསུངས་པའི་མཚན་གཞིར་གང་འཛིན། འཛིན་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་བུམ་པ་དང་ཚུ་སོགས་ལ་ངོས་འཛིན་ན་དེ་དག་གཟུགས་ཡིན་ལ་གཞི་ལྗེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་མི་འཐད་དེ། དེ་བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་
 གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ། ལྗེའི་ནང་ཚན་གྱི་སྒྲུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་དེ་བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་ངོས་འཛིན་པའམ། གཟུགས་ལུང་བཅུ་གཅིག་པོ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་གང་རུང་ལས་འོས་མ་འདས་པ་གང་ཞིག་ ཚུལ་མ་ཚུངས་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་གྱུ་བ་ན། འོན་གཞི་ལྗེའི་ནང་མཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་དེ། གཟུགས་ལུང་བཅུ་གཅིག་པོ་ལ་ངོས་འཛིན་པར་ཐལ། རྟགས་དང་པོ་དེ་ལས་བྱུངས་པ་གང་ཞིག་ གཞི་ལྗེའི་ནང་ཚན་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་དེ་བསྟན་

གྲགས་པའི་

ཡོད་ཐོག་ས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་ངོས་མ་བྱིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ལས་འོས་མེད་པས། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་བུམ་པ་དང་ཆུ་སོགས་ཚེས་ཅན། གཟུགས་ཡིན་ལ་བཞི་ལྗེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། བྱུང་གཞི་ལྗེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ལུང་བཅུ་གཅིག་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་རང་ལྟར་ན་འཁོར་གསུམ། ཅི་སྟེ་དེ་གཟུགས་ལུང་བཅུ་གཅིག་པོ་གང་རུང་དུ་མི་འཇོག་ན་དེ་གཟུགས་སུ་ནི་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་མངོན་པའོག་མའི་སྐབས་འདིར་གཟུགས་ལུང་བཅུ་གཅིག་པོ་གང་རུང་དུ་མ་འདུས་པའི་གཟུགས་དེ་ཡ་མ་ཚན་ཆེ་གང་འོ། །ཡང་བྱུང་གི་གསུང་ལས་ཀྱང་ཐོབ་ཏུ་ཡོད་ན་ཡོད་པས་བྱུང་པ་ནི་བྱེ་སྒྲུབ་ལུགས་ལ་མ་བཟད། ཚད་མ་སྒྲ་
 བའི་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ལ་འང་ཁས་ལེན་ཏེ་ཞེས་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་འགའ་དང་ས་འདུག་མོད། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲིམ་ཚན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་བྱུང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ཤས་ཆེ། པར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
 པོ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པའི་ལུགས་ལ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡོད་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་ཏེ། ཡོད་ན་དོན་དམ་པར་དོན་སྟོང་རུས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་དངོས་པོ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། དོན་
 སྟོང་རུས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་བྱ་འདིར་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྒྲིག་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ། མངོན་

1

གྲགས་པ་

༡༡། རྩེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བསྐྱབས་ནས། དེའི་བྱུང་སྐྱུབ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། རོན་ནི་རོན་སྤྱོད་རུས་པ་གང་། །དེ་འདིར་རོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་
བཤད། །ཆེས་པ་འདི་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་འཕྲོས་ནས། དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་སྐྱུབ་པའི་རིགས་པ་བརྒྱད་དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཤུགས་ལ་རང་མཚན་དངོས་པོར་སྐྱུབ་པའི་རིགས་པ་བརྒྱད་བསྟན་པ་
དང་། དེར་མ་བཟད་སྤྱི་མཚན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྐྱབས་འདིར་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་གོ་དོན་དུ་འཆད་དགོས་པས་སོ་དང་། གོང་གི་རིགས་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་འདྲ་དེ་སྐྱུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པར་འཆད་དགོས། དེས་ན་ཚད་མ་རྣམས་
འགྲེལ་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་སྤྱི་མཚན་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེད་ས་ན་རིགས་ལམ་ལས་འདས་སོ། །ཡང་ཁོ་བོས་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གང་ཟག་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ལས་ཉོན་དང་ལྷན་པར་ཐམ་ཏེ་གང་ཟག་གི་སྤྱོད་
འཛིན་ནི་ཞེས་སོགས་ཤེས་བྱེད་བཀོད་ནས་ཁོ་བོས་སངས་རྒྱས་གང་ཟག་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ་བྱིས་པར། བྱེད་ཀྱི་དགག་ལན་དུ་བདག་འཛིན་དེ་འདྲ་མཚན་ཉིད་པ་འག་འཁྱིལ་སྤང་ཁའི་ཁ་སྐྱོད་ལ་ཟེར་བ་ཐོས་གསུང་བ་དེ་ཁ་ཡིན་ཤས་ཁ་སྟེ། རོན་ལ་ནི་གང་
ཟག་གི་སྤྱོད་འཛིན་ནི་དེ་ཁ་ཡིན། ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས་བཤད་ན་འདྲ་སྟོན་ལ་བྱུང་མཐའ་མི་འཛིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཤེད་བྱེད་བཀོད་པ་ནི་དེ་ཁ་མིན་ཤས་ཆེ། མདོན་སུམ་ལ་རྟོན་ཀྱི་གང་ཟག་གི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན་སོ་སོ་སྤྱོད་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མདོན་སུམ་

དང་། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་གསུངས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་འཕྲོར་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་གྲུབ་པས་སོགས་བྱིས་སྤྱང་པར་འབྲེལ་ཆགས་
 པར་དགའ་སྟེ། མངོན་སུམ་ལ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་དུ་བྱེ་བ་དེ་སྤྱི་བབས་ནས་བྱེ་བ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་བྱེ་བ་མཐའ་མི་འཛིན་ཏེ། བྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་གང་ཟག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རིགས་པ་
 དེ་ནི་རྒྱས་པ་བཏང་སྒྲོམས་སུ་བཞུགས་སོ། །ཡང་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པས་དགག་ལན་འདིར་སངས་རྒྱས་ལ་གང་ཟག་གིས་བྱེ་བ་པར་ནན་གྱིས་སྤྱོད་པ་དང་། ཡང་མཁའ་པས་པ་བྱེད་ཀྱིས་འབེལ་གཏམ་ལས་ལམ་རྟེན་གྱི་མ་སྒོ་བ་པ་སོ་སོ་སྤྱོད་པ་ལ་འཕྲོས་
 ནས་རྒྱུ་མཆོད་དེའི་ཕྱིར་ན་སོ་སོ་སྤྱོད་སོགས་ལ་འད་གང་ཟག་དང་གང་ཟག་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་གཞུང་འདི་རང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ནས་སོ་སོ་སྤྱོད་པ་ལ་གང་ཟག་གིས་མ་བྱེ་བ་པར་བཤད་པ་ཡམ་ཆོད་པའི་གསུང་དེ། སོ་སོ་སྤྱོད་
 ཡིན་ན་སེམས་ལྡན་ནམ་སྟོན་ལྡན་ཡིན་པས་བྱེ་བ་མཐའ་མ་བྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོ་སྤྱོད་པ་ལ་གང་ཟག་གིས་བྱེ་བ་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ་འདི་དག་ལ་འད་དཔྱད་པར་བྱ་རྒྱུ་འདྲ་འདུག་མོད། ཡིག་མང་བས་དེ་ཙམ་མོ། །ཡང་འབེལ་གཏམ་ལས་བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དུ་
 སྐལ་པ་འདིའི་སྤྱོད་པ་ཀྱི་འཛིན་རྟེན་རྒྱས་འཛིན་པའི་ཆོ་དེའི་མཆོ་ལ་གསེར་གྱི་པར་སྟོང་བྱུང་བ་སྐལ་བཟང་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་འབྱུང་པའི་སྤྱོད་པ་ལྟས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ། ཆོས་འབྱུང་གི་ཆོས་དེ་ནི་དཔེ་མ་དག་པ་ཞིག་རྒྱུ་མཆོད་པ་ཡིན་ཅིང་ཞེས་

1

ལྟེན་པ་

༡། རོགས་དང་། བཀའ་བསྟན་བཅས་གང་ལའང་རང་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་བས་མྱུང་ནས་དག་མ་དག་དཔྱོད་དགོས་པ་ཡིན་གྱིས་པ་ལ། ཁོ་བོས་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་ལས་དེ་དག་ལ་དཔྱད་པ་ཕྱན་བུ་དང་། བྱེད་ཀྱིས་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡི་གེ་མ་དག་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་སྟོན་བཟོད་མང་པོ་མཛད་འདུག་པ་དང་། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དག་ག་པར་འདུག་ཞུས་པ་ལ། སྤར་དག་ག་ལན་དུ་བྱེད་ནི་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་བས་ཉམས་ཆེན་པོར་གྱུར་འདུག་ བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མ་བྱེད་པ་ལ་འབྱུལ་པ་ཅི་མང་ལ། ཡི་གེ་མ་དག་པའི་རྒྱ་མ་ཆེད་པ་ནི་རྒྱ་གར་ནས་འགྱུར་བའི་བཀའ་བསྟན་བཅས་རྣམས་དང་། འདུལ་བ་ལུང་ལྟ་བུ་ལའང་དོན་དང་མི་ལྡན་པའི་ལུང་ཆོག་འགའ་བཤད་པ་ལ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་དག་མ་དག་རྣམ་པར་བྱེ་ཚུལ་ནས་། རོགས་པས་རྟགས་ནའང་རང་གི་སྒྲོ་ལ་འདི་ཁ་འཐད་ཅིང་འབྲེལ་ཆགས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་པའི་བར་ལ་མི་མཐུན་པའི་དཔྱད་པ་ཞུ་བ་ཆེར་མ་མཆིས་ཤིང་། འདི་སྐབས་བྱེད་རང་གི་བཞེད་པའི་སྤྱིང་པོ་སྤྱིང་ཇེ་པད་དཀར་ན་སྐལ་པ་འདི་ཆགས་ཡོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་མཆོ་ནང་དུ་གསེར་གྱི་པར་སྟོང་བུ་དང་བའི་མཆོན་མས་གནས་སྐབས་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་འབྱུང་བ་ཤེས་ནས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ཨོམ་སྐལ་པ་འདི་ནི་བཟང་པོའི་ཞེས་གསུངས་ཚུལ་དང་། མཛོད་ཀྱི་གནས་གསུམ་པའི་ཐད་ཀྱི་འཁྲི་དང་། རྒྱལ་སྐས་བཀའ་འབུམ་གྱི་ཡས་གཏམ་གྱི་བཤད་པ། ལམ་འབྲས་ལ་རོགས་པའི་ཆོས་འབྱུང་མང་པོར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཚུལ་གྱིས་སྤྱང་བ་དེ་དེ་ཀར་གནས་ཤས་ཆེ། སྤྱིར་མདོ་སྟེ་ལས་སོ་སོར་གསུངས་ཚུལ་ལ་སྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་

སངས་རྒྱུ་སྤྱོད་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱོད་ཅུ་གཉིས་དང་། སྤྱོད་ཅུ་ལྔ་འབྱུང་བ་སོགས་བཤད་ཚུ་ཕ་མི་འདྲ་བ་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་ལ་བྱ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དང་། རྗེ་པཌླ་དཀར་པོའི་ཆོས་འབྱུང་སོགས་ལས་དཔྱིས་ཕྱིན་བཤད་པས་རྒྱུ་པར་དེ་དག་ལས་
 རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པས་འདིར་ནི་ཡི་གེ་མང་བས་དེ་ཙམ་ལོགས་པར་འདུག་གོ །ལུང་རིགས་སྐྱབ་འཛིན་པའི་ཁ་ལོ་བས། ཆོས་མངོན་རྒྱུ་མཆོའི་ཕ་མཐའ་ཡང་ཡང་དཔྱད། གཞུང་དོན་མ་ཆང་མེད་པའི་མཐའ་ཆོད་པའི། ལོགས་བཤད་ནོར་བུས་
 ཐུབ་བསྟན་གང་གྱུར་ཅིག །མདྲ་ལྟ། ༣། ཁ་མོ་ཨ་རྒྱ་ལ་གི་ཤར་ཡོ། བསྐྱལ་བ་བཟང་ཞིང་འདིར་ཐུབ་དབང་བཟུས་གསུང་། མཆོག་ཏུ་བཅོན་པའི་ཐུབ་བསྟན་གྱེན་ནས་གྱེན། འདྲེན་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱུར་པའི། སངས་རྒྱུ་གཉིས་
 པ་གྱུ་སྐྱབ་གྱིས་སྤྱོད་ས་ཤིག །ལྔ་པ་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་ལས་བརྒྱུ་མས་པའི་ཡང་ལན་གྱི་རིམ་པ་ནི་ཁོ་བོས་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་འབེལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་སྐྱབས་སུ་མཁས་འདུག་གི་གཞུང་དང་ས་ནས་དཔྱིག་གཉིན་དང་ལོགས་ལྔ་ན་སོགས་
 གྱིས་ཆོད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་དང་། ལུང་ཆོད་མ་དང་གསུམ་དུ་བཞེད་པར་བཤད་པ་དང་། དབུ་མའི་སྐྱབས་སུ་ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར་ལས་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་ཆོད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་སུ་འདོད་པ་ནང་
 འགལ་ཉེ་ཞེས་པ་ནས། འདི་ལན་གྱིས་བསྒྲོག་པར་མི་རྣམས་པས་འདི་འདྲ་བྱེད་ལ་འཁོར་གསུམ་མེ་ཞིས་པའི་བར་རོ། རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཤད་པ་དེ་ནི་རྟོག་གི་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་འཆད་པའི་སྐྱབས་དང་མི་གཅིག་གོ་ཞིན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དབུ་

१ ॐ । ལའི་སྐབས་འདིར་ཡང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་འདོད་པ་སོགས་རྟོག་གཏི་ཚོས་སྐད་དང་བསྟན་ནས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་བྱེད་རང་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི་
 རང་ཉིད་རྟོག་གཏི་ལ་གཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་འདོད་པས་ཞེས་པ་ལ་འང་དཔུང་དགོས་པ་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་དེ་དབྱིག་གཉིན་སོགས་རང་སྡེ་སྡེ་རབས་པར་མཁས་པར་བྲགས་མོད། བྱོགས་སྒྲུང་ཡབ་སྐུ་གྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་
 བའི་རྟོག་གཏི་པ་དང་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མཁས་པ་འཇུག་པའི་སློན་སྒྲུང་། སྡེ་དབྱིག་གཉིན་ལེགས་ལྡན་སོགས། །དང་། ཕྱི་མ་བྱོགས་སྒྲུང་ཚོས་བྱོགས་སོགས། །ནས། སྡེ་མའི་ཚུལ་ལས་བྱུང་པར་འཕགས། །ཞེས་པའི་བར་དུངས་ནས་གཞུང་དེ་
 ཉིད་ཚད་མར་བྱེད་དགོས་ཚུལ་དང་། གཞན་ཡང་པར་ཆེན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་དབུ་མ་རྣམ་པར་དེས་པའི་བང་མཛོད་ལས་རྒྱུ་པར་བཤད་ཚུལ་རྣམས་བྲིས་པར། སྒྲུང་དགག་ལན་དུ་བྱེད་ཀྱི་གསུང་རིགས་དེའི་དངོས་དོན་ནི་སློབ་དཔོན་
 ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་དབུ་མའི་སྐབས་སུ་འང་ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་ལུང་ཚད་མ་དང་གསུམ་དུ་བཞེད་པར་ཐལ། དེས་ཚད་མའི་སྐབས་སུ་འང་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ནང་འགལ་གསུང་རྒྱུར་སྒྲུང་བྲིས་སྒྲུང་བ་ཁོ་བོའི་འདོད་པ་ནི། བྱེད་རང་
 འབེལ་གཏམ་གྱི་རྣམ་འབྱེད་གྱི་སྐབས་སུ་མཁས་འཇུག་གི་གཞུང་དུངས་ནས། དབྱིག་གཉིན་དང་ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་དང་ལུང་ཚད་མ་དང་གསུམ་དུ་བཞེད་པར་བཤད་པ་དང་། དབུ་མའི་སྐབས་སུ་ཐལ་རང་གི་བྱུང་

པར་ལས་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་ཚད་མ་ལ་མངོན་ཇེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་སུ་འདོད་པས་ནང་འགལ་ཏེ། འོན་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཚད་མ་ལ་མངོན་ཇེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བཞེད་པར་ཐལ། འདིའི་སྐབས་
 ཀྱི་རང་རྒྱུད་པའི་མིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་དེ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་གང་ཞིག འདི་སྐབས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་པས་ཚད་མ་ལ་མངོན་ཇེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས་འགལ། བྱུང་པ་
 གྲུབ། འདོད་ལན་ལས་འོས་མེད་པས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཚད་མ་ལ་མངོན་ཇེས་གཉིས་ལུང་ཚད་མ་དང་གསུམ་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཞེད་པར་བྱེད་རང་གིས་འབེལ་གཏམ་དུ་བཤད་པ་ལ་སྟོན་པར་མི་
 རུས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལན་གྱིས་བསྒྲིག་པར་མི་རུས་པས་འདི་འང་བྱེད་ལ་འཁོར་གསུམ་མོ་བྱས་པ་ལ། བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས་དགག་ལན་དུ་དོན་བསྟུ་མཛད་པར་མདོར་ན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་འདིས། མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་སུ་ཚད་མ་ལ་གསུམ་དུ་མཛད་
 གྲུང་། དབུ་མའི་སྐབས་སུ་ཚད་མ་ལ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ནི་སྤར་ལས་སྒྲིག་གོས་ན་འཕར་བ་ཡིན་ནམ། གང་ལྟར་ཀུན་མ་བྱེན་སྒྲུམས་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་དུ་ཚད་མ་ལ་མངོན་ཇེས་གཉིས་སུ་བཤད་པ་གཟིགས་ངེས་པར་སྤང་བྱིས་སྤང་བ་འདི་ནི་གསུང་གོ་
 ཚོད་དུ་བྱུང་འདུག དེ་ལྟར་གསུང་ཡང་ལོས་དགོས་འོན་གྲང་བྱེད་རང་གི་གསུང་གོང་དེར་རང་གི་བསམ་ཚོད་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རྟོག་གོ་ལ་དགོངས་པ་མཐར་ཕྱིན་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཞིག་ཕྱིས་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པས། དབུ་མའི་སྐབས་

7

༡༣། སྤྱུའང་ཀུན་རྫོབ་གྱི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཚད་མ་སྤྱི་བའི་རྟོག་གོ་པ་ལ་སྤྱི་གཉིས་སྤྱི་བའི་སྤྱུམ་འི་ལྷགས་སྟོལ་དང་མཐུན་པར་མཛད་ཡོད་འདུག་གིས་སྤྱང་བ་དེ་ལྟར་ན་ཁོ་བོས་མཁམས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ནང་འགལ་
 དེ་དེ་ལ་སྒྲིན་དུ་འགོ་སྟོ། བྱེད་རང་གིས་རྒྱུ་མཚན་བཀོད་པ་དེ་ན་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་དབུ་མའི་སྐབས་སྤྱུའང་། ཀུན་རྫོབ་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་གྲུང་ཚད་མ་སྤྱི་བའི་རྟོག་གོ་པ་ལ་སྤྱི་གཉིས་སྤྱི་བའི་སྤྱུམ་འི་ལྷགས་སྟོལ་དང་མཐུན་པར་
 མཛད་དགོས་པས། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་དེས་དབུ་མའི་སྐབས་སྤྱུའང་ཚད་མ་ལ་མཛོན་རྗེས་གཉིས་ལུང་ཚད་མ་དང་གསུམ་དུ་བཞེད་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱེད་རང་གི་གསུང་སྤྱུམ་དེས་བྱེད་རང་གི་གསུང་བྱི་མ་མཛོན་ན་ཞེས་སོགས་དོན་
 བསྟུ་མཛད་པ་དེའི་ཚིག་གི་རུས་པ་བརྩམས་པར་སོང་འདུག་གོ །ཁ་ཞན་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བའི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་བྱེད་པར་སོགས་མཁམས་པ་དག་འབྱེད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མ་སྒྲིས་སོ། །ཡང་དེ་དགྱིས་མཁམས་པ་དག་འབྱེད་དུ་
 འབེལ་གཏང་ལས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བཀོད་པའང་རྣམ་པར་མཉམས་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རིགས་པ་ཞིག་བཛོད་ན་འབྲེལ་ཆགས་ཏེ་ཞེས་ལ་སོགས་བཀོད་པ་ལ། སྤྱར་དགག་ལན་དུ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཏན་ཚིགས་མཛད་
 གསུང་བམི་རིགས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་། ཤེས་བྱེད་སྤྱི་བའི་རྣམས་དོན་འདྲ་བས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་གྲུང་གཏན་ཚིགས་སྤྱི་བའི་ལེན་དགོས། གཏན་ཚིགས་ཞེས་པ་རྟོག་གོ་ལ་གྲགས་པའི་རྟོགས་ཚེས་དོན་གསུམ་ཚད་བའི་གཏན་

ཆོག་པ་ཁོ་ན་རྩལ་ལྟེ་དེ་དུས་པ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་རིག་པ་པ་ཐམས་ཅད་གཏན་ཆོག་པ་སུ་དེས་པ་ཡིན་མོ། །རྟོག་གའི་སྐབས་སུ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་བའི་གཏན་ཆོག་པ་རྟགས་ཡང་དག་འདི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་འདིར་ཁས་མི་ལེན་
 པས་ཞེས་སོགས་བྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་བཀོད་ནས། དེ་ལྟར་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་བཞེད་པའི་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེའང་ཐལ་འགྱུར་ཀྱི་རིག་པ་པ་ཅམ་ལས་གཏན་ཆོག་པ་མ་ཡིན་པར་འཆད་དམ་མི་འཆད་ཞེས་སོགས་ནས། པམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲ་
 བའི་ལུགས་ཀྱི་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་པ་བཤད་འདུག་པ་འདི་བྱེད་ཐལ་འགྱུར་ཀྱི་གཏན་ཆོག་པ་སུ་མི་འཆད་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་པ་སུ་འཆད་དམ། བྱེད་རང་ལྟར་ན་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རིག་པ་པ་ལས། གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་གཏན་
 ཆོག་པ་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ལ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་གྱིས་སྤང་མོད། ཁོ་པོའི་འདོད་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་བཞེད་པའི་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་པ་ཞེས་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཀྱི་རིག་པ་པ་ཅམ་ལས་གཏན་ཆོག་པ་མ་ཡིན་པར་
 འཆད་དེ། དེ་དབུམ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་ཡང་གཏན་ཆོག་པ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་དབུམ་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་དང་འགལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ་སྐབས་འདིར། སངས་རྒྱལ་བ་སྤྱད་ས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པ་སྒྲ་བའི་ཞབས་ཀྱི་
 གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་པ་སྟོར་ཚུལ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱལ་བ་ཤད་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་འཆད་ལ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་པ་ཞེས་པ་གཏན་ཆོག་པ་ཀྱི་མིང་ཅན་དུ་དགོངས་པར་སྤང་སྟེ་དཔེར་ན། རྗེ་

7

ལྷན་པ་

༡༡། བཙུན་ས་སྤྱུ་པ་རྩི་ཏུ་ས་ཚད་མ་རིག་ས་པའི་གཏེར་དུ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྐབས་སུ། ལྷག་མ་ཡང་དག་གཏན་ཚིག་ས་ཀུན། སྤྱུ་བ་བྱེད་འཕེན་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པས་སོ། རྣམ་པ་གཅིག་
 ཏུ་ན་གཞན་ལ་གྲགས་གྱི་གཏན་ཚིག་ས་ཞེས་པ་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་རང་ལུགས་ལ་སྤྱི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ངེས་པའང་མེད་པས་ངེད་ལ་སྤྱོན་དེ་མི་འཇུག་སྟེ། ཀུན་མ་ཁྱེན་སྒྲམ་ས་འཇུག་ཀི་ཀ་ཏུ་
 གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་དག་ཏུ་འདོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་ཚེས་ཅན་དང་དཔེ་དང་གཏན་ཚིག་ས་ཐམས་ཅད་ཕྱི་རྟོག་ཉིད་ལ་གྲགས་པ་བརྗོད་པའི་སྤྱོན་ས་ཕྱི་རྟོག་གྱི་ལོག་རྟོག་བརྒྱུག་པ་ཅམ་ཡིན་པས་ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པ་བྱེད་རང་གིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཏན་ཚིག་ས་ཡང་དག་དང་། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་གཞི་མཐུན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དགོས་ཏེ། དེ་དག་གཏན་ཚིག་ས་དང་ཤེས་
 བྱེད་དང་སྤྱུ་བ་བྱེད་རྣམས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་གང་ཞིག་གཏན་ཚིག་ས་ཤེས་བྱེད་སྤྱུ་བ་བྱེད་རྣམས་དོན་འདྲ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རིག་ས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཏན་ཚིག་ས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཏན་ཚིག་ས་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱེད་རང་གིས་
 བཀོད་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྤྱུ་བ་བྱེད་འཕེན་མི་འཕེན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་རྣམས་ཀྱང་གཏན་ཚིག་ས་སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དགོས་ཏེ། དེ་དག་ལུང་དང་རིག་ས་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་རིག་ས་པ་གང་

ཞིག་ དགག་ལན་གྱི་ཚིག་རིགས་དེ་ན་ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་གཏན་ཚིགས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་བྱེད་རང་གི་གསུང་དེམ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གསུམ་དེ་ནི་བྱེད་རང་གསུང་བ་
 ལྟར་ན་ཤོག་རལ་ལམ་གསུམ་ཏེ་ཨོ་ཨྱུ་རྩྱུ། དེས་ན་ཀུན་མ་བྱེན་སྒྲུལ་ས་འདུག་ཀྱི་ཀུ་མལ་འགྱུར་གྱི་རིགས་པ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་སྟོང་བམཛད་དགོས་ཀྱིས་སྟུང་། ཡང་འབེལ་གཏམ་དུ་བྱ་བ་ལྟར་ཤང་དང་དེའི་དོན་གྱི་རྗེས་འབྲང་རྗེས་ཆེན་རྟུམ་
 ལ་སོགས་པ་དང་། ཕུག་ཆེན་པར་མིང་བཏགས་པའི་དེང་སང་གི་སྒྲིམ་ཆེན་པམང་པོ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཙམ་མི་དགོས་པར། རྟོག་པ་ཁ་ཚོམས་ཀྱི་ཞིག་ནས་ལ་སྒྲིམ་གྱི་མ་ཆོག་ཏུ་བབྱུང་ནས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ། ཁོ་ཤོས་མཁས་པ་
 དག་འབྱེད་དུ་དེ་ནི་རྗེས་ཆེན་རྟུམ་དང་ཕུག་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འང་དགག་པར་འདུག་མོད་ཞེས་པ་ནས། ཕུག་ཆེན་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ལ་འང་རྟུམ་ཤང་གི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་གནད་མ་གོ་བའི་རྣམ་གཏམ་འབའ་ཞིག་ཏེ་ཞེས་སོགས་གྲིས་པ་ལ། སྒྲུར་
 དགག་ལན་དུ་རྗེས་ཆེན་མཚན་ཉིད་པ་པར་སྒྲིང་ཐིག་སོགས་ལ་དབྱུད་པ་ཞུས་པ་ཡི་མོད་ཞེས་སོགས་ནས། གཞན་དུ་མ་ཡིངས་པ་གཅིག་བུས་ཀྱིས་ཐེབས་ན་དཀར་པོ་ཆེན་མུབ་གྲུམ་ཆག་གྲུམ་ཉམས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་པའི་བར་དང་། གཞན་ཡང་
 རྣལ་འབྱོར་དབང་མཛོན་ཏེ་གུ་མའི་ཕུག་ཆེན་སོགས་ནས་ལུང་འདྲན་དང་བཅས་པ་དང་ལུས་ངག་གི་སྒྲིམ་བཅས་ཀུན་དོར་ཅོན་ལྟ་བུ་ཕུག་ཆེན་ཡིན་ཡང་སྟོང་པ་རྟུམ་ཤང་གི་ཕུག་ལོན་མ་ཕུགས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་པའི་བར་གསུང་བཤད་ཀྱི་ཆེ་བར་གནད་

ལྟུང་མོད། སྤྱིར་ཕུག་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་བྲིད་ཀྱི་སྐབས་འདི་དག་ཏུ་དོན་བསྟོམས་པས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་གཅིག་གལ་ཆེ་ཡི། གོ་ཡུལ་དུ་ལུས་པས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་དགའ། བྲིད་ཀྱི་གསུང་གིས་
 མ་ཡེངས་པ་གཅིག་པུརི་འཛོག་རྒྱུ་ལ་སྦྱངས་པས་སངས་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་རྣམས་བཀའ་པ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། དགར་པོ་ཆེན་གྱུ་བ་གམ་ཆག་གུ་མ་ཉམས་པ་ཡིན་གསུང་བ་ལ་རུང་བ་དང་དཔྱད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། རབ་དབྱེ་ལས། ད་ལྟའི་ཕུག་ཀྱི་
 ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་ནག་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་ཆེན་ལ། ཡས་བབ་དང་ནིམས་འཛོག་གཉིས། མིང་འདོགས་བསྐྱར་བམ་གཏོགས་པ། འོན་ལ་བྱུང་པར་དབྱེ་བ་མེད། ཆོས་ལུགས་འདི་འདྲ་འབྱུང་བ་ཡང་། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཞི་བམ་ཆོས། །
 རྒྱལ་པོ་བྲི་སྟོང་སྟེ་བཅོན་ལ། བྱུང་བ་སྟོན་ཇི་བཞིན་ཐོག་ཏུ་བབས། བྱུང་བ་སྟོན་དེ་ཡང་བཤད་ཀྱིས་ཉོན། རྒྱལ་པོ་བྲིད་ཀྱི་པོད་ཡུལ་འདིར། སྟོབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས། བསྟོན་མ་བཅུ་གཉིས་ལ་གཏད་པས། ལུ་སྟོགས་འབྱུང་བར་མི་
 འགྱུར་མོད། འོན་ཀྱང་རྟོན་འབྲེལ་འགའ་ཡི་རྒྱས། ཆོས་ལུགས་གཉིས་སུ་འགོ་བར་འགྱུར། འདྲེལ་ཐོག་མར་ང་འདས་ནས། རྒྱ་ནག་དགོ་སྟོང་བྱུང་ནས་ནི། དགར་པོ་ཆེན་གྱུ་བ་ཅེས་བྱ་བ། ཅིག་ཅར་བ་ཡི་ལམ་སྟོན་འགྱུར། འོ་ཆོང་ཡི་
 སྟོབ་མ་ནི། མཁས་པ་ཆེན་པོ་གམ་ལ། ཤྲི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་གར་ནས། སྟོན་རྟོངས་དེ་ཡིས་དེ་སུན་འབྱིན། འདྲེལ་དེ་ཡི་ཆོས་ལུགས་བཞིན། འདྲེལ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཅིག་གསུངས། འདྲེལ་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན། ཤྲིས་ནས་ཐམས་

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

ཅད་བདེན་པར་གྱུར། རྒྱ་ནག་ལྷགས་དེ་བསྐྱབ་མཛོད་ནས། རིམ་སྒྲེས་པ་ཡི་ཆོས་ལྷགས་སྟེལ། བྱིས་ནས་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལུས་པ་དང་། རྒྱ་ནག་མཁའ་པོའི་གཞུང་ལྷགས་ཀྱི། ཡི་གེ་ཅོ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་གྱུར། རེ་ཡི་མིང་འདོགས་གསལ་ས་ནས་
འི། རྒྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་མིང་བསྐྱར་ནས། རྒྱ་ལྷོ་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འི། ཡལ་ཆེར་རྒྱ་ནག་ཆོས་ལྷགས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ་དེང་སང་ལོ་རྒྱུས་མ་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་རྗེ་པཌ་
དཀར་པོའི་ལྷག་ཆེན་གནས་མཛོད་ལས་ཐོག་མར་ལོ་རྒྱུས་འདི་ཁམ་དག་སྟེ། སྒོ་མ་རིམ་གྱི་དབྱར་ཀམ་ལ་ཤྱི་ལ་རང་གི་སྒོ་བམ་དག་གིས་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ལས་ནི་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། སྔོན་རྗེ་བྱི་སྒོང་ལྷེ་བཙན་གྱིས་བཟོར་གྱི་མཁའ་པོའི་ཁོ་ཞེས་བྱ་
བ་ལེགས་པར་སྐྱར་བའི་སྐད་དུ་ཤར་རྒྱུ་འདྲི་ཏེ་ཅས་བྱ་བ་བོད་མི་སྤྲེལ་གྱི་ཞུགས་པ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་མཐོང་བ་ས་དང་པོར་ལ་དུ་བྱིན་པ་དང་སྐྱགས་ཀྱི་དོན་མ་ལུས་པ་མཁའ་བྱིན་པ་ཞིག་སྐྱབ་དང་ས་ཏེ་བོད་ཡུལ་དུ་ཆོས་རྒྱས་པར་བྱས་སོ། རེ་
ནས་དབྱུང་རྒྱན་དང་། དེ་ཉིད་འདུས་པ་དང་། རྗེ་རྗེ་འཆད་གི་དབྱུངས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛོད་དོ། རེ་འགྲོངས་ཁར་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བོད་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཐམ་ལ་བྱུང་སྟེ་རྟུང་
བྱང་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་ལ་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ཕྱི་རྟོལ་བ་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་པ་རང་ལ་ལྷ་བཅིམ་མཐུན་ཏེ་ཚོད་པར་འགྱུར་གྱི། དེའི་སྒོ་བམ་ཀམ་ལ་ཤྱི་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་གར་ན་ཡོད་ཀྱི། སྐྱབ་དྲོངས་ལས་ཚོད་པ་གྱིས་ཤིག་ རྒྱལ་པོས་བསྐྱམས་ཀྱིས་ཞིག་

358

སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་སྐབས་ལ་ལྟར་ལས་འབྲུག་སྐབས་ལ་ཞིག་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་པོས་སློབ་དཔོན་ཀམ་ལ་སྒྲིལ་བོད་དུ་སྐྱུན་བྱངས་སོ། །རྒྱ་མཚན་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འབྲུག་བསྐྱུག་སྐབས་ལས་བསམ་པ་ཀྱང་སྤྱིང་གི་སློབ་ཅན་ནས་
 སྐྱོན་མིན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོད་པ་བསྒྲུབ་། འཕགས་པ་དགོངས་པ་དེས་པར་འགྲེལ་བ་སློབ་པས་སྒྲིལ་ནས་འདི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རང་ཅང་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཟེར་ནས་ཆོས་སྤྱངས། སློབ་དཔོན་ཀམ་ལ་མ་ཕྱོན་བར་དུ་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་དང་། སྤྱད་པ་ལ་དབྱུངས་
 དང་། རྒྱལ་པོ་གསལ་པས་ཅེན་མིན་གྱི་ཕྱོགས་བཟུང་ངོ་། །སྐྱོན་མིན་གྱི་སློབ་མ་ངོ་བོ་བྱུང་ཆུབ་དང་། སྐྱུ་ཡང་དག་དང་། བརྒྱུ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་འདྲ་དེ་ལྟར་སྐྱོན་མིན་ཅེན་མིན་གྱི་ཆུ་འདྲེ་ཆེར་བྱུང་། ཅེན་མིན་གྱི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ལ་ལྟ་སྒྲུབ་
 གྱུང་དགྲེས་སོ། །དེ་ནས་བྱུང་ཆུབ་སྤྱིང་དུ་བཙུན་པོ་དགྲུང་ལ་བཞུགས། རྒྱ་མཚན་དང་སློབ་དཔོན་ཀམ་ལ་སྒྲིལ་གཉིས་གཡས་གཡོན་དུ་སེང་གའི་བྲིལ་བཞག་ རང་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་རང་རང་གི་སློབ་མ་རྣམས་བསྐྱད་དེ། དེ་ནས་བཙུན་པོས་མཁའ་པོ་
 གཉིས་དང་བརྒྱུ་ནམས་ལ་མེ་ཏྲོག་གི་ཕྱོད་བརེ་ལག་དུ་སྐྱུར་ནས། མཁའ་པོ་གཉིས་ཤེས་པ་སྐྱོན། ལུང་རིགས་གང་ཆེ་བ་ལ་ད་ཆུ་ལ་མེད་པར་གང་མཁའ་པ་དེ་ལ་མེ་ཏྲོག་གི་འཕྲེང་བ་ལུ་ཅིག་ཅིས་བཀའ་གནང་ནས། དེར་པ་རྒྱུ་ཏ་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་བཀོ་
 བ་བཞུགས། རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་ཅིག་ཅར་བ་བཀའ་ཏེ་རྒྱ་མཚན་སློབ་མ་དང་བཙུན་པ་ལ་སློབས་པ་མེད་པར་བྱས། མེ་ཏྲོག་གི་ཕྱོད་བའང་སློབ་དཔོན་ཀམ་ལ་ལ་ལུ་ལོ། །སློབ་དཔོན་འདི་འདྲ་རིགས་པ་རིག་ནས་དུ་མ་ལ་མཁའ་ཤིང་མང་དུ་ཐོས་

གང་མངོན་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པ་ལོ། །ཐམ་ནི་དགོངས་པ་ངས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལ་བརྟེན་པ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་གི་དེ་ལས་གཞན་ནི་སྒྲུབ་པོས་སྦྱར་བའི་གཏམ་ཡིན་པས་ཚད་མར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ལོགས་པར་བཤད་ལ། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མེ་བཙུན་ས་སྤྱི་པ་རྒྱུ་ཏའི་གསུང་གིས་ནི་ལོ་རྒྱུས་དག་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་དང་སང་འགའ་ཞིག་མེ་བཙུན་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་སྦྱོང་བའི་བྱུང་བྱས། ལོ་རྒྱུས་མ་དག་པ་འགའ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་
པོ་སྒྲོམ་པ་རྒྱ་ནག་དུ་ཤང་གི་ལུགས་སམ་མེས་འབྱུངས་ཡིན་པ་མེ་བཙུན་གྱི་གཞུང་ལ་བཤད་དེ་ཞེས་རྒྱུ་ལྟར་སྒྲོག་པ་ནི་སྒྲུབ་པོས་བསྟོད་པ་སྦྱང་བའི་དཔེ་ཁོ་ན་ལོ། །འོ་ན་མེ་བཙུན་ཆེན་པོས། ད་ལྟའི་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི། །ཕམ་ཆེར་རྒྱ་ནག་ཆོས་ལུགས་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེས་མགྲིན་པ་བཏེགས་ནས་ཟེར་མོད། མེ་བཙུན་ཆེན་པོའི་གསུང་དེ་ནི་བཀའ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ལ་ངེ་སྒྲུང་ཟེར་དགོངས་པའི་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་གསུང་ཡིན་པ་འདྲ། རྣམ་པ་གཅིག་དུ་ན་དང་སང་གི་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་
པ་ལའང་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཁའ་འགྲོམ་ནི་གུ་མ་ནས་བརྒྱུད་དེ་ཀུན་མཁུན་བྱུང་པོས་བོད་དུ་སྦྱར་བྱངས་པའི་ཕུག་ཆེན་གཤུག་མའམ་རང་བབས་རྣམ་གསུམ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཚོ་དྲེན་བྱང་ཐོབ། ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་མེད་པ་སོགས་
དང་། གཞན་ཡང་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་པས། རྒྱ་རི་མི་ཉི་མ་བརྒྱུད་མེ་མར་པ་ལོ་རྒྱུས་རྒྱ་གར་ནས་སྦྱར་བྱངས་ཏེ། མར་མི་དུགས་གསུམ་སོགས་གྱི་ཕུགས་ཉམས་སུ་བསྟར་བའི་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་སྦྱར་དང་། ཕུག་

7

༡༡། རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལྷན་དང་། གཞན་ཡང་ཡི་གེ་བཞི་པ་སོགས་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའང་འཆད་དཀའ་ཡི་སྟེ། ཡང་དེ་དག་ལ་དགོངས་པའི་ཇེ་བཅུ་ན་གྱི་གསུང་དྲིམ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་ན་སྟོན་ཅིག ཁོང་ཇེ་བཅུ་ན་འཇམ་
 དབྱངས་མའི་ཚུལ་བཟུང་བ་གནས་ལྷ་རིག་པའི་པརྟེན་སྟེ་སྟེ་གསུམ་ན་འགྲམ་སྟེ་དང་བྲལ་བར་བཞུགས་པ་ཡིན་པས། དེའི་གསུང་ཆོད་མར་མི་བྱེད་མཁས་སུ་འདྲ་བྱུང་དོགས་མེད། དེས་ན་ཇེ་བཅུ་ན་འཇམ་དབྱངས་གྱི་གསུང་གིས་རྒྱ་རོ་མི་ཁྱི་སོགས་ནས་
 བརྒྱད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་དབྱེ་ལས། རྒྱ་རོ་དང་ནི་མི་ཁྱི་པའི། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ལས་དང་ཆོས་དང་ནི། །དམ་ཆོག་དང་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །གསང་སྟགས་རྒྱུད་ལས་ཇི་སྟེད་དུ། །གསུངས་པ་དེ་ཉིད་
 ཁོང་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་འཆད་དཀའ་བ་ནམ་མཁའ་འབྱུང་གྱིས་ཞུས་ལན་དུ། སེམས་ལ་གོ་ལ་ས་དུ་ཡོད་དྲིས་པ་ལ་གོ་ལ་ས་ཁ་ཡར་གསུངས་པའི་ཇེས་སུ། དོན་བསྟུ་ལ་དེ་བས་ན་གང་ལ་འདམི་གནས་པར་
 བྱ། མི་གནས་པ་ལ་མཆོད་མ་མི་བསྟེད། དེམ་བསྟེད་ན་ལེགས་ཉེས་གྱི་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན། འབྲས་བུ་མ་བྱུང་ན་ཁམས་གསུམ་དུ་སྟེ་བ་མི་ལེན། མ་བསྟེད་ས་ན་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྟུ་ལ་མི་སྟོང་། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་
 དང་། ལམ་འབྲས་བུ་བཅོས་མིན་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཇེ་བཅུ་ན་གྲགས་པའི་ཉམས་མགུར་དུ་འདྲ། བྱུང་མེད་ཆོགས་དུག་ལྷག་པར་གཞིག་ ཅེས་དང་། རབ་དབྱེར། རྒྱ་སྟེང་དོན་ཞེས་བྱ་བ། བོད་སྟེང་དུ་ལྷག་པར་མ་མ་བཅོས་

གསུང་པའི་ཕྱིར་དང་།

པ། ཞེས་མ་བཅོས་པ་དང་མ་ཡེངས་མི་སྒྲོམ་སོགས་འཐད་ལྡན་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་དག་གྲུ་དང་རྒྱ་ནག་ལུགས་སུ་བཏང་བས་གཤམ་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་རྒྱ་ནག་རྩ་མཉམ་གྱི་ལུགས་འཛིན་ཡིན་ནི་ཞེས་དེལ་སྒྲོག་པ་
 དག་གཞན་ལ་ལྟ་བའི་མིག་ཡོད་ཀྱང་། །རང་ཉིད་ལྟ་བར་མེ་ཡོད་དགོས། ཞེས་པའི་དོན་བསམ་དགོས་པར་སྒྲུང་བས་སོ། །མདོར་ན་བྱེད་ཀྱི་གསུང་གིས་བཀའ་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེ་བཞེད་པའི་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་མ་ཡེངས་པའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་དཀར་
 པོ་ཆེག་སྤྱབ་བྲུ་ཆག་བྲུ་མ་ཉམས་གསུང་བ་འཐད་པར་མ་མདོན་ཏེ། དཀར་པོ་ཆེག་སྤྱབ་ཅེས་པ་ལ་རྒྱ་ནག་ལུགས་ཀྱི་དཀར་པོ་ཆེག་སྤྱབ་དེ་བཀའ་གཤིག་གི་སྤྱིར་དཀར་པོ་ཆེག་སྤྱབ་མ་བཀའ་གསེ། དཔེར་ན་རྒྱ་ནག་ལུགས་ཅིག་ཅར་དུ་བཞག་པ་དེ་བཀའ་
 གི་སྤྱིར་གྱི་ཅིག་ཅར་བམ་བཀའ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཅིག་ཅར། ཐོད་བརྒྱལ། རིམ་སྒྲེས་པའི་ལམ་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དཀར་པོ་ཆེག་སྤྱབ་ཀྱི་མིང་འདི་བཀའ་གདམས་ཐོར་བུ་ལས་འབྱུང་སྟེ། རོ་བོ་རྩེ་ལ་དགོ་བཤེས་
 སྟོན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་སྤྱུག་ལགས་ཞུས་པས། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྩེའི་སྟོང་པོ་ཅན་ཡིན། དཔེར་ན་འཛིན་ཏེན་ན་སྒྲུན་དཔའི་ཆེག་སྤྱབ་བྲུ་བ་ནད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ན་
 ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་ཡིན་ཞིང་ཞེས་འབྱུང་ལ། དཀར་པོ་ཆེག་སྤྱབ་དང་དཔེ་གཅིག་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་རྩེ་སྒྲོམ་པ་པོ་དང་ཞང་ཆོལ་པས་བཏགས་པར་འདུག་ཅིང་། ཆོས་འདི་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་

ལྟུང་། །བརྟེན་པ་གསུམ་པོ་ལྟུང་གི་བྱེད་སྒྲུབ་སྟེན་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པར་བྱོན་ཞིང་། འབྱོན་པར་ཡང་འགྱུར་བས། རོན་དང་མཐུན་པའི་རྟུན་ཀ་འཇུག་པའི་གནས་མེད་པར་ཁོ་ནར་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེད་གྱི་འབེལ་གསུམ་ལས་
 དེའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་པ་དང་ཡུལ་ནས་མི་མཚོ་མི་བསམ་ཅིང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སེམས་མ་ཡོངས་ཅམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་འགའ་པ་ཞིང་། ཐབས་ཤེས་ཡ་བྱལ་བས་ཉམས་ལེན་ནོར་
 བ་ཡིན་གྱིས་སྒྲུང་བ་དང་། ཡང་དགག་ལན་དུ་ཁོ་བོས་ནི་མི་མཚོ་མི་བསམ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སེམས་མ་ཡོངས་ཅམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་བཀའ་པ་མེད་གྱིས་གནང་བ་གསུང་སྟེ་ཕྱི་མ་མཐུན་པར་སོང་འདུག་མོད། གང་ནའང་འདི་དག་ལ་ཁོ་བོས་
 མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བྱུང་པར་བཤད་ཟིན་ཅིང་འདིར་ཡི་གེ་མང་བས་སུན་པ་དང་། མཁས་པ་སྟེ་ཕྱིས་ལོགས་པར་བསྒྲགས་ཟིན་པ་ལ་བདག་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་བྱོས་ཀྱིས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ལྟག་པའང་མི་སྒྲུང་བས་དེ་ཅམ་ལོགས་པར་འདུག་གོ །ཡང་ཁོ་
 བོས་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་སོ་སོར་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་དཔྱད་པའི་རྣམ་རྟེན་བཀའ་ཅམ་གྱི་འཛོག་བྱེད་པ་དེ་ཡུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམ་དག་གི་མཐར་ཐུག་ཏུ་མི་བྱེད་ཅེས་པ་ནས། བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མའི་རྗེས་འབྲང་གི་ཡུག་ཆེན་པ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 མདོ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཉམས་སུ་ལེན་ཏེ། དེའང་གནས་ལུགས་ལ་སྟོན་པའི་ཆོ་སོ་སོར་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལོགས་པར་དཔྱད་ནས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་ཅིར་ཡང་མི་རྟེན་པའི་སོ་སོར་དེ་གི་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་

མ་ནོར་བའི་ཉིད་ཉམས་སུ་ལོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བས་བྱེད་རང་གི་གསུང་དེ་ལྟ་ན་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་བསམ་བྱུང་གི་རིགས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་སམ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་བྱིས་པར། སྤྱིར་དགག་ལན་དུ་དེ་ལ་སོར་རྟོགས་གྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་མ་དབྱུང་པའི་རྣམ་རྟོག་བཀའ་ཅམ་གྱི་ཞི་གནས་སམ། ཅི་འཛོག་དེ་ལ་ཕུག་ཆེན་རྣམ་དག་ཏུ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་སྤྱི་པམི་བཞེད་ཀྱང་། འགའ་ཞིག་ཆོ་འདིར་
 གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྤྱངས་པ་བྱས་པའི་རྣམ་དབྱེད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། སྤྱི་མའི་ལས་འབྲོ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱན་པོ་དག་དོ་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ཟེར་ན་བཙན་ཐབས་སུ་ཕུག་ཆེན་ལ་འཇུག་མང་པོ་སྤྱང་ཞེས་པ་ནས་དེ་ལྟར་ན་བྱེད་གྱི་དེ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཅི་
 ཡོད་ཅེས་བྱིས་སྤྱང་བར། སྤྱིར་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྤྱངས་པ་བྱས་པའི་རྣམ་དབྱེད་ཀྱང་མེད། སྤྱི་མའི་ལས་འབྲོ་འང་མེད་པའི་སྤྱན་པོ་དེ་དག་དོ་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། དེང་སང་གི་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་རྟུ་ཤང་གི་ཆོས་
 ལུགས་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་སོགས་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱིར་པ་ནི་རྣམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གཅིག་གིས་ཉེས་པས་ཉེས་མེད་དག་ཀྱང་སུན་འབྱེན་པ་རྒྱལ་རིགས་ངན་པའི་ལུགས་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེད་གྱི་གསུང་གིས་དེ་འགའ་ཞིག་ལ་
 རྣམ་རྟོག་བཀའ་ཅམ་གྱི་ཞི་གནས་སྤྱིས་པ་ལ་ཕུག་ལོན་གྱི་རྟོགས་པ་སྤྱིས་པར་སྒྲོམ་ནའང་། དེ་ནི་ཕུག་ཆེན་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ལུང་མང་པོ་བྱངས་འདུག་ནའང་། དེ་ཕུག་ཆེན་ཡིན་ཞེས་ངེད་གྱི་ཡེ་བྱས་པ་མེད། ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོས་སེམས་ལྟན་ཅིག་སྤྱིས་པའི་

1

གཞི

༡༡། ཡེ་ཤེས་རང་ངོ་འཕྲོད་པ་དེ། སྒྲམ་འི་དུས་ཐབས་བསྟན་པ་དང་། རང་གི་བསམ་པ་ལ་ཆེ་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པ་ཡང་ཅུ་རྒྱུད་ལས། གཞན་གྱི་བཟོད་མིན་ལྟར་ཅིག་སྒྲེས། ལག་དུ་ཡང་ནི་མི་རྟོག་དེ། སྒྲམ་འི་དུས་ཐབས་བསྟན་པ་དང་། ལད་གཤིག་བསོད་ནམས་ལས་ཤེས་བྱ། ཞེས་པ་དང་། འདི་ནི་ཕྱིན་རྒྱལ་པ་རིམ་པའི་ཕྱིར། །ཀུན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་དག་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་ན་ཡང་། རྟོག་ཡིས་དངོས་པོར་འཛིན་པ་བསྒྲེག་མི་རུས། །ལྟ་སྟོང་གིས་ནི་ཏིང་འཛིན་འདི་བསྒྲོམས་བཞིན། ཞེས་དང་། ཞི་རྒྱ་བྱ་ཏིས། རྟོངས་པའི་སྒྲོམ་པ་གང་ཡིན་པ། རྟོངས་པས་རྟོངས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྐུ་པཎྜི་ཏས། སྒྱུན་པོས་ཕུག་རྒྱ་ཆེ་བསྒྲོམས་པ། ལལ་ཆེར་དུད་འགོའི་རྒྱ་རུ་གསུངས། ཞེས་དུངས་པ་ནམས་དེད་ལ་མི་གཞོན་པའི་ཁར་དེད་གྱི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགོ་བཡིན། འོ་ན་སྒྱུན་པོས་ཕུག་རྒྱ་ཆེ་བསྒྲོམས་པ་ཞེས་སོགས་ཅི་ཞེན། དེ་ནི་ཁྱེད་རང་གི་དགག་ལན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་མཐའ་ཤལ་བས་དབུ་རྒྱ་གས་གྱིས་སྒྲོམ་ལོ་བྱས་ན་འང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་རབ་སྒྲེས་ནས་གོ་ལ་འགོ་བའང་ཡོད་པས་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། སྒྱིར་སྒྲོམ་གྱི་འཇུག་སྒྲིལ་ལྟ་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ལས་ཐོག་མར་ཞིག་ནས་སྟོན་དུ་འགོ་བ་གཙོ་ཆེ་མོད་དེ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞིག་ནས་སྟོན་དུ་མ་སོང་ཡང་ཐོག་མར་ལྟ་མཐོང་སྒྲེས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་སྒྱི་བའང་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་གང་ཟག་གི་སྟོའི་རིམ་པ་ལས་སོ། །ཡང་

དག་ཅེས་འབེལ་གྲས་འོག་

དགག་ལན་དུ་བྱེད་ཀྱི་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སོ་སོར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཟེར་བ་དེ་དྲི་བ་ཡིན་ནམ། བྱུང་པར་མེད་ཟེར་རྒྱུ་ཡིན་གྱིས་གནང་བ། དེ་དྲི་བ་ཞུས་པ་ཡིན་མོད། དེ་གཉིས་གཅིག་ཟེར་རྒྱུ་ཡིན་དོགས་མེད་
དེ། རྒྱུ་མཚན་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཀ་མ་ལ་སྤྱི་ལའི་སྒྲིམ་རིམ་ལས། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲིམ་པར་བྱའོ། །གཞན་དུ་མིན་ཏེ་རིམ་གྱིས་དགྲུས་པ་རྟེན་ནས་རྒྱུ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་
རྟོགས་པར་བྱའོ། དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་དུ་བློ་གྲུང་ཚུལ་གཞན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ནས་ཡེ་ཤེས་དེ་འདོད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་བྱུང་ན། ཤིང་གཅིག་དུད་པ་ལས་ནི་མེ་འབྱུང་བས་ཤིང་དེ་གཉིས་སྟེག་པ་བཞིན་དུ་དེ་འདྲ་ཕྱིས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟེག་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་གསུངས་པས་གོ་བར་འགྱུར་ལ། རྒྱས་པར་ནི་ཁོ་བོས་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་འདྲ་བཤད་བྱེན་
ཏོ། །ཡང་འབེལ་གཏམ་ལས་དེ་ནི་བོད་འདིར་སེམས་ཙམ་རྣམ་ཏུན་པ་ལ་དབྱམ་ཆེན་པོར་མིང་གསོལ་ནས་ཞེས་སོགས་ཀུན་མ་བྱོན་ཇོ་ནང་པ་ཆེན་པོ་དང་། པཱ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱུ་མཚོ་གཡུན་གྱི་བཞེད་པའི་དབྱམ་གཉིས་ལ་གཞན་སྟོང་སྤྱི་ཕྱི་ཞེས་པ་
སོགས་མང་དུ་བཤོད་པ་ལ་ཁོ་བོས་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་སྦྱིར་ཕྱིས་ཀྱི་མ་ཁས་པར་སྒྲིམ་པ་དག་ཅེས་བློང་བསྟུང་ཙམ་ཞུས་པར་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་ན་དག་གི་ཉེས་པ་མི་ཆེ་མ་གསུང་བ་ཐུགས་དག་ཤས་ཆེ། འོན་ཀྱང་བདག་གི་དེ་

༡། འདྲེ་ལ་ལྷ་རྒྱུ་མིན་པས་ཉེས་པ་རང་དུ་མི་འགྱུར་ལས་ཆེ། གལ་ཏེ་འགྱུར་སྲིད་ན་འཕགས་པའི་ཚྲིགས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། མང་ཐོས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་རྒྱུ་མཚོ་དང་བྱེད་རང་སྒྲོབ་དཔོན་ཇེ་བཙུན་བྱམས་པའི་བྱམས་ཚེས་བར་པ་
 གསུམ་དང་རྒྱུད་སྒྲུབ་འང་སེམས་ཙམ་གྱི་གཞུང་རང་ཡིན་ཞེས་སྤྲུགས་ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཡིག་ཆར་བཀོད་གནང་བ་དེ་བས་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མི་ཆེ་ལམ། རོས་ལ་ནི་ཁོ་བོའི་མཁས་པ་དག་འབྱེད་གྱི་འཕྲོས་དེ་ལས། དེ་འང་ཐོག་མར་བྱེད་གྱིས་སེམས་ཙམ་
 རྒྱུ་རྩལ་པ་ལ་དབུ་མ་ཆེན་པོར་མི་གསོལ་ཅེས་དབུ་མ་གཞན་སྟོང་སྒྲུབ་མ་རངས་པའི་ཚྲིགས་སྒྲུབ་དེ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པར་ཁས་ལེན་ན་ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལས། སེམས་ཙམ་ལས་ནི་འདས་ནས་ཀྱང་། ལྷ་བཟོད་
 ལ་གནས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། ཇེ་བཙུན་གྱིས། དེར་སྒྲུབ་སེམས་ཙམ་ལ་ནི་ཡང་དག་གནས། །དེ་ནས་སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས། །ཞེས་རྒྱུ་རྩལ་སྒྲུབ་དོན་སྒྲུབ་གི་སེམས་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བཤད་པ་དང་། དབྱིག་
 གཉེན་ཞབས་གྱིས། གཟུང་བཟོད་ན་དེར་འཛིན་མེད། །ཅེས་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་དོན་སྒྲུབ་གི་སེམས་པ་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཙམ་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་བསྒྲུབས་བེན་པ་
 ལ། སྒྲུབ་དག་ལ་ན་དུ་ལང་གསེགས་དང་མདོ་རྒྱུན་གྱི་གཞུང་དེ་དག་བྱངས་པས་ནི་མི་གཞོད་དེ། དེ་དག་ནི་རྒྱལ་འབྱུར་པའི་རྟོགས་པའི་སྒྲེ་རྩལ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་རིམ་པ་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྲིས་

གནང་བ་ནི། བྱེད་རང་གི་འབེལ་གཏམ་གྱི་གསུང་དེའི་སྒྲིབ་ཚེ་ལ་ཁོ་ནར་སྒྲུང་སྟེ། རྣམ་འབྱུང་པའི་རྟོགས་པ་སྒྲེལ་ཕྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེའང་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྲོ། དེས་ན། རྣམ་འབྱུང་པའང་སྟོན་བྱེད་ཀྱིས། །
 གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད། ཁྱེས་པའང་། གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་རིམ་པ་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འབེལ་གཏམ་དུ་ཆོས་དབྱེད་ས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་
 གསལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་བཤད་པ་ལ། ཁོ་བོས་མ་ཁས་པ་དགའ་བྱེད་ལས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་དོན་དམ་པ་བདེན་པ་མངོན་དུ་ཁས་མི་ལེན་ན། མཚན་བཟློག་ལས་གསུངས་པའི་དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་། གསང་
 འདུས་ལས་གསུངས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྟོ་རྟེན་དང་། དུས་འཁོར་ལས་གསུངས་པའི་མཚན་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དང་། གྱི་རྟོར་ལས་གསུངས་པའི་རང་བཞིན་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་བདེན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་བྲིས་པ་ལ། སྒྲུར་དགག་ལན་དུ་མ་འབྲེལ་ཏེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སོགས་དེ་དག་དོན་དམ་པ་བདེན་པ་ཡིན་ནའང་། བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ་བྲིས་གནང་བ། དེ་དག་དོན་དམ་པ་བདེན་པ་ཡིན་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་འདུག་པ། དེས་ན་ཁོ་བོའི་འདི་
 སྒྲུབ་ས་ཀྱི་དེ་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་དང་། བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལོངས་མ་ལོངས་གང་ཡིན་གྱང་མ་འབྲེལ་བའམ། བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ལོངས་པར་ཆ་གཞོག་ལས། ཡང་བྱེད་རང་གི་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་དུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ནི་དབུ་མ་

7

ལྟུན་

༡༡། །མཚན་ཉིད་པ་སྤྱི་ཚེས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་ཤེ་ལས་ཞེས་སོགས་ལུང་མང་པོ་དྲངས་པ་དེ་དག་ནི། དབུ་མ་གཞན་སྟོང་པ་དབུ་མ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར་འདུག་ཅིང་། ཚིག་དེ་འབྲེལ་ཡང་མ་
 ཆགས་ཏེ། འོ་ན་བྱེད་ཀྱི་གསུང་གིས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཚེས་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ནི་སྤྱིར་ཡིན་ནམ། གནས་ལུགས་ལ་དཔྱེད་པའི་ཚེ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐ་སྟོན་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་བཏོན་པས་
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལས་ཉམས་ཞེས་འོག་ཏུ་དེད་ལ་འཆང་མོ་ཡུག་ཏུ་ཐལ་བར་འཕངས་པ་དེ་བྱེད་རང་ལ་དངོས་སུ་ལོག། བྱི་མ་ལྟར་ན་དེའི་ཚེ་སྤྱོད་པའི་ཚིག་མཐའ་དག་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་བཀག་ནས་སྤྱོད་པའི་མཐའ་
 ཐམས་ཅད་བྲལ་བར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དབུ་མ་རང་སྟོང་པའི་ལུགས་སུ་ཁོ་བོ་ཡང་ཁས་ལེན་པས་ཅུ་ཤེར་དང་། སྤྱོད་གསུམ་གྱི་གཞུང་དྲངས་པ་དེ་དག་དང་ཅིའི་ཕྱིར་འགལ་ཏེ་མི་འགལ་བར་གྲུབ་གོ། །ཡང་དེད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་འབྱེད་ལས་འབེལ་
 གཏམ་མཛད་པའི་དགོངས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་མེད་དགག་གི་ཆ་ལ་བཞེད་པ་གཞིར་བཙས་མཛད་ནས་ཞེས་སོགས་བྲིས་པ་ལ་དགའ་ལན་དུ། བདག་གིས་མཁས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལོངས་མ་ལོངས་གང་ཡིན་ཡང་མ་
 ལོངས་པར་ཆ་བཞག་གོ། །དེ་ལས་བྱེད་རང་གིས་བདག་གི་འདོད་པའང་མ་ལོངས་པར་དགག་པའི་ཉི་འོད་སྤྱོད་པ་ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་རང་གི་རང་ལུགས་བཀོད་པ་སོགས་ནི་སྟོང་པོ་ཚེས་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་མེད་དགག་ཏུ་མི་བཞེད་

རྒྱུར་འདུག་པ་དེས་ན་ཁྱེད་གྱི་འདི་སྐབས་ཀྱི་གསུང་དེ་གྱུ་ཚོམ་སུ་སྒྲུང་སྟེ། སྐབས་འདིར་ལྟ་བུའི་མཐར་ཐུག་དབུམ་རང་སྟོང་གང་གི་ལུགས་སུ་བཞེད། གཞན་སྟོང་ནི་མ་སངས། རང་སྟོང་དུ་བཞེད་པ་གཞིར་བཅས་པས་དེས་ན་ཆོས་དབྱིངས་འདུས་མ་
 བྱས་མེད་དགག་ཏུ་མི་བཞེད་པར་མ་ཡིན། དགག་ཏུ་བཞེད་ན་དེ་ནི་གཞན་སྟོང་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། རང་སྟོང་པའི་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། དབུམ་རང་སྟོང་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་ཆོ་སྒྲོས་པ་མཐར་དག་བཀག་པའི་ཆོས་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་མེད་དགག་
 ཏུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་། ཞེས་སོགས་ཅུ་ཤེད་མཆོད་རྫོང་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲོས་པའི་མཐར་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས་མེད་དགག་ན་མ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། རང་སྟོང་པས་མཐར་ཐུག་གི་ཆོ་
 འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་སྐུ་སྐྱུ་བ་རང་རྒྱུད་གི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་དངོས་བསྟན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། དབུམ་རང་སྟོང་པའི་ལྟ་བུ་མཐར་ཐུག་ཏུ་རང་སྟོང་སྐབས་བཞེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་སྟོང་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཕྱིན་ཆོས་
 དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་མེད་དགག་ཏུ་མི་འདོད་དེ་ཞེས་གསུང་བ་དེ་ལ་ཐུགས་བསམ་ཞུ་སྟེ། དེས་ན་རང་སྟོང་པས་མཐར་ཐུག་གི་ཆོ་སེམས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་དགོས་ཏེ། དེས་ན་རང་སྟོང་གི་
 ཞལ་བྱངས་ལས་ཉམས་སོ། །ཡང་ཁོ་བོའི་མཁས་པ་དག་འབྱེད་ལས་ཀུན་མཁྱེན་གོ་བོར་བ་འབྱུངས་པའི་ཕར་ཕྱིན་དཀའ་འབྲེལ་དུ་ཐོགས་མེད་ནི་གིང་རྟེན་སྟོན་འབྱེད་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱུ་བ་ཀྱང་གིང་རྟེན་

॥

ॐ॥ སྟོལ་འབྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། འཁོར་གསུམ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་སམ་གྱིས་པ་ལ་སྒྲར་དགག་ལན་དུ། ཉེ་ཉེ་ཅུ་རི་རྩེ་གསུང་བགོས་ཀྱང་ཐོར་པ་ཡོང་གི་འདུག་གསུང་བ། སྐབས་འདིར་ཅུ་རི་རྩེ་ལོ་
 རྒྱས་ཕུལ་བ་ནི་མེད། གཞན་གོ་རྒྱུ་མ་བྱུང་བས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག། བྱེད་གྱི་གསུང་གི་སྟོང་པོ་རིག་ཚོགས་སོགས་དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་ནི་རང་ཉིད་གྱི་ཞེས་སོགས་ཤེས་བྱེད་བཀོད་འདུག་མོད། འོ་ན་ཐོགས་མེད་གྱི་བྱམས་པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་
 པས་ལན་ནམ། དེས་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་གསུམ་དུ་གཟིགས་གསུང་རྒྱ་ཡིན་ན་ནི་མི་འཐད་དེ། ཐོགས་མེད་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བརྟེས་པས་དེ་མ་གཟིགས་ཞེས་མི་རིགས། དེ་ལྟར་ཐོགས་མེད་ནི་བྱམས་པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ཀྱང་
 ཡུམ་གྱི་སྤྲུལ་དོན་མངོན་རྟོགས་གྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་མཛད་པ་བྱམས་པའི་ཚོས་སྡེ་ལྟ་སོགས་གཞན་སྟོང་གི་སྟོལ་མི་ཡུལ་དུ་ཐོག་མར་དར་བར་མཛད་པ་པོ་ཡིན་པས། དེས་ན་འདི་སྟོལ་འབྱེད་དུ་འཛོག་པ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་པར་ཡང་སྤང་
 བེད་། མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་འང་བཤད་ཟིན་ལ། ཅི་སྟེ་སྤྱ་སྤྱུབ་གྱི་གཞུང་གི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་འཇམ་དབྱུང་ས་གྱི་གཞུང་བསྟན་རྒྱུ་མེད་གསུང་ན། ཁོ་ཁོ་རང་རྣམ་པ་ཅི་ག་རུ་ན་གིང་རྩེ་སྟོལ་འབྱེད་དུ་འཛོག་པ་ལ་འབྲེལ་བྱེད་གཞན་ལ་མ་གྲོས་པར་
 རང་གིས་བཀྲལ་བཞིག་དགོས་པ་རང་གིས་ངེས་པར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེ་ལྟར་ངེས་པར་དགོས་པའི་སྟོན་བྱེད་ཆོད་ལྟར་གྱི་གཞུང་བྱེད་གྱིས་བསྟན་རྒྱུ་མེད། བྱེད་གྱི་གསུང་གིས་འཁོར་གསུམ་བཟོད་སྟོང་དེ་ནི་ཀུན་མཁུན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཟེར་ཡང་རོང་

ལྟར་གྱི་སྤྲུལ་དོན་མངོན་རྟོགས་གྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་མཛད་པ་བྱམས་པའི་ཚོས་སྡེ་ལྟ་སོགས་གཞན་སྟོང་གི་སྟོལ་མི་ཡུལ་དུ་ཐོག་མར་དར་བར་མཛད་པ་པོ་ཡིན་པས།

སྟོན་ཆེན་པོ་ལ་འབེལ་རྒྱུ་ཡིན་པ་འདྲ་གསུང་བ། ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཡང་སྒྲུ་མ་ཡིན་པས་འཁོར་གསུམ་དེ་བཟོད་སྟོང་ཡིན་མིན་གང་ཡིན་གྱང་སྒྲུ་མ་ལ་འཁོར་གསུམ་སོང་ན་སྟོབ་མ་ལ་འགྲོ་བ་གཞིར་བཅས། དེ་ལ་
བཞད་རྩ་མཛད་དོ། །ཡང་བྱེད་གྱི་གསུང་གིས་རྒྱུ་མཚན་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལྟུང་ཕྱོགས་ལས་ཞེས་མང་རབ་བྱངས་པ་ནས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅས་འདི་གཉིས་ལ་ནི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཞེས་གྲགས་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འདི་ལ་རྩེའམ་
མི་རྩེ་གསུང་བ། རྩེ་བ་གཞིར་བཅས། རྩེ་བ་རྩེ་ལྟུང་ཕྱོགས་པའི་གསུང་རབ་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་དུ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བཞད་པ་ལྟར་ཁོ་བོས་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་འང་བཤད་ཟིན། དེར་མ་ཟད་ཆོད་མའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་སྒྲུང་ཡབ་སྐུ་ལྟར་ཆོད་མའི་
ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་དུ་པར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཆོད་མའི་ཆོས་འབྱེད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་འང་བཤད་ཟིན་ཏེ། དེའི་འབྲོས་འདི་སྐབས་ཀྱི་གསུང་རྣམས་ནི་རང་ཅག་གཉིས་སུ་ལ་འཁོར་མི་ཤེས་པ་འདྲུག་པས་སྐབས་འདིར་ཡང་ལན་
དེས་ཆོག་པར་སྒྲུང་། ཡང་བྱེད་གྱི་འབེལ་གྲུ་མ་དུ་པར་ཆེན་གྱི་གསུང་འཕགས་མཆོག་དེ་ཡིས་བཤད་རྒྱུ་རྣམ་གཉིས་སོ་ཞེས་སོགས་བྱངས་ནས། པར་ཆེན་གྱི་བཞད་པ་བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བསྒྲིག་ །ཅེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ལྟ་རིམ་གསུམ་ལ་འང་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་ནས། ཡོངས་གྲགས་གྱི་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སོགས་གསུམ་དང་རིམ་བཞིན་སྦྱར་བ་མཛད་དོ་གྲིས་སྒྲུང་བ་ལ། ཁོ་བོས་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་

1 ལྟེན་པའི་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་པ་མ་ལོངས་པར་དེའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་འོ་ལ་ཆོད་དང་ཉལ་འགྲོས་ཁོ་ན་མཛད་པར་སྒྲུང་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། བསྟོད་ཆོག་སྟེ་ཀྱིས་ནི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་དེ་སྟོན་སྟེ་འཁོར་པར་
 འཆད་ཅིང་། བར་དུ་བདག་བསྟོག་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་གྲུག་བསྟོག་གི་འཁོར་ལོ་གཉིས་ཀའང་བཀའ་བར་པའི་དངོས་བསྟན་དང་། རིགས་ཆོག་སྟེ་དངོས་བསྟན་ལས་གཞན་དུ་འཆད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བར་རྒྱས་པར་བཀོད་
 ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་གཟིགས་རྟོག་ཆེར་མ་གནང་བ་ཡིན་ནམ། ཐུགས་གཞི་བཟུག་ཀྱང་མ་ཟུག་པ་སྒྲུང་སྟེ་ལོ་ས་ཡིན། དགག་ལན་དུ་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་རྒྱུང་དུ་འདུག་ཏེ་པའི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས་མཛད་པའི་འབྲེལ་པར་ཞེས་སོགས་བྲངས་ནས། བར་
 སྟེ་བདག་བསྟོག་རིགས་ཆོག་སྟེ་དངོས་བསྟན་ཙམ་ཞིག་བཀའ་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་སྟོར་བ་པའི་ཆེན་ཀྱི་བཞེད་པར་གྲུབ། དེ་གྲུབ་ཙམ་ན་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་གྲུག་བསྟོག་དང་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་སྟོར་བ་ཐུགས་ལ་གྲུབ་ཅིང་། དོན་གྱི་འང་བཞེད་དགོས་ཏེ་
 འཁོར་ལོ་གསུམ་པར་དེས་དོན་མཐར་ཐུག་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གྲིས་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་བྱེད་ཀྱི་རང་བཟོ་ཁོ་ན་རམ་ཟད། དེ་ལ་བྱུང་པའང་གཏན་མི་ཡོད་སྟེ། བྱེད་རང་གསུང་བའི་བྱུང་པ་རྒྱུ་མི་ཐུབ་དེས་ཞེས་པ་དེ་འདི་ཡིན་པར་འདུག། བྱེད་ཀྱི་བྱུང་ཆེན་དེ་
 འདྲ་བཅས་པས་མ་ཆོག། བར་དུ་བདག་ནི་བསྟོག་པ་དང་། ཞེས་པ་དེ་ལས་གཞུང་འོག་མ་འདྲན་པའི་གནད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་འབྲེལ་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་། ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་གིས་བྱེད་ལྟར་ན་འདིར་ཕྱི་ནས་ཏེ་ཞི་གྲུག་བསྟོག་ཞེས་པ་དེ་འང་

འདྲན་དགོས་པར་འགྱུར་ཅིང་བྱིས་གནང་བ། གཞུང་དེ་ཡི་གོམ་དག་པ་འདྲ། ཐམས་ལྟ་བཞི་ཀུན་བསྐྱོད་པ་ཟེར་བྱུ་ཡིན། དེས་ན་བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བསྐྱོད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ག་གཅིག་པོ་དེའི་གཞུང་བསམ་གཅོད་དོན་ཡང་མེད། སྤྱེལ་ནས་བྱིས་ཡོད། བར་དུ་བདག་བསྐྱོད་དང་ཐམས་ལྟ་བུ་ཀུན་བསྐྱོད་གཉིས་ཀ་བཀའ་བར་པ་དང་། རིགས་ཚོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ལས་གཞན་དུ་འཆད་མི་རུས་པ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་བཞིན་མཁུ་པ་དག་འབྱེད་དུ་བཀོད་པ་དེ་ཀ་ཡིན་པས་ཁས་བླངས་དེ་ཀ་སྒྲིང་བྱུ་ཡིན་པ་སྤྱར་གྱི་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཟེལ་འགོས་བྱེད་དོན་མེད། ཅི་སྟེ་དེ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་མིན་ནོ་སྟུང་པའི་ཐུགས་རྟོགས་འཆར་རིགས་སུ་འདུག་ནའང་ཐུགས་དོགས་དགོས་པ་མེད་དེ། པར་ཆེན་ཚོས་ཀྱི་བྱུ་པ་པོའི་ལུགས་གཉིས་རྣམས་འབྱེད་ལས་ཀྱ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེའི་ནང་ནས། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནའང་། ཀྱ་སྒྲུབ་རང་རྒྱུད་གི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་ཇི་ལྟར་སྟོན་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་བདན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་དང་། ཤེར་ཕྱིན་མདོ་ཡི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ན། རིག་པའི་མཚོག་ཏུ་བདག་དང་བདག་མེད་དང་། སྤྱོད་ཚོགས་ཀུན་བསྐྱོད་རིམ་གསུམ་རིམ་པར་བཞེད། ཅེས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་ཅུ་ཤེརི་གཞུང་རིམ་པ་གཉིས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་མང་དུ་དངས་བེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་བྱེད་ཀྱི་དགག་ལན་དུ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་བཞེད་པ་བཀའ་བར་པ་མུང་པོ་རྣམས་

།དཔུང་གི་སྟོང་ཉིད་མེད་དག་གསུམ་ཅིང་ཞེས་པ་ནས། བཅའ་ཆེན་གྱི་བཞེད་པ་ཁོ་བོས་འཆད་པ་དེ་རང་ཡིན་ཞེས་སྤྲུག་སྟེ་བཞེད་སྟེ་འདུག་མོད། བྱེད་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་ཐོག་པའི་བཞེས་གཉིས་ཆེན་པོར་འདུག་པས་
 བཅའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་ལ་ཕུལ་དུ་སྟོན་ན་བཅའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་གཞིར་བཅས་གྲུང་། དེ་ལ་ཕུལ་སྟོན་རང་ནི་མི་གནད་། བཅའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ཐོར་བུ་ན་ཡམ་གྱི་གཟིགས་པ་ཅམ་གྱི་བཅའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་ཡོངས་པ་
 དག་ལ། དེ་བས་བྱེད་རང་ཀུན་མ་བྱེན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རབ་རྣམས་མ་བྱེན་ཡང་མ་བྱེན། དགོངས་པ་འདུང་ཡོངས་པ་སྐབས་སུ་བབ། སྐབས་འདིར་བྱེད་ཀྱིས་བཅའ་ཆེན་གྱི་དགོང་བཞེད་ལྟར་བཅོས་ནས་ཐུང་པོ་རྣམ་བཅས་གྱི་སྟོང་ཉིད་དང་། རྣམ་ཀུན་
 མཆོག་ལྟར་གྱི་སྟོང་ཉིད་སོགས་གྱི་བགྲོས་མཛད་ནས། ཡོངས་གྲགས་གྱི་འཁོར་ལོ་བར་མཐའི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་སྟུང་བ་བཀོད་འདུག་པ་དེ་དག་ལ་ཞུ་རྒྱུ་མང་པོ་འདུག་ནའང་འདིར་ཡི་གེ་མང་བས་སུན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་
 བཅའ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་བཞེད་ལྟར་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དེས་ཆོག་པར་སྟུང་ཞིང་། འདི་སྐབས་ཀྱི་དེའི་ལྷག་གི་གསུང་བགྲོས་རྣམས་ནི་བྱི་སྒྲའི་མཛུགས་ཤོག་ལྟར་འཁོར་བས་ཡང་ལན་དེ་ཅམ་མོ། ཡང་ཁོ་བོའི་མཁས་པ་
 དག་འབྱེད་དུ་བྱམས་པ་དང་ཐོག་མེད་གྱི་རང་ལྷགས་ལ་ནི་བྱམས་ཆོས་ཕྱི་མ་ནས་བསྟན་པའི་དབུ་མ་འདི་ཉིད་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་ལྟ་བུ་སྟོན་བྱེད་གྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཞན་ཡོད་པར་མི་འཆད་པ་ནི་བྱམས་པའི་གཞུང་ཁོ་ན་རམ་ཟད་བསྟུ་བ་

བཞི་དང་། སྡོམ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ཀླག་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་བྲིས་པ་ལ། བྱེད་ཀྱི་མཁའ་པ་དག་འབྱེད་དུ་འོ་ན་རེ་ཞིག་ལ་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། འདི་ལ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་སྡོམ་དུ་གྲགས་པས་ཉན་ཐོས་མངོན་སྡེ་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་འཆད་བྱེད་ཡིན་པར་མཁའ་ཀུན་བཞེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་མངོན་སྡེ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་འཆད་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྟོན་བྱེད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་གཟིགས་པ་ཞུ་བྲིས་སྒྲུང་བ། མཁའ་པ་དག་འབྱེད་ཀྱི་ཆོག་དེ་ནི་ཁོ་བོའི་རང་མིན། པམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་ཡིན་དེ་ལྟ་ན་བྱེད་ཀྱི་དགག་ལན་དུ་བྲིས་པ་དེ་ནི་འབྲེལ་ཆུང་སྟེ། བྲུམ་ས་པའི་གཞུང་དུ་མ་ཟད་བསྟུ་བ་བཞི་དང་། སྡོམ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་བྱས་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་ནས་བཤད་པའི་མངོན་སྡེ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྟོན་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་གསུང་བ་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཞིང་། དེ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་གང་ཡང་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་ཅུ་འཇུག་བཞི་གསུམ་ལས་རེ་ཞིག་ལ་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། དབུ་མ་འཇུག་པ་ནི་དབུ་མ་རང་སྟོང་པའི་ལྟ་བ་སྟོན་བྱེད་དུ་མཁའ་པ་ཀུན་བཞེད་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སྡེ་གང་ལ་ཕྱི་རོལ་སྒྲུང་ཡོད་མིན། །སེམས་ནི་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས། །གཟུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་གང་དེ་དག་ལ། །གཟུགས་སྟོན་པ་ནི་དེ་ཡང་དྲང་དོན་ཉིད། །སོགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྟོན་

॥

ॐ བྱེད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་གཟིགས་པ་ཞུ། ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ། རང་དང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ། མེད་ཕྱིར་སོགས་དངས་པ་ནས། དབུ་མ་འབྲིང་པོར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་འབྲུང་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྒྲུང་བ་
 ལའང་། གོང་གི་དེ་ཀ་མཚུངས་ཏེ་མདོ་རྒྱན་དབུ་མའི་གཞུང་ཡིན་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་དེའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྒྲིན་བྱེད་དུ་འགོ་དགོས་ན། དེར་སྒྲུང་སེམས་ཙམ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་གནས། ཞེས་པ་དེའང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྒྲིན་བྱེད་དུ་ཇི་ལྟར་
 འགྱུར། དེར་མ་ཟད་བྱེད་ཀྱི་གསུང་གིས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དབུ་མའི་གཞུང་མིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་ཤེར་མཚོ་དང་རིགས་ཚོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་དབུ་མ་འབྲིང་པོར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་འབྲུང་གིས་པའང་བྱེད་ཀྱི་རང་བཟོ་ཁོ་ན་ཡིན་
 གྱེ། བྱེད་རང་ལྟར་ན་དེའི་དོན་ལ་དེད་ལ་གསང་ཆོག་ཅིག་འཆད་རྒྱུ་ཡོད་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །ཡང་བྱེད་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་དུ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་སོགས་སུ་རིགས་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཙན་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པས་དེ་སེམས་
 ཙམ་པའི་གཞུང་ཡིན་གྱིས་པ་ལ། ཁོ་བོས་མཁས་པ་དག་འབྱེད་ལས་གཞུང་དེ་དག་ཏུ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཤད་ཀྱང་། དེ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དབུ་མ་ཆེན་པོར་མི་འཐད་པ་དེ་ལུགས་གཉིས་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི་གཞུང་རྒྱལ་བརྟེན་དང་བཙས་
 པས་དགག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གྱིས་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི་དགག་ལན་དུ་དེད་ཀྱི་ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྣམས་དངས་ནས་བྱེད་ལ་དགག་པ་བྱས་པ་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཡོད། ལུང་སྒྲུར་མ་ཤེས་པར་འགོ་གྱིས་སྒྲུང་བ། ཉེ་ཉེ་བྱེད་ཀྱི་གསུང་དེ་ནི་བཞད་

བཀའ་གྱི་གནས་ཏེ་ལུང་སྒྲུབ་ཤེས་མ་ཤེས་གང་ལྟར་ན་འདྲ་རང་ཅག་གཉིས་ཀྱི་དེ་ལ་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་འདུག་སྟེ་དེ་གྱིས་ནི་ལུགས་གཉིས་རྣམས་འབྱེད་གྱི་གཞུང་རྒྱུ་བརྟེན་དང་བཅས་པས་དགག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྲིས་པས་དེ་ལ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་
རྒྱུ་མཚན། བྱེད་རང་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ལུགས་གཉིས་རྣམས་འབྱེད་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུ་བརྟེན་གྱི་ལུང་རྣམས་དག་རྣམས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་གསུངས་ན་ཅུང་མི་ཐལ་ལམ། དེ་བས་བྱེད་རང་གི་གསུང་
གོས་འོ་ན་དེ་གྱི་ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྣམས་བྱངས་ནས་བྱེད་ལ་དགག་པ་བྱས་པ་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཡོད་ཞེས་རྒྱུ་བརྟེན་གྱི་བགོས་གང་ཡང་མེད་པར་བྲིས་པ་ནི་དེ་དེ་ལ་བཀོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བྱེད་རང་ལ་ལོག་བྱེད་པས་འབྲེལ་མི་སྒྲུབ་སྟེ། དེ་དཀྱང་
ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྒྱུ་བརྟེན་ལུང་རིགས་རྣམས་དག་ཡོད་པ་རྣམས་ཁས་སྒྲུངས་ཆོག་ ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་གསུང་ཐམས་ཅད་རང་ནི་ཁས་ལེན་པའི་ངེས་པ་མེད། དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་རང་ཡང་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་བྱེད་རང་
གི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་བྱུང་ན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དགོས་སམ་སྒྲུལ་མོ། ཁལ་ཁས་འཇུག་ལས། རང་འདོད་ལུང་དང་འགལ་གྱུར་ན། །དེ་ཡི་དགོངས་པ་བྱེད་སྟེ་བཤད། ཞེས་དང་། རབ་དབྱེད་ལས། གལ་ཏེ་ལུང་དེ་ཁས་མི་ལེན། ཞེས་པ་
ནས། འོན་ཀྱང་དེ་ཡིས་ལུང་ཉིད་གྱིས། །དེ་ཡི་ཆོས་མཆོག་དགག་དགོས་སོ། །སོགས་རྒྱུ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དེ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཁར་དེ་གྱི་རྒྱུ་བརྟེན་དུ་འགྲོ་སྟེ། ཁོ་བོས་ཀྱང་རང་འདོད་ལུང་གིས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་འགོག་བྱས་པ་

༡། མེད། རྒྱལ་རྒྱུ་ལུང་རིགས་རྣམ་དག་གི་སྒོ་ནས་ཕྱིན་པ་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་བོའི་ཡང་ཆོས་ལུགས་ཡིན། དེས་ན་བྱེད་རང་གསུང་བ་ལྟར་ལུང་སྒྱུར་མི་ཤེས་པའི་བྱེད་ན་སྒྱུ་ཉིད་ཀྱང་བཞུགས་གང་འོ། །ཡང་དགག་ལན་དུ་མདོ་སྡེ་
རྒྱན་ལས། འགྲོ་ཀུན་དེ་ཡི་སྒྲིང་པོ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པས་བུམས་པ་ཆོས་ཕྱིམ་རྣམས་སུ་སྒྲིང་པ་འཆད་པ་མི་བཞེད་པ་ནི་མཐུན། རིགས་ཆད་ཡོད་པ་ནི་དཀར་པོ་སྒྲན་པ་ཡོད་པ་རྒྱ་དང་བྲལ་ཞེས་པའི་ཆོག་བྱུང་ཕྱིམ་དེས་རིགས་ཆད་བསྟན་པ་མིན་གྱིས་
སྒྲུང་བ་ནི་མ་འབྲེལ་ཏེ། སྒྲིང་པོ་འཆད་པ་མི་བཞེད་པ་དང་། རིགས་ཆད་ཡོད་པར་འདོད་པ་གྲུ་ཆོམས་ཏེ་དེ་ལ་རྒྱལ་བ་རྒྱུ་ལུང་རིགས་རྣམ་དག་མེད། དེས་ན་འགྲོ་ཀུན་དེ་ཡི་སྒྲིང་པོ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པས་བུམས་པ་ཆོས་ཕྱིམ་རྣམས་སུ་སྒྲིང་པོ་
འཆད་པར་ཡོད་པ་མི་བཞེད་པ་མཐུན་ཀྱང་། ཕྱིམ་དེ་མི་མཐུན་ཏེ། དཀར་པོ་སྒྲན་པ་ཡོད་པ་རྒྱ་དང་བྲལ། ཞེས་པ་དེ་རིགས་ཆད་བསྟན་པ་མིན། དེ་ནི་ལོག་སྟེང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་བསྟན་ནས་སངས་མི་རྒྱ་བ་ཅིག་གིས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
གྱི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་སོགས་ནས་རིགས་ཆད་བསྟན་པར་མི་བཞེད་དེ། ཇི་སྒྲུང་དུ་ལུགས་གཉིས་རྣམ་འབྲེད་ལས། འདི་ནི་མཐར་ཐུག་ཐོག་གསུམ་ཡོད་གྱུར་ཀྱང་། རིགས་དང་སྒྲིང་པོ་ཆད་པར་འདི་མི་བཞེད། ཞེས་སོགས་ཅུ་འབྲེལ་རྒྱལ་རྒྱུ་ལུང་
དང་བཅས་དྲངས་ཏེ་རྒྱལ་བར་མཁའ་པ་དག་འབྲེད་དུ་བཤད་ཅིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དགག་ལན་དུ་རྒྱུད་སྒྲུལ་ནི་རིགས་ཆད་པ་དང་སྒྲིང་པོ་འཆད་པ་གཏན་ནས་མི་བཞེད་པའི་ཁར་མཐར་ཐུག་ཐོག་པར་དག་ཅིག་ཏུ་གྱུ་བ་སྟེ། ལྷག་མེད་ལྷུང་འདས་ཐོབ་ནས་

གྲུང་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་རྟག་སྤྱུག་བསྐྱེད་བདག་མེད་དང་། ཞེས་སོགས་ལུང་བྲངས་པ་རྣམས་ནི་ཁོ་བོས་མཁའ་པ་དག་འབྱེད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་དེར་འདུག། བྱིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་འང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ཏེ།
 ཞེས་དགོངས་པ་དེ་མདོ་སྤྱི་རྒྱན་སོགས་སུ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པ་བཤད་པ་ལ་བྱུར་བ་པ་ཡིན་ཤས་ཁ་སྟེ། དེ་གཉིས་བཤད་ཚུལ་ཐད་པ་ཡིན་པས་སྦྱོན་མེད་དེ། བཅ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་ཙུ་འབྲེལ་ལས་རྣམ་འབྱེད་
 སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་པར་གཞན་སྦྱོང་སྦྱོང་བའི་ལུགས་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་རྣམས་ཁོ་བོས་མཁའ་པ་དག་འབྱེད་དུ་ལེགས་པར་བཀྲལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་བོའི་མཁའ་པ་དག་འབྱེད་དུ་འབྲེལ་གཏུ་མ་དུ་སྦྱོས་བྲལ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་
 པ་གཞིར་བཞག་བྱས་ནས། མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་བདེ་སྦྱིང་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ་བྱིས་གནང་བ། བྱིད་རང་དེ་ལྟར་གསུང་བའི་དབང་ནི་ཡོད། མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་
 བདེ་སྦྱིང་སྦྱོས་བྲལ་དུ་ཁས་བླངས་ན་རྩོད་པ་དེ་འགོ་ཡང་། དེ་སྦྱོས་བྲལ་དུ་ཁས་ལེན་པས་སྦྱོན་མེད་བྱིས་པ་ལ། དགག་ལན་དུ་འོ་ན་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་བདེ་སྦྱིང་དེ་སྦྱོས་བྲལ་ཡིན་པའི་སྦྱུབ་བྱེད་ཡོད་ནས་སྦྱོས་བྲལ་
 ཡིན་ནམ། མེད་གྲུང་སྦྱོས་བྲལ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་བཀོད་པ་ནི་གཤམ་རྒྱུ་སྟེ། དེ་སྦྱོས་བྲལ་ཡིན་པའི་སྦྱུབ་བྱེད་ཡོད་ནས་སྦྱོས་བྲལ་ཡིན་ཞུས་པས་ཆོག་སྟེ། མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་བདེ་གསལ་གསལ་

१ ॥ ॐ॥ སྒྲིང་པོ་དེ་ག་ཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེས་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་གོ་མི་ཆོད་ན་དགོད་སྒྲོ། ཡང་དགག་ལན་དུ་གང་ནའང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བྱུང་ཆོས་དེ་ལྡན་གྱི་བདེ་སྒྲིང་
 ཡོད་ན་ཞེས་པ་ནས། འགལ་བ་སྒྲོང་ཐབས་མེད་གྱི་བར་དང་། གསེར་ཐུར་ཆེན་མོར་ཡང་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་འདིའི་དགོངས་པ་རང་སྒྲོང་དུ་བཞུགས་པ་ཡིན་གསུང་བ་ཡོད་གྱིས་གནང་བ། དེ་ལྟར་གསུང་བ་ཡོད་མེད་ཅི་ལྟར་ནའང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་
 ལ་བྱུང་ཆོས་དེ་ལྡན་གྱི་བདེ་སྒྲིང་ཡོད་པ་ཁས་བླངས་ན། ལུ་སྟེགས་བདག་དང་མཆུངས་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པའི་ཇི་བཅུན་གྱི་གསུང་དེ་དང་འགལ་བར་འགྲོ་ཤས་ཆེ་ནའང་། གཞན་སྒྲོང་པའི་ལུགས་འདིར་པམ་ཆེན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཇི་སྒྲིང་འབྲངས་དང་
 བཅས་པའི་ལུགས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མཆོན་དཔེས་གསལ་ཇོགས་གྱིས་བརྒྱན་པ་སོགས་གྱི་བྱུང་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་བདེ་སྒྲིང་དེ་ཡོད་པར་མི་བཞེད་པ་མང་དུ་བསྟུགས་ཟིན་ནའང་། ད་དུང་ལན་གྱིས་སྟན་པར་འདུག་ན་དེ་ལྟར་མཁུ་མི་ལེན་པས་
 ལུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་བདག་དང་མཆུངས་པའི་སྒྲོན་མེད་ཅིང་། མེད་ཅུ་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཇི་བཅུན་ས་སྐྱ་པམ་ཆེན་གྱི་གསུང་དེ་དང་འགལ་བ་ཡེ་མེད་ལ། འདི་དག་རྒྱས་པར་མཁུ་མི་བདག་འབྱེད་དུ་འང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཡང་ཁོ་བོའི་མཁུ་མི་བདག་
 དག་འབྱེད་ལས་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་རང་རྟེན་ལས། སྒྲོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཇོགས་དང་། མཆོན་དཔེས་རྒྱན་པའི་བདེ་སྒྲིང་སོགས་སེམས་ཅན་ལ་མེད་པར་བཤད་པ་ཤིས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཡོད་པར་བཤད་པ་གཅིག་གྱུང་མི་སྐྱེད་ཞེས་

སོགས་གྲིས་པ་ལ། དགག་ལན་དུ་བྱེད་རྒྱུ་དུས་སོགས་བུམས་ཆོས་ལ་སྦྱངས་པ་ཆེ་བས་ལོས་ཡིན་ཞེས་བཀའ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་དང་བཅས། ཁོ་བོས་བལྟས་ན། སངས་རྒྱས་པ་ལྟའི་སྦྱང་ཅི་སྦྱང་མ་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། དཔེ་དོན་གཅིག་ལ་
 མཚོན་ན། ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་ལས་བུས་རྒྱལ་པའི་གཟུགས། ཁོས་རུལ་བྱི་དན་གྱིས་ནི་གཏུམ་གྱུར་པ། ཞེས་སོགས་ལུང་མང་པོ་དྲངས་པ་ནས། གཞན་དུ་བདེ་སྤྱིང་ཅི་ཙམ་པ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་དཔེ་དོན་གྱི་སྦྱོས་པ་དེ་དག་དགོས་རྒྱུ་མི་
 འདུག་པས་དགོངས་འཆལ་གྱི་བར་གྲིས་གནང་བ། བྱེད་གྱིས་པ་ཆ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་ལོངས་པ་ལྟ་ཞོག་བདག་གི་འདོད་པ་མ་ལོངས་པའི་དགག་པའི་ཉི་འོད་སྦྱོས་པ་དེ་འདྲས་ཅི་བྱ། ཇི་བཅུན་གྱིས་རྒྱུད་སྒྲུམ་པ། སངས་རྒྱས་པ་ལྟའི་སྦྱང་ཅི་
 སྦྱང་མ་ལ། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཁམས་དེ་གནས། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་ནི་མདོའི་དངོས་བསྟན་གཏོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཀའ་པའི་ཚུལ་ནི་ཆོས་སྤྱུལ་ཁོ་བོས་ལ་དཔེ་གསུམ། དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་པ་ལ་
 དཔེ་གཅིག་ རིགས་ཡོད་པ་ལ་དཔེ་ལྡས་བསྟན་པ་སོགས་ལུང་དང་བཅས་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བཤད་ཟིན་པས་སྒོ་གཟུ་བོར་གནས་པས་བལྟས་ན་གོ་བ་སྟེར་བ་ཡོད་ལ། མདོར་བསྟན་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པའི་མདོ་སོགས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་
 རྒྱུད་ལ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྤྱིང་པོ་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྒྲུམ་འདིར་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་མདོ་དེ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཀའ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་དགོངས་པ་མཐུན་པར་

॥ ॐ ॥   རབ་དབྱེར། སྒྲིང་པོའི་དགོངས་གཞི་འཆད་པ་ན། འདི་ཡི་དགོངས་གཞི་སྒྲིང་ཉིད་ཡིན། ཞེས་དང་། དགོས་པ་ནི། དགོས་པ་སྒྲོན་ལྟ་སྤང་ཕྱིར་གསུངས། ཞེས་དང་། དངོས་ལ་གཞོན་ཕྱེད་ཆད་མ་ནི། དེ་འདྲའི་
 སངས་རྒྱུས་ཁམས་ཡོད་ན། ལྷ་སྟེགས་བདག་དང་མཆུངས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྒྲུལ་འདི་དགོངས་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་གྱི་རབ་དབྱེར་དགོངས་པ་གཉིས་ཁོ་ནར་གྲུབ་ཀྱང་། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་གཞན་དག་གཞན་
 སྒྲིང་པ་ལ་བྱུང་བའི་ཆེད་ཁོ་ནས། རྒྱུད་སྒྲུལ་ར་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མཆོན་དཔེ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་བདེ་སྒྲིང་མཆོན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་མ་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་གསུངས་སོ་ཞེས་ནན་གྱིས་བསྒྲིགས་ནས་དེ་ཉིད་རབ་དབྱེར་དགོངས་གཞི། དགོས་
 པ། དངོས་ལ་གཞོན་ཕྱེད་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཀྲ་ལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནི་ཙོའི་ཁ་ཏོན་ལྟར་ལན་བརྒྱུར་བསྒྲིག་པར་བྱེད་ཀྱང་དོན་མེད་པ་ཉིད་དོ། མདོར་ན་སྒྲིར་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཅམ་ཡོད་པ་ལ་དངོས་
 ལ་གཞོན་ཕྱེད་སྒྲོན་རྒྱུ་མིན། བྱེད་ཀྱིས་གསུང་གིས་གཞན་དུ་བདེ་སྒྲིང་སྒྲི་ཅམ་པ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དཔེ་དོན་གྱི་སྒྲོས་པ་དེ་དག་དགོས་རྒྱུ་མི་འདུག་པས་དགོངས་འཆོལ་བྱིས་གནད་བརྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལ་གསུང་རྒྱུ་ལགས་སམ། ཡང་
 ཁོ་བོའི་མཁས་པ་དག་འབྱེད་ལས་འབེལ་གཏམ་དུ་གཞན་སྒྲིང་པ་ཕྱི་མ་པར་ཆེན་གྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཞེད་པ་ནི་ཇོ་ནང་པས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་དམན་པར་འགྱུར་བེར་བ་སོགས་བྱིས་མོད། དེད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་མཐར་ཐུག་གི་ལྟ་བ་

འཛིན་པའི་ཆོ་ག་བྱུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་སྒྲུང་ས་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་སྒྲུང་ས། ཞེས་དང་། ཡུལ་མེད་པ་གཏན་ལ་མ་ཐབ་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་བསྒྲིག་རུས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ལུགས་སུ་མ་
བྱེད་རྟེན་ཐོག་པར་ཡང་གསལ་པར་བསྟན་ཞེས་སོགས་བྲིས་པ་ལ། དགག་ལན་དུ་འོན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བའི་ལུགས་ལ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན། དྲངས་མ་ཐོག་པའི་ལུང་དེའི་འཕྲོ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་མེད། །
ཞེས་སོགས་གཉིས་པ་དང་། ཡང་ཆོས་དབྱིངས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་སྤང་བྱུར་བྱེད་ན། དེའི་ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་དགག་དགོས་ཏེ་ཡུལ་མ་བཟུགས་པར་ཡུལ་ཅན་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལུང་འགའ་ཡང་དྲངས་པའི་བར་
བྲིས་གནང་མོད། དེ་དག་གིས་ནི་ངེད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་དགག་པར་མི་རུས་ཏེ། ག་བྱུང་དང་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་ཡོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཡིན་གྱི། རྣམ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྣམ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་ག་བྱུང་འཛིན་བྲལ་བ་འགའ་པ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་ངེད་ཀྱིས་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པར་འདུག་པས་སོ། །བྱེད་རང་གི་ཆོས་དབྱིངས་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་བདེན་པར་མ་
གྲུབ་པར་སྤྱོད་གི་ལུགས་ཡིན་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ན་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་སྤང་བྱུར་མཛད་དམ་མི་མཛད། མི་མཛད་ན། འཛིན་པ་བྱུང་ན་ལྟ་བུ་མིན། ཞེས་པ་དང་དངོས་སུ་འགའ། མཛད་ན་བྱེད་ཀྱི་བྲུབ་པ་དེ་

387

མ་གྲུབ་པ་རང་སྟོང་གི་ལུགས་ཡིན་གྱིས་པ་ལ། རེད་གྱིས་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་ཐལ་རང་གི་གཞུང་བཏང་མ་ཐག་ཏུ་མཐར་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚེས་གཅིག་གྲུང་ཁས་མི་ལོན་ཞེས་སོགས་དང་། ཚེས་དབྱིངས་ལྟ་བུ་ཚེས་གཅིག་བདེན་པ་དང་བདེན་མེད་གཉིས་ཀར་ཁས་ལོན་ན། འཕགས་པས། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པར་རྟག་ །སྟོན་བྱུང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། །དཔེར་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱངས་པ་ལ། དག་ག་ལན་དུ་འཕྱུང་མོ་ཡུག་གི་གཏམ་དུ་སྒྲུང་སྟེ་ཡོད་པ་ཞེས་པ་བྱ་བའི་ཚེས་གཅིག་གྲུང་ཁས་མི་ལོན་པ་ཅི་ཡིན་ནམ། གནས་ལུགས་ལ་སྟོང་པའི་ཆེ་ཡིན་ཞེས་པ་ནས། གཞུང་དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟག་ཆད་སྤང་རྩལ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་ནིའི་བར་གྱིས་གནང་བ། བྱིད་ཀྱི་དྲི་བ་དེའི་ཆེ་ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མཐར་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་མཐར་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་འཐོན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལུང་དོན་དེ་དག་གྲུང་རྒྱས་པར་འཆད་རྒྱུ་འདྲ་འདུག་མོད། ཡི་གེ་མང་བས་དེ་ཙམ་མོ། །ཡང་ཁོ་བོས་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་ཀུན་མ་བྱེན་གོ་རམ་པའི་བཞེད་པ་བྱུང་སེམས་ས་བདུན་པ་བས་ཉན་རང་སྟོན་གྱིས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱེད་ཀྱིས་གཞོན་རུས་པའི་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་དེས་བདུན་པའི་རྩིས་ཐོབ་ཏུ་མཆན་འཛིན་སྤྲུལ་མི་སྟེ་བའི་ཚེས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་གསུངས་ཞེས་པ་ལ་འང་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་མཆན་འཛིན་དེ་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པའི་ས་བོན་ལ་བྱེད་དམ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆ་ཞིག་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་སྤྲོད་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཞེས་སོགས་གོ་དཔེ་པར། དག་ག་ལན་དུ་འཕྱུང་མོ་ཡུག་

། ཉེ། ཀུན་མཁུན་གྱི་བཞེད་པ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བྱེད། དེ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་གྱི་ས་བོན་གང་ཡང་མིན་ཏེ་ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་ཉན་རང་གི་སྤངས་ཏྲོགས་གྱི་རིགས་ཏྲོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱིས་གནང་བ་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ། འོ་ན་
 ཀུན་མཁུན་དཔོན་སྒྲིབ་གྱི་བཞེད་པ་ལ་སྒྲན་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཉན་རང་གི་ཤེས་རབ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་གྲུང་མ་ལུས་པར་སྤྱོད་བའི་གཉིན་པོ་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། དེས་ན་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་སྟེ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་སྒྲོམ་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་དུང་འབྱིན་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་སྒྲུལ་གིང་། རོ་སྒྲལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་བའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པའང་ཁས་ལེན་དགོས་
 ལ། དེས་ན་དེ་ཉན་རང་དགྲ་བཙེམ་པ་སྒྲོ་བྱོས་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པའང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ན་འདུག་པར། དེ་ཉིད་རིང་དུ་སོང་བར་སྒྲོ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། ཞེས་ཉན་རང་དགྲ་བཙེམ་སྒྲོ་བྱོས་གྱི་སྟོབས་གྱིས་
 ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པའི་སམ་ཆོས་ས་བསྟན་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདི་སྒྲུབས་ཀུན་མཁུན་གྱིས་ས་བདུན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མཆོན་འཛིན་སྤྱར་མི་སྒྲིབ་པའི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་མཆོན་འཛིན་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ནི་མིན་པ་འདྲ་སྟེ་ཉོན་སྒྲིབ་བམ་
 ཉོན་སྒྲིབ་གྱི་ས་བོན་གང་དུང་ལ་བྱེད་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། དའི་རྒྱ་མཆོན་ས་བདུན་པར་ཉན་རང་གི་ཤེས་རབ་གྱི་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ཞེས་པའི་ཉན་རང་གི་ཤེས་རབ་གྱི་བྱ་བ་དེ་ཉོན་སྒྲིབ་གྱི་ས་བོན་སྤྱོད་བའི་བྱ་བ་ཙམ་བྱེད་གྱི། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤྱོད་བའི་ཆེ་

བརྒྱུད་ཟུང་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ལ། ས་བདུན་པ་བྱུང་སེམས་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱུས་པར་སྒྲོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་དུང་འབྱེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲུབ་ཅིང་། རོ་སྒྲལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་བའི་བྱ་བ་དང་
 ཡང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ས་སྒྲུལ་རྣམས་སུ་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡང་མཛོན་དུ་བྱས་པས་ཉོན་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱ་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་སྒྲུལ་རྣམས་སུ་ནི་ཉོན་རང་སྟོགས་གཞོན་པར་
 མི་རུས་ཏེ། དེར་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྟོང་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །གང་ན་འང་འདི་དག་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་གནས་སུ་འདུག་པས་སྟོ་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཁ་ཞན་ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་གིས་དང་པོ་ལྟར་ན་ཐལ་
 བ་འཕངས་པ་ཆོ་ནི་གཞི་མེད་ཀྱི་ཐལ་བར་འདུག་ཅེས་པ་འང་འཐད་པར་མ་གོ་སྟེ། བྱེད་ལྟར་ན་སྒྲུན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱུང་སེམས་ས་བདུན་པ་བས། རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མི་བཞེད་པར་འགྲོ། ཕྱི་མ་ལྟར་
 ན་ཐལ་བར་གང་ཡང་མི་འདུག་གསུང་བ་ཆད་པ་ཡིན་ཤས་ཆེ། བྱེད་ལྟར་ན་འདི་སྒྲུབས་ཀྱི་མཆོན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ན་ས་བདུན་པའི་རོ་སྒྲལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ན་མ་མིན་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ས་དཔྱད་པ་མང་དུ་འདུག་པར་འདུག་ན་འང་། ཡི་གེས་སུན་པ་
 དང་དགོས་པ་ལྟག་པོ་ཡང་ཆེར་མི་སྤྱང་བས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་གོ། །ཡང་ཁོས་བོའི་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་པར་ཆེན་གྱི་གསུང་བ། ཀུན་གཞི་ཡི་ཆོས་རྣམ་སྒྲིན་ས་བོན་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཆ་དེ་རྣམ་གསུམ་མཛོད་ལས་གསུངས། །དང་པོ་རྣམ་གཉིས་

གྲུ་ལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་། །གསུམ་པ་སྟོལ་གཉིས་ལས་བྱུང་དབུ་མའི་དོན། །ཞེས་པ་དྲངས་ནས། བོད་ཕྱི་མ་དག་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཁོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ལ། འབེལ་གཏམ་མཛད་
 པས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་དང་དེའི་རྣམ་ཤེས་དབྱེ་བ་མ་ཆེད་པའི་གཏམ་མང་པོ་ཡི་གེར་བྲིས་ཤིང་། ལ་ལ་དག་རྣལ་འབྱོར་དབང་ལུགས་གིས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུའི་རྒྱུད་ལ་འཆད་དེ་ཞེས་སོགས་བྲིས་པ་ལ། དགག་ལན་དུ་ཀུན་མ་ཁྱེན་རང་ལུགས་ལ་ཀུན་
 གཞི་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་བཞེད། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་མི་བཞེད་ཅེས་སོགས་ནས། ཀུན་མ་ཁྱེན་གྱིས་སྟོམ་གསུམ་ཁ་སྐོང་དང་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལུང་དྲངས་པའི་བར་བྲིས་གནང་བ། བོད་ཕྱི་མའི་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་
 བཀག་བཞིན་ལ། འདིར་འབེལ་གཏམ་མཛད་པའི་དགག་ལན་གྱི་དོན་ལ་ཡང་ལན་རུང་བཤད་གོད་ན། ཀུན་མ་ཁྱེན་རང་ལུགས་ལ་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་མི་བཞེད་པ་མི་འཐད་པ་འདྲ་སྟེ། ཀུན་མ་ཁྱེན་གྱིས་རྒྱ་དུས་ཀྱི་བདེ་གསེགས་སྟོང་པོ་ལ་ཀུན་གཞི་
 འདུས་མ་བྱས་སུ་བཞེད་ན། འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྟོང་པོ་དེ་འདྲ་ཀུན་གཞི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཞེད་དེ་གཉིས་རྒྱུན་གཅིག་པ་ལས་ཕྱི་མ་དེ་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཏུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་བདག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཁོན་འོ། །ཡང་ཀུན་
 གཞི་འདུས་བྱས་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམས་ལ་འཆད་པ་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱ་རྒྱུད་དུ་འང་འཆད་པ་ལམ་འབྲས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་བྱེད་རང་བཞེད་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་ཤས་ཆེ། འདི་དག་ལ་རང་ལུགས་

སོགས་རྒྱལ་པར་སྤྱོད་ཀྱི་མོད། མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་འང་མདོ་ཙམ་གྱིས་ཟིན་ཅིང་འདིར་ཡི་གས་སུ་ན་ན་དེ་ཙམ་མོ། །ཡང་ཁོ་བོའི་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་རྣམ་རྒྱུན་སྒྲིབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བའདི་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཀྱི་
 དྲི་རྒྱུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བུ་ལ་གནས་ནས་དབྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་བཟང་དུ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་རྣམས་བཞིའི་སང་ཆེན་གྱིས་བཏེགས་པའི་བྲི་ཆེན་པོ་ལ་བདེ་བར་འཁོད་པའི་དབྱུང་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གྱིས་པ་ལ་དགག་ལན་དུ་འདི་བྱེད་རང་གི་
 ཐུགས་རབ་ཀྱིས་བཅད་པའི་དྲོད་གོས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནམ། པར་ཆེན་རང་གི་བཞེད་པ་ལ་དབྱུང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྒྲིབ་པའདི་དབྱུང་ཆེན་པོའི་སྒྲིབ་ལ་མི་ཚུད་ཡོད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཉམས་བྱུང་རྒྱལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་དབྱུང་
 ཆེན་པོའི་ལུགས་གཉིས་རྣམ་པར་དབྱེ། ཞེས་དབྱུང་ཆེན་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེས་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དགག་པ་དེ་དགོད་སྤྱོད་ཡང་། དེའི་འཕྲོས་ལས་བྱུང་པར་འདིའི་ཐད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལས། སྤྱིར་དབྱུང་རྒྱུ་དུ་ནི་ཞེས་
 སོགས་ནས། སྤྱོད་གཉིས་ཀའང་དབྱུང་ཆེན་པོར་གཞག་དགོས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བྱེད་ཀྱི་བཤད་པ་དེ་དངོས་སུ་འགལ་ལོ་ཞེས་པར་ཆེན་གྱི་གསུང་འབུས་ཙམ་བྱངས། དེའི་རྗེས་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་ཀྱི་བཤོས་ཡེ་མེད་པར་བྱོད་ཀྱིས་ནི་སྤྱི་ལ་གྲགས་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་དེ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བའདི་གས་བྱེད་ཙམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་དེའི་ནང་ཆོན་དུ་བཤད་པ། དེ་བཞིས་བཏེགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བའདི་དེ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ། དེ་ཡིན་ན་

༡ ཨྲ། ཨྲཱུཡ་ཀ་རས། སངས་རྒྱལ་པ་ལ་བཞི་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། མཁས་འབྲུག་ལས། སངས་རྒྱལ་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་བཞི། ཞེས་སོགས་དང་སྐུ་མཁས་མཛོད་ཀྱི་བར་བྲིས་གནང་མོད། གོང་གི་དྲི་བ་
 གཉིས་པོ་དེ་ལས་དང་པོ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་གི་ཚིག་དེ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ལུགས་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་གྱི་གསུང་དངོས་གཞི་ཡིན། ཁོ་བོའི་རང་མཐོང་མིན། གཉིས་པ་ལྟར་ལ་བྱེད་ཀྱིས་པར་ཆེན་ལ་བྱུར་བའི་ཚིག་རྣམས་དོན་མེད་
 དེ། དབུ་མ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲོ་བ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་པ་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་མི་ཚུད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དབུ་མ་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟེ། མཚན་འཛིན་གྱི་
 སྒྲོས་པ་འགོ་ག་བྱེད་ཀྱིས་རིགས་པ་སྤྲུལ་ལས་ཆེས་ཟབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལོགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་གིས་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ལུགས་གཉིས་རྣམ་པར་དབྱེ་ཞེས་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེས་པ་རང་
 མ་བརྟགས་པའི་ཚིག་དེ། དབུ་མ་ཆེན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཆོ་དབུ་མ་གཞན་སྟོང་དབུ་མ་ཆེན་པོར་བཞག་པས། ཅིག་ཤོས་དབུ་མ་རང་སྟོང་དབུ་མ་ཆེན་པོ་མིན་པར་འགྲོ་བ་དེའང་ཡམ་ཚན་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དེའི་ཆོ་གཉིས་པར་དབྱེ་
 གཞིའི་དབྱེ་བར་འཆད་དགོས་པར་འདྲ་བས་སོ། །དེ་དེ་ཀྱི་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བཤད་པ་དེ་དང་། འདིའི་ཐད་ཀྱི་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་རང་འགྲེལ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་ཙམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་སྤྱིར་དབུ་མ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུང་

གསུམ་ལས་ཞེས་པ་ནས། སྤོལ་གཉིས་ཀའང་དབུམ་ཆེན་པོར་བཞག་དགོས་ཏེ། འདིར་མཆོན་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་པ་འགོག་གཉེན་ཐོས་བསམ་གྱི་རིམ་པ་ཁོན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་དབུམ་ཆེན་པོའི་ལུག་གཉིས་པོ་ཞེས་པའི་བར་དང་། གཉིས་པོའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་སྤྱོད་པ་གཙོད་ཚུལ་གྱི་དང་། ཉམས་སྦྱོང་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སྟོང་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། གཞན་སྟོང་དུ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་པ་རྣམས་ནི་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་ལུགས་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་གྱི་རང་འབྲེལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ལས་དབྱི་བསྐྱེད་གང་ཡང་མེད་པས་སྒོ་གཟུ་བོར་གནས་པས་བལྟས་ན་དེས་པ་སྟེར་བར་གདོན་མི་ཟེའོ། །ཡང་བྱེད་གྱི་གསུང་གིས་དེ་བཞིས་བཏོགས་པའི་རྣལ་འབྱེར་སྦྱོད་པ་བདེ་གཞན་ལས་བྱེད་པར་འཕགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ། དེ་ཡིན་ན་ཨ་ལྟ་ཡ་ཀ་རས་ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན་ལ་སོགས་དང་མཁས་འཇུག་སོགས་དྲངས་འདུག་ནའང་། དེའི་ལན་ལ་དངོས་ལན་དང་། མགོ་མཚུངས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་དེས་ངེད་ལ་མི་གཞོད་དེ། དེ་རྣལ་འབྱེར་སྦྱོད་པ་བདེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲ་བ་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་དབུམ་པའི་ནང་དུ་འདུས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པས་གྲུབ་མཐའ་སྤྲ་བ་ལྟ་བུ་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་ཅིང་། དེས་ན། སངས་རྒྱས་པ་ལ་བཞི་པ་དང་། །ལྟ་བུ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་མིན། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་བཞི། །ཞེས་སོགས་དང་འགལ་གཏན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མགོ་མཚུངས་ནི་བྱེད་རང་ལྟར་ན་མཁས་འཇུག་ལས། སངས་རྒྱས་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་བཞི། །བྱེད་བྲག་སྤྲ་བ་མདོ་སྤྲེ།

༡། ༡༣། ༡༤། རྣམ་རིག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྤྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱུ་བས་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཞེས་པ་དེ་ལ་རྣམ་བདེན་རྩུན་གཉིས་སུ་བཞེད་དམ་མི་བཞེད། མི་བཞེད་ན་རྣམ་རྩུན་ཡུལ་བཏོན་པར་འགྲོ། བཞེད་ན་བྱེད་པ་སྤྱི་བ་དང་། མདོ་
 སྤེ་པ་དང་། རྣམ་རིག་པ་ལ་རྣམ་བདེན་རྩུན་གཉིས་ཏེ། དེ་བཞིས་བཏོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱི་བ་དེ་ག་ཞེན་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ། དེ་ཡིན་ན་ཨ་བླ་ཡ་ཀ་ར་ས་ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱུན་ལས། སངས་རྒྱས་པ་ལ་
 བཞི་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། མ་ལས་འཇུག་ལས། སངས་རྒྱས་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་བཞི། ཞེས་སོགས་བྱངས་ནས་ངེད་ལ་ཐུལ་བ་གང་འཕངས་པ་དེ་བྱེད་རང་ལ་དངོས་སུ་ལོག་པས་འདི་ནི་དོན་གྱི་འཁོར་གསུམ་ཏེ་ལན་གྱིས་བསྒྲིག་པར་མི་རུས་
 སོ། །ཡང་དགག་ལན་ལས་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དབུམ་པར་བཞེད་པའི་ཐོགས་མེད་ཞབས་ནི་ཞེས་སོགས་ནས། སེམས་ཙམ་པར་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོས། འགྲོ་ལ་ཆགས་པ་ཀུན་ཆགས་མཛད། ཅེས་
 པ་ནས། དེ་བྱས་བྱས་པ་མིན་མཐོང་ནས། །དབུམ་ར་གནས་པ་སྒྲིམ་ར་བཤེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དབྱིག་གཉིན་ལ་ནི་སེང་བཟང་གིས། ཞེས་སོགས་བྱངས་འདུག་ནའང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྤྱུ་མཆེད་སེམས་ཙམ་དངོས་གནས་པ་ཡིན་
 པར་སློབ་དཔོན་སེང་བཟང་གི་ལུང་གིས་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པར་དགའ་ལ། ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་གིས་དོན་དེ་དག་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་པར་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལས་ཞེས་སོགས་དང་། རབ་དབྱེར་ཞེས་སོགས་

दवाः क्लृप्ता वदेयान्ति

ལུང་བྱང་ས་ནས་ཀྱང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆོད་སེམས་ཙམ་པར་བསྐྱབས་མོད། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྐུ་པཌྱི་ཏམ། སལ་ཆེར་ལྟ་བུ་དབུ་མའི་ཚུལ། འཕགས་པ་ལྷ་གྲུབ་ཆེས་འབྱུང་བ། སྦྱོང་པ་སེམས་ཙམ་སྐྱབ་འཇུག་ལ། ཐོགས་མེད་བཞེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མཛད། ཅེས་དང་། རབ་དབྱེར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ། དབུ་མ་སེམས་ཙམ་རྣམ་པ་གཉིས། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་དེད་ལ་མི་གཞོད་ཅིང་། ཁོ་བོས་དེ་དག་གི་དོན་ཁས་ལེན་ཏེ། དེའང་བྱེད་ལྟར་ལྷ་གྲུབ་གྱི་མཆོད་བྱུང་ཕྱིན་ཆད་རང་སྟོང་ཁོ་ནར་གོ་བ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན། ལྷ་གྲུབ་ཞབས་གྱི་དགོངས་པའི་སྟོལ་འབྱེད་དེ་ལ་འང་རང་སྟོང་སྐྱབ་དང་། གཞན་སྟོང་སྐྱབ་གཉིས་དང་། དེ་ལྟར་རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་གི་དབུ་མ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱང་མདོ་འཕགས་པ་དགོན་རྩེགས་ལས་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་བསྟན་བཅོས་སོགས་ལས་གསུངས་པ་དག་གི་པར་མི་རུས་ཤིང་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པས་རྗེ་བཙུན་ས་པམ་གྱི་དགོངས་པས་ཀྱང་ལྷ་གྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་དབུ་མ་གཞན་སྟོང་གི་ལྷ་བ་མཐུན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་སྐྱབས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་། སྦྱོང་པ་སེམས་ཙམ་སོགས་དང་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དབུ་སེམས་གྱི་ལུགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་སེམས་ཙམ་སོགས་ནི་སེམས་ཙམ་པ་དངོས་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཙམ་རྣམ་རྟུན་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ་རྣལ་འབྱེར་སྦྱོང་པའི་དབུ་མ་ཆེན་པོའོ། བྱམས་པ་ལྷ་གྲུབ་གཞུང་མང་ཞོར་བུའི་ཆོགས། བདག་སྟོའི་རྣམ་གཞི་ཁང་བཟང་གནས་བཅས་ནས། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་སྟོས་མང་གིས། སྟོགས་ལ་མང་པོའི་རེ་བ་སྟོང་།

१ ॐ॥ - ལྷུར་ཅིག། ༡། ཁ་མོ་མཆོག་གི་ཡེ། ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀུན་སྤྱུ་ལ་འཇམ་དབྱངས་བཞིན། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་འབད་པའི་སྒྲོབས་པ་ཅན། ལམ་ཐང་པ་དག་འབད་པའི་ལེགས་བཤད་ནོར་བུ་མཛེས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་
 འཛིན་དེས་བདག་སྤྱོད་ས་ཤིག། ཐུག་པ་སྤྱོམ་པ་གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལས་འབྲེས་པའི་ཡང་ལན་གྱི་རིམ་པ་ནི་གཞུང་ལས། ལུས་དག་ལས་ནི་སྤྱེ་བར་འདོད། ཅེས་པའི་ཐད་དུ་པམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ལེགས་བཤད་གསེར་བུར་གྱི་ལེའུ་དང་པོ་
 ལས། ཉན་ཐོས་སོ་ཐར་མཁའ་སྤྱོད་གྱི། ལུས་དག་ལས་ནི་སྤྱེ་ཞེས་པ། གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ན་ནི། སྤྱོམ་པའི་ཐོབ་རྒྱུ་བཅུ་མེད་དམ། ཞེས་ཀྱི་བམཛེད་པའི་ལན་ལ་ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེས་དེ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ན་འང་། ཐོབ་རྒྱུ་
 བཅུ་གསུངས་པ་དང་མི་འག་ལ་ཏེ། འདིའི་སྤྱོམ་པ་སྤྱུ་བས་ཐོབ་གྱིས་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ལས་ཐོབ་པའི་སྤྱོམ་པ་ལ་འཇམ་པའི་ཕྱིར་རོ་གསུངས་པ་ལ། ཁོ་བོས་མཁའ་ཐང་པ་དག་འབྱེད་དུ་དེ་ནི་གྱུ་ཆོམ་སུ་གསུངས་མོད། ལན་འཛིན་དུ་མ་ཐེབས་ཏེ་དེ་ལྟར་འདོད་
 སྤྱུ་བས་གྱི་གཞུང་གིས་བསྟན་པའི་སོ་ཐར་སྤྱོམ་པ་ལ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ལས་ཐོབ་པའི་སྤྱོམ་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཞེས་གྱིས་བཞེས་དགོས་པར་འགྱུར་བས་གནོད་དེ་ཞེས་སོགས་བྲིས་པ་ལ། སྤྱིར་དགག་ལན་དུ་བྱེད་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱུ་མེད་པས་
 འཆང་མོ་ཡུག་ཏུ་སོང་། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་བྱེད་གྱིས་བྱུང་པར་བཞེད་དགོས་པར་འགྱུར་ཟེར་བ་དེ་ལ་འདོད་ཐོབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་བྲིས་སྤྱད་པ། ཁོ་བོས་གྲུང་ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱོམ་གསུམ་ལ་བྱུ་སྤྱོད་སོགས་ཡིག་ཆ་འགའ་ལ་ལྟ་རྟོག་འདྲ་བྱེད་ཐུང་ན་འང་།

བདག་གིས་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་དགོངས་པ་ག་ལ་ལོངས་པས་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་གྲུ་བམ་ཐམས་ཀྱིས་མེད་གསུང་བ་ཐུགས་མཛད་རིགས་སུ་འདུག། དེད་གྱི་བོད་པ་དེ་ལ་འདོད་ཐོག་ཏུ་བྱེད་གསུང་བའང་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་བྱུང་སྟེང་སོགས་ནས་གསུངས་འདུག་པས་བྱེད་
 རང་གི་གྲུ་བམ་ཐམས་ཀྱི་ཡང་བྱེད་གྱི་དགག་ལན་དུ་དེ་ལས་བྱེད་རང་གིས་སྒྱིར་རིག་བྱེད་ལ་རག་མ་ལས་པའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་མེད་ཀྱང་། གཞན་གྱི་རིག་བྱེད་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་མཛོད་དུ་སོགས་གྱི་སྒྲ་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བཤད་པ་ནི་གྱུ་ཆེན་ཆེན་པོར་སྐྱེད་སྟེ། སོགས་སྒྲས་བསྟན་པ་རྣམས་གཞན་གྱི་རིག་བྱེད་ལ་རག་མ་ལས་ན་ཚུར་སོག་གི་བསྟེན་ཇོགས་སོགས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། འདྲན་པ་རང་རྒྱལ་རང་བྱུང་གི་འོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས་པ་ནི་དེད་གྱི་འདོད་པ་མ་ལོངས་པའི་དགག་པ་ལྟར་སྐྱེད་དུ་འདུག། སོགས་སྒྲས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་རིག་བྱེད་ལ་རག་མ་ལས་ཟེར་རྒྱུ་ཡིན་དོགས་མེད། གཞན་ཡང་བྱེད་གྱིས་གསུང་གིས་སྒྱིར་རིག་བྱེད་ལ་རག་མ་ལས་པའི་སྒྲོམ་
 པའང་ཡོད་དེ་ཞེས་པ་ནས། རང་རང་གི་བྱུང་རྒྱུ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་བས་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་ཤེས་བྱེད་བོད་པ་དེ་ལ་འང་དཔྱད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། བྱེད་རང་ལྟར་ན་རི་ལྟར་གནས་པ་མཁྱེན་པ་ན། འདྲན་པ་རང་རྒྱལ་རང་བྱུང་གི་འོ་
 ཞེས་པས་བསྟན་པའི་བསྟེན་པར་ཇོགས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ལ་རག་མ་ལས་པ་དང་། གཞན་ཚུར་སོག་དང་ཡེ་ཤེས་ཁོང་རྒྱུད་གྱི་བསྟེན་ཇོགས་སོགས་གཞན་གྱིས་རིག་བྱེད་ལ་རག་མ་ལས་པར་ཁས་སྐྱེད་པར་སོང་བས། འོན་ཏེ་

ཨེས་ཁོང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དེ་འདྲ་རིག་བྱེད་ལ་རག་མ་ལས་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོབ་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་མཚུངས་སོ། །ཤམ་ཡང་བྱེད་རང་ལྟར་ན་རང་རྒྱལ་རང་བྱུང་
 གི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྟོབ་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་ལུགས་ཀྱི་སོ་ཐར་སྟོབ་པར་ནི་མི་རུང་སྟེ་བསམ་པ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་བྱེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉན་ཐོས་ལུགས་ཀྱི་སོ་ཐར་སྟོབ་པ་ལས་འོད་མེད་དེ་འདྲི་སྐྱབས་ཀྱི་སོ་ཐར་སྟོབ་པ་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་
 ཐེག་ཆེན་ལུགས་གཉིས་ལས་གཞན་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ལན་ལས་འོས་མེད་པས། དེས་ན་དེ་འདྲ་དེ་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ལ་རག་མ་ལས་པ་མི་འགྱུར་སྟེ་དེ་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་མ་བྱེན་གྱི་སྟོབ་
 ག་སུ་མ་འབྱུང་སྟོང་ལས་ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས་ལ་སྟོབ་པ་ཡིན་ན་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མཛོད་ལས། ལས་ནི་སེམས་དཔའ་དང་དེས་བྱས། ཞེས་སོགས་དྲངས་ནས་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
 ག་ཟུགས་གཉིས་ཀ་འདྲ་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་ཀུན་མ་བྱེན་རིན་པོ་ཆེས་བཤད་པ་དེ་བྱེད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོས་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་སྦྱིར་རིག་བྱེད་ལ་རག་མ་ལས་པའི་སོ་ཐར་སྟོབ་པ་
 མེད་ཀྱང་ཞེས་སོགས་བཤད་པ་དེ་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བས་བྱེད་རང་གིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོབ་པའི་སོ་ཐར་ཞེས་སོགས་དང་། རང་བྱུང་གི་བསྟེན་རྫོགས་རྣམས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་སོ་སོར་བྱེད་ན། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་རང་བྱུང་

གི་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པམ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ནི་བྱེད་རང་གིས་བྱངས་པའི་འདྲེན་པ་རང་རྒྱལ་རང་བྱུང་གི་འཛིན་པ་དང་འགལ་བས་སོགས། ཡང་གསེར་ཐུར་གྱི་དྲི་བ་གསུམ་པ་གཟུགས་བརྒྱན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
ལ། གུན་མ་བྱེན་གྱི་འབྲུལ་སྤྱོད་དུ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྤྲོམ་པའང་ཞེས་པ་ནས། རྟེན་པོར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བར་གསུངས་པ་ལ་ཁོ་བོས་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ། འོ་ན་བྱང་སྤྲོམ་དང་སྤྲུགས་སྤྲོམ་ཡང་ཆོ་འདིའི་གཟུགས་ཅན་
འཆི་འཕོས་པས་སྤྱོད་སྟེ་རྟེན་པོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་འཁོར་གསུམ་གཙང་མའི་བྲིས་པ་ལ་དགག་ལན་དུ། ཆོག་འབྲེལ་མང་པོ་གསུངས་ནས། ད་ལན་དངོས་ནི་བྱང་སྤྲོམ་དང་སྤྲུགས་སྤྲོམ་ལས་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རི་བོང་གི་རྩ་དང་མཚུངས་
པས་སོགས་བྲིས་སྤྲོད་བའི། སྤྱིར་གུན་མ་བྱེན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གིས་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྲོམ་པའང་ཆོ་འདིའི་གཟུགས་བརྒྱན་འཆི་འཕོས་པས་སྤྱོད་སྟེ་རྟེན་པོར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བྱུང་མཐའ་རང་ནི་ཁས་ལེན་མི་རུས་པ་འདྲ་
སྟོ། །བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་གཉིས་རྟེན་པོར་བ་རང་གི་མི་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་གཉིས་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གུན་མ་བྱེན་གྱི་འབྲུལ་སྤྱོད་གི་བྱུང་པ་དེ་དགག་ལན་མཛད་པ་བྱེད་རང་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། འདིའི་ཤེས་བྱེད་འོག་ཏུ་སྟོན། ཁོ་བོས་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བཀོད་པ་དེ་གུན་མ་བྱེན་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲུལ་སྤྱོད་གི་བྱུང་པ་དེ་ལ་ཐལ་བར་འཕངས་པ་ཡིན་གྱི། དེར་ལུགས་སུ་ཁས་བླངས་པ་གལ་ཡིན། དེས་ན་ཁོ་བོས་བྱང་སྤྲོམ་དང་སྤྲུགས་

1

༄༅།

སྒྲིམ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཅན་དེ་འདྲ་ལས་སྒྲུངས་པ་མེད་པས། དགག་ལན་དུ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཅན་དེ་ཉིད་རི་བོང་གི་རྒྱ་དང་མཚུངས་པ་བྲིས་པ་ནི་གཞི་མེད་གྱི་ཆལ་བར་འདུག་
 ཅིང་། དེར་མ་ཟད་སྒྲིམ་པ་གོང་མ་གཉིས་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་དེ་འདྲ་གསེར་མུར་ཆེན་པོར་གསུངས་ཞེས་དེད་གྱིས་ནམ་ཡང་ཞུས་པ་མེད་ནའང་། དགག་ལན་དུ་དེ་འདྲ་བྱེད་གྱིས་གང་ནས་རྒྱེད་དམ། གསེར་མུར་ཆེན་པོར་མ་གསུངས་
 འདུག་པས་རྟོག་བཟོ་བོ་ནའོ་བྲིས་སྒྲུང་བ་ནི་རིང་བོང་གི་ཅལ་དང་མཚུངས་ཏེ་དོན་མེད་དོ། །ཡང་ཁོ་བོས་མ་ལས་པ་དག་འབྱེད་དུ། ཐམ་གཉིས་ནི་སེམས་རྗེས་འབྲང་། ཞེས་པའི་གཞུང་བྲངས་ནས་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཉིས་སེམས་
 གྱི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གི་འཕྲོས་པས་མི་སྟོང་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ལ། དགག་ལན་དུ་བབས་སྒྲིམ་པ་དེ་གཉིས་གི་འཕྲོས་པ་རང་གིས་མི་སྟོང་ཡང་། སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ལ་འབྲེལ་ཆེར་མ་བྱུང་སྟེ་ཞེས་སོགས་བྲིས་གནང་བ། དེད་གྱིས་བརྟུས་ན་
 འབྲེལ་བྱེད་རང་གི་དེ་ལ་ཆེར་མ་བྱུང་སྟེ། བྱེད་གྱི་གསུང་དེ་ནི་ཀུན་མ་བྱེད་སྒྲུམ་འཛིན་གསུང་དེ་དང་མ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་དུ་འདིའི་སེས་བྱེད་འོག་ཏུ་སྟོན་ཞེས་པའི་སེས་བྱེད་ནི་དེ་ལྟར་ཀུན་མ་བྱེད་གྱི་གསུང་གི་བྱུང་པ་དེ། དགག་ལན་མཛོད་པ་བྱེད་ལ་
 དེར་ཆལ། དེའི་ཕྱིར་ཞུས་ན་བྱེད་གྱིས་དེའི་བྱུང་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་མི་རུས་ཏེ། བྱེད་གྱིས་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཉིས་གི་འཕྲོས་པ་རང་གིས་མི་སྟོང་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེད་རང་གི་དགག་ལན་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་

ལ་སྟོན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱེད་རང་གི་སྒྲུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ། ཡང་མཁའ་པ་དག་འབྱེད་དུ་ཀུན་མཁུན་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་ལ་རིགས་པ་འདི་ལྟར་འཕངས་ཏེ་ཞེས་སོགས་བྱིས་པ་རིགས་པ་རྣམས་ནི་དེད་རང་གི་དེ་ཀར་གྲུབ་
 མོད། འོན་ཀྱང་ཀུན་མཁུན་རིན་པོ་ཆེ་པ་སར་གནས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བཞུགས་པ་ལ་བདག་ཀྱང་མ་རིག་པས་བསྐྱིབས་པས་ཡུལ་གཉན་པོ་ལ་སྐྱར་པར་སོང་ཤས་ཆེ་བས་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པ་དང་ཕྱིན་ཆད་སྒྲུམ་པ་སོགས་ནི། བདག་ཅག་མ་
 རིག་དབང་གིས་བསྐྱིབས་གུར་པས། །ངག་འབྲུལ་ལ་སོགས་ཐར་པའི་གོགས་བྱེད་པ། །ཅི་བགྱིས་ཀུན་མཁུན་སྒྲུ་མར་མཐོལ་ཞིང་བཤགས། །རྣམ་སྟོན་འབྲས་བུ་སྟོང་བར་མ་གུར་ཅིག །ཅེས་སྟོན་ཆད་འགྱོད་སེམས་དང་། ཕྱིན་ཆད་སྒྲུམ་སེམས་
 སོགས་སྟོབས་བཞི་ཆད་པའི་སྟོན་པ་བཤགས། ད་ནི་མཁའ་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡང་ལན་དངོས་ནི་མཁའ་པ་དག་འབྱེད་ལས། ཤི་འཕྲོས་པས་མི་སྟོང་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ། དེས་ན་ངའི་སྤྱིད་སེམས་མཉམས་ཞེས་པའི་གོ་
 རིག་ཏུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། གཞུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་བཞེས་དེད་ཀྱིས་སྒྲུས་པ་ལ། བྱེད་ཀྱི་དགག་ལན་དུ་བྱུང་ཆེན་དེ་འདྲ་བཅས་ནས་ཞེས་སོགས་དང་སེམས་ལས་སྐྱེས་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་སེམས་སུ་སོ་ཐར་
 སེམས་ངའི་སྤྱིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་འཕྲུལ་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པའི་བར་དུ་སྒྲུངས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་ཤི་འཕྲོས་པས་མི་སྟོང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་སྟོན་དུས་ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་ནས་

1

༡།

གསུངས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སོར་སྤྲོམ་རྣམས་གསུགས་ཅན་ཡིན་ཟེར་བ་བྱུང་བས་དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲོམ་པ་ནི། ཞེས་སོགས་གཞུང་འདི་དག་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་བྱིས་གནང་
བའང་འཤད་པར་མ་མངོན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་སེམས་སོ་ཐར་དང་། བྱང་སེམས་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཉིས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་གཞིར་བཅས་སམ། དེ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པ་དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པ་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན་ཐེག་ཆེན་སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ། ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྤྲོམ་པ་དེ་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་གི་འཕྲོས་པས་མི་སྟོང་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་བར་དུ་ལེན་
པ་སོགས་ནི་རྗེ་བཙུན་གྱི་གཞུང་དང་མཐུན་ཏེ་རབ་དབྱེ་ལས། དེས་ན་སོ་སོ་ཐར་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བྱང་སྤྲོམ་གྱི་ལྟར་ན། འདི་ཡི་ཚོགས་པའི་འཇིག་ ཞེས་དང་། དེས་ན་སོ་སོ་ཐར་པ་ཡི། སྤྲོམ་པ་གི་ཡང་ཡོད་དེ་ཞེས། སྤྲོམ་པའི་སྤྲོམ་བྱུང་
ལ་ནི། སྤྲོམ་རྣམས་དབྱེ་མེད་པར་བྱད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱས་པར་མཁའ་པ་དག་འབྱེད་དུ་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེད་ཀྱི་བྱང་སེམས་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སོར་སྤྲོམ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིད་ལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་སོ་ཐར་འགོགས་པའི་ཚོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ལས་བཤད་པ་དང་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལ་དགོངས་རྒྱུ་ཡིན་ན་ནི་དེང་སང་དེའི་ཚོགས་སོར་སྤྲོམ་ལེན་པའི་རྣམ་གཞག་དག་འབྲལ་བ་འདྲ་སྟེ། དེའི་

ཆོག་པའ་ཆེར་དེར་སངས་རྒྱལ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དེར་། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པའང་ཆོག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་བཞིན་ལེན་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་། རབ་དབྱེར་། ཆོག་ཉན་ཐོས་ལུགས་བཞིན་གྱིས་། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་། ཡང་
 དགག་ལན་དུ་གོང་གི་བྱུང་པ་གོ་རྟོག་ཏུ་ཁས་སྒྲུང་ས་ཟེར་བའང་ཞེས་སོགས་བྲིས་གནང་ཡང་དེས་བྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་མི་འགྲུབ་སྟེ། རིག་པ་སྒྲུབ་སྒྲོན་ལས་བྱུང་པ་ནི་བྱེད་རང་གི་རི་ཀའི་སོག་བུ་བཙོ་ལྷ་པར་དེ་ལྟ་བུའི་སོ་སོ་ཐར་པ་ནི་སྒྲོམ་པ་གཞན་གཉིས་
 མ་བཏང་གི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁས་སྒྲུང་ས་སོ་ཞེས་གསུངས་འདུག་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་བསམ་པ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟེན་ཅིང་ཆོག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་དེ་གི་བསམ་མི་སྟོང་པའི་སེམས་བྱེད་དུ་
 ཇི་སྟིན་བསྐྱེད་སེམས་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་སེམས་བྱེད་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པར་སོང་བས་བྱེད་རང་གིས་བྱང་ས་པའི་སེམས་ལས་སྐྱེས་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་གོ་རྟོག་ཏུ་ཇི་སྟིན་སྐྱེད་བའི་འཕེན་སེམས་མ་
 ཉམས་པར་མ་ཞེས་སོགས་ནས་། བྱང་རྒྱལ་སྟིན་པའི་བར་སོགས་འཕེན་སེམས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་དེས་གསལ་བར་འཕྲོན་པ་དང་། གཞན་ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱུང་ཆེན་དེ་འདྲ་དངོས་ལུགས་གང་
 ལའང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་མེད་དོ་བྲིས་སྐྱེད་བའང་བྱེད་རང་གི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་ལས་བྱང་རྒྱལ་དུ་སྐྱེས་པར་ཟད་དོ། །ཡང་བྱེད་ཀྱི་དགག་ལན་དུ་བྱུང་ཆེན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ནའང་གསན་ཅིག ཇི་སྟིན་འཆོའི་མཐའ་ཅན་གྱི་དབུ་མ་ལུགས་ཀྱི་སེམས་

1

༡༡། །བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐམ། དེའི་ཕྱིར། དེ་མེད་དོ་ཟེར་ན་བསྐྱབ་བཏུས་ལས་ཞེས་སོགས་སྒྲིམ་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དང་སྒྱུར་ནས་སྒྲུང་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་འཆད་སེམས་མཛོད་སོགས་
ནས། མིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོའི་བར་གྱིས་གནང་བ་དེ་ལ་བྱུང་ཆེན་ཡིན་ཏུ་མེད། བསྐྱབ་བཏུས་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་དག་གོ་ཡུལ་དུ་ཆགས་ནས་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་འདེད་པའདུ་ཟིན་པས་བསམ་མཚན་སྒྲིམ་དགོས་ཡང་མེད། དེ་བས་བྱེད་རང་ཇི་སྟེན་
འཆོའི་མཐའ་ཅན་གྱི་དབུ་མ་ལུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡ་མཚན་ཆེ་སྟེ་བྱེད་རང་བྱུང་སྒྲིམ་མཚན་ཉིད་པར་མི་བཞེད་ན་ནི་དེད་ལ་གཞོན་པ་དེ་མི་འཇུག་ལ། མཚན་ཉིད་པར་བཞེད་ན་དེ་ལ་བྱུང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་
མཚན་ཉིད་ཆང་བ་གཞིར་བཅས་པས། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་སོ་ཐར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཆང་དགོས་ཏེ། ཀུན་མཁུན་གྱིས་མཛོད་པའི་སྒྲིམ་པ་ལས། གང་ལ་ཐེག་ཆེན་སོ་ཐར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་དེ་ལ་བྱུང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཆང་ལ། གང་ལ་
བྱུང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་སོ་ཐར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཆང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །འདོད་ན་སོར་སྒྲིམ་བྱུང་ཆུབ་བར་དུ་ལེན་པ་ཇི་བཅུན་ས་པར་གྱི་གཞུང་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་ཇི་སྟེན་མཆོའི་མཐའ་ཅན་
གྱི་དབུ་མ་ལུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དང་། དེས་མཚན་ཉིན་ཞག་དང་རྒྱ་བདད་ལོ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེ་དག་ཀྱང་བྱུང་སྒྲིམ་མཚན་ཉིད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་རམ་སེམས་མཛོད། བསྐྱབ་བཏུས་ཀྱི་ལུང་དེས་ནི་

བྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་མི་འགྲུབ་སྟེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི་སྦྱིར་དབུ་མ་ལུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྒྲིན་འཇུག་གཉིས་ཀ་སྦྱབས་གཅིག་ཏུ་ལེན་དགོས་ཀྱིང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ངེས་པའང་མེད་དེ། ཇི་ཙམ་བསྐྱེད་ཀུས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་སྒྲུབ་སྟེ། རྣམ་དེ་ལ་བསྐྱབས་ཆོག་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་དེ་ལའང་བསྐྱབས་གཅིག་སྦྱབ་པ་ན་བསྐྱབས་པ་གཞན་བསྐྱེད་མ་ཀུས་ཀྱིང་ལུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་སྒྲོ་བྱོས་མི་བྱེད་པའི་མདོ་ལས་སྦྱིན་པའི་དུས་ན་རྩལ་བྱིམས་ལ་བརྟུལ་བ། བཏང་སྒྲོམས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དེ་བས་ན་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྦྱོར་སྒྲུབ་ཞེས་སོགས་དང་། སྒྲོམ་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་བས་དང་ཡང་སྦྱར་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་སྟེ་རྣམས་སྒྲོམ་པ་བཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དབུ་མ་སེམས་གཉིས་ལས་དབུ་མ་ལུགས་ནི་བྱེད་རང་གསུང་བ་ལྟར་ཕྱག་ལེན་གྱི་ཆོ་ག་འབྲོལ་ཆགས་པས་དབུ་མའི་ལུགས་ཀྱི་འཇུག་སྒྲོམ་ལའང་དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྒྲོག་གཅོད་སོགས་སྒྲོང་བ། སྦྱིན་པ་ཙམ་བསྐྱབས་པ་དང་། སེམས་ཙན་ཉི་ཆོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཉི་ཆོ་བའི་རྩལ་བྱིམས་ཀྱིང་བཤད་ལ། སེམས་ཙམ་ལུགས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བཤད་པ་མེད་པས་ཞེས་སོགས་གསུང་བ་ནི་གསེར་ཐུར་ཆེན་མོའི་དགོངས་པར་སྦྱང་ལ། མདོར་ན་བྱེད་ཀྱི་ཇི་སྟེན་འཆོའི་མཐའ་ཙན་གྱི་དབུ་མ་ལུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་ནའང་བྱུང་སྒྲོམ་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པས་བྱེད་ཀྱི་དེ་ཆོས་ཙན་དུ་བཟུང་ནས་ངེད་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་ཐལ་བར་འཕངས་པ་ལ་ཁོ་བོས་

1917

ངེད་ཀྱི་རྟོག་བཟོ་ཡིན་སྐྱེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཐུར་ལས་འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་ལྷག་པའི་ལྷར་སྒྲོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་བསྐྱེད་གནས་ལོན་པ་དང་བསྐྱེད་དུ་མི་འདོད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་བྱིས་པ་དྲེ་ཆེ་འཛིན་པ་གསལ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་གནས་ནས་
གསོ་སྦྱང་ལོན་པར་བྱེད་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་གནས་ལོན་མཁུག་གི་བྱིས་པ་དྲེ་ཆེ་འཛིན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲུགས་སྒྲོམ་དེ་ཆེ་སྤྱིད་འཆོའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་ནམ། བྱེད་རྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་གྱིས་གནང་
བ་དེ་བྱེད་རྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་ཞུས་པས་ཆོག། ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་གིས་གང་ལྟར་ཡང་དེས་ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་མཐའ་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་གནས་ལོན་པ་དེ་པམ་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་གྱིས་གནང་བ། ངེད་ཀྱིས་བྱིས་པ་དྲེ་ཆེ་འཛིན་པ་
དེའི་རྒྱུད་ལ་ཆེ་སྤྱིད་འཆོའི་མཐའ་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པར་ཁས་མ་བླངས་པས་བྱེད་ཀྱི་དགག་པ་དེ་ལ་རུས་པ་གང་ཡང་མ་བྱུང་ངོ་། ཡང་བྱེད་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་དུ་བསྐྱེད་བཅོས་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་མཁུག་པ་དགའ་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་
བཅོས་ལུས་དེ་ལུས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཟེར་རམ། ལུས་མདོར་བསྐྱེད་ཅུ་ལ་ཟེར་བྱིས་པ་ལ། དགག་ལན་དུ་གཡས་རྒྱུད་གསུང་བ་ཅུ་མ་གཏོགས་ལན་མི་འདུག་པས་ཡང་ལན་གྱི་སྒྲོམ་པ་འདྲམ་དགོས། ཡང་ཁོ་བོའི་མཁུག་པ་དགའ་བྱེད་དུ་འདིར་
གོ་རྟོག་པས་སེམས་ཅུ་ལུགས་ལ་ཐོག་མར་སྒྲོན་པའི་སྒྲོམ་པ་བླངས་ནས་དེའི་རྫོགས་སུ་འཇུག་སྒྲོམ་ལོན་ནི་ཞེས་ཟེར་མོད། དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ངོ་བོ་ལའང་བྱེད་པར་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཐལ་བ་གསུམ་

ལེན་ལའང་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ལེགས་པར་བཤད་པས། བྱེད་ཀྱི་དེ་ཐེ་བཙུན་ས་པར་གྱི་དགོངས་པར་མ་སོང་བ་འདྲའོ། །འདིའི་སྐབས་གོ་ཤིག་གི་དོན་རྣམས་ལ་ཆེར་གསལ་མ་མཛད་པ་འདུག་པ་དང་། དེ་འདྲའི་
 རིགས་ལ་ཁུ་དོ་མི་ཤེས་གསུང་བ་ནས་ཡང་ལན་ཡང་འབྲལ་དོ་མ་ཤེས་སོ། །ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་གིས་ཐལ་བ་གཉིས་པ་ལ་འདོད་དེ་སྟོན་སེམས་བཏང་ན་བྱུང་སྟོམ་གཏོང་བ་ལུགས་གཉིས་ཀ་མ་ཐུན་ཞེས་མདོ་སྟུང་པ་སོགས་བྲངས་འདུག་པས་སྟུང་པ་རིན་
 པོ་ཆེའི་དགོངས་དོན་དེ་ཀ་ཡིན་ཤས་ཆེ། འོན་ཀྱང་སེམས་ཙམ་ལུགས་ལ་སྟོན་སེམས་བཏང་བ་ཅུ་སྟུང་དུ་མི་བཞེད་པ་འདྲ་སྟེ། འདི་དག་མཁའ་པ་དག་འབྱེད་དུ་འང་མདོ་ཙམ་བཤད་ཡོད་ཅིང་། རྒྱས་པར་གསེར་ཐུར་ཆེན་པོ་དང་དཔག་བསམ་འདོད་
 འཛོལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་འདིར་མ་སྟོས། ཡང་སྐབས་གཉིས་པར་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཐོགས་བྱུང་དུ་ཅེས་པ་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ལ་དགོངས། ཞེས་པའི་བར་བཀའ་སྤྲུལ་བ་ལ། བྱེད་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་དུ་ཀུན་
 མ་ཁྱེན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཕྱིས་ཟིན་པའི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་དང་སྟོན་པ་སོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྟོན་ལས་མ་བཤད་པས་ཅེས་པ་ནས། ལྷ་སྐབས་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་
 ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་བར་གྱིས་གནང་བ་ལ། ཁོ་བོས་མཁའ་པ་དག་འབྱེད་དུ་དེ་དག་ནི་གཞན་ལ་སྐྱེད་བའང་སྟོན་ཀྱིས་ཏྲོག་བཅས་ཁོ་ན་མཛད་པར་འདུག་སྟེ། གསེར་ཐུར་གྱི་དྲིས་ལན་གྱི་ཕྱོགས་ཙམ་དུ་འང་མ་ཁྱེན་པ་

༡ ལྷ། འདུག་ཅེས་སོགས་དང་། སྐབས་དོན་སྤྲོད་པོ་ལ་འོན་ཤེས་ཆེན་གྱི་ལམ་སྟོན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོད་མེད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོད་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྟོན་པའི་སྐབས་དེ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
 ཆར། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོད་དོས་འཛིན་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་དང་། བྱེད་གྱི་དེ་དག་ལ་ཤེས་བྱེད་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནའང་། རིན་ཆེན་འབྲེང་བའི་ལུང་དེ་བྱེད་རྒྱུ་ལ་སེམས་དཔའི་
 ཐེག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་སོང་ལ། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དགག་ལན་དུ་ཞེས་སོགས་གྲིས་སྒྲུང་བ་ནི་འབྲེལ་ཡང་མི་འདུག་སྟེ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཀ་རྣམ་གཏམ་ཡིན། ཁོ་བོས་དེ་འདྲ་
 རྒྱ་ཁས་བླངས་པ་མེད། ཁོ་བོས་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་པ་ལ་དེ་འགོག་པར་བཞེད་ནས་སྤྱུ་སྤྱུ་གྱིས་དེ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ནས། བདག་ལ་བསྟོད་པའི་རྒྱན་ཞིག་བཀའ་སྟོན་གྱི་རྩལ་རྩོམ་པ་དང་བཅས་པའི་བར་གྲིས་གནང་
 བ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོད་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྟོན་པའི་སྐབས་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྟོད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཆར་ཞེས་པ་དེ་བདག་གི་རྣམ་གཏམ་མིན། མཁས་པ་བྱེད་རང་གི་འདེལ་གཏམ་གྱི་གསུང་ལས། དེ་འདྲ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་ཐེག་པ་
 གསུམ་ཀའི་ལམ་འབྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྟོན་པའི་སྐབས་རྣམས་ལ་ཐེག་ཆེན་སྡེ་སྟོད་ཅེས་བུ་ཞིང་གསུངས་འདུག་པ་ལ་བསམས་ནས་ཞུས་པ་ཡིན་མོད། དགག་ལན་དུ་ཁོ་བོས་དེ་འདྲ་ཁས་བླངས་པ་མེད་གསུང་བ་རྩལ་འགྲོས་སུ་འདུག་སྟེ་བཏང་

སྒྲིམས་སུ་བཞག་ ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས་རིན་ཆེན་སྤེང་བའི་ལུང་དེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་བྱས་འདུག་གིས་པའང་འབྲེལ་མེད་སྐྱམ་སྐྱམ་ཅིའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་དེར་འདུག་གིས་གནང་བ། བྱེད་རང་གི་འབེལ་གཏམ་ལས་རིན་ཆེན་སྤེང་བའི་
 ལུང་དེའི་དོན་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་པར་གསལ་ནའང་། གླུ་ཀ་ཞུས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པས་འདིར་ཡང་ལན་དེ་ཙམ་མོ། ཡང་ཀུན་མ་བྱེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་དོན་ལས་སྤྲུགས་སྒྲིམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སོགས་གསུངས་པ་ལ་སྒྲིམ་ནས་པར་
 ཆེན་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཁྱོད་པའི་སྒྲིམ་མེ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞུས་པས་དེ་དག་རིགས་པའི་སྤེང་བ་ལུང་རིགས་དང་མཐུན་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་བཀོད་པ་ལ། དགག་ལན་དུ་འདི་དག་དཔྱད་རྒྱུ་ཡོད་དེས་སེས་གྱང་
 འདུག་ ལན་ལྷལ་ཡང་ལ་ལར་ལན་བདེ་བར་སྤྱང་། འགའ་ཞིག་འབྲུལ་དགའ་འདུག་ ད་ལྟ་ནི་བྱེད་ཀྱི་གསུང་གི་བང་མཛོད་ལས་བྱོན་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་དཔྱད་དོན་གྲོལ་བའི་འདོད་པ་མ་ཡོངས་པར་ཡོང་བའི་མཁའ་དབང་ལྷུག་གི་འབྲེལ་མེད་
 དང་། འབྲེལ་ཡོད་ལ་མེད་ཀྱི་སེམས་དྲིའི་ལུང་པོ་ལ་ལན་ཐེབས་དགའ་བས་དོན་གྱི་ཁྱུངས་སུ་བྱས་ཏེ་དེ་དག་ལ་ཞུ་ལན་གྱི་རྣམ་པ་མ་སྒྲིམ་གྱིས་གནང་བ། བདག་གི་དེ་དག་ལ་འབྲེལ་ཡོད་མེད་ཅི་ལྟར་ནའང་རྒྱ་ཁྱོད་སྒྲིམ་གསུང་དེ་དག་ལ་དགག་ལན་
 གྱི་རིམ་པ་མ་གནང་འདུག་པས། ཡང་ལན་ཡང་ཞུ་དོ་མི་སེས་འདུག་པའི་བཏང་སྒྲིམས་སུ་བཞགས་སུ་གསོལ་བ་རང་ལེགས་པར་འདུག་ ཡང་ཁོ་པོའི་མཁའ་པ་དགའ་བྱེད་ལས་གོ་ཤིག་ན་སྒྲིབ་མ་གྲངས་ངེས་མེད་པའི་དབང་བསྐྱར་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་

༡ ལྷོ། བྱེད་དུ་མི་རུང་པའི་ས་བཅད་མཛེད་ནས་ཞེས་སོགས་བྲིས་པ་ལ། དགག་ལན་དུ་ས་བཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་ཚིག་མེད་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་དང་། ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེས་གྲངས་
 དེས་མེད་པའི་དབང་བསྐྱར་སྒྲིན་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་གསུངས་མོད། དེའང་སྐབས་ཐོབ་སྒྱུར་བཏང་གི་དབང་དུ་མཛེད་སོགས་བྲིས་གནང་བ། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་བཞེད་པ་དང་བསྐྱུན་ན་བདག་གི་དེ་ལའང་ཚིག་དགམ་དག་ཕྱན་བྱ་བུ་ཡོད་ཤས་ཆེ་མོད། དེ་
 སྐབས་སྒྱུར་བཏང་གི་དབང་དུ་མཛེད་པ་ཡིན་ཞེས་ལྟན་རྒྱུ་གདབ་པར་འདུག ཡང་བྱེད་གྱི་གསུང་ལས་གཞན་དུ་ན་བྱེད་གྱི་གཞུང་འདིར་ཡང་། སྐགས་གྱི་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པ་ན། །སོགས་དང་། སྦྱོད་པའི་རྒྱུད་གྱི་དབང་བསྐྱར་ལ། །སོགས་ལ་
 རང་འགལ་སྐབ་རིགས་པར་འགྱུར་བས་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ་བྲིས་གནང་བ། བྱེད་རང་གི་གསུང་དེ་ནི་རྗེ་བཙུན་ས་པམ་ལ་དགག་པར་འདུག་པས་འདི་རིགས་ལ་ཁུ་དོ་མི་ཤེས་གྲང་། །ཁོ་བོའི་མཁས་པ་དག་འབྱེད་ལས་སློབ་མ་གྲངས་དེས་མེད་པར་དབང་
 བསྐྱར་བ་སྒྲིན་བྱེད་དབང་བསྐྱར་མིན་ན་སྦྱོད་རྒྱུད་གྱི་རྣམ་སྐྱེད་མཛོད་བྱང་ལས་གསུངས་གྲངས་དེས་མེད་པར་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པ་སྒྲིན་བྱེད་མིན་པར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་བྲིས་པའི་ལན། དགག་ལན་དུ་བཤད་ཟིན་མ་ཐག་པ་དེས་རྟོགས་ལུས་བྲིས་གནང་
 བ། དེས་རྟོགས་ལུས་མི་ལུས་ཇི་ལྟར་ན་གོང་གིས་དེས་རྟོགས་ལུས་པར་ཆེལོ། ཡང་ཁོ་བོའི་མཁས་པ་དག་འབྱེད་ལས་སྦྱོད་རྒྱུད་དབང་ལ་ཁ་ཆམ་ཁ་ཡར་གྲངས་དེས་མེད། སྒྱུར་གྲངས་དེས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་བྲིས་པ་ལ། དགག་ལན་དུ་

སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ལ། སློབ་མ་གྲངས་ངེས་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་འདུག འོན་ཀྱང་པམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་བཞེད་པ་དངོས་སུ་འདུག་པས་གྲུབ་མཐའ་གྲེས་པ་ཡིན་གྱིས་གནང་བ། སྤྱོད་རྒྱུད་དབང་ལ་ཁ་ཆམ་ཁ་ཡར་གྱི་
 གྲངས་ངེས་མེད་མོད། སྤྱིར་གྲངས་ངེས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་མ་བཅུ་ལས་ལྷག་པ་ལ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ལ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ལ། སློབ་མ་གྲངས་ངེས་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་དངོས་སུ་
 འགལ་གསུང་བཅིམ་ཇོད་དེ། གཞུང་དེའི་དགོངས་པ་སྤྱོད་རྒྱུད་དབང་ལ་ཁ་ཆམ་ཁ་ཡར་གྱི་གྲངས་ངེས་མེད་པ་དང་དགོངས་པ་འགལ་བ་མེད་དེ། གསེར་ཐུར་ཆེན་མོ་ལས། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ལས། སློབ་མ་གྲངས་ངེས་མེད་རྒྱུར་
 བ། རྒྱུ་ཆེན་ནས་བཅུ་ཡི་བར་དག་གི་ གྲངས་ངེས་མཇོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཞེས་པའི་རྒྱུ་ཆེན་པར་བཞག་པ་གཉིས་པའི་ལན་དུ། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ལ། སློབ་མ་ཁ་ཆམ་ཁ་ཡར་གྱི། འངས་པ་མེད་མོད་གྲངས་མེད་མིན། བཅུ་ལས་
 ལྷག་པ་བཀག་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དགག་ལན་དུ་མངོན་བྱས་ལས་སེམས་ཅན་ཆོད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྗེས་བཟུང་གི་སྐབས་ཡིན་ཤས་ཆེ་འདྲ་། དེས་དོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་དུས་ཀྱི་སློབ་མ་ལ་འང་
 གྲངས་ངེས་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན། དཔེར་ན་རྩོམ་འབྲེང་བའི་དྲིལ་ཆོག་ཏུ་ཞེས་སོགས་སློབ་པ་བྱེད་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ཤས་ཆེ། ཁོ་བོའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་འཆད་དེ། སྤྱོད་རྒྱུད་ལས་སློབ་མ་རྗེས་བཟུང་ལ་གྲངས་ངེས་མེད་པ་དེ་སྤྱོད་

11

༡༡།

ཁྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་དངོས་གཞི་ལའང་གྲངས་ངེས་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ། པཌ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་བཞེད་པས་སྤྱོད་ཁྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ལ་བརྩམས་ལྷན་པ་བཀག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གྲངས་ངེས་མེད་པ་
མ་ཡིན་པར་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་། གསེར་ཐུར་གྱི་གོང་གི་དེའི་འཕྲོས་དེའི་ལས། དེ་ལྟའང་རྗེས་བབ་ཀྱི་སློབ་མའི་གྲངས་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཁྱེད་ཀྱི་གསུང་གིས་ས་པཌ་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་འཕྲེང་བ་ལའང་སྤྱོད་ཁྱུད་ཀྱི་དབང་
ལ་མ་གཏོགས་དབང་གཞན་རྣམས་བསྐྱར་བའི་སློབ་མ་ལ་གྲངས་ངེས་བྱེད་པ་གཞིར་བཅས་ཡིན་ཞེས་འོ་ལ་ཆོད་མཛད་འདུག་པ། ཁྱེད་རང་དོན་ཕྱེད་བའི་དབང་བསྐྱར་དུས་ཀྱང་གྲངས་ངེས་མཛད་ནས་གནད་གི་ཡོད་པ་གཞིར་བཅས། དེའི་གོང་གི་ལམ་
འབྲས་དང་རིགས་ལྡན་སོགས་ལས་འཕྲོས་པའི་གསུང་རྣམས་ནི་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་ཆོག་པ་བཅད་གཉིས་བྲིས་ཡོད་པའི་ལན་གྱིས་རྣམ་པར་འདུག་པས་འདིར་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་གོ །ཡང་ཁོ་བོས་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་སྤྱི་ཁྱུད་ཀྱི་དབང་ལ་
གྲངས་ངེས་བསྟན་པ་དེ་ཁྱུད་སྤྱོད་གོང་མ་གཉིས་ལ་འཇུག་ན། མདོན་བྱང་ལས་གྲངས་ངེས་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱོད་ཁྱུད་ཀྱི་ལུང་ཡང་གོང་མ་གཉིས་ལ་ཅའི་ཕྱིར་མི་འཇུག་ཅེས་སོགས་བྲིས་པར་དགག་ལན་དུ། ཁྱེད་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་ས་སྐུ་པའི་རྗེས་
འཛིན་དང་བཅས་པ་འགོག་སླིང་འདོད་འདུག་པས་ཅི་ཡིན་མི་ཤེས་བྲིས་གནད་པ། སྐབས་འདིར་ཡང་སྤྱོད་ཁྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ལ་གྲངས་ངེས་མེད་པ་ས་སྐུ་པའི་བསྟན་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཞལ་མ་ཐུན་ན་ཁྱེད་ཀྱི་གསུང་དེ་མེད་ཤས་ཆེན་འདང་། ས་སྐུ་པའི་

བསྟན་འཛིན་གོ་སྒྲུག་རྣམ་གཉིས་ལས་པམ་ཆེན་སྒྲུག་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གསེར་ཐུར་ལས་སྟོན་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྟར་ལ་གྲངས་ངེས་ཡོད་པར་གསུངས་པས་ངེད་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་སྟོན་དེ་ག་ལ་
 འཇུག་ ཡང་ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཁའ་པས་པ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་ལྟར་ན་སྟོན་རྒྱུད་དབང་བསྟར་ལ་གྲངས་ངེས་མི་མཛད་པས་ཁོ་བོས་མཁའ་པས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བྱ་རྒྱུད་དབང་ལ་གྲངས་ངེས་དགོས་པའི་ལུང་། རྒྱུད་སྟེ་གོང་མ་གཉིས་ལ་འཇུག་གྱུར་
 བ། མཛོན་བྱང་ལས་གསུངས་གྲངས་ངེས་མེད་པ་ཡི། སྟོན་རྒྱུད་ལུང་ཡང་གོང་མར་ཅིས་མི་འཇུག་ ཁེས་བྲིས་པའི་ཉེས་པ་དེ་དེར་རེག་གམ་སྒྲམ་ནའང་། དགག་ལན་དུ་ཅི་ཡིན་མི་ཤེས་བྲིས་གྲང་བས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་ གཞན་ཡང་ཁོ་
 བོས་། སོ་ཤིང་འདྲོར་སོགས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཉིད་ལས། གསུང་གི་རྒྱུད་སྟེ་གོང་མར་མེད་གྱུར་ན། སོ་ཤིང་ཁྱོར་རྒྱ་བསྐྱུང་སྒྲུད་ཀུ་ཤ་བྱིན། རིམ་བཞིན་དབང་བཞིའི་སྟོན་གོན་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དགག་ལན་དུ་སོ་ཤིང་འདྲོར་བ་སོགས་རྒྱུད་སྟེ་
 གོང་མའི་དབང་ལ་མེད་བྱས་པ་མིན། གོང་མར་ཆོག་ཟིན་ལམ་གསུངས་པ་སྟོན་རྒྱུད་ནས་ཡར་ཁབ་གང་སྟེ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་བྲིས་གནང་བ་དེ་ཀ་གསུང་དགོས་ཤས་ཆེ། ཡང་ཁོ་བོས། ནང་འཇུག་དངོས་གཞི་ཡེ་ཤེས་དབབ་པ་ཡང་། གླམ་མེད་
 རྒྱུད་ལས་མ་གསུངས་རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད། ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ལུང་གསལ་པོ་གང་། ཡེ་ཤེས་དབབ་སོགས་སྒྲམ་མེད་ལས་ཟབ་འགྱུར། ཞེས་པའི་དགག་ལན་དུ་ ནང་འཇུག་དངོས་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་དབབ་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། རྗེ་བཙུན་

༡༡། འིན་པོ་ཆེའི་མངོན་རྟོགས་སྒྲོན་ཤིང་སོགས་སུ། མང་དུ་རབ་ཏུ་བརྗོད་པས་ཅི། ཁི་ལྟར་དེ་ཉིད་འདུག་པ་ཡི། ཁེས་སོགས་འདྲེན་པར་མཛད་འདུག་པས། རྗེ་བཙུན་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་པམ་ཆེན་གྱི་གསེར་ཐུར་ལས་ཀྱང་
བཤད་སྐྱོད་བ་དེར་འདུག་པས་འཐད་པ་ལོས་ཡིན། ཡང་བྱེད་གྱི་གསུང་ལས་ཁོ་བོས་སྒྲུ་མེད་ནང་པན་ཚུན་གཅིག་ན་མི་གསལ་གཅིག་སོས་ན་གསལ་ན་ཁེས་སོགས་སྒྲུ་བ་ནི་ཀུན་མ་བྱེན་འབྲུག་པ་པར་དཀར་པོའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ཞིང་ས་ལུགས་དང་ཡེ་མི་
གཅིག་བྱེད་རང་ས་འབྲུག་གི་གྲུབ་མཐའ་མ་འདྲེས་པ་ཐམས་ཅད་སོ་ཐད་སོར་སྦྱོངས་སོགས་བྲིས་གནང་བ། རྗེ་པར་དཀར་པོའི་དགོངས་པར་སོང་ཤས་ཆེ། ས་ལུགས་དང་ཡེ་མི་གཅིག་གསུང་བ་དོགས་པ་སྒྲོན་བསུས་དང་འོ་ལ་ཆོད་དུ་འདུག་
སྟེ། བྱེད་རང་ལྟར་ན་ས་ལུགས་ལ་འང་རྒྱུད་སྟེ་གོང་མར་གསལ་ཁ་ཡོད་བཞིན་དུ་འོག་མའི་ལུགས་གོང་མར་སྦྱོར་བ་འཐད་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། མིན་ཏེ་གོང་མར་གསལ་ཁ་ཡོད་བཞིན་དུ་འོག་མའི་ལུང་གོང་མར་མི་སྦྱོར་བ་ས་འབྲུག་དགོངས་པ་
མཐུན། སྦྱོར་ས་འབྲུག་དགོངས་པ་མཐུན་པ་རྣམས་སྟོགས་མཐུན་པར་བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པ་འདྲ། ཡང་དགོངས་པ་མི་མཐུན་པ་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོ་བ་རྣམས་ཐད་སོ་ཐད་སོར་བསྐྱུང་བ་མ་གཏོགས་བསྐྱེད་བསྐྱུང་ཡེ་བྱས་པ་མེད་ལགས། བདག་ཉིད་
ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་ས་སྒྲུ་པ་རྒྱུ་ཏའི་སྒྲོམ་གསུམ་སོགས་གྱི་དགོངས་པ་འདྲ་རྗེ་བཙུན་ཉིད་གྱི་དགོངས་པ་ཐད་སོར་བཞག་ནས་གསེར་ཐུར་དང་བསྐྱན་སྒྲོན་སོགས་གྱི་ལོགས་བཤད་ལུང་རིགས་གྱིས་བརྒྱན་ཏེ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་རྗེ་འབྲི་བྱུང་པ། དེའི་རྗེས་

འདུག་གི་གསུང་སོགས་བསྐྱེས་ནས་བཤད་པ་མེད་པས་ཁོ་བོའི་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་གཞུང་དོན་བཤད་པ་རྣམས་ལ་ད་དུང་སྤྱགས་རྟོགས་བཅུག་པས་འཇུག་པ་ཡོད། ཡང་ཀུན་མཁྱེན་འབྲུག་པ་པརྟ་དཀར་པོའི་དགོངས་དོན་གྱི་གྲུབ་
མཐའ་ས་ལྷགས་དང་དགོངས་བཞེད་མི་གཅིག་པ་རྣམས་ཀུན་མཁྱེན་འབྲུག་པའི་གསུང་གི་སྒྲིམ་གསུམ་སྤྱིང་བསྟན་དང་། བརྟག་གཉིས་འཆད་པ་རྣམས་ལ་དྲི་བ་མཛད་པ་དང་། དེའི་ཡང་ལན་ཀ་ཤི་ཀ་རྣམས་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་ཐད་སོར་
བཞག་པ་མ་གཏོགས་རབ་དབྱེའི་གཞུང་སོགས་དང་བསྐྱེས་པ་ཡོ་མེད། གང་ན་འདི་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་ས་བཅད་དེ་རྣམས་ནི་བྱེད་རང་གི་འབེལ་གཏམ་གྱི་གསུང་ལ་དཔགས་པའི་ཁོ་བོ་རང་གིས་ཆོག་ས་བཅད་དུ་སྤྱེབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁོ་བོའི་མཁས་པ་
དག་འབྱེད་དུ་འབེལ་གཏམ་ལས་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དེ་ཉིད་ལ་འགལ་འདུའི་རྩོད་པ་བཏང་འདུག་གསུང་བའང་། རང་གི་ལུང་དོན་འཆད་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ནས། དབང་བསྐྱར་དངོས་གཞིའི་ཆོ་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་དབང་ལྡན་གཅིག་གིས་སྤྱོད་མ་
གཅིག་ལས་ལྷག་པ་ལ་ཅིག་ཅར་བསྐྱར་བར་མ་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱིས་པ་ལ། དག་ག་ལན་དུ་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དེ་ཉིད་ལ་འགལ་འདུ་ཡོད་ན་ཅང་ལོས་ཐལ། ཁོ་བོས་ནི་འགལ་འདུའི་རྩོད་པ་བཏང་འདུག་གསུང་པ་ཡིན་སོགས་དང་། འགལ་
འདུ་བཏང་འདུག་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་མཁས་པས་སྤྱོད་མ་གཅིག་གམ་གསུམ་ཞེས་སོགས་སྤྱོད་མའི་གངས་ཁ་ཡར་བ་གསུངས་བཞིན་དུ། ཡང་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་གཉིས་སམ་གསུམ་མམ་བཞིའང་རུང་ཞེས་པ་ལ་སྤྱགས་རྟོགས་ཅེ་གཏད་ནས་སྤྱོད་མ་

།གཉིས་དང་བཞི་ལ་སོགས། ཟུང་དུ་བཤད་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་གསུངས་ཅོན་ཞེས་པ་ནས། སློབ་མ་རེ་རེ་ནས་བཀུག་ཏེ། །ཚོག་བཞིན་དུ་བསང་གཏོར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྒྱུ་འཆད། །འཆད་རྒྱུ་མེད་པའི་
 བར་གྱིས་གནང་བ་མཁུལ་པ་བྱེད་གྱིས་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་གྱི་ལུང་། གཉིས་སམ་གསུམ་མམ་བཞི་འདྲུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དབང་བསྐྱར་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་སློབ་མ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་གྲལ་དུ་ལྷན་ཅིག་འདུག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་། གྲངས་ཁྱེད་པ་
 ཉི་ལུ་ཅུ་ལྟ་སོགས་ལ་དབང་གྲལ་གཅིག་ཏུ་ཆུ་ཅོད་པ་ཆ་གཉིས་དབང་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱར་ནས། དེ་ཚེར་བ་དང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དྲེ་སློབ་དཔོན་གྱི་འོས་སུ་གྱུར་པ་གཅིག་ལས་མེད་ན་སོ་སོར་བྱ་མི་དགོས། །འོས་སུ་གྱུར་པ་གཉིས་སོགས་པའི་གྲངས་
 ཁྱེད་ཁྱེད་པ་ལ་དང་ཡོད་གྲུང་རུང་རེ་རེ་ནས་བོས་ལ་དབང་སྐྱེད་ཀྱི་སྐྱེད་དུ་བཞག་ལ་ཆུ་དབང་རྒྱས་པར་བསྐྱར་ཏེ་དྲེ་སློབ་དཔོན་དུ་མངའ་གསོལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་གྱི་ལུང་དཔེ་དོན་དུ་འཆད་པ་ནི་ལུང་དོན་མཁའ་བྱུར་པ་འདྲ་སྟེ། སྤྱི་རྒྱུད་
 ཀྱི་ལུང་དཔེ་དོན་དྲེ་སློབ་དཔོན་གྱི་འོས་སུ་གྱུར་པ་ལ་སྐྱར་བའི་ཚོན་འདྲུང་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རུང་ན་དཔེ་དོན་དུ་འགྲོ་ཤས་ཆེ་ནའང་། དེ་བཞིན་མི་རུང་བར་རེ་རེ་ནས་བསྐྱར་དགོས་པར་བཤད་པས་སོ་སྐྱེད་མོ། །ཡང་བྱེད་གྱིས་གསུང་གིས་སློབ་མ་རེ་
 རེ་ནས་བཀུག་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་རྒྱུ་མེད་གསུང་བའང་མི་མང་དེ་འདྲི་དག་གི་དོན་ལ་ཁོ་བོས་མཁུལ་པ་དགའ་བྱེད་དུ་བཤད་ཟིན་པ་རྣམས་ལ་གཟིགས་ཏོག་ཆེར་མ་གནང་བ་ལོས་ཡིན། མདོར་ན་པ་ཆ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་གསེར་སྐུར་ལེའུ་

1482.2.2.2.2.2.2.2.

གསུམ་པའི་དྲི་བ་དུག་པར། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་དག་ལས་ནི། །དཀྱིལ་ལ་ཁོར་དག་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བའི། །སློབ་མ་གཉིས་དང་བཞི་ལ་སོགས། །བྱུང་དུ་བཤད་པ་འག་འཁྱིལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དངོས་ལན་དུ་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི།
སློབ་མ་རྗེས་འཛིན་དང་སྟོག་མོ་གྱི་དུས་སུ་ཉེར་ལུ་མན་འཆད་ཀྱི་གྲངས་ཁ་ཡར་བའི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཐབས་གཅིག་ཏུ་ཆོག་ས་པ་ལ་རྗེས་འཛིན་དང་སྟོག་མོ་གྱི་ཆོག་ཡོད་ས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས། དབང་བསྐྱར་དངོས་བཞིའི་ཆོག་ནི་སློབ་མ་རེ་རེ་ནས་བྱ་
བར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་རྒྱུད་ཉིད་ལས། སློབ་དང་ལྡན་པས་ཆོག་འདིས། །སློབ་མ་རྣམས་ནི་ལེགས་པར་བཟུང་། །སློབ་མ་རེ་རེ་ནས་བཀུག་ཏེ། །བསང་གཏོར་བྱ་བ་བཞིན་བྱས་ལ། །ཞེས་དང་། སློབ་མ་གཅིག་ནས་བཀུག་ནས་ནི། །ཆོག་
བཞིན་དུ་ཡོན་ལུས་ཏེ། །ཆོག་ཤེས་པས་བསང་གཏོར་བྱ། །ཞེས་དང་། མཁས་པས་ཅིག་ཙར་སློབ་མ་གཉིས། །དབང་བསྐྱར་བའི་ཡོད་ས་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་འདྲ་དབང་བསྐྱར་དངོས་བཞིའི་དུས་སུ་སློབ་མ་གཉིས་སམ་བཞི་དུས་གཅིག་
ཏུ་གྲལ་ལ་འདུག་ཏུ་མི་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་མོད། དབང་རྗེས་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་སློབ་མ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་དུས་ཅིག་ཙར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། དེ་ཉིད་ལས། གཉིས་སམ་ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་སོ་
སོ་སོ་སོར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་ཁོ་བོའི་རྟོག་བཟོ་བྱས་པ་མིན་ཞིང་། ཡང་བྱེད་ཀྱི་དགག་ལན་དུ་སློབ་མ་གཅིག་གམ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་ཁ་ཡར་བ་གསུངས་པ་དེ་ཁས་ལེན་ནམ། གཉིས་དང་བཞི་ལ་སོགས་པའི་

420

༡། །ཁ་ཆམ་གསུངས་པ་དེ་ཁས་ལོན་གྱིས་གནང་བའང་། གསེར་མུར་གྱི་གསུང་གི་མ་དེ་གཉིས་ལས་རྟོགས་པར་རུས་སོ། །ཁྱེད་གྱི་དགག་ལན་དུ། མ་ཁས་པས་ཅིག་ཅར་སློབ་མ་གཉིས། །དབང་བསྐྱར་བ་ནི་ཡོངས་མི་
 དུ། །ཞེས་པའི་དོན་ལའང་ཁྱེད་གྱི་འབྲུ་སྒྱུ་ག་སྒྱུ་ག་དེ་འདྲས་ནི་རྒྱུད་གཞུང་རྒྱུད་རང་གསལ་ན་ཀྱང་ཞེས་སོགས་གྱིས་གནང་བ། རྒྱུད་དོན་ལའང་པ་དེ་འབྲུ་སྒྱུ་ག་མིན། དེ་ལྟར་ཡིག་ལམ་ལ་བཀོད་པ་དེས་རྒྱུད་གཞུང་རྒྱུད་གསལ་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ལའང་
 པ་དེ་གསེར་མུར་གྱི་གསུང་དང་ས་མ་ཐག་པ་དེའི་གདོང་ས་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱེད་གྱིས་གསུང་གིས་རྒྱུད་དེའི་དོན་བྱ་རྒྱུད་ལ་རྒྱ་དབང་རྒྱས་པའི་སློན་ས་སློབ་དཔོན་གྱི་འོས་སུ་གྱུར་པ་ལ་ལོགས་སུ་བསྐྱར་བ་དེ་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་གསུམ་
 སྤྱིའི་ཆོ་ག་ན་ཡོད་སོགས་གསུང་བ་ནི་འཐད་པ་ལོས་ཡིན། ཡང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་གསེར་མུར་ལས། སློད་པའི་རྒྱུད་གྱི་དབང་བསྐྱར་ལ། །སློབ་མ་གྲངས་ངེས་མེད་གྱུར་ན། །གཅིག་ནས་བཙུལ་བར་དག་གི། །གྲངས་ངེས་མཛོད་པའི་ལྟར་
 ཡིན། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་སློད་པའི་རྒྱུད་གྱི་དབང་བསྐྱར་ལ། །སློབ་མ་རྗེས་འཛིན་གྲངས་ངེས་མེད། །ཅེས་གཞུང་བཙུན་ལོགས་ཤིང་བདེ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཁྱེད་གྱིས་འབེལ་གཏམ་དུ་མངོན་བྱུང་གི་ལུང་དང་ས་གྱི་ཆོད་འདི་བྱས་
 སོ་ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་ཆོད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་དང་ས་ནས་དཔྱད་པ་མཛོད་པ་ལ། །ཁོ་བོས་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་སྤྱི་རྒྱུད་དང་མངོན་བྱུང་ལས་རྗེས་འཛིན་གྱི་སློབ་མ་ལ་གྲངས་ངེས་ཡོད་མེད་གྱི་བྱུང་པར་ནི་བརྟགས་

८७॥

ནས་མཛེས་འཛིན་པ་དང་། མཛེས་སྤྱད་བཟུང་ནས་རྟག་པའི་བྱུང་པར་ཡིན་ཞེས་སོགས་གྲིས་པ་ལ། དགག་ལན་དུ་གསུང་སྤྲུམ་དེར་མཛེས་སྤྱད་བཟུང་ནས་རྟག་པར་བཤད་པ་ནི་ཡི་གེ་མ་དག་པ་ལོས་ཡིན་ནམ་ཞེས་སོགས་གྲིས་གནང་བ་དེ་ཡི་གེ་མ་དག་པ་
མིན། ཚིག་གཉིས་པོ་དེ་གསེར་ཐུར་གྱི་གསུང་དངོས་ཡིན་པས་འབྱུང་པ་མི་སྤྱད། བྱེད་གྱི་གསུང་གི་དེ་ལ་བརྟགས་ནས་མཛེས་སྤྱད་འཛིན་པ་དང་། མ་བརྟགས་པར་མཛེས་སྤྱད་བཟུང་བའི་བྱུང་པར་ཡིན་གསུང་ན་ནི་ཚིག་དེ་ལ་འབྲེལ་ཅིག་ཡོང་ངོ་ཞེས་གྲིས་
པ་འང་གསེར་ཐུར་གྱི་གསུང་དེ་དང་དེ་གཉིས་དོན་འདྲ། ཡང་ཁོ་བོས་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་འབེལ་གང་མ་གྱི་ཞལ་བྱངས་དེ་ལ་ལུང་རིགས་ཁས་བྱངས་འགལ་བའི་གཞོན་བྱེད་གསུམ་བསྟན་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་མངོན་བྱུང་གི་ལུང་དངས་པ་སོགས་
ལ་ལུང་དེའི་དགོངས་དོན་རང་ལུགས་སོགས་ཀྱང་ཁོ་བོས་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་མ་དོ་ཙམ་བཀོད་ཟིན་ཅིང་། འདིར་ཡང་ལུང་དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་པ་ཙམ་སྟོན་ཅུས་མོད། ཡི་གེས་བསྟན་པ་ནས་འདིར་མ་སྟོས་སོ། །རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གཞོན་བྱེད་
འཕངས་པ་ལ་དགག་ལན་དུ། བཟང་པོ་བྱུང་། ལན་གྱི་བྱངས་ཚད་ཡིན་མིན་ལ། །བྱུང་པར་ཅི་ཡང་ཡོད་དེ་ལ། །ཞུ། སྟི་རྒྱུད་གྱི་དེ་ནི་སྟིར་གྱི་དབང་བསྐྱར་གྱི་སྟོབ་མའི་བྱངས་ཚད་ཡིན་ཞིང་། སྟོད་རྒྱུད་གྱི་དེ་ནི་བསྐྱལ་བར་ལྡན་པའི་ཉུང་མཐའི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱངས་ཚད་ཡིན་གྱི། སྟོད་རྒྱུད་གྱི་དབང་གི་སྟོབ་མའི་བྱངས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོགས་གྲིས་གནང་བ་ལ་འང་སྤྲུམ་གྱི་འགལ་བ་དེ་ཁ་སོ་ན་གནས་ཏེ། སྟོད་རྒྱུད་གྱི་སྐལ་བར་ལྡན་པ་ཉུང་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱངས་ཚད་དུ་སོང་།

1

ཨོཾ་ཧཱུྃ་ཨོཾ་ཧཱུྃ་ཨོཾ་ཧཱུྃ་

༡༡། །བས་གཞོན་ཅིང་། ཡང་དེ་ཉུང་མཐའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་གྱི། སྒྲིམ་གྲངས་ངེས་མིན་ནི་སྒྲིམ་ན་ཉུང་མཐའི་གྲངས་ངེས་ཀྱིས་གོ་མི་ཚོད་པར་ཐལ་བ་དང་། བྲེང་བའི་ལུང་གིས་སྐལ་ལྔ་ན་གྱི་སྒྲོ་བམ་བརྒྱ་སྟོང་ལ་དུས་ཅིག་ཅར་
སྒྲོད་རྒྱུད་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བས་ཚོག་པར་བཤད་པ་དེས་གཞོན་པ་སོགས་འདི་དག་གྲང་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་དེ་ཙམ་མོ། །ཡང་གསུམ་པ་ཁས་སྒྲངས་པ་འགལ་བ་ཐལ་བར་འཕངས་པ་ལ། དགག་ལན་དུ་འགལ་
འདུག་སྒྲིམ་པའི་དབྱུད་པ་འཇུག་ཤས་ཆེ། །ཁོ་བོས་ནི་ཡང་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་འདུག་མོད། གསུང་དེ་འཕྲོས་ལས་དེ་ནི་དེའི་དོན་གྱི་དམིགས་བསལ་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ནི་གོ་བ་རྒྱེད་རྒྱུ་ཆེར་མ་
བྱུང་། གང་ནའང་དེའི་འཕྲོས་ནས་དེས་ན་བྱེད་ཀྱིས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་པའི་ཚོག་འདི་སྐས་ཤིང་གཞི་མེད་ལ་ནང་འགལ་བ་སྟོན་པ་བཟང་། མཚན་ཉིད་པའི་རིགས་པ་ལ་ཀུན་འབྱུང་ཟེར་བ་ཅིག་ཡོང་བ་དེ་རིགས་
ཡིན་སོགས་བྲིས་གནང་བའང་། ཡང་ལན་ནི་སྒྲིང་པོ་སྐལ་ལྔ་ན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་སྒྲོད་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བརྒྱ་ཚན་གྱི་གྲངས་ཚད་བཞག་པ་དང་། ཡང་དོར་འབྲེང་གི་ལུང་དང་ས་ནས་སྐལ་ལྔ་ན་སྒྲོ་བམ་བརྒྱ་སྟོང་ཡོད་ནའང་ཅིག་ཅར་སྒྲོད་རྒྱུད་ཀྱི་
དབང་བསྐྱར་བས་ཚོག་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དབང་དུ་མཛོད་པ་ཡིན་ནི་སྒྲིམ་ནང་འགལ་སོན་གནས་ལ། ཡང་སྐལ་ལྔ་ན་གྱི་སྒྲོ་བམ་བརྒྱ་སྟོང་ལ་ཅིག་ཅར་སྒྲོད་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དབང་དུ་བྱས་

པ་དེ་སྐར་སྐལ་ལྷན་ལ་སྒྲིལ་བྱུང་བྱུང་གི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བཅུ་ཚུན་གྱི་གྲངས་ཚད་གསུངས་པ་དེའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་གསུང་བྱུང་འདྲ་བས། དེ་ལྟར་ན་སྐྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་ཅི་ལྟར་ན་འདྲ་ཆོག་དེ་ལ་གོ་བྱུ་གཅིག་ཡོང་ཤེས་
 ཆེ། གཞན་ཡང་འདི་དག་ལ་ཞུ་བྱུང་མི་ཉུང་ཙམ་འབྱོར་པ་འདུག་ན་འདྲ་ཡི་གེ་མང་བ་དང་། མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་འདྲ་བཤད་ཟིན་པ་དེར་མདོ་ཙམ་འབྲུས་པར་སྒྲུང་བས་འདིར་ཡང་ལན་དེ་ཙམ་མོ། །ཡང་ཀུན་མཁྱེན་འབྲུག་པ་པར་དཀར་པོའི་
 གསུང་གིས། དུས་འཁོར་ཕྱིན་པའི་དབང་ནི་མང་པོ་ལ། །སྟོན་ཞིང་དེ་སྐད་སྒྲུས་གྲུང་མཛེས་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཐད་གྱི་འབེལ་གཏམ་དུ་དུས་འཁོར་འབྱེད་ཆེན་དུ་རྒྱལ་པོ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་ཚངས་པའི་དྲང་སྟོང་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ལ་
 དབང་བསྐྱར་བར་བཤད་ཅེས་པ་ནས། དེང་སང་གི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བྱུར་མི་རུང་ཞེས་པའི་བར་བྲིས་གནང་བ་ལ། །ཁོ་བོས་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་སྒྲོམ་གསུམ་ལས། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་རབ། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 རྒྱ་བཟང་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་དཔལ་ལྷན་བྱུ་སྐར་གྱི་དགྱིལ་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་དཔེར་མཆོན་ནས། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་མདོན་སུམ་དུ་སྒྲུལ་བ་དམིགས་ཏེ་གསལ་བ་ལ། སྟོན་གྱི་ཆོག་འཕགས་པའི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་
 གྱི་ཞེས་སོགས་དང་། དགྱིལ་ཆོག་དེའང་མདོ་ལྷགས་ནས་གསུངས་པའི་སྟོན་ཆོག་དེ་ཆོག་གི་རྒྱས་བྱེད་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་སྟོན་སྟོན་པ་བཞུགས་པའི་དུས་མདོ་ལྷགས་ལ་སྟོན་ཆོག་དེ་ཆོག་གི་དབྱེད་གསུངས་པའི་བཞིན་སྒྲགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་

༡༡། གྲིཾ་ཆོ་ག་ལའང་གསུང་དགོས་པ་ལས། སྟོན་སྟོན་པ་བཞུགས་པའི་དུས་སྟགས་གྲིཾ་ཆོ་ག་ལ་སྟོན་ཆོག་ད་ཆོག་གི་དབྱེ་བ་གསུངས་པ་མཁའ་པ་རྒྱལ་གསུངས་པས། དེང་སང་ཁ་ཅིག་མདོ་ལུགས་གྲིཾ་རིགས་འགྲེ་བྱས་
ནས་སྟགས་གྲིཾ་ཆོ་ག་ལའང་སྟོན་ཆོག་ད་ཆོག་ཏུ་བྱེད་པ་ཇེ་བཅུ་གྲིཾ་དགོངས་པ་ཡིན་ཟེར་བའང་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་ལ་ཞེས་བཀོད་པ་ལམ་ཁས་པ་བྱེད་གྲིཾ་དགག་ལན་དུ་ངེད་གྲིཾ་འདོད་པ་བཀོད་པ་དེ་དག་ནི་ཁོ་བོའི་མཁའ་པ་དག་འབྱེད་གྲིཾ་ཆོག་རིགས་ཇི་
བཞིན་པ་རང་ནི་འདྲི་བ་མ་མཛད་པ་འདུག་མོད། གང་ན་བྱེད་གྲིཾ་གསུང་གིས་སྟོམ་གསུམ་རྒྱན་ལས། འག་འཁྱིལ་སྟགས་ལ་སྟོན་ཆོག་ད་ཆོག་བྱེད། རྒྱ་དང་འཕགས་སྟལ་གཞུང་ལས་དེ་མ་བཤད། ཁྱེས་གསུངས་པ་དེ་སྟོང་བར་བཞེད་ནས་ས་
ལུགས་པ་དགག་པར་གནད་བྲིས་པ་ནི་མིང་པ་ལ་པའི་དཔེ་མཆུ་བསྒྲིགས་པ་ཟེར་བ་དེ་རིགས་སུ་སྟངས། ངེད་གྲིཾ་ནི་སྐབས་འདིར་སྟོམ་གསུམ་རྒྱན་གྲིཾ་ལུང་དེ་དྲངས་པ་འང་མཛད། སྟོར་སྟགས་གྲིཾ་ཆོ་ག་ལ་སྟོན་ཆོག་ད་ཆོག་གི་དབྱེ་བ་མི་བྱེད་པ་གཞུང་
དེའི་དགོངས་པར་སོང་ཤས་ཆེ། ཁོ་བོས་མཁའ་པ་དག་འབྱེད་དུ་ནི་སྟོན་སྟོན་པ་བཞུགས་པའི་དུས་སྟགས་གྲིཾ་ཆོ་ག་ལ་སྟོན་ཆོག་ད་ཆོག་གི་དབྱེ་བ་གསུངས་པ་མཁའ་པ་རྒྱལ་གསུངས་པ་ཡིན། སྟོན་སྟོན་པ་བཞུགས་དུས་མདོ་ལུགས་ལ་སྟོན་
ཆོག་ད་ཆོག་གི་དབྱེ་བ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྟགས་གྲིཾ་དབང་བསྐྱར་གྲིཾ་ཆོ་ག་ལའང་སྟོན་ཆོག་ད་ཆོག་གི་དབྱེ་བ་གསུངས་པའི་མདོ་རྒྱུད་གྲིཾ་ལུང་གསལ་པོ་ཡོད་ན་སྟོན་རིགས་པ་ལས་སྟོན་རྒྱུ་མཛད་དོ། ཁྱེས་མ་ཟད་མདོ་ལུགས་གྲིཾ་རིགས་འགྲེ་བྱས་ནས་

སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོག་ལའང་སྤྲོན་ཆོག་ད་ཆོག་བྱེད་པ་ཇེ་བཅུ་ཉི་དགོངས་པ་ཡིན་ཟེར་བའང་། སྤྲོན་ཀྱི་ཆོག་འཕགས་པའི་ཡིན། ཞེས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་ནའང་དེར་སྤྲོན་ཆོག་ཅེས་པ་ཞིག་ཆོག་ཟེན་ལ་བྱུང་མོད་ཀྱང་། ད་ཆོག་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་
 དངོས་སུ་ཟེན་པ་མེད་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོག་ལ་སྤྲོན་ཆོག་ད་ཆོག་གི་དབྱེ་བ་གསུངས་པའི་ཇེ་བཅུ་ཉི་གསུང་གསལ་པོ་ཡོད་ན་སྤྲོན་པར་རིགས་པ་ལས་སྤྲོན་རྒྱུ་མེད་དོ། །ཡང་ཁོ་བོའི་མཁས་པ་དག་འབྱེད་ལས་འཇམ་དཔལ་གྲགས་
 པས་བྱང་སྤོང་བྱེ་བ་ལྷག་བྱེད་དང་བཞི་ལ་དུས་གཅིག་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དེ་སྤྱུལ་པའི་དགྱིལ་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནམ་མིན་གྱིས་པ་ནས། དེང་སང་སྤྱུལ་པའི་དགྱིལ་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་མི་རུང་བ་ལྟར་བཤད་པའི་དམ་བཅའ་ཉམས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
 པར། སྤྲུང་དགག་ལན་དུ་བྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཞེས་པ་ནས། ལྟར་དམ་ཐེན་ཆ་ཡིན་ནམ་ཁོ་བོས་ནི་སྤྲོན་ཀྱི་དེ་དག་དེང་སང་གི་སོ་སོ་སྤྱོ་བོས་བྱར་མི་རུང་བུས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་གྱིས་གནང་བ་ནི། ཆོག་དེ་དག་ལ་ལྟར་ཞེས་པ་ཡོད་མེད་ལ་མ་
 རྟོས་ཀྱང་ཆོག་གོགས་ལ་དེ་ལྟར་འཁོད་པ་མ་ཐེན་ཆ་ཡིན་མིན་མཁས་པ་བྱེད་རང་གིས་དགོངས་པར་རག་ལས་པར་འདུག། བྱེད་ཀྱི་གསུང་དེང་སང་སྤྱུལ་པའི་དགྱིལ་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་མེད་ཅེས་པའམ། གཏན་ནམ་མི་རུང་སྤྱུས་པ་མེད་གསུང་བ་ལའང་
 བྱེད་རང་གི་འབེལ་གཏམ་ཀྱི་གསུང་གིས་སྤྲོན་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ད་ལྟའི་ཇེས་འཇུག་གིས་བྱར་རུང་ན་སྤྲོན་ནལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་བེད་པ་ལ་བདག་མེད་མས་སྤྱུལ་པའི་དགྱིལ་དུ་དབང་བསྐྱར་འདུག་པས་ན་བེད་པའི་ཇེས་འཇུག་ནམས་ད་ལྟ་སྤྱུལ་པའི་

སྒྲིལ་ཆོས་མཆོད་ཉིད་པར་བཞེད་གསུང་བའང་གྲུམ་མཐའ་ཡིན་གས་ཆེ། འདི་དག་ལ་ཞུ་བ་འདྲ་འབྱོར་པ་འདུག་ནའང་མཁའ་པ་དག་འབྱེད་དུ་འང་རྒྱས་པ་ཅམ་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མ་སྒྲིལ་སོ། །ཡང་བྱེད་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་དུ་ཆོག་ས་བཅད་གཉིས་པའི་
ལན་གྱི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ལ་གྲངས་ངེས་བྱེད་ན་དེའི་རིགས་གཏད་ཇེས་གནང་ལའང་གྲངས་ངེས་དགོས་སོ་ཟེར་བའདི་འདྲ་སྤུ་ལ་ཟེར་རྒྱུ་ཡིན། ཡར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཞུས་མཛད་དོ། །དབང་བསྐྱར་དང་རིགས་གཏད་ཇེས་གནང་རྣམས་དོན་ལ་བྱེད་པར་
མེད་དོ་སྒྲུལ་པ་དེ་བྱེད་རང་ལམ་གྱི་རྩ་བ་དབང་བསྐྱར་ལ་ཆས་ཆོད་རས་བོར་མཛད་པ་དེའི་སྒྲིལ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། འོན་ཀྱང་ཞེས་པའི་ཆོག་རུས་ཀྱང་དགོས་ཞེས་པའི་བར་པར་ཆེན་གྱི་རྣམ་གཞག་འཇུག་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་པ་དེའི་ཇེས་སྤུ་སྤུ་མ་དེ་རང་ལ་
ཐུགས་རྩེ་གཏད་ནས་ཞེས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བྱེད་ནི་སྤྱི་བར་ཀུན་རྩེ་ས་པར་ལ་ཨུའུ་རྩེ་དང་ཆས་ཆོད་རས་བོར་ཀྱང་མཛད་ཀྱིན་འདུག་པས་ཞུ་དགོས་བྱུང་བ་ལགས་སོ། །དོན་ལ་པར་ཆེན་བྱེད་རང་གིས་རྣམ་སྤྲུང་མཛད་ན་བྱུང་གི་ལུང་བྲངས་པ་དེ་
ལའང་ཆོག་སྤྱི་བར་འབྲེལ་བསྒྲིགས་པའི་གོ་བ་རྣམ་མཁེགས་མཐེབས་འདུག་པས། དེ་མ་ཐེབས་པས་སྒྲིག་བཤད་འདྲ་མཛད་ནས་ས་པར་དང་མི་མཐུན་པའི་གྲུབ་མཐའ་གསལ་འཇུགས་མང་པོ་མཛད་གནང་བ་མཁེན་པའི་སྤྱན་ལྷན་བྱེད་རང་གིས་དགོངས་
ལོས་ཡོད་ཅེས་པའི་བར་བྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་འདྲི་རྒྱུ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་བྲིས་སྤྲུང་བ་ལ་ཁོ་བོས་མཁའ་པ་དག་འབྱེད་དུ། སྐབས་འདིར་གསེར་ཐུར་དུ་ནི་མ་གསུངས་མོད་ཅེས་སོགས་ནས། བྱེད་ཀྱི་པར་ཆེན་ལ་བསྟོད་པ་མཛད་པ་དེ་ལ་ངད་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་

ལྟུང་ཟད་ཅིག་བྱས་ཡོད་ཞུས་པའི་ཉམས་ལྡན་དང་། མཁས་པ་བྱེད་རང་ལ་དོན་གྱི་སྒྲིན་དག་སྒྲོ་ག་གཅིག་ལུང་བའི་བར་གྱིས་པར། བྱེད་གྱིས་དགག་ལན་དུ་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་ག་སྒྲོ་ལ་ནས་བྱིས། ད་ལན་ཡང་བྱེད་བྱུགས་རིག་
 ལེགས་པོ་འཆོལ་བྱུང་སོགས་དང་། ཆོགས་བཅད་གཉིས་པ་དེ་གང་ལ་ངོས་འཛིན་གསུང་བ་ནི་གཏམ་འདོད་ཡིན་ནམ། གཞན་ནི་མི་སྲིད། དེའི་གོང་གི་ཆོགས་བཅད་དང་པོ་གང་ནས་ཡིན་ལ་རག་ལས། པར་ཆེན་ལ་དོགས་པ་མ་མཛད་པར་ཆེན་ལ་
 ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེའི་ལན་བཏབ་པ་རྣམས་ཀྱང་འབེན་མེད་གྱི་མདའ་འཕེན་དུ་སོང་བྱིས་གནང་བ། འདི་སྐབས་ངེད་གྱི་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བྱེད་གྱི་འབེལ་གཏམ་གྱི་བཞེད་པ་བཀོད་པ་དེ་ལ་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་མོས་སམ་ཆོད་ལ་མ་ཆོད་གྱི་ལྷག་ཆད་
 ལྟོ་སྒྲིན་བྱུ་ཞིག་བྱུང་འདུག འོན་ཀྱང་བྱེད་གྱི་འབེལ་གཏམ་གྱི་འདི་སྐབས་སུ་ཆོགས་བཅད་འདི་དང་འདི་ཞེས་མེད་པའི་སྒྲོམ་ཡོར་དུ་ཆོགས་བཅད་དང་པོའི་ལན་དང་། གཉིས་པའི་ལན་དང་ཞེས་བྱིས་པ་ནི་ལོང་བའི་མཁས་དབྱུག་དང་འདྲ་སྟེ་ཆོགས་བཅད་
 དང་པོ་དེ་གང་ཡིན་ངེས་པ་མེད་པའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་པ་གང་ཡིན་སུས་ངོ་ཤེས། ཀོང་པོའི་ཤ་ཡུལ་བཤད་པའི་དཔེ་དེར་གདའ། ཡང་ན་ནི་བྱེད་གྱི་འདི་སྐབས་གྱི་གསུང་འདི་ལ་མ་ངོན་ཤེས་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་ལྟ་དགོས་པ་འདུག གཞན་ཤེས་རིགས་
 སུ་མི་འདུག ཁོ་བོས་ཀྱང་བྱེད་གྱི་འབེལ་གཏམ་གྱི་གསུང་ཆོག་ཆད་གཉིས་པ་གསུང་བ་དེ་གང་ལ་གསུང་རྒྱུ་ཡིན་དོགས་པ་བྱུང་བ་ནས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་པ་དེ་གང་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུས་པ་ཡིན། ཡང་བྱེད་རང་གི་དགག་ལན་དུ་འབེལ་གཏམ་གྱི་

ཆོགས་རིགས་བཀོད་པ་ལ་ཆོགས་བཅད་གཉིས་པའི་ལན་ནི་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་པ་ཞེས་པའི་ཐད་དུ་བུ་བའི་རྒྱུད་ལས་བཀག་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་སོགས་ཡིག་རྒྱུད་ལ་རྒྱུ་བའདུག་པ་དེ་ལ་དགོངས་རྒྱུ་ཡིན་ན་ནི་ཁོ་བོས་ཕྱོགས་སུ་ཕྱི་སྤྱེལ་བར་
མ་སོང་། མཁས་པ་བྱེད་རང་གི་འབེལ་གཏམ་གྱི་འདི་སྐབས་ཆོགས་བཅད་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ཞེས་པ་སྟོམ་ཡོར་དུ་སོང་བ་དང་ཕྱོགས་སུ་ཕྱི་རང་སྟོམ་འགོས་སུ་བྱེད་རང་གིས་མཛོད་པ་ནས། དེད་ཀྱི་དེ་ལ་འང་ཆོག་གི་ཁྱིམ་ཆོས་དེའི་སྐབས་མཚམས་
ཆོད་ཤོས་རང་མ་བྱུང་འདུག་ནའང་། བྱེད་རང་གསུང་བ་ལྟར་ག་ཟུན་གྱི་སྤྱད་གི། རྒྱུ་འབྱུང་གི་ཕྱི་སྤྱེལ་བུང་གཤའོ། །ཁོ་བོ་ལ་རིག་པ་འཆོལ་བྱུང་ཕྱོགས་དུན་བསྟེན་མཛོད་སོགས་ཡང་ཡང་བཀའ་སྟོན་པར་མཛོད་འདུག་ན། ཁོ་བོ་ནི་རིག་པ་འཆོལ་
བའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་དེ། སྒྲམ་དམ་པ་མཉམ་མེད་ལྟ་ཅེ་བ་ཆེན་པོའི་བཀྱིན་ལས་སེམས་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་རང་ངོ་འཕྲོད་པའི་བྱུང་ཅིག་ལ་སོགས། ཕྱོགས་དུན་རྟེན་མཛོད་གསུང་བའང་དུན་པ་མ་ཡེངས་ཅམ་བྱུང་ཆོད་ཀྱི་སྟོང་བའི་བྱུང་ཡང་ཡིན། དེ་བས་བྱེད་
རང་གི་འབེལ་གཏམ་གྱི་གསུང་དེ་ལ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱི་སྤྱེལ་བུང་གཤའོ། །གཞན་འདི་དག་གི་ལུང་རིགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་དགག་ལན་གང་ཡང་མི་འདུག་པས། ཡང་ལན་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྟོམ་པའང་དེ་ཀར་འདུག་གོ། །ཡང་མཁས་པ་བྱེད་ཀྱིས་འབེལ་གཏམ་དུ་འོན་
ཀྱང་སྒྲམ་མཚན་ཉིད་དང་ལྟན་པས་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་ལ་སོགས་མང་པོ་ལ་དབང་བསྐྱར་ནའང་དབང་བསྐྱར་མཚན་ཉིད་པར་འགོ་སྟེ་ཞེས་སོགས་བཀོད་སྤྱད་བ་ལ། ཁོ་བོས་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་དེ་ནི་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་

1 ལྟོ། ། 158 ། བྱེད་པར་རྩེ་བཙུན་ས་པམ་གྱི་གསུང་ལ་རེག་གཅོད་ཁོ་ནར་སྤངས་སྟེ། དཔེར་ན་རབ་བྱུང་གང་ཟག་ནི། །གསུམ་ལས་མང་བ་འཇུག་མི་རུས། །སྤྲུག་ས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པ་ན། །གྲངས་ངེས་མེད་པར་དབང་
 བསྐྱར་བྱེད། །འདི་ནི་རྩོམ་འཆང་གིས་བཀའ། །ཅེས་སྟེ་ལ་ནས་གསུངས་པ་འདི་ལ་འབྲེལ་ཞིག་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་བྲིས་པ་ལ། བྱེད་ཀྱི་དགག་ལན་དུ་དེ་ལ་ཀུན་གྱིས་ཕྱི་ན་འབྲེལ་ལོས་ཡོད། །འོ་ན་བྱེད་རང་བསྐྱབ་བྱུ་རབ་བྱུང་གསུམ་ལས་
 མང་བ་འཇུག་མི་རུས་པ་དེ་ཁས་ལེན་རུས་སམ་མཉོ་བས་མཛོད་བྲིས་གནང་བ། ཆོག་དང་པོ་དེ་བྱེད་བཅའ་ཁན་པོས་དབང་གི་གྲངས་ངེས་ལ་མ་ཕྱིས་གསུང་རྒྱུ་ལོས་ཡིན། ཆོག་གཉིས་པ་དེ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་ངེད་ཀྱིས་རབ་བྱུང་ཐག་རྒྱུ་སོགས་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དགོངས་པར་འདུག་ནའང་། དེ་བྱེད་ཀྱིས་འོད་གསལ་ལ་གཟིགས་པ་ཡིན་ནམ། ངེད་ཀྱིས་ནི་རབ་བྱུང་སྐབས་ཁན་ཕྱན་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་འང་གསུམ་ལས་མང་བ་ལྟག་ལེན་ལ་བྱེད་ཀྱི་མི་བདོག་ དེས་ན་བསྐྱབ་བྱུ་རབ་བྱུང་གསུམ་ལས་
 མང་བ་འཇུག་མི་རུས་པ་དེ་ཁས་ལེན་རུས་ཞུས་པས་ཆོག་པར་འདུག །ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་དེའི་འཕྲོས་ལས། །འདི་ནི་རྩོམ་འཆང་གིས་བཀའ། །ཅེས་པ་དེའང་སྤྱིར་བཏང་ཡལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་མཛོད་པ་དེའང་ས་པམ་རང་གིས་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་
 སོགས་དང་། དེས་ན། ལྷག་མ་དམིགས་བསལ་མཛོད་པ་ཡི། །ཞེས་པ་མ་དག་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། དེ་པ་གོ་ན་ཐུགས་བསྐྱེད་མཛོད། །ཀྱི་བར་བྲིས་གནང་བ། བདག་ལ་སྟོབས་བསྐྱེད་ཅི་ལྟར་ཡོང་མི་ཤེས་འདུག བདག་ལ་མཛོད་ཤེས་མེད་ཀྱང་རིག་

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

ཤེས་ཡོད་པས་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ། ལྷག་མ་དམིགས་བསལ་མཛད་པ་ཡི། ཞེས་སོགས། དམིགས་བསལ་བྱས་པའི་ལྷག་མ་ཡི། སློབ་མ་ལ་ནི་གྲངས་ངེས་ཡོད། ཅེས་པའི་གཞུང་དུ་བསྐྱར་རྒྱུར་འདུག་པ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྗེ་བཙུན་ས་པར་
བྱི་གཞུང་ལ་བསྐྱར་བཀོད་མང་པོ་བྱས་ཞེས་སྐྱར་པ་ལས་མེད་པའི། བྱེད་རང་གིས་ས་པར་བྱི་གཞུང་ལ་མ་དག་ཅེས་པ་དང་བསྐྱར་བཀོད་གྲང་མཛད་པ་བྱེད་རང་ས་སྐྱ་པའི་བསྐྱར་འཛིན་སྐྱ་དབང་བཙུན་པ་མ་གཏོགས་ཏེ་ཅང་ཐལ་ཆེས་སོ་སྐྱ་མ་མོ། །ཡང་
དགག་ལན་དུ་གོང་གི་སྐབས་དོན་སློབ་མ་བརྒྱལ་སོགས་པ་མང་པོ་ལ་དབང་བསྐྱར་ནའང་དབང་བསྐྱར་མཆོན་ཉིད་པར་འགོ་བཙའ་ཞེས་པ་ནས། བརྒྱའབ་འཁྱིལ་གི་མིག་ལྟར་འབྱུལ་ཆགས་པ་ཞེས་པའི་བར་ལ། རྗེ་རྗེ་བྱེད་པའི་དབང་མང་པོ་ལ་སྐབས་
གཅིག་ཏུ་སྐྱང་བའི་ཕྱག་ལེན་སུས་འགོག་ གཞན་འདི་དག་ལ་ཞུ་རྒྱུ་འདྲ་ལོས་འབྱུར་ཏེ་མཁས་པ་དག་འབྱེད་འདིར་ཡང་བཤད་པའི་ཁོངས་ལས་རྟོགས་པར་རུས་ཤིང་འདིར་ཡི་གས་གྲང་སུན་པས་དེ་ཙམ་མོ། །ཡང་འབྲེལ་གཏམ་དུ་དབང་བསྐྱར་དང་
རིག་གཏམ་རྗེས་སྐྱང་རྣམས་དོན་ལ་བྱེད་པར་མེད་དོ་སྐྱམ་པ་དེ་བྱེད་རང་ལ་མ་གྱི་རྩ་བ་དབང་བསྐྱར་ལ་ཕྱག་རྒྱས་ཆོད་རས་བོར་མཛད་པ་དེའི་སྒྲིན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཆུང་ས་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་ལ། ཁོ་བོའི་མཁས་པ་དག་འ་
བྱེད་ལས་རིག་གཏམ་གྲང་སྒྲིན་བྱེད་ཡིན་གསུང་ལ་ཁད་ཁད་པ་གཅིག་ལ་ཕྱགས་བསམ་ཞིག་མཐོངས་ནས་ཞེས་སོགས་བྲིས་པ་ལ་དགག་ལན་དུ་གཞི་མེད་ཀྱི་ལོ་བཤོ་གཡས་རྒྱུང་འདུག་ འདི་ནས་བཟུང་མང་རབ་ཅིག་ལ་ལན་མི་དགོས་པར་འདུག་ ཡང་

432

ྐ

ཡང་བསྐྱོས་པ་མང་ཞིང་དབྱུང་དགོས་ངེས་ཤེས་པ་རང་མི་འདུག་གིས་གནང་བ། འབྲེལ་གཏམ་སོགས་སུ་འང་སྐྱོས་པ་ཕྱན་བུ་འདུག་མོད། གང་ནའང་འདི་ངེད་ལ་གསུང་རྒྱུར་འདུག་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཕྱན་བུ་བསྐྱོས་པ་དང་མ་དག་པའི་ཆ་གསལ་འགའ་རེ་འབྱུང་བ་གཞིར་བཅས། མཆོག་གི་ཉིན་བྱེད་དབང་པོས་ཁ་བྱེ་བའི། །བདག་སྒྲེའི་མེ་ཏོག་བརྒྱ་ཇི་ཙམ་གྱི། །དཔྱོད་ལྡན་དགའ་བའི་ཆོལ་དུ་འབྱུངས་མོད་གྱང་། །སྤྱོད་པ་འཛིན་བུང་བས་ངོ་མཚར་འཛིན་པ་འང་ཅི། །ཞེས་གྱང་སྤྲུལ་སོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡང་ལན་གྱི་སྒྲོས་པ་ནི་སྐབས་འདིར་གཞི་མོད་དུ་འདུག་པས་སྒྲོས་མ་དགོས་སོ། །ཡང་འབྲེལ་གཏམ་དུ་བབས་ལུང་གི་སྐབས་དེ་ཆེས་བཟུང་གི་སྐབས་ཡིན་ནའང་། དེས་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ལ་གྱངས་ངེས་མི་འགྲུབ་སྟེ་ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱུད་སྟེ་གཞན་གསུམ་ཆེས་འཛིན་གྱི་སྒྲོབ་མ་ལ་གྱངས་ངེས་བྱེད་པས། དེས་དབང་བསྐྱར་གྱི་སྒྲོབ་མའི་གྱངས་ཡང་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་གིས་གནང་བར། ཁོ་བོས་མ་ཁས་པ་དགའ་བྱེད་དུ་དེ་ནི་ཁས་སྒྲུངས་ནང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ་ལུང་གི་དོན་དེ་སྤྱོད་རྒྱུད་རང་ཉིད་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་གསུང་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཞེས་སོགས་གིས་པར། དག་གའ་ལན་དུ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་གི་སྒྲོབ་མ་ལ་གྱངས་ངེས་མོད་པ་དང་། རྒྱུད་སྟེ་གཞན་གསུམ་གྱི་སྒྲོབ་མ་ལ་གྱངས་ངེས་ཡོད་པར་སྐབས་སྐབས་དོན་གཅིག་པོ་ཡིན་པས་བྱེད་གྱིས་བཏོད་པ་དེ་འདྲ་ཅི་ལ་ཟེར། ལྷག་ཆད་བུང་བའི་ཡི་གེ་མ་དག་པ་གཟིགས་པ་ཡིན་ནམ། ཆོག་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་ལའང་གཟིགས་མཛོད་གིས་གནང་བ། ཁོ་བོས་འབྲེལ་གཏམ་གྱི་གསུང་དེ་དག་ལ་

གཞིག་འཇུག་ལེགས་པར་བྱས་ལགས་པ་ལྷག་ཆད་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་མ་དག་པ་མཐོང་བར་མི་འདུག་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་འབེལ་གཏམ་གྱི་གསུང་དེད་གྱིས་བྲིས་པ་དེ་ཀ་ཇི་བཞིན་བྱེད་རང་གི་དགག་ལན་དུ་འང་ཁོ་བོས་འབེལ་གཏམ་དུ་ཞེས་དེ་ཀ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་
 དུ་འབྲི་བར་མཛད་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱེད་གྱི་འབེལ་གཏམ་གྱི་གསུང་དེ་དག་ལ་ཁོ་བོས་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་དེ་དག་བཏྲོས་པ་བཏྲོས་མཆོག་ཏུ་བཞག་པས་སྟ་གོན་གྱི་སྟོབ་མ་ལ་གྲངས་ངེས་མེད་ན། དབང་བསྐྱར་གྱི་སྟོབ་མ་ལ་འང་
 གྲངས་ངེས་མེད་དགོས་ཏེ། དབང་བསྐྱར་གྱི་སྟོབ་མའི་གྲངས་སྟ་གོན་གྱི་སྟོབ་མའི་གྲངས་ལ་ཏྲོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་འཛིན་ལ་གྲངས་ངེས་མི་མཛད་ན་སྟ་གོན་གྱི་སྟོབ་མ་ལ་འང་གྲངས་ངེས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟ་གོན་གྱི་དུས་གྱི་སྟོབ་མའི་གྲངས་
 དེ་རྗེས་འཛིན་གྱི་གྲངས་ལ་བཏྲོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་གྱི་སྤང་བ་མི་བྱད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྲིས་པར། དགག་ལན་དུ་ཉེ་ཉེ་དེང་སང་ལུ་དམར་བྱུང་རྒྱུ་སྤྱིང་པའི་པོ་བྱང་ན་འཁོར་གསུམ་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཞིག་བཅོལ་ཡོད་པ་འདྲ། ཤོག་བུའི་
 ལེགས་ལ་འང་ཤོམ་སྤུང་ཆད་འདུག། དག་འར་བ་བྱུང་གསུང་བྲིས་ནས། དགག་ལན་དངོས་ལ་དེ་ལྟར་བཏྲོས་པའི་ཕྱིར་ན་སྟོབ་མ་རྗེས་བབྱང་ལ་གྲངས་ངེས་ཡོད་བྱས་པ་ཡིན། དེ་མེད་ན་ཞེས་སོགས་ཟེར་ན་འདོད་ལན་ཐེབས། གྲངས་ངེས་མི་མཛད་ན་
 ཞེས་སོགས་ཟེར་ན་བྱུང་པ་མ་བྱུང་བྲིས་གནང་བ། བྱེད་གྱི་དགོངས་པ་དབང་བསྐྱར་གྱི་སྟོབ་མའི་གྲངས་སྟ་གོན་གྱི་སྟོབ་མའི་གྲངས་ལ་བཏྲོས་པའི་ཕྱིར་ན། སྟོབ་མ་རྗེས་འཛིན་ལ་གྲངས་ངེས་ཡོད་བྱས་པ་ཡིན་གསུང་བ་དེ་སྟོད་རྒྱུད་མ་གཏོགས་པའི་

ལྷོ་ལྷོ་གཞན་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་གཞིར་བཅས་པས། དེས་ན་བྱེད་རང་ལམ་འབྲས་གྱི་སློབ་མ་རྗེས་འཛིན་ལ་གྲངས་ངེས་མི་མཛད་པས་བྱེད་རང་གི་ཞལ་སྒྲུང་དེའང་མི་འགྲུབ་བམ་སྒྲུལ་པ་དང་། གཞན་ཡང་བྱེད་
 གྱི་གསུང་གིས་སློབ་རྒྱུ་གྱི་སློབ་མ་རྗེས་བཟུང་ལ་གྲངས་ངེས་མེད་པ་དེས་སློབ་རྒྱུ་གྱི་དབང་ལ་གྲངས་ངེས་མི་དགོས་པ་འགྲུབ་ཏེ། རྗེས་བཟུང་གི་སློབ་མ་ལ་གྲངས་ངེས་མེད་ན་སྟོག་གི་དུས་སུ་འང་དེ་ལ་གྲངས་ངེས་མེད་དེ། དེ་མེད་ན་དངོས་གཞིའི་
 དུས་སུ་འང་གྲངས་ངེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེའང་། བྱེད་རང་ལམ་འབྲས་གྱི་སློབ་མ་རྗེས་འཛིན་ལ་གྲངས་ངེས་མི་མཛད་པ་དེ་ལ་བྱུང་ཆེས་པའི་སྟོན་དུ་འཇུག་གོ་སྒྲུལ་མོ། །ཡང་བྱེད་གྱི་གསུང་གིས་དེ་མེད་ན་ཞེས་སོགས་ཟེར་ན་འདོད་ལ་ན་
 ཐེབས་བྱིས་གནང་བ་དེ་སྟོག་གི་སློབ་མ་ལ་གྲངས་ངེས་མེད་ན་དབང་བསྐྱར་གྱི་སློབ་མ་ལ་འང་གྲངས་ངེས་མེད་དགོས་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་འདོད་ལ་ན་འདེབས་རྒྱུ་ཡིན་ན་དེ་སློབ་རྒྱུ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སམ། རྒྱུད་སྒྲེ་གཞན་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས། དང་པོ་
 ལྟར་ན་འདོད་ལ་ན་རང་ཐེབས་ཤས་ཆེ་ན་འང་གོ་མི་འགྲིག་ཏེ། རྣམ་གཞག་ཕྱི་མ་འདི་ནི་མ་ཁས་པ་བྱེད་རང་གིས་རྒྱུད་སྒྲེ་གཞན་གསུམ་གྱི་རྗེས་འཛིན་གྱི་སློབ་མ་ལ་གྲངས་ངེས་བཤད་པས་ཞེས་སོགས་ཤེས་བྱེད་བཀོད་པ་དེ་ལ་ངེད་གྱིས་དཔྱད་པ་ཞུས་པ་
 ཡིན་གྱི། འདི་སློབ་རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་དེ་ལ་ཞུས་པ་མིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱེད་རང་གིས་རྒྱུད་སྒྲེ་གཞན་གསུམ་གྱི་རྗེས་འཛིན་དང་དངོས་གཞི་སྟོག་རྣམས་ལ་གྲངས་ཡོད་པར་འཆད་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་གྱི་སློབ་མའི་གྲངས་དེའང་སྟོག་གི་

ལྷོ་ལྷོ་

དུས་ཀྱི་གྲངས་ལ་བལྟས་པ་སོགས་དེ་དག་བལྟས་པ་བལྟས་ཆོག་ཏུ་བཞག་འདུག་པས་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་གསུམ་གྱི་སྟོན་གོན་གྱི་སྟོབ་མ་ལ་གྲངས་དེས་མེད་ན་དབང་བསྐྱར་གྱི་སྟོབ་མ་ལ་འང་གྲངས་དེས་མེད་དགོས་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་འདོད་ལན་གནང་བ་དེ་གཞི་མེད་ལ་འདོད་ལན་གནང་བ་པར་འདུག། ཡང་བྱེད་གྱི་གསུང་གིས་གྲངས་དེས་མི་མཛད་ན་ཞེས་སོགས་ཟེར་ན་བྱུང་པ་མ་བྱུང་གིས་གནང་བ་འང་། རྗེས་འཛིན་ལ་གྲངས་དེས་མི་མཛད་ན་སྟོན་གོན་གྱི་སྟོབ་མ་ལ་འང་གྲངས་དེས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོན་གོན་གྱི་དུས་ཀྱི་གྲངས་དེ་རྗེས་འཛིན་གྱི་གྲངས་ལ་བལྟས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་བྱུང་པ་མེད་ལན་གནང་རྒྱུར་འདུག་ནའང་འགལ་ཏེ། འོ་ན་གསལ་ན་ཅི་ག་གཏན་ཆོག་ས་དེའི་བསལ་བཞེས་གྱིས་མ་བཞེས་པས། རྗེས་འཛིན་ལ་གྲངས་དེས་མི་མཛད་ན་སྟོན་གོན་གྱི་སྟོབ་མ་ལ་འང་གྲངས་དེས་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཁས་སྒྲུངས་པར་སོང་བ་དང་། གཏན་ཆོག་ས་དེའི་རྟགས་ཞེས་གྱིས་བཞེས་པས་སྟོན་གོན་གྱི་དུས་ཀྱི་སྟོབ་མའི་གྲངས་དེ་རྗེས་འཛིན་གྱི་སྟོབ་མའི་གྲངས་ལ་བལྟས་པར་ཁས་སྒྲུངས་པར་སོང་བ་གང་ཞིག་བྱེད་རང་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་ལ་མ་འབྲས་གྱི་སྟོབ་མ་རྗེས་འཛིན་ལ་གྲངས་དེས་མི་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་གསུམ་གྱི་བསྐྱུ་ཁ་ལ་མང་པོས་འགལ་ཡང་བྱུང་བས་ཏེ་ཏེ། དེང་སང་པོ་བྱང་བྱང་རྒྱུ་སྒྲིང་པོའི་པོ་བྱང་དུ་འཁོར་གསུམ་གྱི་གཏེར་ཆོན་པོ་ཞིག་བཅོལ་འདྲ་བ་རང་བྱུང་། ཡང་བྱེད་གྱི་གསུང་ལས་ཕྱག་ལོན་ལ་མཛད་ཐུབ་མ་ཐུབ་ནི་ཅི་རིགས་ཡོད་དེ། ས་སྐྱུ་ཚྱོད་པ་སོགས་ད་ལྟའང་ལམ་འབྲས་སོགས་གྱི་སྐྱབས་པ་ལ་ཆེར་ལ་སྟོབ་མ་རྗེས་འཛིན་ལ་གྲངས་དེས་བྱེད་སོགས་

༡

༡།

དང་། རོར་ཨེ་ཤོ་ཆོས་ལྷན་ན་ཆོག་ས་པ་མང་ཞིང་ཕྱིན་ལས་ཆེས་པས་ཕྱག་ལེན་དེ་ལྟར་མཛད་མ་སྟབ་པ་ཡིན། འདུལ་བའི་སྐྱེ་ལ་ཉེས་བྱས་དང་འདྲ་ཞེས་སོགས་བཀོད་སྤྲད་བ་རྟེ་རྟེ། རོར་པའི་དེ་སྐྱེ་ལ་ཉེས་བྱས་
 དང་། དེའི་ལྷག་ས་ལས་སྐྱེ་ཤིང་པའི་དེ་ཉེས་མེད་ཕྱན་སྐྱུ་ཆོག་ས་སྐྱེ་སོང་བ་འདྲ་བས་མཁུ་ས་པ་བྱེད་རང་ཡང་ཉེས་མེད་ཕྱན་སྐྱུ་ཆོག་ས་པ་དེ་ཀུམ་ཛད་ན་ལེགས་སྐྱེ་ཡིན་པ་འདྲ། བྱེད་ཀྱི་གསུང་གིས་དེ་ལ་བརྟེན་སྐྱུ་སྤྲད་པ་དེ་རྩི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་རོར་
 པ་ལ་དགག་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་འདྲ་རྩིས་འཛིན་གྲངས་ངེས་མེད་པ་དང་། སྐྱ་གོན་འབྲེལ་པ་མེད་པ་དང་ཞེས་གསུངས་བྱིས་གནང་བ་དེ་རོར་པ་ལ་སོང་ཤས་ཆེ་འདུག བྱེད་ཀྱི་གསུང་གིས་དེ་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་ས་པ་ཆ་གྱིས། སྐྱར་བཏང་བ་ལ་
 དམིགས་ཀྱི་བསལ། །བསྐྱན་བཅོས་ཀུན་ལ་མཁོ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་འདི་བཟུང་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཨ་མ་མཐས་པར་བྱེད་པ་གཤམ་ཆེ་བ་ཡིན་བྱིས་སྤྲད་བ་དེ་ཅིས་ཀྱང་ཡིན། རྩི་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་དེ་ཁོ་བོས་ཀྱང་མཆོག་
 ཏུ་བཟུང་བ་གཞིར་བཅས། རེད་ཀྱི་སྐྱར་བཏང་དམིགས་བསལ་མི་འཐད་ཞུས་པ་འདྲ་མེད་ཅིང་། ཨ་མ་ཐས་པ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ནམི་བདོག་གོ །ཡང་མཁུ་ས་པ་བྱེད་ཀྱི་གསུང་གིས་སྐྱབས་འདིར་ཁོ་བོས་པ་ཆ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བསྐྱུས་བཤེད་ཀྱི་རྒྱན་ཕུལ་བ་དེ་
 ཉེས་པ་ཆེས་འདུག་པས། དེ་ཕྱིས་ནས་ད་ཆ་རང་ཉིད་ལ། རྒྱ་བས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་བསལ་ལ། །ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གནང་འདུག་པ་བྱེད་རང་དགོངས་པ་གཅི་བར་འདུག །ཁོ་བོས་མཁུ་ས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལ་སྐྱར་

སྒྲིན་དག་པ་སྤུ་ལ་འདམ་གྲགས་པའི་བྱེད་ཆོས་སྤུ་གཏམ་པོ་པ་ཞེས་པ་ནས། འབྲེལ་པ་འདམ་ཅུང་ཟད་བྱས་ཡོད་ཞུས་པ་སོགས་དོན་རང་གིས་ཞུས་པ་མིན་ནའང་། བདག་གིས་ཁོག་དན་དཔེ་མེད་ཅིག་ཞུས་པར་དགོངས་འདུག་པས། དེ་ལྟར་དགོངས་ཕྱིན་
 བདག་གི་དེ་སྒྲིག་ཆེ་བར་སོང་གས་ཆེ་བས་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་ལ། དེར་མ་ཟད་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བྱང་སྤོང་ཨ་ཀུའི་གཏམ་རྒྱུད་ལ་སྤྱར་བའི་ཆོག་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་བྱེད་ལ་ཡུལ་བ་དེའང་གཙང་སིང་བྱིས་ནས་མདོར་ན་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུ་མ་
 དང་། མཁས་པ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུ་གསུང་བྲགས་བྱར་ལ་ཕོག་པ་རྣམས་འགྱུར་པས་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་ལ་ཕྱིན་ཆད་སྤོང་པར་བཀྱིད་པས་བཟོད་པར་བཞེས་ཤིག ཡང་བྱེད་ཀྱི་དགག་ལན་དུ་གང་ལྟར་པར་ཆེན་གྱི་སྤྱུ་ཆེ་བའི་རྣམ་ཐར་བས་མ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་
 རྣམས་ཡང་ཡང་ཐོས་པས་ཞེས་དང་། ས་པར་གྱི་གསུང་དང་མི་མཐུན་པ་འགའ་རེ་སྤྱང་བས་ཞེས་པ་ནས་མཐོལ་བཤགས་ཀྱི་ཆོག་ས་བཙད་གསུངས་པ་ཡན་ལ་ཡན་མི་དགོས་པར་འདུག ཡང་བྱེད་ཀྱི་དགག་ལན་ལས་ད་ནི་སྤྱུ་ལ་སྤྱུ་པ་རྒྱ་དཀར་པོས་
 བརྟག་གཉིས་འཆད་པ་རྣམས་ལ་དྲི་བར་སྤོང་དུང་གང་ཟག་ཉེར་ལྷ་ལས་གཞན་པ་ཞེས་སོགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐའ་དཔྱོད་རྣམས་ནི་ཁོ་པོ་རང་གི་འབེལ་གཏམ་དུ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་འདུག་པས་སྤོང་གོས་རྒྱུ་མི་འདུག་བྱིས་གནང་བ་དེས་འཇུག་
 མི་འཇུག་ཅི་ལྟར་ནའང་བཏང་སྤོངས་སྤུ་བཞག ཡང་ད་དུང་དེའི་འཇོས་ལས་འདིའི་གོང་དུའང་བྱེད་རང་གིས་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་པའི་སྐབས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་འདུག་པའི་བཞེད་པའི་སྐབས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་ཆོག་ས་བཙད་དང་པོ་

7

༡། །དང་གཉིས་པ་ཟེར་བ་གང་ཡིན་དོས་མ་ཟིན་པར་དབུ་རིལ་རིལ་མཛད་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་ཅུང་ཟད་སོང་བྱིས་གནང་བ། བྱུང་གཞི་མེད་པའི་བྱུང་ཚོས་མི་ཡོང་ལ། བྱུང་གཞི་བྱེད་རང་གི་འབེལ་གཏམ་ལ་དེ་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་བྱིས་པ་དང་། བྱེད་ཚོས་དེད་ཀྱི་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་འང་དེ་གཉིས་བསྐྱེས་ནས་འདྲི་བ་ལས་འོས་མ་བྱུང་། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་ཚིགས་བཅད་འདི་དང་འདི་ཞེས་པའི་དོས་བཟུང་མེད་པར་བྱུང་རྒྱལ་དུ་བྱིས་འདུག་པ། ཚིགས་བཅད་གཉིས་མང་བ་དང་དོགས་པ་བྱུང་ནས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་པ་དེ་གང་ལ་དོས་འཛིན་ཅིས་ཀྱང་ཞུས་པ་ཡིན། དེད་ཀྱི་དེ་ལ་འང་འདི་སྐབས་ལྷག་ཆད་ཅུང་ཟད་བྱུང་འདུག་པ་གོང་དུ་ལེགས་པར་ཤབ་ཟིན་པས་དེས་འཐུས་པ་ཡོད་ཅིང་། གཞན་འདི་དག་ལ་འང་ཡང་ལན་མི་དགོས་པར་འདུག ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་གི་འཕྲོས་དེ་ལས་འོག་ཏུ་བྱེད་རང་གིས་སྒྲགས་སྒྲོམ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཁུང་ཞིག་བྱས་འདུག་ཀྱང་གཞི་ནས་དེ་བཟང་དུ་རང་མ་བྱུང་འདུག་པས་དེ་སྐྱབ་མི་ཐུབ་ཟེར་བ་དེ་སྒྲགས་སྒྲོམ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་པ་སྐྱབ་མི་ཐུབ་གསུང་རྒྱུ་ཡིན་ན། དེ་དེར་སྐྱབ་མི་ཐུབ་ན་བྱེད་རང་ལ་འང་གཞོད། ཡང་དེས་སྐྱབ་མི་ཐུབ་ཞེས་པ་དེའི་མཐའ་རྟེན་ལས་ཞིག་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུང་རྒྱུ་ཡིན་ན་དེད་ཀྱི་སྐབས་བྱེད་དེས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་མི་ཐུབ་གསུང་རྒྱུར་འདུག་པས་དེས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་མི་ཐུབ་པ་འང་མིན་ཞིང་། དེ་གཅིག་ཕུར་མ་ཟད་སྒྲགས་སྒྲོམ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྐབས་བྱེད་གཞན་ཡང་མང་།

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

པོ་ཡོད་པས་འགོད་དགོས་ན་བཀོད་པས་ཆོག་ཏེ་ཡི་གས་བསྟན་པ་དང་མཁས་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀྲལ་བའི་པམ་དེད་ཀྱིས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ལྟག་པོ་འདེམ་མེད་པས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པ་ལེགས་པར་འདུག་ཅིང་། བྱེད་པར་འདི་
དག་ལ་སྒྲུ་མ་དམ་པའི་གསུང་གི་གསང་ཆོག་འདྲའང་ཞུ་བྱུ་ཡོད་དེ། དེ་དག་འདིར་མ་སྟོས་པས་དེ་ཙམ་མོ། །ཡང་དེད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་འབྱེད་ལས་བྱེད་ཀྱི་སྟན་ངག་ཐུ་བེད་གི་སྟོང་པོ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། འབྲུག་འདོད་བྱེད་ལེབ་ཀྱི་གསོག་རྒྱུངས་
ཀྱིས། མཁས་གྲུབ་རྒྱུ་མཆོ་དང་ནི་རི་རབ་ལྟར། ཞེས་སོགས་བྲིས་པ་ལ། དགག་ལན་དུ་དེའི་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་མ་འབྲེལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་བཞེད་གནང་འདུག་ནའང་། སྟོན་དེ་དག་འགྲོ་མི་འགྲོ་རང་ནི་མི་ཤེས་འདུག་པས་འདི་དག་ལ་འང་
ཡང་ལན་མ་ཞུས་པས་ཆོག་པ་འདུག ཡང་དགག་ལན་དུ་བྱེད་ཀྱི་པར་བྱིན་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཀུན་མ་བྱེན་རོང་སྟོན་ཆེན་པོའི་མཆོད་བཞེད་ལ་ཤུག་ཀྱི་བསྟན་པ་འབོད་གྲོགས་ཡུལ་གྱི་ཆེར་ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་ཞེས་པ་ནས། འདི་བཅོས་ཞིག་མཛོད་ཀྱི་པར་
གསུང་བ་སྟེ་བབས་སྟན་དང་གསལ་མཁན་ལ་བཀག་པ་མེད་ཟེར་བ་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འགལ་བ་མེད་ནའང་བྱེད་གསུང་བ་དེ་ཐུགས་དག་སྟོམ་པས། ཤུག་ཀྱི་བསྟན་པ་འཆི་མེད་ཡུལ་གྱི་ཆེར་ཞེས་པར་བསྐྱར་ཡོད། ཡང་དགག་ལན་དུ་བབས་བྱེད་ཀྱི་སྟན་
ངག་ཐུམས་ཅད་ལེགས་མཉམ་འདུག་ཅེས་པ་དང་། སྐབས་འདིར་འམ་བུའི་འབེལ་གཏམ་ལ་སྟོན་འཆོལ་ས་ཀྱང་གོ་ཀྱང་བྱེད་པ་ལས། སྐབས་གསུམ་པ་ནི་ཐུགས་དང་འབྲེལ་བས་ཞེས་སོགས་ནས། བཞེད་ཚུལ་རྒྱུ་མཆོའི་རྒྱལ་ཀྱི་བྱེད་བ་ལྟ་བུ་བཀོད་

༡༡། རྒྱུ་ཅི་འདྲ་མཛེས་ཤིང་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་ཡིག་འཛིན་ཏུ་འགྲོ། བྱེད་རང་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་དོན་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡོང་ཞེས་བསྟན་བཅོས་བཅུ་བཅུ་ལ་འདུག་ནའང་། མཁས་པ་བྱེད་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་གྱི་
གསུང་ལ་དོགས་གཅོད་ཞུས་པའི་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་མིང་བཏགས་པ་དང་། ཡང་ལན་སོགས་ཕྱན་བྱུང་དེ་དག་ནི་སྒྲུ་མའི་བཀའ་སྟེན་པར་འདུག་ གཞན་མ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ཉིད་ལས། བྱ་རམ་གྱིང་གུན་སྒྲིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད། །དག་
བར་བྱ་བའི་རོ་ནི་ནང་ན་འདུག་ །ལུན་པ་ཐོས་པའི་མི་ཡི་བྱ་རམ་རོ། །ཞིམ་པོ་རྒྱེད་པར་འབྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བཀའ་གདམས་པའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་འག་འཁྱིལ་གསུང་ལས། སྒྲུ་མ་གད་བྱས་ད་ལྟའི་ལུས་ལ་ལྟོས། བྱིམ་གད་
བྱེད་རང་གི་སེམས་ལ་བྱིས། །ཞེས་པ་སོགས་སྟོན་ལ་འཛེམ་པར་ཤར་བས་ད་ལྟའི་བྱང་མཐོན་པོར་སྟེན། འདི་ཙམ་བསྟོན་ཀྱི་དུས་བཏང་བརྒྱུ་འདྲ་མེད་པས་སེམས་ལ་གདེང་ཐོབ་པའང་གིན་ཏུ་དག་འདྲ་རྟོགས་པ་ན་མཁའ་ལ་ལྟ་བུ་ལ། ཆོས་སྟོན་
སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་བྱེད་ལམ་ལ་རིངས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་བདག་གད་སྒྱིར་མཐུ་རྒྱུད་བ་ནས་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་རིན་མཚན་གསོགས་འབྱུང་བར་དག་འབས། དེ་རིགས་ཀྱི་གྲོས་བཤམས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་རང་ལེགས་པ་འདུག་
ཅིང་། འོན་ཀྱང་མའོངས་པ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྟོན་འབྲེལ་འགྲིག་པ་ཅིས་ཀྱང་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་ག་ལན་གྱི་དེའི་འཕྲོས་བར་གྱི་གསུང་དེ་ན་མས་ལ་ཡང་ལན་དགོས་རྒྱུ་མི་འདུག་ ཡང་དག་ག་ལན་དུ་སྟོམ་གསུམ་ལས། དེས་ན་དེད་

དག་ཚེས་འཁོལ་གཏུམ་འོག་

གི་མཐོང་ལམ་ནི། །འཕགས་པ་མིན་ལ་འབྱུང་མི་སྲིད། །ཅིས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་བྱེད་གི་འབེལ་གཏུམ་དུ་འབྱུང་བའི་སྒྲུལ་འོངས་པ་ལ་སྒྱུར་ན་དོགས་པ་དེ་འབྱུང་ཡང་། །འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་དེ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་བྱེད་ཅིས་བྲིས་སྒྲུང་བ་ལ། །ཁོ་བོས་
མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་ལན་འདིས་རྩོད་པ་དེ་མི་ཁྱེད་གས་པ་འདྲ་སྟེ། །ད་ལྟར་གསར་དུ་སྒྲུབ་འཕམ་འབྱུང་བ་དེ་སོ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟོན་ལ་སྒྲུབ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཅི་སྟེ་འཕགས་པ་ཡུང་གསུམ་པ་བཞེད་ན་ཅི། །དེ་ལས་གཞན་མི་སྲིད་པས་སོ། །ཞེས་སོགས་
རྒྱས་པར་བྲིས་པ་ལ་བྱེད་གི་དགག་ལན་དུ་ཡི་གེ་མ་དག་པ་ཞིག་གཟིགས་པ་འདྲ། །འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་འབྱུང་བ་ལ་བྱེད་དོ་བྲིས་པ་ལ་འབྲེལ་མེད། །ད་ལྟར་གནས་གཞན་འདྲ་སོགས་བྲིས་གནང་བ་དེ་ད་གིས་ནི་དེ་འདྲ་བྲིས་པ་མེད། །ད་ལྟར་ཞེས་པ་བྱེད་རང་གི་
སྟོགས་སྒྲུབ་རྩོད་སྟོང་དུ་བསྒྲུན་པར་འདུག། །གསུང་རབ་ལས་བཤད་ཚུལ་ཐོབ་ཟིན་པ་ལ་ཐོབ་འགྱུར་དང་། །སྒྲུབ་ཟིན་ལ་སྒྲུབ་འགྱུར་གི་སྒྲུབ་བསྟན་པ་མང་། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་བཀག་ཤས་ཆེ། །རྟོགས་པའི་མཛུགས་གི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བསྟན་པ་དང་
བསྒྲུབས་ཟིན་གཉིས་ཀ་ལ་འཛུགས་པར་ས་པར་གིས་སེམས་བསྐྱེད་ཆེན་མོར་གསུངས་པར་དེ་ཁ་ཡོད་ཤས་ཆེ། །སྒྲུལ་གསུམ་གི་དེ་འདྲ་བྱུང་ལ་འབྱུང་གིས་སྒྲུབ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་གསུང་བའང་དེ་ཀ་ཡིན་ཤས་ཆེ་བས་ཡང་ལན་སྒྲུབ་པའང་དེ་ཅུམ་ལས་གཞན་
མི་དགོས་པ་མཆིས་སོ། །ཡང་དགག་ལན་གི། །ཕྱི་དང་ནང་གི་རྟོན་འབྲེལ་དང་། །ཞེས་སོགས་ལ་འབྲོས་པའི་སྒྲུབས་དང་། །རྟོགས་གནང་བྱིན་རྒྱ་བས་གི་རྒྱུན་བཤགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་སྒྲུལ་པ་སྒྲུབ་དེ་སྟགས་སྒྲུལ་གི་དོ་བོར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སོགས་

其

संवादिना मुद्रा

༡༡། །དང་། རིགས་ལྔ་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་སྒྲུབ་པ་ཀྱི་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་ཐུན་མོང་གི་སྒྲིམ་པ་སྒྲིན་འགྲོའི་སྐབས་སུ་འཛིན་རྒྱུ་ལ་སོགས་དང་། རྟོགས་ལྔ་ཀྱི་ཐ་སྲིད་མདོ་རྒྱུད་ལས་
བཤད་རྒྱུ་ལ་སོགས་ནི་སྤྲུལ་མ་ལས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བྱིས་པ་དེ་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་ཡང་ལན་མི་དགོས་པར་མཐོང་ནས་འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིམ་པ་མ་གྲུས་པ་ལེགས་པས་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཆིས་སོ། །འདིར་སྒྲིམ་པ། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་མེ་སྟེན་ལམས་
ལས་གྲུབ། །ཡང་དག་ལུང་དང་རིགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས། །རྣམ་དཔྱོད་ཞིབ་མོའི་གིང་རྟས་ལེགས་དངས་པའི། །གཏམ་འདི་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་གསལ་ཉིམ་ཡིན། །བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་དཔལ་ལྷན་ས་སྤྱི་པ། །ལྷ་རིག་པར་ཆེན་སྤྲུགས་འཆང་
ཐམས་ཅད་མ་ཕྱིན། །ཀུན་དགའི་མཆོན་འཆང་བྱུང་བ་དག་བཀའི་ཅོད་པན། །སྤྱི་བོར་བཅིངས་ཏེ་གུས་པ་ཆེན་པོས་བསྒྲུབས། །ལེགས་བཤད་འདི་ནི་པར་ཆེན་གྱུ་འི་མཆོན། །ཀུན་མ་ཕྱིན་མཆོན་དོན་ལྷན་པའི་པད་དཀར་དང་། །མཉམ་མེད་གྲུབ་པའི་
དབང་ཕུག་ལྷ་ཅེ་བ། །རྣམ་གསུམ་གསུང་ལས་སྦྱེས་པའི་སྒྲིམ་བཅུ་ན་གང་། །ཕྱོགས་བྱལ་དང་པའི་སྒྲོ་ཙན་རྩི་རྩི་འཛིན། །བདུད་འཛིན་ས་དཔའ་བོས་བྱི་ལོ་གྲོང་བཞིན་གྱི། །སྒྲིབ་པའི་དཀར་ཕྱོགས་དག་འབག་སུམ་པའི་ཆོས། །རྒྱལ་ཕུར་འཛིན་པའི་
ཉིན་ལ་ཕུ་དམར་གྱི། །བྱང་རྒྱུད་སྤྱིང་པའི་པོ་བྱང་ཆེན་པོ་དེར། །ལེགས་པར་བརྩམས་པའི་དགོ་དང་དགོ་གཞན་གྱིས། །བསྟན་འཛིན་སྒྲུལ་སྐལ་བརྒྱུར་ཞབས་བརྟན་ཅིང་། །ཐུགས་གྱི་བཞེད་པམ་ལུས་མཐར་ཕྱིན་སྟེ། །ཅིས་པ་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་རྩི་རྩི་

གདན་དཔལ་ས་སྐྱའི་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོ་ནས་མེ་བཙུན་གོང་མ་བདག་ཆེན་སྐུ་གསལ་འཆང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་མཁུ་ལས་གྲུབ་ཀྱི་གཙུག་རྒྱུན་འཇམ་པའི་དབྱུངས་དག་དབང་ཀྱན་དགའ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོས་བཀའ་སྤྱུལ་དབྱུར་
སྐྱེས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཆེ་སྤྱུལ་ཅིང་། སྤུབ་པའི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྩེས་སུ་འབྱུངས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཅན་དུ་མས་བསྐྱུལ་བས་ཀྱང་མཆོམས་སྤྱར་ཏེ་ཀྱན་མཁུན་པ་རྒྱ་དགའ་པོའི་ཞབས་པད་སྤྱི་བོར་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་ཡིས་གཞུང་ལུགས་ལ་སྒྲོ་ཡི་སྤྱང་བ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པ་
དང་། མདོ་སྐུ་གསལ་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་པཱི་ཏ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་ལྟ་མཆོག་ལྟན་ཀྱི་གསུང་རབ་མང་དུ་ཐོས། གཞན་ཡང་མེ་བཙུན་ས་སྐྱུ་པ་སྐུ་གསལ་འཆང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དག་དབང་ཀྱན་དགའི་མཆོན་ཅན་དང་། རྩེ་མོ་ནང་པ་ཆེན་པོ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ་ཀྱན་
དགའ་སྤྱིང་པོ། སྤུབ་པའི་དབང་ལུགས་རྩེ་རྩེ་འཆང་མཉམ་མེད་ལྷ་ཅེ་བ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་བཀྱིན་ལས་ཐ་སྐྱད་ངེས་པའི་དོན་ལ་སྒྲོ་བ་ཅུང་ཟད་ཕྱོགས་པ། ཀུས་ལི་པ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་པ་གསུམ་ལྟན་དགོ་སྤྱིང་རྩེ་རྩེ་འཇོན་པ་བདུད་འཇོམས་དཔའ་
བོ་ཞེས་བགྱི་བས་རང་ལོང་ལྷ་ལོན་པ་བྱི་ལོ་སྒྲུབ་བདུན་པ་ལ་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་བགྱིས་པ་འདི་ལ་རྫོངས་པའི་ཆམ་ཆེས་པ་རྣམས་སྒྲུམ་དང་མཁུ་ལས་པའི་ཆོགས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་ཞིང་། འདི་ཉིད་རྩོགས་པར་བགྱིས་པའི་དགོ་བས་རྩོམ་པ་པོའི་འདི་
དང་ཕྱི་མའི་ཡིད་ལ་རེ་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་ཅིང་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག། །།མཛུ་ལོ།། །།པར་རྩ་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་ཞེས་པ་ལས་སྤྱེལ།། །།

ལྷན་		༄༅། ཁ་ཁུང་ཆེན་ཏུག་ལས་བརྩམས་པའི་ཡང་ལན་གྱི་རིམ་པ་ངེས་དོན་གཏམ་གྱི་བདུན་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །		445

༄༅། །བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གཞུང་གི། །བརྗོད་དོན་མ་ལུས་མངོན་རྟོགས་རིམ་པ་རུ། །བསྟུས་ཏེ་ཆོངས་ལ་མ་ཞོར་གདུལ་བྱ་ལ། །འདོམ་མཁའ་མཆོད་བཅུན་བྱམས་མགོན་ཕུག་གི་གནས། །དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམ་དུག་ལ། །མཁའ་པའི་བཞེད་སྟོལ་སོ་སོའི་བདེ་ཆད་སོགས། །ཅུང་ཟད་བཤད་ལ་མཁའ་པས་རྩོད་པའི་ལན། །སྤར་ནས་བཏབ་ཟིན་ལན་བཏབ་དེ་ཉིད་ལ། །སྒྲུར་ཡང་རྩོད་པའི་ང་རོ་གསར་པ་ཡིས། །བསྟོ་བསྟོགས་ཕྱོགས་ལ་བྱེད་པའི་ཆོག་གིས་སྟོང་བསྐྱངས། །འོན་ཀྱང་དབྱུང་པར་བྱ་བ་འགའ་ཡོད་ན། །ཆེས་སུ་ཡི་རངས་ལན་འདེབས་ཅི་རུས་བཞིན། །དེ་ལ་འདིར་ཁོ་བོས་དིང་སང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་པོད་ཆེན་དུག་ལ་མཁའ་པ་སོ་སོའི་བཞེད་སྟོལ་མི་འདྲ་བའི་གྲུབ་མཐའི་དབྱེ་བ་དང་། དོ་རྟོག་འོག་སོ་སོའི་བདེ་ཆད་ཀྱི་རིམ་པ་འཛོག་ཚུལ་མི་

༡༡། འདྲ་བ་དང་། དཔྱོད་ལྷན་དག་གཞུང་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དོགས་སྒྲོང་དང་བཅས་ཏེ་འབེལ་བའི་གཏམ་དུ་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་བཞིན་པ་ལ། བསྟན་པ་ལ་སྤྱིད་ཅུ་མཛེད་པའི་ཆོས་རྒྱལ་
 གྱི་གཏུང་བརྒྱུད་དྲི་མ་མེད་པར་སྐྱེ་ལ་བྱུང་ས་པའི་དཔྱོད་ལྷན་གྱི་མཁའ་པ་ཆེན་པོ་བདུད་འཛོམས་དཔའ་བོས་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བཟུང་སྟེ་འབེལ་གཏམ་ལ་ལན་འདེབས་ཡིན་གསུངས་ནས་
 ཚུད་པའི་རིམ་པ་མང་པོ་དང་། སྐབས་སེང་ལ་གང་སྤྱིའི་བཤད་སྒྲོམ་དང་། པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་སྤྱིར་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཚུལ་དང་། ཚད་མའི་སྐབས་སུ་བྱུང་ཤང་གཞིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་
 བྱུང་པར་འཛོག་ཚུལ་ཡང་བཀོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་མཛེད་དེ་མཁའ་པ་དགའ་བྱེད་དུ་མཆོན་གསོལ་བ་གནང་ངོ་། །དེ་ལ་བདག་གིས་ལན་འདེབས་འོས་པ་རྣམས་ལ་གཟུར་གནས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་གང་ཤེས་

ཡུལ། དེ་ལ་སྤྱར་ཡང་མ་ཁས་པ་ཆེན་པོས་སྤྱར་གྱི་དེ་དག་ལ་ཡང་སྤྱིར་ཞེ་སྤྱིར་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡང་ལན་སྤྱབ་བསྟན་གསལ་བའི་ཉི་མ་བྱ་བ་རྩེ་མ་པ་གནང་འདུག། དེ་ལ་བཟློང་དོན་གསལ་པ་དཔྱད་པར་འོས་པ་འདྲ་
ཡོད་ན་དེ་དག་ལ་ལན་དང་། རང་གི་སྤྱར་བོའོད་པའི་འབེལ་གྲངས་དུ་དོགས་སྤོང་བོའོད་པ་དང་། རྗེས་ལ་ལན་འདེབས་སུ་ཁོ་བོ་རང་ལ་གསལ་ཆོག་ཡོད་ཅེས་བཟློང་པ་དེ་དག་གི་ལན་ཡང་འདིར་བཟློང་པར་
བྱུང་། དེ་ལ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྤྱབས་སུ་མ་ཁས་པ་བྱེད་གྱི་གསུངས་ལས། ཡང་ལན་དཔྱ་བྱལ་ཅུང་ཟད་འདུལ་བ་ལ་སྤྱིར་ཤེར་ཕྱིན་ལ་དངོས་དང་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི་སྤྱུས་བཟློང་རིགས་ཙམ་གྱི་དབྱེ་
བ་ཡིན། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་ལུང་ཆོས་རྒྱུ་མ་ཆོའི་སྤྱིང་པོའི་དགོངས་པ་ལྟར་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཙོ་བོ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོགས་མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་

༡༡། ཉིད་ལ་ངོས་བཟུང་ནས། ཤེར་ཕྱིན་དེའང་རྩིམ་ས་དག་མ་དག་གཉིས་སུ་ཡོད། རྩིམ་ས་དག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་གི་འགོ་ག་བདེན་སྟོན་ས་དང་། སངས་རྒྱས་
 གི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཡུལ་རང་བཞིན་གི་ཤེར་ཕྱིན། དེ་ཉིད་ཤེར་ཕྱིན་གི་མདོའི་མཚན་དོན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་གི་གཙོ་བོར་བཞག་ལ། སངས་རྒྱས་གི་སའི་
 རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐུ་འཇམ་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་གི་སའི་ཡུལ་ཅན་ལམ་གི་ཤེར་ཕྱིན། དེ་ཤེར་ཕྱིན་ཕམ་པར་བཞག་སྟེ་གཉིས་ཀ་འང་འབྲས་བུ་ཤེར་
 ཕྱིན་ཡིན་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད། ཤེར་ཕྱིན་མདོའི་མཚན་དོན་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་གི་སའི་ཡུལ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གི་གཙོ་བོ། དེའི་སྒྲུབ་གཞུང་ལམ་གི་ཤེར་ཕྱིན་དག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་ས་

[illegible]

༡། རྒྱུ། འདྲི་མེར་ཕྱིན་ཕལ་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ཕལ་པ་མི་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོགས་མང་དུ་འདྲི་བ་གནད་འདུག ལན་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྟེན་ཆ་དེ་ལ་གྲགས་པའི་གཙོ་ཕལ་དང་། ཡང་དེ་ལ་
 གྲགས་པའི་དངོས་བརྟགས་དོན་གཅིག་པ་གཞུང་གི་བབ་འཆད་རྒྱལ་ལ་ཅིས་ཀྱང་དགོས་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ལྷན་སྐྱེས་པ་ལ་གྲགས་པའི་མི་ཕལ་པ་དང་དངོས་པོ་ཕལ་པ་རྣམས་ཚུངས་པ་ཞེས་བཟུང་ནས་མི་མིན་པར་ཐལ། མི་ཕལ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཕལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་བཟོད་པ་ནི། བྱེད་རང་བྱུང་པ་འཆར་ན་དེ་བཞིན་མཛོད། གཞན་ནི་ཆོས་དེ་དང་དེ་བརྟགས་པ་བདད་དེ་ཕལ་པ་དོན་གཅིག་པ་དང་། དེ་དང་དེ་གཙོ་བོ་
 རྒྱུ། དང་། དེ་དང་དེ་དངོས་དོན་གཅིག་པ་ནི་ཁོ་བོ་ལུང་རིགས་ལ་སྤངས་པའི་རྒན་པོ་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་ག་ནས་ལལ། བྱེད་རང་སྤྱུགས་ལ་བྱུང་པ་ཡིན། སྤྱུགས་མ་ལ་བྱུང་ན་དགོན་མཚོག་འབངས་ཀྱི་ལུང་དེ་དང་། རྣམ་འབྲེལ་གྱི་ལུང་དེའི་དོན་རི་ལྟར་
 འཆད། དོན་ལ་དགོན་མཚོག་འབངས་ཀྱིས། འབྲས་བུ་མེར་ཕྱིན་ལ་མེར་ཕྱིན་གཙོ་བོ་དང་། གཞུང་ལམ་གཉིས་ལ་དེ་བཞིན་ཕལ་པར་གསུངས་པས། མེར་ཕྱིན་གཙོ་བོ་མེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པ་དང་། མེར་ཕྱིན་ཕལ་པ་མེར་ཕྱིན་བརྟགས་པ་བར་
 གསུངས་པ་ཡིན་བུས་པ་ལ། བྱེད་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་བརྟག་དཔྱད་གང་ཡང་མ་བུས་པར་ཆོས་གང་དང་གང་གི་གཙོ་བོ་དང་དངོས་དོན་གཅིག ཕལ་པ་དང་བརྟགས་པ་བདོན་གཅིག་པར་ལས་སྒྲུང་བུར་སྐྱེས་ནས་མཚན་ཉིད་པ་རྒྱུང་ལང་པ་བཞིན་དུ་དོན་མེད་ཀྱི་

ཐམ་པ་མང་པོ་འཕེན་པ་ནི་ཐམ་པ་འོ་ཁོ་ན་ར་ཟད་དོ། །དེས་ན་ཁོ་པོས་ནི་སང་གོ་བཟང་པོས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་དངོས་བཏགས་གསུངས་པ་དང་། དགོན་མཆོག་འབངས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གཙོ་ཡམ་གསུངས་པ་དོན་གཅིག་པ་གཞུང་ལུགས་སྤྱིའི་བརྒྱུད་ཆད་ཀྱང་ཡིན་
སྒྲུས་པ་ཡིན། ཆོག་སྤྱི་གཤམ་ལ་ཡང་སྐབས་ཐོབ་དང་བསྟུན་དགོས་པ་ཡིན། དེས་བསྟུན་པར་ཆོག་ཟེན་རང་ལ་འབྲིས་ནས་སྒྲིན་གཏོང་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པ། ཟག་པ་ཟད་པ་ཞེས་སོགས་ལ་ཡང་སྒྲིན་འབྱུང་
སྟེ། འོ་ན་བུམ་པ་རང་དགྲ་བཅོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ལན་ཅི་ཟེར། དེས་ན་ཆོག་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོས་དང་བསྟུན་སྐབས་ཐོབ་བཅིན་འདིར་ཡང་སྐབས་ཐོབ་བཅིན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མ་ཕྱེན་སྒྲུལ་འི་སྒྲུལ་
གསུམ་ཁ་སྒྲོང་ལས། །དེས་ན་ཏཱ་ལི་བླ་ཡིས། །དངོས་དང་བཏགས་པར་གསུངས་པ་དང་། །དགོན་མཆོག་འབངས་ཀྱི་གཙོ་ཡམ་དུ། །གསུངས་པ་འདི་གཉིས་དོན་གཅིག་སྟེ། །དངོས་བཏགས་གཙོ་ཡམ་དོན་གཅིག་པ། །གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོའི་
ལུགས་ཡིན་ཕྱིར། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། །ཇི་ལྟར་གྲགས་ལས་གྲུབ་གང་ཡིན། །ཞེས་སོགས་འདྲེན་པར་མཛད་འདུག་པ་འདི་ལ་ཁ་སྒྲོང་བཅུ་མས་པ་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཕྱེན་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཇི་སྟེད་
ཅིག་ཕྱོད་ཡོད་དེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཁྱེད་གསུང་བ་བཞིན་གྱི་སྒྲིན་གཏོང་མ་མཛད་པ་ནི་སྐབས་ཐོབ་དང་བསྟུན་སྒྲིན་གཏོང་རྒྱ་མེད་པས་མ་བཏང་བ་ཡིན། ཇི་ལྟར་གྲགས་ལས་གྲུབ་གང་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་། འོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་

ལྷ། ལྷ་ལ་བསྐྱེད་ཞེས་བཟླ་བ་ཡི་སྒྲ་དང་། ཡལ་ག་ལོ་མ་དང་ལྷན་པ་ལ་གཤེད་ཞེས་པའི་སྒྲ་དང་། ཁ་ཆེ་སྒྲ་ཉག་གི་གདོང་པ་ལ་སེང་གེ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ལ། འདྲ་བ་དང་འབྲེལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་
 པར་བརྟེན་མི་རྒྱན་པོས་བརྟེན་སྒྲུབ་ཞིང་། འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པས་བརྟེན་དེ་ལས་དོན་དེ་ལ་བྱུང་མེད་དུ་གོ་བྱས་པའི་མིང་ནི་དངོས་མིང་དང་། མི་སྒྲེན་པ་ལ་བསྐྱེད་ཞེས་བཟླ་བ་དང་། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེུ་ཁ་ཆེ་སྒྲ་ཉག་ལ་སེང་གེ་ཞེས་བཟླ་བ་དང་སོགས་ནི་འདྲ་བ་
 རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བཏགས་པ་དང་། དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་དང་། ཁྱེུ་མེ་སྒྲེས་ལ་སོགས་པ་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་མཚན་བྱས་ནས་བཏགས་པ་རྣམས་ནི་བཏགས་མིང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་གྲགས་ལས་གྲུབ་གང་ཡིན། །དངོས་དང་ཞེས་
 པས་དངོས་མིང་བསྟན་ཅིང་། དེའི་ཁར་ལ་དངོས་མིང་གི་བཟླ་བ་ལྷུང་གྲུང་པའི་དོན་དངོས་བསྟན། དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁག་ལ་དེ་སྒྲ་དང་བཟླ་བ་ལས་པ། །དངོས་ལ་དངོས་མེད་བཏགས་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པས་བཏགས་མིང་བསྟན་ཞིང་། དེའི་
 ཁར་ལ་སྒྲེས་བྱ་སྒྲེན་པ་ལ་བསྐྱེད་གི་སྒྲེས་བཟླ་བ་ཡི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་བསྐྱེད་དུ་མི་འབྲས་པ་སོགས་ཀྱང་བསྟན་ནོ། །ཆོས་གྲགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་དག་གི་གནད་བསྟུས་པ་ནི། བདག་གི་དུང་ཆེན་པོས་པཎ་གྱིས་ཆོད་མ་རིགས་གཏེར་ལས། བཟླ་བ་པར་འདོད་པས་
 སྒྲོན་སྒྲུབ་པ། །དེ་ཉིད་གོ་བ་དངོས་མིང་ཡིན། །དེ་བཟླ་བ་རྒྱུ་མཚན་འགའ་ལས་གཞན། །རྟོགས་པ་བཏགས་པའི་མིང་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་པས། འདི་དག་ལ་ལྟ་རྟོག་བྱ་རིགས་པ་ཡིན། ཁྱེད་ལ་རིག་གཏེར་གྱི་གཞུང་འདྲན་རྒྱ་ཆེར་

དག་ཚེས་འདིལ་གྲམ་ཤིས་ལན་

མི་འདུག ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས་དགོངས་བཞེད་ལྟར་ན་དངོས་མིང་དང་གཙོ་བོ་དོན་གཅིག་པ་དང་། བཏགས་མིང་དང་ཕམ་པ་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་གསུང་དགོས་པས། འོ་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས། དང་པོར་བྱུང་པའི་བསྐྱང་ཞེས་པའི་སྐྱ་
དེ་ཚེས་ཅན། བྱེད་ཚོགས་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱུང་དངོས་མིང་ཡིན་པར་ཐམས། འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། དེ་དང་སྐྱ་པར་མཚུངས་པའི་ཚོགས་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེས་བུ་སྐྱོན་པའི་དངོས་པོ་ལ་བཏགས་མིང་ཡིན་པར་ཐམས། དེ་ལྟར་ཡིན་
ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་དང་མཚུངས་པ་དང་། གང་ལ་དེ་སྐད་བཟོད་ཕམ་པ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང་བ་གང་ཞིག་ དེའི་ཤེས་བྱེད་སྟོན་པ་ལ། དངོས་ལ་དངོས་མེད་བཏགས་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འང་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་
སྐྱ་དེ་ཚེས་ཅན། དངོས་མིང་ཡིན་པར་ཐམས། ཚོགས་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱུང་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་ན། གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐམས། དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས་སྤྲང་། རྟགས་དངོས་འགལ། འདོད་ན། ཡང་དེ་འདྲ་
དེ་ཚེས་ཅན། བཏགས་མིང་ཡིན་པར་ཐམས། དེ་དང་སྐྱ་པར་མཚུངས་པའི་ཚོགས་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེས་བུ་སྐྱོན་པའི་དངོས་ལ་བཏགས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤྲང་། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སྐྱ་དེ་ཚེས་ཅན། ཕམ་པ་ཡིན་པར་
ཐམས། བཏགས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་སོང་། འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། ཕམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐམས། འཁོར་གསུམ། ཡང་སྐྱ་དབང་སྐྱོད་ཀྱི་དེ་དངོས་མིང་ཡིན་གསུང་ན། དེ་ཚེས་ཅན། གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐམས། ཕམ་པ་ཡིན་པའི་

སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱ་ལ་དངོས་མིང་དང་། དེ་དང་སྒྲིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མོག་སོགས་འདུས་པམ་ཡིན་པ་གང་ལ་བསྐྱེད་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་བཞུགས་པ་ནི་ཡམ་པ་བཏགས་མིང་ཡིན། བུ་སྒྲིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་བྱའི་དངོས་པོ་མིང་ཅེས་བཏགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསལ་ལ་བར་གསུངས་པ་འདི་མ་གོ་བར་བྱེད་རང་གི་དབུ་སྒྲིན་འདུག་པ། ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུངས་ལས། བདག་གི་འདོད་པ་བཞུགས་པ་ན། ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མཆོད་བཞུགས་ཀྱི་སྐུར་ཚུལ་དང་པོ་དེ་རྒྱུ་ལམ་གསལ་སྐུར་བ་ཡིན་གསུང་བ་
མཛད་འདུག། འོ་ན་མཆོད་བཞུགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ལ། རྗེ་བཙུན་གྱི་བསྟོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་ཡུམ་མེད་པར་ཐམ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་བཀོད་པ་ལ། མཁས་པ་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས། མཆོད་བཞུགས་དངོས་བསྟན་ལ་འབྲས་ཡུམ་མེད་པར་ཐམ་བ་
སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་མེད་དེ། སྐུར་ཚུལ་དང་པོའི་ཆོ་མཆོད་བཞུགས་ཀྱི་ཡུམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིན་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་གསུམ་ལ་ངོས་བབྱང་ཡང་། སྐུར་ཚུལ་གཉིས་པའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིན་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་གསུམ་
མཆོད་བཞུགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཁྱེན་པར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱག་འཆལ་བའི་ཡུམ་དུ་བྱེད། སྐུར་ཚུལ་གསུམ་པའི་ཆོ་འཕགས་པ་བཞི་ཆར་གྱི་མངོན་རྟོགས་དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱང་དེ་བཞིའི་ནང་ནས། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྐབ་པའི་ཡུམ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་སྒྲིན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། ཞེས་གྲིས་སྤང་མོད། དེ་ལྟར་ན་སྐུར་ཚུལ་དང་པོའི་ཆོ་རྗེ་བཙུན་གྱི་བསྟོད་ཕྱག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཞལ་གྱི་མི་བཞེས་པ་འདྲ་

། ལྟོ། དང་པོའི་ཆོ་བྱང་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུ་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་ལ་ངོས་བཟུང་ཡང་ཞེས་སོགས་སྤྱར་བཀོད་པ་དེ་དག་གི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཀུན་མཁུན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུངས། མཆོད་བཟྃ་དུ་ཆོག་གི་མཁུན་གསུམ་མེད་བཅས་ནས། ཞེས་པ་དེའང་སྤྱར་རྒྱུ་ལ་དང་པོའི་ཆོ་ཞལ་གྱི་བཞེས་མི་བྱུང་པ་འདྲ་སྟེ། དེའི་ཆོ་མཆོད་བཟྃ་དུ་ལུམ་གྱི་གཙོ་བོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒྲུ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་ལ་ངོས་བཟུང་བ་ཀུན་མཁུན་རིན་པོ་ཆེ་དང་བྱེད་ཀྱི་གྲང་ཞལ་གྱི་བཞེས་པས། དེའི་ཆོ་སྤྱར་རྒྱུ་ལ་དང་པོའི་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁུན་གསུམ་ཞལ་གྱི་བཞེས་མི་རུས་ཏེ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འབྲས་ལུམ་ཞལ་གྱི་མི་བཞེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཆོད་བཟྃ་དུ་ལུམ་གཙོ་བོ་རྒྱ་ལམ་ཤེས་ལ་ངོས་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གྲིས་སོ། །ཡན་ནི། སྤྱར་རྒྱུ་ལ་དང་པོའི་ཆོ་མེ་བཙུན་གྱི་བསྟོད་ལུག་གི་ལུམ་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁུན་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་གཞིར་བཞག་སྟེ། དང་པོའི་ཆོ་མཆོད་བཟྃ་དུ་ལུམ་གཙོ་བོ་གསུམ་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུ་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱར་རྒྱུ་ལ་དང་པོའི་དེ་མཆོད་བཟྃ་དུ་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྤྱར་བའི་སྒྲུ་བས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆོད་བཟྃ་དུ་ཆོག་གི་མཁུན་གསུམ་མེད་བཅས་ནས། ཞེས་པ་དེ་ཡང་སྤྱར་རྒྱུ་ལ་དང་པོའི་ཆོ་ཞལ་གྱི་བཞེས་པ་གཞིར་བཞག་སྟེ། ཆོག་རྒྱུ་དེས་མེད་ནང་གི་རྒྱའི་དཔེས་བསྟན་པའི་མཁུན་པ་ནི་མཆོད་བཟྃ་དུ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁུན་གསུམ་ལ་འཛོག་ཅིང་། དེའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁུན་གསུམ་ནི་

[illegible]

1

ལྷོ

༡༡། འོན་སྐབས་ཀྱི་ལ། རྒྱུ་ནས་དང་དངོས་སུ་སྐབས་ཀྱི་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དེ་འདྲ། ཀུན་མཁྱེན་གཤམ་ག་རེ་གོ་གསུམ། པཌ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་སྐབས་ཀྱི་དམ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་སློབ་ལམ་མཐའ་དག་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས། ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེ་དཀའ་འབྱེལ་དུ་རྒྱུ་
 མཁྱེན་དང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ནི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆད་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་མཁའ་པ་དགའ་བྱེད་དུ་དོགས་པ་བཀོད་པ་ལ། ལན་འདེབས་སུ་སྦྱར་ཚུལ་དང་པོའི་ཆོ་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་པའི་སྐབས་
 རྒྱུ་མཐའི་སྐབས་པའི་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐའི་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེའི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་མ་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་དེ་ཡི་རྒྱུ་མཐའི་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་འཆད་པ་ཡིན་ཞེས་བཀོད་འདུག་པ། དེའི་ཡང་ལན་
 ནི་འོན་མཆོད་བཟློད་ཀྱི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་པོའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་རྒྱུ་མཐའི་ཡིན་ཕྱེ་བའི་སྐབས་པར་ཐམ། ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་པ་དང་དང་པོའི་མཁྱེན་པ་ལ་འང་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་ལམ་ཤེས་དང་། གཞི་ཤེས་
 ཀྱི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་དང་། རྒྱུ་མཐའི་དུ་རྟོགས་པའི་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། མཁྱེན་གསུམ་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་རྒྱུ་མཐའི་ཡིན་པར་ཐམ། མཆོད་བཟློད་ཀྱི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་པོའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྲིས་འདུག་

པ། དེའི་ལན་ནི། སྐྱུར་ཚུལ་དང་པོའི་ཆོ་ཚིག་རྒྱུ་མཐུན་པ་ལྟར་པ་སྐྱུ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་ལ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་ཐམས་པ་དེ་ལྟར་འཕེན་པ་ནི་ལྟོ་ཁ་དང་བྱང་ཁའི་དཔེ་ལྟར་ཕྱོགས་སུ་ཡང་མ་ཕྱིན་ཏེ། གཞོན་བསྐྱུབ་གང་
 དང་ཡང་མ་འབྲེལ་བའི་གྲུ་ཚོམ་དུ་སྦྱས་པ་ཁོ་ནར་བྱེད་དོ། །བྱང་པར་མཆོད་བཟོད་ཀྱི་ཆོ་ག་རྒྱུ་མཐུན་པ་ལྟར་པ་སྐྱུ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་ལ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། འོ་ན་དེ་ཆོས་ཙན། མཐུན་གསུམ་གྱི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་རྣམ་
 མཐུན་ཡིན་པར་ཐམས་པ་རྟོགས་དེའི་ཕྱིར་རོ་བཟུང་བའདི་འདྲ་ནི་སྐྱུར་ཚུལ་དང་པོའི་ཆོ་ཚིག་ལ་བྱུང་ལ་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན། སྐྱུར་གྱིས་ཡིན་ཟེར་ན་དེ་ལ་བྱུང་པ་མི་ཡོང་ཞིང་གྲུ་ཚོམ་དུ་སྦྱས་པ་དེ་ལ་འབྲེལ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ས་ལས་
 བབས་གྱི་ཀུན་མཐུན་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་ས་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་དོན་གྱི་དབྱུང་པ་རྣམས་ལ་འབྲེལ་པ་ཅི་མང་ལ། དབྱུང་པ་འཕྲན་བྱུ་ཡོད་ཤས་འདུག་ནའང་དེ་ཀྱུ་བ་མཐར་འདུག་པས་འཕྲས་པ་འདུག་མོད། སྐྱུར་རྣམས་ཞེས་པའི་སྐྱུར་པ་དེ་བྱང་སེམས་རྣམས་པ་
 སྐྱུ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་རྟོག་གི་གང་ཟག་ཏུ་འཆད་པ་ཡིན་གསུངས་པའི་རྟོགས་རིགས་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་འཆད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུན་པ་ལ་འཆད་ན་དེ་ཀམ་ཆོངས། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་གསུངས་
 བ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་གྱུར་ཟེར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

༡ ལྷོ། སྒྲུབས་སུ་རྟེན་གྱི་སྒྲུབ་བྱ་བེར་བ་རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་རིགས་སམ་སྒྲུབ་མེ་ཞེས་བྲིས་སོ། །ལན་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སངས་རྒྱས་པའི་འགགས་བེན་ནས་མེད་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་རིགས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་རྟོགས་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ཐོབ་པའི་རྒྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ལ་བཞག་པ་ཀུན་མ་བྱེན་
 གཡལ་ག་རོང་གཉིས་བཞེད་པས་རང་ཅག་རྣམས་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་ཤན་མ་ཕྱེད་པའི་ཡུས་གཏམ་དུ་སྒྲུང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གནས་
 ལྷོ། རྟོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་ལྷུང་མོད། སྤངས་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་ལྷུང་ལ་འབྲེལ་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་བྱ་བེར་བ་རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཅེས་བརྗོད་པ་མི་རིགས་བེར་བ་ལ་ཡང་འབྲེལ་ཏིང་འབྱུ་
 ཅོམ་ཡང་མེད་དེ། ཕྱིད་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་ཁ་འཛིན་མང་པས་རིགས་གཏེར་རྩ་འབྲེལ་ལ་མི་བཅི་ནའང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་བཅི་དགོས་ཏེ། དགོན་མཆོག་རྗེས་དྲན་ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 འཕགས་པའི་གང་ཟག་བྱུང་བཞི་ཡ་བརྒྱད་ཀྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་བཞག་ནས། དེའི་རྒྱལ་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་པ་ཆོའི་སྤང་གའི་ཁ་སྒྲུབ་ལ། གང་ཟག་གི་དོན་ལ་ཉོན་མོངས་པས་གང་

བས་ན་གང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པས་ན་ཟག་ཅེས་པའི་ངག་རྒྱུན་དེ་ཆོག་ས་བསོག་སྒྲིན་པས་བྱེད་ལ་ཕ་ཕོག་ས་སུ་བསྐྱེད་ས་པ་དེ་ལ་ད་དུང་ཡང་ཞེན་ནས་རིག་ས་གཏེར་ལ་མི་བཅི་བའི་འཛང་ཆེ་མི་ཆེ་སོམས་མཛོད་། ཡང་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་དཀའ་འབྱེད་
 དུ། མཛོད་བཛོད་གྱི་སྐབས་འདིར་མཁྱེན་གསུམ་དེ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་དོགས་པ་འདྲ་བོ་དེ་འདྲུག་གྱུང་། དེའི་ལན་ནི་སྤར་ལན་འདེབས་སུ་བཤད་ཟེན་པ་དེས་འཇུག་པ་འདྲུག་ཅིང་། ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེའི་
 མཛོད་བཛོད་མདོའི་དགོས་པ་ལ་སྤར་བའི་ཆོས་ཁྱེན་གསུམ་དེ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ལྷན་པའི་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་མདོའི་དགོས་པ་ལ་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཞལ་གྱི་བཞེས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་བབས་མཛོད་བཛོད་གྱི་སྐབས་གྱི་མཁྱེན་གསུམ་དེ་བོ་གཅིག་ལ་
 ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པ་ཡེ་མེད་པས། བྱེད་གྱི་ཟེར་ཟེར་མང་པོ་མ་སྒྲོང་མཛོད་། ཡང་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྐབས་སུ། སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྐབས་ནི་ཕ་ཕ་ཆེར་མཐུན་པ་འདྲུག་ ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་པའི་ཆ་ལ་དཔུང་པ་བཀོད་པ་ནི། བྱེད་གྱི་འབེལ་
 གཏམ་དུ་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཐོག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་སྤར་ལན་ལོད་གསུངས་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཞུ་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ནི་སྤྱི་བབས་པ་ན་ཐོག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་
 འདི་བྱེད་རང་གིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱིས་འདྲུག་པ་ནི་བྱེད་རང་ཐུགས་འཆོལ་བ་འདྲ་སྟེ། ཁོ་བོས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་བཞེད་པ་སྒྲོན་སེམས་ཅམ་ཐོག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་སྤར་ལན་དུ་ཡོད། སྒྲོན་འཇུག་

༄༅། །གི་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ན་མ་སྐྱེས་པ་ན་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པ་བཀོད་ཅིང་། བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་བདག་གི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ན་དེ་ལྟར་དུ་བཀོད་འདུག་པ་ལ། སྤྱར་བྱེད་གི་འབེལ་གཏམ་དུ་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འདུག་པའི་སྤྱི་རོལ་ན་ཡོད་གསུངས་པ་ལ་གཞིན་བྱེད་ཞུ་བེར་བ་སོགས་བྲིས་འདུག་པ་ནི་ཕྱལ་ཕྱལ་ཁས་སྒྲུང་མི་བེན་པར་འགལ་བ་སྒྲུ་ཆོགས་གསུངས་པ་ཅིག་འདུག ད་ལན་གི་འདིར་ནི་འདི་འདྲའི་རིགས་ཅན་མང་པོ་འདུག་པས་ལན་བྱེད་དོ་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཅིག་འདུག ཡང་རིགས་གི་སྐྱབས་སུ་ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་དུ། རྒྱས་པའི་རིགས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཡོད་གི། མ་སྐྱེས་པ་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་དོན་འཆད་པ་ལ། ཁོང་གི་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ། རྒྱས་འབྱུར་གི་རིགས་དེ་འང་ཐེག་པ་གསུམ་ཀ་ལ་ཡོད་ཅིང་། ས་པམ་གི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་རྫོགས་བྱང་ཁོ་ན་མ་ཡིན། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་ལན་འདིར་ཡང་སྤྱར་གི་དེ་ཀ་ཡང་སྐྱོར་ཞེ་སྐྱོར་གི་བེར་བེར་འདྲ་གསུང་འདུག་ཀྱང་དབྱེད་ཆུ་ལྷག་པོ་ཡེ་མི་འདུག་པས་སྤྱར་ལན་བཏབ་པ་དེས་འཐུས་འདུག བྱེད་རང་གི་གསུངས་ལས་ཀྱང་མདོར་ན་ཐེག་དམན་གི་རིགས་སོགས་ཞུར་བྱང་མདོར་བསྟན་ཅམ་དུ་བཤད་ནས་གཅི་བེར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་སྤྱར་བ་ཁོ་ན་ཡང་འདོད་པས་འདི་སྐྱབས་གི་ལན་དེ་ཅམ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། མདོ་སྤྱི་རྒྱན་ལས། ཡོད་དང་མཆོག་དང་མཚན་ཉིད་དང་། །རྟགས་དང་རིགས་རབ་དབྱེ་བ་དང་། །

ཉེས་དམིགས་དང་ནི་ཡན་ཡོན་དང་། །དཔེ་རྣམ་གཉིས་ཉེ་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐད་ལ་བྱེད་རང་གི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་གཟིགས་པ་ལྟར་བས་དགོངས་འདུག་པ་དེ་གས་ཆོག་ དེ་ལྟར་ན། ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་གྱི་ལུང་དེ་ལ་འབྲུ་སྒྲིག་གི་ཟར་ཟིར་
 དང་གྲུབ་མཐའ་གཞན་དུ་འཐེན་འབྱེད་མི་དགོས་པས་ལོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་། ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱེད་ཀྱི་གསུངས་ལས། དེ་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིའི་ཆོས་སྐྱུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་དེ་རྣམས་
 བརྒྱད། །ཅེས་པའི་ཆོས་སྐྱུ་སྐྱུར་བར་མཛད་འདུག་པས། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱུ་ལས་འོས་མེད་ཀྱང་། དེ་ཡང་རྟོགས་ཡེ་ཆོས་སྐྱུ་ལ་འཛོག་གམ། དབྱེ་གཞིའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཙམ་ལ་འཛོག་ དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དབྱེ་ངོར་འཛོག་པ་མི་འཐད་པ་
 འདྲ། ཅི་སྟེ་ཆོས་སྐྱུ་དེ་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྐྱུ་ལ་པའི། ཆོས་སྐྱུ་ཞེས་པ་ལྟར་སྐྱུ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི་སྐྱུ་བཞིར་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དེ་གསུངས་ན། དེ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་
 ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་ལ་ནས་གསུངས་པའི་ཆོག་རྒྱུ་ཐམས་སྐྱུ་བཞིར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྱིས་འདུག་པ། འདི་ལ་དོགས་པ་རང་ནི་ཅང་མི་འདུག་ བྱེད་རང་ལ་ནི་དོགས་པ་ཅིག་ལྟར་བ་ལོས་ཡིན། ལན་ནི་ཆོས་སྐྱུ་ཞེས་པའི་དབྱེ་གཞིའི་ཆོས་སྐྱུ་
 དེ་རྟོགས་ཡེ་ཆོས་སྐྱུ་ལ་འཛོག་གམ་འདྲི་དོན་ཡང་མི་འདུག་ རྟོགས་ཡེ་ཆོས་སྐྱུ་ནི་རྣམ་མཁུན་ཡིན་པས། རྣམ་མཁུན་ལ་སྐྱུ་གསུམ་དུ་དབྱེ་དོན་མི་འདུག་ དབྱེ་གཞིའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དེ་དབྱེ་གཞིའི་ཆོས་སྐྱུ་ཙམ་ལ་འཛོག་གམ་བྱིས་པ་ནི་ཙམ་སྐྱུ་བསྟན་པ་མ་

1

༡༡།

ཁགོགསཁོཁོརངལའཇོགགམཁེསགྲིསཔརསོངབསམཁཁསཔསཚོགམིའདྲ། དེསན། ཚེསཀྱིསྐྱདངདེཙམ་བརྒྱད། ཁེསཔའིཚེསསྐྱདེདབྱེགཞིའིཚེསསྐྱལིན། རོབོཉིདསྐྱལོངསསྐྱསྐྱལསྐྱགསུམ་ནི
 དེའིདབྱེདོ། དེགསུམཀྱིསྐྱདདུམཇོདཔའཕྱིནལསདངབཅསཔསའབྲསབུཚེསསྐྱའཆདབྱེདཀྱིཚེསཙམ་པ་བཞིརཡོདདེཞེསཔ་ནི། ཚེསསྐྱམཇོདཔ་དངབཅསཔ། ཙམ་པ་བཞིརནིཡངདག་བཟོད། ཁེསཔསཔསྐྱན། རོངའིག་གི
 དགོངསཔཡངའདིབཞིནཡིནཏེགོབགཞནདུའཕྱེནཔརམིབྱུའོ། མཁཁནཔོཙམ་སྐྱདམཇོདནིམཇོདཔའཕྱིནལསཁརབྱུདདུབྱསནསཙམ་བཞིའིགྲངསལམིའདྲེནཔརསྐྱགསུམཀྱིསྐྱདདུཚེསསྐྱཁེསཔ་དེཡངདབྱེདོརབྱསནས། ཙམ་པ་
 བཞིརནིཞེསཔ་སྐྱབཞིལ་བཞེདརྒྱུཡིན། སློབདཔོནཀྱིབརྒྱདསྟོངའགྲེལཆེནདུ། རོབོཉིདལོངསཇོགསཔཅསདང། རོབཞིནགཞནཔ་སྐྱལཔ་དང། ཚེསསྐྱམཇོདཔ་དངབཅསཔ། ཙམ་པ་བཞིརནིཡངདག་བཟོད། ཁེསཔཀོདཔ་
 ཡངམཁཁནཔོའིའདིདངམཐུནཞིང། འགྲེལཔ་དོནགསལཀྱིསྐྱབསཔཅདཔ་དངཡངམཐུནནོ། རོནགསལཀྱིསྐྱབསཔཅདཔོའིསྐྱའིདབྱེགའདིནིམདོསྐྱུནདངམཐུནསྟེ། དེཉིདལས། སྐྱགསུམ་དག་གིསངསརྒྱསཀྱི། སྐྱབསྐྱས་
 པརནིཤེསབྱསྟེ། ཞེསདང། སངསརྒྱསཙམསཀྱིསྐྱདབྱེག། རངབཞིནདངནིལོངསསྟོདཇོགས། ཁཁནནིསྐྱལཔའིསྐྱལིནཏེ། རངཔོགཉིསཔོའིརྟེནཡིནནོ། ཞེསགསུངསསོ། ཡངབྱེདཀྱིགསུངསལས། པརཆེནརིནཔོ

ཆེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོངས་སྤྱུལ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་གནས་ཚུལ་དང་སྤང་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱེད་ནས། སྤང་ཚུལ་གྱི་གཟུགས་སྤྱུ་གཉིས་པོ་སངས་རྒྱལ་མ་ཡིན་པར་བཞེད་ལ། གནས་ཚུལ་གྱི་ཡོངས་སྤྱུལ་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱལ་མཚན་ཉིད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་པར་ཆོན་གྱི་ཡུང་སྒྲིང་དང་ས་འདུག་པ། དེའི་ལན་འདེབས་སུ་ཁོ་བོས་གནས་ཚུལ་གྱི་ཡོངས་སྤྱུལ་གཉིས་པོ་སངས་རྒྱལ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་བྱེད་རང་གསུང་བ་བཞིན་པར་གྱི་བཞེད་པར་འདུག། གནས་ཚུལ་གྱི་གཟུགས་སྤྱུ་གཉིས་
 ཅི་འདྲ་ལགས་སམ། རྒྱལ་མཚན་གནས་ཚུལ་གྱི་སྤྱི་ཆོས་སྤྱོ་བྱོན་ཡིན། གཟུགས་སྤྱི་ཆོས་ལས་ཆོག་གས་ཀྱི་སྤྱུལ་ཟེར་ཞིང་ཞེས་སོགས་བཀོད་པ་ལ། སྤྱི་ཆོས་ཀྱི་ཡང་ལན་དུ་གནས་ཚུལ་གྱི་གཟུགས་སྤྱུ་གཉིས་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་བྱས་པ་མེད། དེ་ལ་
 གཞོད་བྱེད་གནང་རྒྱུ་རྒྱལ་མཚན་གནས་ཚུལ་གྱི་སྤྱི་ཆོས་སྤྱོ་བྱོན་ཡིན་ཞེས་སོགས་བཀོད་པ་ནི་བདག་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཁར་བྱེད་རང་ལ་འཕྲོག་པ་འདྲ་སྟེ། གནས་ཚུལ་གྱི་སྤྱི་ཆོས་སྤྱོ་བྱོན་ཡིན་པ་དེ་དེ་གྱི་འདོད་པ་ཡིན། མ་ཁས་པ་བྱེད་རང་གཟུགས་
 སྤྱུ་སངས་རྒྱལ་ཡིན་གསུང་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པས་མི་འཐད་པ་འདྲ། ཞེས་སོགས་བཀོད་འདུག་པ་དེའི་ཡང་ལན་ནི། གནས་ཚུལ་གྱི་གཟུགས་སྤྱུ་གཉིས་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་ཆོག་ཟེན་ལ་མི་འདུག་གྱུང་། བྱེད་རང་གི་སྤང་ཚུལ་གྱི་གཟུགས་སྤྱུ་གཉིས་པོ་
 སངས་རྒྱལ་མ་ཡིན་པར་བཞེད་ལ། གནས་ཚུལ་གྱི་ཡོངས་སྤྱུལ་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱལ་མཚན་ཉིད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཀོད་པ་དེའི་ལྷགས་ལས་གནས་ཚུལ་གྱི་གཟུགས་སྤྱུ་གཉིས་འཕྲོན་འདུག་པ། དེས་ན་མ་ཁས་པའི་ཆོག་ལ་དངོས་བསྟན་ཁོ་

॥ ॐ ॥ ཁྱེད་ལྟོ་པར་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་སྤྱོད་རེ་འབྱུང་བ་ཡིན། གཞན་དུ་ན། གནས་ཚུལ་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་འཐད་སྤྱོད་གོས་ཏེ། བྱེད་གྱི་ལུགས་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲ་ལ་མི་འཛུང་
 པར། སངས་རྒྱལ་མཚན་ཉིད་པ་ཆོས་སྤྱོད་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལྟར་ན་འཁོར་གསུམ་ཟེར་དགོས་སམ། གཞན་དོན་མོས་པ་རྒྱུད་འབྲིང་གི་དང་། རྗེ་ཅེ་གཅོད་པའི་ལུང་དང་ས་པ་ནི། གཟུགས་སྤྱོད་འཛིགས་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཟེར་བས་ཆོས་སྤྱོད་
 མ་ཕྱེན་པའི་རྒྱལ་ལུང་དུ་དང་ས་པ་ཡིན་ཐུགས་གཞིག་རྒྱལ་ལ་ལོ་བ་མཛོད། ཏལ་ཏྲོ་བ་རྩ་ལ་བ་ན་ཁས་སྤྱང་མ་ངེས་པས་རྩོད་པ་དོན་མེད་དུ་འགོ་ ཡང་ཁོ་བོས་ལན་འདེབས་སུ་ཀ་ཆེན་བཞིའི་ངོས་འཛིན་དང་ཁང་པའི་ནང་གི་ཀ་ཆེན་ལྟ་བུ་མཚུངས་པས་ཀ་
 ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་བཞག་ ཅེས་བཀོད་པ་ལ། བྱེད་གྱི་གསུངས་ལས་དེ་འདྲ་རིགས་པའི་སྤྱོད་བྱེད་དུ་འགོ་ན་ཏུ་ཅང་གཡས་རྒྱུད་ཟེར་བ་དེའི་ལན་ནི་གཡས་རྒྱུད་ན་ཡང་སྤྱོད་གྱི་མ་ཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆད་དེ་ལྟར་དུ་བཞག་པ་ཡིན་འདུག་ གཞན་དུ་
 ན་བྱེད་རང་ཀ་བཅུ་ཞེས་པ་འདི་ལ་གོ་རྒྱུའི་བརྒྱ་ཆད་གཅིག་ཆོས་དང་ཇི་ལྟར་བྱེད། སྤྱོད་བྱེད་པའི་འགོས་ལོ་སོགས་ལ་སྤྱོད་མ་ཀ་ཆེན་བཞི། གཤུང་ཡ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་གྲགས་པ་བྱུང་འདུག་པ་དེ་ཆོའི་ཐ་སྤྱོད་ཀྱང་གཡས་རྒྱུད་བ་ཡིན་ནམ། ཏལ་ཏྲོ་བ་
 རྩ་ལ་བ་གྲགས་ན་འཆལ་པ་ཟེར། ཕྱིས་སུ་འགའ་ཞིག་གི་རྟོག་བཟོ་བྱས་ནས་ཆོད་མ་རྩོད་དཀའ། འདུལ་བ་བསྐྱུང་དཀའ། བར་ཕྱིན་གོ་དཀའ། མཛོན་པ་ཤེས་དཀའ་བས་དཀའ་ཆེན་དུ་འཛིག་ཟེར་བ་ནི་ཡི་གེའི་བརྒྱ་ཆད་ཅེས་ལ་ཡང་མ་དཔྱད་པ་བྱུང་

རྒྱལ་དུ་སྤྲོས་པ་ཡིན། ཡང་ཁོ་བོས་རྒྱལ་སྤྲོས་ཐོག་ས་མེད་པའི་བཞེད་པས། རྒྱུད་སྒྲུར། དེ་བཞིན་མཐོང་ལམ་རིམ་སྤྲོས་པས། །མཐོང་སྤངས་རྣམས་ནི་བསྒྲིག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དོན་སྤྲད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གི་མཐོང་སྤངས་
 དང་། དེའི་ས་བོན་གནས་ངན་ལེན་དང་བཅས་པ་རིམ་གྱིས་སྤྲོང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་བཀོད་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་ཁོང་གི་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ། མངོན་པ་འོག་མའི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་བཀོད་ནས། དེའི་འདུག་ཏུ་ལུང་ཆོས་པ་སྤྱིའི་
 ཆོས་སྤྲད་གྱི་བབས་སུ་འདུག་ཅེས་བྲིས་པ་ལ། ཁོ་བོས་ལན་འདེབས་སུ་དེ་འདྲ་ལུང་ཆོས་པ་སྤྱིའི་ཆོས་སྤྲད་མིན། མངོན་པ་འོག་མའི་ཡིན་ཚུལ་བརྟེན་སྤྲད་པས་ཕྱིས་ཡང་ལན་དུ་འདིའི་སྐབས་སུ་ཐུགས་དག་པ་ཙམ་བྱུང་འདུག་ཅེས་བདེན་ལན་
 མཛད་། ཡང་དེའི་རྗེས་དེམ་ཐག་ཀུན་མཁྱེན་རང་ལུགས་ལ། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟེན་གྱི་ལུགས་ལ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཞིར་མཛད་ནས་རྒྱན་ཅུ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ལ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ། ཐུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་
 སྤྲད་ཅིག་མ་ཅིག་ཁོན་ཡིན་ཞིང་། ཕྱིམ་བཙེ་ལུ་པོ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་བཞེད་པ་ལ། རྒྱན་ཅུ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་གི་ཟིན་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དམ། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་འདིར་མཐོང་སྤངས་རྟོག་པ་ལ་བསྐྱོས་པའི་རྣམ་པར་སུན་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོ། སྤྲོང་བ་གཉེན་
 པོ། རྟོན་གཉེན་པོ། ཐག་བསྐྱིང་བའི་གཉེན་པོ་བཞི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཐག་བསྐྱིང་བའི་གཉེན་པོ་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས་པར་ཕྱིམ་བཙེ་ལུ་པོ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་བཞེད་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་བཀོད་འདུག་

7

ཕུགས་ལྷན་

༡༡། ལ་དེའི་ལན་ནི། ལུང་གི་ཟིན་སོ་ཡོད་དེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གི་སྐབས་ལྷ་པར། སྐད་ཅིག་གཅིག་པའི་བཟོད་པ་ཡིས། །བསྐྱུས་པ་དང་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་
 ལས། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པ་སྐྱུ་བསྐྱེལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པས་བསྐྱུས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་ལ་བསྐྱེས་པའི་སྤྲོང་ས་བ་གཉེན་པོ་ནི་སྤྲོང་ལམ་མཉམ་གཞག་བཞིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་སོགས་
 མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་བ་དེ་དང་དེ་སྤྲོང་བར་བྱེད། མཐོང་ལམ་སྐྱུ་བསྐྱེལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་བཞིའི་ས་བོན་གཅིག་ཅན་དུ་སྤྲོང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་གཅིག་གིས་ཆོག་པའི་རྒྱུ་མཆོན་དེ་ཡིན། དེ་བས་ན་
 སྐད་ཅིག་མ་གྱི་མ་བཙོ་ལྷ་ནི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ཞིང་། མངོན་པ་གོང་མ་དང་སྒོ་བསྐྱུན་ན་རྟོན་གཉེན་པོ་ཞེས་གྲུ་བྱ། མཐོང་སྤང་གི་ཐག་བསྐྱེད་གཉེན་པོ་ནི་ས་དང་པོའི་བྱུང་པར་ལམ་སོགས་ཡིན་པ་གཞིར་བཞག་སྟེ། ས་དང་པོའི་བྱུང་པར་ལམ་
 སོགས་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་གི་གནས་ངན་ལེན་སྤྲོང་བས་སོ། །འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། སྤྲོང་བའི་ལམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བདེན་པ་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་མི་ལྡན་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 དོན་ནི། སྐྱུ་བསྐྱེལ་ཆོས་བཟོད་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པ་བཞི་ཀའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་སྐྱུ་བསྐྱེལ་མཐོང་སྤང་ནས་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་བར་གྱི་སྤང་བྱ་བཞི་གཅིག་ཅན་དུ་སྤྲོང་བའི་ལྷོག་ཆ་ནས་གཉེན་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ལམ་བཞིར་འཇོག་པ་

ཡིན། དེ་ལ་ངོས་འཛིན་ཐད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་མཐོང་སྤང་གཉིས་པོའི་ཆོག་སྤྲུལ་བཞི་དང་། མཐོང་སྤང་ཅེ་སྤྲུལ་བཞི་ཡང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་བཞི་གཅིག་ཅན་དུ་སྤྲོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དེ་བཞིར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁོ་བོས་ལན་འདེབས་སུ། རྒྱུད་སྒྲུལ་ལས་བཤད་པའི་དོན་དང་དོན་དེའི་གནས་ཀྱི་བྱུང་པར་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཐོག་སྤྲུལ་མེད་པའི་དགོངས་པ་བཞིན་བཤད་པ་ལ་འབྲེས། བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས། ཐོག་སྤྲུལ་མེད་ཀྱི་འབྲེལ་
 པར། རྟོག་སྤྲུལ་པའི་དོན་དོན་ལྟ་བུའི་གནས་དེ་གཞི་ཡིན་པར་དོན་དེའི་གནས་སེམས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་རྟོག་སྤྲུལ་པའི་དོན་དོན་ལྟ་བུའི་ཐོག་སྤྲུལ་མེད་ཀྱི་ཆོག་གི་མགོར་རྟོག་སྤྲུལ་པའི་དོན་ཟེར་བ་བྱུང་བས་བཟོད་བྱ་
 རྟོག་སྤྲུལ་པའི་དོན་དོན་ལྟ་བུའི་ཐོག་སྤྲུལ་པའི་དོན་དོན་ལྟ་བུའི་གནས་ཡིན་གསུངས་པ་ལ་ཐུགས་ཅེ་གཏད་འདུག། ཁོ་བོས་འབྲེལ་བ་དེའི་དོན་ནི་བཟོད་བྱ་རྟོག་སྤྲུལ་པའི་དོན་བདུན་ནི་དོན་དང་འབྲེལ་བས་དོན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བཟོད་བྱར་སྟོན་པའི་ཆོག་རྣམས་ནི་དེའི་གནས་ཡིན་
 ཏེ། དེ་དག་གི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྟོག་སྤྲུལ་པའི་དོན་དོན་ལྟ་བུའི་གནས་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་སྤྲུལ་བྱེད་དེ་ཞེས་བཤོད་པ་ལ། སྤྲུལ་བྱེད་ཀྱི་ཡང་ལན་གསལ་བའི་ཉིམར། དེའི་སྤྲུལ་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་
 གསལ་ཁམ་འདུག། དེའི་ཆོས་ཅན་དུ་གང་འཛིན། སངས་རྒྱུས་དགོན་མཆོག་སོགས་རྟོག་སྤྲུལ་པའི་དོན་བདུན་པོ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་བྱེད་རང་གི་སྤྲུལ་བྱེད་ལ་ཆད་བསལ་དང་ཁས་སྤྲུང་གི་བསལ་བ་གཉིས་ཆར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཐུགས་བསམ་

༡། མཛོད། ཡང་རྟོགས་པའི་དོན་བདུན་བཟོད་བྱུང་སྟོན་པའི་ཚེ་གྲུང་གི་ཚིག་ཚུལ་ཅན་དུ་བཟུང་ན་སྐབས་འདིའི་གཞུང་འབྲེལ་དེ་ཡང་རྟོག་པོ་གནས་སམ་ཚེ་གྲུང་ཁོ་ལ་སྐུར་བར་སོང་བས་གཙོ་ཆེ་གོས་བཟོད་བྱུང་བཅས་དོགས་
 མེད་པར་སོང་བ་འདྲ་སྟེ་དོགས་། ཚུལ་ཅན་དུ་བཟུང་སྟེ་མེད་པའི་སྐབས་ཚུལ་དང་། རྟོགས་སུ་བཟུང་བྱུང་གོད་པའི་སྐབས་བྱུང་དེ་ཡང་མཚན་ཆེ། ཨ་ཏ་བཞད་བྱུང་ས་པ་ཡིན་ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་དེའི་ལན་ནི། ཡང་མཚན་ཆེ་ན་ཡང་ཚུལ་ཅན་མེད་པའི་
 རྟོགས་བསལ་མཐའ་ཡས་འདུག་ བྱུང་རང་ཐུགས་མཉེལ་བ་ཡིན་ནམ། རྟོགས་བསལ་བཞི་སྟུང་མ་ཚོ་སྟོན་དུ་མ་གསན་ནམ། བདག་ལ་ཤེས་འདོད་ཚུལ་ཅན་གྱི་གསལ་ཁམ་འདུག་ དེའི་ཚུལ་ཅན་དུ་གང་འཛིན་སོགས་གྱི་མཐའ་སྟུང་དོགས་ཆེ་བར་
 གནང་འདུག་ཀྱང་། ཁོ་བོས་ནི་དེའི་གོང་དེ་མ་ཐག་པར་རྟོགས་པའི་དོན་བཟོད་བྱུང་སྟོན་པའི་ཚིག་རྣམས་ནི་གནས་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཡོད་པས་དེའི་ཚིག་གི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པས་བཞད་བྱུང་མི་དགོས་པ་ཡོད། དེ་བས་ན་
 སྐབས་འདིའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅས་རྣམས་ནི་རྟོགས་པའི་དོན་རྟོག་རྣམས་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་སྟུང་མ་ལགས། ཚུལ་ཅན་འཛོལ་བའི་ངལ་བས་བྱུང་རང་འོ་རྒྱལ་བ་ལས་མེད། ཚེ་གྲུང་གི་ཚིག་ཚུལ་ཅན་དུ་
 བཟུང་ན་གཙོ་ཆེ་གོས་བཟོད་བྱུང་བཅས་དོགས་མེད་པར་སོང་བ་འདྲ་སྟེ་དོགས་གསུང་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཚེ་གྲུང་བཞད་པ་ཐམས་ཅད་བཟོད་བྱུང་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་བྱེད་ལ་རྒྱུད་སྒྲིང་མཛོད་ལ་རྒྱུས་ཆེར་མི་འདུག་ རྒྱུས་

དག་ཆོས་འབེལ་གཏམ་དྲིས་ལན་

མེད་གི་རྒྱུ་མ་གཏམ་ཉུང་ན་མཛོལ། ཆོད་མ་ཡང་སྤྲུལ་པ་སྤྲིབ་པེ་ཅིག་ཀ་འདུག། ཡང་བྱེད་གི་གསུངས་ལས། རྒྱུད་བླ་མ་དབུ་སེམས་གང་གི་ལུགས་ཡིན་སྟུང་ན། དབུ་མའི་གཞུང་ཡིན་པ་ལ་རྩོད་པ་མེད་ཅིང་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་
མ་པ་ལ་སྤོན་པོད་གི་སྤྱོད་དཔོན་རྣམས་གིས་སེམས་ཅམ་རྣམ་རྒྱུན་པ་ཞེས་བཏགས་པའི་མིང་དེས་ཆོག་མོད་ཀྱང་། དེ་ཡང་མ་ཁས་པ་བྱེད་གི་དབུ་མ་རྣམ་རྒྱུན་པ་མིང་གོགས་ཤིག་ཅེས་མིང་སྤྱོད་པར་གནང་བ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བྱུང་། མིང་འདོགས་དེའི་ཇེས་ཉིད་
དུ། དབུ་མ་པ་ལ་འང་རྣམ་བདེན་རྒྱུན་གྱི་མ་ཁོ་མི་འདུག་པ་དང་། རྣམ་བདེན་རྒྱུན་ལ་ཡང་དབུ་མ་པ་བཅོལ་གཉེར་མེད་དེ་ཞེས་བཀའ་སྤོན་པ་ཡང་བྱེད་རང་གི་མིང་འདོགས་མཛད་པ་དང་འགལ་ལམ་སྟུང་ཞེས་པའི་ལན་ནི། མིང་འདོགས་དེ་དོན་གནས་
ཡིན་ན་འགལ་བ་སྤིད་ཀྱང་། མ་རངས་པའི་མིང་འདོགས་ཡིན་པས་བྱེད་རང་ཆོ་དབུ་མ་རྣམ་རྒྱུན་པ་ཁོ་ལ་བདག་རྒྱུན་མ་བྱེད། ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བདེ་གསེགས་སྤྱིང་པོ་ཡོད་མེད་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་འདྲ་མཛད་འདུག་ཀྱང་སྤྱར་ལན་བཏབ་པ་དེས་
འཇུག་འདུག། བབས་གོ་སྤྲུག་གཉིས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱུ་བདེ་གསེགས་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་མཐུན་འདུག། པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུ་བདེ་གསེགས་སྤྱིང་པོ་མཆོན་ཉིད་པ་མིན་གསུང་བ་ཞིག་ཡོད། ཡང་བྱེད་གི་གསུངས་ལས། བདེ་
གསེགས་སྤྱིང་པོ་ལ་སྤྱོད་པར་རྣམ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་དང་། བཏགས་པ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་གཉིས། དང་པོ་ལ་འང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་སངས་རྒྱུས་དང་། ཆམས་རེ་རེ་དང་བྲལ་བ་སྤྱོད་པར་རྣམ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཞེས་པ་འདི་པར་ཆེན་རིན་

ལྟེན་པའི་གསུང་ཡིན་ཏེ། ལུང་ཚེས་ལས། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ་ས་དང་པོ་ནས་སྒོ་བྱར་རྣམ་དག་གི་ཚེས་སྒྲུ་ཡོད་པར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། རྒྱུད་སྒྲུ་མའི་འགྲེལ་པ་དང་། ཚེས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས་
 བཤད་པ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་སྒྲུ་དན་ལས་འདས་པ་མདོན་དུ་བྱས་པར་རིགས་པ་དུག་ཏུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པས་སོ། ། ཞེས་སོགས་གྲིས་འདུག་པ་ལ་ནི་ལན་ཆེར་མི་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་སྒོ་བྱར་རྣམ་དག་གི་ཚེས་ཉིད་ལ་
 སངས་རྒྱུས་དང་ས་བཅུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་གཉིས་སུ་མཛད་པ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་སྒོ་བྱར་རྣམ་དག་གི་ཚེས་སྒྲུ་ཡོད་གསུངས་པ་ལ་སྤང་དངོས་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་གཞག་པ་གནང་ཅུ་ཅ་དེ་ལ་དོགས་པ་སྟོང་རྒྱུ་མི་འདུག ཡང་ཁོ་
 བོས་ལན་འདེབས་སུ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེར་སྤང་སེམས་ཅམ་ལ་ནི་ཡང་དག་གནས། ཞེས་པས་གཟུང་མེད་རྟགས་པའི་རྣམ་འབྱུར་བསྟན་ཏེ། འདིར་རྟོད་དང་ཅེ་མོ་གཉིས་འབྱུང་ཞེས་སོགས་གྲིས་པ་ལ་ནི། དེ་ལ་མི་འབྲད་པའི་ཆག་དང་ཡང་ཡོད་
 པམ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ལེགས་སོགས་དུང་བས་རྩོད་ལན་དགོས་རྒྱུ་མི་འདུག དེ་ནས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་འདྲ་ཅུང་ཟད་བཀོད་འདུག་ཀྱང་དཔྱད་པ་ཐོབ་པ་མི་འདུག ཡང་ཁོ་བོས་ལན་འདེབས་སུ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་ཚེས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་རོག་ཅིག་
 ཏུ་སོང་ཡང་། ཀུན་རྩོབ་དང་དོན་དམམ་འདྲེས་པར་འཆད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ། ཐམས་ཅད་གཅིག་ཡིན་མི་ཟེར། དཔེར་ན། ཚད་མའི་སྐབས་སུ་ཡང་འཆད་ཆོད་དང་འདུག་ཆོས་གས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་ཀྱང་། ཡིན་མིན་

५७ अथ चतुर्थाऽध्यायः

[illegible]

འགྲོ། ཚདམནས་བཤད་པའི་འཆད་ཚེ་དང་འཇུག་ཚེ་རི་རྣམ་གཞག་བཀོད་པ་ལ། འོ་ན་སྒྲུ་ཐུབ་པ་ཚེས་འཆད་པའི་ཚེ་ཞེས་སོགས་བྲིས་པ་ནི་འཆད་ཚེ་ཞེས་པ་ཚེས་འཆད་པ་ཡིན་པ་ལ་འོ་ལ་ཚེ་དབྱུས་པས་འབྲེལ་ཅི་ཡང་མ་
 བྱུང་། རིགས་གཏེར་ལས། འཆད་དང་འཇུག་པའི་གང་ཟག་གི། །དབྱེབ་གཉིས་གཉིས་རྣམ་པ་བཞི། །འཆད་ཚེ་རྣམ་པར་བྱེབས་མཁས། །འཇུག་ཚེ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་པས་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་རྟོགས་དགོས། དེས་ན་སྐབས་འདིའི་
 འཆད་ཚེ་ནི་རྣམ་ཚེ་དམ་བཀོད་ཚེ་དམ་ཡིན། འཇུག་ཚེ་ནི་སོང་ཚེ་དམ་ཡིན་ཏེ། རིགས་གཏེར་ལས། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཞན་སེལ་ཡིན། །འདི་དག་གི་གནད་གོ་ན་རྟོག་གའི་གསང་ཚིག་ཤེས་པས་གཞན་སེལ་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་
 རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱིད་ཀྱི་འདིར་སྐྱན་ངག་གི་ཚིགས་བཅད་གསུམ་ཙམ་མཛད་འདུག་པ་འདི་ན། བསྐྱབ་དངོས་རྣམ་བཞི་ལྟར་པའི་གདོང་བཞི་པ། །གཞུང་ལུགས་བྱངས་མེད་མཐོང་བའི་མིག་སྟོང་
 ལྟར། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི་ཕྱིད་ཀྱི་སོག་རལ་མཛད་བྱུང་། གདོང་བཞི་པ་ནི་ཚངས་པའི་མདོན་བཟོད་དང་། མིག་སྟོང་ལྟར་ནི་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་མདོན་བཟོད་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟོང་དུ་མི་འབྱུར། དེ་འདྲའི་རིགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དྲུགས་པ་དང་
 ཡང་འགལ་བས། སྐྱན་ངག་གི་སྟོན་བཅུ་སྟོངས་བའི་སྐབས་སུ་སྟོང་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དང་པོ་རྟོགས་ལྟར་གཅིག་གིས་སྒྲུ་ལ་བསྟོད་པ་ན། མཁུན་པའི་གྲུ་ཚེན་རྟོགས་པའི་མཁའ་ལ་གཏོང་། །ཞེས་བྱས་པས། གྲུ་རྣམ་མཁའ་ལ་གཏོང་བ་

८७॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

འདི་འདྲ་ཟེར་ནས་ཀུན་གྱི་འཕུ་བའི་གནས་སུ་བྱས་སོ། །འོ་དེ་ཡན་གྱིས་པར་ཕྱིན་གྱིས་སྐབས་ལས་བཅུ་མས་པའི་ལན་འདེབས་སོང་། ། ༥ ། །ཡང་དག་རིག་པའི་ལྷ་ཆེན་མདའ་གཅིག་གིས། །ཡོག་པར་སྤྱོད་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་གསུམ་བཟེགས་ཏེ། །
མཁས་ཀུན་དག་འབའི་རྒྱལ་མཆོན་མཐོན་པོར་བསྐྱེད་ས། །སྤྱོད་པར་ཆེན་ཞབས་ཀྱིས་བདག་སྤྱོད་ས་ཤིག། །ཡང་ཆོད་མའི་སྐབས་སུ་བྱེད་ཀྱི་གསུངས་ལས། །ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལྡོག་གི་རབ་བྱེད་སྤྲུལ་རྣམས་ལ་མཆོམས་སྤྱར་མེད་ལ། །འགལ་འབྲེལ་བརྟག་
པར་མཆོམས་སྤྱར་ཡོད་པ་ཅོམ་གྱིས་དེས་ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལྡོག་གི་དབྱེ་བ་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་འགོ་སྟོ། །འགལ་འབྲེལ་བརྟག་པར་མ་བྱད་ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལྡོག་གཞན་ལ་འདམ་ཆོམས་སྤྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །རང་མཆོན་འཛིན་པ་རྟོག་མེད་དེ། །སྤྱི་
འཛིན་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་སྤྱི་དངོས་པོ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱི་མཆོན་རྒྱས་པར་བསྟན་ལ་འབེབས་པ་ལ། །སྤྱི་བྱེད་བྱུག་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་གསུངས་པ་འདི་ཡང་མཆོམས་སྤྱོད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། །བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡང་ལན་དེས་
བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་བརྟོད་དེ་ཁོགས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། །སྤྱོད་བརྟོད་དེས་ཁོགས་སོང་སྤྲུལ་རྣམས་ཐུགས་བདེ་མོ་བྱུང་བ་འདྲ། །ལན་ནི་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལྡོག་གི་རབ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་མཆོམས་སྤྱར་བཅའ་བས། །རང་མཆོན་འཛིན་པ་རྟོག་མེད་
དེ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་འདི་སྤྱི་བྱེད་བརྟག་པའི་དབྱུན་བཞུགས་འདུག་པ་རྟོད་པ་དེ་མཆོར་ཆེ། །དེ་འདྲ་དེ་ནི་རབ་བྱེད་སྤྱི་ཕྱི་གཞུང་གི་འབྲེལ་ལམ་འཕྲོས་ཡིན། །དེ་འདྲ་མཆོམས་སྤྱོད་ཡིན་ན་ཆོད་མ་རྣམས་འབྲེལ་གྱི་དབྱུགས་ཐམས་ཅད་དུ་

མཚམས་སྒྲུབ་གྱི་ལང་ལོང་རང་ཡོང་བས། མཚམས་སྒྲུབ་ལ་དགོས་པར་མཛོད། ཡང་ཁོ་བོས་ལན་འདེབས་སུ། ལྷན་པོ་ལ་ནི་ཉུང་རྒྱས་སྒྲུབ། ཞེས་པའི་རྒྱས་དེ་ཚུལ་གསུམ་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ལ་སྒྲུབ་བ་རང་
 འགོ་ལ་ན་གསལ་ཁམི་འདུག་པས་ཇི་ལྟར་འཐད་དམ་བྱས་པ་ལ། བྱོད་གྱི་གསུང་ལས་གསལ་ཁམི་འཐད་དེ། རང་འགོ་ལ་ལས། ཕྱོགས་ཚེས་མི་ཤེས་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚེས་དང་། བྱལ་པ་མི་ཤེས་པ་ལ་བྱལ་པ་བཛོད་པ་རང་དོན་གྱིས་ཤེས་
 པར་བྱོའོ། ཞེས་པ་འདིའི་དོན་དང་། སྡེ་བདུན་དག་རོལ་ལས་གསུངས་པའི་དགོངས་དོན་གཅིག་ཁོ་ནར་བྱུང་བས་རང་འགོ་ལ་དུ་ཞལ་གསལ་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འགོ་ལ་པ་དེའི་དོན་རྣམ་དག་ག་ཞན་ཞིག་སྟོན་རྒྱུ་ཡོད་ན་སྟོན་
 ཅིག་ཅེས་ཤིན་ཏུ་ཡུས་པ་དང་བཅས་བཀའ་ཤེབས་འདུག་པ་ལ། ཁོ་བོས་འགོ་ལ་པ་དེའི་དོན་འཆད་རྒྱུ་ཡོད་པ་གཞིར་བཞག་ འགོ་ལ་པ་དེ་རྒྱས་ཞེས་པ་དོན་འཆད་བྱེད་དུ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ག་ནས་བཞེད། ཉུང་རྒྱས་གྱི་དོན་ནི་ཀུན་མཁུན་རང་
 ལུགས་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་ན་ལས། ཆོག་ཉུང་ལ་དོན་རྒྱས་པ་ཡན་ལག་གཉིས་ལྔ་ན་གྱི་སྒྲུབ་དག་ལ་འཆད། དེ་ལ་ཡང་སྤྱི་བཙོལ་ལ་སྒྲེའི་བྱེ་བྲག་གི་དབྱེན་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་གཉིས་པོ་དེ་སྒྲུབ་དག་འགོད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན། གསུམ་པ་
 ཕྱོགས་ཚེས་དང་བྱལ་པ་གཉིས་ཀ་དྲན་རུང་ཡོད་ཀྱང་མ་དྲན་པ་དེ་ལ་ཚེས་མཐུན་སྒྲུབ་དང་མི་མཐུན་སྒྲུབ་གྱི་སྒྲུབ་དག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྔ་ན་འགོད་པ་ནི་ལྷན་པོ་ལ་ཉུང་རྒྱས་སྒྲུབ་གྱི་དོན་ཡིན། ཡང་བྱལ་པ་ཅམ་ཤེས་ཤིང་ཕྱོགས་ཚེས་མི་དྲན་དྲན་རུང་ན་

ཡོད་པ་ལ། ཕྱོགས་ཚེས་རྒྱུད་པ་ཚོ་ག་ཟིན་ལ་བཟོད་པའི་ཡན་ལག་ཆིག་ལྟན་བཟོད་པ་སྐབས་སུ་བབས། དོན་འདིའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། མཁས་པ་ལ་ནི་གཏན་ཆོག་སྟེ། ཁེས་པ་ཅུ་འགྲེལ་གསུངས་ཤིང་། 'འདི་དང་ཕྱོགས་ཚེས་མི་ཤེས་པ་ལ་
ཕྱོགས་ཚེས་བཟོད་པ་དོན་གྱིས་ཤེས་པར་གསུངས་པ་དགོངས་དོན་གཅིག་ཡིན། དེས་མཚོན་ནས་ཕྱོགས་ཚེས་ཤེས་ཟིན་ཏེ་ལམ་ན་ཡོད་པ་ཁར་འབྱིན། བྱལ་པ་མི་བྱེད་ཏེ་ཡོད་པ་ལ་བྱལ་པ་རྒྱུད་པ་ཚོ་ག་ཟིན་ལ་བཟོད་པའི་སྐབས་དག་ཡང་དག་
འགོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་རང་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་ཕྱིར་བཟོ་ལ་གྱི་སྒྲིའི་བྱེད་ག་གི་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཁེས་པ་ནས། ཕྱོགས་ཚེས་དང་བྱལ་པ་གཉིས་ཀྱི་མ་དུ་པ་ལ་ཚེས་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་དག་དང་། ཕྱོགས་ཚེས་མི་ཤེས་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚེས་
དང་། བྱལ་པ་མི་ཤེས་པ་ལ་བྱལ་པ་བཟོད་པ་འདྲ་དོན་གྱི་ཤེས་པར་བྱའོ། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྒྲུན་པོ་དང་། མཁས་པ་ལ་སྒྲུར་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྐྱར་སྒྲུབ་དོ། ཁོ་ལྟར་ན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚེས་མི་ཤེས་པ་ལ་
ཁེས་སོགས་འདི་གོང་གི་སྒྲུན་པོ་ལ་ཉུང་རྒྱས་ཁེས་པའི་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ཚུལ་གསུམ་སྐབས་བྱེད་ལ་འཆད་པའི་ལུང་དུ་འདྲན་པ་ནི་ཕྱོགས་ཚེས་དུ་ཡང་མ་ཕྱིན་ཏེ། ཁེས་བཀོད་པས། ཁོང་གི་ཐུགས་རབ་ཀྱིས་གོ་ཡོད་འདུག་པ་སྐྱེ་བའི་བཅར་བ་བཞིན་སོང་
ནས་སྒྲུར་ཁོང་གི་ཚུངས་ལ་དུ། ཉུང་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་བཞིན་མཁས་པ་དཔལ་མཚོ་ག་བཟང་པོ་ཡང་བཞེད་པར་འདུག་གོ་ཁེས་པ་ཚེས་ལས་སྒྲུར་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་ཡལ་ལ་ཡུལ་ལེ་མཛད་ནས་གསུང་རྒྱ་ཅང་མི་སྒྲུབ་། ཡང་ཁོ་

སྟོན་ལ་འདྲན་ན་ལོས་བབ། པཌ་ཆེན་ལས་གཞན་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་ཆེས་སྤྱོད་བ་དག་ལ་པཌ་ཆེན་གྱི་ལུང་དེ་དྲངས་པས་ངེས་ཤིང་གལ་བསྐྱེད། ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས། རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་རྟགས་ཅན་རྟེན་དཔག་སྐྱེ་ཚུལ་སྤྱི་གོ་
ལོག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་སོགས་སྤྱི་བྱེད་ཡིན་ཡིན་འདྲ་བ་དང་མཁས་འཇུག་དང་འབྲེལ་པ་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་ལུང་འགའི་དོན་དགོངས་དགོངས་པོ་མང་པོ་འདུག་མོད། ངེད་ཀྱི་དེ་གོ་མ་ལོག་པ་དང་དུང་སྤྱི་དེ་ཀ་ཡིན། བདག་གི་བསམ་ཚིང་ལ་ནི་ཁྱེད་
རང་གི་སྒྲོ་གཉིས་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་གོ་ལོག་སྟེ། ཁྱེད་ཀྱི་གོང་དུ་རྟགས་འཛིན་སེམས་དེ་རྟགས་ཅན་རྟེན་དཔག་གི་རྒྱུ་རྒྱུར་ཞལ་གྱི་བཞེས། འདིར་ཐོག་མར་རྟགས་ཅན་རྟེན་དཔག་དང་། དེའི་རྟེན་སུ་རྟགས་འཛིན་སེམས་སྐྱེ་བ་ཞལ་གྱི་བཞེས་པས་རང་
ཚིག་སྤྱི་འགལ་ཞིང་རྒྱུའི་སྟོན་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཞལ་གྱི་བཞེས་པའི་གཏམ་འདི་འང་ཡ་མཚན་ཆེ་སྟེ། སྟོན་བྱོན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་ཐོག་པའི་ལོགས་བཤད་གསར་པའི་ཁུར་ཆེན་པོར་གདོ། ཞེས་བྲིས་འདུག་པའི་ལན་ནི། ཐོག་མར་རྟགས་ཅན་
རྟེན་དཔག་དང་། དེའི་རྟེན་སུ་རྟགས་འཛིན་སེམས་སྐྱེ་བ་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཡང་མེད་ཅིང་། ཁས་ཀྱང་མ་སྤངས་པས་རང་ཚིག་སྤྱི་འགལ་རྒྱུ་མེད། དེ་འདྲ་ནི་ཁྱེད་རང་ཐུགས་རྒྱལ་བཞེངས་པའི་ཐོ་ལ་ཐུགས་ལ་སྤྱོད་ཤོད་བྱུང་བའི་གཟིགས་སྤྱང་ལ་
འགལ་བར་གཟིགས་པ་ཡིན། དོན་ལ་ཁྱེད་རང་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཐུགས་ཚོས་འཛིན་པའི་སེམས་ལ་འཛིག་པ་དེས་ཡུས་རྒྱལ་བ་ཡིན། མདོའི་རང་འབྲེལ་དུ་རྟགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་རྟེན་སུ་དཔག་པའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དུན་པས་བར་ཚིང་པའི་

11

ལྷོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཚོས་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སོགས་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་བར་དུ་འབྱུང་བར་བསྟན། རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་ལས། ཁོ་བོ་ཙག་རྟགས་སུ་འགོད་བྱའི་
བྱས་པ་དང་དུ་བལ་སོགས་པ་ལས་རྟགས་འཛིན་སྐྱེ་བར་འདོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འདོད། ཅེས་གསུངས་པས་ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་པ་གྲུབ་ཅིང་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་རྟགས་འཛིན་སེམས་མ་
ཡིན་པར་བསྟན་པས་ད་ཁྱེད་རང་ཐུགས་མནལ་དུ་ཤོབས་ཤིག རེད་ཙག་ནི་རྟགས་འཛིན་སེམས་རྟགས་སུ་འགོད་བྱ་རྒྱུ་དང་པ་ངེས་པའི་དཔྱད་ཤེས་ལ་འཛོག་པར་གོང་དུ་སྒྲས་པས་དེ་ལ་ཐུགས་རྟོགས་མི་འཛུང་པར་རང་ཆོག་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་ཟེར་བའི་རྟ་ཅང་
གཏམ་མི་གསུང་བཞུ། རྟགས་འཛིན་སེམས་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་ནས་རྗེས་དཔག་གི་སྒྲས་བསྟན། རྗེས་དཔག་དངོས་ལ་རྗེས་དཔག་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བཤད་པ་རང་ཡོད་དེ། ཚད་མ་མདོར། རྗེས་དཔག་
རྗེས་སུ་དཔག་ལས་འབྱུང་། ཞེས་པའི་གོ་དོན་དེ་ལྟར་དུ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་དེའི་གོ་དོན་རི་ལྟར་འཆད། ལྷུ་འཁྱེད་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་གཏམ་འདི་འང་སྟོན་བྱོན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཐེག་པའི་ལེགས་བཤད་གསར་པའི་བྱུར་ཆེན་
པོར་གདའ་གསུང་བཡང་། ད་ལན་བདག་གི་དེ་འདྲ་ཁས་མ་སྒྲུབ་མོད། བབ་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལས་ལྷུ་འཁྱེད་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཡང་བཤད་པ་ཡོད། སྟོབ་དཔོན་དཔྱུག་པ་ཅན་གྱི་གཞུང་ལ་གཟིགས། ཡང་མཛོད་ཀྱི་གཞུང་ལས་རྒྱ་འབྲས་དུས་

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

མཉམ་པ་ཡང་མང་དུ་བཤད་པས་དེ་ཡང་གཞན་གྱི་མ་ཐེག་པའི་བྱུང་ཡིན་ནམ། ཡང་ཁོ་བོས་ལན་འདེབས་སུ། ཅུ་བའི་སྐབ་ངག་བཀོད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཚུལ་གསུམ་སྐབ་བྱེད་འགོད་པ་གཞུང་དང་འབྲེལ་བའི་དགོངས་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
བྱས་ན་ཅུ་བའི་སྐབ་ངག་ལ་སྒྲུལ་རྟོག་རྟོགས་གྱི་རྗེས་དཔག་སྟེ། དེ་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་སྐབ་བྱེད་ལས་སྒྲུབས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྟེ། དེ་ནི་བྱེད་གྱི་རྟོགས་འཛིན་སེམས་སུ་བཞག་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་བྲིས་ཡོད་པ་དེ་ཁོང་རང་ལ་གོ་དུ་རྟོགས་འཛིན་
སེམས་དང་རྟོགས་ཅན་རྗེས་དཔག་སྟེ་ཚུལ་སྒྲུབ་པོ་ལོག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བཀོད་ཡོད་པས་དེའི་སྒྲུབ་པོ་ལོག་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཅུ་བའི་སྐབ་ངག་ལས། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་བྱེད་གྱི་རྟོགས་འཛིན་སེམས་སུ་བཞག་སོང་བས་སོ། ཞེས་
པའི་བར་འདི་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི་ཁོ་བོ་རང་གི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་ནི་ཕྱོགས་སྒྲུབ་ནམ་མ་ལང་པར། དགག་པའི་ཉིམ་ཁ་ཤོར་ཞིག་བྱུང་བྱུང་དུ་འཆར་གྱི་འདུག་སྟེ། རང་ཅག་གཉིས་གྱི་ཁས་སྒྲུབ་གི་ཅུ་བ་ཟེན་པར་བྱས། ཆོག་
སྒྲུབ་འབྲེལ་བ་རྟོགས་ནས་འདོད་པ་བཞེད་པ་དང་རིགས་པ་འཕངས་ལུགས་བྱས་ན་ཅུ་བ་དོན་མེད་དུ་མི་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་རང་རྟོགས་འཛིན་སེམས་དང་། རྟོགས་ཅན་རྗེས་དཔག་མི་འགལ་བར་དེ་རྗེས་དཔག་གི་ནང་དུ་བསྐྱུས། ཅུ་བའི་སྐབ་
ངག་བཀོད་པ་ལས་སྒྲུལ་རྟོག་རྟོགས་གྱི་རྗེས་དཔག་རིམ་གྱི་སྟེ་བ་གཞིར་བཞག་སྟེ། འབྲས་བུ་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དེ་ནས་རྟོགས་གྱི་ཆོར་མ་འབྱེན་དགོས་པའི་རྟོག་པའི་རིགས་ཁ་ཅིག་ལ་ཚུལ་གསུམ་སྐབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་འགོད་ལ། ཕྱོགས་

1

༡༡། ཚེས་སྐབ་བྱེད་བཀོད་པ་ལས་ཕྱོགས་ཚེས་འཛིན་པའི་སེམས་སྐྱེ་དེ་ནི་བྱེད་ཀྱི་ཉུགས་འཛིན་སེམས་སུ་བཞག་སོང་བས། འབྲས་བུ་ཉུགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྗེས་སུ་ཉུགས་འཛིན་སེམས་སྐྱེས་པས་ན་ཉུགས་འབྲས་གོ་ལོག་པའི་
 ལྷུང་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱེད་རང་ལ་བབས་གདའ་བས། གྱེ་ཞོར་བུ་པར་རྩྱུ་རོ། །ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུངས་ལས། མཁས་འཇུག་ལས། ཚེས་གྲགས་སྐབ་པའི་སོགས་དང་། འབྲེལ་པ་བཟླ་པའི། གང་ཡོད་དེ་འཛིག་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་ཁོ་བོའི་བསམ་ཚེད་
 ལ་སྦྱར་ལོག་རྟོག་ཅན་ཆར་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐབ་ངག་ཡང་དག་དང་། སྐབ་བུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དུ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་འགོད་པ་རྣམས། སྡེ་བདུན་མདོ་དང་
 བཅས་པའི་བཤད་པའི་བབས་སྟོལ་ལ་འདུག་ཟེར་བ་བྱིས་སྒྲུང་བ། ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་དུ་ཆུག་སྐབ་ངག་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཅན་སེལ་བ་ལས་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་མི་རུས་ན་འབྲས་བུ་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་དངོས་སུ་
 འགལ་། བྱེད་པར་དུ་ཚད་མ་མདོར། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ། ཅི་ལྟར་རང་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་ཉུགས་ལས་ཉུགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་ཉུགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པས་
 ཚུལ་གསུམ་པའི་ཉུགས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་དུ་འཆད། བྱེད་ལྟར་ན་སྐབ་ངག་ཡང་དག་བཀོད་པས་ཐེ་ཚོམ་ཅན་བསལ་ནས། རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ལ་ངེས་པར་ཉུགས་ཡང་དག་གཅིག་འགོད་

ཉུགས་ཅན་

དགོས་པའི་དགོངས་པ་མཛད་བྱུང་བ། རྒྱལ་བའི་རིགས་རྒྱུན་གཅིག་ལ་དེ་འདྲའི་ངེས་པ་གཤམ་ཡོད། སྐབ་ངག་བཀོད་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་དམ་པའི་དམ་ཤེས་རིམ་གྱིས་སྦྱེས་ན། རྒྱལ་བ་དེའི་ངོར་སྐབ་ངག་ཡང་དག་དེ་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན། རྒྱལ་བ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་དམ་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། །དེ་ཉིད་ཚིག་ལ་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན། སྐབ་ངག་བཀོད་པ་ལས་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཚུལ་གསུམ་དམ་པའི་དམ་ཤེས་སྦྱེས་བྱུང་ན། དེའི་རྗེས་སུ་ཚུངས་པའི་ཚེས་ཅན་ལ་བསྐྱབ་ཚེས་འཛིན་པའི་སྒོ་སྒྲེབ་དེ་ནི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐབ་ངག་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་རྟགས་ཡང་དག་རང་ཅིག་ཆེད་གཏད་འགོད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མཛད་པ་འདྲ། འདི་ཐད་ལ་གྲུ་ས་གང་ན་ཡང་མཐའ་ཆེད་པོ་རང་ཞིག་མཛད་པ་འདྲ། ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུངས་ལས། དེ་ནས་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་བའི་གང་ཟག་དེ་ལ་གང་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་ན་ཞེས་སོགས་བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་སྐབ་པའི་སྐབ་ངག་གསུམ་རིམ་བཞིན་བཀོད་པས། དེ་འདྲའི་རྒྱལ་བ་དེ་དེ་སྒྲོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཤེས་ཤིང་སྐབ་བྱུ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྡན་པའི་དེ་སྒྲོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་དམ་ཏུ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། དམ་ལམ་ན་མཛད་པའི་རྒྱལ་བ་བྱུ་པོ་ལ་ཚེས་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་ངག་དང་། ཚུལ་རེ་རེ་དམ་ལམ་ན་ཡོད་པའི་མཁས་པ་ལ་ཡན་ལག་གཅིག་ལྡན་བཀོད་པས། རྒྱལ་བ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལ་དམ་པ་ཡང་དག་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞུང་ལས། གཉིས་ལས་གང་ཡང་ཏུ་སྦྱས་པས། །ཞེས་སོགས་འདྲན་པར་མཛད་འདུག་

༡ ལྷ། །པ། འདི་དག་ནི་མ་བརྟགས་པའི་བབ་འཆོལ་ཁོན་སྟེ། ཅུ་བའི་སྐབ་ངག་གི་སྟོན་དུ་ཚུལ་གསུམ་བསྐྱབ་བྱེད་འགོད་པ་འདི་འདྲམ་ཁས་འཇུག་སོགས་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་པམ་ཆེན་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། པམ་ཆེན་གྱིས་
 ཉུང་རྒྱས་ཀྱི་འབྲུ་སྟོན་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ལྟས་པས་ཤེས་སོ། སྟོན་ལ་ཚུལ་གསུམ་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པས་དེ་སྐོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཤེས་ན་དེ་ལ་སྐབ་ངག་འགོད་མི་དགོས་ཏེ། ས་པམ་གྱིས་། དེ་ལ་སྐམ་གཉིས་ནི་སྐབ་པ་འགོད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་
 ལ་མི་རུས། གཉིས་པ་ལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་སྐྱས་པས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱུང་ཚུལ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དངོས་སུ་བཟོད་པས་ཅིག་ཤིས་ལ་དུན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་གཉིས་ཀ་
 རྩོམ་པོ་དངོས་སུ་བཟོད་མི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལས། བྱེད་གྱིས་ནི་ཚུལ་གསུམ་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པས་དེ་སྐོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ལ་དུན་པ་ཡང་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ལུང་དུ་དྲངས་པ་ནི་འབྲེལ་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་ཞིང་། བྱེད་རང་ག་ཅིག་ལུ་ལུ་
 དམར་དགོན་པའི་སྒྲ་བྲང་དུ་གང་མཐོས་མཐོས་འདིས་རྒྱ་བྱང་བ་ཡིན་པ་འདྲ། བཞད་བྱུ་ཉམས་ལྡན་ཞུས་པ་ཡིན། ཡང་བྱེད་གྱི་གསུང་ལས། ཡུལ་གྱི་སྟོན་ས་འགོས་བཅི་བའི་སྐབས་སུ། བདག་གི་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་དོན་རིག་ལྷ་ལས་རང་
 རིག་མེད་དེ། ཚུར་མཐོང་གི་རང་རིག་གི་ཡུལ་ལ་རིག་བྱ་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ལ། རྟགས་ཚུལ་གོ་མ་ཚུངས་པ་འདྲ་གསུངས་པ་ནི། གོ་དེ་ལས་མ་ཚུངས་པ་མེད། བྱེད་རང་གི་མ་གོ་བ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་བསྟོན་འདིང་པར་བྱ་དོ། །

ཡང་ཁོ་བོས་ལེའུ་གཉིས་པའི་སྐབས་དོན་དང་སྟོན་གྱི་ཚད་མ་ནི། ཤེས་པ་ཚད་མ་རང་ཡིན་པས། །ཞེས་སོགས་བྲིས་པས། མཁས་པ་བྱེད་གྱི་གསུངས་ལས། ཤེས་པ་ཚད་མ་རང་ཡིན་པས། །ཞེས་པ་ལ་རྣམ་གཅད་མ་བྱུང་ཞེས་སོགས་ཚུད་པ་དང་
 ཚུད་ལན་འདྲ་འདུག་པ་ནི་ཁོང་རང་གི་འདོད་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚད་མའི་སྒྲིམ་བུ་དང་། ཤེས་པ་ཚད་མ་གཉིས་ཆར་དུ་འདོད་པ་དེ་ཁོང་འཆངས་གྱི་སྟོན་ཡིན་པ་འདུག་པས་ལན་དགོས་རྒྱུ་མི་འདུག། དཔལ་ཚེས་གྱི་གྲགས་པས་རྣམ་ངེས་
 ལས། ལོག་པའི་ལན་ལ་མཐའ་མེད་ཕྱིར། །དེ་དག་འདིར་ནི་སྟོབྱ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པས་དཔྱད་པ་འཕྲོག་རྒྱུ་མེད་པའི་ས་སྟོང་འགང་བྱས་གྱི་ཚིག་གི་ཚོགས་རྣམས་ལ་ལན་གྱི་སྟོས་པ་མི་དགོས། ཡང་བྱེད་གྱི་གསུང་ལ། གཡག་མི་ཡམ་ཚེས་གྱི་
 སྒྲམས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ན་རང་གི་འདུག་ཡུལ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཅ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ན་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་མོད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་དཔྱད་ཤེས་མི་བསྐྱུ་བར་
 འཛོག་རྒྱ་གཡ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན། ཚེས་རྗེས་པར་གྱིས་གསར་དུ་བསྟོན་མི་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ་ཞེས་བྲིས་པ་རང་གསར་དུ་སྟོན་མི་དགོས་པའི་ས་པར་གྱི་གསུང་གསལ་པོ་ཡོད་ན། ཤེས་བྱེད་རྣམ་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་གཞིར་བཅས་པས་ལུང་སྟོན་ཅིག་
 ཅེས་བྲིས་འདུག་པའི་ལན་ནི། ཀུན་མ་བྱེན་གཡག་པས་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་དུ་བཞག་ཀྱང་། དཔྱད་ཤེས་མི་བསྐྱུ་བར་མི་བཞེད་ངེས་གྱི་མི་ཡམ་སྒྲམ་ཉིད་གྱི་གསུངས་གསལ་པོ་ཡོད་ན་བདག་གི་འོ་ལ་ཚད་བྱས་འདུག་པས་ཉེས་པ་དེ་མི་ཡམ་སྒྲམ་ཉིད་གྱི་སྟོན་

ལྷོ། །སྤར་བཤགས་སོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱུར་དུ་གསར་དུ་བསྐྱུ་མི་དགོས་པ་ས་པམ་གྱི་གསུངས་ཏེ། མཚན་ཉིད་བརྟག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། བྱམ་བེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ནི་བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཆོས་གསུམ་ལྟར་ཏེ།
 སྤར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་འཛིན་སྟངས་མི་འབྱུལ་བས་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་འང་བྱུང་པར་གསུམ་ལྟར་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱམ་བེ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་ནས། དེ་རང་ལུགས་ལ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། མི་
 དགོས་མ་བྱུང་མི་སྤྱིད་གསུམ། །བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་འདོད་ན་ཡོད། །ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཆོས་གསུམ་ལྟར་གྱི་ཡང་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་སྤར་མ་རྟོགས་པ་རྣམ་བཅད་མེད་པས་མི་དགོས་ཏེ། འཛིན་སྟངས་དོན་ལ་མི་
 འབྱུལ་ན་རྟོགས་བེན་ལ་འཇུག་པ་མི་སྤྱིད་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱུར་དུ་གསར་དུ་བསྐྱུ་མི་དགོས་པར་བསྐྱུ་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་སྤར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ཞེས་པ་དང་། གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བ་ཞེས་པ་
 གཉིས་ལ་དོན་བྱུང་མེད་ཅིང་། ས་པམ་གྱིས་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་སྤར་མ་རྟོགས་པ་ཞེས་སྤར་བ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་པས་མི་དགོས་གསུང་ཅན་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱུར་དུ། གསར་དུ་བ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་པས་མི་དགོས་པར་བཞེད་པ་
 ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ས་པམ་གྱི་གསུང་ཁས་ལེན་ཟེར་བའི་བརྟུན་ལབ་བྱས་ཀྱང་ལུང་དེ་ལ་འབྲེག་འགྲོས་ཀྱི་བྱུར་བེར་མང་པོ་བྱས་ན་ཆོས་ལ་སྤྲིག་བསགས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བས་བག་ཡོད་མཛད་དགོས། ཡང་བྱུང་གྱི་གསུང་ལས། ས་པམ་གྱི་གཞུང་

ཁ་ཡར་ལ་པར་ཆེན་གྱི་འདོན་པ་བསྐྱར་བའི་བཅོས་མཛད་པ་འདི་ནི། མདོ་ལས། དག་སྟོང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པས། ས་པར་གྱི་གསུངས་ལ་རེག་གཅོད་དུ་མི་འགྱུར་སྐམ་མོ། །ཞེས་བྲིས་
 འདུག་པའི་ལན་ནི། པར་ཆེན་སྐུ་ཡུལ་གཏན་པས་གང་ཡང་མི་ལྟ། བྱེད་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་གྱིས་སྟོན་མི་སེལ་བ་འདུག་སྟེ། འོ་ན་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་། རྒྱན་དུག་གི་གཞུང་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་གོ་ཚོད་དང་མཐུན་པའི་
 འདོན་པ་བསྐྱར་བའི་ཚིག་མང་པོ་བཅོས་ན་ཡང་། མདོ་ལས། དག་སྟོང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུངས་སོགས་ལ་རེག་གཅོད་དུ་མི་འགྱུར་བཞུགས་ཀྱི་བཞེས་རུས་སམ་ཐུགས་
 བསམ་ཐོངས་མཛོད། ཡང་བྱེད་གྱི་གསུང་ལས། འབེལ་གཏམ་ལྟར་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་། རིགས་གཏེར་གྱི། དག་ག་བྱུ་འགོག་ལ་ཞེས་སོགས་དང་། ཡིན་པ་བསྐྱབ་ལ་སོགས་དང་། ཡོད་པ་བསྐྱབ་ལ་ཚུལ་
 གསུམ་ཚང་། །ཞེས་པས་བསྟན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་རྣམས་དོན་གཅིག་པར་བཤད་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འབེལ་གཏམ་དེ་ཏིར་དེད་གྱི་སྟོན་དེ་སོང་འདུག་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ཏང་གཏམ་བྲིས་འདུག་པ་ནི། སྟོན་སོང་ན་བསམ་པའི་རེ་སྟོན་ཡིན་ན་ས་
 སྐྱར་བྱོན་ལ་སོང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་བསྟོ་བཞུས་མཛོད། དེ་མིན་ན་མདོན་སུམ་དུ་བསྟོན་འདིངས་པས་སྟོན་པ་སོགས་སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སམ། ཁ་ནས་ཐོན་པ་ཅོམ་གྱི་གཏམ་དུ་མི་རྒྱལ། གང་དྲན་རང་མ་འདྲི་མཛོད། ཡང་བྱེད་གྱི་གསུང་

༡

༡། །ལས། དངོས་པོ་ལ་སེལ་ངོར་བརྟུར་བའི་ཆོ་དངོས་པོ་ཞེས་པའི་མིང་སྤྱི་ཞེས་བྱེད་རང་གི་མཚན་གཞི་བཟུང་བ་དེ་ཡང་། དངོས་པོའི་མིང་ལ་ངོས་འཛིན་ན་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་དགོས་པས་དེ་རང་སྤྱེ་མང་བཟུར་བས་རང་
 མཚན་དུ་ཁས་སྤངས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་གིས་བསྒྲིག་མ་རུས་པར་འགྱུར། ཡང་མིང་སྤྱི་གསུང་བ་དེ་མིང་གི་དོན་སྤྱི་ལ་ངོས་འཛིན་ན། དེ་རང་མཚན་ཡིན་པ་འགོག་པ་རུས་མོད་ཀྱང་། སྤྱི་མཚན་དུ་ནི་བཞེད་དགོས་པ་འདྲ་སྤྱི་ཞེས་བྲིས་འདུག་པའི་
 ལན་ནི། དོན་བྱེད་རུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། སེལ་ངོར་དངོས་པོ་ཞེས་བརྟུར་བའི་ཆོ་དངོས་པོ་ཞེས་མིང་དུ་བཟོད་ཀྱང་། དངོས་པོ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་རྣམ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་བརྟུར་དངོས་སུ་སྤྱོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་
 གཏེར་ལས། རང་མཚན་སོ་སོར་ངོས་པ་ནི། །མཐའ་ཡས་ཕྱིར་ན་བརྟུར་མི་རུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འདི་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གང་ལ་བརྟུར་ན་གིང་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་དེ་དང་དེའི་གཞན་སེལ་བར་དངོས་སུ་སྤྱོད་
 ཏེ། ཡལ་གའོ་མ་ལྟར་མཐོང་ནས། །དེ་ལ་གིང་གི་བརྟུར་ལ། །བརྟུར་དེ་རིགས་ལ་སྤྱོད་བར་བྱེད། །རིགས་དེ་གཞན་སེལ་ལ་གཞན་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་པོ་ལ་སེལ་ངོར་བརྟུར་བའི་ཆོ་དངོས་པོའི་མིང་ངམ་དངོས་པོ་
 གང་ཡིན་ཀྱང་དངོས་པོར་མེད་དེ། སེལ་ངོར་དངོས་པོ་ཡིན་ན་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བཀོད་ཆོད་དང་སོང་ཆོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གིས་དགོས། བྱེད་ཀ་རིགས་ལ་མ་སྤྱངས་པས་ཅི་འདྲ་ཡོད་མི་ཤེས། མིང་སྤྱི་ནི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པ་

དག་ཆོས་འཕེལ་གངས་རིམ་ལན་

གཞིར་བཞག་ དེས་ལན་འབྱས་བྱུང་། སྐལ་འབྱུར་གྱི་སྐབས་སུ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་བཞེད་པ་རིགས་གཏེར་ཅུ་འགྲེལ་ཏེར་སྤར་མ་ན། བརྒྱུག་པ་རང་རིག་འཕེན་པ་བཞི། གཞན་རིག་འཕེན་པ་བཅུ་བཞི་ཡོད། །ཅེས་བཀོད་པ་འདི་དག་ཀྱི་ཡིན། དེས་ན་
སྐབ་བྱེད་འཕེན་པ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་བའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན། རང་བཞིན་འབྱས་བུ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་དམིགས་པ་གསུམ་གྱི་སྐལ་འབྱུར་སྐབ་བྱེད་མི་འཕེན་པར་བྱས་ན་ཡོངས་གྲིལ་ཉེར་གཅིག་འབྱུང་བ་རང་ལུགས་སུ་བྱས་པ་ལ་ཇེ་དྲུང་གི་དེ་དག་
ཀྱང་སྐལ་འབྱུར་ཡང་དག་སྲིད་ཚད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཆོད་ལེན་མཛད། ཁོ་བོས་ལན་འདེབས་སུ་ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེ་བཞེད་པའི་ཉེར་གཅིག་པོ་དེར་སྐབ་བྱེད་འཕེན་མི་འཕེན་གཉིས་ཚང་བ་གཞིར་བཞག་སྐལ་འབྱུར་ཡང་དག་སྲིད་ཚད་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཁ་ཚོན་གཅོད་མི་རུས་ཞེས་བཏང་། ཡང་ཇེ་དྲུང་གི་ཡང་ལན་དུ་སྦྱིར་དབྱེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཁོ་བོ་ཡང་འདོད་དོ། །ལྷག་མ་ཡང་དག་གཏན་ཆོག་སྤྱད་ཀྱང་། སྐབ་བྱེད་འཕེན་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་ཅུ་འགྲེལ་བྱངས་པ་དེ་རང་རིག་
འཕེན་པ་བཞི་དང་། གཞན་རིག་འཕེན་པ་བཅུ་བཞིར་དབྱེ་བ་ཁོ་ནི་རྒྱ་བ་རྟེན་དུ་མི་འགོ་སྟེ། རེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་གཞུང་དའི་དགོངས་པ་སྐབ་བྱེད་མི་འཕེན་པ་ལྔར་བཤད་པའི་ལྷག་མ་སྐལ་འབྱུར་ཡང་དག་ཀུན་ཡང་དག་གཏན་ཆོག་སྤྱད་ཀྱི་མིང་ཅན་
ཏེ། སྐབ་བྱེད་འཕེན་པའི་སྐལ་འབྱུར་ཡང་དག་ཏུ་བཤད་པས་གཞུང་ཅུ་འགྲེལ་དེ་ནི་སྐབ་བྱེད་འཕེན་པའི་སྐལ་འབྱུར་ཡང་དག་སྦྱིར་སྟོན་བྱེད་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དའི་ཆེ་བརྒྱུག་པ་རང་རིག་སོགས་ཀྱི་འདོན་ཚུལ་གཉིས་དང་། གཞན་རིག་

⁴

ལྟུན་པ་

༡། སྟོགས་ཀྱི་འདོན་ཚུལ་བཅུ་བཞི་དང་བཅུ་དྲུག་གཉིས་ཆར་གྱི་ཁུངས་སུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་ནི་གཞུང་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཏེ། གཞུང་ལས། རང་བཞིན་འབྲས་བུ་མཚན་ཉིད་དེ། མི་དམིགས་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་མི་འཕེན། ཞེས་གསུམ་སྟོས་ནས་དེའི་འདུག་ཏུ་ལྷག་མ་ཡང་དག་སྟོགས་གསུངས་པས། ལྷག་མ་ནི་གསུམ་གྱི་ལྷག་མ་ཡིན་པས་སྤར་བཤད་པའི་ལྷག་མ་ཞེས་སྟོར་ན་དངོས་སུ་བསྟོན་འདིངས་བ་དང་ཚོས་ལ་དབང་བའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བས་བཤགས་པ་མཛོད། བྱེད་རང་ལྟར་བཤད་པའི་ལྷག་མ་སྟོར་གྱིང་། རང་འབྲེལ་ལས། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་དང་བྱུང་བྱེད་ལ་དམིགས་བ་དང་གསུམ་གྱི་ལྷག་ཞེས་གསུངས་པས་གང་དུན་གྱི་རྟོག་བཟོ་མ་མཛོད། ཡང་བྱེད་གྱི་གསུངས་ལས། འབྲས་རང་གི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས་དང་། འབྲེལ་རྒྱུ་དམིགས་པའི་བཞིའི་ནང་ནས་ལྷག་མ་གཉིས་ཏེ་བཞི་དང་། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་དམིགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གསུམ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པ་དང་། གསུམ་ནི་རང་རིག་འཕེན་པར་བཤད་ཟིན་པས་དེའི་ལྷག་མ་དུག་སྟེ། མདོར་ན་བཅུ་པོ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། གཞན་རིག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་མིང་དང་། རྒྱུ་དོན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མིང་མི་མཐུན་ཞིང་། དོན་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལེགས་པར་བཤད་པས། རྒྱུ་པ་རང་རིག་འཕེན་པ་བཞི་དང་། གཞན་རིག་འཕེན་པ་བཅུ་དྲུག་དང་བཅུར་འབྱུ་སྟོན་པ་པམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ངག་རྒྱུ་འཁོར་པ་ལོ། ལོ་ན་སྟོབ་བསྐྱེད་མཛོད། ཅེས་བྲིས་འདུག་པ། བྱེད་རང་སྟོར་ཆུང་རིག་པ་མགུ་བ་

སྤྱ་བས་ཁོང་ཡུས་དང་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཤས་ཆེ། ལན་ནི་བྱུང་པ་དེ་ལ་བསྐྱུས་པ་དག་གིས་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་འཁྱར་ན། རི་བོང་རུ་ཆོས་ཅན། གཞན་རིག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་མིང་དང་སྒྲིག་དོན་གྱི་གཏན་
 ཆོག་ས་གྱི་མིང་མི་མཐུན་ནིང་དོན་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རི་བོང་རུ་དེ་དེ་དང་དེའི་མིང་མཐུན་ནམ་དོན་མཐུན་ནམ་མི་མཐུན་སྒྲིལ་མཛོད། བྱེད་གྱི་ཐལ་བ་དེ་ལྟར་ན། རིགས་གཏེར་གྱི་གཞུང་དུ་གཞན་རིག་འཕེན་པ་བཅུ་བཞི་
 དང་། བཅུ་དུག་གཉིས་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་སོང་བས་རིགས་གཏེར་ལ་ཆ་ཆོད་རས་སུ་བོར་བའོ། །དེད་ཅག་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱུ་པའི་སྒོ་ལ་འཛིན་པ་དག་ནི་མདོའི་རྩ་པོད་སྒྲིལ་རིགས་གཉིས་ལ་བྱས་ཏེ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པས་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་
 ལྟ་བའི་མིག་ཕྱོ། སྤྱལ་ས་གྱི་རྩ་པོད་ལམ་འབྲས་ལ་བྱས་པས་བསྐྱུས་པ་ཡོངས་མྱོག་ས་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱུང་བ་ཡིན། བྱེད་རང་སྤྱ་བསྐྱུས་སྤྱ་བསྐྱུས་མཛོད་པས་སུའི་རྒྱ་ལ་ཡང་མི་ཆུད་པ་གཅིག་བྱུང་། ཨ་ཀྱང་གནས་ཚུལ་བཞད་བུའུས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་
 པར་སོང་རྩ་ན་བཟོད་པ་བཞེས་མཛོད། ཡང་རྗེ་དུང་བྱེད་གྱི་གསུང་ལས། གང་ལྟར་ན་འང་འབྲས་རྟོགས་གཉིས་པའི་སྐྱབས་གྱི་རང་རིག་གི་ཆོད་འབྲས་འདི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་ཏེ། དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །རང་རིག་འབྲས་
 བྱུ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པའི་ཐད་གྱི་ཀུན་བཟང་རོལ་མཆོའི་བསྐྱུས་དོན་ལས། ཀྱང་པ་གཉིས་པོ་འདི་སེམས་ཅམ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་མོད། མདོ་སྒྲིལ་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ནི་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གང་ཆོ་རུམ་རིག་རྒྱུ་ཡི་ཡུལ། ཞེས་

1

ལྟོ

༡༡། སོགས་ཚེགས་བཅད་གསུམ་པོ་འདི་སེམས་ཙམ་པའི་རང་ལུགས་སུ་ཁས་སྒྲུང་ན། སེམས་ཙམ་པས་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་དོན་འདྲ་བ་ཚད་མ་དང་། དོན་སྤྱོད་བའབྲས་བུར་བྱས་པའི་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཁས་ལེན་ན་ཏེ།
 ཅང་ཐལ་བས་རྣམ་འབྲེལ་མཛད་པའི་རིགས་ལམ་ལས་འདས་སོ། །ཞེས་བྲིས་འདུག་པའི་ལན་ནི། པར་ཆེན་གསུང་བ་བཞི་ན། སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པ་ལ། དེའི་དོན་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པ་ནི་མང་དུ་ཡོད། དེས་ན་གཞན་
 རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་འདི་མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མའི་སྒྱི་རིག་གཉིས་ཀ་ན་གསལ། གང་ཆེ་རྣམ་རིག་རྒྱུའི་ཡུལ། ཞེས་སོགས་ཁོ་བོ་ཅག་སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་དུ་ཁས་ལེན་མོད། དེ་
 ཁས་སྒྲུང་ས་ན་སེམས་ཙམ་པས་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་དོན་འདྲ་བ་ཚད་མ་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཁས་ལེན་དགོས་དོགས་མེད། དེ་སེམས་ཙམ་པས་གཞུང་དུ་ཁས་སྒྲུང་ས་ན། སེམས་ཙམ་པ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཁས་ལེན་པ་
 འདུད། དེས་ན། གང་ཆེ་རྣམ་རིག་རྒྱུ་ཡི་ཡུལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ། ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་དོན་དང་འདྲ་བའི་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཚད་མ། ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་དོན་དེ་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་གཅིག་སྤྱོད་རྒྱ་
 ཡིན། མཚན་ཉིད་དཔེར་བཅོལ་ན་ཐ་སྐད་དུ་སྤྱོད་པོ་གཞལ་བྱ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་འཛིན་དབང་མདོན་ལ་ཐ་སྐད་དུ་སྤྱོད་པོའི་སྤྱང་བཤར་བ་ཚད་མ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་འཛིན་དབང་སྤྱོད་གྱིས་ཐ་སྐད་དུ་སྤྱོད་པོ་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་

པའི་ཚད་འབྲས་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཡུགས་འདིར་ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་སྒྱིར་ཕྱི་དོན་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ཐ་སྐད་དུ་དོན་རིག་ཡིན་ན་ཡང་དོན་རིག་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་རྣམ་འབྲེལ་མཛད་པའི་རིགས་ལམ་ལས་འདས་སོ་ཞེས་ཟེར་
 པ་ནི། བྱེད་རང་གི་རང་ཡུལ་ཅུང་ཟད་དགོངས་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་དེ་དང་མཐུན་པས་ཉན་འདལ་བ་འདྲ། ཡང་ཇི་དུང་གི་གསུང་ལས། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་སོགས་འབྲས་རྟོགས་གསུམ་པ་འདི་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་བཞེད་པས་སྒྲུར་གྱི་ཚད་
 འབྲས་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་དོགས་གཅིད་དུ་སྒྱུར་ནས་འཆད་པ་དང་། དེ་དག་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྱུར་ནས་འཆད་ཆུ་ཡོད་པའི་ཚད་འབྲས་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པ་འདྲ་མཐུན་མོད། འོན་ཀྱང་མདོ་སེམས་སོ་སོའི་ཚད་འབྲས་གྱི་ངོས་འཛིན་འདི་
 ཡིན་པུ་བྱེད་གྱི་གསལ་བར་མ་བཀོད་འདུག གང་ལྟར་ཡང་རང་འབྲེལ་ལས། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་དོན་དམ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། དེའི་ལུང་དུ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད། ཁྱེས་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་
 ལ་འདྲ་མདོ་སེམས་ཐ་དད་དུ་སྒྱུར་ཆུ་དང་། ཡང་རང་འབྲེལ་ལས། ཐ་སྐད་ཀུན་རྩིས་ཏུ་མཚན་ཉིད་པ་ལྟར་དོན་རིག་ཚད་འབྲས་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་། དེའི་ལུང་དུ། རང་རིག་ཡིན་ཀྱང་དོན་རིག་འདོད། ཁྱེས་པའི་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་དེ་ལ་འདྲ་མདོ་
 སེམས་ཐ་དད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དགོས་པ་འདྲ། ཞེས་སོགས་བྲིས་འདུག་པ། འདི་དོགས་དཔྱོད་དགོས་ངེས་ཤེས་པ་ཡིན། ལན་ནི། ཚད་འབྲས་གསུམ་པ་ངོས་འཛིན་པ་ན། ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆའི་སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་དང་། རིགས་གཉིར་

།གསལ་བྱེད་གཉིས་ཆར་དུ་འོན་སྐབས་འདིའི་ཆད་འབྲས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྒྲུབ་གྱི་དོན་རིག་གི་ཆད་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དང་ཆད་མ་གཞིར་བཞག་ནས། འབྲས་བུའི་སྐབས་ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་དོན་རིག་པ་ཡིན་ཡང་དཔུང་ན་
 རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པའི་མངོན་སུམ་འབྲས་བུ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ན། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་ཆད་འབྲས་དང་པོའི་གཞལ་བྱ་དང་ཆད་མ་གཞིར་བཞག་པ་ལ། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། སེམས་
 ཅུམ་པའི་ལུགས་ལ་ཆད་འབྲས་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཐ་སྐད་དོན་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དང་ཆད་མ་གཞིར་བཞག་ནས། འབྲས་བུ་ལ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་སྒྱུར་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན་དཔེར་བཅོམ་ན། མདོ་སྡེ་པའི་
 ལུགས་ལ་སྔོན་པོ་སྒྲིག་ན་མོ་གཞལ་བྱ། སྔོན་པོའི་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། ཐ་སྐད་དུ་སྔོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཡང་། དཔུང་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པའི་མངོན་སུམ་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཆད་
 འབྲས་དེ་འབྲས་རྟོགས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆད་འབྲས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་ཞེས་སྟགས་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་དཔྱེད་པ་ན། །རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅིས་ལུང་བྱངས་པ་དེས་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་རིག་
 གི་ཆད་འབྲས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བཤད་པའི་ཆད་འབྲས་དེ་ནི་རང་འབྲེལ་ལས། ཐ་སྐད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་དོན་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་དང་། དོན་འཛིག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །རང་རིག་ཡིན་ཡང་

དོན་རིག་འདོད། ཁེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ། རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་བཤད། ཁེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ན་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་
 ཡིན་པས་མ་བྱུང། རང་རིག་ཡིན་ཡང་དོན་རིག་འདོད། ཁེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ན་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཡོང་སྟེ། དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་བའི་འབྲས་བྱ་དེ་དོན་དམ་མི་དཔྱད་པའི་ཚེ་རང་རིག་
 ཡིན་ཀྱང་། དོན་ལ་དོན་རིག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱེད་པའི་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུ་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་སྦྱར་བ་ན་ཐ་སྟོན་དུ་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུ་དེ་སྟོན་
 འཛིན་དབང་མངོན་ལ་ཐ་སྟོན་དུ་སྟོན་པོའི་བཀའ་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཚད་མ། དེས་ཐ་སྟོན་དུ་སྟོན་པོ་བཀའ་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་དཔྱད་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པའི་འབྲས་བྱ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་དེ་ཙམ་
 སེམས་ཙམ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་འབྲས་རྟོགས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ཞིང་དེས་མཚན་ནས་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་སེམས་ཙམ་རང་ལུགས་ལ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་དང་། རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་བཤད། །
 ཁེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱང་ཡིན། ཐ་སྟོན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་དང་། རང་རིག་ཡིན་ཡང་དོན་རིག་འདོད། ཁེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་རིག་ཚད་འབྲས་ཀྱང་།

༡

༡། ཡིན་པས་ཚད་འབྲས་གསུམ་པམ་དེ་སེམས་ཐད་དུ་སྒྱུར་དུ་སྒྱུར་རྒྱུ་ཡོད་དོ། །སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་སྒྱུར་བའི་ཚེ་ན། རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་མཚན་
 ཉིད་པ་ཡིན། རང་རིག་ཡིན་ཡང་དོན་རིག་འདོད། །ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་རིག་ནི་དོན་རིག་མ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དངོས་བབྱུང་བ་དེའི་ཚད་མ་དང་འབྲས་བྱ་གཉིས་ཀ་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྐད་དུ་
 སྟོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་ཀྱང་དེས་སྟོན་པོའི་གོ་མི་ཚོད་དེ། སྟོན་འཛིན་དབང་མཛོད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལ་ཐ་སྐད་དུ་སྟོན་པོར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་དབང་སྟོའི་འགྲེལ་པ་ལས། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་ནི་དོན་དུ་ཐ་སྐད་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས་
 སོ། །འདི་དག་ལས་འཕྲོས་ན་སྒྱུར་ཡང་དོགས་པ་དང་དོགས་མང་དུ་ལང་སོང་བ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་མུ་དང་ཚད་མེད་དེ། རྣམ་རྟོག་གི་སྟོབས་ལ་བྱད་པ་མེད་པ་དང་། མ་གོ་བ་ཐམས་ཅད་དོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འམ་བུ་ནི་རང་ལུགས་སྟོང་པོ་འཆད་
 རྒྱ་གཅིག་བྱུང་ན་དེས་ཚོག་ གཞན་རང་གི་སྟོབས་ཡོད་ཚད་དང་། ཡིག་ཆ་ནས་བཤད་པ་མང་པོ་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་སྟོང་བསྐྱངས་ནས་པོད་ཆེན་དུ་འོས་པ་དེ་འབྲས་ནི་ཅི་བྱ་སྟེ། དབང་རྣམ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་འབྲས་མི་དགོས། དབང་བརྟུལ་རྣམས་ལ་ནི་
 མང་གི་ན་མགོ་འཁོར་ཞིང་མི་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཇེ་དྲུང་གི་གསུང་ལས། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་རྟུན་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་རིག་བཏགས་པ་དེ་རང་གི་གཞལ་བྱ་བ་གཟུང་རྣམ་སྟོབས་པ་དེ་ལ་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་ཡིན་གྱང་། སྒྱུར་དེ་རང་རིག་

ཐ་སྐད་

མཚན་ཉིད་པར་ཁས་ལེན་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། རང་རིག་བཏགས་པ་བདེ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ན་ཚིག་གི་རྣམ་བཙད་མ་ཆགས་པར་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་སོགས་བྲིས་འདུག་པ་འདི་ལ་དོགས་པ་དང་དཔུང་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་
 དེ། སྤར་ལན་འདེབས་སུ་དཔུང་བྲིན་པའི་ཕྱིར། ལན་ནི་རང་རིག་བཏགས་པ་བདེ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཟེར་མཁན་སུ་ཡང་མེད། དེ་ལ་ཚིག་གི་རྣམ་བཙད་མ་ཆགས་པར་མ་ཟད་དངོས་སུ་འགལ་བས་མཁས་པའི་ཚིག་ཡེམ་འདྲ་བ་འདུག་གོ།
 ཡང་ཇེ་དུང་གི་གསུངས་ལས། ཁོ་ལོས་ཀ་བཞི་རང་ལམ་ཁས་པ་དག་ལ། ཀ་བཞི་རང་ལས་མཁས་པ་མི་དག་ཞུས་པ་མེད། དེར་དགོངས་ཚེ་མ་འཕྲན་བུ་ཞིག་བྱུང་བ་འདྲ། ད་དུང་མཁས་པ་དག་འབྱེད་ལ་ཐུགས་གཞིག་བཅུག་པས་འཐུས་པ་ཡོད་བྲིས་
 འདུག་ཀྱང་འདིས་ཐད་ལ་བཅོས་ཤིག་མཛད་ཐུབ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། བྱིད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དེ་ན་འདིའི་ཐད་དུ་བདག་གི་འབྲུག་པ་ལ་དགག་པ་བྱེད་མི་འོས་ཟེར་ནས་ཐུགས་འཚིག་གསོལ་ཞིང་པར་ཕུར་གྱི་སྤྱོད་བཏོལ་ཡང་བྲིས་འདུག། ད་ཀ་བཞི་རང་ལོས་
 མཁས་པ་དག་གསུང་ན་དེ་ཀས་འཐུས་པ་འདུག། ཡང་ཇེ་དུང་གི་གསུངས་ལས། བྱིད་ཀྱི་བཛྲོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་དང་མིང་ཚིག་སོགས་ཀྱང་རྟག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་འདི་དག་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་དགོངས་པར་མ་སོང་བ་འདྲ། འདི་དག་ལ་དགག་བཞག་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཞིག་ཡོང་བར་འདུག་ནའང་། ཐམས་ཅད་བཀོད་ག་ལ་བྲིན། འོན་ཀྱང་སྐབས་དོན་འདི་ཞུ་སྟེ་ཞེས་ཇར་འཇིགས་ཀྱི་རམ་ཆེ་བར་འདུག་ནའང་གསུང་རྒྱ་སྒྲིང་པོ། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་བྱུང་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབ་དག་དེ་སྐབ་དག་

༡
སྐྱུ་ལྔ་པ་

༡༡། །ཡང་དག་ཏུ་སྤང་བ་དེའི་ཆེ་ན། དེ་འདྲའི་སྐྱབ་ངག་དེ་ཚུལ་གསུམ་བཟོད་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ནམ། ཡིན་ན་དེ་ཆོས་ཅན། བཟོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་བཟོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བྱལ་པ་
མེད་ན་རིགས་ལམ་ལས་འདས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བྱལ་པ་བྱེད་རང་གི་ཁས་སྒྲུང་ལ་སྤང་ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་ནི། །བྱལ་པ་དེ་ག་ཡིན་མོད། བབ་བྱོད་ཀྱི་སྐྱ་ལ་ཡུས་མདོག་རྣམ་པོ་
ལ། རྗེས་ལ་ཉི་ཅལ་སྟོང་པོ་མེད་པ་འག་འར་བྲིས་ཡོང་གི་འདུག ལན་ནི། སྐྱབ་ངག་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ་ཁོ་བོ་ནི་ལན་འདེབས་པ་གཞིར་བཞག་གོ །བྱེད་རང་གི་ཡིན་ན་སྐྱབ་ངག་དེ་སྐྱ་ཡིན་པའི་
སྐྱབ་བྱེད་གཅིག་དགོས་རྒྱུར་འདུག དེ་བྱུང་ན་དཔུང་རྒྱུ་གཅིག་ཡོང་ཡང་། སྐྱབ་བྱེད་གང་ཡང་མི་འདུག་པས་བྱེད་རང་ཡུས་པ་དེ་ག་མཉོགས་དཔུང་རྒྱུ་གང་ཡང་མི་འདུག་གོ །དེ་ཡན་གྱི་ཆོད་མའི་སྐྱབས་ལས་འཕྲོས་པའི་རྩོད་པ་རྣམས་ལ་ལན་བཏབ་
ཐོན་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དང་མཐུན་པའི་འགལ་འགྲེལ་དཔུང་པ་ཡི། །ཉོག་གའི་གསང་ཆོག་གསུམ་བཅུ་ལྟ་རྣམས་ཀྱི། །ཆོས་རྩ་སྟོང་གསུམ་བྱལ་པར་ཡོངས་བསྐྱགས་པས། །ཕན་བདེའི་དཔལ་འདི་བསྐྱལ་བརྒྱར་འཆོ་གྱུར་
ཅིག། ༥ །།བསྟན་ཅུ་ལེགས་གསུངས་འདུལ་བྲིམས་བདུད་ཅི་ཡིས། །སློབ་རྒྱུ་ཕྱེན་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་རིགས་མེད་པར། །འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཐར་པའི་སློག་སྦྱོར་པའི། །སྦྱོབས་པ་ལྟ་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་རྟག་ཕྱག་འཆོལ། །དེའི་འདུལ་བའི་སྐྱབས་ལས་

བརྒྱམས་ཏེ་འཕྲོས་པའི་རྩོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རིམ་པར་ལན་གདམ་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་རྩུར། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ནི། མཐའ་འཁོབ་དག་ཏུ་མེད་ན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཁོ་བོས། དང་ཞེས་པ་ནི་འབྲེད་ཆོག་
 མ་ཡིན་པར་འདུལ་བ་འཛིན་པ་སྟེ་ལས་སྟོབ་དང་བཅས་པའི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་དུ་བཤད་བྱས་པ་ལ། །རྩི་དུང་གི་གསུང་ལས། དང་ཞེས་པ་ལ་གཉིས་སུ་བརྟགས་ནས། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས་ཕྱི་མ་
 འདི་བཤད་གསུང་བའང་ཆོག་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་མེད་པས། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས་ཕྱི་དངོས་སུ་བསྟན་ན། སྤྲུལ་དེ་ཡང་དངོས་སུ་བསྟན་པར་སོང་བ་འདྲ་ཞིང་ཕྱི་ཕྱི་མ་ལྟར་ཁས་ལེན་གསུང་བའི་ཆོག་གི་རུས་པས། སྤྲུལ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་སོང་བ་
 དེས་ན་ཆོག་གཉིས་པོ་དེ་ལ་དོན་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ལུང་རིག་རྣམ་དག་ཡོད་དགོས་ཞེས་གྲིས་འདུག་པའི་ལན་ནི། ཁས་སྐྱངས་རྩ་བ་དེས་དགོས་པས་ཁོ་བོ་ནི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ཞེས་པའི་སྤྱི་འདི་འབྲེད་ཆོག་ཡིན་ནམ་སྤྱད་ཆོག་གང་
 ཡིན་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པས། ལས་སྟོབ་དང་བཅས་པས་ལྷ་ཞེས་བཤད་པས་བསྟུན་ཆོག་ཏུ་སོང་། ཉུང་མཐའ་ལྷའི་གྲངས་ཀྱང་མི་འཆོལ་བས་འདི་ལ་དབྱུད་པ་བྱ་རྒྱུ་ཡོ་མེད་ཀྱང་། ཕྱོགས་སུ་མི་འགོ་བའི་གསུང་ལ་བ་
 ཟུར་ཟུར་འདྲ་བོ་དེ་འདུག་པ་ཅི་ཡིན་མི་ཤེས། འབྲེད་ཆོག་དང་འབྲེལ་ཅིང་སྤྱད་པའི་ཆོག་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པ་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཡིན་པ་སྤྲུལ་མ་གཟིགས་པ་ཡིན་ནམ་ཆོག་དེ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་མེད་གསུང་བ་དེ་འདྲམ་ཁས་པའི་གཏམ་

11

༡༡།

།འཆོལ་བ་ཡིན། དེས་ན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ཞེས་པའི་དང་སྒྲ་འདི་སྒྲ་ཕྱི་བསྐྱེད་ཆོག་ཡིན་པར་གསུངས་པས། འབྱེད་ཆོག་ཡིན་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཇེ་དྲུང་གི་གསུང་ལས། ལས་གྲུལ་འགའ་ཞིག་ནམ་
 དག་མ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲར་སྒྲུབ་བྱ་རང་ལ་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་མ་བྱུང་བར་ནམ་དག་ཏུ་འདུ་ཤེས་ན། སྒྲོམ་པ་སྒྲེབ་འོ་ཤེས་བྱེད་དུ་མ་དོ་ཅ་ལས། དེ་དང་ལྡན་པའི་ལྟར་མ་ཁན་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་བྱངས་པ་ནི། དེའི་རྒྱུ་ཤེན་གྱི་ལུང་དུ་
 མ་སོང་བས་མ་འབྲེལ་ཏེ་འདིས་དངོས་བསྟན་མ་ཁན་པོ་རང་ལ་ཡིན་པས། དེ་ལས་གྲུལ་བ་ལ་སྒྲུར་ན་མི་འགྲིག་ཅེས་བྲིས་འདུག་པ་ནི་དཔྱད་རྒྱ་ཅུང་ཟད་བྱུང་བས། དེའི་ལན་ནི། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ཆོག་ཟེན་དེ་མ་ཁན་པོ་ལ་
 ཡིན་མོད་འོན་ཀྱང་དེ་ལས་གྲུལ་བ་ལ་སྒྲུར་ན་མི་འགྲིག་གསུང་བ་མི་འོས་ཏེ། མ་ཁན་པོ་ལས་གྲུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་སྤྱིང་པོ་ནི་མ་ཁན་པོ་གཙོ་ཆེ་ཤོས་དེ་ནམ་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་ནམ་དག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པས་སྒྲུབ་བྱུ་ལ་སྒྲོམ་པ་སྒྲེབ་པོ་དེ་ན་ལས་
 སྒྲོབ་སོགས་ལས་གྲུལ་བ་གཞན་ལ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེས་ན་གོང་དུ་ལུང་བྱངས་པ་དེའི་བསྟན་དོན་མ་ཁན་པོ་ལ་དངོས་བསྟན་དང་། ལུགས་བསྟན་ལས་སྒྲོབ་སོགས་ལ་ཡིན་པས་ཅིར་ཅིར་ཀ་ད་ཀ་ད་རང་མ་མཛོད་ཅིག ཡང་ཇེ་དྲུང་གི་ཡང་ལན་
 དུ། འགོ་མ་རྒྱུངས་ཀྱི་ཡང་ལན་འདི་འདུལ་ལོ། །འོ་ན་མ་ཁན་པོས་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་བགྱི་བ་ནམ་མ་ཁན་པོར་གསོལ་བ་མ་བཏབ་པའི་དགོ་སྒྲོང་ཞིག་གིས་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་ཕྱིས་སྒྲོམ་པ་སྒྲེབ་པ་ན་མ་ཁན་པོར་གསོལ་བ་མ་བཏབ་པའི་དགོ་སྒྲོང་དེ་ལ་བལྟས་པར་

དག་ཆོས་འབེལ་གཏམ་དྲིས་ལན་

སོང་སྟེ། དེས་སྒྲིམ་པ་འབོགས་པའི་སྒྲིན་དུམ་ཁན་པོའི་བགྱི་བ་བྱས་པ་དེ་དག་སྐྱབ་བྱུང་ལ་སྒྲིམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྱུར་བའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མའི་ཡང་ལན་ཡང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཤུགས་ལས་གྲུབ་པོ། །འདི་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ལན་དུ་
འགྲོ་མི་འགྲོ་བྱེད་རང་མ་བྱེན་པའི་སྐྱུན་ལྡན་ཡིན་པས་གཟིགས་པས་གསལ་ལ། འདི་མི་འཐད་དོགས་གསུངས་ན། མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། པཱ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བསྐྱབ་བྱུ་ཆེན་མོ་ལས་ཞེས་སོགས་བྲིས་འདུག་པ་འདི་ལ་དཔུང་རྒྱ་ཆེར་མི་
འདུག་ ལན་ནི། མ་ཁན་པོར་གསོལ་བ་མ་བཏབ་པའི་དགོ་སྒྲོང་ཞིག་གིས་མ་ཁན་པོས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་བགྱི་བ་རྣམས་བྱས་ནས་སྒྲིམ་པ་སྐྱེས་པ་ན་མ་ཁན་པོར་གསོལ་བ་མ་བཏབ་པའི་དགོ་སྒྲོང་དེ་ལ་བལྟས་པར་སོང་སྟེ། རྟགས་བཀོད་མ་ཐག་པ་དེའི་
ཕྱིར་། ཞེས་པ་འདི་དང་སྒྱུར་བཀོད་པ་དེ་མི་འདྲ་སྟེ། སྒྱུར་གྱི་དེ་ནི་བྱེད་རང་གི་མ་ཁན་པོའི་རྒྱལ་དེ་ལ་མ་བལྟས་པར་སྒྲིམ་པ་ལོས་སྐྱེས་གསུང་པ་དེ་ལ་ཁོ་བོས་མ་ཁན་པོའི་རྒྱལ་འཆང་དེས་མ་ཁན་པོའི་བྱ་བ་རྣམས་བྱས་ན་ཕྱིས་སྒྲིམ་པ་སྐྱེས་པ་ནི་རྒྱལ་
འཆང་དེ་ལ་བལྟས་པར་སོང་སྟེ་ཞེས་སྐྱབ་བྱུ་བཀོད་ནས། རྒྱལ་འཆང་དེས་མ་ཁན་པོའི་བགྱི་བ་བྱས་པ་དེ་དག་སྐྱབ་བྱུང་ལ་སྒྲིམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྱུར་བའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་ཡིན་པས་རྟགས་བྱབ་དངོས་སུ་
གྲུབ། འདོད་ན་ནི་བྱེད་རང་ལ་དངོས་འགལ་། དེ་ལྟར་ན་བྱེད་ཀྱི་འགོད་ལུགས་དེ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཇེ་དྲུང་གི་གསུང་ལས། མདོ་རྩུར་དོན་གྲུབ་ན་གྱུར་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་འབེལ་གཏམ་དུ་ལྟར་བཤད་པ་ལས་དེ་

༡། ༄ང་དེར་གྱུར་པའི་ཆད་སློབ་མ་དེའི་དགོས་པའི་དོན་གྱུ་བ་པ་ན་གསུངས་པ་ལ་བརྟག་དགོས་ཏེ། སློབ་མའི་དགོས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་མ་གྱུ་བ་པར་དེའི་དགོས་དོན་གྱུ་བ་པར་འཛོག་གམ་མི་འཛོག་ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། དེའི་ལན་
ནི། བྱེད་རང་གི་ཐུགས་ལ་འཆར་ཆོད་སྒྲུ་ཚོགས་བྱུང་བ་ཡི་གེར་འབྲིར་མི་ལང་འདྲི་ན་ཡང་དབྱུད་དགོས་པ་མི་འདུག་གོ། །ཡང་རྗེ་དུང་གི་གསུངས་ལས། ལས་སློབ་སོགས་ཀྱི་ལས་གྲུ་པ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་དག་རང་དགོས་ཟེར་བ་བྱས་པ་མེད་
གསུང་འདུག་པ། ཞེ་འདོད་ལ་དེ་ཀ་ཡིན་ཤས་ཆེ་འདུག་ཀྱང་བྱེད་རང་གི་ཚིག་ཟེན་ལ་མ་ཁན་པོའི་ཚུལ་འཆང་བ་དེ་མི་ཐེ་བར་ལས་གྲུ་པ་བའི་དགོ་སློང་རྣམ་དག་ཉུང་མཐའ་ལ་བཞི། ལས་བརྗོད་མ་ཁན་དང་ལྟར་ལོང་ཡོད་ན་ནི། མ་ཁན་པོའི་ཚུལ་དེ་ལ་
མ་སྟོས་པར་སྒྲུ་པ་ལོས་སྟེ་ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་དེས་ཁས་སྤངས་པ་འདྲ་བ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་མ་དེས་པའི་སྒྲུ་བྱུང་ན་བཟོད་པར་གསོལ་ལོ། །ཡང་རྗེ་དུང་གི་གསུང་ལས། བསྟེན་རྗེས་ཐག་རྒྱུ་ལས་འབྲོས་ནས་སྤྱིར་བཏང་དུ་ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་
ལ་ལས་མི་ཆགས་ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་མོད། དམིགས་བསལ་ལ་མི་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་པ་དང་བསྟོན་པའི་ལས་དང་མཐུན་པ་སྤྱིན་པ་སོགས་ལ་ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ལ་ལས་བྱེད་པ་དུ་མ་བཤད་པའི་བྱིར། ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ལ་ལས་
མི་ཆགས་ཞེས་པ་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་པ་པར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་པར་གསལ་བས་དེས་དོན་འགྱུ་བ་པར་གདའ་ཞེས་བྲིས་གནང་བ། དེའི་ལན་ནི། སྟར་ལན་འདེབས་སུ་སོང་འདུག་པ་དེས་ཨ་མ་ཆེར་འཐུས་པ་ནི་འདྲ། ཚུད་པ་དང་ལན་ཡང་སྟོར་

ཞེས་ཞེས་ཞེས་མང་པོས་སྟོང་འགོད་བྱས་ལས་མི་འདུག། པར་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཆད་པའི་ལས་སོགས་ལ་དམིགས་བསལ་གསུངས་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་བསྟེན་ཇོགས་གྱི་ལས་ལ་སྟོར་དུག་ལ་རུང་། དེས་ན་བར་མ་རབ་བྱུང་ནས་བཟུང་དགོ་ཚུལ་
 དང་བསྟེན་ཇོགས་གྱི་ལས་རྣམས་སྟབ་བྱུག་སུམ་དུ་གནས་པ་ལ་བྱུང་ཡོད་ཀྱི། གསུམ་ལས་ལྷག་པ་ལ་བྱུར་མི་རུང་སྟེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་པར་གྱི་རབ་དབྱེ་ལས། ལྷན་པོ་སྟོང་པོ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་། འདུལ་བའི་ཆོག་བཟུལ་མི་རུས། ཞེས་
 དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་དུ། དཔེར་ན་རབ་བྱུང་གང་ཟག་ནི། གསུམ་ལས་མང་བ་འཇུག་མི་རུས། ཞེས་བཀོད་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུལ་བ་ལས་ཀྱང་། རྒྱུད་ཆོགས་སུམ་ཚང་བ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྦྱིར་བཏང་ཡོད་ན་ཞེས། འོ་ན་ཁྱེད་
 གྱི་དམིགས་བསལ་སྟོང་པོ་དེ་ཅན་དེ་རྣམས་ས་པར་ལ་ཡང་མི་ཕྱི་བ་འདུལ་བའི་ཆོག་ལས་བཟུལ་རྒྱུ་ཡོད་ན་མ། ཡང་ཇི་དུང་གི་ཡང་ལན་དུ། ཆོགས་གྱིས་ཆོགས་ལ་ལས་མི་ཆགས་པ་སྦྱིར་བཏང་ཡོད་ཞུས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ཆད་པའི་ལས་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་གྱིས་དམིགས་བསལ་བསྟེན་ཇོགས་གྱི་ལས་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བའི་བཤད་པ་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་དེ་དགྱི་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་སྐྱེད་མཛད་ནས་དགག་པར་འདུག་པས་འདི་རིགས་གྱི་སྦྱུང་བ་དང་སྦྱོད་གྱི་གསུང་སྟེ་ཕྱིར་མང་དུ་བྱོན་གང་འབས་ཞེས་སོགས་གྲིས་
 འདུག་པ་དེའི་ལན་ནི། འབེལ་གཏམ་ལ་དབང་ཆེ་གཙོད་གྱི་གནས་འགོ། དེ་ལས་ཁྱེད་རང་གིས་བྱ་བྱུང་དང་བྱེ་པོའི་དཔེས་སྟོན་སྟོང་དགོས་པ་བྱུང་ཅུ་ལ་བསྦྱར་བཀོད་གྱི་ཟར་ཟེར་མང་པོར་མཛད་ཡོད་གི་འདུག། ད་ལན་འདིར་ཡང་ཁྱེད་ལ་ཀམ་པས་

7

ཐུགས་རྒྱུ་

༡། །ཐུགས་འབབ་མི་འདུག་ཀྱང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཐག་རྒྱུ་ལས་འཕྲོས་སྐྱབ་བྱ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་སོགས་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལས་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆད་པའི་ལས་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་ཀྱིས་ཆོགས་ལ་ལས་བྱེད་པ་དུམ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་དཔྱེད་དང་ལྡན་པ་ཡོད་ན་ཞེས་སོགས་སྤང་དང་བཅས་པ་བཀོད་ཆར་བའི་རྗེས་སུ། ཡང་བྱེད་ཀྱིས་ཆད་པའི་ལས་སོགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལས་ཁོ་ན་ལ་སྐྱར་བའི་བཤད་པ་བྱས་པ་མེད་ཟེར་བ་ནི་བརྟུན་མཛོན་སུམ་དུ་གྱུ་བ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལས་ཁོ་ན་ལ་སྐྱར་བ་མེད་ཅེས་པ་འདི་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོས་བརྒྱས་པ་བཞིན་དུ་ཁོ་ན་ཞེས་པ་སྤྱི་བ་གཡོགས་ཀྱི་ཆོག་ཡིན། འདི་ལ་སོགས་པ་སྤྱིར་བརྟུན་ཀྱི་ཟེར་ཟེར་མང་པོས་ཅི་བྱ་སྟེ་དུས་དང་སྒོ་གྲོས་མགོན་དུ་འགྱུར་བས་ཐུགས་དམ་ལ་འབྱུངས་མཛོད། ཡང་དགོ་སྤོང་པའི་དགོ་འདུན་ཁོ་ནས་བྱུང་མེད་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་འབོགས་པ་ཀུན་མཁུན་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་པ་ལས་འཕྲོས། རྗེ་དུང་གི་ཡང་ལན་དུ་པམ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པའི་བཞེད་པས་དགོ་སྤོང་པའི་དགོ་འདུན་ཀྱིས་བྱུང་མེད་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་འབོགས་དུང་བར་བཞེད་ཅིང་། རྒྱུ་མཆོན་སྐྱར་བཤད་པ་དང་། བྱུང་པར་དུ་པམ་ཆེན་ཀྱི་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས། བྱུང་མེད་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པ་ལ་འང་མཆོག་ལ་རྟེན་པའི་ཆོ་སྤྱོད་པ་མང་པོ་དགོས་མོད། ས་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་སྤོང་མ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་གསུངས་པ་དེའི་ཆོ་ནི་དགོ་སྤོང་བཞི་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་པར་གྱུ་བོ། ཞེས་ལེགས་པར་བཤད་པ་འདི་ནི་དོན་གྱི་གསང་ཆོག་ཏུ་འགྲོ། དེ་ལས་གཞན་པའི་གསང་ཆོག་ཇི་ལྟར་ཡོད་རྟོགས་པར་དགའ་ཞེས་དང་། དགོ་སྤོང་མའི་སྤྲོ་

པ་ལེན་པ་ལ་ཆོག་སྤྲུལ་དགོ་སྤྲོ་བ་མ་དང་ཆོངས་སྤྲོད་ཉེར་གནས་གཉིས་སྤྲོན་དུ་མ་སོང་བར་དགོ་སྤྲོད་མའི་སྤྲོམ་པ་བྱང་ན་སྤྲོ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགོ་བ་བྱེད་རང་ཡང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དགོས་པ་འདྲ་སྤྲོ་ཞེས་སོགས་བྲིས་འདུག་པ་དེའི་ལན་ནི། དམ་ཆེན་གྱི་
 འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱའི་ལུང་བྱངས་པ་དེ་རྣམས་གོ་ན་ལེགས་སོགས་དང་། དེའི་ཆོ་དགོ་སྤྲོད་བཞི་ཉིད་གྱིས་ཆོག་པར་གྱུ་བ་བོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་དོན་སྤྲིར་བསྐྱེན་པར་ཚྲོགས་པའི་ལས་ལ་དགོ་སྤྲོད་བཞིས་ཆོག་པ་ནི་གནས་ཡིན། མདོ་རྩུར། འདུལ་བ་
 འཛིན་པ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་མ་ཁན་བྱུར་དུ་བགྱངས་པ་དེའི་སྤྲོད་དུ་དགོ་སྤྲོད་བཞི་ཞེས་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་བསྐྱེན་ཚྲོགས་སྤྲོན་བྱེད་དུ་ཤེས་དགོས། གཞན་དུ་ན་དགོ་སྤྲོད་བཞི་ཁོ་ནས་ཆོག་པའི་སྐབས་ཡོད་ན་ལས་མ་ཁན་གྱི་དངོས་གཞིའི་
 ཆོ་དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ་ཞེས་བཟྍེད་པ་ན་རང་མི་ཐེ་བའི་དགོ་སྤྲོད་གསུམ་ལས་མ་བྱུང་བའི་དགོ་འདུན་དུ་མ་ལོང་། ལས་སྤྲོ་བ་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་དགོ་སྤྲོད་གཞན་བཞི་ཡང་ཡོད་པའི་ཆོ་དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ་ཞེས་བཟྍེད་
 པ་ན་རང་མི་ཐེ་བའི་དགོ་སྤྲོད་བཞི་བྱུང་བས་གསན་ཡུལ་དགོ་འདུན་དུ་ལོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བྱེད་གྱི་མདོན་གྱུར་བཅུའི་སྐབས་སུ། མདོར་ན་སྐྱབ་བྱུ་བསྐྱེན་པར་ཚྲོགས་པ་ལ་དགོ་འདུན་དུ་ལོངས་པ་དེས་པར་དགོས་པ་ཁོ་བོ་གཙོ་བོར་བསྐྱབ་པ་
 དང་ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་ཡང་། བསྐྱེན་ཚྲོགས་ཀྱི་ལས་ལ་དགོ་སྤྲོད་བཞིས་ཆོག་པའི་འབྲུལ་གཞི་བྱེད་པས་ཆོག་སྤྲོམས་སོ། །འོ་ན་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན། ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་དགོ་འདུན་དུ་ལོངས་པའི་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ། །ཡང་དགོ་སྤྲོད་མའི་སྤྲོམ་པ་ལེན་པ་ལ་

ཅུ་ཅུ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ཟིན་ལ་གསུངས་པས། ཡའི་དགོ་འདུན་གྱིས་པ་ཚོག་ལ་བསྟེན་ནས་བྱུང་མེད་བསྟེན་པར་ཚོགས་པ་དང་ཚུལ་འདྲ་བམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་ཅུ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་ཚོགས་པ་དེའི་ཕྱིར་དགོ་སྟོང་འགའ་ཞིག་ལ་
 ཞེས་པ་ནས་བཟུང་། གནམ་ངག་བཅུ་གཅིག་བཟོད་པའི་བར་གྱིས་པ་ཚོག་རྒྱས་པར་བསྟེན་ནས་སྤྲུམ་མ་ཚོག་སྟོན་པ་ནི། དགོ་སྟོང་གི་གནས་སུ་དགོ་སྟོང་མའོ། །ཞེས་པ་ནས། ལྷུ་བའི་ཚེས་རྒྱུ་མས་བཟོད་པར་བྱའོ། །ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་དང་དགོ་
 སྟོང་བྱེད་པའི་བར་སྐབས་སུ་འཛིན་གསུངས་པ་འདི་དག་མ་ཚོག་གི་སྐབས་རང་ཡིན་ཏེ། བྱུང་མེད་ལ་བསྟེན་པ་ཚོགས་ལྷན་པོ་དགོ་སྟོང་མ་ཡོད་པ་དང་། ཚངས་སྟོང་ལ་ཉེར་གནས་དངོས་གཞིའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དང་། ཚེས་གོས་ལ་ལྷར་བྱེད་པ་
 དང་། གནས་མལ་ལ་ཤིང་རྩེད་བཞིན་མ་གཏོགས་པ་དང་། ཡམ་པ་ལ་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པ་དང་། ལྷུ་བའི་ཚེས་རྒྱུ་མས་བཟོད་པ་སྟེ་མ་ཚོག་གི་བྱུང་པར་རྒྱུ་མས་བསྟེན་འདུག་པས་སོ། །གསང་ཚིག་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་གིས་ནི་འདུལ་
 བའི་སྐབས་ལས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་ལན་གྱི་རིམ་པ་དགོས་པ་རྒྱུ་མས་བསྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟེན་པའི་ཅུ་བ་ལེགས་གསུང་འདུལ་བྱིས་ས་ཀྱི། ཚོག་དགག་སྐབས་གནང་གསུམ་བསྟེན་བྱུར་བཅས། །ཐུབ་དབང་བཀའ་བྱིས་ས་གསེར་གྱི་རྒྱུང་འབྱུང་ནི། །ཡུལ་
 བྱ་སྒྲིང་བཞི་ཀུན་ཏུ་ལྷུ་གྱུར་ཅིག། ༥ །གང་ཐུགས་དཔལ་གྱི་བེ་ཁུར་རྒྱལ་བའི་བཀའ། །འབུམ་སྟེ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུའི་གཟི་འོད་འབར། །ཤིས་བྱའི་གནས་ཀུན་མ་བྱེན་པའི་ཉིན་མོར་བྱེད། །འགྲོ་དོན་ཅུ་ལག་དབྱིག་གཉིན་ཞབས་ལ་འདུད། །

1

༡། མངོན་པ་མཛོད་ལས་བརྒྱུ་མཁུ་ཉེ་ལན་འདེབས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི། ཡང་མཛོད་ཀྱི་གསུང་ལས། མངོན་པ་སྟེ་བདུན་པོ་དེ་བཤད་གཞིའམ་བཤད་བྱ་ཆོས་མངོན་པའི་གཙོ་བོར་བཤད་པ་ལྟར་སྟེ་བརྒྱུ་མཁུ་འགྲོས་མཛོད་པར་མངོན་
 ཉེ། བཤད་གཞིའམ་བཤད་བྱའི་ཆོས་མངོན་པའི་གཙོ་བོ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་འཆད་བྱེད་གཞུང་མངོན་པ་སྟེ་བརྒྱུ་མཁུ་པས་སོ། །ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་ལ། ཁོ་བོས་ལན་འདེབས་སུ། མངོན་པ་མཛོད་འདིའི་བཤད་གཞིར་
 གྱུར་པའི་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན། དེ་ཡིན་ཙམ་སྟེ་བདུན་གྱི་བཛོད་བྱུར་གྱུར་པའི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ལ་ཁོར་དང་བཅས་པ་ཡང་བསྟན་བཅོས་འདིའི་བཤད་བྱུར་མཛོད་བྱུར་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ཉེ། དཔེར་ན་ཆོད་མ་ཀུན་ལས་བརྒྱུ་
 བཤད་གཞི་དང་། རྒྱུ་མཁུ་འགྲོས་འདི་འཆད་བྱེད་ཡིན་པས་ཀུན་བརྒྱུས་ཀྱི་བཛོད་བྱུར་གཙོ་བོ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཁོར་དང་བཅས་པ་ཡང་རྒྱུ་མཁུ་འགྲོས་ཀྱི་བཤད་བྱུར་མཛོད་བྱུར་གྱུ་བ་འགྲོ་བ་ཡིན། ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ལ་མཛོད་ཀྱི་ཡང་ལན་དུ། དེས་
 བྱེ་སྟུར་གྱི་དེའི་ལན་གྱི་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་མ་ཕྱིན་ཉེ། བྱེད་ཀྱི་གསུང་དེ་བདག་གིས་དཔྱད་པ་དེ་ལ་ཕན་གཞོད་གང་ཡང་མེད་པའི་བཏང་སྟོམས་སུ་ལུས་པར་མ་ཟད་བྱེད་རང་གི་འབེལ་གཏམ་གྱི་གསུང་ས་བྱོན་པ་དེ་ལ་ཟོན་སྟུར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འདིར་གསུང་
 བཤད་དེ་དག་བཀོད་གནང་བའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྟོན་དག་སྟོང་རྟ་ལྷུ་པ་གྱིས་ཆོངས་པ་ལ་བྲིས་པའི་ལན་ཇི་བཞིན་པའོ། །ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། དེའི་ལན་ནི། བྱེད་ཀྱི་གསུང་རྒྱ་སྟོང་པོ་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་པོ་དེ་བཤད་གཞིའམ་འཆད་བྱ་ཆོས་མངོན་པའི་གཙོ་

[illegible]

བོམ་ཡིན་པར་ཐམ། བཤད་གཞིའམ། བཤད་བྱའི་ཆོས་མངོན་པའི་གཙུག་པོ་ནི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཡིན་ཞིང་། སྡེ་བདུན་པོ་འདི་ནི་འཆད་བྱེད་གྱི་གཞུང་མངོན་པ་སྟེ། བཟར་བཏགས་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཡིན་པར་གསུང་རྒྱུར་སྤང་། དེ་ལ་
སྦྱར་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་སྟགས་བརྗོད་བྱེད་དང་དེ་འཆད་བྱེད་གྱི་བསྟན་བཅས་དེའི་བརྗོད་བྱའི་གཙུག་པོ་ཡིན་ན་ནི། འཆད་བྱེད་བསྟན་བཅས་དེའི་བཤད་བྱུར་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅས་སྤྲུལ་དེ་འཆད་བྱེད་བསྟན་བཅས་དེའི་བརྗོད་བྱའི་གཙུག་པོ་བམ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་མི་འདུག། དཔེར་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དེ་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་བཤད་གཞིའི་གཙུག་པོ་ཡིན་ན་མ་མིན། མིན་ན་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་དེ་ཡང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བཤད་གཞིའི་གཙུག་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་ཏུ་ཅང་ཐམ། སྐབས་དོན་
བྱེད་གྱི་ཚུང་པ་དེ་ནི་བརྟུན་གྱི་ཚུང་པར་སོང་སྟེ། ཁོ་བོས་འབེལ་གཏམ་དུ་བཤད་གཞིའི་མངོན་པ་སྟགས་པར་སྟོན་པས་ཡུལ་སྤྱོད་ཆོག་སུ་གང་ཟག་སྤྱོད་ཆོག་སུ་ལ་ཐོར་བུར་གསུངས་པ་ཕྱིས་དགྲ་བཅོམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྟུས་ནས་བཞག་པ་ལ་མངོན་པ་སྡེ་
བདུན་དུ་གྲགས་ཞེས་སྟོས་པ་ཅུ་ལས་གཙུག་པོའི་འགྲོས་གང་ཡང་མེད། བྱེད་རང་གིས་གྲུང་འདིར་བདུན་པོ་དེ་བཤད་གཞིའམ་བཤད་བྱུ་མངོན་པའི་གཙུག་པོར་བཤད་པ་ལྟར་སྤང་བཞེས་བྱིས་འདུག་པ་ཡང་བཤད་པ་ལྟར་སྤང་བཞེས་པའི་ཆོག་གི་འབག་
གོན་ནས་ངེད་ལ་ཏུ་བའགྲོས་མཛད་ཅེས་པའི་ཏུ་གཏམ་གསུང་བར་གནང་ངོ་། འདི་འདྲའི་རིགས་འགའ་རེ་འདུག་སྟེ་དབྱུད་པ་བྱ་རྒྱུ་མི་འདུག། ཡང་རྗེ་དབྱུང་གི་གསུང་ལས། མཛོད་གྱི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་སངས་རྒྱས་ཐེག་ཆེན་མི་སྟོབ་

7

༡།

པའི་ལམ་བདེན་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་ཏེ། དེའི་ཁོ་ན་སངས་རྒྱལ་དགོན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། དེའང་ཡང་ལན་དུ་པམ་ཆེན་གྱི་བཞེད་པ་སྤྱོད་པའི་ལུང་རིགས་མཐའ་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་མཁའ་པ་
 དག་འབྱེད་དུ་གསལ་བར་བཤད་ཟིན། མཁའ་པ་བྱེད་གྱི་དབྱིངས་གྱི་འདོད་པ་བཀོད་པ་ལ་ཡང་ཞུ་རྒྱུ་འདྲ་འབྱུང་བ་འདུག་སྟེ་ཡི་གེ་མང་བས་བཞག་ཅེས་བྲིས། ཡང་བྱེད་གྱི་ཡང་ལན་དུ་སྟོན་ཕྱག་གི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྤྱོད་དང་གཟུགས་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པ་
 མ་ཐོབ། ཐོབ་ན་སྟོན་ཕྱག་གི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཡུང་པོ་དེའི་ཟག་བཅས་དག་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་སྟེ་ལན་དུ་ཞུ་བའི་བཞེས་པས་ཆོས་སྤྱོད་རྣམ་སྤྲིན་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་འཐད། མ་ཐོབ་ན་སྟོན་པ་ཕྱག་ཐུབ་པ་དེ་སངས་རྒྱལ་མ་ཡིན་པར་
 འགྱུར་ཏེ། དེས་ཆོས་སྤྱོད་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་དངོས་འགལ། བསལ་བ་ལ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐབས་འདིར་གཟུགས་སྤྱོད་སངས་རྒྱལ་སུ་ཞུ་བའི་བཞེས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་མེད་ན་ཆོས་སྤྱོད་མ་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་འདྲ་ཡམ་ཆོན་ཆེའོ་ཞེས་
 བྲིས་འདུག་པ་འདི་གཞན་ཞིག་ལ་འཕེན་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། བྱེད་རང་གཅིག་ཕུར་དོགས་སྤྱོད་མཛད་རྒྱུ་ཡིན། གང་ལྟར་ལན་ནི། སྟོན་པ་ཕྱག་ཐུབ་པ་དེས་ཆོས་སྤྱོད་དང་གཟུགས་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པ་ལ་མོ་འདེབས་མི་དགོས། དེས་ན་ཕྱག་ཐུབ་པ་དེ་སངས་
 རྒྱལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐལ་བ་རིམ་ཅན་རྣམས་འཕངས་དགོས་རྒྱུ་མི་འདུག་ ཕྱག་ཐུབ་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཡུང་པོ་ཟག་བཅས་དག་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཞུ་བའི་བཞེས་ན། ཆོས་སྤྱོད་རྣམ་སྤྲིན་ཡོད་པ་ཇི་

ལྟར་འཕྲད་ཅེས་པ་ནི། བྱེད་རང་སངས་རྒྱུ་མཆོན་ཉིད་པ་ཆོས་སྐུ་ཁོན་ལ་འདོད་པ་དེ་ཁོང་འཆོངས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན། དོན་ནི་ཆོས་སྐུ་ལ་རྣམ་སྒྲིན་ཡོད་པར་ཐམས་ལྟར་ཐུབ་པ་ལ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་སོང་འདུག་པས་འབྲེལ་མ་
 བྱུང་། ལྟར་ཐུབ་པས་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ཆོས་སྐུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཟུགས་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེད་གྱི་གསུང་ལས། ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ལས་སྐུ་ལ་སྐུ་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ལས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆའི་
 གསུང་དང་འགལ་ཐབས་དེད་ལ་འང་མེད་དེ་ཞེས་གྲིས་འདུག་པའི་ལན་ནི། ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ནི་མཛོད་ཀྱི་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་བཛོད་བྱ་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་བསྐྱུས་ནས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པས་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་རང་དུ་
 མཛོད་པ་ཡིན། འཛིག་རྟེན་བསྟན་པར་རྒྱ་ནག་དང་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་རྒྱུ་ཚུལ་ཡོད། དེས་ན་བྱེད་གྱི་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ལས་སྐུ་ལ་སྐུ་གསུངས་པ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ལས་ལ་དགོངས་སམ་སྐྱུ་ལ་ནས་ཡི་གེར་གྲིས་པ་ནི་
 གཤོག་རལ་ལོ། །ཡང་ཇི་དུང་གི་གསུང་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མུན་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱང་མ་ཡིན། སྒྲོམ་འཕྲུག་གི་སྒྲིབ་པ་འང་མ་ཡིན། ལས་སྒྲིབ་ཀྱང་མ་ཡིན། དབང་པོ་
 འཕོ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡང་མ་ཡིན། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བགོད་འདུག་པ་ལ། ཁོ་བོས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན་ཉོན་སྒྲིབ་སོགས་ལྟ་བུ་དེ་རྣམས་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་བྱས་པ་ལ། བཅར་བརྟུངས་ཀྱི་

། བྱུངས་མཛོད་ནས། སྒྲུབས་འདིར་ཤེས་སྒྲིབ་ནི་མེད་པར་ཁས་བྱུངས། གཞན་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞིག་ངོས་འཛིན་རོགས་མཛོད་ཅེས་པའི་ལན་ནི། རང་གི་མདུན་ན་ཡོད་པ་རང་གིས་
 མི་མཐོང་བ་བཞིན། དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པ་མང་པོ་འདུག་པ་བྱེད་རང་གིས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་རྟེན་མཛོད་ལ་གཟིགས། ཡེ་མི་གཟིགས་ན་ད་ལྟ་འབེལ་གཏམ་བྱེད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མུན་པ་དེ་དེ་ལྟ་གང་རུང་མ་
 ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་ད་ལྟ་དེ་ལྟ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པར་ངོས་བཟུང་བ་ཐུགས་དྲན་གསོས་མཛོད། ཡང་ཐེ་དུང་གི་གསུང་ལས། འདིར་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་ལས་སྒྲིབ་བྱུང་མཉམ་མེ་ཞིས་པ་དེ། ཡང་དེའི་གོང་ན་
 འདིར་ཟག་བཅས་སྒྲིབ་པ་སྤང་བྱུང་ལ་ཁོར་བ་རྣམས་གྲངས་ཡིན་པས་སོ། །ཞིས་བྲིས་པ་ལས་གོ་དགོས་པས་སོ་ཞིས་གསུངས་འདུག་པའི་ལན་ནི། བྲིས་པ་ལས་ཞིས་པ་འདི་གང་ཡིན། བྱེད་རང་གི་བྲིས་པ་ལས་གོ་དགོས་གསུང་རྒྱུ་ཡིན་ན་བྱེད་རང་གི་
 སྒྲོབ་མ་འདྲ་ལ་གསུངས་མཛོད། ཡང་གནས་དང་པོའི་དབུར། གང་དག་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་པའི། ཞིས་སོགས་བྱེད་བྲག་ཟག་བཅས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གསུངས་པ་དེ་འདྲེན་རྒྱུ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་
 གྲངས་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། དོན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ན་འང་དེའི་རྣམ་གྲངས་ལ་སྒྲིབ་པ་མ་བགྲངས་པས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་མ་འབྲེལ་ཞིང་ཟག་བཅས་ཡིན་ན་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས་ག་ལ་བྱུང་། མཐོང་ལམ་སྒྲུབ་པའི་སྒྱུར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་དེ་ལམ་

བདེན་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་ཡིན་པས། ཟག་བཅས་ཡིན་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྗེ་དྲུང་གི་གསུང་ལས། བསེར་ལྷ་བུའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཙེམ་པས་དབང་པོ་འཕྲོ་བལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་སམ་མ་སྤངས། སྤངས་ན། དེ་ཚེས་
 ཅན། བྱོད་ཀྱི་དབང་པོ་འཕྲོ་བལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་མ་སྤངས་པའི་དབང་པོ་འཕྲོ་བལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙེམ་པ་དབང་བརྟལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱོད་ལྟར་
 ན་འཁོར་གསུམ་མོ་ཞེས་བྲིས་འདུག་པའི་ལན་ནི། མི་ཡ་རབས་ལ་བརྟུར་མ་ཡིན་པས་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་རིགས་པའི་འཕེན་ཐེག་དང་། བྱལ་པ་མེད་མཚམས་ཀྱི་གནད་དེ་པ་བསྟན་པས་དགོངས་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཡང་ཡེ་དགོངས་པའི་རིགས་པའི་
 འཕེན་ཐེག་དེ་པ་བྱལ་སྒྲིགས་སུ་དགོངས་པ་དང་། རང་ལ་དགྲ་བཙེམ་སོགས་རྩོད་གཞིར་བབུང་ནས། བྱོད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་དང་དེ་མ་སྤངས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་མ་སྤངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བྱལ་ཆེན་བཅས་ནས་ངེད་ལ་འཁོར་
 གསུམ་མོ་གསུང་བ་ནི། བྱོད་རང་གི་མ་དགོངས་པའི་དབུ་རྒྱུགས་སུ་འདུག་ མ་མ་བྱེན་བཞིན་དུ་ཟར་ཟར་ཡང་མིན་པ་འདུག་པས་ཐུགས་སྒྲིལ་རྒྱུ་དང་། དེས་ན་རྗེ་གསུམ་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཀྱང་། དེས་མ་སྤངས་པའི་སྒྲིབ་པ་
 མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་དེ། བྱིན་ན་རྒྱུ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སོགས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུས་སྤྱུ་ཐུབ་པས་བྱིན་ན་རྒྱུ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སོགས་སྤངས་པའི་བྱུ་བ་གང་ཡང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོས་ལེན་འདེབས་སུ་སྒྲུལ་བུ་བྱོད་

ལྷན་པོ་

༡། གྲིཾརྱུད་གྲིཾསྤྱིབ་པ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲངས་སམམ་སྤྲངས་སྤྱགས་བསམ་ཐོངས་ཞེས་བཀོད་པ་ལ། གཡས་རྒྱུད་སྟེ་ཞེས་སོགས་བྲིས་འདུག་པ་ནི་དོན་ཅུ་དགོངས་རྒྱུ་མ་བུ་དང་བས་གཡས་རྒྱུད་བར་གཟིགས་འདུག་ མདོར་
 བ་རང་རྒྱུད་གྲིཾསྤྱིབ་པ་རང་གིས་སྤོང་བ་ལས། གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་གྲིཾསྤྱིབ་པ་སྤྲངས་དོགས་མེད། དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་གྲིཾརྱུད་པ་རང་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ལས། གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ལ་སྤོར་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་སངས་རྒྱུས་གྲིཾསྤྱགས་
 རྗེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ཁོ་བོ་རང་གིས་སྤྲུང་འབེལ་གཏམ་དུ་དོགས་སྤོང་འགའ་རེ་བཟོད་པ་དེའི་ལོན་སྟོང་པོ་བསྐྱུས་ཅམ་རེ་བཟོད་ན། གནས་དང་པོར། སྤྲངས་དང་སྟེ་སྟོར་རིགས་གྲིཾརྱུད་། ཡུང་པོ་སྟེ་
 མཆེད་ཁམས་རྣམས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། ཡུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཡལ་ཆེ་བའི་བྱུང་ཆོས་སྤྱིར་བཏང་སྟོན་པར་བཞེད་ནས། དུམ་སྤྲངས་པ་ཡུང་པོའི་མཆོན་ཉིད་དང་། སེམས་སེམས་བུང་སྟེ་བའི་སྟོར་གྱུར་པ་སྟེ་མཆེད་གྲིཾམཆོན་ཉིད་
 དང་། ཁམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲངས་ལ། དམིགས་བསལ་ལ་བྱུང་མཐའ་མི་འཛིན་ཏེ། སྤྱགས་ཆམེད་གྲིཾརྱུད་ཕྱན་ཡན་གར་བ་དེ་ཡུང་པོ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་དུམ་སྤྲངས་པ་མ་ཆོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུལ་ཕྱན་ཡན་གར་བ་དེ་
 སྤྲངས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡིན་པས། དུམ་སྤྲངས་པ་དང་དེའི་རིགས་སུ་གནས་པ་གང་རུང་གི་ཆོས་དེ་ཡུང་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པ་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྟེ་མཆེད་དང་ཁམས་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་འགྲོའོ། །ད་ལྟའི་དོན་ཕྱིར་དང་

པོ་ལྟ། ཞེས་གསུངས་པས། མིག་ལ་སོགས་པ་རྟེན་དབང་པོའི་ཁམས་དུག་གི་ནང་ནས་དང་པོ་ལྟ་ཡུལ་དང་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པས་ཡིད་དབང་གི་སྟོན་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞུང་གི་ཆོག་ཟིན་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་སྟངས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡིད་
 ཁམས་ནས་ལུས་ཁམས་ཀྱི་བར་ལྟ་པོ་དེ་ལ་དུས་ཀྱི་སྟོན་ནས་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཀྱང་ཡུལ་ད་ལྟར་བུ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གམ་ཞེ་ན། དེ་ཡུལ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལས། ད་ལྟར་བུ་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་
 དེ། དངོས་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་འདི་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུས་མཚུངས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ད་ལྟའི་དོན་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་རང་དུས་སུ་ཡུལ་ད་ལྟར་བུ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ཅེས་འཆད་ཤེས་ན་གཞུང་གི་དགོངས་པ་དང་འབྱེད་ཞིང་། རིགས་
 པས་བརྟག་ན་ཡང་ཤིན་དུ་འཐད། འདི་འབྲེལ་རྒྱུ་སོགས་ན་ཡང་ཅུང་མིགས་པ་བས་ཁོ་བོའི་གསང་ཆོག་ཡིན་ནོ། བསྟན་ཡོད་འདིར་ནི་གཟུགས་གཅིག་ལྟ། ཞེས་གསུངས་པས། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོའི་ནང་ནས་གཟུགས་ཁམས་ནི་མིག་གི་ཡུལ་
 དུ་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཁམས་གཞན་བརྟ་ནི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཁམས་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ་ཞེས་པ་འབེལ་གཏམ་བྱེད་པའི་གྲ་པ་འགའ་རེར་ངག་རྒྱུན་ལ་དེ་ལྟར་གྲགས་ཀྱང་གཞུང་གི་དོན་ནི་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་བསྟན་
 པའི་སྐབས་འདིར་ནི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་གཟུགས་ཁམས་གཅིག་ལྟ་ལ་ཡོད་ཀྱི། ཁམས་གཞན་བརྟ་བདུན་ནི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཁམས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་མིག་གི་ཡུལ་དུ་བསྟན་དུ་ཡོད་ན་གཟུགས་ཁམས་ཡིན་

བཤད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཁམས་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་ཅིང་ཞིབ་མོའི་རྣམ་དཔྱད་གཅིས་སོ། །ཡང་གནས་གཉིས་པར། བཏང་སྟོམ་དང་ནི་སྟོག་དང་ནི། ཡིད་དང་ལྡན་ལ་ངེས་གསུམ་ལྡན། ཞེས་གསུངས་པས། ཁམས་ཅན་གང་ལ་ཚོར་བ་བཏང་
 སྟོམ་གྱི་དབང་པོ་སྟོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྡན་ན། དེ་གསུམ་ཀ་དང་ངེས་པར་ལྡན་པས་བྱུང་པ་དབྱིག་གཉིས་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་མེད་གྱི་སྟོམ་འཇུག་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྟོག་དབང་
 ཡོད་པས། ཡིད་དབང་དང་བཏང་སྟོམས་གྱི་དབང་པོ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡོད་ན་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱང་ཡོད་པས། སེམས་མེད་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་དོགས་པ་འབྱུང་རིགས་ལ། དེའི་ལན་ནི། སེམས་མེད་གྱི་སྟོམ་
 འཇུག་ལ་གནས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དབང་པོ་གསུམ་པོ་དེ་དང་ངེས་པར་ལྡན་ལ། འོ་ན་དེའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡིད་དབང་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡིད་དབང་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འདིར་བྱུང་པ་མེད་མཚམས་ཡིན། དེའི་གནས་
 སྐབས་སུ་ཡིད་དབང་ལྡན་ཏེ། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡིད་དབང་གི་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡིད་དབང་མེད་ཀྱང་ཡིད་དབང་ལྡན་པའི་སྟོན་སྟོན་ཡོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་འཕགས་པ་ལ་ཟག་མེད་གྱི་
 སྟོམ་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ལྡན་པའི་སྟོན་སྟོན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཟག་མེད་གྱི་སྟོམ་པའི་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་གནས་བཞིཔར། ཟག་མེད་ནི། བསམ་གཏན་བྱུང་པར་འདུ་ཤེས་མེད། ཁམས་ཅན་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་ན་འང་། ཞེས་གསུངས་

རྟོན་གཞིའི་ས་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོན་གཞིའི་ས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་རིགས་རྒྱུན་སྤྱི་ཡོད་པ་དང་། བྱུང་པར་ཚེས་མཚོག་གི་རྟོན་གཞིའི་ས་ནི་ཟག་བཅས་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོན་གཞིའི་ས་ནི་ཟག་མེད་ཁོན་ར་དེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལན་འདེབས་སུ་བཀོད་འདུག་པའདི་ནི་རའི་ཁུར་རྩོམ་རང་ལ་འཁོར་ཏེ། དེ་ནི་ཚེས་མཚོག་དང་ས་གཅིག་ །ཅེས་པའི་བསྟན་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཚེ་ཡང་། ཚེས་མཚོག་དང་མཐོང་ལམ་དེ་གཉིས་ལ་རིགས་རྒྱུན་སྤྱི་ཡོད་པ་དང་ཞེས་པ་བྱེད་རང་གི་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ཉིད་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གྲིས་འདུག་པའི་ལན་ནི། རའི་ཁུར་རྩོམ་ལ་འཁོར་བའི་གཞོན་བྱེད་གྱི་རྒྱས་པ་ཅི་ཡང་མི་འདུག་ །ཡང་ན་ཁས་སྤངས་ཀྱི་འགྲོས་བཏགས་པས་ཚེས་མཚོག་གི་རྟོན་གཞིའི་ས་དང་། མཐོང་ལམ་གི་རྟོན་གཞིའི་ས་གཉིས་གསུང་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། དེ་ཡིན་ན་ཁས་སྤངས་ཀྱི་འགྲོས་མཐུན་པ་འདུག་ཀྱང་། དེ་ནི་མི་གཅིག་པར་བྱེད་རང་ཡང་བཞེད་ཅིང་འདུག་པས་ཚོག་སྤྱི་ལ་འབྲེལ་གང་ཡང་མི་འདུག་པས་ས་སྤྱོད་འགོངས་ཡས་ཀྱི་བསྐྱོད་གས་ཀྱི་ཚུད་པའོ། །ཡང་རྗེའི་བྱུང་གི་གསུང་ལས། རྟོན་བརྟོན་རྒྱལ་གྱི་གོ་དོན་ལམ་དེས་དེའི་ངོ་བོར་སྒྲུས་པ་ལ་བཞེད་ཟེར་བ་ལ་ཚེས་མཚོག་པ་ནི་ཤེས་རབ་རང་གཅི་ཆེ། རྟོན་གཞིའི་ས་ནི་ཁྱིང་ངེ་འཛིན་གཅི་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། ཁྱིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོར་སྒྲུས་པ་མི་འཐད་དེ། ཁྱིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་སེམས་བྱུང་ཐ་དད་པ་རེ་ཡིན་པས་སོ། །གྲིས་གནང་བའང་མཁས་པའི་དགོངས་པར་མ་སོང་ཞིང་རང་གི་ཚོད་གཏམ་ཁོན་སྟེ། ཚེས་མཚོག་པ་ནི་ཤེས་རབ་རང་གཅི་ཆེས་ཞེས་པ་འང་མཐའ་གཅིག་

ལྷ་མ་དེས་ཏེ། རོན་དམ་པའི་ཚེས་མངོན་པའི་གཙུག་པོ་ལ་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་དང་ཟག་མེད་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ཆར་འགད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་བསམ་གཏན་ས་ཐུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོ་འཁོར་ཡུང་པོ་ལྷ་པ་
 ཅན་དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོ་འཁོར་ཡུང་པོ་བཞི་པ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་གྱི་གསུང་དེ་ལྟ་ན་ཆེས་མངོན་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་ས་མི་
 སྲིད་པ་ལྟ་བུར་སོང་སྐྱམ་པ། དེ་དེ་ལྟར་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་ཐུགས་བསམ་གནང་བ་ལྟ་ཞིང་བྱིས་འདུག་པ། དེའི་ལན་ནི། འདི་དག་ལ་དཔྱད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཅང་མ་མཆིས། ཁོང་རང་འདིའི་ཐད་ན་མས་ལ་རྒྱན་ཆེ་གྲགས་མེད་པའི་སྒོ་གྲོས་གསུམ་བུའི་ཉམས་
 གཅིག་འདུག། ཐུགས་བསམ་གནང་བ་གལ་བྱེད་རང་ཆེ་བ་འདུག། རོན་དམ་པའི་ཆེས་མངོན་པའི་གཙུག་པོ་ནི་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་ཉིད་ལ་འཛིན་པ་དབྱིག་གཉིན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆེས་མངོན་ཤེས་རབ་དྲི་མེད། ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཆེས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པའི་ཆོ་ཤེས་རབ་གཙུག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡི་གེ་འབྲི་བའི་ཆོ་ཡིག་དཔོན་གཙུག་པོ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ཁྱིམ་དཔེ་དང་བཅས་གསུངས་ཡོད་དོ། འདས་ན་རོན་དམ་པའི་ཆེས་མངོན་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཏིང་ངེ་
 འཛིན་སོགས་ནི་ལོས་ཡོད། ཆེས་མངོན་པའི་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཆེས་མངོན་པའི་གཙུག་པོ་ཤེས་རབ་ཡིན་ཐུས་པས་ཤེས་རབ་གྱི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་ས་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུར་སོང་སྐྱམ་པ་ནི་བྱེད་རང་དབུ་འཁོར་བ་

ཡིན། རྟེན་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུར་སོང་གསུངས་ཀྱི་ཡིན་ན་འབྲེལ་ཅུང་ཟད་ཡོང་། གང་ལྟར་ཆོས་མངོན་པ་འཛིན་པའི་ཆོ་ན་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་འབྲངས་ལ་ཕུང་པོ་ལྟ་འམ་བཞི་བརྟེན་ཞིང་། དེའི་ཆོ་ཟག་མེད་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སོགས་ཤེས་རབ་དེའི་རྗེས་འབྲངས་ཙམ་ལས། ཆོས་མངོན་པའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་དོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་སམ་དངོས་གཞི་སོགས་ལ་སྟོམ་པར་བཞུགས་པའི་ཆོ་ཉིང་ངེ་འཛིན་རང་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ཞིང་། སྐབས་དེའི་ཤེས་རབ་དང་མདུན་པ་སོགས་སྐབས་དེའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེའི་རྗེས་འབྲངས་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། གནས་བརྒྱད་པར། སྟོམ་འཕྲུག་དག་བརྟེན་གཅིག་པ། རྗེས་འབྲངས་བཅས་ན་ཕུང་པོ་ལྟ། །དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད་ཕུང་པོ་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྟེན་བརྟེན་ཚུལ་གྱི་གོ་དོན་ནམ་དེ་བརྟེན་པ་དེའི་ངོ་བོར་སྟེས་པ་ལ་བྱེད་གསུང་བ་ཡང་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། འོ་ན་རྟེན་པ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་རྣམས་རྟེན་གཞིའི་བསམ་གཏན་ས་དུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་ནམ་གྱི་ཆོ་སྟེ། སྟེས་པ་དེའི་ཆོ་བརྟེན་པ་དང་རྟེན་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྟོན་འབྲུང་། དེས་ན་སྟེ་སྐད་ལ་ཞིག་ནས་དང་ལྷག་མཐོང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཤད་མོད། འོ་ན་དེའི་ལྷག་མཐོང་དེ་ཞིག་ནས་གྱི་ངོ་བོར་སྟེས་སམ། མདོ་དགོན་མཆོག་སྟོན་ལས། ཞིག་ནས་གང་ཞེན་སེམས་རྟེན་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་གང་ཞེན་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དང་པོར་སེམས་རྟེན་གཅིག་པས་ཞིག་ནས་སྟེ། འདི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན། ཞིག་ནས་དག་པར་བུང་ན་དེ་རྟེན་དུ་བྱས་

7

༡༡།

ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པས་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྒྲུ། དེས་འཁོར་བའི་ཕ་བཏོན་མོངས་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྷན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། ཁོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་
 ཤེས་བྱས་ནས། སྤྱོད་མར་ཞི་གནས་བཅོལ་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དབུམ་ཤེས་སྒྲིན་ལས། ཤེས་རབ་མེད་ལ་བསམ་གཏན་ཡོད་མིན་ཏེ། །བསམ་གཏན་མེད་པར་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་མེད། །གང་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པ་སྤྱིད་པ་ཡི། །རྒྱུ་མཆོག་གནས་
 རྗེས་ལྷ་བྱུར་འཆོལ་བར་བསྒྲི། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་དོན་དེ་ལྟར་དུ་བསྟན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་དགོངས་གསལ་ལས། དོན་འདི་དག་རྒྱས་པར་གསུངས་ཡོད་པས་སྒྲུལ་བ་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་དེ་དག་ཏུ་བལྟ་ཞིང་། འཁོར་བ་འདི་སྤྱོད་བའི་ཐོས་སྒོམ་
 ལ་བཏོན་པར་བྱ་དགོས་སེ་ཞེས་ཀྱང་གདམས་སོ། །ཡང་རྗེ་རྒྱུད་གིས་འདི་དག་ལ་རྒྱས་མེད་གྱི་རྒྱས་གཏམ་མཛད་འདོད་ནས་ཡང་ལན་གསལ་བའི་ཉི་མར། དེ་ལྟར་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ལ་སེམས་བྱུང་གི་བྱུང་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
 སམ། བཞེས་ན་ཆོས་མངོན་པའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འཁོར་བཅས་ལྷུང་པོ་ལྷ་པ་ཅན་གྱི་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་དང་། འཁོར་བཅས་ལྷུང་པོ་བཞི་པ་ཅན་གྱི་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་གཉིས་པོ་དེའང་སེམས་བྱུང་དུ་སྐྱུ་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་
 རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་། འདོད་ན། གཉིས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་བྱུང་མ་ཡིན་པར་སྐྱུ་ཏེ། གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཆོས་མངོན་པའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོར་བའི་ལྷུང་པོ་སྤྲོས་ལ་

ཕྱི་ལྷ་བྱུང་པ་

གཙོ་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་གཙོ་ལམ་ཐམས་ཅད་སེམས་བྱུང་ཁོ་ནར་མཆུང་ས་པའི་ཕྱིར། ལམ་གསུམ་ཞུས་ན་བྱོད་གྱི་གསེག་རལ་བྱས་གསུང་ས་ཡོང་སྟེ། འདི་དོན་ལ་འགྲོ་མི་འགྲོ་ཐུགས་ཆད་ཡང་དག་ཞུ་ལགས་གསུང་བ་
གནང་འདུག་པ་ནི། བྱུང་རང་ལ་འདི་དག་གི་དམིགས་རྣམ་ཆེར་མེད་པ་ལ། སྒྲུར་དཔེ་གོ་ག་བལྟས་ནས་གོ་རྒྱུ་རང་ཆེར་མ་ཆགས་གྱུང་། ཉམ་ལུར་བྱས་པས་འགྲོ་བསམ་པའི་ཐུགས་རྣམ་ཡིན་པ་འདུག་ ལན་དངོས་ནི། ཉིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ལ་
སེམས་བྱུང་གིས་བྱུང་མ་བྱུང་འདྲི་དོན་མེད། གནས་གཉིས་པ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དེས་ལྡན་གཅིག་ ཐོབ་པར་སེམས་བྱུང་རྣམ་ལྡན་སྟེ། །སམང་ལ་སོགས་ཐ་དད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གྱི་ཐད་ལ་གཟིགས་མཛོད། ཆོས་མངོན་པའི་གཙོ་བོར་
གྱུར་པའི་རྗེས་འབྲངས་བྱུང་པོ་ལྡན་པ་ཅན་གྱི་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་དོན་དུ་བབྱུང་ནས་སེམས་བྱུང་དུ་ཐལ་ཏེ་གསུང་པ་འདི་ཡང་བསྐྱོར་ཐག་རིང་ཞིང་གོ་དཀའ་བས་རིགས་པ་མ་འབྱོངས་པའི་ཉམས་འདྲ། གང་ལྟར་ལམ་གསུམ་ཞུས་པ་རྗེས་ལ་རྗེས་འབྲང་གི་དོན་
ལོས་ཡིན། བྱུང་པོ་ལྡན་པ་ཅན་གྱི་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་ཆོས་མངོན་པའི་གཙོ་བོར་དུ་གསྐྱེ་བའོང་བས་དེ་སེམས་བྱུང་ཡིན་པ་གཞིར་བཞག་ ཡང་རྗེས་འབྲང་བྱུང་པོ་ལྡན་པ་ཅན་གྱི་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་ཅེས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་རྗེས་འབྲང་བྱུང་པོ་ལྡན་པ་
ཅན་གྱི་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་ལ་ཐུགས་ཅུག་ཏུ་ཡིན་ན། དེ་འདྲམི་སྲིད་པས་རྩོད་གཞི་དེ་མེད་དེས་སུ་སོང་སྟེ། ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་དུ་ཡོང་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ལམ་དུ་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་མི་ཡོང་

[illegible]

གཟིགས་པ་ཡིན་ནམ་གསུང་དུ་བྱུང་བ་དེ་ཡིན། ད་ལྟའི་དོན་ཕྱིར་དང་པོ་ལྟ། ཁེས་པའི་དོན་ལ་གསང་ཆོག་གཅིག་ཡོད་པ་ཁ་སང་རང་འདིའི་གོང་ཙམ་དུ་བཞུགས་ཟིན། བརྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་ཐང་ལ་ཕྱོད་པ་ཕྱོད་ལན་ཡང་སྤར་གྱི་དེས་འཐུས་པ་
 འདུག། རྗེ་དུང་གི་འདིར་གསུངས་ལས། བདག་གི་ཉམས་འཆར་ཞིག་ཞུས་ན། སྟོན་བྱའི་དོས་ལ་འབྲེལ་མེད་དོགས་པ་བཀོད། དོན་ལ་ཁས་སྒྲུངས་སྤྱི་འདུ་མི་འགྲིག་པ། འདི་ལས་མེད་ན་འད་གཞན་ལ་དགག་མཛད་པས། མཉམ་གཞག་དང་
 ལ་ཁྲིག་གོ་བཞུགས་པར་མཛོད། ཁེས་བྱིས་གནང་བ། སྤར་བྱེད་གྱི་ལ་ཁོར་གསུམ་རང་གསུང་བམང་གྲགས་པ་དང་། ཁོ་བོས་བཞེད་བྱ་ཞུས་ཏེ། སྟོན་བྱའི་ལོགས་ལ་སྟོན་པ་ལ་ཁོར་གསུམ། དོན་ལ་བྱུང་པར་ཆུ་ཐུབ་མི་འབྱོར། འདི་ལས་
 མེད་ན་འད་གཞན་ལ་ཕྱོད་ཟེར། ལྷག་ཆེན་དང་ལ་ཟིམ་མེ་བཞུགས་མཛོད། ཁེས་བྱིས་པ་དེའི་ལན་པོ་ཡིན་པ་འདྲ། དག་འར་བ་བྱུང་། ཁས་སྒྲུང་སྤྱི་མཐུན་པ་ནི་སྟོན་བྱེད་པའི་སྟོན་བྱ་ཆོད་ལྟ་ནམས་ལ་ཡང་མཐུན་མི་མཐུན་ཅི་རིགས་པ་བྱུང་བའི་
 ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པས། མཉམ་གཞག་ཐུགས་ལ་བཞུགས་རྒྱུ་བྱུང་བའི་དུས་སྤྱི་བྱུང་ན་བསམ་རུང་། ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་རྒྱུ་བྱུང་ནས་རུས་པ་རང་ཀ་དགོན་པ་འདུག། ཆར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། མཁན་ཆེན་སྟོན་བྱེད་རྣམས་རྒྱལ་མཛལ་བའི་ལོ་
 རྒྱུས་བཞིན་ནོ། དེ་འབྲོས་གཏམ་མཛོད། དེ་ཡང་སྐབས་དོན་འཆད་དེ། བཏང་སྒྲོམས་དང་ནི་སྟོན་དང་ནི། ཡིད་དང་ལྟན་ལ་ངེས་གསུམ་ལྟན། ཁེས་པས་དབང་པོའི་ངེས་ལྟན་བསྟན་ལ། དེ་ལ་དོགས་དང་དོགས་པའི་མཐའ་སེལ་ཆུ་པ་སྤར་

གང་ཟག་དང་གང་ཟག་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་འཛོག་པ་གཞུང་འདི་རང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ནས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་གང་ཟག་གིས་མ་བྱུང་པར་བཤད་པ་ཡམས་ཆོན་པའི་གསུང་སྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ན་སེམས་ལྡན་ནམ་སྟོན་ལྡན་ཡིན་པས་བྱུང་བམ་
 མ་བྱུང་། བྱུང་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་གང་ཟག་གིས་བྱུང་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། འདི་དག་ལ་ཡང་དཔུང་པར་བྱ་རྒྱུ་འདྲ་འདུག་མོད་ཡི་གེ་མང་བས་དེ་ཙམ་མེ་ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། སྟོན་གསར་བའི་དོན་སྟོན་ག་ཡིན་པ་འདུག་ ལན་ནི། ཐོག་མར་སངས་རྒྱུས་
 ལ་གང་ཟག་གིས་བྱུང་པར་ནན་གྱིས་སྐྱབ་པ་དང་ཞེས་བྲིས་པ་འདི་ནི་གཞི་མེད་ཀྱི་འོ་ལ་ཆོད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གང་ཟག་གིས་བྱུང་པ་མཛོད་ཀྱི་ལྷགས་དང་པར་ཕྱིན་གྱི་ལྷགས་གང་དུ་ཡང་མི་འཐད་དོ། མཛོད་དུ་ནི་སངས་རྒྱུས་འཕགས་པ་ལ་ཡང་གང་ཟག་
 གིས་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ལམ་བཤེན་དང་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་སོ། །པར་ཕྱིན་དུ་ནི་སྐྱབ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་སངས་རྒྱུས་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྒྱུས་གང་ཟག་མ་ཡིན་པ་ཡང་མང་དུ་ཡོད་དོ། སོ་སོ་
 སྐྱེ་བོ་ལ་གང་ཟག་གིས་མ་བྱུང་པར་བཤད་པ་ལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ན་སེམས་ལྡན་ནམ་སྟོན་ལྡན་ཡིན་པས་བྱུང་བམ་མ་བྱུང་། བྱུང་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་གང་ཟག་གིས་བྱུང་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ་ཞེས་པ་འདི་ནི་བྱེད་རང་གི་དབུ་ལ་ཡང་འཁོར་འགོ་སྟེ། བྱེད་ཀྱི་
 གསུང་དེ་ལྟར་ན་སེམས་ལྡན་ནམ་སྟོན་ལྡན་ཡིན་ན་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱུང་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་བྱུང་ན་བྱེད་ཀྱིས་གང་ཟག་ཡིན་ན་ལས་ཉོན་དང་ལྡན་པས་བྱུང་པ་བཅས་པ་དེ་དབྱི་ཡལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁན་ས་དུག་པར། དེ་ཆོ་དམི་སྟོབ་དག་

7

ཞིགས་པ་

༡། བཅོམ་། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་གང་ཟག་སྤར་བཤད་པ་གཞན་བདུན་སྟོབ་པ་དག་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པོ། ཞེས་གསུངས་པས་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་གནས་སོགས་གཞན་བདུན་གང་ཟག་དང་སྟོབ་པ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་
 གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཤུགས་ལས་དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་དེ་གང་ཟག་དང་མི་སྟོབ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པས། བྱེད་ཀྱིས་གང་ཟག་ཡིན་ན་ལས་ཉོན་དང་ལྡན་པས་བྱེད་པ་བཅས་པ་དེ་ནི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བས་མི་
 འཐད་པ་ཁོ་ནའོ། །བྱེད་པ་དེ་ཆོགས་བསོག་སྒྱུན་པས་གསུང་རྒྱུན་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཁོང་མདོ་ཤུགས་ལ་སྒྱུ་ཡོན་ཆེན་པོ་ནི་ཡིན། གསུང་ཆོད་རང་ལ་བདེན་གཏམ་འཆའ་མི་དགོས་སོ། །ཡང་ཁོ་བོས་སྒྲུལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་
 འབྱུང་བའི་སྤྱུ་ལྟས་སུ་རྒྱུ་མཆོ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་གསེར་གྱི་པར་སྟོང་བྱུང་བའི་མཆོ་དེ་བསྒྲུལ་པ་འདི་ཆགས་ཡོང་བའི་སྒྲུབས་ཀྱི་མཆོ་ཡིན་ཏེ། པར་སྟོང་བྱུང་བའི་མཆོན་མས་གནས་བསྒྲུལ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་འབྱུང་བར་ཤེས་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཨོ་
 མ་བསྒྲུལ་པ་འདི་ནི་བཟང་པོའོ། ཞེས་བསྒྲུགས་པས་མདོ་སྟོང་ཇི་པད་དཀར་ལས་གསུངས་ཡོད་འདུག་བྱས་པ་ལ། ཇི་དུང་གི་དེའི་རྒྱུ་མཆོན་ཉམ་གོ་བར་ལན་གཅིག་ལ་འཁུབ་ཉམས་ཆེ་བར་སྤང་ཡང་ཕྱིས་སྤང་བས་ཤུགས་རབ་གྱི་གོ་བ་ན། འདི་
 དག་ལ་མི་མཐུན་པའི་དབྱུད་པ་ཞུ་རྒྱུ་ཆེར་མ་མཆིས་ཤིང་། འདི་སྒྲུབས་བྱེད་རང་གིས་བཞེད་པའི་སྟོང་པོ་སྟོང་ཇི་པད་དཀར་ལས་གསུང་རྒྱུ་དང་། མཛོད་ཀྱི་གནས་གསུམ་པའི་ཐད་ཀྱི་ཁྲི་ཤར་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་བཀའ་འབུམ་གྱི་ཡས་གཏམ་གྱི་བཤད་

པ། ལམ་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་ཚེས་འབྲུང་མང་པོར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུང་ཚུལ་གྱིས་གནང་བ་དེ་དེ་ཀར་གནས་ཤས་ཆེ་ཞེས་པའི་བདེན་ལན་གནང་ནས། སྒྲིན་མེད་ལ་སྒྲིན་འཚོལ་པའི་རྩོད་པ་མི་མཛད་པར་ཐུགས་འབྱམས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་
 དེ་དག་གིས་ནི་མཛོན་པ་མཛོད་ཀྱི་སྐབས་ལས་བརྩམས་པའི་ལན་འདེབས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་མདོ་ཙམ་བསྟན་པའོ། །ཚེས་མཛོན་གཞུང་གི་བཛོད་དོན་བཅས་པའི་ནོར། །བསྟན་བཅོས་འདིར་ཚུད་མཛོན་པའི་མཛོད་དུ་གྲགས། །གཞུང་འདིར་མཐའ་སྒྱུད་
 ཚུང་བཟད་བཀྱིས་པ་ཡིས། །དགོ་དེས་ཚེས་མཛོན་བསྟན་པ་དར་གྱུར་ཅིག། ༥ །མཐའ་གཉིས་མི་གནས་དབུ་མའི་རྒྱུ་མཚོ་ཆེར། །བདེན་གཉིས་ཚེས་ཀྱི་ཡུང་སྒྲའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པས། །ཕ་རོལ་རྒོལ་བ་སྒྲགས་ཅིང་སྤྱིང་འདར་ཡང་། །སྐལ་ལྷན་
 རྗེས་འཛིན་གྱུ་སྒྲུབ་ཞབས་ལ་འདུད། །ཡང་རྗེའི་དུང་གི་གསུང་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་བྱེད་ཀྱིས་རྟོག་གའི་སྐབས་སུ་ཚད་མ་ལ་གསུམ་དུ་བཞིན་པར་བཤད་པ་དང་། དབུ་མའི་སྐབས་སུ་ཚད་མ་ལ་མཛོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བརྒྱུད་
 པའི་ལུགས་སུ་འདོད་པ་ནང་འགལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་གྱིས་གནང་བ། འདི་ལ་དབྱུད་རྒྱ་ཚུང་བཟད་བྱུང་འདུག་མོད། ལན་ནི། ལེགས་ལྷན་འབྱེད་འདི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཁོང་རང་གི་སྒྱུངས་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་ལྷ་བ་བཞིན་ཁས་ལེན་པའི་ངེས་
 པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་འཛིན་རྟོན་གྲགས་སྡེ་སྒྲིད་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྐད་དུ་ས་བོན་ལས་སུ་གྱུ་སྒྲོབ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་འཛིན་རྟོན་ལྷན་སྒྲིས་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་

གྲི། ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་འཛིན་རྟེན་ལྷན་སྐྱེས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དགོས་པ་མིན་པ་དང་འདྲོ། །ཡང་རྗེའི་དྲུང་གི་གསུང་ལས། ཐམ་འགྱུར་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བཀོད་པ་ཡང་མདོན་པར་མ་བརྟགས་པ་
 གྲི། ཐམ་འགྱུར་དང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་གཞུང་བཞིན་དེ་འདྲ་དབྱེ་ཚད་གང་གིས་སྐབས་སུ་ཡང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་གནང་བའི་ལན་ནི། པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཤད་འདུག་པ་འདི་ཁྱེད་ཐམ་
 འགྱུར་གྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་མི་འཆད་པར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་འཆད་དམ། དེས་ན་གཏན་ཚིགས་དང་། ཤེས་བྱེད་དང་། སྐབས་བྱེད་རྣམས་དོན་འདྲ་བས་ཐམ་འགྱུར་གྱི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །འབས་
 བྱེད་ཀྱི་ཡང་ལན་འདིར་སྤར་སོང་བའི་རྩོད་པ་ཉིས་རོལ་སུམ་རོལ་འདི་རྣམས་ལ། བདག་གིས་ཀྱང་སྤར་སོང་བའི་ལན་ཉིས་རོལ་སུམ་རོལ་བྱས་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབས་ཁྲིམ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ ཡང་རྗེའི་དྲུང་གི་གསུང་ལས། སྤྱིར་སྤྱུག་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་བྲིད་ཀྱི་སྐབས་འདི་དག་ཏུ་དོན་སྒྲིམ་པས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བཞིག་གལ་ཆེ་ཡི། གོ་ཡུལ་དུ་ལུས་པས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་དགའ། ཁྱེད་ཀྱི་གསུང་གིས་མ་ཡེངས་པ་གཅིག་པོའི་འཛིན་རྟེན་ལ་སྤངས་པས་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་
 ན། དཀར་པོ་ཆེན་ཐུབ་གྲུམ་ཆག་གྲུམ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུང་བལ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། རབ་དབྱེ་ལས། ད་ལྟའི་སྤྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་ནག་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་ཆེན་ལ། ཞེས་པ་ནས། ད་ལྟའི་སྤྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི། །

ཕམ་ཆེར་རྒྱ་ནག་ཆོས་ལུགས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དིང་སང་ལོ་རྒྱུས་མ་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། རྗེ་པདྨ་དཀར་པོའི་ཕུག་ཆེན་གན་མཛོད་ལས། ཐོག་མ་ལོ་རྒྱུས་འདི་ཀ་མ་
དག་སྟེ། ཞེས་སོགས་བྲིས་གནང་ཞིང་། དེ་ནས་དུས་བྱིས་རྒྱ་ནག་གི་མ་ཁན་པོ་རྩ་ཤང་མ་རྩ་ཡ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་པོ་དེ་དུ་རྒྱལ་པོས་སྦྱར་བྱངས་ཏེ། དེའི་བརྒྱུད་པ་ནི་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསམ་
གཏན་གྱི་གདམས་ངག་འཕགས་པ་འོད་སྤང་ལ་གཏད་ནས་རིམ་བཞིན་བགྲངས་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་པ་རྩ་ཤང་མ་རྩ་ཡ་ན་ཡིན། སྟོན་མིན་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་སོགས་བྲིས་གནང་བ། ལན་ནི། བྱིད་ཀྱི་གསུངས་དེ་ལྟར་
ན། རབ་དབྱེ་ལས། ཆོས་ལུགས་འདི་འདྲ་འབྱུང་བ་ཡང་། བྱུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞི་བ་འཆོས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འདི་མ་དག་གསུང་རྒྱུར་སྤང་། དེས་ན་བྱིད་འབྲུག་པ་རྒྱུད་རྒྱུད་རང་མཛོད་ན་ལོགས། ས་སྐྱ་པར་སྐྱས་པའི་འབྲུག་པ་འདི་
ནི་བཙེམ་མཛོད་མིན་བཞིན་དུ་གད་དུ་ཡང་མི་ཆུད་པའི་ལོ་རྒྱལ་པོ་རང་འབྱུང་། རྩ་ཤང་ནི་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་གདམས་ངག་གི་བརྒྱུད་པ་ནི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་པར་དབྲུགས་དབྱུང་ག་ཟེངས་བསྟོད་པས་ཁོང་ལ་དབྱུང་འདོན་རང་མཛོད་པ་ཅི་ཡིན་མི་
ཤེས། ཁོང་གིས་བྱིད་ལ་བཟོས་རྒྱུ་རང་མེད་དམ། རྩ་ཤང་གི་ལུགས་སྟོན་དེ་དང་། ཐོས་སྒྲོམ་མ་བྱས་པའི་དིང་སང་གི་རྟོགས་ལྡན་ཁ་ཅིག་ཉམས་ལེན་དང་སྦྱོད་པ་ནི་འདྲ་བར་འདུག་པས། ཁོ་བོས་དེ་དག་ལ་དབྱུང་པ་བྱས་པ་ཡིན། དཀར་བརྒྱུད་

༡

༡༡།

ཁོང་མ་རྒྱམས་ནས་བཟུང་དེང་སང་གི་བར་དུ་བྱོན་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྒྱམས་བཞེད་པའི་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དཔྱད་པ་ག་ནས་ལུ། ཆོས་སྤྱོད་གི་ལས་མི་གསོག་གོ། ཡང་ཇེ་འཛིན་དུང་གི་གསུང་ལས། དག་པོ་ཆོག་ཐུབ་ཅེས་
 པ་ལ་རྒྱ་ནག་ལུགས་ཀྱི་དག་པོ་ཆོག་ཐུབ་དེ་བཀའ་གི་སྦྱར་དག་པོ་ཆོག་ཐུབ་མ་བཀའ་སྟེ། ཇོ་བོ་ཇེ་ལ་དགོ་བཤེས་སྟོན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གང་ལགས་ལུས་པས་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཇེ་འཛིན་སྟོང་པོ་ཅན་ཡིན། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་སྤྲུལ་
 དཔེར་བོ་ཆོག་ཐུབ་བྱ་བ་ནད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་ཡིན་ཞིང་ཞེས་འབྱུང་ལ། དག་པོ་ཆོག་ཐུབ་དང་དཔེ་གཅིག་པའི་དབང་དུ་
 མཛད་ནས། ཇེ་སྤྲུལ་པོ་པ་དང་ཞང་ཆོལ་པས་བཏགས་པར་འདུག་ཅིང་ཞེས་བྲིས་གནང་བ། འདི་པ་ལ་དཔྱད་རྒྱ་ཐོབ། ལན་དངོས་ནི། སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཇེ་འཛིན་སྟོང་པོ་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ཆ་ཆང་བ་ཡིན་པས། ཆོག་ཐུབ་ཀྱི་དོན་མི་
 གནས། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་ཇེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་པས། བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་ཕན་རྒྱུ་མེད། སྤྲུལ་དཔེར་བོ་ཆོག་ཐུབ་ཞེས་པ་ཡང་བྱུང་པར་དུ་
 འཕགས་པའི་སྤྲུལ་རྒྱས་པ་ཅན་འག་འཁྱིལ་ལ་བསྐྱུགས་བཅོམ་གྱི་མིང་ཡིན་གྱི། མིང་དེ་ལྟར་དུ་བཏགས་པ་དེ་མ་ཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱེད་རང་ཆོག་ཐུབ་ཏུ་མཛད་ནའང་། དེ་དཔེར་བོ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་རྒྱུ་མེད་དོ། ཇེ་སྤྲུལ་པོ་པ་དང་ཞང་

ཐེ

533

[illegible]

7

༡༡།

གྱི་རིམ་པ་དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་ཅི་འཕྲི་མི་འགོ། དེས་ན། རྣམ་འབྱུང་པ་ཡང་སྒོ་བྱུང་གི། གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་གཞོན། ཅེས་པ་འདྲ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་རིམ་པ་འཆད་བྱེད་མ་
ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་གྱིས་གནད་བའདི་ནི་ཡང་སྒྱུར་ནི་སྒྱུར་གི་རིགས་སུ་མི་འདུག་པས་ལན་རེ་འདེབས་དགོས། ལན་དངོས་ནི། རྣམ་འབྱུང་པ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་འཆད་
ན། བྱེད་ལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་རིམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བས་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྱུར་ལམ་བྱོན་ཅེ་སོགས་བཞི་ལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་འཆད། ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཅིག་པའི་བར་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་
ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་འཆད་སོམས་མཛོན། རྣམ་འབྱུང་པ་ཡང་སྒོ་བྱུང་གི། ཞེས་སོགས་གྱི་རྣམ་འབྱུང་པ་ནི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་སམ་མི་སྐྱེས་ཀྱང་རུང་ཉན་ཐོས་སྒྲེག་གིས་དང་། སེམས་ཅམ་པ་དང་དབུ་
མ་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་འབྱུང་པ་བཟོན་ནས་དེ་དག་ལ་གྲུབ་མཐའ་མཐོང་མཐོན་གྱིས་སྒོ་བྱུང་ཡོད་པས། འོག་མ་འོག་མ་ལ་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་གཞོན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྱོད་འཇུག་གི་ཤེར་ལེ་ལས། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་རྣམས་གཉིས་མཐོང་། །
རྣམ་འབྱུང་པ་དང་ཕལ་པ་འོ། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པ་ནི། རྣམ་འབྱུང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོན་ཅིང་། རྣམ་འབྱུང་པ་ཡང་སྒོ་བྱུང་གིས། གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་གཞོན། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་བོས་བདེན་གྲུབ་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་ཅམ་

མེད་པར་བཤད་པ་ལ། རྗེའི་དུང་གི་གསུང་ལས། དེ་མེད་པ་སྒྱིར་ཡིན་ནམ། གནས་ལུགས་ལ་སྒྱུད་པའི་ཚེ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐ་སྐྱད་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་སྟོན་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་ལས་ཉམས་ཞེས་འོག་ཏུ་ཐལ་བར་འཕངས་པ་དེ་བྱེད་རང་ལ་དངོས་སུ་ལོག། སྒྲིམ་ལྟར་ན་དེའི་ཚེ་སྒྲོས་པའི་ཚོགས་མཐའ་དག་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་བཤགས་ནས། སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དཔུ་
 མ་རང་སྟོང་གི་ལུགས་སུ་ཁོ་བོ་ཡང་ཁས་ལེན་པས། ཅུ་ཤེད་དང་། སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་གཞུང་དངས་པ་དེ་དག་དང་ཅིའི་ཕྱིར་འགལ་ཏེ་མི་འགལ་བར་གྱུ་བོ། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། འདི་ལ་དཔྱད་འོས་པ་ནི་མི་འདུག། གང་ལྟར་ལན་ནི། བདེན་གྱུ་བ་ཀྱི་
 ཚེས་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དེ་སྒྱིར་ཡིན་པ་གཞིར་བཞག། དེ་ལ་མཐའ་གཉིས་སུ་བཏགས་པའི་དྲི་བ་དེ་གསུང་རྒྱ་གཞན་མ་འཁྱོར་བས་ཟར་ཟེར་རེ་ཞིག་གསུང་འདོད་པའི་སྐྱད་ཡིན། བྱེད་ཀྱི་དང་པོ་ལྟར་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་དེ་ལྟར་ན། བདེན་གྱུ་བ་ཀྱི་
 ཚེས་དེ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐ་སྐྱད་བདེན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་འབྱུང་བས་དེ་འདྲ་རང་སྟོང་གཞན་སྟོང་སྒྱུའི་ལུགས་ཡིན། བྱེད་རང་གི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་སྒྱུད་པའི་ལུགས་ཡིན་པ་འདྲ། གནས་ལུགས་ལ་སྒྱུད་པའི་ཚེ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་རང་སྟོང་པའི་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་ཏེ། ཅུ་ཤེད་དང་། སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་ལུང་དངས་པ་དང་མི་འགལ་བར་གྱུ་བོ་ཟེར་བ་འདི་ནི་བྱམ་གྱུའི་ཚིག་འགྲོས་ཏེ། དེ་རང་སྟོང་གི་ལུགས་སུ་ཁས་བླང་ཞེས་པས་མ་

ཁས་སྒྲུངས་ལས་མ་ཉམས་སོ། ཡང་འབེལ་གཏམ་ལས་འཕྲོས། རྗེ་འུང་གི་གསུང་ལས། འོ་ན་མགོན་པོ་ཀུན་གྱི་བུ་ཤིང་རྩེ་སྒོལ་འབྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། འཁོར་གསུམ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་སམ་ཞེས་སོགས་བྲིས་པ་ནི་སྤར་
 སོང་བའི་རྩོད་པ་རྒྱུད་པར་འདུག་ཅིང་། ལན་ཡང་བཏབ་ཟིན་པས་དེས་ཚོགས་པར་འདུག ཡང་འབེལ་གཏམ་དང་ལན་འདེབས་ལས་འཕྲོས། རྗེ་འུང་གི་གསུང་ལས། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བསྒྲིག་ །ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ལྟ་རིམ་གསུམ་
 ལའང་ཚེས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྐད་བཏགས་ནས། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཚེས་འཁོར་སོགས་གསུམ་དང་སྦྱོར་བ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་པར་བཀོད་འདུག་པ་འདི་ནི། པར་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡོངས་པར་དམ་
 སྒྲིས་ཁོ་ན་སྟེ། པར་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ནི་བསྟོད་ཚོགས་ཀྱི་ནི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ངེས་དོན་སྒྲིཛ་བཞིན་པར་འཆད་ཅིང་། བར་དུ་བདག་བསྒྲིག་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། ཐ་མར་ལྟ་བུ་ཀུན་སྒྲིག་གི་འཁོར་ལོ་གཉིས་ཀའང་བཀའ་བར་པའི་དངོས་བསྟན་
 དང་། རིགས་ཚོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ལས། གཞན་དུ་མི་འཆད་དེ། པར་ཆེན་གྱི་ལུགས་གཉིས་རྣམས་འབྱེད་ལས། བདག་ཉིད་ཆེ་འདིས་བདེན་བཞིའི་ཚེས་འཁོར་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་མདོའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བ་ན། རིག་པའི་མཚོགས་ཏུ་བདག་
 དང་བདག་མེད་དང་། སྦྱོས་ཚོགས་ཀུན་སྒྲིག་རིམ་གསུམ་རིམ་པར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་རྩ་ཤིའི་གཞུང་རིམ་པ་གཉིས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་སོགས་ཀྱི་ལུང་མང་དུ་བྲངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་དེའི་ལན་

१ ॐ॥ ཡང་། ལན་འདེབས་སུ་ནི་འཇུག་འདུག། བདག་ལ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ཐོར་བུ་ན་ཡམ་གཟིགས་པ་ཙམ་གྱིས་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་ལོན་པ་དག་འགསུངས་འདུག་པ་ནི། བདག་གིས་པར་ཆེན་གྱི་
 གསུངས་དྲངས་པ་རྣམས་གསུང་ཐོར་བུ་ན་ཡམ་ཡིན་པས་མི་ཕྱིར་གསུང་རྒྱུར་སྒྲུང་། དེ་ཆེན་མཉམ་། གཞན་པར་ཆེན་གྱི་གསུང་ལ་བྱེད་རང་རྒྱས་ལོས་ཆེ། ངས་ནི་པར་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་བྱེད་གྱིས་མ་ལོངས་ཞེས་བྲིས་པ་རྣམས་ནི་གནས་སྐབས་ཚུང་
 རོར་ཉམས་སད་པའི་ཕྱིར་ཡིན། པར་ཆེན་གྱི་གསུང་སྤྱི་ཕྱི་དེ་པ་ལ་འང་རང་གི་གོ་ཆོད་གྱི་ཞུ་རྒྱུ་འདྲ་འདུག་ནའང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཞུ་མི་སྤོབས་སོ། ཡང་བྱེད་གྱི་གསུང་ལས། བྱམས་པ་དང་ཐོགས་མེད་གྱི་རང་ལུགས་ལ་ནི་བྱམས་ཆོས་
 ཕྱི་མ་ནས་བསྟན་པའི་དབུ་མ་འདི་ཉིད་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་ལྷ་བ་སྟོན་བྱེད་གྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཞན་ཡོད་པར་མི་འཆད་ཅེས་སོགས་བྲིས་འདུག་པའི་ལན་ནི། འོ་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་འདི་བྱམས་ཆོས་ཕྱི་མ་ནས་བསྟན་པའི་དབུ་མའི་ལྷ་བ་སྟོན་
 བྱེད་ཡིན་ནམ། དེ་ཡིན་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་འདི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་མི་བཞུགས་པར། བཀའ་འཁོར་ལོགས་སུ་པའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་འཕྲོན་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་པའི་རྟོགས་པ་ནི་ཤར། བྱམས་པའི་ཆོས་ལྡེའི་ནང་ནས་བྱམས་ཆོས་ཕྱི་
 མ་རྣམས་དབུ་མའི་ལྷ་བ་སྟོན་བྱེད་དུ་འཆད་པ་ནི་སེམས་ཙམ་རྣམ་རྒྱུན་པའི་མགོ་འདྲེན་དུ་རྒྱུ་རྒྱུ་བ་བརྒྱན་གྱིས་མནན་པའོ། ཡང་མདོ་རྒྱུན་ལས། རང་དང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ། ཞེས་སོགས་དྲངས་པ་དང་། དག་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱུ་དང་

བྱལ། ཞེས་སོགས་ལས་འབྲེལ་པའི་ཡང་ལན་འདྲ་འདུག་པ་ནི་ལན་འདེབས་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་འདོད་ནས་ཟ་རེ་བྱེ་རེ་འདྲ་བའོད་འདུག་སྟེ་འབྲེལ་རྒྱུ་རྟོག་པོ། །ཡང་བྱེད་ཀྱིས་འཇུག་དེ་ན་མར་འབྲེལ་རྒྱུ་ཟད་བྱས་པ་ཡང་འདུག་སྟེ། བྱེད་ཀྱིས་
ལྷགས་གཉིས་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་གཞུང་རྒྱུ་རྟོག་དང་བཅས་པས་དགག་པར་མཛད་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྲིས་པ་ལ། དེད་ཀྱིས་ཀུན་མཁུན་རིན་པོ་ཆའི་གསུངས་རྣམས་བྲངས་ནས་བྱེད་ལ་དགག་པ་བྱས་པ་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཡོད་ཅེས་བའོད་པ་ལ། བྱེད་ཀྱི་
གསུང་ལས། རྒྱུ་རྟོག་གི་བཤོས་གང་ཡང་མེད་པར་བྲིས་པ་ནི་དེད་ལ་བའོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བྱེད་རང་ལ་ལོག་བྱེད་པས་འབྲེལ་མི་སྒྲུང་སྟེ་ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། དའི་ཆོག་ཕྱི་མ་དེ་པ་ནི་བྱེད་རང་གི་ཉ་ཅང་གཏམ་ཏལ་པོ་འཁོར་འདུག་ རྒྱུ་རྟོག་གི་
བཤོས་ཡང་མེད་པར་ཞེས་པ་ནི་ཁས་སྒྲུང་སྒྲུམ་དང་བསྐྱུན་པས་བདེན་ཤས་ཆེ་བ་འདུག་ བབས་བྱེད་རང་གི་རེས་འགའ་ཆོག་གི་བྱུར་སྒྲུས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་དང་། རེས་འགའ་ཆོག་གི་ལྟང་བཅུག་པའི་རྩོད་གཡོ་རྣམས་བཞིན་དུ་མང་པོ་བྱས་ཡོང་གི་
འདུག་ ཁོ་བོས་ནི་གཞི་བཟུང་མ་ཆུང་ལས་ཆོག་བྱུར་ཆད་པ་འདྲ་བྱུང་ཡང་བསམ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་མིན་པས་ཉེས་གཏོང་མེད་དོ། །ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས། བྱེད་རང་ལྟར་ན་དེ་ལ་གསང་ཆོག་གཅིག་འཆད་རྒྱུ་ཡོད་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་བྱས་པས་ཀྱང་
ཆོག་གི་འདུག་གསུང་རྒྱུར་གནད་པ། ཁོ་བོས་ནི་གསང་ཆོག་མེད་པ་ལ་ཡོད་བྱས་པ་མེད། ཡོད་པ་ལ་མེད་བྱས་པ་མེད། དེས་ན་ཟོབ་ཏུ་འགྲོ། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བསྒྲོག་ སོགས་ལ་མ་ཁས་པ་དག་གི་འཆད་རྒྱུ་མང་ཡང་། དོན་སྤྱིར་

འདི་ནི་
འདི་ནི་

༡༡། ཁོ་མོ་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་དེས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིག་པའི་རྩ་བ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་ངན་དེ་དང་པོར་སྒྲིག་ནས། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྒྲུང་དོར་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བསྟན། འདི་ནི་
རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། མེད་ཉིད་རྣམ་པར་བསྒྲིག་ཟེན་གྱིས། ཁྱེས་གསུངས་པའི་བསྟན་དོན་དང་གཅིག་ དེ་སྒྲུང་དུ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་དཔལ་ལྷན་སྒྲིག་བསམ་ཇོད་པ་ལས། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་བསྒྲིག་པ་ནི་དང་པོར་བྱ་སྟེ། མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་ཉེས་པ་བརྒྱ་ལྷག་དུ་མའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུང་བར་བྱ་བ་དང་པོར་བསྒྲིག་པར་བྱོལ། ཁྱེས་གསུངས་སོ། འདིར་ལྟ་རིམ་གསུམ་བཤད་པའི་དང་པོ་འདི་ཡིན་
ཡང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཙམ་ལས་དབྱུ་མའི་ལྟ་རིམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། འདིར་དབྱུ་མའི་ལྟ་རིམ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས། བར་དུ་བདག་བསྒྲིག་སོགས་ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་དབྱུ་མའི་ལྟ་རིམ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་དྲུག་ཅུ་པར། རིགས་པ་གང་གིས་ཡོད་
ཉིད་ཀྱང་། བསྒྲིག་པར་འགྱུར་བར་ཉན་པར་གྱིས། ཁྱེས་གསུངས་པའི་བསྟན་དོན་དང་། བར་དུ་བདག་སྒྲིག་སོགས་ཀྱི་ལྟ་རིམ་གཉིས་བསྟན་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདུས་སོ། དེ་ཡང་བདག་གི་རྣམ་པ་ལྟར་བཙལ་ནས་མ་རྟོག་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་འདིར་བསྟན་བདག་སྒྲིག་གི་ལྟ་བ་ཡིན་ཞིང་། ལྟ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཉི་ཤུ་སྟོང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུང་བར་སམ་ཐག་པ་དེའི་མཚམས་ནས། སྒྲིག་པ་སྒྲིག་པས་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆོད་

རྒྱ་ཆོས་འབེལ་གཏུག་རྒྱ་ཆོས་འབེལ་ལྟར་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་དེར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་གང་ཟག་གམ་བདག་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཉེར་ལོན་གྱི་ཡུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། དེ་ཀུན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བུ་དེ་འདིར་བསྟན་ལྟ་རིམ་གསུམ་པ་ལྟ་གཞི་ཀུན་རྒྱུག་གི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་སྤྱར་དངས་པ་དེའི་འཕྲོ་ལས། ཕྱིན་ས་ནི་བདག་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་ཆགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེན་པ་ཡང་རྒྱུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྟ་གཞི་ཞེས་པའི་ལྟ་བུ་འདི་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན། དེའི་གཞི་འཇུག་ནི་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཡུང་ཁམས་སྐྱེམ་ཆེད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པས། རྒྱ་དེ་རྒྱ་ཆོས་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལྟ་བུ་ལ་ལྟ་གཞི་ཀུན་རྒྱུག་གི་ལྟ་བུར་འཇོག་པ་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྒྱུག་ཅེས་པའི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་པ་མཐའ་དག་བཀའ་པའི་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིམ་བྱ་ལ་གྱི་ལྟ་བུ་དང་མི་གཅིག་གོ། དེ་ལྟར་ན་ལྟ་རིམ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དངས་མ་ཐག་པའི་འགྲེལ་པའི་འཕྲོ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྒྲོ་དང་ལྟན་པ་འདི་ལོན་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ལས་འདའ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་དོན་སྒྲིམ་པོ་ནི། བསོད་ནམས་མིན་པས་དང་པོར་རྒྱུག་ ཁོགས་ལ་ལྟ་རིམ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཆོས་འབེལ་གཏུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་ཀུན་དེ་

ལྷོ་ལྷོ་པོ་ཅན་ནི་ཚད་ལྔ་ཀྱི་གཞུང་ས་གང་དུ་འང་མ་བཤད་པས། དེ་འདྲའི་སྤྱོད་པ་ནི་མི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཇེ་འདྲ་གི་གསུང་ལས། དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱུ་དང་བྲལ། །ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་ཕྱི་མ་དེས་
 རིགས་ཆད་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་ཀུན་དེ་ཡི་སྤྱིང་པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པས་སྤྱིང་པོ་འཆད་པ་མི་བཞེད་ཅན་རིགས་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མི་བཞེད་དོ། །རྒྱུ་དང་བྲལ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ནི། འོག་སྤྱོད་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཅན་གཏན་ནས་སངས་མི་
 རྒྱུ་བཞིག་སྤྱིད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱིས་འདུག་པའི་ལན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན་དུ་མ་ཐུན་མོད། །འོན་ཀྱང་རང་རིགས་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གཏན་ནས་ཡོད་དམ་མོད། ཡོད་ན་ཁྱེད་རང་གིས་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དང་
 འགལ། མེད་ན་མདོ་རྒྱུ་ཀྱི་གཞུང་ས་དེ་ལ་འབྱུངས་ཀྱི་མི་རིགས་པ་འདྲ་སྟེ། མདོ་རྒྱུ་ནི་སེམས་ཅན་པའི་གཞུང་ཡིན་པས་རིགས་ཆད་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚེས་ཇེ་པའི་ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་ཀྱི་དབྱེ་ཕྱོགས་ལས། སེམས་ཅན་པ་
 རིགས་ཆད་པ་འདོད། དབྱམ་པ་རིགས་ཆད་པ་མི་འདོད། །འོན་ཀྱང་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་དུ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ནི་དོན་ཀྱི་རིགས་ཆད་པ་ཡིན་པར་ལྟ་སྟེ་ཞེས་དང་། ཇེ་བཅུ་རིན་པོ་ཆའི་ལྗོན་ཤིང་གི་དབྱར་ཡང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཀྱི་རིགས་ན་འོག་སྤྱོད་ཅན་གཏན་ནས་སངས་མི་རྒྱུ་བཞིག་སྤྱིད་པ་ལ་དགོངས་གསུངས་པ་ནི་ཐུགས་བསམ་མ་བཏང་བར་གྱུ་ཚིག་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །ཡང་ཁོ་བོས་བདེ་སྤྱིང་སྤྱོད་

བྱམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་གཞིར་བཞག་པས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་བདེ་སྦྱིང་བདེན་གྲུབ་ཤིག་སྤྲུང་ལས། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་
 ཆོས་དང་ལྡན་པའི་བདེན་གཉིས་སྒྲོས་བྱམ་དུ་ཁས་ལེན་པས་སྒྲོན་མེད་དུ་གསུང་པ་ནི་གཞན་སྟོང་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཏེ། གཞན་སྟོང་པས་བྱེད་ཆོས་དེ་ལྡན་གྱི་བདེ་སྦྱིང་བདེན་གྲུབ་རང་དུ་འདོད་པས་སྒྲོས་བྱམ་གྱི་འཇུག་སྒྲིམ་དེ། དེ་བདེན་གྲུབ་
 ཀྱི་སྒྲོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྗེ་དབུང་གིས། རྒྱུད་སྒྲུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རང་རྟུང་ལས། སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྩོགས་དང་། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་བདེན་སྦྱིང་སོགས་སེམས་ཅན་ལ་མེད་པར་བཤད་པ་གསུག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་
 ཀྱི། ཡོད་པར་བཤད་པ་གཅིག་གྱུང་མི་སྒྲུང་ཞེས་བྲིས་པ་ནི། རྒྱུས་མེད་ཀྱི་གཏམ་གྱི་ཏམ་པ་སྟེ། མེད་པར་བཤད་པ་གསུག་ཏུ་སྒྲུང་ན་གསུག་གི་ལུང་རྣམས་བྱོངས་དང་། བྱེད་ལ་འབྲེན་རྒྱ་ནི་མེད། ཡོད་པར་བཤད་པ་གཅིག་གྱུང་མི་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་པ་
 ཡང་ཚུལ་དེ་བཞིན་ཏེ། བདེན་གསེགས་སྦྱིང་པའི་སྒྲུབས་ཀྱི་དཔེ་དགུ་དོན་དགུ་སོགས་ལ་ཡེ་མ་གཟིགས་པ་སོགས་ལ་མཛད་པ་ཡིན། ཡང་བྱེད་ཀྱིས། སངས་རྒྱུས་པད་དན་སྒྲུང་ཅི་སྒྲུང་མ་ལ། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཁམས་
 འདི་གནས། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་ནི། མདོའི་དངོས་བསྟན་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། ཆོས་སྒྲུ་འཕྲོ་བ་ལ་དཔེ་གསུམ། དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་པ་ལ་དཔེ་གཅིག་ རིགས་ཡོད་པ་ལ་དཔེ་ལྔས་བསྟན། ཞེས་

1

༡། །སོགས་གྲིས་འདུག་པ་ནི་འབྲེལ་ཡེ་མ་ཆགས་པས་འོ་རྒྱལ་ཏེ། འདི་དག་ལ་བྱེད་རང་གིས་སྐྱུ་ལ་མ་མི་ཚོད་བཞིན་དུ་ལོང་བའི་མ་ཁར་སྐྱབས་ཀྱིས་མུན་ཡུལ་བྱེད་པ་ལ་མ་ཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་བཀོད་ཟེར་བ་སོགས། མདོའི་
དངོས་བསྟན་བཀོད་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་པ་ཡང་། ཁོ་བོས་བྱས་པ་དེའི་རྗེས་སྒྲོས་སུ་འདུག་ ཆོས་སྐྱུ་འཕྲོ་བ་ལ་དཔེ་གསུམ་སོགས་ནི། སངས་རྒྱས་པ་དང་ན་ཞེས་སོགས་བདེ་གསེགས་སྟོང་པོ་རང་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དགུ་དང་ཡེ་མི་གཅིག་ རྗེས་སངས་སྐྱུ་
ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ལ་འཕྲོས་པའི་དཔེ་དོན་དགུ་ནི། ཆོས་སྐྱུ་རྣམ་གཉིས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་རྒྱས་པར་བརྒྱད་པ་དེ་ཡིན་པས། བདེ་གསེགས་སྟོང་པོ་རང་གི་སྐྱབས་ཀྱི་དཔེ་དགུ་དང་གཅིག་མི་གཅིག་གཟིགས་མཛོད། ཡང་རྗེའི་
དུང་གི་གསུང་ལས། བྱེད་རང་གི་ཆོས་དབྱིངས་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་རང་སྟོང་པའི་ལུགས་ཡིན་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ན་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་སྤང་བྱར་མཛོད་དམ་མི་མཛོད། མི་མཛོད་ན། འཛིན་པ་
བྱུང་ན་ལྟ་བུ་མིན། ཞེས་པ་དང་དངོས་སུ་འགའ། མཛོད་ན་ཆོས་དབྱིངས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་སྤང་བྱར་བྱེད་ན་དེའི་ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་བདེན་པ་འང་འགག་དགོས་ཏེ། ཡུལ་མ་འགགས་པར་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་བྱུང་པ་
མཚུངས་སོ་ཞེས་གྲིས་འདུག་པ། དེའི་ལན་ནི། ཆོས་དབྱིངས་བདེན་པ་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་དབྱིངས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་སྒྲོའི་ཡུལ་ཡིན་པ་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱབས་མི་ཐུབ། ཆོས་གང་དང་གང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་ཆོས་དེ་དང་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་

དག་ཆོས་འདེལ་གཏུག་རྒྱུ་ལོན་པ་ལྟར་

ཀ་འཛིག་པ་ཡིན། དཔེར་བཤིང་ན་གང་ཟག་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཀ་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲིའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོར་འཛིག་པ་བཞིན་ནོ། །ཤེས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། འོ་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་
བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པར་ཐུག་པ། གནས་ལུགས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དངོས་སྤྱོད་པ་ལ་འཕངས་པ་ལ། བྱེད་ཀྱི་བྱུང་པ་མ་བྱུང་བའི་ལན་འདེབས་གསུངས་པ་ནི་བྱེད་དངོས་སྤྱོད་པའི་དབྱིངས་བཞུགས་ཁྱུར་ལེན་རང་མཛེད་པ་གནད་། ཡང་
དོན་མཁོ་རྒྱུད་བའི་ཆོག་ལ་ལྟེགས་པ་འགའ་རེ་ཡང་གིས་འདུག་སྟེ། སྤར་ལན་བཏབ་པ་དེས་འཐུས་འདུག་ཅིང་མཁོ་ཡང་རྒྱུད་། ཡང་ཐེའི་རྒྱུད་གི་གསུང་ལས། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་ལུགས་ལ་ས་བདུན་པའི་རྗེས་ཐོབ་རྟུ་མཆོན་འཛིན་སྤར་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་
ཅན་དུ་བྱུ་བའི་མཆོན་འཛིན་དེ་ཉོན་སྒྲིབ་བམ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་གང་རུང་ལ་བྱེད་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་མཆོན་ས་བདུན་པར་ཉན་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱུ་བ་ལས་འདས་པ་ཞེས་པའི་ཉན་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱུ་བ་དེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྤྱོད་བའི་བྱུ་བ་
ཅོམ་བྱེད་ཀྱི། ཤེས་བྱུའི་སྒྲིབ་པ་སྤྱོད་བའི་བྱུ་བ་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གིས་འདུག་པ། བབས་འདི་ལ་ས་བདུན་པ་ཐོབ་ནས་ཉན་རང་གི་བྱུ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པར་མདོ་སྤྲེལ་བཅུ་པ་ལས་གསུངས་འདུག་པ། དེ་ལྟར་
ན་ས་དང་པོ་ནས་དུག་པའི་བར་རྣམས་སུ་ཉན་རང་གི་བྱུ་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པར་གསུངས་པ་མི་སྤྱོད་བས་དོགས་པ་ནི་ཆེ་རབ་ཡོད་བ་འདུག་ ལན་ནི། རང་གི་བསམ་ཆོད་སྒྲིབ་ཅིན་དུ་སྒྲིས་ན། རང་གི་ཡིག་ཆ་དང་འགལ་བའི་ཉོན་ཡོད་པས་སྒྲིམ་

སྒྲིང་པོ་དེ་ཡང་རྒྱལ་གཞིའི་ཡོ་ཤེས་སུ་མི་བཞེད་དེ། དེ་གཉིས་རྒྱལ་གཞི་པ་ལས་ཕྱི་མ་དེ་ཡོ་ཤེས་མཆོག་ཏུ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་བདག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཁོ་ན་ལོ། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། ལན་ནི། བྱེད་རང་གི་རྣམ་རྟོག་ཁོ་ནར་ཀ་འདུག་སྟེ། དེ་གཉིས་རྒྱལ་གཞི་པ་གྲུང་འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་ལ་རྒྱལ་གཞིར་འཛོགས་མ་བཅས་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་གྱི་སའ་འཁོར་འདས་རྒྱལ་གྱི་གཞི་མེད་ཙམ་རྒྱལ་གཞི་ཡོད་མེད་ཐུགས་བསམ་བློངས། ཡང་རྗེའི་དུང་གི་གསུང་ལས། རྣམ་རྒྱལ་སྤྱི་བའི་རྣམ་འབྱུང་སྤྱོད་པ་བ་འདི་ནི་ཞེས་པ་ནས། གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་རྣམ་བཞིའི་སང་ཆེན་གྱིས་བཏེག་པའི་བྲི་ཆེན་པོ་ལ་བདེ་བར་འཁོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་ལ། ཁོ་བོས་ལན་འདེབས་སུ། དེ་བྱེད་རང་གི་ཐུགས་རབ་ཀྱི་དབུ་དཔེ་པའི་དྲོད་ཉམས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནམ་པར་ཆེན་གྱི་བཞེད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཉམས་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྤྱོད་པར་བྱད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས། དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ལུགས་གཉིས་རྣམ་པར་དབྱེ། ཁོ་བོས་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བྱས་པ་ལ། བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས། པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དགག་པ་དེ་དགོད་བྱོ་ཡང་ཞེས་བྲིས་པ་ནི་དགོད་བྱོ་སྟེ། བྱེད་རང་གི་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུངས་དང་འགལ་བར་བྱས་པའི་གཟུགས་དེ་མ་བཟོད་པར། ཁོ་བོ་ལ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དགག་པ་བྱས་ཞེས་བྲིས་པ་ནི་ཉམས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ནོ། ཡང་རྗེའི་དུང་གི་གསུང་ལས། དབུ་མ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱི་བ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་པ་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ལ་མི་ཚུད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྲིས་འདུག་

ལོང་། དེ་ཀ་ཁོ་བོ་ཟེར་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་རྣམ་རྒྱུ་བའི་རྣམ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་བ་དང་། དབུ་མ་ངོ་བོ་ཉིད་སྦྱ་བ་གཉིས་ཀ་དབུ་མ་ཆེན་པོར་བཞག་འདུག་པ་ལ། བྱིད་ཀྱིས་རྣམ་རྒྱུ་བའི་རྣམ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་
 བ་དེ་བྱེད་པ་དེ་སེམས་ཅམ་པ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྦྱ་བ་དང་བཞིས་བཏེགས་པ་འི་བྱི་སྦྱོང་ན་བཞག་པ་འི་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་བྲིས་པ་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཞིང་། པར་ཆེན་གྱི་གསུངས་དང་ཡང་མཐུན་རྒྱུ་མ་བྱུང་ངོ་། །ཡང་ཁོ་བོས་ས་པར་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཆོ་ག་
 ལས། སལ་ཆེར་ལྷ་བ་དབུ་མ་འི་ཚུལ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་དབྱེར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ། དབུ་མ་སེམས་ཅམ་རྣམ་པ་གཉིས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་ས་ནས། ཐོག་ས་མེད་ཞབས་འདི་ལྷ་སྦྱ་བ་དང་སྦྱངས་རྟོགས་བྱུང་པར་འབྱེད་
 རྒྱུ་མེད་པས་དོན་ལ་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་ལོས་ཡིན། འོན་ཀྱང་གཏུལ་བྱ་འདུལ་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་གཞུང་མཛད་པ་རྣམས་སེམས་ཅམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་མཐུན་པར་མཛད་པས་སེམས་ཅམ་པར་གྲགས་པ་ཡིན་ཚུལ་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་སེང་གོ་བཟང་
 པོའི་གཞུང་དངས་པ་ལ། རྗེ་དུང་གི་ཡང་ལན་དུ། ས་པར་གྱི་གསུངས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ངེད་ལ་མི་གཞོད་ཅིང་། ཁོ་བོས་དེ་དག་གི་དོན་ལས་ལོན་ཏེ་དེ་ཡང་བྱིད་ལྷ་རྒྱ་སྦྱ་བ་གྱི་མཆོན་བྱུང་ཕྱིན་ཆད་རང་སྦྱོང་ཁོ་ནར་གོ་བ་དེ་འདྲམ་ཡིན། ལྷ་སྦྱ་བ་ཞབས་
 གྱི་དགོངས་པ་འི་སྒོ་ལ་འབྱེད་དེ་ལའང་རང་སྦྱོང་སྦྱ་བ་དང་། གཞན་སྦྱོང་སྦྱ་བ་གཉིས་དང་། རང་སྦྱོང་གཞན་སྦྱོང་གི་དབུ་མ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་ཀྱང་མཛོད་དགོན་མཆོག་བརྩམས་པ་ལས་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་འི་བསྟན་བཅོས་སོགས་ལས་

གསུངས་པ་དག་གི་པར་མི་རུས་ཤིང་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པས་ཞེས་སོགས་གྲིས་འདུག་པ་ནི། དོན་འབྲས་གསར་པ་མ་མཆིས་པས་དབྱུང་རྒྱ་རང་མ་མཆིས། ས་པར་གྲིས་གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཏེ་ཞེས་དམ་བཅས་ནས། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གྱུ་
 གྲུབ་རང་སྟོང་པ་ཁོ་ན་མིན། གྱུ་གྲུབ་ཀྱི་སྟོང་དེ་ལ་ཡང་རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་གཉིས་སུ་ཡོད་ཞེས་བཀོད་པ་ལ་ནི་གྲུབ་བྱ་གྲུབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་གང་ཡང་མ་ཆགས། རང་སྟོང་གཞན་སྟོང་གི་དབྱུ་མའི་ཐ་སྐྱོད་དཀོན་བཅུགས་དང་བྱམས་ཚེས་ལས་
 གསུངས་ཟེར་བ་གསུངས་པའི་ལུང་ལུང་ཡོད་ན་སྟོན་ཅིག རྗེ་བཙུན་ས་པར་གྱི་དགོངས་པས་གྱུ་གྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་དབྱུ་མ་གཞན་སྟོང་གི་ལྟ་བུ་མཐུན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་སྐབས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས། སྟོང་པ་སེམས་ཙམ་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་། །
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་སྒྲུབ་པ་འཕོངས་པར་བྱད་དོ། །གྱུ་གྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཞན་སྟོང་གི་ལྟ་བུ་མཐུན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་སྐབས་གང་ན་ཡོད། བྱེད་ཀྱི་གང་དུ་གཟིགས་སྒྲུབ་དགོས། ཟོབ་བྱས་པས་གྲུབ་མཐའ་མི་
 འཕྱོངས། དེས་ན་དབྱུ་མའི་ལྟ་བུ་གྱུ་གྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་རང་བྱེད་དགོས། སྟོང་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བྱང་ས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་སྟོང་གཉིས་པོ་དེ་བྱང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་ལྟ་
 སྟོང་མ་འབྲུལ་ཞིང་ཕན་ཚུན་མཐུན་ཆོགས་བསྐྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་རྣམ་དག་གི་ཉམས་ལེན་ཞེས་འཆད་པ་ལ། འཇམ་དབྱུངས་མའི་ཟོལ་འཛིན་པའི་ཞལ་སྒྲུ་ནས། བལ་ཆེར་ལྟ་བ་དབྱུ་མའི་ཚུལ། །འཕགས་པ་གྱུ་གྲུབ་ལུགས་རྗེས་

१ ॐ । འབྲངས། སྤྱོད་པ་སེམས་ཅམ་སྤྱོད་པའི་གཞུང་། བློ་གསལ་མེད་བཞེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མཛེད། འདི་ནི་ལྷ་སྤྱོད་མ་འབྱུང་ཞིང་། ཡན་ཚུན་མཐུན་ཆོག་སམ་ཡིན་ལ། ཇི་སྐད་བཤད་བཞིན་ཉམས་ལེན་པ། ཇོག་ས་
 པའི་སངས་རྒྱུས་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་པས་སྐལ་བ་ལྷན་པ་དག་གིས་དག་འཁོར་མཛེད་ཅིག་ ལྷ་སྤྱོད་གཞུང་གི་དགོངས་དོན་ཐམས་འགྱུར་གྱིས། རིག་ས་པའི་གནམ་ལྷག་ས་མེ་འོད་འབར་བ་ཡིས། རྩོད་པའི་ཁུ་གཏེར་
 སྤྱོད་ཡང་སྒོམ་རུས་པའི། འདལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་བཞེད་སྤོལ་དར་གྱུར་ཅིག། ༥ ॥ འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྤོལ་བྱའི་གནས། ཀྱུན་མཁྱེན་ལྷར་བཅས་འག་པའི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། འདལ་ཡོན་བཟང་པོའི་གཟི་འོད་ཕྱོགས་ཀུན་
 ༥ བེད་ས། སྤྱོད་པ་ཆེན་ཞབས་ལ་སྤྱོད་པའི་འདུད། འདི་སྤོལ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་ཡང་ལན་གྱི་ལན་འདེབས་རྣམས་རིམ་གྱིས་བཛྲོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་པམ་ཆེན་གྱི་གསེར་ཐུར་དུ། ཉན་ཐོས་སོ་ཐར་མཁྱེན་སྤོབ་གྱི། ལུས་དག་ལས་
 ནི་སྤྱོད་ཞེས་པ། ཞེས་སོགས་ལས་འབྲོས་པའི་རྩོད་པ་དང་རྩོད་ལན་དངོས་ནི་སོ་སོ་ནས་སྤར་སོང་བྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཐུས་པ་འདུག ཡང་རྗེའི་བྱུང་གི་གསུང་ལས། བྱེད་རང་ལྷར་ན་རང་བྱུང་གི་བསྐྱེད་ཇོག་ས་གཉིས་པོ་དེ་ལུས་དག་གི་རིག་བྱེད་ལ་
 རག་མ་ལས་པ་དང་། གཞན་ཚུར་སོག་དང་ཡེ་སེས་ཁོང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱེད་ཇོག་ས་སོགས་གཞན་གྱི་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལས་པར་ཁས་སྤྲངས་པར་སོང་བས། འོན་ཏེ་ཡེ་སེས་ཁོང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་ཇོག་ས་པ་དེ་ཡང་རིག་བྱེད་ལ་རག་མ་ལས་པར་འགྱུར་

ཏེ། རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་མཆུང་ས་སེམས་བྱིས་འདུག་པ། ལན་ནི། རང་བྱུང་གི་བསྟེན་རྟོགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཆུང་གི་བསྟེན་རྟོགས་མི་འདྲ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཆུང་གི་བསྟེན་རྟོགས་དེ་རང་ཆུང་གསལ་གྱི་རིག་བྱེད་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྟོན་པས་ལྷ་སྟེ་ལ་བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་བསྐྱོར་བ་ལ་བརྟེན་པ་ལྷ་སྟེ་འི་ཆུང་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྟེས། དེ་སྟེས་པ་དང་མཉམ་དུ་ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཆུང་གི་བསྟེན་རྟོགས་ཀྱང་སྟེས་པས། ལྷ་སྟེ་འི་ཆུང་ལ་སྟེས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་དེ་འི་ཆུང་ལ་སྟེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཆུང་གི་བསྟེན་རྟོགས་གཉིས་པོ་དེ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་པའི་གསུང་གི་རིག་བྱེད་ལས་སྟེས་པ་ཅོད་མེད་དུ་གྲུབ་པས་ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཆུང་དེ་ནི་གསལ་གྱི་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱེད་ཀྱི་གསུང་ས་དེ་ལ་དབྱུང་རྒྱ་བྱུང་འདུག། ཁྱེད་ཀྱི་དེད་ལ་རྩེ་ཤོག་གི་བསྟེན་རྟོགས་གསལ་གྱི་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལས་པར་སོང་བས་ཞེས་བྱིས་པ་ནི་ཐུགས་འཛིན་བ་ཡིན་ནམ། དེ་ནི་སྟོན་པས་རྩེ་ཤོག་ཅེས་བཤམ་པ་བརྒྱལ་བ་ཅེས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་ལས་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཐུན། རང་བྱུང་གཉིས་དང་ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཆུང་མཆུང་ས་པའི་ཆ་ནི་གང་ཡང་མེད་པས་དགོངས་འཆོལ། ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས། རང་རྒྱལ་རང་བྱུང་གི་བསྟེན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་ནི་མ་ཡིན། སྐབས་འདིར་ཉན་ཐོས་ལུགས་ཀྱི་སོར་སྒྲིམ་དུ་འདོད་པ་ལས་འོས་མེད། དེས་ན་དེ་འདྲ་དེ་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལས་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་མ་ཁྱེན་གྱི་

71

༄༅།

སྒྲིམ་གསུམ་འབྲུལ་སྒྲོངས་ལས། ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས་ལ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ན། ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ལས་ནི་སེམས་དཔའ་དང་དེས་བྱས། ཞེས་སོགས་
 དངས་ནས་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གཉིས་ཀའང་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེ་བཞེད་པ་དེ་བྱེད་གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱིས་འདུག་པ་ནི་ཆོག་རིགས་དེའི་དོན་
 གང་ཡང་མ་གོ་བར་དབུ་རྒྱུགས་ཀྱི་རྩོད་པ་སྟེ། འོག་པའི་ལན་ལ་མཐའ་མེད་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དེར་འདུག་མོད། འོན་ཀྱང་ཅུང་ཟད་བཛོད་ན། ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་ཉན་ཐོས་ལུགས་ཀྱི་སོར་སྒྲིམ་དེ་རྒྱུ་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ལ་
 རག་ལས་པ་དང་མ་ལས་པ་གང་ཡང་ཡོད་མོད། སྒྲིམ་པའི་དོ་བོ་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་དོ་བོར་སྒྲུབས་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་གསུངས་པ་ཡིན་པས་བྱེད་ཀུན་མཁྱེན་ལ་རྩོད་པ་མཛོད་ན་བྱེད་རང་འོ་རྒྱལ་ལོ། སྒྲིམ་པ་ལུས་ངག་གི་རང་
 བཞིན་ཡིན་བྱས་པས་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལས་པར་སོང་ཞེས་པ་འདི་འདྲ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་གོ་རྒྱུ་ཡང་མ་ཆགས་པ་འདྲ། ཡང་གསེར་ཐུར་ཇི་བར། གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་
 གྱིས་འབྲུལ་སྒྲོང་དུ་ལན་བཏབ་པ་རྣམས་ལ་འཕྱོས་ནས། རྗེ་དུང་རང་གིས་ཆེར་མ་དགོངས་པའི་རྩོད་པ་འདྲ་མཛོད་པའི་ལན་ནི། ཁོ་བོས་སྤར་ལན་འདེབས་སུ་བཤད་པ་དེས་རྟོགས་ན་དེ་ཀས་ཡོང་བ་ཡོད། ཡང་རྗེའི་དུང་གི་གསུང་ལས། གསོལ་

གཞིའི་ཆོ་གས་བསྟེན་པར་ཐོགས་ཐེས་སུ་བྱུང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་བྱུང་ས་པའི་དགོས་སྤོང་གི་སྒྲིམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཤི་འཕྲོས་པས་མི་སྤོང་པར་ཐུབ། བྱུང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པར་ཐུབ། ཞེས་སོགས་ལ་ཡང་སྤྱར་ལན་
 འདེབས་སུ་བཤད་པ་དེས་འཕྲུས་པ་ཡོད། ཡང་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པ་ནི། སེམས་ལས་སྐྱེ་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་ལན་འདེབས་ལས་འཕྲོས། རྗེའི་བྱུང་གི་གསུང་ལས། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་
 རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཤི་འཕྲོས་པས་མི་གཏོང་བ་དང་། བྱུང་ཆུབ་པར་དུ་ལེན་པ་སོགས་ནི་ས་པར་གྱི་གཞུང་དང་མཐུན་ཏེ། རབ་དབྱེ་ལས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་ནི། བྱུང་ཆུབ་པར་དུ་བྱུང་ས་གྱུར་ན། འདི་ཡི་ཆོ་ག་དེས་པར་འཛིག་ ཁྱེས་
 དང་། དེས་ན་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡི། སྒྲིམ་པ་ཤི་ཡང་ཡོད་དེ་ཞེས། སྤྱི་བའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་ནི། སྤྱི་སྒྲིམ་ཆུང་དབྱེ་མེད་པར་བྱུང་། ཁྱེས་གསུང་ས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྲིས་པ་ནི། གཞུང་གི་ཆོག་ཟིན་ཙམ་ལ་འབྲིས་པའི་རིགས་པ་ལྟར་སྤྱད་ཡིན། གཞུང་
 ཆེན་པོ་དག་འཆད་པ་ན་གོང་འོག་བབས་བསྒྲིགས་ནས་འཆད་དགོས་པ་ཡིན། ལན་དངོས་ནི། འབྲི་བྱུང་པ་ཁ་ཅིག་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱ་ཐབས་ལས་ལེན་པ་ཟེར་ནས་བསམ་པ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པར་བྱས་ནས་ཉན་ཐོས་དགོས་སྤོང་གི་སྒྲིམ་པ་
 སོགས་བྱུང་ས་ན་སེམས་ཅི་སྤྱིད་འཆོའི་པར་དུ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བའི་ཕྱོགས་སྤྱུམ་ཞིག་བྱུང་ལ། དེ་འགོག་པར་བཞེད་ནས། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་དང་། ཐེག་ཆེན་སྒྲིམ་པ་བྱུང་མེད་འགྱུར། ཞེས་སོགས་དང་། འོན་སེམས་བསྐྱེད་

१ ॐ । གྲིས་ཟེན་པའི། འདག་སྤོང་ལ་སོགས་སྡོམ་པ་རྣམས། འབྲས་བུ་པ་ལུ་པ་དང་གི་འཕོས་དང་། རྩ་བ་ཆད་པ་ལ་སོགས་པ། གཤོང་རྒྱ་ཀུན་གྲིས་མི་གཏོང་འགྱུར། ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་བཀའ་སྤྱད་པའི་རྗེས་སུ། དེས་
 ར་སོ་སོ་ཐར་པ་ཡི། སྡོམ་པ་གི་ཡང་ཡོད་དེ་ཞེས། སྤྱོད་པའི་སྤྱུ་བུ་དེ་ལ་ནི། སྡོམ་སྤོང་རྣམ་པ་བྱེ་མེད་པར་བཟད། ཅེས་གསུངས་པ་ཉན་ཐོས་སོར་སྡོམ་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་གྲིས་ཟེན་པར་བྱས་ནས་བྱུང་རྒྱུ་སྤྱིང་པའི་བར་དུ་ལེན་ཟེར་བ་དེ་འགོག་རྒྱ་
 ཡིན་པས། དེས་ར་སོ་སོ་ཐར་པ་ཡི། སྡོམ་པ་གི་ཡང་ཡོད་དེ་ཞེས། ཞེས་པའི་སྡོམ་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ནི། བྱུང་རྒྱུ་བར་དུ་བྱུངས་གྱུར་ན། ཞེས་པའི་སོར་སྡོམ་པ་ནི་སོར་སྡོམ་པ་སྤྱི་ལ་འཆད་རྒྱ་མིན། གོང་དུ། སོ་སོ་ཐར་
 པའི་སྡོམ་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཐེག་ཆེན་ལུགས་གཉིས་ཡོད། ཅེས་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་ཉན་ཐོས་སོ་ཐར་ལ་འཆད་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་འགོ་ནས། འདག་སྤོང་གིས་ནི་སྡོམ་པའི་བར་། ཇི་སྤྱིང་འཆོ་ཡི་བར་དུ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་
 ལ་འཕྲོས་ནས། འཕྲི་ཇི་སྤྱིང་འཆོ་ཡི་སྤྱ། ལུས་དང་སེམས་ལ་དགོངས་ཞེས་ཟེར། ཞེས་ཕྱོགས་སྤྱིའི་འདོད་པ་བརྗོད་ནས། དེ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་འདྲ་སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་མིན། ལམས་པའི་གཞུང་ལས་དེམ་བཤད། ཅེས་པ་
 རས། སེམས་བསྐྱེད་ལུན་པའི་བསྐྱེན་གནས་ཀྱང་། རང་པར་ཕན་ཆད་ཡོད་པའི་བྱིར། ཏྲག་ཏུ་བསྐྱེན་གནས་བསྐྱེད་དགོས་འགྱུར། མིན་ནས་བསྐྱེན་གནས་ཉམས་པར་འགྱུར། རང་པར་བསྐྱེན་གནས་གཏོང་ན་ནི། སྡོམ་པ་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བ་

འགལ། ཞེས་གསུངས་ནས། གྲུབ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེས་ན་སོ་སོ་ཐར་པ་ཡི། སྤྲོམ་པ་གི་ཡང་ཡོད་དེ་ཞེས། ཞེས་སོགས་ཆོག་ས་བཅད་གསུངས་པ་འདི་དག་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཉན་ཐོས་ལུགས་ཀྱི་སོ་ཐར་འཆད་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་། གོང་གི་ཐོག་ཆེན་ལུགས་འཆད་བྱེད་ནི། ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་པའི། སོ་སོ་ཐར་པ་བཤད་ཀྱིས་ཉོན། ཞེས་པ་ནས་མགོ་འཛིན་རྒྱ་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་ཐོག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོག་ལས་ཐོབ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་པའི་ཆོ་
 ག་ལས་ཐོབ་པའི་ཐོག་ཆེན་སོ་ཐར་གཉིས་སུ་བྱས་ནས། དང་པོ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ལ་ཡང་། ཞེས་པ་ནས། སོ་སོ་སྤྱོད་པས་བྱུར་མི་རུང་། ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དེས་ན་ད་
 ལྟའི་ཆོག་ནི། ཞེས་པ་ནས། བྱང་སེམས་སོ་སོ་ཐར་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་བཞེད་པ་དེ་ས་པར་གྱི་གཞུང་དང་མ་མཐུན་པའི་སྤྱོན་ཡེ་མེད་དེ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གིན་ཏུ་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་རང་རབ་དབྱེད་
 གཞུང་ཐོག་ལ་སྤུངས་པ་སྤྲོན་དུ་མ་སོང་བར་རྣམ་སྤྱོད་རང་གིས་དགག་པ་དང་རྩྱུད་པའི་རྣོ་མའི་གཏིང་བསྐྱོང་བ་ནི་དུས་དང་སྤྱོད་པ་མཁྱོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་དོན་མི་འདུག ཡང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས། བྱང་སེམས་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སོར་སྤྲོམ་ཞེས་པ་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ལ་ཡང་ཐོག་ཆེན་སོ་ཐར་འཁོལ་ས་པའི་ཆོག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་དང་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལ་དགོངས་རྒྱ་ཡིན་ན་ཞེས་སོགས་བྲིས་འདུག་པ། དེའི་

[illegible][illegible]

॥

॥

ལས། དེ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་ཞེས་པས་ཆོག་གསུངས་ཐུགས་ཁྲེལ་པོར་དགན་བྱང་། འོན་ཀྱང་གི་དེ་པམ་ཆེན་གྱི་ལུགས་དང་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་འཛིན་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་སྒྲིམ་པ་ལ་གནས་
 བཞིན་དུ་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་གནས་སྒྲུངས་ན་གནད་བཅོས་པར་འགོ་བར་པམ་ཆེན་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་དེ་དགོ་ཚུལ་དགོ་བསྐྱེད་ལྟ་བུའི་སྤྱི་དམ་ཆོའི་མཐའ་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་གནས་བཞིན་དུ་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་ཅན་གྱི་དེ་བྱང་ས་ན་
 གནད་བཅོས་པར་འགོ་བར་པམ་ཆེན་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱིས་པ་དོན་འཛིན་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྤྱགས་སྒྲིམ་དེ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་ཞེས་བྱེད་གྱིས་ཐག་བཅད་བྱུང་གྲང་། དེ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་མཐའ་ཅན་གཙོ་ཆེ་བ་ཙམ་ནི་ཡིན། དེར་ཁ་ཆོན་
 བཅད་པས་མི་ཡོང་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལུགས་གྱི་ཆོག་ལ་དགོ་བསྐྱེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པའི་བྱིས་པ་དོན་འཛིན་པའི་རྒྱུད་གྱི་དགོ་བསྐྱེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་སྤྱགས་སྒྲིམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ དེ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་མཐའ་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་
 འཆོའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལུགས་གྱི་ཆོག་ལས་ཐོབ་པའི་གཏན་བྲིས་ས་བདུན་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེད་གྱི་གསུང་ལས། འདིར་གོ་རྒྱུ་པ་སེམས་ཙམ་ལུགས་ལ་ཐོག་མར་སྒྲོན་པའི་སྒྲིམ་པ་སྒྲུངས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་
 འཇུག་སྒྲིམ་ལེན་ནི་ཞིས་ཟེར་མོད། དེ་ལྟར་ན་ལུགས་གཉིས་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྒྲིམ་པའི་དོ་བོ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཐལ་བ་གསུམ་ཙམ་རྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་མེར་གསུངས་སོ་ཞིས་བཀོད་གནད་པ་ལ། ལན་ནི། སྤར་ལན་འདེབས་སུ་

སོང་བ་དེས་འཇུག་པ་འདུག ཡང་རྗེའི་བྱང་གི་གསུང་ལས། སྟོན་སེམས་བཏང་ན་བྱང་སྟོམ་གཏོང་བ་ལུགས་གཉིས་ཀ་མཐུན་ཞེས་མདོ་བསྟུན་པ་བྱང་ས་པ་དེ་ཀ་ཡིན་ཤས་ཆེ། འོན་ཀྱང་སེམས་ཙམ་ལུགས་ལ་སྟོན་སེམས་བཏང་བ་ཅུ་ལྟར་དུ་མི་བཞེད་
 པ་འདྲ་སྟེ། གསེར་ཐུར་ཆེན་མོ་དང་། དཔག་བསམ་འདོད་འཇོལ་ས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། དེའི་ལན་ཐོག་མར་ཁོ་བོས་མགོ་མཚུངས་ཞིག་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། འོན་སེམས་ཙམ་ལུགས་ལ་སྟོན་སེམས་བཏང་ན་ཅུ་ལྟར་དུ་མི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་
 པར་བཞེད་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆའི་སྟོམ་གསུམ་གྱི་སྟེ་དོན་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་སོ། །ཞེས་བཞེད་ན་གསུང་རྒྱ་མེད། བྱེད་རང་ལྟར་ན་མི་སྟོབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཇིན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ལན་དངོས་
 བློ། སེམས་ཙམ་ལུགས་ལ་སྟོན་སེམས་བཏང་བ་ཅུ་ལྟར་དུ་མི་བཞེད་ན། དེ་ཡན་ལག་གི་ལྟར་བ་ཡིན་ནམ། ཡིན་ན་ཡན་ལག་གི་ལྟར་བས་བྱང་སྟོམ་གཏོང་བ་དེ་འདྲ་གང་དུ་འང་མ་བཤད། སོར་སྟོམ་བྱང་སྟོམ་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །སེམས་
 ཙམ་ལུགས་ལ་དེ་བཏང་བ་དེ་ལྟར་བ་གང་ཡང་མིན་རང་གསུང་ན། ཉེས་པ་ཆེ་ཤོས་དེ་ལྟར་བ་མ་ཡིན་ན། ལྟར་བ་གཞན་རྣམས་ལྟར་བ་ཡིན་པ་བྱུང། དེས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་སྟོན་སེམས་བཏང་བ་དེ་སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས་ཅུ་ལྟར་བཞི་
 གསུངས་པའི་ནང་ཆོན་མ་ཡིན་ཡང་། སྟོམ་པའི་གཏོང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཅུ་ལྟར་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ནོ། །བསྟུན་པ་ལས། སེམས་བསྟུན་དེ་ནི་ཤས་ཤམ་པས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ལྷོ། །ཞེས་པའི་བསྟན་དོན་དེ་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་

"

ཨྲི

༡༡། །དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ལ། །ལྟངས་པའི་ནང་ནས་ལྷི་བ་སྟེ། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ན། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་ལ་དམན། །ཞེས་གསུངས་པས་སྟོན་སེམས་བཏང་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ལྟངས་བ་ཆེ་ཤོས་སུ་བསྟན་པ་འདི་སེམས་ཅན་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་དུ་ན་སེམས་ཅན་ལུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་འཛིན་པའི་ཇོ་བོ་ཇི་ཇེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་ཀྱང་སྤྱོད་འཇུག་གི་ལུང་དོན་འདི་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། །སེམས་ཅན་ལུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྟོན་སེམས་བཏང་བ་དེ་ཅུ་ལྟངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཉ་ཅང་ཐམ་ཏེ། །ཇོ་བོ་ཇི་ཇེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་བསྐྱབ་བསྐྱས་དང་སྤྱོད་འཇུག་གཉིས་ལས་ལྟ་བ་
 དང་སྤྱོད་པ་གང་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས། །བཀའ་གདམས་གཞུང་དུ་གཉིས་གཙོ་བོ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཁྱེད་ཀྱི་གསེར་ཐུར་ཆེན་མོ་དང་དཔག་བསམ་འདོད་འཇོལ་ས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་བྲིས་པ་ནི་ཟོ་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ལུགས་ལ་
 སྟོན་སེམས་བཏང་བ་ཅུ་ལྟངས་དུ་མི་བཞེད་པ་གསེར་ཐུར་ཆེན་མོར་གསུངས་ན་དེའི་ཆོག་རིགས་སྟོན་ཅིག་ ཡང་པམ་ཆེན་གྱིས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཇོགས་བྱང་དུ། །བསྟོན་བྱེད་ན་འཕགས་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དྲི་བ་ལས་འཕྲོས་པའི་རྩོད་པ་དང་
 རྩོད་ལན་ནི་སྤར་སོང་བ་དེས་འཐུས་པའི་དབྱུད་པ་གསར་པ་མི་སྤང་། །ཆོག་གི་བྱུར་འབྲིས་པའི་རྩེ་རང་འཐེན་རེས་ནི་ཆོས་སུ་མི་འགོ་བའདྲ། །ཡང་གྲངས་ངེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རབ་དབྱེ་ལས། །སྟགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པ་ན། །བྲངས་ངེས་མེད་པར་

एवाङ्मय नवैवावाङ्मयः

དབང་བསྐྱར་བྱེད། འདི་ནི་དོན་འཆང་གིས་བཀའ་ ཅེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ཀུན་མཁུན་རིན་པོ་ཆེའི་ས་བཅད་ལས། གངས་ངེས་མེད་པའི་དབང་བསྐྱར་སྤྱིན་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་གསུངས་པ་རྣམས་སྐབས་ཐོབ་སྤྱིར་བཏང་གི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་
སྐབས་པ་ལ། རྗེའི་དུང་གི་གསུང་ལས། དེ་སྐབས་སྤྱིར་བཏང་གི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་ལྟན་རྒྱུ་གདབ་པར་འདུག་ཅེས་གྲིས་པ་ནི། བྱེད་རང་ལྟན་རྒྱུ་ལ་གོམ་གྲགས་པའི་དབང་གིས་གཞན་གྱི་ལོགས་པར་བཤད་པ་ཡང་ལྟན་རྒྱུ་དུ་མཐོང་བ་ནི་
ལོག་ཤེས་ཡིན་ནོ། ལན་དངོས་ནི། འདི་ནི་དོན་འཆང་གིས་བཀའ་ ཅེས་པའི་དོན་གངས་ངེས་མེད་པར་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པ་བཀའ་ཅེས་པ་སྤྱིར་བཏང་རྒྱུ་ཡང་ཆེ་བ་ལ་དེ་ལྟར་བཀའ་པ་ཡིན། དམིགས་བསལ་ལ་གངས་ངེས་མེད་པར་དབང་
བསྐྱར་བ་ཡོད་པ་ནི་བཀའ་ཅེས་པའི་དེམ་ཐག་དུ། སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ལ། སློབ་མ་གངས་ངེས་མེད་པར་གསུངས། ཞེས་པས་བསྟན། གྲུབ་དོན་སྤྱིར་བཏང་། སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་དམིགས་བསལ་དེ་ཡིན་མོད། སྤྱོད་རྒྱུ་ཀྱི་ལྷག་མ་དམིགས་
བསལ་མ་མཛད་པའི་བྱ་རྒྱུ་ རྣམ་འབྱེད་ རྣམ་འབྱེད་སྤྱི་མེད་གསུམ་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་སློབ་མ་ལ། གཅིག་གམ་གསུམ་མམ་ལྷའམ་བདུན་སོགས་ཁ་ཡར་བ་ནས་བཟུང་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟེ་བར་གྱི་གངས་ངེས་པ་ཅན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་
ནི། ལྷག་མ་དམིགས་བསལ་མ་མཛད་པའི། སློབ་མ་ལ་ནི་གངས་ངེས་ཡོད། ཅེས་པས་བསྟན། གཞུང་ཡང་ཆེར་དུ། ལྷག་མ་དམིགས་བསལ་མཛད་པ་ཡི། ཞེས་པ་འབྱུང་ཡང་དེམ་དག་པ་ཡིན། གཞུང་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟེ་བར་ ལྷག་མ་དམིགས་

562

༡༡། བསལ་མ་མཛད་པའི། ཞེས་འདུག་པ་འདི་དག་སྟེ། གཞུང་སྤྱི་འབྲེལ་བརྟགས་པས་དེ་ལྟར་དུ་བསལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་དམིགས་བསལ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་བཏང་ནི་རྒྱུ་དེ་གཞན་གསུམ་གྱི་དབང་གི་སྟོབས་ལ་
གངས་ངེས་ཡོད་པ་དེ་སྤྱི་བཏང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན། སྤྱོད་རྒྱུ་ཙམ་གྱིས་དབང་གི་སྟོབས་ལ་གངས་ངེས་པ་མེད་པ་འདི་དམིགས་བསལ་ཡིན་པས། སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་དགོས་སོ། །ཡང་མེད་ཀྱང་གི་གསུང་ལས། བྱ་རྒྱུ་
དབང་ལ་གངས་ངེས་དགོས་པའི་ལུང་། རྒྱུ་དེ་གོང་མ་གཉིས་ལ་འཇུག་གུར་ན། མཛོན་བྱང་ལས་གསུངས་གངས་ངེས་མེད་པ་ཡི། སྤྱོད་རྒྱུ་ལུང་ཡང་གོང་མར་ཅིས་མི་འཇུག། ཅིས་བྲིས་པ་ནི་ས་པར་ལ་ཅོད་རྒྱུ་ཡིན་པ་འདུག་པས་གདོན་གྱི་
བརྒྱབས་པ་སོགས་ཅི་ཡིན་མི་ཤེས། ལན་དངོས་ནི། རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་གཉིས་སུ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོབས་ལ་གངས་ངེས་དང་། སོ་ཤིང་མཛོད་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོག་ཟེན་ལ་མ་གསུངས་པ་རྣམས་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུ་ནས་བླངས་ཏེ་སྤྱོད་
རྒྱུ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་དེ་གཞན་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། སྤྱི་རྒྱུ་ཉིད་ལས། གང་དུ་ལས་ནི་ཡོད་གུར་ལ། ལས་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་མེད་པ། །དེ་ནི་སྤྱི་ཡི་རྒྱུ་དག་ལས། གསུངས་པའི་ཆོག་མཁའ་བས་པས་བསྟན། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ད་ཕྱིད་ཀྱི་གསུང་རྒྱ་མཛོན་བྱང་ལས་གངས་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱོད་རྒྱུ་ཀྱི་ལུང་དེ་རྒྱུ་དེ་གོང་མ་གཉིས་སུ་འཇུག་པར་ཐལ། སྤྱི་རྒྱུ་ལས་གངས་ངེས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དེ་རྒྱུ་དེ་གོང་མ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པར་

སོང་འདུག་པ། བྱེད་རང་གི་རིགས་གྲ་འགྲིམས་པའི་ཆོ་གས་ན་ཡོད་དམ། ཅ་གྲའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ཏེ་འགལ་བྱུང་བེར་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་ལ་ཆོ་གས་འདི་ཐོབ་སྟེ། ས་པམ་གཞུང་དང་འགལ་བའི་ཆོ། །སྒྲིགས་བཤད་ལག་པས་གདོང་བསྒྲིབས་ནས། །
 རོ་ཆོ་བོར་བའི་གཏམ་སྒྲ་བ། །མཁས་པ་ཀུན་གྱི་མི་བྲེལ་ལམ། །ཞེས་བྱའོ། །ཡང་བྱེད་གྱི་འབྲུག་པའི་གསུང་རིགས་འདྲ་བྱུང་ནས། སྒྱི་རྒྱུད་ལས་སྒྲ་མེད་གྱི་རྒྱུད་ནང་ཕན་ཚུན་དབང་བཅོན་པས་དུས་ལ་ཐོར་ལས་གངས་ངེས་མི་དགོས་པར་གསུངས་
 པ་དེ་བདེ་གྱི་སོགས་ལ་སྐུར་རིགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྐུར་སོང་བའི་ཡང་སྐུར་ཞེ་སྐུར་འདྲ་ལ་སོགས་པ་བྲིས་འདུག་སྟེ། ལན་ནི་སྐུར་ལན་འདེབས་སུ་སོང་བ་དེས་འཐུས་འདུག་ དཔུང་རྒྱ་ལྷག་པོ་མེད་པ་ལ་བར་བེར་མང་པོས་ཅི་བྱ། ཡང་
 རྗེའི་བྱུང་གི་ཡང་ལན་དུ། སྒྲིང་པོ་སྐུལ་ལྷན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་སྐྱོད་རྒྱུད་གྱི་དབང་བསྐུར་བ་ལ་བཅུ་ཆོན་གྱི་གངས་ཆོད་བཞག་པ་དང་། ཡང་རྗེར་འཕྲེང་གི་ལུང་བྱངས་ནས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྐུལ་བ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོབ་མ་བརྒྱ་
 སྐྱོང་ཡོད་སྒྲིད་ནའང་དེ་དག་ལ་ཅིག་ཅར་སྐྱོད་རྒྱུད་གྱི་དབང་བསྐུར་བ་ལ་བཅུ་ཆོན་གྱི་གངས་ཆོད་གསུངས་པ་དེའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་གསུང་རྒྱུ་འདྲ་འདྲ་བས། དེ་ལྟར་ན་སྐུར་བཏང་དམིགས་བསལ་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་ཅི་ལྟར་ནའང་ཆོ་ག་དེ་ལ་གོ་རྒྱུ་གཅིག་
 ཡོང་གས་ཆེ་ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་དེའི་ལན་ནི། སྐུལ་ལྷན་ལས་འཕྲོ་ཅན་ཉུང་བས་སྐྱོད་རྒྱུད་ལས་སྒྲོབ་མ་བཅུ་ཚུན་གྱི་གངས་ཆོད་གསུངས་པ་ཡིན། སྐུར་ནི་མ་ངེས་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་ཀུན་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐུལ་བ་དང་

༡ ལྷན་ནམ་མི་ལྷན་ཡང་རུང་སེམས་ཅན་ཆོད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་ནི་ནམ་སྤང་མངོན་བྱུང་གི་ལུང་བྱངས་པ་དེའི་སྒྱིར་བཏང་དམིགས་བསམ་པ་
 གང་དུ་ཡང་འགྲོ་རྒྱུ་མིན། དེས་ན་ཨ་ལྷ་ཡ་ཀ་རའི་རྫོང་ཕྱོད་ལས། སྐལ་བ་དང་ལྷན་ན་སྟོང་གི་བར་དུ་བབྱུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་སྒྱི་ལྷོག་ནས་བརྟག་པ་མཐའ་བབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་བབྱུང་
 བས། དེ་ལྷ་བྱ་བ་རྒྱ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་ཆོག་ས་ཀྱང་དབང་བསྐྱར་བས་ཆོག་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་རྗེའི་དུང་གིས་སྒྲུ་མེད་ནང་ཕན་ཚུན་གཅིག་ན་མི་གསལ་ཅིག་སོས་ན་གསལ་ན་འོག་མའི་ལུང་གོང་མར་སྒྱིར་བས་འབྲུག་དགོངས་པ་
 མཐུན་ཞེས་བྲིས་པ་ནི་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་དུས་འཁོར་སྒྲུ་མེད་ཡིན་པས། དུས་འཁོར་ན་གསལ་པ་ཡོད་པ་ནམས་བདེ་ཀྱེ་སོགས་སྒྲུ་མེད་གཞན་ལ་འང་སྒྱིར་རིགས་པས་གསང་བ་སྒྱི་རྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་སྒྲེའོག་མ་ནས་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ་སྒྲུ་མེད་དུ་སྒྱིར་བ་མི་
 རིགས་ཞེས་གསུང་རྒྱུར་སྤང་བས། ས་པམ་གྱི་གཞུང་དང་དངོས་སུ་འགལ་བས་ད་ཕྱིན་འབྲུག་རྒྱུད་རང་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ན་ལོགས་སོ། །ཡང་ཀུན་མ་ཁྱེན་འབྲུག་པ་པར་དཀར་པོའི་གསུང་གིས། དུས་འཁོར་འཕྱོད་བའི་དབང་ནི་མང་པོ་ལ། །སྟོན་
 ཞིང་དེ་སྐད་སྒྲུ་ས་ཀྱང་མངོས་པ་མིན། །ཞེས་སོགས་ལས་འཕྱོས་པའི་རྩོད་པ་རྩོད་ལན་དང་། སྒྲུ་མ་གསུམ་དུ། འཕགས་པ་ནམས་ཀྱི་གང་ཟག་རག། ཅིས་པ་ནས། སྟོན་གྱི་ཆོག་འཕགས་པའི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འཕྱོས་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་

དབང་བསྐྱར་བའི་ཚོགས་ལ་སྒྲིམ་ཆོག་མེད་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་ཚུངས་དང་ཚུངས་ལན་རྒྱུ་ལས་སྐྱར་འབེལ་གཏམ་སོགས་སུ་སོང་བའི་པས་འདིར་འགོད་རྒྱུ་མ་མཆིས། ཡང་མེད་ཀྱི་གསུང་ལས། རྒྱུད་སྒྲེ་གཞན་གསུམ་གྱི་སྟོན་གྱི་སྟོབས་ལ་གྲངས་
 དེས་མེད་ན་དབང་བསྐྱར་གྱི་སྟོབས་ལ་ཡང་གྲངས་དེས་མེད་དགོས་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་འདོད་ལན་གནང་བ་དེ་གཞི་མེད་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པར་འདུག་གིས་འདུག ལན་ནི། འདོད་ལན་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་ལན་འདེབས་པ་རིགས་པ་སྐྱབ་རྒྱུ་ལས་
 ཡིན། འདོད་ལན་བྱས་པ་ལ་བྱེད་ལ་གསུང་རྒྱུ་མི་འདུག ཡང་ཁོ་བོས་སྟོན་གྱི་སྟོབས་ལ་གྲངས་དེས་མི་མཛད་ན། དབང་བསྐྱར་གྱི་སྟོབས་ལ་གྲངས་དེས་མེད་དགོས་ཏེ་ཟེར་ན་བྱུང་པ་མ་བྱུང་གིས་པ་ལ། བྱེད་ཀྱི་གསུང་གིས། རྒྱུད་འཛིན་ལ་
 གྲངས་དེས་མི་མཛད་ན་སྟོན་གྱི་སྟོབས་ལ་གྲངས་དེས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་སོགས་གིས་པ་ནི། དོན་དུ་མ་སོང་སྟེ་རྒྱུད་འཛིན་ལ་གྲངས་དེས་ཡོད་ཀྱང་ཕྱག་ལེན་ལ་མཛད་མ་སྐབ་པ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མ་མཛད་ན་ཞེས་སྐྱར་བ་ལ་བྱུང་པ་མི་
 འདུང་བའི་རྒྱུ་མཆིན་དེ་ཡིན། ཡང་ཁོ་བོས། དོར་ཨེ་ཤྲོ་ཆོས་ལུན་ན་ཆོག་པ་མང་ཞིང་འཕྲིན་ལས་ཆེས་པས་ཕྱག་ལེན་ལ་རྒྱུད་འཛིན་ལ་གྲངས་དེས་མཛད་མ་སྐབ་པ་ཡིན། འདུལ་བའི་སྐྱེ་ལ་ཉེས་བྱས་དང་འདྲ་ཞེས་བཀོད་པ་ལ། རྒྱུད་ཀྱི་གསུང་
 གིས། ཏེ་ཏེ་དོར་པའི་དེ་སྐྱེ་ལ་ཉེས་བྱས་དང་། དའི་བྱས་ལ་ས་སྐྱེ་དང་པའི་དེ་ཉེས་མེད་ཕུན་ཆོག་པ་སུ་སོང་བ་འདྲ་བས་བྱེད་རང་ཡང་ཉེས་མེད་ཕུན་ཆོག་པ་དེ་ཀམ་མཛད་ན་ལེགས་རྒྱུ་ཡིན་པ་འདྲ། བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལྟར་ན་མུས་སྐད་པས། རྒྱུད་འཛིན་

གྲངས་ངེས་མེད་པ་དང་། ལྷ་གོན་འབྲེལ་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་དགག་ཆེན་མཛད་པ་ཡང་ངོར་པ་ལ་སོང་ཤས་ཆེ་འདུག་ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་འདི་དག་ནི་ངོར་པ་སྦྱི་དང་ངེད་ལ་ཞལ་ངན་རང་མཛད་པ་ཡིན་འདུག་ སྦྱེལ་
 ཉེས་བྱས་དང་འདྲ་ཞེས་པ་ཡང་། དཔེ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན། སྦྱེལ་ཉེས་བྱས་ཡིན་བྱས་པ་མེད། ཡང་རྗེའི་བྱང་གི་གསུང་ལས། དེས་ན་ངེད་གྱི་མཐོང་ལམ་ནི། འཕགས་པ་མིན་ལ་འབྱུང་མི་སྲིད། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། བྱིད་གྱི་འབེལ་
 གཏམ་དུ། འབྱུང་བའི་སྒྲུལ་འོངས་པ་ལ་སྦྱར་ན་དོགས་པ་དེ་འབྱུང་ཡང་། འབྱུང་བའི་སྒྲུ་ད་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་བྱེད་ཅེས་ལན་བཏབ་འདུག་པས་དེ་ཀ་ཡིན་ཤས་ཆེ་གསུངས་པ་སོགས་བྲིས་སྒྲུང་བ་དེ་ཀ་ས་འཁྱུས་པ་འདུག་ གསུང་རབ་ལས་བཤད་ཚུལ་ལ་
 ཡང་འཐོབ་ཟིན་པ་ལས་ཐོབ་འགྱུར་དང་། སྦྱེས་ཟིན་པ་ལ་སྦྱེས་འགྱུར་གྱི་སྒྲུས་བསྟན་པ་དང་། བསྒྲུབས་ཟིན་པ་ལ་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུས་བསྟན་པ་སོགས་སྦྱར་ལན་འདེབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བགྲགས་པས་དབུམ་འཇུག་པར། ཉན་
 ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྦྱེས། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་སྦྱོར་བར་བཀོད་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་ཆོས་ཙན། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསུངས་ལས་སྦྱེས་ཏེ། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་
 བྱས་པས་རང་རང་གི་བྱང་ཚུབ་ཡོངས་སུ་རྗེ་གསུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་དབུམ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ན་བཤད་ཅིང་འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་རང་རང་གི་བྱང་ཚུབ་ཡོངས་སུ་རྗེ་གསུངས་པར་

འགྱུར་བ་ལ་འགྱུར་གྱི་སྒྲིག་པ་སྒྲིག་པ་ཡིན་པས་རྣམ་དཔྱད་གྱི་མིག་གིས་མདུན་གྱི་མཐོང་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གཞུང་ལུགས་ཀུན་ཏུ་ཡངས་པར་ལྟ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ལ་ནི། སྤུལ་ཁ་ཅིག་གིས་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་
 གྲག་བརྒྱ་གཉིས་དང་མི་ལྔ་ལྔ་ཡང་ཐོག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྒྲིལ་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་དེ་ལྟར་བུང་བ་ལུང་རིགས་གྱིས་བཀག་ནས། བཀག་པ་དེའི་གྲུབ་དོན་སྤྱིར་པོ་བསྒྲུབ་ན། དེས་ན་དེ་དེ་གྱི་མཐོང་ལམ་ནི། །འཕགས་པ་མིན་ལ་འབྱུང་མི་
 སྲིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྔ་ལྔ་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཀག་པ་དེས་ན་ཆོས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་གྲག་བརྒྱ་གཉིས་དང་ལྔ་ལྔ་པའི་མཐོང་ལམ་མཆོད་ཉིད་པ་རྒྱུད་ལ་སྒྲིལ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་འཕགས་པ་
 ཡིན་པས་བྱུང་ཅེས་བསྒྲིག་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐོག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབས་འདིར་བསྒྲིག་པའི་མཐོང་ལམ་ས་དང་པོའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྗེའི་བྱང་གི་གསུང་ལས། ཕྱི་དང་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། །ཞེས་
 སོགས་ལ་འབྲེལ་པའི་སྒྲིབས་དང་། རྗེས་གནང་དང་ཕྱིན་རྒྱུ་བས་གྱི་རྒྱུན་བཤགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་པའི་སྤྲོམ་པ་སྒྲིབ་དེ་སྤྲོམ་སྤྲོམ་གྱི་ངོ་བོར་སྤྲོམ་སྤྲོམ་སོགས་དང་། རིགས་ལྟ་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་གི་སྒྲིམ་ཏེ་གྱི་འཇུག་པའི་སྒྲིབས་སུ་ཐོབ་པ་
 དང་། རྣམ་འབྱེད་རྒྱུད་ཐུན་མོང་བའི་སྤྲོམ་པ་སྤྲོམ་པ་འབྱེད་སྤྲོམ་སྤྲོམ་སུ་འཛིན་ཚུལ་སོགས་དང་། རྟོགས་ལྟ་གྱི་ཐ་སྒྲིལ་མདོ་རྒྱུད་ལས་བཤད་ཚུལ་སོགས་ནི་སྤུལ་ཁ་ཅིག་པ་དག་འབྱེད་དུ་བྱེས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་མཛད་འདུག་པ་ཕྱིད་རང་གི་མཁས་པ་དག་འ

1

རྒྱུ་ལྟར་

༡༡། བྱེད་བྱེད་རང་གི་ངོ་བོར་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་གསལ་ཆོག་པ་འདུག ཁོ་བོས་ལན་འདེབས་གྱི་སྐབས་སུ་བུམ་དབང་གི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་སྡོམ་པ་དང་དེའི་བསྐྱབ་བྱུར་བྱུར་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྡོམ་པ་ལ་
བྱེད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། གྲུབ་ཆེན་དམན་པའི་ཞབས་གྱི། སྡོམ་པ་ཡང་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ལྷན་མོང་སྡོམ་པར་བསྟན་པ་དང་། ལྷན་མོང་མ་ཡིན་སྡོམ་པའོ། ཞེས་གཉིས་སུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་གཉིས་གྱི་དོན་ལ་གྲུ་ཤིང་པས། དེ་ཡང་རེ་ཞིག་རྣམ་
པ་གཉིས་ཏེ། ལ་ལ་ནི་སྒྱུ་འཁྱིལ་སྡོམ་པའོ། ལ་ལ་ནི་སྒྱུ་བ་དཔོན་གྱི་སྡོམ་པའོ། ཞེས་སོགས་རྒྱུས་པར་གསུངས་པ་དང་། དབང་རྒྱ་ཆེན་མོར། བུམ་དབང་གི་གསོལ་བ་ཏུ་བཤམ་པ། མི་སྒྲོག་ལ་ཁོར་ལོའི་དབང་བསྐྱར་བ། དམ་པས་བདག་ལ་སྤུལ་ནས་
ཀྱང་། ཞེས་སོགས་གྱི་མཐར། སངས་རྒྱུས་ཀུན་གྱི་དམ་ཆོག་དང་། སྡོམ་པ་འདྲ་སྟེ་མེད་པ་འདྲ་སྟེ་ལ། ཞེས་འབྱུང་བ་རྣམས་འབྲེལ་བ་སྒྲིགས་པའི་ལེགས་བཤད་བྱེད་པར་བཞིག་འཆད་རྒྱ་ཡོད་དེ་ཁོ་བོའི་གསལ་ཆོག་ཡིན་ཞེས་བྲིས་པ་དེའི་འཆད་རྒྱ་
ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྒྱུ་བ་མའི་སྒྲུང་ག་ནི་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཕུང་པོ་མི་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོར་སྡོམ་པའི་སྡོམ་པ་དེ་མི་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་དབང་གི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་སྡོམ་པ་དང་། མི་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཡིན། འོན་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་དབང་གི་ཆོག་
མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་བྱེད་པར་ཡོད་དོ། རིག་པའི་དབང་ཕྱིམ་བཞི་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་འབྲེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲུང་ག་ནི་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཕུང་པོ་སོགས། སྒྲུང་བྱེད་མི་བསྐྱེད་པ་སོགས་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་སྡོམ་པའི་སྡོམ་པ་རྣམས་རིག་དབང་གི་ཆོ་

གཤམ་བཏེན་ནས་ཐོབ་པའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན། རིགས་ལྷ་སྤྱིའི་དམ་ཚིག་གི་ཚུལ་བྱིས་ས་གསུམ་གྱེ་བས་བཅུ་བཞི་ནི་རིག་དབང་གི་སྒྲིམ་པ་དེ་མི་ཉམས་པ་བསྐྱུང་བའི་བསྐྱུང་བྱུང་གི་དམ་ཚིག་དང་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། གནད་དེའི་ཕྱིར་ན་སྒྲིབ་མའི་
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དྲེ་རྩེ་འཆང་གི་སྒྲུབ་སྤྱུང་ཐུགས་སུ་དོ་སྤྱད་ཅིང་། རོ་འཕྲོད་པའི་སྒྲིམ་པ་དེ་བུམ་དབང་གི་དམ་ཚིག་གསུམ་སྒྲིབ་པའི་ཚོ་གཤམ་ཐོབ་པའི་སྒྲིམ་པ་དང་། ལུགས་འདིར་དྲེ་རྩེ་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་རོ་བོ་ཡང་ཡིན། དེའི་རྩེས་སུ་
རིགས་ལྷ་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་བཅུ་བཞི་གསུངས་པ་ནི་དྲེ་རྩེ་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་བསྐྱུང་བའི་ཐབས་སུ་བྱུང་བའི་དམ་ཚིག་དང་སྒྲིམ་པ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་ལྷ་སྤྱིའི་དམ་ཚིག་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་
ན་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་གི་འདི་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིམ་པ་ཞེས་གྲུང་བཤད། དྲེ་རྩེ་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཞེས་གྲུང་བཤད་དེ། སྤར་ལུང་བྱངས་མ་ཐག་པ་དེས་རྟོགས་ཀྱིས་པ་ཡིན། མི་སྒྲིབ་ལ་ཁོར་ལོའི་དབང་བསྐྱུར་བ། །དམ་པས་བདག་ལ་བསྐྱུལ་
ནས་གྲུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་མི་སྒྲིབ་ལ་ཁོར་ལོའི་དབང་ནི་དྲེ་རྩེ་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་དབང་དེ་ཉིད་ཡིན། དེའི་རྩེས་མཐའ་རྟོན་དུ་དགྱེལ་ལ་ཁོར་དང་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། རྩེས་གནད་གི་རིམ་པ་སོགས་ནི། ལ་ཁོར་ལོ་ལྷ་ཡི་དེ་ཉིད་དང་། །སྒྲིབ་
དཔོན་འཕྲིན་ལས་ཡོངས་སུ་གསུངས། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ནས་མཐའ་རྟོན་དུ་བྱགས་དབྱུང་གི་སྒྲུབ་སུ་སྤྱིར་གྱི་ཅུ་བའི་དམ་ཚིག་བཅུ་བཞི་དང་། རི་སྤྱིད་བྱུང་ཆུབ་སྤྱིང་པོའི་བར། །ཞེས་པ་ནས། རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱུས་མཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་

[illegible]

ལུ་བྱུང་པའི་གྲིབ་བསིལ་ལ། སྤྱོད་བཅུད་མ་ལུས་བདེ་བར་འཛོལ་བར་ཅིག །བྱུང་པར་འཇམ་མགོན་རིགས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་མཆོག་ །ལེགས་བྱས་བྱེ་བས་བསྐྱུན་པའི་རྫོང་རི་སྒྱ། །དག་གི་དབང་པོ་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཞེས། །བསྐྱེད་བརྒྱུད་བརྟན་
 བཞུགས་ཀུན་གྱི་རེ་སྤོང་ཤོག །ཚུང་པའི་བརྒྱུད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་ཀྱང་། །སྤྱོད་བར་འཇམ་དབྱུངས་ཇེས་བཟུང་ཚུལ་བྱིས་ས་གཙང་། །མདོ་རྒྱུད་གཞུང་ལ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་མཐར་ཐུན་ནས། །བསྐྱེད་ལ་བྱུང་བྱེད་པའི་མཐུ་ལྷན་ཤོག །དེ་ཉིད་འགྲོ་ལ་
 བྱམས་དང་སྤྱོད་རྫོང་རི་དང་། །དོན་དམ་བྱུང་སེམས་སྤོམ་པ་ལྟར་ལེན་པས། །ཁགིས་སྤྱང་འབྱུང་པ་གཉིས་མེད་རང་སར་གྲོལ། །ཁན་ས་ལུགས་དོན་ལ་རང་བྱུན་ཚུང་པར་ཤོག །དེ་ཉིད་རིགས་འཛིན་སྤྱུགས་ཀྱི་སྤོར་ཞུགས་ཏེ། །དབང་བསྐྱེད་བསྐྱེད་
 པས་རྒྱུད་བསྐྱེད་མཐའ་ཆོག་གཙང་། །རིམ་གཉིས་དོན་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་བྱས་ཏེ། །རྫོང་འཆང་དབང་ལྟར་དུ་འགྱུང་པར་ཤོག །དེ་ལྟར་ཚུང་དང་ལན་གྱི་རིམ་པ་ཡིས། །ལན་ཚུན་དགོ་བའི་འབྲེལ་པ་བཟང་བཞག་པས། །དགོ་ལེགས་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་
 ཀྱི་འཇོལ་བ་ཡིས། །བདུད་རྩིས་དབང་བསྐྱེད་སྤྱི་བ་ཀུན་དག་གྱུར་ཅིག །བདག་ཉིད་ཆོ་རིང་བདེ་བའི་དཔལ་གྱིས་འཛོལ། །མཆོག་གསུམ་སྤྱུགས་ཇེས་ནམ་ཡང་མི་འདོར་ཞིང་། །བཤད་སྐྱེད་བསྐྱེད་པ་བྱི་བ་ལྟར་ལེན་པས། །རྟག་ཏུ་དལ་བ་དོན་ཡོད་
 བྱེད་པར་ཤོག །དེ་ལྟར་མཆོན་ཉིད་ཐེག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་པོད་ཆེན་དུག་ལས་བཅུམས་ཏེ། །ཁོ་བོས་འབེལ་གཏམ་གྱིས་སྤོང་ཚུང་བྱུང་བསྐྱེད་པ་ལ། །བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྱི་བ་ཞུམ་ཇོད་པའི་ཤར་རྒྱལ་མ་ཤར་རྩེའི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་བརྒྱུད་དུ་འབྱུངས་པ་སྤྱོད་ལ་སྤྱུང་པ་

572

༡། ལུལ་ཕྱིན་མཛད་པའི་མཁས་པ། རྒྱུ་ལ་ཕྱིན་མཛད་པའི་སྒྲོམ་བརྩོན་བདུད་འཛུམས་དཔའ་བོས་བརྩོན་པ་མང་དུ་མཛད་ཅིང་ཞར་ལ་ཁོང་རང་གིས་རང་གི་རང་ལུགས་ཀྱང་བཞག་པའི་
 མཁས་པ་དག་འབྱེད་བྱ་བ་མཛད། དེ་ལ་ཁོ་བོས་ལན་འདེབས་ཀྱི་རིམ་པ་འབྲུས་གང་ཆེ་ལྟར། དེ་ལ་སྒྲུར་ཡང་ཡང་ལན་རྩུམ་པ་གནང་འདུག། དེའི་ལན་འདེབས་ངེས་དོན་གཏམ་གྱི་བདུད་ཅི་འདི་ནི། བོད་ཀྱི་དེ་ཆེ་གདན་དཔལ་ས་སྒྲུ་ནས་མཁུན་རབ་
 ཀྱི་དབང་ལུག་འཇམ་མགོན་གྲུབ་པའི་དཔའ་བོ་དག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་བཀའ་གནང་བ་ལ་བརྟེན། རྗེ་བརྩོན་རྒྱལ་མཚན་ཀྱི་བྱ་དུ་གྱུར་པ་དགོས་པ་སྒྲོ་སྒྲོ་འཛུམས་པ་དག་དབང་ཆོས་གྲགས་
 ཀྱིས་ལུགས་པོ་འབྲུག་གི་ལོའི་ལྷ་བ་དུག་པའི་ཆོས་ཉེར་གསུམ་གྱི་ཉིན་དཔལ་བཟང་ལྷན་གྱི་བྱ་འདེབས་སྒྲུ་དཀར་སྒྲུ་བྱང་ལྷོངས་ཀྱི་བསྟོན་གནས་སུ་ལེགས་པར་སྒྲུར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཉི་ཤར་བ་བསོད་ནམས་ཆོས་སྒྲོ་གིས་གསུམ་པས་བཅུས་པ་དགོས་ལེགས་
 འཕེལ། འདིས་ཀྱང་དཔལ་ས་སྒྲུ་པའི་བཀའ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟོན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་མི་རྣམས་པའི་མཚན་གདམ་པར་གྱུར་ཅིག། །སྐུ་མཛད་ལོ།

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue accrued from this work adorn the Buddha's Pure Land,
Repay the four great kindnesses above, and relieve the suffering of those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts generate Bodhi-mind,
Spend their lives devoted to the Buddha Dharma, and finally be reborn together in the Land of Ultimate Bliss.

NAMO AMITABHA! 南無阿彌陀佛 HOMAGE TO AMITABHA!

《藏文：大堪布昂旺確札的六大函注釋彙編，第四函》

Printed and donated for free distribution by **The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation**

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415, Email: overseas@budaedu.org , <http://www.budaedu.org>

This book is for free distribution, it is not for sale. Printed in Taiwan, 2000 copies, April 2006

TI304-5835

